Оршанське

Дослідження

Євангеліє

метаграфований текст

XIII століття

покажчики словоформ

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Інститут рукопису
Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича

ОРШАНСЬКЕ ЄВАНГЕЛІЄ XIII СТОЛІТТЯ

Дослідження, метаграфований текст, покажчики словоформ

Інститут рукопису НБУВ

Київ 2024

УДК 27-247-027.3(477.82/.86)"12"=163.1
О 70

Відповідальний редактор
Л.А. Гнатенко, доктор історичних наук

Упорядник
Ю.В. Осінчук, кандидат філологічних наук

Рецензенти:
В.В. Корнієнко, доктор історичних наук,
О.В. Кровицька, кандидат філологічних наук

Затверджено до друку Вченими радами:
Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського НАН України
(протокол № 11 від 19.11.2024 року)
Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України
(протокол № 3 від 26.03.2024 року)

Оршанське Євангеліє XIII століття. Дослідження, метаграфований текст, покажчики словоформ / відп. ред. Л.А. Гнатенко, упоряд. Ю.В. Осінчук. Київ, 2024. 564 с.

https://doi.org/
ISBN 978-617-14-0321-5

О 70 Уперше публікується текст визначного Оршанського Євангелія XIII ст. методом метаграфування. Рукопис вишукано ілюмінований, написаний церковнослов'янською мовою, кириличним уставним письмом, на пергамені. Зберігається кодекс в Інституті рукопису Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (ф. 301, № 555 П). Електронна копія рукопису представлена на сайті закладу в Цифровій бібліотеці історико-культурної спадщини: http://irbis-nbuv.gov.ua/dlib/item/0000026 Для видання підготовлені наукові розвідки та текст Євангелія з покажчиками словоформ і таблицями. Палеографічні та лінгвістичні дані досліджень засвідчують українське походження рукопису й давню київську мовну редакцію. Для істориків, кодикологів, палеографів, філологів, мистецтвознавців, теологів та всіх, хто цікавиться давньою кириличною рукописною книгою.

УДК 27-247-027.3(477.82/.86)"12"=163.1

© Л.А. Гнатенко, В.М. Мойсієнко, Ю.В. Осінчук, дослідження, 2024
© Ю.В. Осінчук, підготування метаграфованого тексту, покажчики 2024
© Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського НАН України, 2024
© Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2024

https://doi.org/
ISBN 978-617-14-0321-5

NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF UKRAINE
V.I. Vernadskyi National Library of Ukraine
Institute of Manuscript
I. Krypiakevych Institute of Ukrainian Studies

ORSHA GOSPEL OF THE 13th CENTURY

Research, metagraphed text, word form indexes

рукопису
НБУВ
Інститут

Kyiv 2024

UDC 27-247-027.3(477.82/.86)"12"=163.1
O 70

Executive editor
L.A. Hnatenko, Doctor of Historical Sciences

Compiler
Yu.V. Osinchuk, Candidate of Philological Sciences

Reviewers:
V.V. Korniyenko, Doctor of Historical Sciences,
O.V. Krovytska, Candidate of Philological Sciences

Approved for publication by the Scientific Councils:
of the V.I. Vernadskyi National Library of Ukraine of NAS of Ukraine
(protocol No. 11 dated November 19, 2024),
of the I. Krypiakevych Institute of Ukrainian Studies of NAS of Ukraine
(protocol No. 3 dated March 26, 2024).

Orsha Gospel of the 13th century. Research, metagraphed text, word form indexes / Executive Ed. L.A. Hnatenko, Comp. Yu.V. Osinchuk. Kyiv, 2024. 564 p.

https://doi.org/
ISBN 978-617-14-0321-5

O 70 The text of the famous Orsha Gospel of the 13th century is published for the first time by the method of metagraphing. The manuscript is exquisitely illuminated, written in Church Slavonic in Cyrillic charter script on parchment. The codex is kept at the Institute of Manuscript of the V.I. Vernadskyi National Library of Ukraine (fond 301, No. 555 P). An electronic copy of the manuscript is presented on the institution's website in the Digital Library of Historical and Cultural Heritage: http://irbis-nbuv.gov.ua/dlib/item/0000026 Scientific research and the text of the Gospel with word form indexes and tables have been prepared for the publication. Paleographic and linguistic data from the research confirm the Ukrainian origin of the manuscript and the ancient Kyivan language edition.
For historians, codicologists, paleographers, philologists, art historians, theologians, and anyone interested in ancient Cyrillic manuscripts.

UDC 27-247-027.3(477.82/.86)"12"=163.1

© L.A. Hnatenko, V.M. Moisienko,
Yu.V. Osinchuk, research, 2024
© Yu.V. Osinchuk, preparation
of metagraphed text, indexes 2024
© V.I. Vernadskyi National Library
of Ukraine of the NAS of Ukraine, 2024
© I. Krypiakevych Institute of Ukrainian
Studies of the NAS of Ukraine, 2024

https://doi.org/
ISBN 978-617-14-0321-5

ЗМІСТ

Переднє слово
7

**Оршанське Євангеліє — пам’ятка
київської писемної школи XIII століття**
(*Л. Гнатенко, В. Мойсієнко, Ю. Осінчук*)

Історіографія, археографічні й кодикологічні метадані,
палеографічно-орфографічні особливості
(*Л. Гнатенко*)
11
Мовні особливості
(*В. Мойсієнко, Ю. Осінчук*)
35

**Оршанське Євангеліє XIII століття:
метаграфований текст**
(*Ю. Осінчук*)

Принципи відтворення тексту
49
Метаграфований текст
51

**Покажчики словоформ, євангельських читань
та змісту текстів Оршанського Євангелія**
(*Ю. Осінчук*)

Покажчик словоформ
337
Покажчик словоформ до заголовків читань
і скорочень Місяцеслова
513
Призначення євангельських читань і зміст текстів
537
Євангельські тексти
551

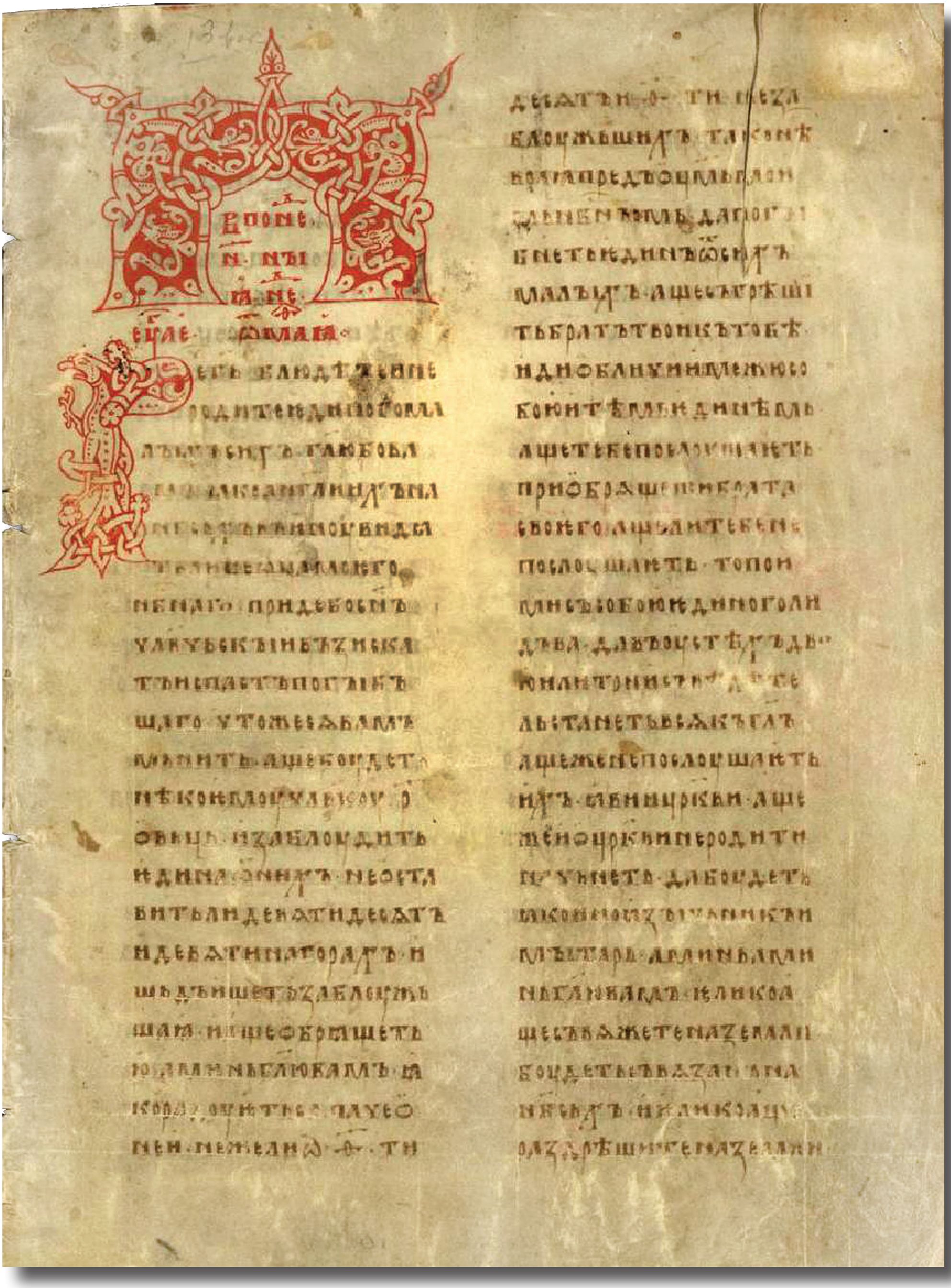

Оршанське Євангеліє. Арк. 1

Переднє слово

Знамените Оршанське Євангеліє XIII ст. є унікальним скарбом України й має непересічне значення для національної історико-культурної спадщини.

Ця кирилична рукописна книга зберігається в ІнститІуті рукопису Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (ф. 301, № 555 П).

Пам'ятка є загальновідомою й доступною для вивчення вже понад 150 років, і хоча відтоді цей кодекс став предметом студій багатьох відомих учених, чимало питань стосовно його атрибуції досі залишаються відкритими.

У представленому виданні автори, спираючись на сучасні досягнення палеографії та мовознавства, репрезентують результати своїх досліджень стосовно часу та місця створення кодексу, що дозволяють підтвердити його українське походження та київську мовну редакцію.

Уперше публікується текст Оршанського Євангелія методом метаграфування.

Оршанське Євангеліє досі не має факсимільного видання; електронна копія кодексу представлена на сайті Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського, в Цифровій бібліотеці історико-культурної спадщини: http://irbis-nbuv.gov.ua/dlib/item/0000026

Сподіваємося, що запропоновані наукове дослідження, метаграфований текст, покажчики словоформ, євангельських читань і змісту текстів Оршанського кодексу сприятимуть його подальшому поглибленому вивченню.

Відповідальний редактор

ОРШАНСЬКЕ ЄВАНГЕЛІЄ –

пам’ятка київської писемної школи XIII століття

історіографія
археографічні й кодикологічні метадані
палеографічно-орфографічні особливості
мовні особливості

Оршанське Євангеліє — пам’ятка київської писемної школи XIII століття

В час лихоліття, спричиненого збройним нападом Росії на Україну, актуальним питанням є ідентифікація давньоукраїнської книжної писемності у східнослов’янській спадщині. Цьому сприяє проведення кодикологічної та палеографічної атрибуції часу написання й місця створення рукописної книги. На сьогодні серйозною проблемою залишається доказове закріплення за нашим національним культурним спадком, а почасти й повернення до нього науково анексованих джерел. Такою писемною пам’яткою є Оршанське Євангеліє XIII ст. Дослідження Оршанського Євангелія XIII ст. присвячене розгляду основних археографічних, кодикологічних, палеографічних та мовних особливостей кодексу і спрямоване на встановлення новітніх атрибуційних даних щодо часу його написання й походження.

Історіографія

Пам’ятка має значну історіографію, яка засвідчує серйозну проблему й неоднозначність поглядів учених стосовно її походження, часу створення й церковнослов’янської мовної редакції. Ученим пам’ятка стала доступною для дослідження з кінця 1874 р., коли книга надійшла до Церковно-археологічного музею, який діяв при Київській духовній академії (далі — ЦАМ КДА). Тоді ж рукопис був включений до колекції музею під од. зб. «Муз. № 81, витр.». Колекція ЦАМ нині знаходиться в Інституті рукопису НБУВ (ф. 301, № 555 П,за каталогом М. Петрова[1]).

Усталена в науці назва рукопису «Оршанське Євангеліє» є умовною й не засвідчує його білоруське походження. У каталозі М. Петрова вказано, що Євангеліє було знайдено серед речей і паперів, викинутих з розграбованих солдатами наполеонівської армії в 1812 р. монастирів у м. Орші (на той час — Могильовської губернії), адже відомо, що саме в Орші Наполеон зупинявся зі своєю армією і втопив у Дніпрі частину награбованого церковного майна. До ЦАМ КДА кодекс був переданий, через посередника, оршанським поміщиком І.С. Меленевським не пізніше 1 грудня 1874 р. Походження рукопису власне з Орші не підтверджується маргінальними записами на аркушах кодексу. Він міг бути вивезений французами як з Москви, так і з будь-якого іншого міста, а до Московії потрапити з українських (київських) земель значно раніше. Також рукопис могли привезти й з Києва та подарувати одному з монастирів Орші при освяченні храмів київськими митрополитами в XVII ст.

Серед перших і найбільш фундаментальних досліджень Оршанського Євангелія слід назвати працю П. Пилаєва «Описание пергаментнаго евангелия, хранящагося в музее, состоящем при Киевской духовной академии»[2], яка була написана в 1875—

---

[1] Петров Н.И. Описание рукописей Церковно-археологического музея при Киевской духовной академии. Киев, 1875—1879. Вып. 1—3. С. 544. № 555.

[2] Пылаев П. Описание пергаментнаго евангелия, хранящагося в музее, состоящем при Киевской духовной академии (Писано на Евгение-Румянцевскую премию) // Труды КДА. 1876. Т. 4, декабрь. Прилож. С. 1—45.

1876 рр. для подання на Євгеніє-Румянцевську премію. У ній автор здійснив загальний археографічний опис рукопису, з палеографічних особливостей навів тільки відомості про вживання рядкових розділових знаків і надрядкових діакритичних знаків та відзначив декілька особливостей скорочення під титлом слів. П. Пилаєв розглянув склад кодексу й навів окремі лінгвістичні й текстологічні варіанти читання у порівнянні з давнішими руськими, переважно київськими, пам'ятками. Дослідник віднайшов у рукопису деякі більш давні й новіші правописні й мовні особливості (фонетичні та морфологічні), дійшов висновку, що рукопис написаний давньою слов'янською мовою з ознаками новішого поновлення кінця XIII — початку XIV ст. Цим періодом учений атрибутував й сам рукопис [3].

Надалі фіксуємо тільки десять фахових монографій, наукових каталогів та статей до енциклопедій, в яких спеціальна увага, серед іншого, приділяється також висвітленню археографічних, кодикологічних, палеографічних, лінгвістичних та мистецтвознавчих характеристик Оршанського Євангелія, які ввійшли до складу цих робіт окремими блоками під заголовком «Оршанське Євангеліє»[4]. Так, коротко подані археографічні дані кодексу в каталогах М. Петрова 1875—1879 рр. (з датою XIV ст.) [5] та П. Владимирова 1890 р. (XII—XIII ст.) [6]. У роботі Г. Булашева приділена увага й Місяцеслову рукопису (XIV ст.) [7]. Г. Крижановський у 1889 р., вивчаючи Євангелія з київських зібрань, критично переглянув

---

[3] Пылаев П. Описание пергаментнаго евангелия, хранящагося… С. 15.

[4] Далі подаємо тільки основні наші зауваги щодо цих праць і поданих в них результатів досліджень. Дані атрибуції вчених часу й походження Оршанського Євангелія наводяться нижче.

[5] Тут і далі проведене вченими датування кодексів подається в дужках римськими цифрами.

[6] Петров Н.И. Описание рукописей Церковно-археологического музея при Киевской духовной академии. С. 544, № 555; Владимиров П.В. Обзор южнорусских и западнорусских памятников письменности от XI до XVII ст. Киев, 1890. С. 114.

[7] Булашев Г. Месяцесловы святых при рукописных богослужебных книгах Церковно-археологического музея / Сочинение, представленное на соискание Евгениево-Румянцевской премии, студента 2-го курса Церковно-практического отделения Киевской Академии Гергия Булашева. Киев, 1882. С. 22—24.

й поглибив дослідження Оршанського Євангелія П. Пилаєва, визначивши деякі особливості накреслення окремих літер, надрядкових і підрядкових знаків, скорочень слів. Більш детально вченим виконане студіювання фонетичних та граматичних форм, певні зауваги зроблено до синтаксису рукопису, але не приділена увага, як і попереднім ученим, лексиці рукопису (др. пол. XIII ст.) [8]. Г. Крижановським було здійснене детальне вивчення кодексу на тогочасних палеографічних та лінгвістичних засадах, а запропонована ним дата створення рукопису — друга половина XIII ст. — надовго закріпилася в науковому обігу. Тільки в 1969 р. М. Геппенером був провдений більш розширений археографічний та палеографічний опис Оршанського Євангелія, при цьому ним, як і майбутніми дослідниками, здебільшого приймається датування Г. Крижановського (др. пол. XIII ст.) [9]. Опис кодексу включений у 1982 р. до «Сводного каталога славяно-русских рукописных книг, хранящихся в СССР: XI—XIII вв.» (др. пол. XIII ст.), до якого М. Візиром були надані основні дані з опису й дослідження М. Геппенера [10]. Я. Запаском зроблено опис рукопису (др. пол. XIII ст.) для каталогу, який є окремою частиною у складі монографічного видання, присвяченого вченим дослідженню художнього оздоблення давніх українських рукописних книг. У каталозі автор навів декілька основних особливостей української мовної редакції та художнього оздоблення рукопису [11]. У «Сводном каталоге славяно-русских рукописных книг, хранящихся в России, странах СНГ и Балтии. XIV в.» 2002 р. А. Туріловим внесено зміни до даних ка-

---

8 Крыжановский Г. Рукописные евангелия киевских книгохранилищ: Исследование языка и сравнительная характеристика текста. Киев, 1889. С. 3—52, див. також с. LXXI, 1, 2, 380, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 390, 391.

9 Геппенер М.В. Слов'янські рукописи XI—XIV ст. у фондах відділу рукописів Центральної наукової бібліотеки Академії наук Української РСР (Огляд, опис, публікації) / склав М.В. Геппенер за участю М.П. Візира та Й.В. Шубинського. Київ, 1969. С. 28, 29, 30—36, № 4, с. 130—131, табл. IVа, б.

10 Сводный каталог славяно-русских рукописных книг, хранящихся в СССР: XI—XIII вв. / редкол.: Л.П. Жуковская и др. Москва : Наука, 1984. С. 295—296, № 342. М. Візиром подано до «Сводного каталога» 1984 р. матеріали опису каталогу М. Геппенера: Геппенер М.В. Слов'янські рукописи XI—XIV ст… С. 28, 29, 30—36, № 4, с. 130—131.

11 Запаско Я.П. Пам'ятки книжкового мистецтва: Українська рукописна книга. Львів : Світ, 1995. С. 231—235, № 37, див. також с. 46, 47, 48.

талогу 1982 р.: вказані час написання — середина (?) XIII ст. і місце створення — ростовська книгописна майстерня першої половини — середини XIII ст.[12] Є. Смирнова у праці 2004 р. подає й кодикологічний опис рукопису, датуючи його другою половиною XIII ст., швидше — третьою чвертю XIII ст., а мініатюри — XIV ст.[13] К. Кузьміновою та А. Туріловим у 2019 р. укладена енциклопедична стаття про Оршанське Євангеліє [14]. На новітніх наукових засадах у 2012 р. Л. Гнатенко здійснила новий археографічний опис кодексу з розглядом окремих палеографічних особливостей рукопису і визначенням часу його написання останньою чвертю XIII ст. У 2024 р. вченою опубліковано спеціальну статтю як відповідь-заперечення щодо ростовського походження кодексу [15]. В інших наукових студіях учених переважно використовуються лише основні дані кодексу, встановлені на певному етапі вивчення й описування дослідниками книжкової спадщини, спорадично залучається джерельний матеріал.

В історіографії пам'ятка здебільшого подається як така, що належить до української чи білоруської писемності, останнім часом, безапеляційно, — як російської. Рукопис датується від XII до XIV ст., усталеним є сучасне датування другою половиною — кінцем XIII ст.

---

[12] Сводный каталог славяно-русских рукописных книг, хранящихся в России, странах СНГ и Балтии. XIV в. Вып. 1: (Апокалипсис — Летопись Лаврентьевская). Москва : Индрик, 2002. Прилож. I, с. 581, № 342. Ученим подаються лише окремі атрибутуючі доповнення до опису рукопису в каталозі: Сводный каталог 1984. С. 295—296, № 342; Кузьминова Е.А., Турилов А.А. Оршанское Евангелие // Православная энциклопедия (ПЭ): Русская Православная Церковь. Москва : Церковно-научный центр «Православная энциклопедия», 2019. Т. 53. С. 361—362. Електронна версія: https://www.pravenc.ru/text/2581591.html

[13] Смирнова Э.С. Иконы Северо-Восточной Руси: Ростов, Владимир, Кострома, Муром, Рязань, Москва, Вологодский край, Двина. Середина XIII — середина XIV в. Москва : Северный паломник, 2004. С. 366—375, каталог № 31, див. також с. 24, 122—124, 125, 126, 170, 178, 301.

[14] Подані у статті відомості детальніше розглядаються нижче. Див.: Кузьминова Е.А., Турилов А.А. Оршанское Евангелие. С. 361—362.

[15] Гнатенко Л.А. Слов'янська кирилична рукописна книга XII—XIII ст. з фондів Інституту рукопису Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського : Каталог. Кодиколого-палеографічне та графіко-орфографічне дослідження. Палеографічний альбом. Київ, 2012. С. 33—37, 56—59, № 5, с. 129—137, іл. № 27—33; Гнатенко Л. Оршанське Євангеліє XIII століття: до питання ростовської локалізації // Рукописна та книжкова спадщина України. 2024. № 4 (35). С. 131—147. URL: https://doi.org/10.15407/rksu.35.131

Хронологічно історіографія праць так розподіляється щодо заявленого нами питання дослідження локалізації й часу написання кодексу [16]:

До *українських пам'яток*, переважно київського походження, Оршанське Євангеліє зараховували П. Пилаєв (кін. XIII — поч. XIV ст.) [17], О. Соболевський (XII/XIII ст.) [18], Г. Воскресенський (XIII ст.) [19], В. Іконніков (XIII ст.) [20], Я. Запаско (XII—XIII ст.) [21] (у пізніших роботах учений указував на східноукраїнські та київські землі (др. пол. XIII ст.) [22]), Л. Гнатенко (ост. чверть XIII ст.) [23]. Як українська пам'ятка Оршанське Євангеліє долучалося до мовознавчих студій І. Свєнціцьким (XIII ст.) В. Русанівським (кін. XIII ст.) [24], Г. Півтораком (др. пол. XIII ст.) [25], В. Мойсієнком [26]. На українському походженні рукопису наголошували В. Німчук та В. Фрис [27].

---

16 Вказуються метадані переважно знакових робіт. Більш розширено історіографію див.: Запаско Я.П. Пам'ятки книжкового мистецтва: Українська рукописна книга. С. 233, 235; Гнатенко Л.А. Слов'янська кирилична рукописна книга XII—XIII ст… С. 58.

17 Пылаев П. Описание пергаментнаго евангелия, хранящагося в музее, состоящем при Киевской духовной академии… С. 45.

18 Соболевский А.И. Источники для знакомства с древнекиевским говором // Журнал министерства народного просвещения. 1885. № 2. С. 353, 356.

19 Характеристические черты четырех редакций славянского перевода Евангелия от Марка по сто двенадцати рукописям Евангелия XI—XVI вв. / Труд Г. Воскресенского. Москва, 1896. С. 47, Б-52.

20 Иконников В.С. Опыт русской историографии. Киев, 1908. Т. 2. Кн. 1, 2. С. 258.

21 Запаско Я.П. Орнаментальне оформлення української рукописної книги. Київ, 1960. С. 38—41, 44.

22 Запаско Я.П. Пам'ятки книжкового мистецтва: Українська рукописна книга. С. 231—235, № 37; Запаско Я.П. Доброписці тоді славні були. Нариси з історії українського рукописного мистецтва. Львів, 2003. С. 17, кол. вкл. № 12.

23 Гнатенко Л.А. Слов'янська кирилична рукописна книга XII—XIII ст… С. 33—37, 5—59, № 5, с. 129—137, іл. № 27—33.

24 Русанівський В.М. Джерела розвитку східнослов'янських літературних мов. Київ : Наук. думка, 1985. С. 27—37; Русанівський В.М. Історія української літературної мови. Підручник. Київ : АртЕк, 2001. С. 14—17, 18.

25 Півторак Г.П. Формування і діалектна диференціація давньоруської мови. (Історико-фонетичний нарис). Київ : Наук. думка, 1988. С. 97, 101, 112—113, 117, 122, 126, 131, 153, 167, 186, 191, 204, 209, 212, 220, 226.

26 Мойсієнко В. Протографи і мова Лавришівського Євангелія // Лавришівське Євангеліє XIV століття. Видання факсимільного типу. Дослідження. Київ : Горобець, 2018. С. 431—465.

27 Німчук В.В. Пам'ятки української мови // Українська мова : Енциклопедія. Київ, 2000. С. 419; Фрис В. Історія кириличної рукописної книги в Україні X—XVIII ст. Львів, 2003. С. 73, 169.

П. Владимиров включив Оршанське Євангеліє (XII—XIII ст.) до загального огляду південноруських і західноруських пам'яток писемності [28].

Пам'ятка описана як давньоруська у «Сводном каталоге славяно-русских рукописных книг, хранящихся в СССР: XI—XIII вв.» (др. пол. XIII ст.) [29].

До *білоруських пам'яток* Оршанське Євангеліє відносили М. Петров (XIV ст.) [30] та Г. Крижановський (др. пол. XIII ст.), останній, провівши детальний мовний аналіз рукопису, припускав і його північноруське або північнозахідне походження [31], Ф. Тітов (XII—XIII ст.) та М. Геппенер (др. пол. XIII ст.) схилялися до західноруського (південнозахідного) походження рукопису [32]. Варто зазначити, що палкий прихильник і дослідник білоруської мови й писемності Є. Карський цей рукопис до своїх досліджень не залучав.

У більшості згадок в енциклопедіях та на інтернет-сайтах Оршанське Євангеліє подається як пам'ятка білоруської писемності, найімовірніше, переписана в Полоцьку у другій половині XIII ст.

До *російських (ростовських) пам'яток* Оршанське Євангеліє приєднує, з переатрибуцією рукопису більш раннім часом написання (сер. XIII ст.), А. Турілов, який спирається на повідомлені йому усно О. Князевською результати її досліджень щодо почеркових збіжностей між Оршанським і Спаським Євангеліями, а також і на власні спостереження над письмом оршанського й ростовських кодексів [33]. Л. Лосєва, досліджуючи східнослов'янські

---

[28] Владимиров П.В. Обзор южнорусских и западнорусских памятников письменности от XI до XVII ст. С. 114.

[29] Сводный каталог славяно-русских рукописных книг, хранящихся в СССР: XI—XIII вв. С. 295—296, № 342.

[30] Петров Н.И. Описание рукописей Церковно-археологического музея при Киевской духовной академии. С. 544, № 555.

[31] Крыжановский Г. Рукописные евангелия киевских книгохранилищ… С. 3—52, див. також с. LXXI, 1, 2, 380, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 390, 391; про походження див. с. 22—27.

[32] Титов Ф.И. Очерки по истории русского книгописания и книгопечатания. Киев, 1911. Вып. 1. Русское книгописание XI—XVIII вв. (с LXXIV рис.). С. 7—8; Геппенер М.В. Слов'янські рукописи XI—XIV ст… С. 28, 29, 30—36, № 4, с. 130—131, табл. IVa, б.

[33] Турилов А.А. Сводный каталог славяно-русских рукописных книг, хранящихся в СССР. XI—XIII вв. Ч. 1. Исправления и уточнения // Annali dell

місяцеслови, спочатку датувала Оршанське Євангеліє другою половиною XIII ст., а згодом, в останньому монографічному дослідженні руських місяцесловів, наслідуючи авторитетну думку А. Турілова, датує кодекс серединою XIII ст.[34] У «Сводном каталоге славяно-русских рукописных книг, хранящихся в России, странах СНГ и Балтии. XIV в.»[35] подано виправлення й уточнення до опису СК XI—XIII 1984, зокрема про те, що почерк основного писця кодексу ототожнений О. Князевською з почерком одного з писців Спаського Євангелія другої чверті XIII ст. (ЯМЗ 15690)[36], тому, за аналогією зі Спаським Євангелієм, Оршанське також слід віднести до продукції ростовської книгописної майстерні першої половини — середини XIII ст. Також зазначено, що мініатюри датуються Є. Смирновою першою половиною XIV ст. У 2019 р. А. Турілов уже подає датування кодексу серединою — третьою чвертю XIII ст., локалізуючи його ростовським за походженням[37], що категорично заперечено в новітній статті Л. Гнатенко[38].

Зауважимо, що лінгвістичний матеріал Оршанського Євангелія не увійшов до джерельної бази історичних словників білоруської та російської мов.

Окремою проблемою в історіографії є локалізація й часу написання мініатюр Оршанського Євангелія, які вписані на аркушах рукопису пізніше часу його створення, на залишених для них місцях. Серед мистецтвознавців немає однозначності щодо цього. Ще в 1929 р. О. Нєкрасов указував, що мініатюри близькі до галицько-волинських або полоцько-смоленських й датував їх

Istituto universitario Orientale di Napoli (AION): Slavistica. [Vol.] 5 (1997—1998). 2000. P. 487; Турилов А.А. К истории ростовского владычного скриптория XIII в.: старые факты и новые данные // Хризограф. Москва, 2009. Вып. 3 (Средневековые книжные центры: местные традиции и межрегиональные связи). С. 238—252; Кузьминова Е.А., Турилов А.А. Оршанское Евангелие. С. 361—362.

[34] Лосева О.В. Русские праздники в древнейших церковных календарях // Русское средневековье. 1999 г.: Духовный мир. Москва, 1999. С. 52; Лосева О.В. Русские месяцесловы XI—XIV веков. Москва, 2001. С. 107.

[35] Сводный каталог славяно-русских рукописных книг, хранящихся в России, странах СНГ и Балтии. XIV в. Вып. 1. Прилож. I, с. 581, № 342.

[36] Там само. С. 146—147, № 199.

[37] Кузьминова Е.А., Турилов А.А. Оршанское Евангелие. С. 361—362.

[38] Гнатенко Л. Оршанське Євангеліє XIII століття: до питання ростовської локалізації. С. 131—147.

першою половиною XIV ст.[39], до останніх їх зараховує і Т. Ільїна (XIV ст.) [40]; М. Сморонґ-Ружицька відносила мініатюри до волинських [41]; про південноруське (українське) походження мініатюр писав П. Жолтовський (XIII ст.) [42]; білоруськими за походженням їх вважав В. Шматав [43]; Я. Запаско відносив мініатюри до східноукраїнських, київських земель (др. пол. XIII ст.) [44]; Є. Смірнова говорить про ростовське походження й датує їх другою чвертю XIV ст.[45]; В. Александрович у новітній праці наголошує на галицько-волинському походженні мініатюр і часом їх написання називає першу чверть XIV ст.[46]

Оршанське Євангеліє факсимільно не опубліковане. Для дослідників доступна електронна копія рукопису, представлена у Цифровій бібліотеці історико-культурної спадщини на сайті Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/dlib/item/0000026

---

39 Некрасов А.И. Возникновение московского искусства. Москва : Ин-т археологии и искусствознания РАНИОН, 1929. Т. I. С. 108, 171, 178, 180, 191, 194.

40 Ильина Т.В. Декоративное оформление древнерусских книг. Новгород и Псков: XII—XV вв. Ленинград, 1978. С. 96.

41 Сморонґ-Ружицька М. Художнє оздоблення Лавришівського Євангелія // Лавришівське Євангеліє XIV століття. Видання факсимільного типу. Дослідження. Київ : Горобець, 2018. С. 427, 429.

42 Жолтовський П.М. Мініатюра XIV — першої половини XVII ст. // Історія українського мистецтва. Київ, 1967. Т. 2. С. 320.

43 Шматаў В.Ф. Мініяцюры Аршанскага Евангелия // Помнікі старажытнабеларускай культуры. Минск, 1984. С. 10—19.

44 Запаско Я.П. Пам'ятки книжкового мистецтва: Українська рукописна книга. С. 231—235, № 37; Запаско Я.П. Доброписці тоді славні були… Вклейка, кол. іл. 12.

45 Смирнова Э.С. Иконы Северо-Восточной Руси… С. 24, 122—124, 125, 126, 170, 178, 301, 366—375, каталог № 31, альбом, іл. 63—65.

46 Александрович В. Мініатюри Євангелія (ГТГ К-5348) на тлі українського книжкового малярства пізньої княжої доби // Галицько-Волинське Євангеліє XII століття : Видання факсимільного типу. Дослідження / відп. ред. В. Мойсієнко. Київ : Горобець, 2023. С. 553, 554, 579.

Археографічні й кодикологічні метадані[47]

Оршанське Євангеліє є кодексом форматом у 2°, розміром 264 × 194 мм; поле тексту 220 × 140 мм, рядків 28, у два стовпці розміром 220 × 60. Він не повний, наявні втрати на початку та в кінці рукопису. Первісно книга складалася, відповідно до сигнатури, з 22 зошитів, по 8 аркушів, за винятком останнього, який був складений з 4 аркушів; нині наявні 19 зошитів: три перших зошити відсутні, IV^{7} (відсутній перший аркуш, другий аркуш пронумерований як арк. 45, третій — як арк. 123, далі арк. 1—5), V^{8}—VIII^{8}, IX^{7} (відсутній восьмий аркуш, після арк. 44, арк. 45 з IV зошита), X^{8}—XI^{8}, XII^{7} (відсутній перший аркуш, перед арк. 62), XIII^{8}, XIV^{7} (відсутній п'ятий аркуш, після арк. 80, імовірно з мініатюрою євангеліста Марка), XV^{8}—XVIII^{8}, XIX^{7} (відсутній восьмий аркуш, після арк. 122, арк. 123 з мініатюрою Матвія з IV зошита. Імовірно, останній аркуш був зрізаний при написанні книги, оскільки на попередньому аркуші (арк. 122) писець закінчив текст власне Євангелія. На зрізаному аркуші могла бути вписана передмова з вихідними даними), XX^{8}—XXI^{8}, XXII^{3} останній зошит кодексу, й складався він, вірогідно, із чотирьох аркушів). Сигнатура зошитів відповідає часу створення рукопису, вона проставлена на першому аркуші зошитів коричневим чорнилом, переважно зрізана при оправленні книги, наявні лише титли, збереглася сигнатура тільки зошитів 14 (арк. 77) та 16 (арк. 92).

Книга написана на тонкому глянцевому пергамені. До нашого часу збереглося 142 арк., нумерація аркушів часу надходження рукопису до музею, проставлена у правому нижньому куті аркушів, чорним чорнилом. При останньому оправленні книги послідовність аркушів була порушена, аркуші мають слідувати (з урахуванням утрачених аркушів): [втрачено на початку рукопису 25 аркушів], 45, 123, 1—44, [втрачено 1 аркуш], 46—61, [втрачено 1 аркуш], 62—80, [втрачено 1 аркуш, зі звороту з мініатюрою Марка (?)], 81—122, [втрачено 1 аркуш (?)], 124—142, [втрачено

[47] Тут і далі матеріал подається з новітнім встановленням й уточненням метаданих, поданими нами у праці: Гнатенко Л.А. Слов'янська кирилична рукописна книга XII—XIII ст… С. 56—59, № 5, іл. с. 129—137, № 27—33.

1 аркуш (?)]. Загалом не вистачає 30 аркушів. Не заповнено текстом арк. 42, не повністю записані текстом арк. 41 зв. (у стовпці *в* — верхніх шість рядків), 122 зв. (у стовпці *в* та *г* — дев'ять рядків) та 123 (у стовпці *а* — 13 рядків).

Пергаменні аркуші зазнали впливу вологи — стали хвилястими, пожовтіли, подекуди у воскових та водяних плямах; перші та останні аркуші потемніли й затерті; на деяких аркушах наявні дірки, зроблені при вичинці шкіри; праві нижні кути аркушів забруднені; блок книги розбитий, скріплені зошити 5—14, зошит на початку кодексу та зошити 15—22 розшиті, лише 22 зошит скріплений із блоком книги нитками у двох місцях; зошит на початку книги розірваний, другий та третій аркуші були вкладені в інші зошити й пронумеровані як арк. 45 та 123 (з мініатюрою євангеліста Матвія на звороті аркуша), в арк. 45 відрізано шматок лівої частини з пошкодженням тексту; у зошиті 8 відрізано правий верхній кут першого аркуша, арк. 30; у зошиті 9 відрізано арк. 42 (з мініатюрою євангеліста Луки на звороті аркуша); у зошиті 19 випадає перший аркуш, арк. 116; у кінці книги в останнього арк. 142 розірваний пергамен на нижньому полі.

Кодекс вишукано оздоблений. Мініатюри написані пізніше часу створення рукопису, на залишених для них чистих аркушах, можливо, в кінці XIII ст. чи в першій половині XIV ст. Збереглися тільки дві мініатюри в аркуш: євангеліст Матвій, арк. 123 зв., та євангеліст Лука, арк. 42 зв. Вони виконані без ґрунтовки, різнобарвними фарбами та позолотою, яка місцями осипається. Мініатюри були вирізані з рукопису, коли саме це сталося, — невідомо, але в давні часи. 21 лютого 1987 р. аркуші з мініатюрами вилучені з рукопису і наразі зберігаються окремо, у спеціальній теці. Тоді ж реставратор НБУВ О.Р. Осіпова виконала закріплення особливо пошкоджених ділянок мініатюр.

Прикрашають текст рукопису дві заставки П-подібної форми, плетені, виконані кіновар'ю: на арк. 1 — тератологічного орнаменту; на арк. 81 — стилізованого рослинного орнаменту. У рукопису наявні 317 великих ініціалів, переважно давньовізантійського типу (253), з геометричними, плетеними й рослинними орнаментами, та 64 тератологічні з включенням в орнамент голів та фігур тварин й елементів людської фігури, виписані кіновар'ю.

На арк. 19 ініціал з додатковим штрихуванням синьою фарбою, на арк. 36 зв. — зі слідами позолоти. Малі ініціали контурні, кіноварні. Малюнок стилізованої пташки зроблений кіновар'ю на полі арк. 133. Заголовки та заголовні букви кіноварні. Синьою фарбою проставлені поодинокі помітки на полях зі вказівкою гласів (напр., на арк. 62).

Останній раз кодекс брався в оправу в XVII ст. Від неї збереглася лише нижня дошка без шкіряного покриття (залишки якого наявні зі звороту кришки), з трьома залізними пуклями; з внутрішнього боку дошка заклеєна папером, під ним, біля кріплення з книжним блоком, наявні залишки підклейки з уривків друкованих видань кінця XVI чи XVII ст. Нижня дошка розколота навпіл по вертикалі; коли робився в 1874 р. інвентарний запис для музею, вона ще була цілою. Блок книги розбитий, обріз малиновий, подекуди фарба затекла на поле.

На звороті нижньої кришки оправи зроблені скорописом облікові записи: 1 грудня 1874 р., чорним чорнилом: «Въ сей пергаминной рукописи 142 перенумерованных листа. Нумерация — внизу листовъ. Секретарь церковно-археологического общества Н. Петров. 1 декабря 1874 года»; 30 жовтня 1924 р., синім чорнилом: «В цьому рукопису 142 арк. (в тому складі 2 мініатюри). Про [передачу] рукопису див. акт 1924. X. (?) 30, список до нього (№ 9). Хранитель Лаврського музею П. Попов. 1924. X. 30» та пізніше проставлений червоним чорнилом шифр Всеукраїнського музейного городка «Інв. 19267». На звороті арк. 123 зв. (з мініатюрою євангеліста Матвія) проставлено скорописом XIX ст., темно-коричневим чорнилом «№ 15 А». Наявний штамп на арк. 122 зв., 123, 142 зв. «Лаврський Музей. При Губполітосвіті. м. Київ». Дані шифри й штамп засвідчують, що 30 жовтня 1924 р. рукопис у складі раритетів частини колекції колишнього ЦАМ був переданий до Музею культів та побуту, який розташовувався на території Києво-Печерської Лаври, а березня 1934 р. — з Відділу письма й друку Всеукраїнського музейного городка до відділу рукописів Всенародної бібліотеки України (нині — НБУВ).

Оршанське Євангеліє за жанром є повним апракосом. Це — євангельські читання на весь рік, тексти яких розміщені в рукопису на арк. 1—123. Початок читань утрачений, текст наявний з кінця читань в суботу 7-го тижня після Пасхи, через помилкове

розміщення й нумерацію вирізаних із блока книги аркушів — на арк. 45а, зі слів: «…[ов]ца моꙗ г҃ла ѥмоу пакы въторoѥ симоне ионинъ любиши ли мѧ» (Ін. XXI, 15—16); далі має стояти арк. 123 з текстом кінця читання в неділю 8-го тижня після Пасхи, арк. 123а (Ін. VII, 51—52; VIII, 12), та мініатюрою Євангеліста Матвія, арк. 123в–г, а потім — арк. 1 з читанням у понеділок 8-го тижня після Пасхи, поч.: «Ре҇ч г҃ь · блюдѣте и не родите ѥдиного малъımъ сихъ · г҃лю бо вамъ» (Мф. XVIII, 10). Після арк. 44 втрачено один аркуш, арк. 44г закінчується початком читань у неділю 1-го тижня Нового літа словами: «Въ оно҇в стоꙗ і҃съ при ѥзерѣ генисаретьстѣ ви…» (Лк. V, 1—2), арк. 46а починається з другої половини читання в середу 2-го тижня Нового літа, зі слів: «…брачьнии алкати ѭ дондеже женаи сѧ ѥсть с҄ ними» (Лк. V, 34). Між арк. 61 та 62 втрачено один аркуш, арк. 61г закінчується читанням у вівторок 9-го тижня Нового літа словами: «добро ѥсть соль аще же…» (Лк. XIV, 34), арк. 62а починається читанням у п’ятницю 9-го тижня Нового літа, зі слів: «…[ʒе]мли миноути · неже ѿ ʒакона ѥдинои чертѣ погъıб҄ноути» (Лк. XVI, 17). Між арк. 80 та 81 втрачено один аркуш, арк. 80г закінчується читанням у неділю 17 тижня про блудного сина: «онъ же ѿвѣщавъ ре҇ч къ ѡц҃ю…» (Лк. XV, 29), арк. 81а починається заголовком читання в понеділок м’ясопусного тижня (Мк. XII, 1).

Місяцеслов на вересень-серпень розміщений на арк. 124—141 зв. У ньому наявні слов’янські та руські пам’яті: 26 листопада, перенесення мощей вмч. Георгія (128 зв.); 9 травня, перенесення мощей свт. і чудотворця Миколая Мирлікійського (137); 23 травня, знайдення мощей свт. Леонтія, єп. Ростовського (137 зв.); 15 липня, рівноап. вел. князя Володимира (139 зв.; приписано на полі в XIV ст., півуставом); 24 липня, мчч. блгвв. князів Бориса і Гліба (140). Після Місяцеслова вміщені Євангелія недільні утрені на арк. 142—142 зв.; на Євангелія 1—3, 5 є тільки вказівки. Обриваються читанням 8-го Євангелія на арк. 142г словами: «се рекъши възврати сѧ въспꙗть · и видѣ і҃са стоꙗща · и…» (Ін. XX, 14).

Варто зазначити, що вміщена в Місяцеслові пам’ять 23 травня — знайдення мощей свт. Леонтія, єпископа ростовського (1164 р.), належить до часу, коли вона з місцевої ростовської регіональної стала вже загальнопоширеною у східних слов’ян; також відсутня окрема пам’ять князю Борису як удільному князю ростовському.

Палеографічно-орфографічні особливості

Київська культура й книжна писемна школа не припинили свого розвитку у XIII ст., незважаючи на складні історичні умови після монгольського нашестя на Київ 1240 року, писемні київські традиції Русі продовжувалися. Це засвідчують археологічні розкопки пізньосередньовічного Києва, що розпочалися в останні десятиліття XX ст., новітні дослідження писемних джерел, а також студії в галузі епіграфіки та нумізматики. Г. Івакін за археологічними даними доводив, що стольний град трагічного 1240 р. не був повністю знищений, не відбулося зміни населення або культури. Історичний розвиток міста, зауважував дослідник, не був надовго перерваний, а продовжував розвиватися на ґрунті давньоруських (давньоукраїнських. — *Л. Г.*) традицій, але в нових історичних умовах [48]. У Києві продовжувала існувати Київська митрополія, і активно діяли митрополити…[49] При митрополичій кафедрі працював і скрипторій. Книжники у своїй роботі користувалися давньоукраїнським (=давньоруським) правописом, послуговувалися орфограмами давньоруської (київської) редакції церковнослов'янської мови, сформованої на книжній старослов'янській основі. Правописний узус, який склався на кінець XII ст., закріпився протягом XIII ст. Збереження й продовження з другої половини XIII ст. писемних традицій й книжкової справи підтверджують створене на найвищому писемному й художньому рівні Оршанське Євангеліє.

Отже, за графіко-орфографічними особливостями Оршанське Євангеліє належить до давньоукраїнського (=давньоруського) періоду розвитку української орфографії [50]. Протографом Оршанського Євангелія був значно раніший євангельський текст київського походження. На думку Г. Крижановського, його мож-

[48] Івакін Г. Історичний розвиток Києва XIII — середини XVI ст. Київ, 1996. С. 250.
[49] Любащенко В. Київські митрополити Кирило II і Петро Ратенський: історичні паралелі // Княжа доба: історія і культура. Вип. 3. Львів, 2010. С. 213—256.
[50] Історія українського правопису: XVI—XX століття. Хрестоматія / упоряд.: В.В. Німчук, Н.В. Пуряєва; переднє слово В.В. Німчука. Київ, 2004. С. 5 (Давньоукраїнський період X—XIV ст., до ост. чв.).

на віднести навіть до XI ст. на підставі графічних та мовних архаїзмів, зокрема епізодичних «гнізд» вживання йотованого юса великого ѭ особливої форми у значенні ю і навіть іпсилона, всього 51 випадок. Проміжний антиграф учений був схильний датувати XII ст. Він вважав, що рукопис не поступається Галицькому Євангелію 1144 р.[51] і переважає Добрилове Євангеліє 1164 р.[52], зокрема щодо послідовного вживання глухих голосних, постійного вживання ꙑ після гортанних[53]. М. Геппенер стосовно віднесення оригіналу рукопису до XI ст. наголошує, що лексика рукопису, на якій Крижановський не зупиняється, деякими новими редакційними варіантами нібито суперечить цій думці. Як доповнення до часу датування копії автор вказує на згадку в Місяцеслові рукопису святкування знайдення мощей Леонтія Ростовського[54]. Тому копія рукопису не могла бути написана раніше 1190—1214 р., між якими було встановлене це свято[55].

Писане Оршанське Євангеліє уставним типом письма другої половини XIII ст., коричневим чорнилом та кіновар'ю. Письмо рукопису двоєрове (ъ, ь) юсове (ѫ), зі спорадичним уживанням архаїчного юса йотованого (ѭ).

При написанні текстів використані такі букви: на позначення голосних звуків а, є, ѥ, и, ї, ѻ, о, ѡ, оу, ꙋ, ъ, ꙑ, ь, ѣ, ю, ꙗ, ѥ, ѫ, ѭ, ѵ; на позначення приголосних звуків б, в, г, д, ж, ѕ, ꙁ, к, л, м, н, п, ҏ, с, т, ф, х, ц, ч, ш, щ, ѵ; для позначення чисел — букви ѯ, ѳ; не трапилася літера ѱ. Вживаються діакритики (спіритуси) над голосними на початку слів, над сполучником и, при позначенні йотації; використовується паєрик; ставляться титли при скороченні слів; з розділових знаків — велика крапка на рівні середини рядка, яка заступає й інші відповідно до сучасних розділових знаків, таких, як

[51] Євангеліє тетр («Галицьке євангеліє»), 1144 р. (ГИМ, Син. 404). Див. науковий опис: Сводный каталог славяно-русских рукописных книг, хранящихся в СССР: XI—XIII вв. С. 9—95, № 53. Також див. доповн. до цього опису: Сводный каталог славяно-русских рукописных книг, хранящихся в России, странах СНГ и Балтии. XIV в. Вып. I. Прилож. I. С. 562—563, № 53.

[52] Євангеліє апракос повний («Добрилове Євангеліє»), 1164 р. (РГБ, Рум. 103). Див. науковий опис: СК XI—XIII 1984. С. 96—99, № 55.

[53] Крыжановский Г. Рукописные евангелия киевских книгохранилищ… С. 27, 28, 30, 33—34.

[54] Див. арк. 137 зв., пам'ять 23 травня.

[55] Геппенер М.В. Слов'янські рукописи XI—XIV ст… С. 34.

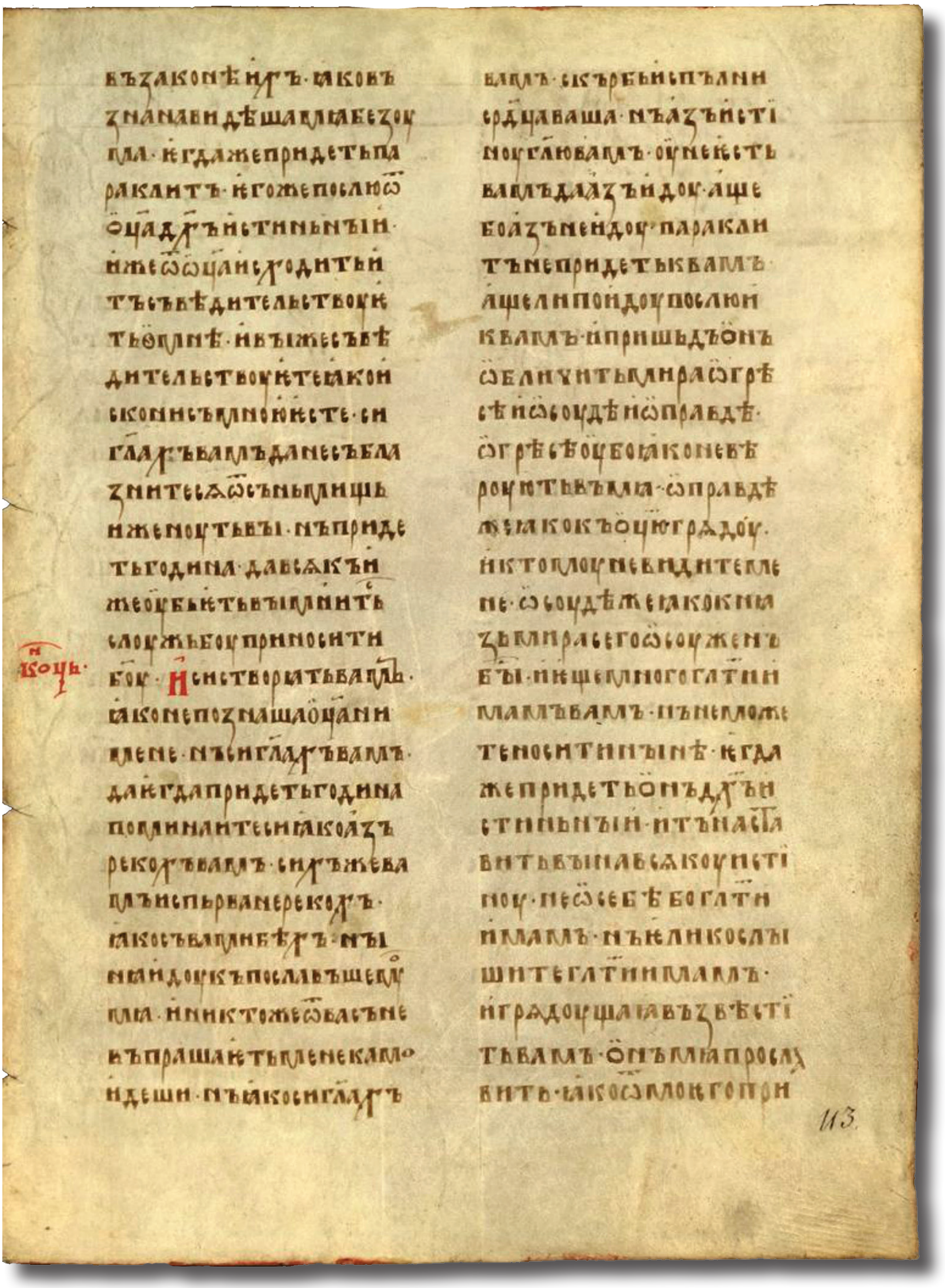

Іл. 1. Оршанське Євангеліє. Основний (перший) почерк арк. 113а$^{1–28}$–б$^{1–6}$, другий почерк арк. 113б$^{6–28}$

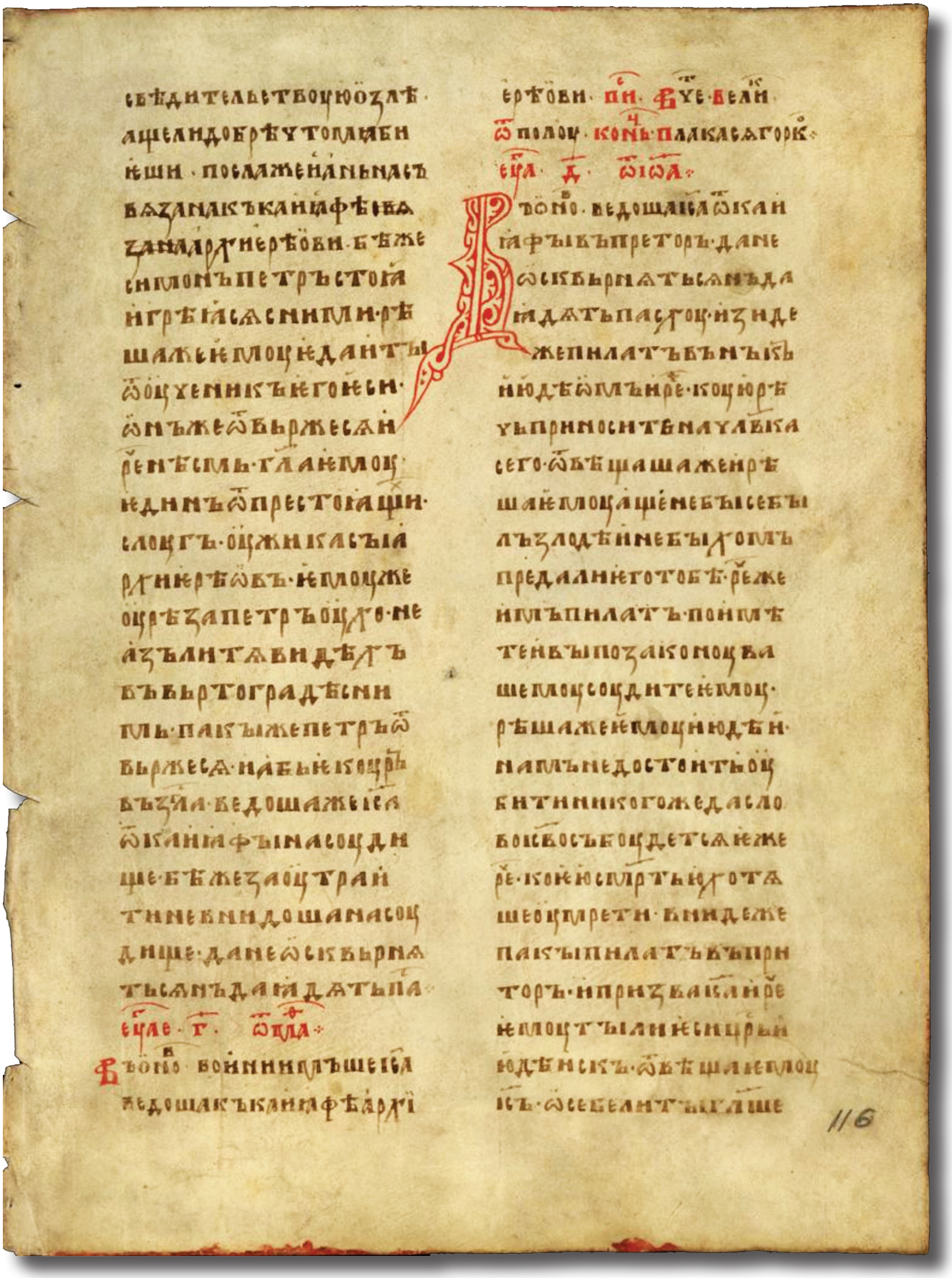

Іл. 2. Оршанське Євангеліє. Основний (перший) почерк арк. 116а[1–5], 116б[1–4], третій почерк арк. 116а[5–28], 116б[4–28]

кома, двокрапка, знак питання й оклику; ставиться ромбоподібна крапка (⁘) в кінці заголовків читань та євангельських текстів.

Працював над написанням кодексу переважно один книжник-писець, яким до роботи були долучені ще два писці. Ймовірно, основний писець був упорядником кодексу і безпосередньо керував роботою, а також майстерно художньо оформив рукопис вишуканими ініціалами [56]. Він також навчав книжковій писемній справі учнів, двом доручив уписати тексти на арк. 113б—122г. (Див. іл. 1—2).

Основний книжник-писець виконував роботу професійно, його почерк твердий, він писав невеличким уставом з легким нахилом уліво, розмір літер 0,3 см. Більш вагомі характеристики почерку писця свого часу зроблені М. Геппенером, які вважаємо подати вичерпно, оскільки праця вченого є бібліографічною рідкістю. Отже, за М. Геппенером, в почерку переважають широкі приземкуваті накреслення (поряд з дуже вузькими), досить різкі натиски, що послідовно чергуються (переважно по вертикальних, непрямих і нижніх горизонтальних лініях) з волосяними лініями (вертикальні й непрямі лінії, що чергуються). Основний почерк старанний і впевнений, з помітною підкресленою каліграфічністю: цілий ряд суто орнаментальних (і навіть часто орнаментованих хрестами чи іншими малюнками всередині заокруглень варіантів літер **о** широке, **ф** та ін. — докладніше у Г. Крижановського) [57]; наприкінці рядків постійно з'являються різноманітні лігатури **мъ**, **моу**, **твлȣ**(?), та ін., компактні **ı**, дуже мале **ѻ** (іноді з вертикальними потовщеннями) або, навпаки, надзвичайно великі варіанти накреслень літер **т**, **а**, **ѣ**. Часто орнаментальні варіанти сконцентровані у вигляді гнізд. Поряд з такою підкресленою пишністю письма переписувача-художника, майстра своєї справи (він же, мабуть, і виконавець чудових ініціалів — див. нижче), помітні постійні, хоча й незначні за діапазоном варіації в накресленнях окремих літер, а це є свідченням того, що система письма ще не усталилася. Дотримуючись в основному накреслень старшого уставу, переписувач у багатьох випадках, очевидно, несвідомо, використовує

---

[56] Це припущення свого часу висловив М. Геппенер.

[57] Крыжановский Г. Рукописные евангелия киевских книгохранилищ… С. 29—30.

нові асиметричні накреслення, які стали звичними пізніше, в XIV ст. Так, поряд із симетрично зігнутим хвостом З (проте й тут характерною є потовщена і подовжена у правий бік горизонтальна середня частина вздовж лінійки) знаходимо тонкий хвостик, що звисає прямо донизу або навіть відкинутий у правий бік; голівка літери ж зменшена, іноді ледь помітна; глибока чаша ч інколи наближається до розщепу; перемички н, и, ꙗ, ю, ѥ високо зміщені догори, у трьох останніх літерах найчастіше скошені, а в останній іноді немає збігу непрямої перемички з язичком є; зрідка це є з довгим зігнутим язичком і навіть відкинуте в лівий бік (напр., арк. 13 зв.); часом йотація передається лише відкинутим є (арк. 101).

З інших особливостей графіки відзначимо часте вживання (з піднятою і заокругленою вліво правою частиною) замість ѡ, проте частіше замість о (іноді замість о вживається і ѡ); ѣ з високою щоглою. Цікаво, що більшість указаних ученим характерних особливостей вживання літер можемо спостерігати на арк. 101. (Див. іл. 3).

М. Геппенер зазначав, що, виходячи із цих замаскованих каліграфічною старанністю переписувача, проте вже виразно помітних порушень симетрії графіки, властивих пізнішому періодові (а також з різностильовості орнаментації перехідної епохи), слід віднести рукопис до другої половини XIII ст., тобто вже до післямонгольського періоду. Проти датування кодексу пізнішим за XIV ст. свідчать послідовні написання з диграфом ꙋ [58].

Далі представимо доповнення й уточнення до сказаного вище щодо графіко-орфографічних особливостей Оршанського Євангелія.

У роботі над копіюванням текстів брали участь двоє писців, яким, ймовірно, саме основний писець доручив виконати тексти лише в кінці євангельського тексту, на арк. 113б—122г. На цих аркушах основний писець кіновар'ю писав заголовки та великі орнаментовані ініціали; він переважно починав на сторінці писати євангельські тексти темно-коричневим чорнилом, а учні продовжували: основний (перший) писець працював на арк. 113а$^{1-28}$–б$^{1-6}$, в$^{1-2}$, г$^{1-2}$, 116а$^{1-5}$, 116б$^{1-4}$, 117б$^{20-21}$, 118б$^{27-28}$, 119а^{8}, 119в$^{13-15}$, 120а$^{8-9}$,

58 Геппенер М.В. Слов'янські рукописи XI—XIV ст… С. 33, 33—34.

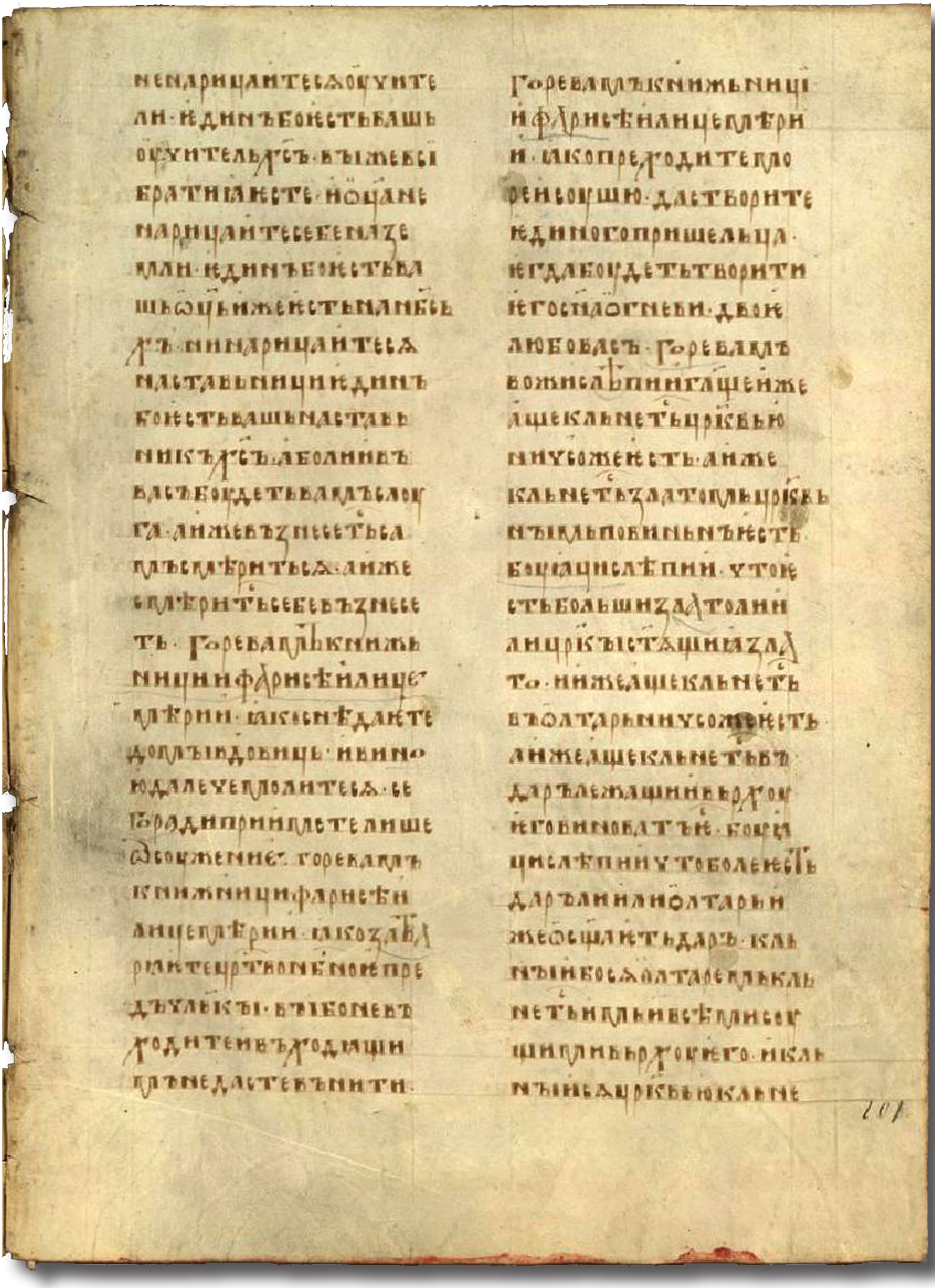

Іл. 3. Оршанське Євангеліє. Арк. 101

120а^{28}, 120б$^{23–24}$, 120в$^{18–20}$, 120г$^{1–3}$, 122а$^{13–19}$, 123а$^{1–13}$; другий писець — на арк. 113б$^{6–28}$, в$^{2–28}$; третій писець — на арк. 113г$^{2–28}$, 114а^{1}–115г^{28}, 116а$^{5–28}$, 116б$^{4–28}$–117б^{19}, 117б^{21}–118б^{26}, 118в^{1}–г^{28}, 119а^{8}–в^{12}, 119в^{15}–120а^{7}, 120а$^{9–27}$, 120б$^{1–22}$, 120б^{24}–в^{17}, 120в$^{20–28}$, 120г^{3}–122а^{13}, 122а^{19}–г^{9}.

Долучені до роботи писці писали не дуже професійно, уставним письмом, трохи більшими за розмірами літерами, розмір літер 0,4 см, з більшим нахилом уліво, ніж основний писець, й світлішим чорнилом. М. Геппенер називав почерки цих писців, що подекуди чергуються, грубими й недбалими, які за накресленням літер (ꙁ з дуже коротким хвостиком, йотоване ѥ з майже прямою перемичкою та ін.) дуже мало відрізняються від основного почерку, без різкого переходу повертаються до нього [59].

За нашими спостереженнями, другий писець писав тільки на одному аркуші. Накреслення його літер дуже близькі до основного почерку, що свідчить про намагання учня ретельно наслідувати при копіюванні особливості почерку свого вчителя. При цьому він припускається деяких відхилень: у накресленні букви ꙁ пише більш подовжений, ніж в основного писця, хвостик, який більш довгий і товстіший; літеру ж також пише з маленькою голівкою, але її накреслення не тверде; у букві ѥ пише як пряму перемичку, що заходить в язичок, так і скошену догори, трохи вище за язичок.

Почерк третього писця, при загальній схожості з почерком основного писця, має окремішні особливості щодо накреслень літер. Складається враження, що цей писець вже мав досвід у написанні книг і володів певними прийомами письма, але під час роботи над текстами Оршанського Євангелія намагався наслідувати і прийоми письма основного писця. У його почерку спостерігаються декілька різних накреслень одних і тих самих літер. Окремі накреслення засвідчують більш пізню школу письма, ніж ту, якою володів основний писець. Безпосередньо це стосується написання букви ж у п'ять начерків , при цьому пишучи ж у три начерки, як і основний писець. У всіх трьох почерках літера ж також пишеться з маленькою голівкою, що є датуючою ознакою. В. Щепкін спостеріг, що у XIII ст. поступово починають

[59] Геппенер М.В. Слов'янські рукописи XI—XIV ст… С. 33.

переважати несиметричні накреслення, причому встановлюються нові й дуже різні способи написання букви ж: її лінії проводяться вже зовсім інакше (ніж в попередні століття. — *Л. Г.*) [60]. Третій писець пише літеру ѕ з маленьким хвостиком, а літеру ц із зігнутим хвостиком; літера м більш широка й кутаста, а у ѥ перемичка пряма й заходить в язичок.

Щодо ознак Оршанського Євангелія, відмічених М. Геппенером, у накресленні літер н, и, ꙗ, ю, ѥ, в яких перемички зміщені догори, у трьох останніх літерах вони найчастіше скошені, а в останній літері ѥ іноді немає збігу непрямої перемички з язичком є. Датуючою аргументацією щодо цього є спостереження В. Щепкіна, зокрема вчений наголошує, що написання букви ѥ з косою перемичкою і ѥ з піднятою перемичкою з'являються не часто і, головне, під кінець XIII ст. Близькими до цього часу є ознаки незначного зміщення перемички в літерах ю і ꙗ, оскільки, за В. Щепкіним, у цих літерах варіанти з високою перемичкою (прямою чи скісною) з'являються тільки в XIV ст. Учений звертає увагу й на те, що у XIII ст. з'являються нові типи літери и, серед яких і варіант в нашому рукописові — з косою перемичкою вгорі [61].

У графіці й орфографії рукопису при використанні букв на позначення голосних звуків традиційно поширена дублетність, яка більш характерною є при передачі йотованих голосних.

При позначенні йотованого звука а після голосних писці дотримуються узусної давньоукраїнської традиції у вживанні букв ꙗ та ѧ, за якою ꙗ писали на початку слова і після голосної, а ѧ — після приголосної: ꙗсти 9 зв. (2), 16 зв.; ꙗѕъıчьний 106 зв., ꙗвленїꙗ 139, безакониꙗ 25 зв., сѣꙗвъ 40 зв., быꙗхоуть 83 зв., многаꙗ 137; истѧжють 62 зв., блгⷭвлѧше 72 зв., носѧща 81 зв. Проте після м'яких приголосних у рукопису дуже поширені за середньоболгарською орфографією написання і з буквою ꙗ, яка трапляється в нашому рукописові й після інших приголосних, зокрема після букв б, д, ѕ, л, м, н, т, р; в цій позиції часті паралельні написання з буквою ѧ, вживання якої переважає: бꙗщаꙗ 3, ѡсоудꙗть 94 — ѡсоудѧть 56 зв., възꙗти 3 — в'ѕѧти 17 зв., люблꙗше 96 — люблѧше 119 зв., въспомꙗноувъ 74 зв., имꙗхоу 23 — имѧхоу 69 зв., ближнѧго 29 зв. — ближьнꙗго 77, горꙗще 2 зв. — горѧще 66 зв.

[60] Щепкин В.Н. Русская палеография. Москва : Наука, 1967. С. 115.
[61] Там само.

На позначення йотації звука **е** на початку слів та після голосної традиційно переважають написання з буквою ѥ, проте часто вживається, переважно на початку слова, менше після голосних, буква **е** вузька, зрідка є, що доказово видно у блоках слів у покажчику до метаграфованого тексту, підготовленого Ю. Осінчуком: **єда** 81 зв.; **еда** 4, 5, 10 зв., 13, 22, 29, 32, 41, 43 зв., 45 зв., 47 зв., 54 зв., 55, 61 зв., 71, 75 зв., 79 зв., 85, 87, 103, 107, 108 зв., 123, 127 зв., 133 зв., **ѥда** 115 зв., 116, 116 зв., 120 зв.; **елеоньстѣй** 64 зв., 65, 85 зв., 86, 96, 98 зв., **елеоньскоую** 87, 87 зв., 107, 109, **елеоньскоуѩ** 82, **елеѡньстѣй** 81, **ѥлеоньстѣй** 37, 77 зв.; **єтеръ** 68 зв., **етеръ** 98, 138, **етера** 124 зв., **ѥтери** 10, 93, 122 зв., **етероу** 108, **єтероу** 69, **ѥтероу** 118 зв.; **єхидьнова** 101 зв., **ехїдьнова** 133, **ѥхиднова** 19; **еуⷢ҇алию** 1 зв., 5, зв., 26, 80, 99, 107 зв., **еоуⷢ҇ае** 28, **еуⷢ҇алие** 17 зв., 105 зв.; **иерѣй** 138, **иѥрѣови** 7 зв., **иѥрѣомъ** 9 зв., 51, 69, 91, **иѥрѣѡви** 92; **иѥроусалимъ** 18, **иерⷭ҇лма** 95, **иерⷭ҇лме** 102, **иѥрⷭ҇лме** 102, **иѥрⷭ҇лма** 16, 30, 30 зв., 37 зв., 46, 46 зв., 60 зв.; **погребению** 105 зв., 107 зв., **погребение** 80, **погребенью** 117 зв.; **пришьствию** 26 зв., 39 зв. (2), 99 зв., **пришьствие** 102 зв., **пришьст'вию** 102; **распꙗтию** 118, **распꙗтию** 89, **распꙗтие** 107 зв.; **ѥгда** 2, 3 зв., 86 зв., 90, **єгда** 89 зв., 108. У давніх рукописних книгах (Остромировому Євангелії 1556—1557 рр., Мстиславовому Євангелії поч. XII ст., Галицькому Євангелії 1144 р.) зустрічається, як наголошує О. Соболевський, буква є особливої форми, більша за розміром за звичайне е в різних позиціях у слові. З кінця XIII ст. її вживання стає більш звичним, а форма трохи змінюється — літера нахиляється назад, язичок подовжується і викривлюється[62].

Нам у рукописові не зустрілося відмічене М. Геппенером накреслення букви ѥ, де другий елемент **е** з довгим зігнутим язичком, а буква нахилена в лівий бік. На арк. 13 зв. буква є широка з довгим язичком вжита не у складі ѥ для позначення йотації: **єсть** 13г[7]. На таке вживання букви є з довгим язичком для позначення йотації вчений вказує на арк. 101, де знаходимо його у слові **ѡсоужение** 101а[22], але маємо й **осоужению** 24 зв. На арк. 101 наявна буква є широка з довгим язичком після приголосної в кінці рядка: **лицє|мѣрий.**

Йотований звук **у** позначається буквою ю після голосних та м'яких приголосних, шиплячих та ц: **новоую** 46, **въдагаютъ** 112, **възрадоуютⷭ҇ь** 138—138 зв.; **ищютъ** 8, **всюдоу** 58, **възлюби** 107. У цій

[62] Соболевский А.И. Славяно-русская палеография / Лекции А.И. Соболевского. 2-е изд. С.-Петербург : Изд. Имп. Археологического ин-та, 1908. С. 50.

позиції спорадично наявне використання до арк. 104 зв. давньо го архаїчного накреслення букви юса великого йотованого (ѭ) особливого накреслення . Другий елемент літери пишеться як ѫ, з маленьким дашком, а нижня частина як юс малий, що є характерним для найдавніших кириличних книг[63]. Юс малий тільки іноді пишеться на місці ю, як після голосних, так і після приголосних: вашеѭ 8, творѭ 23, тобоѭ 64, положѭ 77, еуанг҃лиѭ 78, соущѭ 81; наявні й паралельні написання: вифанию 22, 74, 85 зв., 96 зв. — вифанїѭ, вїфаниѭ 81; въскр҃сению 67, въскр҇нию 76 зв. — въскр҇ниѭ 23 зв.; людьхъ 1 зв., 5 зв., 17 зв., 68, 107 зв. — лѭдьхъ 79 зв.; положю 37 зв., 67 зв., 100 зв., 111, 131 — положѭ 77.

На місці іпсилона вживається давнє кириличне накреслення ү при передачі и та в: сүмеонъ 135, вүкола, въ лүцѣ, полүкарпа 135 зв., күрила 136; еүстафиа 135 зв., еү҇а, еүтропиꙗ 136, еүлам҆пада 139 зв.

У кінці рядків вживаються вузькі варіанти літер (ї, ꙋ), якщо не вистачало місця для широких: архї|ерѣи 110, възвѣститъ 122 — възвѣстї|ть 113, книжнї|къ 18 — кнїжьникъ 14 зв.; бл҃говѣстꙋ|ють 48 зв., погꙋ|бивъый 17, рꙋ|цѣ 20 зв. Також використовуються збільшені чи зменшені за розмірами букви (великі а, т, ы, ъ, ѣ, ꙗ та маленьке о). Дуже маленьке о переважно вписане в кінці рядків посередині: по|велѣ 7 зв., үрево| 124 зв., бл҃го|дать 135 зв. Воно часто трапляється в кінці рядків і у складі диграфа оү й виноситься під титлою: роүкоү| 58 зв., плакахоү| сѧ 89 зв., гл҃ахоү| 96; в кінці рядка — в лігатурах лоү, моү (к немү҇ 20, своюемү҇ 21).

На місці ъ, ь часто ставиться паєрик, який має давнє накреслення, схоже до трикутничка[64], чи взагалі опущення єрів не відмічається: ближ҆нꙗго 3, с҆падаѭще 79а, вънѣш҆нею 56 зв., 57; в҆нѣшнею 25, 101 зв.; в҆нѣшьнею 101 зв., ис҆цѣлꙗше 46 зв. — исцѣлѧше 46 зв., свѣтил҆никы 40 зв. — свѣтилникы 40 зв., свѣтильникъ 7 зв.

Спираючись на розглянуті основні графіко-орфографічні особливості письма Оршанського Євангелія, вважаємо, що протографом (-ми) кодексу був київський текст (-ти) XI—XII ст., а часом його переписування (копіювання) — остання чверть XIII ст.

---

[63] Карский Е.Ф. Славянская кирилловская палеография. Ленинград : Изд-во АН СССР, 1928. (Изд. 2, фототипное. Москва : Наука, 1979). С. 166—167.

[64] З технічних причин давній паєрик ставиться вгорі між літерами й передається уніфіковано (҆).

Мовні особливості

Рукописний текст Оршанського Євангелія неодноразово привертав увагу лінгвістів. Так, наприкінці XIX ст. пам'ятка зацікавила Г. Крижановского, який, зосередившись на аналізові зовнішнього вигляду та змісту кодексу, висловив гіпотезу про час і місце його створення й охарактеризував деякі палеографічні, фонетичні, морфологічні та синтаксичні особливості тексту, при цьому вагався між білоруською (полоцькою) та російською (північноруською) писемністю і все ж локалізував книгу як білоруську [65].

Знаний дослідник давньоукраїнських рукописів І. Свєнціцький, який датував пам'ятку XIII ст., у своїх студіях з історії української мови ілюстрував окремі мовні явища прикладами з Оршанського Євангелія [66].

В. Русанівський, вивчаючи регіональні елементи в давньоруській мові і в церковнослов'янській київського ізводу в XI—XIII ст., низку мовних явищ також підтверджує зразками з Оршанського Євангелія [67].

Приклади з Оршанського Євангелія, які репрезентують давні фонетичні риси, у дослідженні «Формування і діалектна диференціація давньоруської мови. (Історико-фонетичний нарис)» [68] наводить й Г. Півторак.

До тексту Оршанського Євангелія зверталися й ми, аналізуючи мову Лавришівського Євангелія [69].

Вивчаючи словозміну іменників, займенників, дієслів, дієприкметників, а також склад прислівників у східнослов'янських

---

[65] Крыжановский Г. Рукописные евангелия киевских книгохранилищ: Исследование языка и сравнительная характеристика текста. Киев, 1889. С. 3—53.

[66] Свєнціцкий І. Нариси з історії української мови. Львів, 1920. С. 41.

[67] Русанівський В.М. Джерела розвитку східнослов'янських літературних мов. Київ : Наук. думка, 1985. С. 27—37.

[68] Півторак Г.П. Формування і діалектна диференціація давньоруської мови. (Історико-фонетичний нарис). Київ : Наук. думка, 1988. С. 97; 101; 112—113; 117; 122; 126; 131; 153; 167; 186; 191; 204; 209; 212; 220; 226.

[69] Мойсієнко В. Протографи і мова Лавришівського Євангелія // Лавришівське Євангеліє XIV століття. Видання факсимільного типу. Дослідження. Київ : Горобець, 2018. С. 431—464.

пам’ятках XI—XIII ст., автори монографії «Нариси з морфології старослов’янської мови східнослов’янських пам’яток XI—XIII ст.» також використовували приклади з Оршанського Євангелія [70].

Водночас цю пам’ятку лише спорадично цитують в історичних лексиконах слов’янських мов [71].

Очевидних рис, які б давали підстави потрактовувати цей текст як пам’ятку білоруської писемності, немає.

Фаховість переписувача Оршанського Євангелія була досить високою, оскільки в тексті небагато виправлень і загалом мало помилок, що не є властивим для таких значних за обсягом манускриптів. Отже, переписувач добре знав своє ремесло і виконав роботу (переписав з протографа) дуже досконало.

І все ж, попри незначну кількість вузькодіалектних написань, вони все ж таки трапляються.

Передовсім виділимо характерні для київської писемної школи написання слів **свѣдѣтельство**, **съвѣдѣтель** та **съвѣдѣтельствовати** з и-рефлексом: **съвѣдительство** 26, 45, 125 зв., **свѣдительство** 92, 99, 137, **съвѣдитель** 110, **съвѣдителемъ** 110, **съвѣдителꙗ** 110, **съвѣдителѧ** 110, **свѣдительствова** 97 зв., 134, **съвѣдительствова** 125 зв., **съвѣдительствоують** 110, **съвѣдительствоуꙗй** 137, **съвѣдительствоуюте** 113, **съвѣдительствоують** 113, а також плутання **ѣ = и**: **на мосѣовѣ** 100 зв., **мойси** 7 зв., 23 зв., 126 зв., **с҃тоѣ м҃ · голѣндоухꙑ** 139 зв. (пор. стсл. **голинъдоуха**) [72]; пор. ще в Апракосі Мстислава (далі — ЄМ) [73]: **голиндоухꙑ** 201 в.

Виявляємо приклади з рефлексами **ѣ = е**: **о тебе** 43, **тобе** 47 зв., **по тебе** 62, **к тобѣ… к тебе** 75 зв., **собе** 18 зв., 20, 52, 77; **мрежю… мрѣжа** 5 зв., **преже времене** 12 зв., **временьнъ** 13, **времени** 40, 78, 131 зв., **временъ** 17 зв. (див.: **врѣмꙗ** 9, 51 зв.), **дрѣво** 19… **древо** 4 (4), 13 зв., 19, 48 (3), **въ чревѣ** 11, **посредѣ** 1 зв., 13, 15 зв., **сребро** 40, 40 зв., 63 зв., **сребрьникъ** 27 зв.,

---

[70] Арполенко Г.П., Кизирєва З.Г., Лиса Г.І., Симонова К.С., Щербатюк Г.Х. Нариси з морфології старослов’янської мови східнослов’янських пам’яток XI—XIII ст. / відп. ред. В.В. Німчук. Київ, 2008. 192 с.

[71] Словарь старославянского языка восточнославянской редакции XI—XIII вв. Проспект / отв. ред.: В.Л. Карпова, В.В. Нимчук. Київ : Наук. думка, 1987. С. 51. Зауважимо, що лінгвістичний матеріал Оршанського Євангелія не увійшов до джерельної бази історичних словників російської та білоруської мов.

[72] Miklosich F. Lexicon palaeoslovenico — graeco — latinum. Vindobonae, 1862—1865. C. 135.

[73] Апракос Мстислава Великого / изд. подгот. Л.П. Жуковская, Л.А. Владимирова, Н.П. Панкратова; под ред. Л.П. Жуковской. Москва, 1983. 527 с.

36, 57 зв.; а також інші випадки вживання ѣ на місці є: трѣбоуѥте 8 (требоуѥте 4, 59, 88 зв., 90 зв.); див. ще в запозичених словах: воини гѣмонови (игемонъ 118), архиѥрѣй 115, 115 зв. (2), иерѣй 138, иесѣй 129, июдѣй 125 зв., фарисѣй 2, 18, 45 зв. тощо.

Такі є- та и-рефлекси на місці давнього ятя (ѣ) — типове явище для української писемності, властиве більшості текстів XI—XIV ст. що, найімовірніше, відображало тогочасний київсько-полянський чи древлянський мовний узус.

В Оршанському Євангелії фіксуємо написання и на місці є: параскивгии 117, параскивгию 120 (див. параскев'ги 125, 125 зв.); (пор. стсл. параскевгиѩ) [74], (пор. у ДЄ 1164 р.: параскєвьгию 236 зв.) [75].

У тексті переписувач, можливо, відобразив один з перших виявів оу на місця *о в новозакритому складі [76]: роужьство — роужьствоу же бывъшю иродовоу · пляса дъщи иродьядина посредѣ · и оугоди иродови 15 зв. Разом з написаннями соубоутнъıи — въ вечеръ соубоутнъıи (ГВЄ: 193) [77] та ѡ приставлѣньи домоувнѣмь (ЛврЄ: 103) [78] — це найдавніші вияви в українській писемності, які засвідчують початок перетворення давнього *о в закритому складі в різні звуки, які згодом зумовили появу [і].

Один раз засвідчено написання з повноголоссям: колода въ оцѣ твоѥмь… изми пьрвѣѥ кладоу изъ очесе твоѥго 5, а також кілька випадків із другим повноголоссям: толощи въ двьри 69, слнце помьрькнеть 99 зв., иродъ тай призва вълъхвъı 130 зв.

Характерним для досліджуваного рукопису є редукування давнього *і* > *ь* перед *j:* бьѥнъ 94, братью 73, 87, братья 31, 34 зв., василья 131 зв., 136 (2), 136 зв., въльяти 29, голѣнью 119 зв., 121 зв., григорья 134, 134 зв., властью 15, 23 (2), 65 зв., дьяволъ 14, 43 зв. (3), 44, 51 зв., дьяволоу 85 зв., 107, дьяволъмь 43 зв., дионисья 126, доубья 81, жребья 120 зв., заповѣдью 37 зв., 100 зв., илья 18 зв. (2), 44 зв.,

---

[74] Miklosich F. Lexicon palaeoslovenico… С. 555.

[75] Добрилове Євангеліє 1164 року / відп. ред. В.В. Німчук, упоряд. Ю.В. Осінчук. Львів : Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2012. (Серії: «Історія мови», «Пам'ятки української мови»). 804 с.

[76] Див.: Свєнціцкий І. Нариси з історії української мови. С. 45.

[77] Галицько-Волинське Євангеліє XII(?)—XIII ст. // Государственная Третьяковская галерея (г. Москва). Од. зб. К-5348.

[78] Лавришівське Євангеліє XIV століття. Видання факсимільного типу. Дослідження. Київ : Горобець, 2018. 468 с.

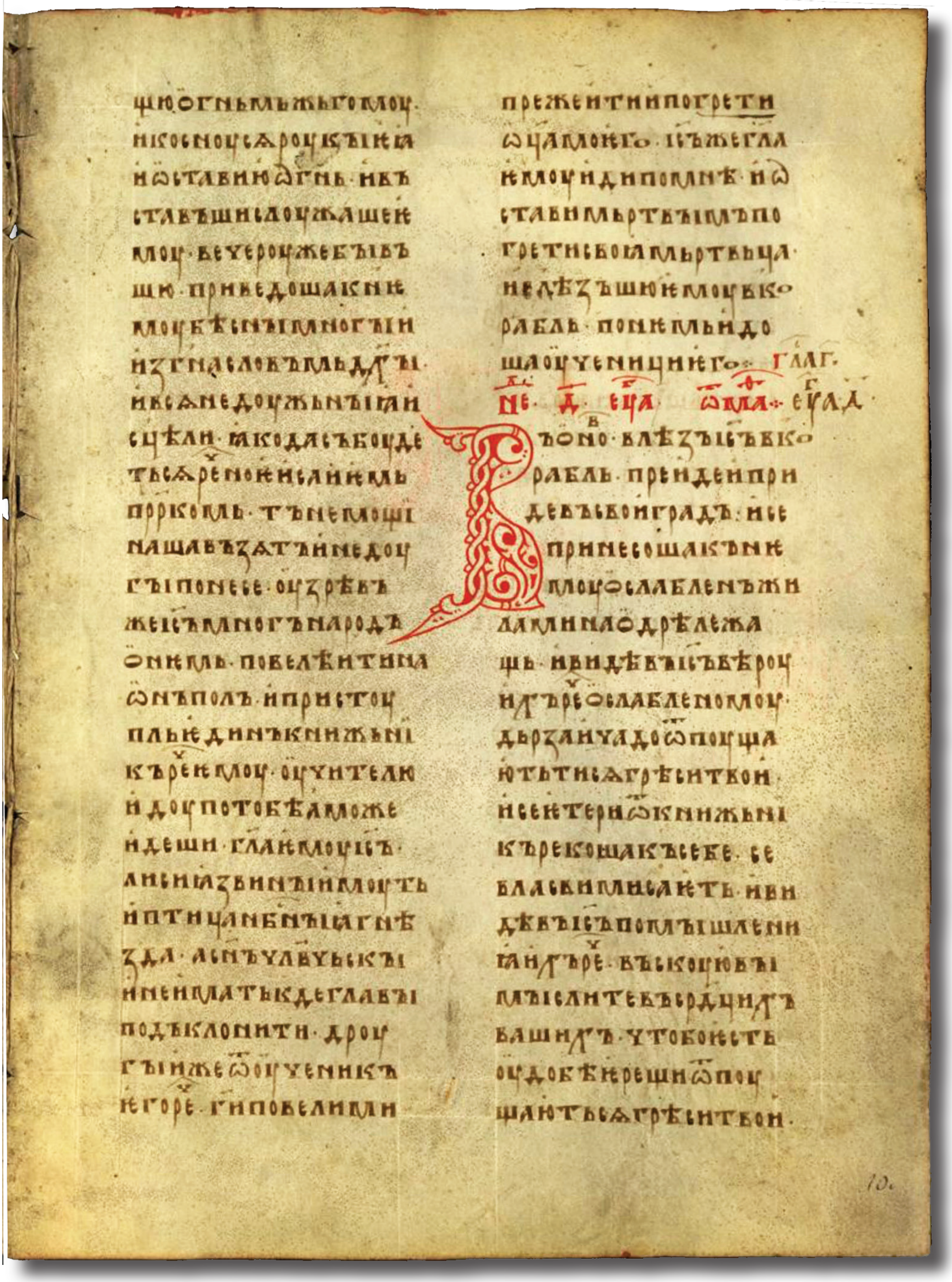

Іл. 4. Оршанське Євангеліє. Арк. 10

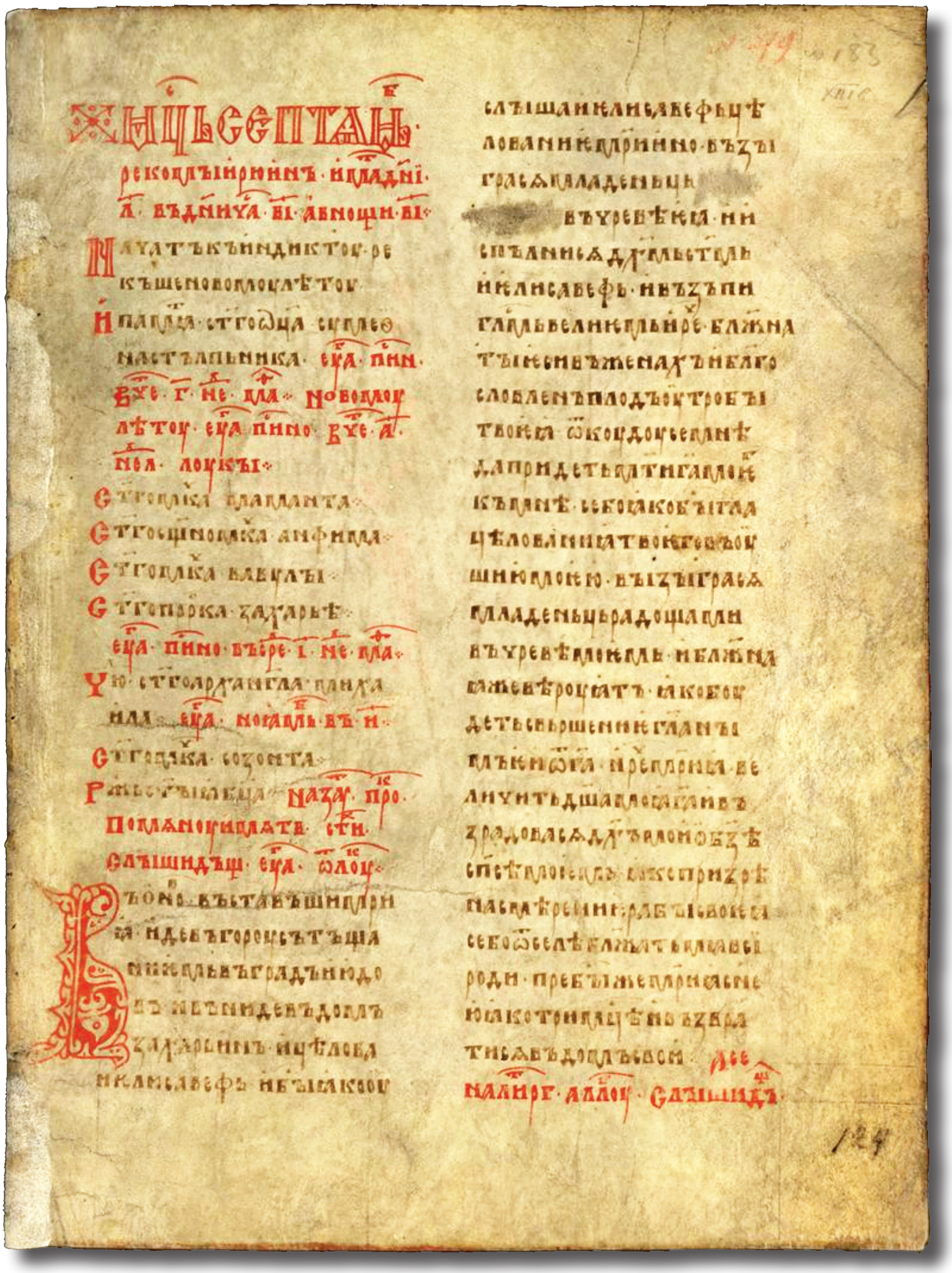

Іл. 5. Оршанське Євангеліє. Арк. 124

50 зв., **ильй** 18 зв., 140 зв., **илью** 51 зв., 84 зв., 94, 139, **иродьꙗдѣ** 43, 141, **иродьꙗнъı** 30, 31, **м҃рьꙗ** 119 зв. (2), 122 (4), **мъıслью** 100 зв., **на препоу-тьйхъ** 37 зв., **поморьꙗ** 46 зв., **пьюще** 39 зв., 53, 102, **пьꙗ** 49 (2), **пьємъ** 8, **пьєте** 106 зв., **пѣньꙗ** 80 зв., **на распоутьй** 131, **свиньꙗ** 56, **скончаньꙗ** 122 зв., **ц҃рквью** 24 зв., 25.

Від XI ст. українські книжники, переписуючи тексти з південнослов'янських протографів, писали літеру ***ж*** на місці колишнього ***dj.** Чимало таких написань є й в Оршанському Євангелії: **вижю** 69 зв., 76 зв., **вожи** 16 зв., 24 зв., 25, **дажь ми** 15 зв., **аще кто жажеть** 45 зв., **ꙁаблоужьшаꙗ** 1; **ꙁаблоужьшихъ** 1, **ꙁижющий** 31 зв., 66, **ниꙁъхожению** 65, 86, **одежа** 8, 35, 59, **одежи** 3 зв., 8, 48 зв.; **одежю** 80 зв., **осоужениє** 24 зв., 77 зв., 80, **преже** 8, 10, 11, 12 зв., 13 зв., 18 зв., 24, **иди продажь имѣниє** 29 зв., **троужаєшь** 33 зв.

Відповідно до церковнослов'янської **ю-**, як і в інших східнослов'янських текстах, на початку лексеми фіксуємо **оу-**: **оугъ** 59 зв.; **оуга** 69, **оуности** 29 зв., 71, 72 зв., **оуноша** 29 зв. (3), 83, **оуноше** 49 зв., **оуношю** 83, **оунъ** 45, **оуньци** 34 зв., **оутро** 22, 59, 60 зв., 60 зв., 74 зв., **оустинъı** 126.

У пам'ятці задокументовано випадки занепаду початкового **и**: **і҃съ же ставъ предъ игѣмономь · и въпроси и гѣмонъ гл҃ѧ** 117 зв. (пор. у ЄМ: **і҃съ же ста предъ игемонъмь и въпроси юго игемонъ глаголѧ** 152 г), **тъгда войни гѣмонови имъше і҃са въ соудищи** 118 (пор. у ЄМ: **тъгда воини игемонови приимъше і҃са на соудищи** 153 в), **оброучен҃ѣ бо бывъши м҃три юго м҃рий ѡсифови** 129 зв. (пор. у ЄМ: **оброученѣ бо бывъши матери юго марии їѡсифови** 180 а), **июда скариотьскъій** 6, **июдоу скариотьскаго** 30 (пор. у ЄМ: **июдоу искариотьскааго** 56 г), **приде июдей юда скариотьскъій** 82 зв. (пор. у ЄМ: **приде їюда искариотьскъıи** 114 в), **пр҃ідоста ꙗковъ іѡ҃анъ с҃на ꙁеведѣова гл҃ща** 94 зв. (пор. у ЄМ: **идоста иаковъ ї иѡанъ с҃на ꙁеведеова глю҃ща** 127 в).

Окремі біблійні імена та похідні від них зафіксовано у стягнених формах (**аа в а; ии в и**): **аврамъ** 54, **аврама** 69, 129 зв., **аврамомь** 15, **аврамль** 24, 76, 76 зв., 100, **аврамле** 53 зв., **аврамлю** 64 зв., **аврамлꙗ** 67, **аврамовъ** 43 (пор. в Остромировому Євангелії (далі — ОЄ) [79]: **авраамлю** 29 а, **авраамль** 114 б, **авраамлꙗ** 29 в., **авраамови** 254 г); **исаковль** 43, **исаковъ** 24, 76 зв., 100, **исакова** 67, **исакъ** 129, **исака** 69, 129, **исакомь** 15

[79] Остромирово Евангелие 1056—1057. По изданию А.Х. Востокова. Москва, 2007.

(пор. в ОЄ: исаакъ, исаака 246 а); гаврилъ 136, 138 зв., гаврила 127 зв., 136 зв. (пор. в ОЄ: гаѵриилъ 269 г); даниломь 26, 78 зв., 99, данила 128 зв., 129 (пор. стсл.: даниилъ, данилъ) [80] (пор. сучасне: *Аврам*, *Ісак*, *Гаврило*, *Данило*) [81].

Пам'ятка засвідчує написання о на місці ъ (здебільшого у прийменниках: со, во); напр.: оудо 2 зв. (да погыбнеть юдинъ оудо въ твоихъ · а не все тѣло твою въвьржено боудеть въ юзеро горꙗще), юдинъ ꙗко оц҃ь со мною юсть 114, хощю да идеже юсмь азъ и ти боудоуть со мною 115, и со ороужьюмь и посохы 115, сп҃си сѧ самъ и сниди со крⷭ҇та 118 зв., и обиста и ризами со араматы 120, во имѧ мою просите и примете 113 зв., с'блюди ꙗ во имѧ твою 114 зв.

Замість редукованого ъ фіксуємо ы у прийменнику преды: иже кто аще ѿвьржетⷭ҇ь мене преды чл҃вкы · ѿвьргѹсѧ юго и азъ предъ оц҃мь моимь иже юсть на нб҃сьхъ 7.

Пам'ятка репрезентує також випадки написання ъ, ь на місці о та е: капьрнаоумъ 15, 28 зв., 134, капьрнаоуме 9, камьнь 31 зв., 37, 43 зв., 54 зв., 67 зв., 71 зв., лъбъжю 82 зв., 87 зв., 109 зв., лъбъзаниꙗ 50, плъдъ 13 зв., 23 зв., 32 зв., смъкы 22 (2), 22 зв. (2), смъков'ница 26 зв., смъковьною 23, шьстѣй 84. Це типові рефлекси зредукованих в українській писемності на час занепаду надкоротких голосних.

Явище асиміляції приголосних відображено в таких написаннях: бесапогъ 87, 107, бещьсти 15 зв., бещадъ 67 (3), ищрева 27 зв., 45 зв., 138 зв.

Спрощення приголосних відбито в таких словоформах: възрадоуютъ сѧ 113 зв., възрадоуютⷭ҇ь 113 зв., възрадоваша сѧ 68 зв., 81 зв., 130 зв., възрадова сѧ 124, 127, възрастеть 13 зв., възрасте 68 зв., възрыдаюте 113 зв.

Поплутування в — оу задокументовано в таких словах: аоуксентиꙗ 135 зв. (пор. в ЄМ: авъксєнтиа 190 г), еоудокиѣ 136 (пор. в ЄМ: євдокиѣ 192 г), павла 127 зв., 139, паоула 136, 141.

Можливо, живомовною спробою переписувача стало намагання відобразити артикуляційно складний для русина грецький звук ѳ (тита) у слові гепсиманий (и прїдоша въ вьсь юйже имꙗ гепсиманий 82) [82].

---

[80] Slovník jazyka staroslověnského. Lexicon linguae palaeoslovenicae. Praha, 1958. Vol. I. S. 462.
[81] Трійняк І.І. Словник українських імен. Київ : «Довіра», 2005. С. 18, 158, 77, 99.
[82] Мойсієнко В. Протографи і мова Лавришівського Євангелія. С. 447.

При переписуванні в тексті збережено багато форм кличного відмінка: вифлеоме 130 зв., дроуже 21, 35, 54 зв., д҃ше 33, 62 зв., 93 зв., жено 41 зв., 64 зв., 88, 119 зв., ꙁак'хѣю 76, ꙁахарию 138, ꙁемле 130 зв., иосифе 129 зв., іс҃е 12 зв., 28 зв., 33, июдо 87 зв., иерⷭ҇лме 25 зв. (2), 60 зв. (2), капернаоуме 53, лаꙁоре 96, лицемѣре 5, 48, м҃рию 136, наставнїче 52 зв., настав'ниче 52 зв., 58 зв., отроковице 58 зв., ѡч҃е 9 (2), 53 зв., 54 (2), 54 зв., петре 87, 106 зв.—107, рабе 28, 40, 40 зв. (2), 63 зв., 64, 103 зв. (3), роде 11, 19, 24 зв., 60 зв., 93 зв., симоне 24, 45 (2), 49 зв., сотоно 18, 43 зв., 70, оучителю 10, 33, 49 зв., феѡфиле 138, филипе 111, х҃е 83 зв., 110, ч҃лвче 46 зв., 58 зв., 88 та ін., що вочевидь підтримувалося живомовною стихією переписувача.

Привертають увагу живомовні закінчення -ѣ, -ю, -и в іменниках -ја-основи в родовому відмінкові однини відповідно до стсл. -ѧ, -а [83]: въı юсте соль ꙁемли 2, сь же иꙁ'гнавъ вьсѧ поꙗ ѡц҃а отроковици и м҃трь 34, С҃тго прⷪ҇рка · ꙁахарьѣ 124, С҃тъıꙗ мⷱ҇ц · еуфимиѣ 125 зв., С҃тоѣ пьрвомⷱ҇цѣ · феклъı 125 зв., С҃тъı · г҃ · дв҃ъ · вѣръı · надежа ·любъве · и м҃тре ихъ софие 125 зв., С҃тъıꙗ мⷱ҇цѣ · еуфросинию 126, С҃тоѣ мⷱ҇ц · епихарию 126, С҃го апⷭ҇ла ананиѣ 126, С҃тоѣ пелагиѣ 126 зв., С҃тъıꙗ · анастасиѣ 127, с'пꙗщемъ ч҃лвкомъ приде врагъ юго · и въсѣꙗ плевелъ посредѣ п'шеницѣ и ѿиде 127 зв., С҃тоѣ мⷱ҇ · кикилию 128 зв., С҃тоѣ мⷱ҇ц · анастасию 129 зв., С҃тъıꙗ · меланию 131 зв., С҃тоѣ мⷱ҇ц · аполинариѣ 132 зв., С҃тоѣ · ксениѣ 134 зв., С҃тоѣ мⷱ҇ · агафию 135 зв., С҃тъıꙗ мⷱ҇ц · еоудокиѣ 136, С҃тоѣ мⷱ҇ · фотиньѣ 136, С҃тоѣ · феѡдосиѣ дв҃цѣ 136 зв., С҃тоѣ м҃риѣ 136 зв., С҃тоѣ мⷱ҇ · глоукериѣ 137, С҃тоѣ · феѡдосиѣ дв҃цѣ 137 зв., С҃тоѣ мⷱ҇ц · текоусию 137 зв., С҃тоѣ · феврониѣ 139, С҃тоѣ мⷱ҇ · еуфимьѣ 139 зв., С҃тоѣ м҃риѣ магдалъıн 139 зв., С҃го прⷪ҇ро · ильѣ 139 зв., С҃го мⷱ҇ · андрѣана · и наталїю 141.

У називному відмінкові однини іменники -ја-основ м'якої групи на -ии, -чии подекуди мають закінчення -ꙗ (кнїгъчиꙗ, мълниꙗ, соудиꙗ); див. у контекстах: да не къгда тебе предасть соупьрь твой соудий · и соудиꙗ тѧ предасть слоуꙁѣ 2, ꙗкоже бо и мълниꙗ исходить ѿ въстокъ и ꙗвлѧють сѧ доже и до ꙁападъ 26—26 зв., и оужасахоу сѧ оуч҃нци юго · бѧше бо оуча ꙗко власть имъıй · а не ꙗко кнїгъчиꙗ ихъ 28 зв.

[83] З. Козирєва відзначала написання, які найчастіше «фіксуються в місяцеслові — календарних заставках, особливо в жіночих іменах на -иꙗ»; див.: Козирєва З.Г. Іменник // Арполенко Г.А., Козирєва З.Г., Лиса Г.І., Симонова К.С. та ін. Нариси з морфології старослов'янської мови східнослов'янських пам'яток XI—XIII ст. Київ, 2008. С. 22.

Живомовну природу має флексія -ѣ (сучасна українська *-і*) (стсл. -ѧ) в іменниках -ja-основи в називному / знахідному відмінках множини: ꙗко бѧхоу смоущени и ѿвьржени ꙗко овцѣ не имоуще пастоуха 5 зв., възрите на птицѣ нбⷭ҇ьныꙗ · ꙗко не сѣють нї жьнють ни събираѭть въ житьница 8. Закінчення -ѣ фіксуємо також і у знахідному відмінкові множини іменника -jo-основи: пребⷭ҇ы же мр҇иꙗ сꙿ нею ꙗко три мцⷭ҇ѣ и възврати сѧ въ домъ свой 124.

Під впливом іменників -ŭ-основ у давальному відмінкові однини в іменниках з основами на -ŏ (-jŏ) частотними є закінчення -ови, -еви; в Оршанському Євангелії зафіксовано такі паралельні словоформи: бг҇ови 135 / бг҇оу 8, 43 зв.; иѡанови 5 / иѡаноу 34, 58 зв.; иосифови 120 / иосифоу 129 зв., 131, 131 зв.; иродови 15 зв., 141, 141—141 зв. / иродоу 88 зв., 131, 131 зв., 132 зв.; петрови 18, 24, 34, 70, 82 зв., 109, 110 зв., 115 зв. (2) / петроу 58 зв., 83 зв., 107, 108, 142 зв.; симонови 30 / симоноу 49 зв., 107, 108, 118 зв., 142 зв.; моужеви 51, 136 / моужю 4 зв. (2), 7 зв. (2), 72, 76; див. ще такі: кесареви 31, 31 зв., 66 (2), 76, 76 зв., 88 зв., 100 (2), 117, олтареви 2 тощо.

Один раз задокументовано в давальному відмінкові множини закінчення -ъмъ в іменнику -ŏ-основи (можливо, помилкове написання): гл҇а же исꙿходꙗщемъ народъмъ крⷭ҇титъ сѧ ѿ нюго 133.

У досліджуваній пам'ятці іменники -ŏ-основ в орудному відмінкові однини, окрім закінчення -омь, мають ще закінчення -ъмь (вплив іменників -*ŭ-основ): бл҇тьствъмь 73, братъмь 2, вѣтръмь 48 зв., гнѣвъмь 91 зв., дыꙗволъмь 43 зв., народъмь 39 зв., 76, 89, прⷪ҇ркъмь 129 зв., 130 зв., 131 зв., 132, 134, страхъмь 130 та ін.

Натрапляємо на поодинокі приклади вживання числівників із флексією -ого: и видѣ два анг҇ла въ бѣлахъ ризахъ сѣдꙗща · юдиного оу главъі а дроугого оу ногоу 142 зв. Разом із прикладами з Бучацького Євангелія [84] (гн҇и когда тѧ видѣхомъ алчьна· и жадьна· или чюжего или нагого 94 зв.) та Євсевієвого Євангелія 1283 року [85] (стого оукола 129 зв.) — це найдавніші написання в українській писемності, які відображають витворення сучасної прикметникової флексії в родовому відмінку однини -ого.

[84] Бучацьке Євангеліє XII—XIII ст. / відп. ред. В.В. Німчук; підгот. до видання Ю.В. Осінчук; Ін-т укр. мови НАН України. Київ : ВД Дмитра Бураго, 2017. (Серія «Пам'ятки української мови»). 360 с.

[85] Євсевієве Євангеліє. Наукове видання. Пам'ятки української мови XIII ст. Серія канонічної літератури / відп. ред. В.В. Німчук. Київ, 2001. 320 с.

Для всіх текстів української редакції властиві займенникові форми особового **ти** та зворотного **себе** в давальному й місцевому відмінках з кореневим **-о-**: **къ тобѣ** 1, **тобѣ** 9, 12 зв., 18, 33, 53, 106, 116 зв., **по тобѣ** 10, **к тобѣ** 75 зв., **оу тобе** 47 зв., **собе** 18 зв., 77, **ѿ собе** 20 (2), **оу собе** 52, **собѣ** 7 зв., 19 зв., 41, 63 зв., **в҆ собѣ** 13, **въ собѣ** 28 зв., 70 зв., 72, **о собѣ** 32 зв., 59 зв., **къ собѣ** 73 зв. та ін.

В Оршанському Євангелії, як і в низці найдавніших давньокиївських пам'яток, дієслова в 3-й особі однини і множини мають флексію **-ть** (стсл. **-тъ**): **алчють** 29 (2), 46, **блговѣстоують** 8 зв., **брежеть** 128, **бъдить** 79 зв., **бѹдеть** 5, 6 зв., **бѣжить** 128, **видѧть** 1, 51 зв., 55 зв., **гонѧть** 6 зв., **достанеть** 41, 103, **живить** 63, **покрываеть** 55 зв., **сѹть** 4, **тьрпить** 78, **ходить** 52, **чешють** 48. Двічі зафіксовано дієслова без кінцевого **ь**: **боудет** 1, **събоудет сѧ** 116.

Про безсумнівний зв'язок тексту Оршанського Євангелія з українською (київською) писемною традицією свідчить низка лексем, виявлених у тексті, які відомі тільки в більш ранніх русько-українських пам'ятках. Так, лише у Мстиславовому та Оршанському Євангеліях засвідчено прислівник **полътьма** / **полотьма** «надвоє, навпіл»; див. в Оршанському Євангелії: **и протешеть и полотьма · и часть юго съ лицемѣры положить** 27 (Мт XXIV: 51); **и протешеть и полотьма · и часть юго съ невѣр҆ными положить** 59 зв. (Л XII: 46); пор. в ЄМ: **и протешети и полътьма и часть юго съ лицемѣры положить** 53 б (Мт XXIV: 51); у «Словаре русского языка XI—XVII вв.» єдине поклинання на Мстиславове Євангеліє (СлРЯ: вип. 16, 248)[86].

Також лише в текстах цих Євангелій виявлено лексему **комаръ** — див. в ОрЄ: **вожи слѣпий · оцѣщающей комары а вельбоудъы пожирающе** 25 (Мт XXIII: 24); **вожи слѣпий цѣдѧще комары · и вельблоудъы пожирающе** 101 зв. (Мт XXIII: 24); пор. у ЄМ: **вожди слѣпии оцѣщающеи комаръ а вельбоудъ пожирающе** (Мт XXIII: 24) 51 в. У російських історичних лексиконах найдавніші поклинання лише на українські пам'ятки — списки «Повісті временних літ», «Житіє Феодосія Печерського», Хроніку Георгія Амартола (СДЯ: IV, 247–248[87]; Срезн.: I, 1265[88]). Зауважимо, що поклинання на обидва українські Євангелія — відсутні.

[86] Словарь русского языка XI—XVII вв. Москва : Наука, 1975—2008.
[87] Словарь древнерусского языка (XI—XIV вв.) / гл. ред. чл.-кор. АН СССР Р.И. Аванесов. Москва : Русский язык, 1989—2002.
[88] Срезневский И.И. Материалы для словаря древнерусского языка. СПб., 1893—1912.

Прати — «мити одяг» **нїктоже приставлıають плата непрана къ ризѣ ветъсѣ** 5, у «Материалах для словаря древнерусского языка» І. Срезневського (Срезн.: II, 1761) найдавніші цитати наведено лише з українських пам'яток (Ізборник Святослава 1073, Синайський Патерик XI ст.), у «Словаре древнерусского языка XI—XIV» (СДЯ: IX, 357) — покликання на пізніші новгородські тексти від кінця XIII ст., «Slovník jazyka staroslověnského» також містить покликання на тексти XIII—XIV ст. (SJStSl: III, 517)[89].

Свирѣлникъ — **и пришьдъ іс҃ъ в҆ домъ кнѧжь и видѣ свирѣл҆никы** 14 зв., в історичних російських лексиконах найдавніше покликання на Рязанську Кормчу 1284 р. (Рязанську кормчу 1284 р., яку небезпідставно дослідники, зокрема І. Ягич, вважали і вважають копією з київського протографа, оскільки в ній відсутні діалектні особливості мови москвинів того часу), а також зауважимо, що слово **свирѣль** проілюстроване в цих словниках найдавнішими цитатами з українських пам'яток «13 слів Григорія Богослова (Назіянзина)» XI ст., Паренесис Єфрема Сирина (Срезн.: III, 274; СлРЯ: вип. 23, 164—165).

У пам'ятці виявлено лексему, яка може пролити світло на ймовірний протограф цього рукопису: **синапьноу** (гр. σίναπι «гірчиця») (**подобьно юсть ц҃рствие н҃бноıе зьрноу синапьноу** 13 зв.). У більшості порівнюваних нами євангельських текстів відповідником **зьрноу синапьноу** є **зьрноу гороушьноу** (цю ж кальку з грецької зустрічаємо в Чудівському Новому Завіті сер. XIV ст.). У «Материалах для словаря древнерусского языка» І. Срезневського наведено цитати з пам'яток за списками XIV—XV ст. зі сполученням **зьрноу синапьноу** (Срезн.: III, 355), а в «Словаре русского языка» повторено ці ж приклади (СлРЯ: вип. 24, 148). На Оршанське Євангеліє у відомій нам літературі покликань немає. Його писець працював за невідомим до тепер, ймовірно, київським протографом, у якому ця лексема **синапьноу** була вже наявна.

Вузькодіалектних рис, які давали б підстави віднести пам'ятку до галицько-волинської писемної школи, немає: відсутні написання з «новим **ѣ**»; жодного випадку написання рефлекса **-ь/ер-** у слові **скърбь**; відсутні приклади йотової асиміляції **ъ + jь >ъı + и**;

[89] Slovník jazyka staroslověnského. Lexicon linguae palaeoslovenicae. Praha, 1958—1997. Vol. I—IV.

ь+ jь >и+ и на стику **ъ, ь** кінця слова із займенником або сполучником **и** (графічно), або початковим **и** (графічно) наступного слова на зразок **помажюти и** (тобто *помажуть його*).

Не викликає жодного сумніву те, що протографом був якийсь хронологічно раніший текст української (київської) редакції.

Висновки

Оршанське Євангеліє, за нашою атрибуцією, ймовірно, створене в Києві в останній чверті XIII ст. Написаний рукопис церковнослов'янською мовою давньоукраїнської (=давньоруської) київської редакції. Кодекс належить до київської книжкової писемної школи, можливо, митрополичого скрипторію. Писаний рукопис на пергамені, уставним типом письма, основним книжником-писцем та двома учнями. За змістом пам'ятка — це Євангеліє апракос повний, яка письмом, оформленням заставок й ініціалів, орфографією та мовними особливостями споріднена з іншими київськими книжними пам'ятками цього періоду. Протографом був хронологічно більш ранній євангельський текст київського походження, писаний до середини XII ст. Проведене дослідження засвідчує, що в тексті Оршанського Євангелія немає очевидних палеографічних та мовних рис, які б давали підстави трактувати цей рукопис як такий, що має білоруське (полоцьке чи полоцько-смоленське), тим паче російське (ростовське) походження. Для кодексу характерними є орфографічна регіональна й діалектна нейтральність, з незначною кількістю окремих фонетичних вузькодіалектних (київських) написань, що дає підстави встановити саме київське походження книги. Пам'ятка потребує подальшого різнофахового дослідження, цьому сприятиме й підготовлений метаграфований текст.

Людмила Гнатенко, Віктор Мойсієнко, Юрій Осінчук

ОРШАНСЬКЕ ЄВАНГЕЛІЄ XIII СТОЛІТТЯ

Метаграфований
текст

принципи відтворення тексту
метаграфований текст

Принципи відтворення тексту

Текст рукопису відтворено відповідно до оригіналу: аркуш в аркуш, стовпчик у стовпчик, рядок у рядок, літера в літеру з поділом на слова. Метаграфований текст відбиває основні особливості правопису пам'ятки. Зворот аркуша передано скороченням *зв*. Нумерацію глав та імена євангелістів зазначено на полях, номери віршів позначено в тексті арабськими цифрами з крапкою.

При друкуванні використано шрифт *Cyrillica Bulgarian*.

Слова, писані під титлою, не розкрито, виносні літери, подані в рукописі під титлами, уміщено над рядком.

У пам'ятці збережено паєрок, який з технічних причин ставиться вгорі між літерами (**ραζ҆дρѣшенъ** 1 зв., **ραζ҆вραщенъ** 24 зв.).

У метаграфованому тексті відбито написання великої та малої літер оригіналу.

Пунктуаційні знаки збережено, крапки між словами стоять на лінії середини рядка, у кінці рядків відтворено ускладнений знак — ромбовидну крапку ⁘

Заголовки частин текстів, окремі заголовкові літери, назви місяців у Місяцеслові, написи на бічних полях тощо, писані кіновар'ю, виділяємо напівжирним шрифтом. Вказівки на воскресні гласи, які в пам'ятці вписано до тексту синім кольором, внесено в рядок курсивом напівжирним шрифтом (17, 19, 22, 24, 27 зв. 29 зв. 31 зв. 34 зв., 37, 41, 47, 49, 51, 53 зв. 55зв, 58, 60зв. 62, 73 зв., 76, 78).

У тексті відзначено місце розташування мініатюр (42 зв., 123 зв.).

Рукопис документує два різновиди літери **е**: вузьке **є** (найчастіше виступає в середині або в кінці складу: **моρє** 14 зв., **сєдмєρїцєю** 20 зв.) та широке **є** (стоїть після голосного, на початку складу чи слова: **ζєвєдѣєвъ** 6, **єсть** 13 зв., **єζєρа** 50, **погρєбєниє** 80).

Літеру **о** на початку слова передано через **о** широке (**онъ** 16 зв., **отρоковица** 58 зв., **опρѣснокъ** 108). У кінці рядка **о** передаємо не на пів рядка, як у рукопису, а графемою **о** вузькою (**двою** 1, **кροτъций** 1 зв., **животъ** 3 зв.).

В Оршанському Євангелії над йотованими літерами стоїть діакритичний знак — спіритус, який у метаграфованому тексті не відтворюється. Натомість спіритус над літерою **и**, яку вимовляємо як **ї**, у середині слова чи після голосного звука передаємо через **й** (**брау҅ний** 29, **своймъ** 29 зв., **параскивгий** 117); літерою **и** зі спіритусом, яку вимовляємо як **й**, передаємо як **й** (**твой** 1, **нб҇нъый** 8, **нарицаюмъый** 50 зв.).

Без спіритуса передано **и** після префікса **при-** (**примете** 20 зв., **примоуть** 21).

Частку **сѧ** пишемо окремо з дієсловами. У пам’ятці подано написання разом іменників із прийменниками (префіксами), які відображають процес асиміляції (**бесапогъ** 87, 107; **бещьсти** 15 зв.).

У підрядкових виносках під стовпчиками тексту прокоментовано виправлення помилкового написання переписувачів. Пошкоджені літери, частини тексту відновлюємо у квадратних дужках за Апракосом Мстислава Великого 1103—1117 років[1], опублікованим в 1983 р.[2]

[1] Запаско Я.П. Пам'ятки книжкового мистецтва: Українська рукописна книга. Львів : Світ, 1965. С. 174—179, № 14.

[2] Апракос Мстислава Великого / изд. подгот. Л.П. Жуковская, Л.А. Владимирова, Н.П. Панкратова; под ред. Л.П. Жуковской. Москва, 1983. 527 с. (далі — ЄМ).

1

В҃ поне́ⷣ · н҃ · нъı ꙗ не́ⷣ · еⷢ҇уле · ѿ мѳ҇аꙗ ⁘

Мт XVIII **Ре҇ⷱ** гь҃ · 10. блюдѣте и не родите ѥдиного ма лымъ сихъ · гл҃ю бо ва мъ ꙗко анг҃ли ихъ на нб҃сьхъ въ иноу видꙗ ть лице ѡц҃а моѥго нбⷭ҇наго · 11. приде бо сн҃ъ чл҃вчьскъıй възиска тъ и спастъ погъıбъ шаго · 12. что же сѧ вамъ мьнить · аще боудет нѣкоѥмоу чл҃вкоу р҃ овьць · и заблоудить ѥдина ѿ нихъ · не оста вить ли девѧти десѧтъ и девѧти на горахъ · и шьдъ ищеть заблоужь шаꙗ · 13. и аще обрꙗщеть ю · аминь гл҃ю вамъ · ꙗ ко радоуѥть сѧ паче о ней · нежели ѡ · ѳ҃ · ти десѧтъ и · ѳ҃ · ти не за блоужьшихъ · 14. тако нѣⷭ҇ волꙗ предъ оц҃мь мой мь нбⷭ҇нъıмь · да погъı б҆неть ѥдинъ ѿ сихъ малъıхъ · 15. аще съгрѣшї ть братъ твой къ тобѣ · иди обличи и межю со бою и тѣмь ѥдинѣмь · аще тебе послоушаѥть · приобрꙗщеши брата своѥго · 16. аще ли тебе не послоушаѥть · то пой ми съ собою ѥдиного ли дъва · да въ оустѣхъ дво ю или трий съвѣдѣте ль станеть всꙗкъ гл҃ъ · 17. аще же не послоушаѥть ихъ · ꙗви и цр҃кви · аще же и о цр҃кви неродити начьнеть · да боудеть ꙗко иноꙗзъıчьникъ и мъıтарь · 18. аминь ами нь гл҃ю вамъ · ѥлико а ще съвѧжете на земли боудеть съвѧзанъ на нб҃сьхъ · и ѥлико аще раздрѣшите на земли

1 зв.

боудеть раз҆дрѣшенъ
на нб҃сьхъ · 19. пакы амї
нь гл҃ю вамъ · ꙗко аще
два съвѣщаета ѿ ва
съ на ꙁемли о всꙗкой
вещи · ѥгоже аще просї
та боудеть има ѿ ѡц҃а
моѥго нбⷭ҇наго · 20. идеже
боудета два ли триѥ
събрани въ имꙗ моѥ ·
тоу ѥсмь посредѣ ихъ ⁘
Въ вⷮ҇ъ · н҃ · неⷣ҇ · еуⷢ҇а · ѿ маⷴ҇ ⁘
Мт IV **В**ъ оноⷡ҇ · 23. прохожаше
іс҃ъ всю галилѣю · оу
ча на съборищихъ и
хъ · и проповѣдаꙗ
еуⷢ҇алиѥ цртⷭ҇виꙗ · и
цѣлꙗꙗ всꙗкъ недꙋ
гъ и всꙗкоу ꙗꙁю въ лю
дьхъ · 24. и иꙁиде слоухъ
ѥго въ вьсю соурию · и
принесоша къ нѥмоу
всꙗ ꙁлѣ имоущаꙗ · ра
ꙁличьнъıми недоу
гы · и моученїи одь
ржимъıꙗ · и лоуньствоу
ющаꙗ · и раслабленъı
ꙗ · и ицѣли ꙗ · **ꙁⷱ҇ало** ·

25. **И** послѣдоваша ѥмоу на
роди мноꙁи · ѿ галилѣ
ꙗ и декаполиꙗ · иѥроу
салима и жидовьскъı
ꙗ · и об онъ полъ иерда
Мт V на · 1. и видѣвъ народы
въꙁиде на гороу · и сѣ
дъшю ѥмоу · пристоу
пиша к҆ нѥмоу оуче
ници ѥго · 2. и ѿвьрꙁъ
оуста своꙗ оучаше ꙗ
гл҃ꙗ · 3. бл҃жни нищии
дх҃мь · ꙗко тѣхъ ѥсть
цртⷭ҇виѥ нбⷭ҇ноѥ · 4. бл҃жнї
плачющии ꙗко ти оу
тѣшать сꙗ · 5. бл҃жни кро
тъции ꙗко ти наслѣ
диꙗть ꙁемлю · 6. бл҃жни
ал҆чющей жажюще пра
вьдъı ради ꙗко ти на
сытꙗть сꙗ · 7. бл҃жни
млⷭ҇твии ꙗко ти помї
ловани боудоуть · 8. блаⷤ҇
ни чтⷭ҇и срⷣцемь ꙗко
ти бг҃а оуꙁрꙗть · 9. бл҃жнї
миротворьци ꙗко ти
сн҃ве бж҃ии нарекоутⷭ҇ ·
10. бл҃жни иꙁ҆гнани пра

2

вьдъı ради · ıако тѣхъ
ѥсть црⷭ҇твиѥ нбⷭ҇ноѥ ·
11. блⷢ҇жни ѥсте ѥгда поно
сѧть въı ижденоуть
и рекоуть вьсıакъ ꙁълъ
глⷢ҇ъ · на въı лъжюще ме
не ради · 12. радоуйте сѧ
и веселите · ıако мьꙁда
ваша многа ѥⷭ҇ на нбⷭ҇хъ ⁘
Тако бо иꙁ'гнаша прⷪ҇ркъı
соущаıа предъ вами · 13. въı
ѥсте соль ꙁемли · аще же
ли соль обоуродивѣѥть
чимь осолить сѧ · ни
чьтоже можеть к то
моу · нъ иꙁмѣтаѥть
сѧ вънъ · и тъпъчема
ѥсть ѿ чл҇вкъ ⁘
Въ срⷣе · н҃ · неⷣ · ѿ мⷴа ⁘
Мт V **Р**еⷱ҇ гь своимъ оучени
комъ · 20. иже аще не и
ꙁобилоуѥть правьда
ваша паче книжьни
къ и фарисѣй · не вьни
дете въ црⷭ҇тво нбⷭ҇ноѥ ·
21. слъıшасте ıако реⷱ҇ сѧ дре
вьнимъ · не оубиѥши ·
иже аще оубиѥть пові

ньнъ ѥсть соудоу · 22. аꙁъ
же глⷢ҇ю вамъ · ıако вьсѧ
къ гнѣваıа сѧ на бра
та своѥго повиньнъ ѥ
сть соудоу · иже реⷱ҇ть
братоу своѥмоу рака
повиньнъ ѥсть съборꙋ ·
иже реⷱ҇ть братоу своѥ
моу оуроде · повиньнъ
ѥсть геонѣ огньнѣй ·
23. аще принесеши даръ
твой къ олтареви · и та
мо помıанеши ıако бра
тъ твой имать нѣчь
то на тѧ · 24. остави даръ
твой предъ олтарьмь
и иди пьрвѣѥ съмири
сѧ съ братъмь своимь ·
и тъгда принесеши да
ръ свой · 25. боуди съмирıа
ıа сѧ съ соупрьмь свой
мь скоро · донелѣже ѥ
си на поути семь · да
не къгда тебе преда
сть соупьрь твой соуди
й · и соудиıа тѧ преда
сть слоуꙁѣ · и слоуга
тѧ въ тьмницю въвь

2 зв.

ржеть · 26. аминь гл҃ю тебе
не изидеши ѿтоуда ·
донѥлѣже въздаси и
послѣдьнюю цѧтоу ⁘
Въ чт҃е · н҃ · нє҇ · ѿ мѳ҃а ⁘
Мт V **Рє҃ гь** · 27. слышасте ꙗко
рече сꙗ не прелюбодѣ
йствоуѥши · 28. азъ же гл҃ю
вамъ · ꙗко всѧкъ въ
зрѣвъ на женоу ꙗко по
хотѣти ѥй · оуже прелю
бодѣйствова въ срдци
своѥмь · 29. аще же око тво
ѥ десноѥ съблажнꙗѥ
ть тѧ · изми ѥ и връзи
ѿ себе · польζьно бо ѥсть
да погыбнеть ѥдинъ
оудо въ твойхъ · а не все
тѣло твоѥ въврьжено
боудеть въ ѥзеро горꙗ
ще · 30. и аще деснаꙗ твоꙗ
роука съблажнꙗѥть
тѧ ѿсѣци ю и връзи ю ѿ
себе · оуне бо ти ѥсть да
погыбнеть ѥдинъ оу
дъ твой · а не все тѣло
твоѥ въврьжено боуде
ть въ геоноу · 31. рє҃ бо сѧ и
же аще поустить кто же
ноу свою · дасть ѥй кни
гы распоустьнꙑꙗ · 32. а
зъ же гл҃ю вамъ · ꙗко а
ще кто поустить женоу
свою развѣ словесе блоу
жениꙗ · творить ѥй лю
бодѣйствовати · и аще
поущеницю поиметь
прелюбодѣй ѥсть ⁘
В пт҃ꙗ · н҃ · нє҇ · ѿ мѳ҃а ⁘
Мт V **Рє҃ гь** · 33. слышасте ꙗко
рє҃ сѧ древьнимъ не
кльни сѧ · въздаси же
бв҃и клꙗтвы твоꙗ · 34. азъ
же гл҃ю вамъ · не кльни
те сꙗ отиноудь ни нб҃о
мь ꙗко престолъ ѥсть
бж҃ий · 35. ни землею ꙗко по
дъножиѥ ѥсть ѥго · ни
же иѥрслмъмь · ꙗко гра
дъ ѥсть великаго црс҃ꙗ ·
36. ни главою своѥю кльнї
сѧ · зане ни ѥдиного
власа бѣла или черна
не можеши створити ·
37. да бываѥть же слово ва
ше · ѥй · ѥй · ни · ни · ли

3

ше бо сею ѿ неприꙗзни
ѥсть · 38. слꙑшасте ꙗко рⷱ҇е
сѧ око за око · и зоубъ
за зоубъ · 39. азъ же гл҃ю ва
мъ не противити сѧ злⷪ҇у
нъ аще кто тѧ оударить
въ десноую ланитоу · ѡ
врати ѥмоу и дроугоу
ю · 40. и хотѧщемоу сꙗ соу
дити и ризоу твою въ
зꙗти · остави ѥмоу
и срачицю · 41. и аще кто
поиметь тѧ вьрстоу
ѥдиноу иди съ нимь
двѣ ⁘
Сⷡ҇оу · а҃ · еⷰ҇ле · ѿ мⷴ҇ѳа ⁘
Мт V **Рⷱ҇е г҃ь** · 42. просѧщемоу оу
тебе дай · и хотѧще
моу заꙗти ѿ тебе не ѿ
врати сꙗ · 43. слꙑшасте ꙗ
ко рⷱ҇ено ѥсть · възлюби
ши ближ҄нꙗго своѥго ·
и възненавидиши вра
га своѥго · 44. азъ же гл҃ю ва
мъ любите врагꙑ ва
ша · блⷭ҇вите кльноу
щаꙗ вꙑ · добро творите
ненавидꙗщимъ васъ ·
и молите за творꙗща
ꙗ вамъ пакости · и из҄го
нѧщаꙗ вꙑ · 45. и ꙗко да
боудете сн҃ве оц҃а ваше
го иже на нб҃сьхъ · ꙗко
сл҃нце ѥго сиꙗѥть на
лоукавꙑꙗ и на бл҃гꙑ
ꙗ · и дъждить на правь
дьнꙑꙗ и на неправьдь
нꙑꙗ · 46. аще любите лю
бꙗщаꙗ васъ коую мь
здоу имате · не и мꙑ
таре ли такоже творѧ
ть · 47. и аще цѣлоуѥте дрꙋ
гꙑ ваша · тъкмо что
лише творите · не и мꙑ
таре ли тоже творꙗть ·
48. боудѣте оубо вꙑ съвь
ршени · ꙗко паче оц҃ь
вашь иже на нб҃сьхъ
съвьршенъ ѥсть ⁘
Нⷣ҇ · всѣхъ ст҃ꙑхъ · а҃ · ꙗ ·
еⷰ҇ле · ѿ мⷴ҇ѳа ⁘ гⷭ҇ла · и҃ · еⷰ҇ле · а҃ ·
Мт X **Рⷱ҇е г҃ь** · къ оученико
мъ своимъ · 32. вьсь
оубо иже исповѣсть мꙗ
предъ чл҃вкꙑ · исповѣ
мь и и азъ предъ оц҃мь

3 зв.

моимь иже ѥсть на н҃бсь
хъ · 33. иже ѿвьржеть сѧ ме
не предъ ч҃лвкы · ѿвь
ргоу сѧ ѥго и азъ предъ
оц҃мь моимь иже ѥсть
на н҃бсьхъ · 37. иже люби
ть ѡц҃а или м҃трь паче
мене нѣ҃ мене достой
нъ · иже любить с҃на и
ли дъщерь паче мене
нѣ҃ ми подобьнъ · 38. иже
не приѥмлеть кр҃та сво
ѥго и въ слѣдъ мене не
Мт XIX грѧдеть нѣ҃ ми подобь
нъ · 27. тъгда ѿвѣщавъ пе
тръ р҃е ѥмоу · г҃и се мы
оставихомъ всѧ · и въ
слѣдовахомъ тебе · что
оубо боудеть намъ · 28. ѿ
вѣщавъ і҃съ р҃е ѥмоу · а
минь г҃лю вамъ · ꙗко
вы послѣдовавъшей по
мнѣ пакы въ бытиѥ ·
ѥгда сѧдеть с҃нъ ч҃лвчь
на престолѣ славы сво
ѥꙗ · сѧдете и вы на · в҃і ·
те престолоу · соудꙗще
обѣма на десѧте колѣ

нома из҃лвома · 29. и всѧкъ
иже оставить домъ · лі҃
братию ли сестры · ли ѡ
ц҃а ли м҃трь · ли женоу лі҃
чада · ли села · имени
моѥго ради · стократи
цею прииметь · и живо
тъ вѣчьнꙑй наслѣди
ть · 30. мнози боудоуть пь
рвии послѣдьнии · и по
слѣдьнии пьрвии ⁘

В поне · а҃ · не · ѿ м҃а ⁘

Мт VI **Р҃е** г҃ь · 25. не п҃цѣте сѧ д҃ше
ю вашею что ꙗсте и
пиѥте · ниже тѣломь
вашимь въ что облече
те сѧ · не д҃ша ли больші
ѥсть пища и тѣло ѡде
жа · 26. възрите на птицѣ
н҃бнꙑꙗ · ꙗко не сѣють
ни жьнють · ни въ жи
тьница събирають · и ѡ
ц҃ь вашь н҃бнꙑй питаѥ
ть ꙗ · не вы ли оуньше ѥ
сте ихъ · 27. кто же ѿ васъ
пекꙑй сѧ можеть тѣ
лоу приложити лакоть
ѥдинъ · 28. и ѡ одежи пече

4

ши сѧ · навꙑкнѣте кр҇ї
нъ сельнꙑихъ · не троу
жають сѧ ни прѧдоуть ·
29. гл҃ю же вамъ ꙗко ни со
ломонъ въ всей славѣ
своѥй ѡдѣ сѧ ꙗко ѥди
нъ сильнъ · 30. аще же сѣно
сельноѥ дн҃ь соуще а ꙁа
оутра въ пещь въмѣта
ѥмо · б҃ъ тако одѣѥть ·
не паче ли васъ маловѣ
рий · 31. не п҆цѣте сѧ оубо
гл҃ще что ꙗмꙑ или что
пиѥмъ · и въ что же ѡ
дежѣмъ сѧ · 32. вьсѣхъ бо
сихъ ꙗꙁꙑци просѧть ·
вѣсть бо ѡц҃ь вашь нб҃нꙑ
й · ꙗко требоуѥте сихъ
вьсѣхъ · 33. просите же цр҃ь
ствиꙗ б҃иꙗ и правьдꙑ
ѥго · и си вьсѧ приложат҃ь
Мт VII вамъ · 13. вънидѣте оуꙁъ
кꙑими вратꙑ · ꙗко ши
рока врата и пространь
нъ поуть · ведоуща въ
погꙑбѣль · и мноꙁи сѹ
ть въходѧще ими · 14. оу
ꙁъка врата и печальнъ
поуть ведоуща въ живо
тъ · и мало иже обрѣта
ють сѧ имь ⁘
Въ в҃ъ · а҃ · не҃ · еч҃а · ѿ м҃а ⁘
Мт VII Ре҃ г҃ь · 15. вънемлѣте ѿ
лъжихъ пр҃ркъ · и
же приходѧть къ ва
мъ въ одежахъ овьча
хъ · вънѹтрь же соуть
вълци и въсхꙑтателе ·
16. ѿ плодъ ихъ поꙁнайте
ꙗ · еда събирають ѿ ть
рниꙗ грьꙁнꙑ · ли ѿ рѣ
пиꙗ смокъви · 17. тако
все древо бл҃го плодꙑ до
брꙑ творить · 18. не може
ть древо добро плъдовъ
творити лоукавъ · ни
же древо гнило плъдовъ
добрꙑихъ створити · 19. вьсѧ
ко древо не творѧщеѥ
плъда добра посѣкаѥ
ть сѧ и въ огнь въл ага
ют҃ь · 20. оубо ѿ плодъ ихъ
поꙁнайте ꙗ · 21. не вьсь гл҃ѧ
й ми г҃и г҃и вънидеть
въ цр҃тво нб҃ноѥ · нъ тво
рѧй волю ѡц҃а моѥго ·

4 зв.

иже на н҃бси ⁘
Въ с҃ре · а҃ · н҃е · еѵ҃а · ѿ м҃а ⁘
Мт VII Р҃е г҃ь · 21. не вьсь гл҃аи ми҃
г҃и г҃и вънидеть въ
цр҃тво н҃бное · нъ творѧ
и волю ѡ҃ца моего иже
на н҃бси · 22. мнози рекоу
ть ми въ тъ д҃нь · г҃и г҃и
не въ твое ли имꙗ пр҃рчь
ствовахомъ · и твоимь
именьмь бѣсы изгна
хомъ · и твоимь имень
мь силы многы ство
рихомъ · 23. и тъгда ѿвѣ
щаю имъ · николиже
знаю васъ · ѿлоучите
сѧ ѿ мене дѣлающеи
безаконие · 24. вьсь оубо
иже слышить словеса
моꙗ си и творить ꙗ · оу
подоблю и моужю моу
дроу · иже съзьда домъ
свой на камени · 25. и сънї
де дъждь · и придоша
рѣкы · и възвѣꙗша вѣ
три · и падоша на домъ
тъ и не паде сѧ · основа
нъ бо бѣ на камени · 26. и
вьсь слышаи моꙗ слове
са си · и не творить ꙗ · оу
подобить сѧ моужю бе
зоумьноу · иже съз҃да
домъ свой на пѣсцѣ · 27. и
сниде дъждь и придо
ша рѣкы · и възвѣꙗша
вѣтри · и припроша сѧ
домоу томоу и паде сѧ ·
и бѣ падение его вели
е · 28. и б҃ы егда сконьча
іс҃ъ словеса си · дивлꙗхȣ
сѧ народи о оучении е
го · 29. бѣ бо оуча ихъ ꙗко
власть имыи · а не ꙗко
книжьникъ ⁘
Въ ч҃е · а҃ · н҃е · еѵ҃а · ѿ м҃а ⁘
Мт VIII Въ о҃но · 23. вълѣзъшю іс҃оу
въ корабль · по немь
идоша оученици его ·
24. и се троусъ великъ
б҃ы въ мори · ꙗко
же кораблю погроужа
ти сѧ ѿ вълнъ · самъ же
спаше · 25. и пристоупль
ше оученици его възбȣ
диша и гл҃ше · г҃и сп҃си
ны погыбаемъ · 26. и гл҃а

5

имъ что страшиви ѥ
сте маловѣрий · тъгда
въставъ ꙁапрѣти вѣ
тромъ и морю · и бⷭы ти
шина велиꙗ · 27. чл҃вци же
дивиша сѧ гл҃ще · какъ
сь ѥсть · ꙗко и море и вѣ
три послоушають ѥго ⁘
Въ пⷮꙗ · а҃ · нⷣе · ѿ мⷴа ⁘
Мт IX **Въ оⷡно** · 14. пристоупиша
къ і҃соу оученици иѡ
анови гл҃ще · по что мы
и фарисѣи постимъ
сѧ много · оученицї
же твой не постѧть сѧ ·
15. рⷱе оубо имъ і҃съ · еда мо
гоуть с҃нве брачьний
плакати · донелѣже съ
ними ѥсть женихъ ·
придоуть же д҃нье ѥ
гда въꙁметь сѧ ѿ нихъ ·
и тъгда постѧть сѧ · 16. нї
ктоже приставлꙗють
плата непрана къ риꙁѣ
ветъсѣ · въꙁметь бо ко
ньчиноу свою ѿ риꙁы
и больши оутлиꙁна бꙋ
деть · 17. ниже лѣють вина
нова въ мѣхы ветъхы ·
аще ли же просѧдоуть
сѧ мѣси и вино пролѣ
ють сѧ · и мѣси погы
б'ноуть · нъ лѣють ви
но ново въ мѣхы новы ·
и обоѥ съблюдеть сѧ ⁘
Соⷡу · в҃ · еⷢ҇ле · ѿ мⷴа ⁘
Мт VII **Реⷱ г҃ь** · 1. не осоужайте
да не осоужени боу
дете · 2. имьже бо соудъ
мь соудите ѿсоудитⷭь
вамъ · и въ нюже мѣрꙋ
мѣрите въꙁмѣрить
сѧ вамъ · 3. чьто же види
ши соучьць въ оцѣ бра
тоу своѥмоу · въ оцѣ же
твоѥмь клады не раꙁꙋ
мѣюши 4. ли · како рече
ши братоу своѥмоу · о
стави выньми соукъ
иꙁъ очесе твоѥго · и се
колода въ оцѣ твоѥмь
5. лицемѣре · иꙁми пь
рвѣѥ кладоу иꙁъ очесе
твоѥго · и тъгда про
ꙁриши иꙁѧти соукъ и
ꙁъ ока · братоу своѥмⷪу ·

5 зв.

6. не дадите ст҃хъ п'сомъ ·
ниже помѣтайте би
сьръ вашихъ предъ сві
нигами · да не къгда
попероутъ ихъ нога
ми своими · и възвра
тивъше сѧ растьргноу
ть вы · 7. просите и да
сть сѧ вамъ · ищѣте
и обрѧщете · тъл'цѣ
те и ѿвьрзеть сѧ вамъ ·
8. вьсь бо просѧй приѥмле
ть · ищай обрѧщеть ·
и тълкоущемоу ѿвь
рзеть сѧ ⁘ глⷭ҇а · а҃ · еѵⷢ҇а · в҃ ·
нⷣе · в҃ · еѵⷢ҇а · ѿ мⷴа ⁘
Мт IV Въ онⷪ҇ · 18. ходѧ іс҃ъ при
мори галилѣйстѣ
мь · видѣ два брата си
мона гл҃емаго пе
тра · и андрѣꙗ бра
та ѥго · въмещюща
мрежю въ море · бѣста
бо рыбитва · 19. и рⷱ҇е има
идѣта въ слѣдъ мене ·
и створю ва ловьца чл҃вко
мъ · 20. она же оставльше
абиѥ мрѣжа по нѥмь
идоста · 21. и шьдъ ѿтоу
да видѣ ина два брата ·
иꙗкова зеведѣевича ·
иѡана брата ѥго · въ
корабли съ зеведѣѥмь
оц҃мь ѥю · зашивающа
мрѣжа своꙗ · и възва
ꙗ · 22. оставльша же кора
бль и ѡц҃а своѥго послѣ
доваста ѥмоу · 23. и прохо
жаше іс҃ъ вьсю галилѣ
ю оуча на с'борищихъ
ихъ · и проповѣдаꙗ еѵⷢ҇а
лиѥ црⷭ҇твиꙗ · и ицѣлѧ
ꙗ всѧкъ недоугъ и всѧ
коу ꙗзю въ людьхъ ⁘
В понⷣе · в҃ · нⷣе · еѵⷢ҇а · ѿ мⷴа ⁘
Мт IX 36. Въ онⷪ҇ · видѣвъ іс҃ъ на
роды млⷭ҇рдова о нихъ ·
ꙗко бѧхоу смоущени
и ѿвьржени ꙗко о
вьцѣ не имоуще па
стоуха · 37. тъгда гл҃а оу
ченикомъ своимъ · жа
тва оубо многа дѣлате
ль же мало · 38. молите сѧ
оубо гⷭ҇поу жатвѣ · да и
зведеть дѣлателꙗ на

6

Мт Х жатвоу свою · 1. и призва
оба на десѧте оучени
ка своꙗ · дасть имъ вла
сть на дх҃ы нечⷭ҇тыꙗ ·
да изгонꙗть ꙗ · и ицѣ
лѧть всѧкъ недоугъ и
всѧкоу ꙗзю · 2. обѣма
же на десѧте апⷭ҇лома
имена соуть си · пьрво
ю симонъ гл҃емый пе
тръ · и андрѣꙗ братъ
юго · 3. иꙗковъ зеведѣе
въ · иѡанъ братъ юго ·
филипъ фома варфоло
мѣй · матфѣй мꙑта
рь · иꙗковъ алфѣевъ ·
келевѣй нарⷪ҇енꙑй фа
дѣй · 4. симонъ канани
тъ · июда скариотьскꙑ
й · иже и предасть юго ·
5. си два на десѧте посла
іс҃ъ · заповѣда имъ гл҃ꙗ ·
на поуть ꙗзꙑкъ не и
дѣте · и въ градъ сама
рѣйскъ не вънидѣте ·
6. идѣте же паче къ овь
цамъ погꙑбъшимъ
домоу изл҃ва · 7. ходꙗще

же проповѣдайте гл҃ю
ще · ꙗко приближи сѧ
црⷭ҇тво нбⷭ҇ное · 8. болѧщ
ꙗ ицѣлите · прокаже
нꙑꙗ очищайте · бѣ
сꙑ изгоните · тоуне
приꙗсте тоуне же и
дадите ⁘
Въ вⷮъ · в҃ · нⷣе · ѿ мⷴа ⁘
Мт Х Рⷪ҇е гь своимъ оучени
комъ · 9. не сътѧжѣ
те злата ни сребра · нї
мѣди при поꙗсѣхъ ва
шихъ · 10. ни мошьнъ на
поуть ни жьзла · досто
инъ бо юсть дѣлатель
пища своюꙗ · 11. въ ньже
градъ или въ вьсь въни
дете · кто вꙑ достоинъ
юсть тоу пребоудѣте
дондеже изидете · 12. въ
ходꙗщемъ же въ домъ
цѣлоуйте ꙗ · 13. и аще оубо
домъ достоинъ · въни
деть миръ вашь въ нь ·
аще ли не достоинъ · мї
ръ вашь къ вамъ възвра
тить сѧ · 14. и аще кто ва

6 зв.

съ не приимѣть · ниже
послоушаѥть словесъ
вашихъ · исходѧще и
з домоу и изъ града то
го · ѿтрѧсѣте прахъ но
гъ вашихъ · 15. аминь
гл҃ю вамъ · ѿрадьнѣѥ
боудеть земли содомь
стѣй и гоморьстѣй въ
дн҃ь соудьный · неже
градоу томоу ⁘
Въ ср҃е · в҃ · н҃е · еу҃а · ѿ м҃а ⁘
Мт **Р҃е** г҃ь своимъ оучени
Х комъ · 16. се азъ сълю вы
ѩко овьца посредѣ въ
лкъ · боудѣте оубо моу
дри ѩко змиѩ · и цѣли
ѩко голоубиѥ · 17. вънемлѣ
те же ѿ чл҃вкъ · предадѧ
ть вы на съборища и на
сънѧмищихъ ихъ оу
ранѧть вы · 18. къ вл҃дка
мъ же и къ ц҃ремъ при
ведете сѧ мене ради · въ
съвѣдѣтельство имъ
и ѩзыкомъ · 19. ѥгда же
предадѧть вы · не п'цѣ
те сѧ како или что въ

зъгл҃ете · дасть бо сѧ ва
мъ въ тъ ч҃а что възъгл҃е
те · 20. не вы бо ѥсте гл҃ще ·
нъ дх҃ъ оц҃а вашего гл҃а
й въ васъ · 21. предасть же
братъ брата на см҃рть ·
и оц҃ь чадо · и въстаноу
ть чада на родителѧ ·
и оумьртвѧть ѩ · 22. и боу
дете ненавидими ѿ
всѣхъ имени моѥго
ради · претьрпѣвый
же до коньца сп҃сенъ бꙋ
деть ⁘
Въ ч҃е · в҃ · н҃е · еу҃а · ѿ м҃а ⁘
Мт **Р҃е** г҃ь · 23. ѥгда же гонѧ
Х ть вы въ градѣ семь ·
бѣгайте въ инъ · амї
нь гл҃ю вамъ · не исконь
чаѥте градовъ изл҃въ ·
дондеже придеть сн҃ъ
чл҃вчь · 24. н҃е оубо оученї
къ выше оучителѧ · ни
рабъ выше г҃на своѥго ·
25. довлѣѥть оученикоу
да боудеть ѩко оучи
тель ѥго · и рабъ ѩко
г҃нъ ѥго · аще оубо г҃на

7

вельзаоуломь прозва
ша · кольми паче до
машьнꙗꙗ юго · 26. не оу
бойте сѧ оубо ихъ · ни
чтоже бо покръвено ю
сть юже не ѿкрыюⷭ҇ть ·
и тайно юже не позна
ють сѧ · 27. юже въ тьмѣ
рекосте въ свѣтѣ оуслы
шить сѧ · и юже въ оухо
слышасте · проповѣ
сть сѧ на покровѣхъ ·
28. не оубойте сѧ ѿ оубива
ющихъ тѣло · д҃ша же
не могоущихъ оубитї ·
оубойте же сѧ паче мо
гоущаго и д҃шю и тѣло
погоубити въ юзерѣ о
гньнѣмь · 29. не двѣ ли
птици на цатѣ преда
юта сѧ · и ни юдина ѿ
нюю не падають на зе
мли безъ оц҃а вашего ·
30. ваши же и власи вси и
щьтени соуть · 31. не оубо
йте сѧ оубо мнозѣхъ
птиць соулѣйше юсте
вы ⁘

Въ пт҃ѧ · в҃ · не҃ · ѿ ма҃ ⁘
Мт X
Реⷱ҇ г҃ь своимъ оученї
комъ · 32. всꙗкъ оубо
иже аще исповѣсть о
мѧ предъ чл҃вкы · и
сповѣмь и и азъ предъ
оц҃мь моимь иже ю
сть на нб҃схъ · 33. иже кто
аще ѿвьржеⷭ҇ть мене
предъ чл҃вкы · ѿвьргѹ
сѧ юго и азъ предъ ѡц҃мь
моимь иже юсть на
нб҃сьхъ · 34. не мьните ꙗ
ко придохъ въложитъ
мира на земли · не прї
дохъ въложитъ нъ ме
чь · 35. придохъ бо раздво
итъ чл҃вка на оц҃а сво
юго · и дъщерь на мт҃рь
свою · и невѣстоу на све
кръвь свою · 36. и врази чл҃вѣ
коу домашьний юго ·
Мт XI
1. и бⷭ҇ы юегда съвьрши іс҃ъ
заповѣдаꙗ обѣма на
десѧте оученикома
своима · прейде ѿтоу
доу оучитъ · и проповѣ
датъ въ градѣхъ всѣхъ ⁘

7 зв.

Сбⷪ҇у · г҃ · еуⷢ҇а · ѿ мⷴ҇а ⁘

Мт VII **Рⷱ҇е г҃ь** · 24. вьсь оубо иже слышить словеса моıа си и творить ıа · оуподоблю и моужю мⷪ҇у дроу · иже създа домъ собѣ на камене · 25. и съниде дъждь и придоша рѣкы · и възвѣıаша вѣтри · и нападоша на домъ тъ · и не паде сıа · основанъ бо бѣ на камени · 26. и вьсь слыша й моıа словеса си и не творıа ихъ · оуподобить сѧ моужю оуродивоу · иже създа храминоу свою на пѣсцѣ · 27. и съниде дъждь и придоша рѣкы · и възвѣıаша вѣтри · и припроша сѧ храминѣ той и паде сѧ · и бⷭ҇ы падениıе юıа велико ӡѣло · 28. и бⷭ҇ы югда сконьча іс҃ъ словеса си · дивлıахоу сѧ народи о оученний юго · 29. бѣ бо оуча ихъ ıако власть имый · а не ıако книжьници ихъ ·

Мт VIII 1. и съшьдъшю юмоу съ горы · въ слѣдъ юго идоша народи мноӡи · 2. и се прокаженъ пристоупї въ кланıаше сѧ юмоу гл҃ıа · г҃и аще хощеши можеши мıа оучистити · 3. и простьръ роукоу іс҃ъ ко сноу и гл҃ıа · хощю оучисти сѧ · и абиıе ищисті сıа ѿ проказы · 4. и рⷱ҇е юмⷪ҇у іс҃ъ вижь никомоуже не повѣжь · нъ шьдъ покажи сѧ иерѣови · и прї неси даръ · иже повелѣ мойси въ съвѣдѣни ю имъ ⁘ **глⷭ҇а · в҃ · еуⷢ҇ае · г҃ ·**

Нⷣ҇е · г҃ · еуⷢ҇а · ѿ мⷴ҇а ⁘

Мт VI **Рⷱ҇е г҃ь** · 22. свѣтильникъ тѣлоу юсть око · аще оубо боудеть око твоıе просто · все тѣло твоıе свѣт҆ло боудеть · 23. аще ли око твоıе лоукаво боудеть · все тѣло твоıе тьмьно боудеть · аще оубо свѣтъ иже въ

8

тобѣ тьма ѥсть · то
тьма кольми · 24. никъı
иже рабъ можеть двѣ
ма г҃динома работа
ти · ли ѥдиного възне
навидить · а дроугаго
възлюбить · ли ѥдино
го дьржить сꙗ · а о дроу
ꙁѣмь нерадити начь
неть · не можете б҃оу ра
ботати и мамонѣ · 25. се
го ради г҃лю вамъ · не
пьцѣте сѧ д҃шею вашеѭ ·
чьто ꙗсте и чьто пию
те · ни тѣлъмь ваши
мь въ чьто облечете сꙗ ·
не д҃ша ли больши ѥсть
пища · и тѣло одежа ·
26. въꙁрите на птицѣ нⷭ҃бь
нъıꙗ · ꙗко не сѣють ні
жьнють ни събираѭ
ть въ житьница · и ѡ
ц҃ь вашь нⷭ҃бнъıй пита
ють ꙗ · не въı ли паче
оуньше ихъ ѥсте · 27. кто
же ѿ васъ можеть пекъı
и сꙗ тѣлоу приложити
локоть ѥдинъ · 28. и ѡ оде

жи что печеши сꙗ · смо
трите цвѣтьца поль
скаго како растеть · не
троужаѥть сѧ ни пря
деть · 29. г҃лю же вамъ · ꙗ
ко ни соломонъ въ все
и славѣ своѥй облече
сѧ ꙗко ѥдинъ ѿ сихъ ·
30. аще же сѣно сельноѥ
дⷭ҇нь соуще · а ꙁаоутра
въ пещь въмещемо · б҃ъ
тако дѣють[1] · кольми
паче васъ маловѣри ·
31. не пьцѣте сѧ оубо г҃лще
что ꙗмъı или что пью
мъ · и въ что облечемⷭ҇ъ ·
32. всѣхъ бо сихъ странъı
ищють · вѣсть бо ѡц҃ь
вашь нⷭ҃бнъıй · ꙗко трѣ
боуѥте сихъ всѣхъ ·
33. ищѣте преже цⷭ҇ртви
ꙗ б҃иꙗ и правьдъı ѥго ·
и си вса приложать сѧ
вамъ ⁘
В понⷣе · г҃ · нⷣе · ѿ м҃а ⁘
Мт XI **Въ ѡнⷡо** · 2. иоанъ слъı
шавъ въ тьмьници
дѣла іс҃ва · посла два

[1] Замість тако одѣють.

8 зв.

ѿ оучєникъ своихъ 3. рє҃
ты ли єси грꙗдꙑй и
ли иного чаѥмъ · 4. ѿвѣ
щавъ ісъ҃ рє҃ имъ · шьдъ
ше възвѣстита иоа
ноу · ꙗже слꙑшита и
видита 5. слѣпий про
зирають · хромий хо
дꙗть · прокажений о
чищають сꙙ · глоухий
слꙑшать · мьртвий
въстають · и нищий
бл҃говѣстоують · 6. и бла
жєнъ єсть иже не събла
знить сꙙ о мнѣ · 7. сима
же ѿшьдъшема · нача
тъ ісъ҃ гл҃ати народомъ
о иѡанѣ · что изидосте
въ поустꙑню видѣтъ ·
тръсти ли ѿ вѣтра ко
лѣблемꙑ · 8. нъ что изї
досте видѣтъ · чл҃вка
ли въ мꙙкъкꙑ ризꙑ
облъчена · се иже въ
мꙗкъкаꙗ облачаю
щє сꙙ · въ домохъ цр҃и
хъ соуть · 9. нъ что изи
досте видѣтъ · пр҃рка лї ·

єй гл҃ю вамъ лише пр҃рка ·
10. се бо єсть о нємьже пи
сано єсть · се азъ посъ
лю анг҃ла моѥго предъ
лицемь твоимь · иже
оуготовить поуть тво
й предъ тобою · 11. аминь
гл҃ю вамъ · не въстане
ть въ рожєнꙑхъ жена
ми болий иѡана кр҃тлꙙ ·
мний же въ цр҃твий нб҃ь
нѣмь болий єсть єго ·
12. ѿ дн҃и бо иѡана кр҃тлꙗ
цр҃тво нб҃ное ноудит҃ь ·
и ноужьници въсхꙑ
щають ѥ · 13. вси бо пр҃рци
законъ до иѡана проре
коша · 14. и аще хощете прї
ꙗти тъ єсть илиꙗ ѥ
моуже єсть прити · 15. и
мꙗй оуши слꙑшатї
да слꙑшить ⁘
Въ вт҃ъ · г҃ · нє҃ · ѿ мⷴа ⁘
Мт **Рє҃ гь҃** · 16. комоу оуподо
XI блю родъ сь · подобь
нъ єсть дѣтьмъ сѣдꙙ
щимъ на тържищи ·
и проглашающимъ

9

къ дроужинѣ своѥй 17. и
гл҃щимъ · свирахомъ
вамъ и не плѧсасте · ры
дахомъ и не плакасте ·
18. приде бо вѣщай иωанъ
ни ꙗдый ни пиꙗ · и гл҃е
ть ꙗко бѣсъ имать · 19. прї
де сн҃ъ чл҃вчь ꙗдый и
пиꙗ · и гл҃ть сь чл҃вкъ ꙗ
дый и винопивьць · дрꙋ
гъ мытаремъ и грѣшь
никомъ · и ωправьда
сѧ моудрость ѿ чадъ и
хъ · 20. тъгда нача оука
рѧти грады · въ нихъ
же быша множайша
силы ѥго ⁘
Въ срⷣе · г҃ · нⷣе · ѿ мⷴа ⁘
Мт **Въ онⷡо** · 20. начатъ іс҃ъ оу
XI карѧти грады · въ ни
хъже быша множа
йша силы ѥго · ꙗко
не покаꙗша сѧ · 21. го
ре тобѣ хоразинъ · горе
тобѣ вифсайда · ꙗко
аще въ тоурѣ и въ сидо
нѣ быша силы бывъ
шаꙗ въ ваю · пакы въ
врѣтищи и попелѣ по
каꙗли сѧ быша оубо ·
22. обаче гл҃ю вамъ · тоу
роу и сидоноу льгъчаѥ
боудеть въ дн҃ь соудь
ный неже вама · 23. и ты
капьрнаоуме възнесы
й сѧ до нб҃се · до ада сънї
деши · ꙗко аще быша
въ содомѣхъ были си
лы бывъшаꙗ въ тебе ·
пребыли быша оубо
до дн҃ешнꙗго дн҃е · 24. оба
че гл҃ю вамъ · ꙗко землї
содомьстѣй ѿрадьнѣ
ѥ боудеть въ дн҃ь соудь
ный неже ли тобѣ · 25. въ
то врѣмꙗ · ѿвѣщавъ
іс҃ъ рече · исповѣдаю тї
сѧ ωч҃е г҃и нб҃си и землї ·
ꙗко скрылъ ѥси се ѿ пре
моудрыхъ и разоумь
ныхъ · и ѿкрылъ ѥси
младеньцемъ · 26. ей ω
ч҃е · ꙗко тако бⷭы бл҃гово
лениѥ предъ тобою ⁘
Мт **Въ чⷮе · г҃ · нⷣе · ѿ мⷴа ⁘**
XI **Рⷱе** г҃ь · своимъ оученикомъ ·

9 зв.

27. все мнѣ предасть сѧ ѿ
ц҃мь моимь · никто
же ꙁнаеть с҃на аще не
о҃ць · ни ѡ҃ца кто ꙁна
ють аще не с҃нъ · и ѥмꙋ
же велить с҃нъ ѿкры
ти · 28. придѣте къ мнѣ
вси троужающий сѧ
и обрѣмененний и а
ꙁъ покою вы · 29. въꙁмѣ
те иго моѥ на сѧ и наоу
чите сѧ ѿ мене ꙗко
кротъкъ ѥсмь и смѣ
ренъ ср҃дцемь · и обрѧ
щете покой д҃шамъ ва
шимъ · 30. иго бо моѥ бл҃го
и бремꙗ моѥ льгъко
ѥсть ⁘

В п҃ꙗ · г҃ · н҃е · ѿ м҃а ⁘

Мт XII **Въ о҃но** · 1. идꙗше і҃съ скво
ꙁѣ сѣꙗниꙗ въ соубо
тоу · оученици же ѥго
въꙁалкаша · и нача
ша въстьрꙁающе кла
сы ꙗсти · 2. фарисѣй же
видѣвъше рекоша ѥмꙋ ·
се оученици твой тво
рѧть ѥгоже не достой
ть творити въ соуботоу ·
3. ѿвѣщавъ же ре҄ имъ ·
нѣсте ли чьли ѥже ство
ри д҃въ · ѥгда въꙁалка
самъ и соущий съ ни
мь · 4. како въниде въ до
мъ б҃ий · и хлѣбы пре
дъложениꙗ сънѣсть ·
ихъже не достойно ꙗ
сти ѥмоу ни соущимъ
съ нимь · нъ тъчию и
ѥрѣомъ ѥдинѣмъ ·
5. или нѣсте чьли въ ꙁако
нѣ · ꙗко въ соуботы жь
рци въ ц҃ркви соуботоу
скврьнꙗть · и невинь
ни соуть · 6. гл҃ю же ꙗко
ц҃ркве боле ѥсть сде · 7. а
ще бысте вѣдѣли что
ѥсть м҃лти хощю а не
жьртвѣ · не бысте соу
дили неповиньнъıхъ ·
8. г҃ь бо ѥсть соуботѣ с҃нъ
ч҃лвчь ⁘

Соу҃ · д҃ · ѥу҃а · ѿ м҃а ⁘

Мт VIII **Въ о҃но** · 14. пришьдъ і҃съ
въ домъ петровъ · ви
дѣ тещю ѥго лежа

10

щю огньмь жьгомоу ·
15. и косноу сѧ роукꙑ ѥꙗ
и ѡстави ю ѡгнь · и въ
ставъши слоужаше ѥ
моу · 16. вечероу же бꙑвъ
шю · приведоша к҄ нѥ
моу бѣснꙑ многꙑ и
из҄гна словъмь дх҃ꙑ ·
и всѧ недоужьнꙑꙗ и
сцѣли · 17. ꙗко да съвоуде
ть сѧ рⷱеноѥ исайѥмь
пр҃ркомь · тъ немощї
наша въꙁѧтъ и недоу
гꙑ понесе · 18. оуꙁрѣвъ
же іс҃ъ многъ народъ
о нѥмь · повелѣ ити на
ѡнъ полъ · 19. и пристоу
пль ѥдинъ книжьнї
къ рⷱе ѥмоу · оучителю
идоу по тобѣ аможе
идеши · 20. гл҃а ѥмоу іс҃ъ ·
лиси ꙗꙁвинꙑ имоуть
и птица нбⷭнꙑꙗ гнѣ
ꙁда · а сн҃ъ чл҃вчьскꙑ
й не имать кде главꙑ
подъклонити · 21. дроу
гꙑй же ѿ оученикъ
ѥго рⷱе · г҃и повели ми

преже ити и погрети
ѡц҃а моѥго · 22. іс҃ъ же гл҃а
ѥмоу иди по мнѣ · и ѡ
стави мьртвꙑмъ по
грети своꙗ мьртвьца ·
23. и влѣꙁъшю ѥмоу в҄ ко
рабль · по нѥмь идо
ша оученици ѥго ⁘ глⷭа г҃ ·
Нⷣе · д҃ · еѵⷢа · ѿ мⷴа ⁘ еѵⷢа · д҃ ·
Мт IX
Въ оⷡно · 1. влѣꙁъ іс҃ъ в҄ ко
рабль · прейде и при
де въ свой градъ · 2. и се
принесоша къ нѥ
моу ослабленъ жи
лами на одрѣ лежа
ща · и видѣвъ іс҃ъ вѣроу
ихъ рⷱе ослабленомоу ·
дьрꙁай чадо ѿпоуща
ють ти сѧ грѣси твой ·
3. и се ѥтери ѿ книжьнї
къ рекоша къ себе · се
власвимисаѥть · 4. и ви
дѣвъ іс҃ъ помꙑшлени
ꙗ ихъ рⷱе · въскоую вꙑ
мꙑслите въ ср҃дцихъ
вашихъ · 5. что бо ѥсть
оудобѣѥ рещи ѿпоу
щають сѧ грѣси твой ·

10 зв.

ли рещи въставъ ходи ·
6. нъ да оувѣсте ꙗко вла
сть имать сн҃ъ ч҃лвчь
скъıй на земли ѿпоу
щати грѣхъı · тъгда
гл҃а ослабленомоу · въ
ставъ възми ложе тво
ѥ и иди въ домъ свой ·[2]
8. видѣв'ше же народи
чюдиша сѧ · и просла
виша б҃а дав'шаго вла
сть такоу ч҃лвкомъ ⁘
В понⷣе · д҃ · нⷣе · ѿ мⷭ҇а ⁘
Мт XII **Въ оⷡ҇** · 9. приде іс҃ъ въ сбо
ръ июдѣйскъ · 10. и се ч҃лвѣ
къ бѣ тоу имъıй соу
хоу роукоу · и въпро
сиша и гл҃ще аще до
стойть въ соуботоу и
цѣлити и · да на нь въ
зъгл҃ють · 11. онъ же реⷱ҇ и
мъ · кто ѥсть ѿ васъ
ч҃лвкъ иже имать о
вча ѥдино · и аще въ соу
ботоу въпадеть въ ꙗ
моу · не изметь ли ѥго ·
12. кольми паче лоуче ѥ
сть ч҃лвкъ овчате · тѣ
мь же достойть въ соу
ботоу добро творити ·
13. тъгда гл҃а ч҃лвкоу про
стри роукоу твою · и оу
строй сѧ сдрава ꙗко и
дроугаꙗ ⁘
Въ вⷮ҇ъ · д҃ · нⷣе · ѿ мⷭ҇а ⁘
Мт XII **Въ оⷡ҇** · 14. съвѣтъ ство
риша на іс҃а фарисѣ
й како и погоубѧть ·
15. іс҃ъ же разоумѣвъ
ѿиде ѿтоудоу · и по
нѥмь идоша народи
мнози · и ицѣли всѧ ·
16. и запрѣти имъ да не
ꙗвѣ ѥго створꙗть · 22. тъ
гда приведоша к' нѥ
моу бѣсна слѣпъ и
глоухъ · и ицѣли и · ꙗ
коже слѣпоу и нѣмоу
гл҃ати и слъıшати · и
видѣти · 23. и дивлꙗхоу
сѧ народи вси · и гл҃ахꙋ
еда сь ѥсть сн҃ъ б҃ий · 24. фа
рисѣй же слъıшавъше
рекоша · сь не изъгони
ть бѣсовъ · аще не о ве
льзаоулѣ кнѧзи бѣсъ ·

[2] Пропущено 7 вірш; див.: ЄМ 41 б: и въставъ иде въ домъ свои.

11

25. вѣдꙑй же іс҃ъ мꙑсль
ихъ ре҃ имъ · всѧко цр҃ь
ство раздѣливъ сѧ са
мо на сѧ не станеть · 26. и
аще сотона сотоноу и
згонить самъ на сѧ ра
здѣли сѧ · како оубо
станеть цр҃тво ѥго · 27. и а
зъ аще о вельзаоулѣ и
згоню бѣсꙑ · сн҃ве ваші
о комь изгонꙗть · се
го ради ти боудоуть ва
мъ соудиꙗ · 28. аще ли доу
хомь б҃иѥмь изгоню
бѣсꙑ · приспѣ на вꙑ
цр҃твиѥ б҃иѥ · 29. никто
же можеть в҆нити въ
домъ сильнаго · и съсѫ
дꙑ ѥго расхꙑтити · а
ще не преже свѧжеть
крѣпъкаго · и тъгда
домъ ѥго раз҆грабить ·
30. иже н҃ѣ съ мною на мꙗ
ѥсть · и не събираꙗ съ
мною растачаѥть ⁘
Въ ср҃е · д҃ · н҃е · ѿ м҃а ⁘
Мт **В**ъ оно · 38. пристоупиша
XII къ іс҃оу книжьници и
фарисѣи гл҃ще · оучите
лю хощемъ ѿ тебе зна
мениѥ видѣти · 39. онъ
же ѿвѣщавъ ре҃ имъ · ро
де лоукавꙑй и любодѣ
ꙇвꙑй · знамениꙗ про
сите и знамениѥ не
дасть сѧ вамъ · тъкмо
ионꙑ пр҃рка · 40. ꙗкоже
бѣ иона въ чревѣ кито
вѣ три дн҃и и три нощи ·
41. моужи ниневгитьсті
и въстаноуть въ соудъ
съ родъмь симь и осоу
дꙗть и · ꙗко покаꙗша
сѧ о проповѣди иѡни
нѣ · и се боле ионꙑ с҆де ·
42. цр҃ца оужьска въстане
ть на соудъ съ родомь
симь и ѡсоудить и · ꙗ
ко приде ѿ коньць зе
мли слꙑшати моудро
сть соломоню · и се боле
соломона с҆де · 43. ѥгда же
нечт҃ꙑй дх҃ъ ѿ чл҃вка
исходить · въ безводь
наꙗ мѣста · ища поко
ꙗ и не обрѣтаѥть · 44. тъ

11 зв.

гда гл҃ть възвращю сѧ
въ домъ свой · из негоже
изидохъ · и пришьдъ
обрѣтаѥть праздьнъ
и пометенъ · 45. тъгда и
деть и поимаѥть съ со
бою седмь инѣхъ дх҃ъ
лоукавьнѣйшихъ се
бе · и въшьдъше живоу
ть тоу · и бываѥть че
ловѣкоу томоу послѣ
дьнѧꙗ горьша пьрвы
хъ · тако боудеть родꙋ
семоу лоукавомоу ⁘
В чтⷮе · дⷣ · нⷣе · ѿ мⷭа ⁘
Мт XII Въ оⷡно · 46. гл҃ющю іс҃оу къ
народомъ · се мт҃и и
братиꙗ ѥго стоꙗхоу
вънѣ ищюще гл҃ати
ѥмоу · 47. рⷱе же ѥмоу нѣ
кто се мт҃и твоꙗ · и брⷮа
ꙗ твоꙗ вънѣ стоꙗть
хотѧще гл҃ати к тобѣ ·
48. ѿвѣщавъ же рⷱе къ ре
къшемоу к' нѥмоу ·
кто ѥсть мт҃и моꙗ · и
кто соуть брⷮаꙗ моꙗ ·
49. и простьръ роуцѣ свой
на оученикы своꙗ и
рⷱе · се мт҃и моꙗ и брⷮаꙗ
моꙗ · 50. и аще кто твори
ть волю ѡц҃а моѥго и
же на нб҃си · тъ мнѣ
братъ и сестра и мт҃и
Мт XIII ѥсть · 1. тъгда ишьдъ
іс҃ъ изъ домоу сѣдѧше
при мори · 2. и събраша
сѧ к' нѥмоу мнози на
роди · и ꙗкоже в'лѣзъ
шю ѥмоу в' корабль сѣ
сти · и вьсь народъ сто
ꙗ на брезѣ · 3. и гл҃аше и
мъ много прит'чами ⁘
Въ пⷩ҇ꙗ · дⷣ · нⷣе · ѿ мⷭа ⁘
Мт XIII Рⷱе гь҃ прит'чю сию · 3. се
изиде сѣꙗй сѣꙗ
тъ сѣмене своѥго · 4. о
во паде при поути · и
придоша птица нбⷭны
ꙗ и позобаша ѥ · 5. дроу
гаꙗ же паде на каме
ний · идеже не бѧше
землѣ многы · и аби
ѥ прозѧбе · зание не и
мѣ тѧгости землꙗ ·
6. сл҃нцю въшьдъшю при

12

горѣ · и ѕаніє не имѣ
ти корене исъше 7. дроу
гоіє же паде на тьрни
и҆ ·и въѕиде тьрниіє и
подави іє · 8. ино же паде
на ѕемли добрѣ · и да
іаше плодъ ово · р҃ · ово · ѯ҃ ·
ово · л҃ · 9. имѣіаи҆ оуши
слышати да слыши
ть · 10. и пристоупльше
оученици ієго рекоша
іємоу · по что прит҅ча
ми гл҃ши имъ · 11. онъ же
ѿвѣщавъ рⷱ҇ имъ · іако
вамъ дано вѣдати та
и҆ны црⷭ҇твиіа нⷭ҇бнаго ·
онѣмъ же не дано іє
сть · 12. иже бо кто имать
дасть сѧ іємоу · и избоу
деть сѧ · а иже кто не
имать · и ієже имать
ѿиметь сѧ ѿ нього ⁘
Сⷡ҇оу · є҃ · єуⷢ҇а · ѿ мⷴ҇а ⁘
Мт Въ онⷡ҇о · 9. мимоидꙑи҆
IX іⷭ҇съ · видѣ чл҃вка сѣдѧ
ща оу мыт҅ница · име
немь матфѣа · и гл҃а
іємоу гріади по мнѣ ·

и въставъ по нємь и
де · 10. и бⷭ҇ы іємоу възле
жащю в҅ домоу · и се мнⷪ҇
ѕи мытари и грѣш҅ни
ци възлежахоу съ іⷭ҇съ
мь и съ оучⷩ҇кы ієго ·
11. и видѣв҅ше фарисѣи҆
рекоша оученикомъ
ієго · по что съ мыта
ри и грѣш҅никы оучи
тель вашь іасть и пиіє
ть · 12. іⷭ҇съ же слышавъ рⷱ҇е
имъ · не требоують
с҅дравии҆ врача нъ бо
лѧщии҆ · 13. шьдъше на
оучитⷭ҇е что ієсть млⷭ҇тї
хощю а не жьртвѣ · не
придохъ бо правьдь
ныхъ призватъ нъ
грѣш҅нихъ въ пока
ianиіє ⁘ глⷭ҇а · д҃ · єуⷢ҇а · є҃ ·
Нⷣ҇є · є҃ · єуⷢ҇а · ѿ мⷴ҇а ⁘
Мт Въ онⷡ҇о · 28. пришьдъшю
VIII іⷭ҇соу въ страноу гада
риньскоу · срѣтоста
и два бѣсьна ѿ гро
бъ исходѧща · лю
та ѕѣло · имьже не мо

12 зв.

щи никомоуже ми
ноути поутемь тѣ
мь · 29. и се възъписта гл҃ю
ща · что єсть намъ и
тобѣ іс҃е сн҃е б҃ий · при
шьлъ єси сѣмо преже
времене моучитъ нⷭа ·
30. бѣ же далече ѿ нихъ
стадо свиний пасомо ·
31. бѣси же молѧхоуть
и гл҃ще · аще изгони
ши ны повели ны и
ти въ стадо свиною · 32. и
рⷱе имъ идѣте · они же
ишьдъше идоша въ свї
нига · и абиє оустрьми
сѧ стадо все по брегоу въ
море · и изъмроша въ
водахъ · 33. пасоущий же
бѣжаша · и шьдъше
въ градъ възвѣстиша
всѧ · и о бѣсьною · 34. и се
вьсь градъ изиде про
тивоу іс҃ви · и видѣвъ
ше молиша и · да бы пре
шьлъ ѿ предѣлъ ихъ ·
Мт IX 1. и в'лѣзъ в' корабль іс҃ъ
прейде и приде въ сво
й градъ ⁘
В понⷣе · е҃ · нⷣе ѿ мⷴа ⁘
Мт XIII **В**ъ оⷡно · 10. пристоупль
ше оученици къ
іс҃оу рекоша ємоу · по
что въ прит'чахъ
гл҃ши имъ · 11. онъ
же ѿвѣщавъ рⷱе и
мъ · ꙗко вамъ дано
єсть разоумѣти тай
ны црⷭтва нбⷭнаго · о
нѣмъ же не дано єсть ·
12. имоущемоу бо дасть
сѧ · а иже не имать и є
же имать ѿиметь сѧ
ѿ нєго · 13. сего ради въ прї
т'чахъ имъ гл҃ю · ꙗко
видѧще не видѧть · и
слышаще не слыша
ть · ни разоумѣють ·
14. и събываеть сѧ имъ
пррⷭчтво исайно гл҃ще
є · слоухомь слыши
те и не разоумѣєте ·
и видѧще видите и не
оузрите · 15. одебелѣ бо
срⷣце людий сихъ · и
оушима тѧжько слы

13

шаша · и очи ихъ смѣ
жиста сѧ · еда къгда
оуӡрѧть очима · и оу
шима оуслышать и
срⷣцмь раӡоумѣють · и
обратѧть сѧ и ицѣлю
ꙗ · 16. ваши же бл҃женѣи
очи ꙗко видита · и оу
ши ваши слышита · 17. а
минь гл҃ю вамъ · ꙗко
мноӡи прⷪ҇рци и правь
дьници въсхотѣша
видѣти · ꙗже видите
и не видѣша · и слыша
ти ꙗже слышите и не
слышаша · 18. и вы оубо
слышите прит'чю сѣ
ющаго · 19. всѧко оубо слы
шащемоу слово цⷭ҇ртви
ꙗ · и не раӡоумѣющю ·
приходить неприꙗ
ӡнь · и въсхыщають
сѣꙗноѥ въ срⷣци ѥго ·
се ѥсть сѣꙗноѥ при поу
ти · 20. а сѣꙗноѥ на каме
ни тъ ѥсть слышай
слово и абьѥ съ радость
ю приѥмлꙗ ѥ · 21. не имѣ
ѥть же корениꙗ в' собѣ ·
нъ временьнъ ѥсть
бывъши же печали и
гонению слова ради ·
абьѥ съблаж'нꙗѥтⷭ҇ь ·
22. въ тър'ний же сѣꙗноѥ
се ѥсть · иже слово слы
ша и печаль вѣка сего ·
и прельсть бг҃тьства
оудавлꙗѥть слово · и
бес плъда пребываѥ
ть · 23. а сѣꙗноѥ на ӡемлї
добрѣ се ѥсть слышай
слово и раӡоумѣваꙗ ѥ ·
и приносить плодъ и
творить ово · р҃ · ово · ѯ҃ ·
ово · л҃ · те · имѣꙗй оу
ши слышати да слы
шить ⁘
Въ вⷮъ · е҃ · нⷣе · ѿ мⷴ҇а ⁘
Мт XIII
Рⷱ҇е гь҃ прит'чю сию ·
24. оуподоби сѧ цⷭ҇ртво
нⷭ҇бное чл҃вкоу сѣꙗ
въшю доброѥ сѣмѧ на
селѣ своѥмь · 25. спѧще
мъ же чл҃вкомъ · прї
де врагъ ѥго и въсѣꙗ
плевелы посредѣ п'ше

13 зв.

ница и ѿиде · 26. ѥгда же прозѧбе трава и плъ дъ створи · тъгда ꙗвї сѧ и плевелъ · 27. пришь дъше раби г҃на домоу рекоша ѥмоу · г҃и не до бро ли сѣмѧ сѣꙗлъ ѥ си на селѣ своѥмь · ѿ коудоу оубо имать плевелы · 28. онъ же ре҃ и мъ врагъ ч҃лвкъ се ство ри · раби же рекоша ѥ моу хощеши ли оубо шьдъше съберемъ ꙗ · 29. онъ же ре҃ ни · да не ꙗ ко събирающе плеве лы въстер҆гнете в҆коу пь с҆ ними и п҆шеницю · 30. оставите въз҆драсти обоѥ до жатвы · и въ время жатвы рекоу дѣлательмъ · с҆берѣ те преже плевелы и съ вѧжѣте ꙗ въ снопы · ꙗко съжещи ꙗ · п҆шенї цю же съберѣте въ жи тьницю мою ⁘

Въ с҃ре · е҃ · не҃ · ѿ м҃а ⁘

Ре҃ г҃ь прит҆чю сию ·
Мт XIII 31. подобьно ѥсть ц҃рь ство н҃бноѥ зьрноу си напьноу · ѥже прии мъ ч҃лвкъ въсѣꙗ на селѣ своѥмь · 32. ѥже оубо мьнѥ ѥсть всѣхъ сѣ менъ · ѥгда же възра стеть боле всѣхъ зели й ѥсть · и бываеть дре во · ꙗкоже и птицамъ н҃бнымъ въселити сѧ въ вѣтвьхъ ѥго · 33. иноу прит҆чю предъложи и мъ г҃лѧ подобьно ѥсть ц҃рьство н҃бноѥ квасоу · и же приимъши жена с҆кры въ моуцѣ сатъ три · дондаже[3] въскы се все · 34. си г҃ла і҃съ вся въ прї т҆чахъ народомъ · и бе с҆ притчѣ не г҃ла имъ · 35. ꙗко да с҆боудеть сѧ ре҃но ѥ пр҃ркомь г҃лщемь · ѿ вьрзоу въ прит҆чахъ оу ста моꙗ · ѿригноу съ кровенаꙗ ѿ сложениꙗ мироу · 36. тъгда остави

[3] Так!

14

въ народы приде в҆ до
мъ свой ⁘
В ч҃те · є҃ · нⷣе · ѿ мⷴа ⁘
Мт XIII **Въ онⷡо** · 36. пришьдъшю
і҃соу в҆ домъ свой · и
придоша оученици ю
го гл҃ще юмоу · скажи
намъ прит҆чю пле
велъ нивьнъıхъ ·
37. онъ же ѿвѣщавъ рече
имъ · сѣıавъıй доброю
сѣмıа юсть сн҃ъ чл҃вчь ·
38. нива же юсть вьсь ми
ръ · доброю же сѣмıа си
соуть сн҃ве цр҃твиıа · пле
вели же соуть сн҃ве лоу
каваго · 39. врагъ же въсѣ
ıавъıй юсть дьıаволъ ·
жатва же коньчанию
вѣка юсть · жатели
же ан҃гли соуть · 40. ıако
же бо с҆бираютъ сѧ пле
въı · и огньмь съгара
ють · тако боудеть и
въ сконьчанию вѣка
сего · 41. послеть сн҃ъ чл҃вчь
скъıй ан҃глъı своıа · и
сберуть ѿ цр҃твиıа юⷢ

всѧ съблазнъı творѧ
щаıа безаконию · 42. и в҆ло
жать ıа въ пещь огнь
ноу · тоу боудеть пла
чь и скрьжьтъ зоубо
мъ · 43. тъгда правьд҆ни
ци просвѣтѧть сѧ акъı
сл҃нце въ цр҃твий ѡц҃а
ихъ · имѣıай оуши
слъıшати да слъıшить ⁘
В п҃ıа · є҃ · нⷣе · ѿ мⷴа ⁘
Мт XIII **Рⷱе** г҃ь прит҆чю сию ·
44. подобьно юсть цр҃ь
ство нб҃ною скровищю
скровеноу на селѣ · ю
же обрѣтъ чл҃вкъ съ
кръı и ѿ радости юго
ишьдъ · всѧ юлико и
мѣ прода и коупи село
то · 45. пакъı подобьно ю҃
цр҃тво нб҃ною чл҃вкоу
коупьцю · ищющю до
бръıхъ бисьръ · 46. иже о
брѣтъ юдинъ много
цѣньнъ бисьръ · ѿшь
дъ прода всѧ и коупи
и · 47. пакъı подоб҆но юсть
цр҃тво нб҃ною неводоу

14 зв.

въвьрженоу въ море · и
ѿ всѧкого рода събравъ
шю · 48. абиѥ же ѥгда на
пълни сѧ · и извълкъ
ше на край · и сѣдъше
избраша добрꙑꙗ въ
съсоудꙑ · гнилꙑꙗ же
извьргоша вънъ · 49. тако
и въ сконьчаниѥ вѣка
боудеть · изидоуть а
н҃гли и ѿлоучать злꙑ
ꙗ ѿ средꙑ правьдьнꙑ
хъ · 50. и въвьргоуть ꙗ въ
пещь огньноу · тоу боу
деть плачь и скрьжьтъ
зоубомъ · 51. гл҃а имъ іс҃ъ
разоумѣсте ли си вьсѧ ·
гл҃аша ѥмоу ей г҃и · 52. реⷱ҇ и
мъ сего ради вьсѧкъ кнї
жьникъ наоучивъ сѧ
въ цр҃ⷭтвий нб҃ⷭнѣмь · по
добьнъ ѥсть чл҃вкоу до
моу вл҃дцѣ · иже изно
сить ѿ скровища своѥⷢ҇
нова и вет҆ха · 53. и бⷭ҇ꙑ ѥгда
сконьча іс҃ъ прит҆чѣ си
сиꙗ · прейде ѿтоуда ·
54. и пришьдъ въ оч҃иноу

свою · оучаше ꙗ въ сбо
рѣхъ ихъ ⁘
Сбⷡ҇оу · г҃ · еуⷢ҇а · ѿ маⷴ҇ ⁘
Мт **Въ оноⷡ҇** · 18. се кнѧзь при
IX шьдъ кланꙗше сѧ
ѥмоу гл҃ꙗ · ꙗко дъщи
моꙗ оуже оумре · нъ
пришьдъ възложи
роукоу твою на ню и о
живеть · 19. и въставъ іс҃ъ
по нѥмь идꙗше и оу
ченици ѥго · 20. и се жена
кръвоточива · в҃і · те лѣⷮ҇
имоущи · пристоупль
ши съзади прикосноу
сѧ подол҆цѣ ризꙑ ѥго ·
21. гл҃аше бо въ себе аще тъ
кмо прикосноу сѧ ризѣ
ѥго сп҃соу сѧ · 22. іс҃ъ же обра
щь сѧ видѣвъ ю реⷱ҇ · дьрза
й дъщи вѣра твоꙗ сп҃се
тѧ · и сп҃се сѧ жена ѿ ча
са того · 23. и пришьдъ іс҃ъ
в҆ домъ кнѧжь и видѣ
свирѣл҆никꙑ · и наро
дъ плищюющь · гл҃а и
мъ 24. ѿидѣте · нѣⷭ҇ бо оу
мьрла нъ спить отроко

15

вица · и смѣꙗхоуть
сѧ ѥмоу · 25. ѥгда же изъ
гнанъ бⷭ҇ы народъ и в҄лѣ
зъ ꙗ ю за роукоу · и въ
ста дв҃ца · 26. и изиде вѣ
сть си по всей земли той ⁘
Нⷣе · е҃ · еѵⷢа · ѿ мⷴа ⁘ глⷭ҇ · е҃ ·
Мт VIII Въ онⷪ҇ · 5. въшьдъшю і҃соу еѵⷢа · г҃ ·
в҄ капьрнаоумъ · при
стоупи к҄ нѥмоу съть
никъ молꙗ и · 6. и гл҃ѧ ·
г҃и отрокъ мой лежи
ть в҄ домоу раслабле
нъ лютѣ моучимъ · 7. гл҃а
ѥмоу і҃съ азъ пришьдъ
ицѣлю и · 8. и ѿвѣщавъ
сътьникъ рⷱ҇е ѥмоу · г҃и
нѣсмь достойнъ да по
дъ кровъ мой в҄нидеши ·
нъ тъкмо р҄ци словомь
и ицѣлѣѥть отрокъ
мой · 9. ибо азъ чл҃вкъ ѥ
смь подъ властью · имꙑ
й подъ собою войнꙑ · и
гл҃ю семоу иди и идеть
и дроугомоу приди и
придеть · и рабоу моѥ
моу створи се и створи
ть · 10. слꙑшавъ же і҃съ ди
ви сѧ и рⷱ҇е въслѣдоующі
мъ по нѥмь · право гл҃ю
вамъ ни въ из҃ли толи
кꙑ вѣрꙑ обрѣтохъ ·
11. гл҃ю вамъ ꙗко мнози
ѿ въстокъ и западъ прі
доуть · и възлѧгоуть
съ авраамомь исакомь
иꙗковомь въ црⷭ҇твий
нбⷭ҇нѣмь · 12. сн҃ве же црⷭ҇твї
ꙗ из҄гнани боудоуть
въ тьмоу кромѣшьню
ю · тоу боудеть плачь и
скрьжьтъ зоубомъ · 13. и
рⷱ҇е і҃съ сътьникоу иди
ꙗко вѣрова боуди ти · и
ицѣлѣ отрокъ ѥго то
мь часѣ ⁘
В понеⷣ · г҃ · нⷣе · ѿ мⷴа ⁘
Мт XIII Въ онⷪ҇ · 54. приде і҃съ въ о
ч҃ьство своѥ · и оучаше
народꙑ на с҄борищи
хъ ихъ · ꙗко ди
влѧхоу сѧ ѥмоу и
гл҃ахоу · ѿкоудоу семоⷪ҇у
ѥсть премдрⷭ҇ть силꙑ
таковꙑ · 55. не сь ли ѥсть

15 зв.

древодѣлинъ сн҃ъ · не
мт҃и ли юго гл҃ть сѧ
мр҃иꙗ · и браⷮꙗ юго иꙗ
ковъ иосий · и симонъ
июда · 56. и сестры юго не
всѧ ли в҆ насъ соуть · ѿ
коудоу оубо семоу всѧ
си соуть · 57. и блаж҆нꙗхꙋ
сѧ о немь · іс҃ъ же реⷱ им҆ ·
нѣⷭ пр҃ркъ бещьсти · нъ
тъкмо въ своюмь оч҃ь
ствий · и в҆ домоу своюе
мь · 58. и не створи в҆ нихъ
силъ многъ невѣрь
ствиꙗ ради ихъ ⁘
Мт Въ вⷮъ · г҃ · неⷣ · ѿ мⷪа ⁘
XIV Въ оноⷡ · 1. слышавъ иро
дъ четверовластець
слоухъ іс҃въ · 2. реⷱ отроко
мъ своимъ · сь ю
сть иωанъ кр҃тль ·
тъ въста ѿ мьртвы
хъ · и сего дѣлꙗ силы
дѣють сѧ о немь · 3. иро
дъ бо юмъ иоана въса
ди и въ тьмницю · иро
диꙗды ради жены
филипа брата своюго ·

4. гл҃ше бо иоанъ к немоу ·
не достойть ти имѣ
ти юꙗ · 5. и хотѧ и оуби
ти и боꙗше сѧ народа ·
ꙁане ꙗко пр҃рка юго и
мѣꙗхоу · 6. роужьствоу
же бывъшю иродовоу ·
плꙗса дъщи иродьꙗ
дина посредѣ · и оуго
ди иродови · 7. тѣмь же
съ клꙗтвою исповѣда
юй дати югоже аще
просить · 8. она же нава
жена мт҃рью своюю ·
дажь ми вѣща сде на
блюдѣ главоу иоана
кр҃тлꙗ · 9. и печаленъ бⷭ҃ы
цр҃ь · клꙗтвы же ради
и възлежащихъ с҆ ни
мь · повелѣ дати · 10. и по
славъ оусѣкноу иоа
на в҆ тьмници · 11. и при
несоша главоу юго на
блюдѣ · и даша отро
ковици · и отрокови
ца принесе мт҃ри сво
юй · 12. и пришьдъше оу
ченици юго в҆ꙁѧша

16

троупъ юго · и погребо
ша и · и пришьдъше въ
звѣстиша і҃сви · 13. и слꙑ
шавъ і҃съ ѿиде ѿтоу
да въ поусто мѣсто ю
динъ · и слꙑшавъше
народи послѣдоваша
юмоу пѣши ѿ градъ ⁘
Въ ср҃е · г҃ · н҃е · ѿ м҃а ⁘
Мт XIV **В**ъ о҃н · 35. познавъше
і҃са моужи землꙗ ге
нисаретьскꙑ · посла
ша въ всю странꙋ
тоу · и принесоша
юмоу всѧ болѧщаꙗ ·
36. и молѧхоуть и · да по
ню подолкоу прико
снѫть сѧ ризамъ юго ·
и юлико прикоснѫша
Мт XV сѧ сп҃сени бꙑша · 1. тъ
гда пристоупиша къ
і҃соу иже ѿ иерс҃лма кні
жьници и фарисѣи
гл҃ще · 2. по что оучени
ци твои престоупаю
ть преданиꙗ старець ·
не оумꙑвають бо роу
коу югда ꙗдꙗть · 3. ѿвѣ

щавъ же ре҃ имъ · по что
и вꙑ престоупаюте за
повѣдь б҃ию · предані
ꙗ ради вашего · 4. б҃ъ бо
заповѣда гл҃ꙗ · чьти
о҃ца и м҃трь твою · и зло
словѧ о҃ца и м҃трь смь
ртью оумреть · 5. вꙑ же
гл҃те иже аще ре҃ть о
ц҃ю ли м҃три даръ иже
ѿ мене пол'зовалъ ю
си · и не поч҃тить о҃ца
или м҃тре своюꙗ · 6. и ра
зористе законъ б҃ий ·
преданиꙗ вашего ра
ди 7. лицемѣри · добрѣ
пр҃рчьствова о васъ и
саиꙗ гл҃ꙗ · 8. приближа
ють сѧ мнѣ людию си
оустꙑ своими · и оу
стꙑ чтоуть мѧ · а ср҃це
ихъ далече ѿстоить
ѿ мене · 9. въ соую же чь
тоуть мѧ · оучаще оу
чениꙗ заповѣдий
ч҃лвчкъ · 10. и призвавъ
народъ ре҃ имъ · слꙑ
шите и разоумѣйте ·

16 зв.

11. не в҆ходѧщеѥ въ оуста
то скврьнить ч҃лвка ⁘
Въ чⷮе · г҃ · нⷣе · ѿ мⷴа ⁘
Мт XV Въ оⷡно · 12. пристоупльше
оученици къ і҃соу реко
ша ѥмоу · вѣси ли ꙗко
фарисѣи слышавъ
ше слово съблазни
ша сѧ · 13. онъ же ѿвѣ
щавъ реⷱ҇ · весь садъ ѥго
же не насади о҃ць мои
нⷭ҇ныи · истьр҆гнеⷮⷭ
ис корене · 14. оставите ꙗ ·
вожи соуть слѣпьцемъ ·
слѣпець же слѣп҆ца а
ще водить оба въ ꙗмоⷪу
въпадета сѧ · 15. ѿвѣща
въ же петръ реⷱ҇ ѥмоу · ска
жи намъ прит҆чю сию ·
16. і҃съ же реⷱ҇ ѥмоу ѥдина
че ли и вы без оума ѥ
сте · 17. не вси разоумѣва
ѥте · ꙗко все ѥже въхо
дить въ оуста въ чрево
въмѣщаѥтⷭ҇ · и прохо
домь исходить · 18. а исхо
дѧщеѥ из оустъ ѿ срⷣца
исходить · и та скврь
рнѧть ч҃лвка · 19. ѿ срⷣца
бо ис҆ходѧть помышле
нига злага · оубо и любо
дѣꙗнию · татьбы лъ
жьнаꙗ послоушьства ·
хоульноглⷢ҇ание · 20. си соу
ть скврьнѧще ч҃лвка ·
а иже не оумъвенама
роукама ꙗсти · не скврь
рнить ч҃лвка · 21. ишьдъ
і҃съ ѿтоудоу · и иде въ
страноу тоурьскоу и сі
доньскоу ⁘
Въ пⷮа · г҃ · нⷣе · ѿ мⷴа ⁘
Мт XV Въ оⷡно · 29. приде і҃съ в҆ по
морию галилѣиско
ѥ · и въшьдъ на гороу
сѣдѧше тоу · 30. и при
стоупиша к҆ нѥмоⷪу
народи мнози · имоу
ще съ собою хромы нѣ
мы · слѣпы бѣсны ·
и ины многы · и повь
ргоша ꙗ предъ ногама
і҃сви · и ицѣли ꙗ · 31. ꙗко
дивити сѧ народоу · ві
дѧще нѣмы глⷢ҇ща · бѣ
сныꙗ с҆дравы · и хро

17

мꙑнѧ ходѧща · и слѣ
пꙑнѧ видѧща · и сла
вѧхоу б҃а изл҃ва ⁘
Сб҃оу · з҃ · еу҃а · ѿ м҃а ⁘
Мт X Рⷱ҇е г҃ь · 37. иже любить о
ц҃а или м҃трь паче
мене нѣⷭ҇ ми подо
бенъ · 38. иже не прииме
ть крⷭ҇та своюего · и въ
слѣдъ мене не грѧде
ть нѣⷭ҇ ми подобьнъ ·
39. обрѣтꙑй же д҃шю сво
ю погоубить ю · и погѹ
бивꙑй д҃шю свою ме
не ради обрѧщеть ю ·
40. приюмлѧй васъ мѧ
приюмлеть · и иже прї
юмлеть мѧ приюмле
ть пославъшаго мѧ · 41. прї
юмлѧй пр҃рка въ имѧ
пр҃рче мьздоу прⷪ҇рчѧ
приюмлеть · и иже при
юмлеть правьдника
въ имѧ правьдниче
мьздоу правьдничю
приюмлеть · 42. и иже а
ще напоить юдиного
ѿ мьньшихъ сихъ ча

шю стоуденꙑ водꙑ ·
тъкмо въ имѧ оуче
ника · право гл҃ю вамъ
не погоубить мьздꙑ
своюѧ · 1. и бⷭ҇ꙑ югда съвь
Мт XI рши іс҃ъ · заповѣдаѧ
обѣма на · і҃ · те оуче
никома своима · пре
йде ѿтоудоу оучитъ
и проповѣдатъ въ гра
дѣхъ ихъ ⁘ гл҃а [· е҃ ·] еу҃а · з҃ ·
Нⷣ҇е · з҃ · еу҃а · ѿ м҃а ⁘
Мт IX Въ оⷡ҇но · 27. мимоходѧ
щю іс҃оу · по немь идо
ста два слѣпьца зо
воуща и гл҃ща · по
милоуй нꙑ сн҃оу дв҃до
въ · 28. пришьдъшю же ю
моу в домъ · пристоу
писта к немоу слѣпь
ца · и гл҃а има іс҃ъ · вѣ
роуюта ли ѩко могоу
се створити · гл҃аста
юмоу ей г҃и · 29. тъгда ко
сноу ѧ въ очи гл҃ѧ · по
вѣрѣ ваю боуди вама ·
30. и ѿвьрзоста сѧ очи и
ма · и запрѣти има

17 зв.

іс҃ъ гл҃а блюдѣта да ні
ктоже не оувѣсть · 31. о
на же шьдъша просла
виста и по всей ꙁемли
той · 32. тѣма же исходѧ
щема · се приведоша
к҆ немоу чл҃вкъ нѣмъ
бѣсѧщь сѧ · 33. и иꙁ҆гна
ноу бѣсоу прогл҃а нѣ
мый · и чюдиша сѧ на
роди гл҃ще · николиже
тако ꙗви сѧ въ иꙁ҃ли ·
34. а фарисѣй гл҃хоу · о кнѧ
ꙁи бѣсъ иꙁ҆гонить бѣ
сы · 35. и прохожаше іс҃ъ
грады всѧ и вьси оуча
на с҆борищихъ ихъ ·
и проповѣдаꙗ еуⷢ҇алиѥ
црⷭ҇твиꙗ · и ицѣлѧꙗ
всѧкъ недоугъ и всю
ꙗꙁю въ людьхъ ⁘
В поне · ꙁ҃ · нѣ · ѿ ма ⁘
Мт XVI **Въ** онⷡ҇о · 1. пришьдъше
къ іс҃оу фарисѣй и
садоукей искоуша
юще и · и просиша
ꙁнамениꙗ съ
нб҃се показати имъ ·

2. онъ же ѿвѣщавъ реⷱ҇ и
мъ · вечероу бывъшю
чьрмьноу нб҃оу · гл҃те
тишина · 3. ꙁаоутра дн҃ь
и ꙁима · чьрмьноуѥ
ть бо сѧ оуньıваꙗ нб҃о
лице оубо нб҃си оумѣѥ
те расоужати · а ꙁна
мениꙗ и временъ не
можете · 4. родъ ꙁълъ и
любодѣйвъ ꙁнамени
ꙗ ищеть · и ꙁнамени
ѥ не дасть сѧ ѥмоу · нъ
тъкмо ꙁнамениѥ и
оны пр҃рка · и остави
въ ꙗ ѿиде · 5. и прѥшьдъ
ше оученици ѥго на о
ноу страноу · ꙁабыша
хлѣбъ в҆ꙁѧти · 6. іс҃ъ же
рече имъ · смотрите и
блюдѣте сѧ ѿ кваса фа
рисѣйска · и садоуке
йска ⁘
Въ вⷮ҇ъ · ꙁ҃ · нѣ · ѿ ма ⁘
Мт XVI 6. **Реⷱ҇** г҃ь своимъ оуче
никомъ · смотри
те и блюдѣте сѧ ѿ
кваса фарисѣйска и са

18

доукейска · 7. они же по
мышлıахоу въ себе
гл҃ще · како хлѣбъ не
в҆захомъ · 8. разоумѣвъ
же іс҃ъ рⷱе имъ · что мы
слите вы въ себе мало
вѣри · ıако хлѣбъ не
в҆засте · 9. не оу ли разоу
мѣваюте ни помы
шлıаюте · не помьни
те ли пıати хлѣбъ пıа
ти тысıащь · и колико
кошь в҆засте · 10. ни ли се
дмию хлѣбъ · д҃ · ты
сıаща · и колико кошнї
ць в҆засте · 11. како не разꙋ
мѣваюте · ıако не о хлѣ
бѣхъ вамъ в҆нимати
рѣхъ · храните же сıа
ѿ кваса фарисѣйска
и садоукейска · 12. тъгда
разоумѣша ıако рⷱе хра
ните сıа не ѿ кваса хлѣ
бьнаго · нъ ѿ оучениıа
фарисѣйска и садоу
кейска ⁘
Мт **Въ срⷣе · ꙁ҃ · нⷣе · ѿ млⷭ҇ ⁘**
XVI **Въ о**нⷪⷡ · 20. запрѣти іс҃ъ оу
ченикомъ своимъ · да
никомоуже не рекоу
ть ıако тъ юсть хс҃ъ · 21. ѿ
толѣ начатъ іс҃ъ ıавлıа
ти оученикомъ свой
мъ · ıако подобаеть
юмоу в҆зити въ иероу
салимъ · и много по
страдати ѿ старьць
и фарисѣй и книжнї
къ · и оубьюноу бытї ·
и третий дн҃ь въстати ·
22. и поимъ и петръ на
чатъ запрѣщати ю
моу гл҃ıа · млⷭтвъ ты
г҃и не боудеть тобѣ се ·
23. онъ же обращь сıа рⷱе пе
трови · иди за мною
сотоно с҆блазнъ ми ю
си · ıако не смыслишї
ıаже соуть б҃иıа нъ чл҃вѣ
ческаıа · 24. тъгда іс҃ъ рⷱе
оуч҃нкомъ своимъ ·
аще кто хощеть по
мнѣ ити · да сıа ѿвь
ржеть себе и въземеть
крⷭтъ свой · и да въ слѣ
доуеть мнѣ ⁘

18 зв.

Въ чⷮе · ꙁ҃ · нⷣе · ѿ м҃а ⁘
Мт XVI 24. Рⷱ҇е г҃ь своимъ оуч҃нко
мъ · аще кто хощеть
по мнѣ ити да сѧ ѿвь
ржеть собе · и възме
ть крⷭ҇тъ свой и да въ
слѣдоують мнѣ · 25. иже
бо хощеть д҃шю свою
сп҃сти погоубить ю · и
иже погоубить д҃шю
свою мене ради обрѧ
щеть ю · 26. что бо оуспѣю
ть ч҃лвкъ аще и вьсь
миръ приобрѧщеть
а д҃шю свою ѿщетить ·
или что дасть ч҃лвкъ
измѣноу на д҃ши сво
юей · 27. прити бо имать
с҃нъ ч҃лвчь въ славѣ ѡ
ц҃а своюего · съ ан҃глы
своими · и тъгда въ
здасть комоуждо по
дѣломъ юего · 28. право г҃лю
вамъ · соуть дроузий
ѿ сде стоꙗщихъ иже
не имоуть въкоусити
см҃рти · дондеже видѧ
ть с҃на ч҃лвча грꙗдоуща
въ цртⷭ҇вий своюемь ⁘
В птⷨѧ · ꙁ҃ · нⷣе · ѿ м҃а ⁘
Мт XVII Въ онⷡо · 10. въпросиша іс҃а
оученици юго г҃лще ·
что г҃лють книгъ
чиꙗ · ꙗко подобаю
ть илый прити пре
же · 11. іс҃ъ же ѿвѣщавъ рⷱ҇е
имъ · илыꙗ оубо приде
ть и оустроить все · 12. г҃лю
бо вамъ ꙗко илыꙗ при
де и не познаша юего · нъ
створиша о нюемь все ю
лико въсхотѣша · тако
и с҃нъ ч҃лвчь имать стра
дати ѿ нихъ · 13. тъгда ра
зоумѣша оученици ꙗ
ко ѡ иоанѣ крⷭ҇тли рече
имъ · 14. и пришьдъше
мъ имъ къ народоу · прї
стоупи к немоу ч҃лвкъ
нѣкто · кланѧꙗ сѧ ю
моу 15. и г҃лꙗ · г҃и помилоу
й с҃на моюего · ꙗко на но
въ мцⷭ҇ь бѣсить сѧ · и злѣ
стражеть · многаж҆ды
бо в҆падаеть въ огнь ·
и многаж҆ды въ водоу ·

19

16. и приведохъ и къ оуче
никомъ твоимъ · и не
могоша и исцѣлити ·
17. ѿвѣщавъ же і҃съ рͮе · о
роде невѣренъ и раз҆вра
щенъ · доколѣ с҆ вами
боудоу доколѣ тьр҆плю
вы · приведѣте ми и
сѣмо · 18. и запрѣти юмͦоу
і҃съ и изиде изь нюго
бѣсъ · и исцѣлѣ отро
къ томь часѣ ⁘
Соͮу · и҃ · еͮуа · ѿ м҃а ⁘
Мт XII Рͮе г҃ь · 30. иже нͨѣ съ мною
на мѧ юсть · и не съ
бирающй съ мною расы
пають · 31. сего дѣлѧ г҃лю
вамъ · вьсь грѣхъ и хоу
ла ѿпоустить сѧ ч҃лвко
мъ · а юже на дх҃ъ хоу
л҆но г҃ть не ѿпоустиͨть
ч҃лвкомъ · 32. и юже коли
ж҆до рͮеть слово на с҃нъ
ч҃лвчьскъ ѿпоустиͨть
юмоу · а юже рͮеть на
дх҃а ст҃го не ѿпоусти
ть сѧ юмоу · ни въ сь вѣ
къ ни въ грꙗдоущий ·

33. или створите[4] древо до
бро и плодъ юго добръ ·
или створите доубъ
гнилъ и плодъ юго гнї
лъ · ѿ плъда бо дрѣво
познано боудеть · 34. пле
мена юхиднова како
можете добро г҃ти злї
соуще · ѿ избыт҆ка бо
ср҃дца оуста г҃лють · 35. до
брый ч҃лвкъ ѿ добраго
скровища износить
добраꙗ · а злый ч҃лвкъ
ѿ злаго скровища изно
сить злаꙗ · 36. г҃лю же ва
мъ ꙗко все слово пра
здьно юже аще рекоу
ть ч҃лвци · въздадѧть
о немь слово въ д҃нь соу
дьный · 37. ѿ словесъ бо
своихъ оправ҆диши
сѧ · и словесы своими
осоудиши сѧ ⁘ [г҃лͨа · з҃ ·] еͮуа · и҃ ·
Нͩе · и҃ · еͮуа · ѿ м҃а ⁘
Мт XIV Въ оͮно · 14. видѣ і҃съ наро
дъ многъ и млͨрдо
ва о нихъ · и ицѣли
недоужьныꙗ ихъ ·

[4] У слові створите літеру в виправлено з р.

19 зв.

15. поздѣ же бывъшю прї
стоупиша к҆ немоу оу
ченици юго гл҃ще · поу
сто юсть мѣсто и ч҃са оу
же миноулъ юсть · ѿ
поусти народъ да шь
дъше въ ближнꙗꙗ гра
ды коупꙗть собѣ бра
ш҆на · 16. іс҃ъ же р҃е имъ не
имѣють требовани
ꙗ ѿити дадите имъ
вы ꙗсти · 17. они же гл҃а
ша юмоу · не имамъ
сде · нъ тъкмо · е҃ · хлѣ
бъ и · в҃ · рыбѣ · 18. онъ же
р҃е принесѣте ми сѣ
мо · 19. и повелѣ народомъ
възлещи на травѣ · и
приимъ · е҃ · хлѣбъ и
в҃ · рыбѣ · и възрѣвъ на
нб҃о бл҃гослови · и пре
ломль дасть оучени
комъ хлѣбы · и оуче
ници же народомъ ·
20. и ꙗша вси и насыти
ш҃а · и в҆зꙗша избы
т҆кы оукроухъ · в҃і · те
коша испълнь · 21. ꙗдоу
щихъ же бѣ моужь ꙗ
ко · ҂е҃ · развѣ женъ и
дѣтий · 22. и абию поноу
ди іс҃ъ оуч҃нкы в҆лѣстї
в҆ корабль · и варити на
оноу страноу · дондеже
ѿпоустить народы ⁘

В поне · и҃ · не ѿ м҃а ⁘

Мт XVIII

Въ он҃о · 1. пристоупиша
оуч҃нци къ іс҃оу гл҃ще ·
кто оубо болий юсть
въ цр҃твий нб҃нѣ
мь · 2. и призвавъ іс҃ъ
дѣтищь и постави и
посредѣ ихъ 3. и р҃е · пра
во гл҃ю вамъ · аще не о
братите сꙗ и боудете
ꙗко дѣти · не в҆нидете
въ цр҃тво нб҃ною · 4. иже
бо сꙗ смѣрить ꙗко о
троча се · тъ юсть боли
й въ цр҃твий нб҃нѣмь ·
5. и иже приюмлеть о
троча тако во ѡ именї
моюмь · мене прию
млеть · 6. иже аще с҆бла
знить юдиного малы
хъ сихъ вѣроующихъ

20

въ мꙗ · оунѥ ѥмоу ѥсть
да обѣсѧть о вꙑй ѥго
жьрновъ мъщий · и по
гроуѕѧть и въ поучи
нѣ морьстѣй · 7. лютѣ
мироу семоу ѿ съблаѕна ·
ноужа бо ѥсть прити
съблаѕномъ · обаче лю
тѣ чл҃вкоу томоу имь
же съблаѕнъ приходи
ть · 8. аще ли роука твоꙗ
или нога твоꙗ събла
жнѧѥть тѧ · ѿсѣци ю
и ѿвьрѕи ѿ собе · добро тї
ѥсть в҆нити въ животъ
хромоу или клосноу ·
ли двѣ роуцѣ и двѣ но
ѕѣ имоущю въвьрже
ноу бꙑти въ огнь вѣ
чьнꙑй · 9. и аще око тво
ѥ съблажнѧѥть тѧ и
ѕьми ѥ и вьрѕи ѿ собе ·
добрѣѥ ѥсть ти съ ѥди
нѣмь окомь въ жиѕнь
в҆нити · неже двѣ очи
имоущю въвьрженоу
бꙑти въ ѥѕеро ѡгньно ·
10. блюдѣте сѧ и не прео
бидите ѥдиного ѿ ма
лꙑхъ сихъ · гл҃ю бо ва
мъ · ꙗко анг҃ли ихъ
на нб҃сехъ въ иноу ви
дѧть лице ѡц҃а моѥго
нбⷭ҇наго · 11. приде бо сн҃ъ
чл҃вчьскꙑй в҆ѕискатъ
и сп҃стъ погꙑбъшаго ∴
Въ вⷮ҇ъ · й · нⷣе ѿ мⷴа ∴
Мт XVIII Рⷱе г҃ь · своимъ оуч҃нком҆ ·
18. право гл҃ю вамъ · ѥлико
аще свѧжете на ѕемлї ·
боудеть свѧѕанъ на нбⷭ҇е
хъ · и ѥлико аще раѕдрѣ
шите на ѕемли боуде
ть раѕдрѣшенъ на нбⷭ҇е
хъ · 19. пакꙑ право гл҃ю ва
мъ · ꙗко аще ѿ васъ два
съвѣщаѥта на ѕемли
ѡ всѧкомь дѣꙗний · и
ѥлико колиж҆до проси
та боудеть има ѡ[5] ѡц҃а
моѥго иже ѥсть на нбⷭ҇е
хъ · 20. идеже бо ѥста два
или трие съвъкоупле
ни о имени моѥмь тꙋ
ѥсмь посредѣ ихъ · 21. тъ
гда пристоупль к немоу

[5] Замість ѿ.

20 зв.

петръ рⷱе · г҃и коль кратъı а
ще съгрѣшить къ мнѣ
братъ мой · и оставлю ѥ
моу седмь кратъı · 22. рⷱе же
ѥмоу іс҃ъ не гл҃ю ти до се
дмишьдъı · нъ до седмь
десѧтъ кратъı седмерї
Мт XIX цею · 1. и бⷭъı ѥгда скон'ча
іс҃ъ словеса си · прейде ѿ
галилѣꙗ · и приде въ
предѣлъı жидовьскъı ·
об оноу страноу иѥрда
на · 2. и по немь идоша на
роди мнози · и исцѣли
ꙗ тоу · 13. тъгда приведо
ша к немоу дѣти да рѹ
цѣ възложить на нꙗ и
помолить сѧ · оучени
ци же запрѣтиша имъ ·
14. іс҃ъ же рⷱе имъ останѣ
те дѣтий · и не брани
те имъ прити къ мнѣ ·
таковъıхъ бо црⷭтво
нбⷭноѥ · 15. и възложь на
нꙗ роуцѣ и ѿиде ѿтоу
Мт XX доу ⁘
Въ срⷣе · и҃ · нⷣе · ѿ мⷴа ⁘
Рⷱе г҃ь прит'чю сию · 1. по
добно ѥсть црⷭтво нбⷭно
ѥ ч҃лвкоу домовитоу · и
же изиде абиѥ заоутра ·
наꙗтъ дѣлателѧ въ ві
ноградъ свой · 2. съвѣща
въ же съ дѣлатели по
пѣнѧзю на дн҃ь · посла
ꙗ въ виноградъ свой · 3. и
шьдъ въ · г҃ · чⷭа видѣ и
нъı стоꙗща на търгоу
праздьнъı · 4. и гл҃а имъ
идѣте и въı въ виногра
дъ мой · и ѥже боудеть
правьдьно дамь вамъ ·
5. они же идоша · и пакъı
ишьдъ въ · ѕ҃ · чⷭа · и · ѳ҃ ·
створи такоже · 6. въ ѥди
нъıй же на десѧте чⷭа и
шьдъ · обрѣте дроугъı
ꙗ стоꙗща праздьнъı ·
и гл҃а имъ что сде стой
те весь дн҃ь праздьни ·
7. гл҃ша ѥмоу никтоже
насъ наꙗтъ · гл҃а имъ
идѣте и въı въ виногрⷣа
мой · и ѥже боудеть пра
вьдьно приимете · 8. ве
череу же бъıвъшю гл҃а

21

гⷭ҇нъ винограда при
ставьникоу своюемⷪ҇у ·
призови дѣлателꙗ ·
и дажь имъ мьздоу
начьнъ ѿ пьрвыхъ
и до послѣд'нихъ · 9. и
пришьдъше иже въ ю
диньıй на десꙙте чⷭ҇а
в'зꙙша по пѣнꙙзю · 10. прї
шьдъший же пьрвий ·
мьнѣша боле прии
моуть · и в'зꙙша и ти
по пѣнꙙзю · 11. в'зьмъше
же ръп'тахоу на влⷣкоу
домоу 12. гл҃ще · ꙗко си по
слѣдьний юдинъ чⷭ҇а
створиша и рав'ны на
мъ створилъ ꙗ юси · по
несъшемъ тꙙготоу
дн҃е и варъ · 13. онъ же ѿвѣ
щавъ рⷱ҇е имъ · дроуже
не обижю тебе · не по
сребрьникоу ли съвѣ
щахъ с тобою · 14. възьмї
своюе и иди · хощю же
семоу послѣднемоу
дати ꙗко и тобѣ · 15. или
не достойть ми ство
рити въ своихъ ми · а
ще око твоюе лоукаво ꙗ
ко азъ бл҃гъ юсмь · 16. та
ко боудоуть послѣднї
й пьрвий · мнози бо соу
ть званий мало же и
з'браньıхъ ⁘
Въ чⷮ҇е · й · нⷣе · ѿ мⷴ҇а ⁘
Мт XX **Въ онⷡ҇о** · 17. въходꙙщю
і҃соу въ иерⷭ҇лмъ ·
поꙗ два на десꙙте оу
ченика своꙗ юди
ны на поуть · и рⷱ҇е
имъ 18. се въходи
мъ въ иерⷭ҇лмъ · и сн҃ъ
чл҃вчь преданъ боуде
ть старѣйшинамъ
жречьскъıмъ · и кни
ж'никомъ · и осоудꙙ
ть и на смр҃ть · 19. и преда
дꙙть и на пороугани
ю странамъ · и биюнї
ю и пропꙙтию · и въ тре
тий дн҃ь въскрⷭ҇неть ·
20. тъгда пристоупи к' не
моу мт҃и сн҃оу зеведѣ
овоу съ сн҃ома своима ·
кланꙙющи сꙙ и просꙙ

21 зв.

щи нѣчто ѿ нюго · 21. о
нъ же рⷱе юй что хоще
ши · гл҃а юмоу р'ци да
сѧдета оба сиꙗ сн҃а
моꙗ юдинъ о десноу
ю тебе · а юдинъ о шю
юю тебе въ црⷭтвий
твоюмь · 22. ѿвѣщавъ
же іс҃ъ рⷱе не вѣста сѧ
чсо просѧща · можета
ли пити чашю юже а
зъ пити имамъ · и
крьщениюмь имь же
азъ крьщю сѧ крⷭти сѧ ·
гл҃аста можевѣ · 23. и гл҃а
има · и чашю оубо мо
ю испьюта · и крьщенї
юмь имьже сѧ крьщю
крⷭтита сѧ · а юже сѣ
сти ѡ десноую мене и
о лѣвоую не моюе дати ·
нъ имъже оуготовано
юсть ѡц҃мь моимь · 24. и
слъıшавъше · ї · него
доваша ѡ обою братоу ·
25. іс҃ъ же призвавъ ꙗ рⷱе ·
вѣсте ꙗко кнѧзи ꙗзъı
къ съвладѣють ими ·

и велиций обладають
ими · 26. не такоже боу
деть въ васъ · 27. нъ иже
аще хощеть бъıти въ
васъ старѣй да боуде
ть вамъ рабъ · 28. ꙗкоже
сн҃ъ чл҃вчь не приде да
послоужать юмоу нъ
да послоужить · и да
ти дш҃ю свою избавле
ние за многъı ⁘
Въ пⷮѧ · и҃ · нⷣе · ѿ мⷴа ⁘
Мт XXI **Въ онⷡо** · 12. въшьдъ іс҃ъ
въ цр҃квь б҃ию · и изгъ
на вся продающаꙗ
и коупоующаꙗ въ
цр҃кви · и дъскъı
тържьникомъ испро
вьрже · и сѣдалища про
дающихъ и коупѧщї
хъ голоуби · 13. и гл҃а имъ
писано юсть храмъ
мой храмъ мл҃твъı
наречеть сѧ · въı же ство
ристе и пещероу разбо
йничьскоую · 14. и пристꙋ
пиша к' немоу хроми
й и слѣпий въ цр҃кви и

22

ицѣли ꙗ · 17. и оставивъ ꙗ
изиде вънъ изъ града
въ вифанию · и въдворї
сѧ тоу · 18. оутро же възʼвра
щь сѧ въ градъ възалка ·
19. и оузрѣ смоковьницю
ѥдиноу при поути при
де кʼ нѥй · и ничсоже не
обрѣте на нѥй тъкмо
листвиѥ ѥдино и гл҃а
ѥй · да николиже ѿ те
бе плъда не боудеть въ
вѣкы · и абиѥ исъше
смъкъы · 20. и видѣвъше
оуч҃нци ѥго дивиша сѧ
гл҃ще · како абиѥ оусъ
ше смъкъы ⁘
Сбⷡоу · ѕ҃ · еуⷢа · ѿ мⷴа ⁘
Мт XV Въ онⷡо · 32. призва іс҃ъ оу
ч҃нкы своꙗ и рⷱе имъ
млⷭрдоую о народѣ се
мь · ꙗко оуже три
дн҃и прилежать
мнѣ · и не имоуть чʼсо
ꙗсти · и ѿпоустити и
хъ не ꙗдьшь не хощю ·
еда како ослабѣють
на поути · 33. и гл҃ша ѥмоу
оуч҃нци ѥго · ѿкоудоу
възмемъ на поусты
ни хлѣбы · насытитї
толико народа · 34. и гл҃а и
мъ іс҃ъ колико хлѣбъ
имате · они же рекоша
седмь и мало рыбъ · 35. и
повелѣ народоу възле
щи на земли · 36. и прии
мъ хлѣбъ седмь и ры
бы · хвалоу въздавъ
преломи и да оуч҃нко
мъ своимъ · оуч҃нци же
народомъ · 37. и ꙗша вси
и насытиша сѧ · и вʼзѧ
ша оукроухъ изʼбыткы
седмь кошьниць испъ
лнь · 38. ꙗдъшихъ же бѣ
ꙗко · ҂д҃ · моужь · развѣ
женъ и дѣтий · 39. и ѿпоу
щь народы · вълѣзе въ
корабль · и приде въ пре
дѣлы магдалыньскы ⁘
Нⷣе · ѕ҃ · еуⷢа · ѿ мⷴа ⁘ *глⷭа [· и҃·]*[6]
Мт XIV Въ онⷡо · 22. понуди іс҃ъ оу
ч҃нкы своꙗ влѣсти въ
корабль · и варити на
оноу страноу донде

[6] Напис затерто.

22 зв.

же ѿпоустить народы ·
23. и ѿпоущь народы · в'зи
де на горѹ помолитъ
сѧ · поздѣ же бывъшю
юдинъ бѣ тоу · 24. корабль
же бѣ с'редѣ морѧ моу
тѧ сѧ вълнами бѣ бо
противьнъ вѣтръ · 25. в' че
твьртоую же стражю
нощи · иде к' нимъ іс҃ъ
ходѧй по морю · 26. и видѣ
в'ше оучн҃ци юго ходѧ
ща по морю с'мѧтоша
гл҃ще · ꙗко мечеть ю
сть · и ѿ страха въз'пи
ша · 27. абию же рече имъ
іс҃ъ гл҃ѧ · дьрзайте азъ
юсмь не бойте сѧ · 28. ѿвѣ
щавъ же петръ рече юмоу
г҃и аще ты юси повели
ми прити к тобѣ по во
дамъ · 29. онъ же рече приді ·
и излѣзъ ис кораблꙗ
петръ хожаше по вода
мъ · и приде къ іс҃ви · 30. ві
дꙗ же вѣтръ крѣпокъ
и оубоꙗ сѧ и начатъ оу
тапати · въз'пи гл҃ѧ
сп҃си мѧ · 31. абью же про
стьръ роукоу іс҃ъ ꙗтъ и ·
и гл҃а юмоу о маловѣре
по что сѧ оубоꙗ · 32. и в'лѣзъ
шема има в' корабль пре
ста вѣтръ · 33. соущий же
в' корабли поклониша
юмоу гл҃ще въистиноу
сн҃ъ б҃ий юси · 34. и превезъ
ше сѧ придоша на землю
генисарефьскоу ⁘
В поне · ѳ҃ · не · ѿ мѳ҃а ⁘
Мт XXI **Въ оно** · 18. възвращь сѧ іс҃ъ
въ градъ · възалка · 19. и оу
зрѣ смъковь юдиноу
при поути · и иде и ні
чсоже обрѣте на ней ·
тъкмо листвию юди
но · и гл҃а юй да николи
же ѿ тебе въ вѣкы плъ
да не боудеть · и абию
исъше смъкы · 20. и видѣ
в'ше оучн҃ци дивиша
гл҃ще · како абию оусъ
ше смъкы · 21. ѿвѣщавъ
же іс҃ъ рече имъ аминь
гл҃ю вамъ · аще имате
вѣроу и не оусоумните ·

23

не тъкмо смъковьно
ѥ створите · нъ аще и го
рѣ сей рⷱ҇ете · двигни сѧ
и вързи сѧ въ море боу
деть · 22. и всего ѥгоже въ
спросите боудеть въ
мл҃твѣ вѣроующе при
имете ⁘
Въ вⷮ҇ъ · ѳ҃ · неⷣ · ѿ мⷾ҇а ⁘
Мт XXI **Въ оноⷡ҇** · 23. пришьдъшю
іс҃оу въ цр҃квь и оуча
щю · пристоупиша к не
моу старѣйшинъı
жречьскъı и стар҆ци
людьстий гл҃ще · ко
ѥю властью се твориші ·
и кто ти дасть власть
сию · 24. ѿвѣщавъ же іс҃ъ реⷱ҇
имъ · въпрошю въı и а
зъ ѥдиного словесе · ѥ
же аще рⷱ҇ете мнѣ · и азъ
вамъ рекоу коѥю вла
стию се творю · 25. крьщені
ѥ иоаново ѿкоудоу бѣ
съ нб҃се ли или ѿ чл҃вкъ ·
они же помъıшлѧхоу
въ себе · 26. аще рⷱ҇емъ съ нб҃се ·
рⷱ҇еть намъ по что оубо
не ꙗсте вѣръı ѥмоу · а
ще ли рⷱ҇емъ ѿ чл҃вкъ бо
ймъ сѧ народа · вси бо
ꙗко пр҃рка имꙗхоу иѡ
ана · 27. ѿвѣщавъше же
іс҃ви рекоша не вѣмъ ·
реⷱ҇ имъ іс҃ъ ни азъ вамъ
гл҃ю коѥю властью се
творѭ ⁘
Въ срⷣ҇е · ѳ҃ · неⷣ · ѿ мⷾ҇а ⁘
Мт XXI **Реⷱ҇** г҃ь · притъчю сию ·
28. чл҃вкъ нѣкъıй два
сн҃а имѣ · и пришьдъ
къ пьрвомоу реⷱ҇ сн҃оу и
ди днⷭ҇ь дѣлай въ вино
градѣ моѥмь · 29. ѡнъ же
ѿвѣщавъ реⷱ҇ не хощю
послѣди же раскаꙗвъ
сѧ иде · 30. и пристоупль
къ дроугомоу реⷱ҇ тако
же · онъ же ѿвѣщавъ
реⷱ҇ азъ идоу г҃и и не иде ·
31. къıй ѿ обою створи во
лю оц҃ю · гл҃ша ѥмоу пь
рвъıй · гл҃а имъ іс҃ъ пра
во гл҃ю вамъ · ꙗко и мъı
тари и любодѣйци ва
рѧють въı въ црⷭ҇твий

23 зв.

бж҃ий · 32. приде бо иоанъ
крⷭ҇тль къ вамъ поуте
мь правьдьнымь · и
не ꙗсте ѥмоу вѣры · мы
таре же и любодѣйци
ꙗша ѥмоу вѣроу · вы
же видѣвъше не раска
ꙗсте сѧ послѣдь вѣро
вати ѥмоу ⁘
В ѵⷮе · ѳ҃ · нⷣе · ѿ мⷴа ⁘
Мт **Р**еⷱ҇ гь҃ къ вѣровавъши
XXI мъ к҆ немоу июдѣом҆ ·
43. ꙗко ѿиметь сѧ ѿ васъ
црⷭ҇тво бж҃ие · и дасть сѧ
странѣ творѧщий плъ
дъ ѥго · 44. и падꙑй на ка
мени семь скроушитⷭ҇ ·
а на нѥмьже падеть
скроушить и · 45. и слъша
въше старѣйшины жре
чьскы и фарисѣи при
т҆ча ѥго оувѣдѣша ꙗ
ко о нихъ гл҃ть · 46. искахѹ
ѥго ꙗти · оубоꙗша сѧ на
рода · понѥже ꙗко прⷪрка
имꙗхоуть и ⁘
Мт **В пⷮꙗ · ѳ҃ · нⷣе · ѿ мⷴа ⁘**
XXII **В**ъ онⷡо · 23. придоша къ ісоу
садоукей · иже гл҃хоу
не быти въскрⷭ҇нию · и
въпросиша и 24. гл҃ще оучі
телю мойси реⷱ҇ · аще кто
оумреть не имый дѣ
тий · да поиметь бра
тъ ѥго женоу ѥмоу · и
въставить сѣмꙗ бра
тоу своѥмоу · 25. бѣ же в҆ на
съ седмь братий · пьрвы
й ожени сѧ оумре · и не
имый племене ѡста
ви женоу братоу своѥ
моу · 26. такоже и в҆торый
и третий · и до седмаго ·
27. послѣже же всѣхъ оу
мре и жена · 28. да на въскрѣ
шении оубо котораго же
на ѿ седми боудеть ·
вси бо имѣша ю женоу ·
29. ѿвѣщавъ же ісъ реⷱ҇ имъ ·
прельщаете сѧ не вѣдоу
ще книгъ ни силы бж҃ꙗ ·
30. въ въскрѣшении бо ни
женꙗть сѧ ни посагаю
ть · нъ акы анг҃ли бж҃ии
на нб҃си соуть · 31. ѡ въста
нии же мьртвыхъ нѣ

24

сте ли чꙿли · рⷱ҇енаго вамъ
б҃мь гл҃щемь · 32. азъ юсмь
б҃ъ аврамль · б҃ъ исако
въ · б҃ъ иꙗковль · нⷭ҇ѣ б҃ъ
мьртвыхъ нъ живы
хъ · 33. и слышавꙿше наро
ди дивлꙗхоу сꙙ ѡ оу
чении юго ⁘
Соⷡ҇у · і҃ · еⷢ҇а · ѿ мⷴ҇а ⁘
Мт XVII **В**ъ онⷪ҇ · 24. пристоупиша
вꙿземлющей дидра
гма къ петрови и ре
коша юмоу · оучите
ль вашь не дають
ли дидрагма · 25. рⷱ҇е ей · и
югда влѣзе въ домъ · ва
ри іс҃ъ гл҃а · что ти сꙙ
мнить симоне · цⷭ҇ре зе
мнии ѿ кыхъ прию
млють дани · или ки
нисъ · ѿ своихъ ли сн҃въ
ли ѿ чюжихъ · 26. рⷱ҇е юмоу
петръ ѿ чюжихъ · рⷱ҇е ю
моу іс҃ъ свободь оубо соу
ть сн҃ве · 27. нъ да не събла
знимъ ихъ · шьдъ въ
вьрзи оудицю вꙿ море · и
юже имеши преже ры

боу възми и ѿвьрзи оу
ста юй · и обрꙙщеши ста
тирь · то вꙿзьмъ дажь
имъ за мꙙ и за сꙙ · 1. въ
Мт XVIII тъ дн҃ь пристоупиша
къ іс҃оу оученици гл҃ще ·
кто оубо болий юсть въ
црⷭ҇твии нбⷭ҇нѣмь · 2. и прі
зва іс҃ъ дѣтищь поста
ви и посредѣ ихъ 3. и рⷱ҇е ·
право гл҃ю вамъ аще не
обратите сꙙ и боудете
акы дѣти · не имате
вꙿнити въ црⷭ҇тво б҃ие ·
4. иже бо сꙙ смѣрить акы
дѣтищь сь · тъ юсть бо
лий въ црⷭ҇твии нбⷭ҇нѣмꙿ ⁘
Нⷣ҇ѣ · і҃ · еⷢ҇а · ѿ мⷴ҇а ⁘ *[глⷭ҇]а · а҃*
Мт XVII **В**ъ онⷪ҇ · 14. чл҃вкъ нѣкто **еⷢ҇а · і҃** ·
приде къ іс҃оу молꙙ 15. и
гл҃а · г҃и помилоуй сн҃а
моюго · ꙗко на новъ
мцⷭ҇ь бѣситⷭ҇ь · и злѣ
стражеть многажьды
бо вꙿпадають въ огнь · и
многажьды въ водоу ·
16. и приведохъ и къ оуче
никомъ твоимъ · и не

24 зв.

могоша юго ис'цѣлиті ·
17. ѿвѣщавъ же і҃съ рⷱ҇е ѡ ро
де невѣрьнъ и раз'вра
щенъ · доколѣ съ вами
боудоу · доколѣ тьр'плю
вы · приведѣте ми и сѣ
мо 18. и запрѣти юмоу і҃съ ·
и изиде из него бѣсъ ·
и ис'цѣлѣ отрокъ томь
часѣ · 19. тъгда пристоупі
ша оучиници і҃сви юди
номоу рекоша · по что
мы не могохомъ из'гна
ти юго · 20. і҃съ же рⷱ҇е имъ за
невѣрованию ваше · пра
во гл҃ю вамъ · аще има
те вѣроу акы зьрно го
роущьно · рⷱ҇ете горѣ сей
прейди ѿсюдоу и прей
деть · и ничсоже боуде
ть вамъ немощьно · 21. ро
дъ же сь не исходить
нъ тъкмо мл҃твою и а
лканиюмь · 22. живоуще
мъ же имъ въ галилѣ
й рⷱ҇е имъ і҃съ · преданъ и
мать быти сн҃ъ чл҃вчь
в роуцѣ чл҃вкомъ 23. и оубь

ють и · и третий дн҃ь въ
скрⷭ҇неть ⁘
В понⷣе · і҃ · нⷣе · ѿ мⷴ҇а ⁘
Мт XXIII
Рⷱ҇е г҃ь къ пришьдъши
мъ к' немоу июдѣо
мъ · 13. горе вамъ к'нижні
ци · и фарисѣй лицемѣ
рий · ꙗко снѣдаюте
домы в'довича · и вино
ю далече моляще ся · се
го ради приимете ли
ше осоужению · 14. горе ва
мъ книгъчия и фари
сѣй лицемѣрий · ꙗко
затваряюте цр҃ство нб҃но
ю предъ чл҃вкы · вы бо не
въходите и в'ходящи
мъ оставляюте в'нитї ·
15. горе вамъ книгъчия
и фарисѣй лицемѣри
й · ꙗко преходите море
и соушю · створите юди
ного пришьльца югда
боудеть · и творите и
сн҃а дьбри огньнѣй · соу
гоубѣйша васъ · 16. горе ва
мъ вожи слѣпий гл҃щий ·
иже аще кльнеть цр҃квью

25

ниѵсоже ѥсть · а иже кль
нетⷭ҇ь ꙁлатомь цр҃квьны
мь дължен҄ъ ѥсть · 17. оуро
дивий слѣпий · кто бо
лий ѥсть ꙁлато ли или
цр҃кꙑ ст҃ѧщиꙗ ꙁлато ·
18. иже аще кльнеть сѧ жь
ртвьникомь ниѵсоже
ѥсть · а иже кльнетⷭ҇ь да
ромь иже ѥсть върхоу ѥ
го дължен҄ъ ѥсть · 19. оуро
дивий слѣпий · что оу
бо боле ѥⷭ҇ даръ ли или тре
бьникъ сщ҃аꙗй даръ ·
20. кльнꙑй сѧ оубо жьртвь
никомь кльнетⷭ҇ь имь ·
и всѣмь иже върхꙋ ѥго ·
21. и кльнꙑй сѧ цр҃квью кль
нетⷭ҇ь ѥю · и живоущимь
в҄ нѥй · 22. и кльнꙑй сѧ нб҃се
мь кльнетⷭ҇ь и престоло
мь б҃иѥмь · и сѣдꙗщи
мь на нѥмь ⁘
Въ вⷮъ · ꙇ҃ · нⷣе · ѿ мⷴа ⁘
Мт XXIII **Рⷱе** г҃ь къ пришьдъшимъ
к҄ немоу июдѣомъ · 23. го
ре вамъ книгъчиꙗ и
фарисѣй лицемѣрий ·
ꙗко десѧтьствоуѥте
мѧтѣ и кропъ и киме
нъ · и остависте тѧжь
шаꙗ ꙁакона соудъ и мї
лость и вѣроу · си же ство
рити подобаше · и тѣхъ
не оставити · 24. вожи слѣ
пий · оцѣщающей кома
рꙑ а вельбоудꙑ пожира
юще · 25. горе вамъ книжь
ници и фарисѣй лице
мѣрий · ꙗко оучищаѥ
те в҄нѣшнеѥ стькляниї
ци и блюдоу · оутрьоу
доу же пълни соуть гра
бленꙗ и беспрвьдꙗ ·
26. фарисѣю слѣпꙑй оутⷭи
пьрвоѥ оутрьнеѥ стькля
ници и блюдоу · да боу
деть и в҄нѣшнеѥ имъ
чтⷭо · 27. горе вамъ книгъ
чиꙗ и фарисѣй лицемѣ
рий · ꙗко подобите
сѧ гробомъ повапле
номъ · иже вьнѣоудоу ꙗ
вꙗютⷭь красни · оутрь
же оудоу полни соуть ко
стий мьртвꙑхъ · и всѧ

25 зв.

коꙗ неч҇стотъı · 28. тако и
въı в'нѣоудоу ꙗвлаѥ
те са чл҃вкомъ правьдь
ни · оутрьоудоу же пъ
лни ѥсте лицемѣриꙗ
и беззакониꙗ ⁘
Въ ср҃е · і · не҃ · ѿ ма҃ ⁘
Мт XXIII **Ре҃** гь҃ · къ пришьдъши
мъ к немоу июдѣом' ·
29. горе вамъ книгъчиꙗ
и фарисей лицемѣрий ·
ꙗко зижете гробъı пр҃рчь
скъıа · и оутварꙗѥте ра
къı правьд'нъıхъ 30. и гл҃те
аще бъıхомъ были въ
дн҃и оць҃ нашихъ · не бъı
хомъ оубо были обещь
ници имъ кръвью пр҃рчь
скою · 31. тѣмь же послоу
шьствоуѥте себе ꙗко
сн҃ве ѥсте избивъшихъ
пр҃ркъı · 32. и въı наконьча
ѥте мѣроу оць҃ ваши
хъ · 33. и змиꙗ ѿроди ѥ
хиденьстий · како оу
бѣжите ѿ соуда огна
родьнаго · 34. сего ради се а
зъ послю къ вамъ пр҃ркъı

премоудръı и книгъ
чиꙗ · и ѿ нихъ оубьѥ
те и распьнете · и ѿ ни
хъ биѥте на с'борищи
хъ вашихъ · и ѿжене
те ѿ града въ градъ · 35. ꙗ
ко придеть на въı вса
ка кръвь правьдьна про
ливаѥмаꙗ на землю ·
ѿ кръве авела правьдь
наго до кръве захариꙗ
сн҃а варахиина · ѥгоже
оубисте межю цр҃квью
и требьникомь · 36. право
гл҃ю вамъ ꙗко придеть
все то на родъ сь · 37. иѥрс҇лме
иѥрс҇лме избивъıй пр҃ркъı
и камениѥмь побива
ꙗ посланъıꙗ к тебе · ко
ль кратъı въсхотѣхъ
събрати чада твоꙗ · ацѣ
мь образомь събираѥ
ть кокошь птеньца сво
ꙗ подъ крилѣ и не въсхо
тѣсте · 38. се оставлаѥть
са вамъ домъ вашь поу
стъ · 39. гл҃ю бо вамъ не има
те мене видѣти донде

26

же рⷱ҇ете блгⷭ҇нъ грѧдꙑ
й въ имѧ гⷭ҇не ⁘
В чⷮ҇е · і҃ · нⷣе · ѿ мⷪ҇ѧ ⁘
Мт **Реⷱ҇** гь҃ своимъ оуч҃нко
XXIV мъ · 13. претьрпѣвꙑ
й до коньца сп҃сеⷭ҇ть ·
14. и проповѣсть сѧ еуⷢ҇али
ю се по всей вселенѣй ·
на съвѣдительство
странамъ · и тъгда
придеть кон҆чина · 15. ю
гда же оуꙁрите мьрꙁо
сть ꙁапоустѣниꙗ · реⷱ҇
ноую прⷪ҇ркомь данило
мь · стоꙗщю на мѣстѣ
ст҃ѣмь · ч҆тꙑй да раꙁоу
мѣваеть · 16. тъгда соу
щий въ июдѣй да бѣ
гають на горꙑ · 17. и иже
на кровѣ да не сълаꙁи
ть в҆ꙁѧти юже юсть въ
храминѣ юго · 18. и иже
на селѣ да сѧ не въꙁвра
щаеть въспѧть в҆ꙁѧти
риꙁъ своихъ · 19. горе непра
ꙁдьнꙑмъ и родѧщи
мъ въ дн҃и тꙑ · 20. моли
те же сѧ да не боудеть
бѣство ваше ꙁимѣ ни
въ соуботоу · 21. боудеть
бо тъгда печаль вели
ка · ꙗкаже нⷭ҇ѣ бꙑла
ѿ начала твари сеꙗ
доже и до нꙑнѧ не има
ть бꙑти · 22. и аще не бꙑ
ша сѧ прекратили дн҃ь
ю ти · то не бꙑ спасла
сѧ всѧка пльть · иꙁ҆бра
нꙑхъ же ради прекра
тѧть сѧ дн҃и ти · 23. тъгда
аще кто реⷱ҇ть се сде хⷭ҇ъ
или ѡнде · не имѣте
вѣрꙑ · 24. въстаноуть бо
л҆жий хⷭ҇и · и лжий прⷪ҇ро
ци · и дадѧть ꙁname
ниꙗ велика · и чюде
са ꙗко прельстити · а
ще бꙑ мощьно иꙁ҆бра
нꙑꙗ · 25. се прорекохъ ва
мъ · 26. аще рекоуть ва
мъ се въ поустꙑни
не иꙁидѣте · се въ кро
вѣхъ не имѣте вѣрꙑ ·
27. ꙗкоже бо и мълниꙗ
исходить ѿ въстокъ
и ꙗвлѧють сѧ доже и

26 зв.

до ꙁападъ · тако боуде
ть и пришьствию с҃на
ч҃лвчьскаго · 28. идеже бо
аще боудеть троупъ
тоу с'бероутⷭ҇ь ѡрли ⁘
В пⷮ҇ѧ · і҃ · нⷣ҇е · ѿ мⷴ҇а ⁘
Мт XXIV Рⷱ҇е г҃ь своимъ оуч҃нко
мъ · 27. ꙗкоже мълний
исходить ѿ въстокъ
и ꙗвлѧютⷭ҇ь до ꙁападъ ·
тако боудеть пришь
ствию с҃на ч҃лвⷱ҇кmasculine каго ·
28. идеже бо аще боудеть
троупъ тоу с'бероутⷭ҇ь
ѡрли · 29. абью же по печа
ли д҃ний тѣхъ · с҃лнце
помьркнеть и лоуна
не дасть свѣта своюго ·
и ꙁвѣꙁды спадоуть съ
н҃бсе · и силы н҃бⷭ҇ныꙗ
двигноутⷭ҇ь · 30. ти тъгда
ꙗвить сѧ съ н҃бсе ꙁname
нию с҃на ч҃лвчьскаго · тї
тъгда въсплачють сѧ
всѧ племена ꙁемьнаꙗ ·
и оуꙁрѧть с҃на ч҃лвⷱ҇ка
го грꙗдоуща на облацѣ
хъ н҃бⷭ҇ныхъ · съ силою

и славою многою · 31. и по
слеть ан҃глы своꙗ съ г҃лаⷭ҇
мь великомь троубьны
мь · и събероуть иꙁ'бра
ныꙗ юго ѿ четырь вѣ
тръ · и ѿ коньць н҃бсъ
до коньць ихъ · 32. ѿ смъко
в'ница же наоучите сѧ
прит'чѣ · югда оуже вѣ
ꙗ юꙗ ѿмладѣла боудꙋ
ть листвию проꙁѧб'не
ть · вѣсте ꙗко жатва
блиꙁь юсть · 33. такоже и вы
югда оуꙁрите все се · ви
дите ꙗко блиꙁь юсть
при двьрьхъ · 42. бъдите
ꙗко не вѣсте въ кый чⷭ҇а
г҃ь вашь придеть · 43. то же
вѣдите ꙗко аще бы вѣ
дѣлъ г҃нⷭ҇ъ храма въ коу
ю стражю тать придеть ·
б'дѣлъ оубо бы и не бы
ѡставилъ подъкопатї
клѣти своюꙗ · 44. сего ради
вы боудѣте готови · ꙗ
ко въ ньже чⷭ҇а не мьни
те с҃нъ ч҃лвчь придеть ·
45. кто оубо юсть вѣр'ный

27

рабъ и моудръ · югоже
поставить г҃нъ надъ до
момь своимь · да дасть
имъ пищю въ годъ · 46. бла
женъ юсть рабъ тъ юго
же пришьдъ г҃нъ юго о
брѧщеть тако творѧща ·
47. право г҃лю ꙗко надъ вьсѣ
мь своимь поставить и ·
48. аще ли ре҇ть злый рабъ
тъ въ ср҃дци своюмь · мь
длить г҃ь мой прити · 49. и
начнеть бити клевре
ты своꙗ · ꙗсти же и пи
ти съ пьꙗницами · 50. и
придеть г҃ь раба того ·
въ д҃нь въ ньже не чаю
ть · и въ ча҇ въ ньже не вѣ
сть · 51. и протешеть и поло
тьма · и часть юго съ ли
цемѣры положить · тꙋ
боудеть плачь и скрь
жетъ зоубомъ ⁘
Соу҇ · а҃і · єу҇а · ѿ м҃а ⁘
Мт XIX **В**ъ оно҇ · 3. пристоупиша
фарисѣи къ і҃соу искꙋ
шающе и г҃лще · аще
достойть ч҃лвкоу поу
стити женоу свою по
вьсѧкой винѣ · 4. онъ же ѿ
вѣщавъ ре҇ имъ · нѣсте
ли чьли ꙗко искони тво
ри моужьскъ полъ и же
ньскъ створилъ ꙗ юсть ·
5. и ре҇ сего ради оставить
ч҃лвкъ о҃ца своюго и ма
терь · и прилѣпи҇ть же
нѣ своеи · и боудета о
ба въ плъть юдиноу · 6. тѣ
мь же оуже нѣста два
нъ юдина плъть · ꙗже
оубо б҃ъ съчета ч҃лвкъ
да не разлоучаеть · 7. и
г҃лша юмоу что оубо мо
йси заповѣда · дати
книгы распоустьны
ꙗ и ѿпоустити ю · 8. и г҃ла
имъ ꙗко мойси по жь
стосьрдию вашемоу по
велѣ вамъ поустити
женъ ваша · искони же
не б҇ы тако · 9. г҃лю же ва
мъ иже аще поустить
женоу свою развѣ слове
се любодѣйнаго · и пой
меть иноу · прелюбодѣ

27 зв.

ѩние творить · 10. и гл҃ша
юмоу оуч҃нци юго · аще
тако юсть вина чл҃вкоу
съ женою своюю · оуне
юсть не женити сѧ · 11. ѡ
нъ же реⷱ҇ имъ · не вси въ
мѣстѧть словесе сего
нъ имъже дано юсть ·
12. соуть бо каженици и
же исказиша чл҃вци ·
и соуть каженици и
же ищрева мт҃рьнѩ ро
диша сѧ тако · и соуть
каженици иже иска
зиша сѧ сами црⷭ҇тва
ради нбⷭ҇наго · могꙑ
и въмѣстити да въ
мѣстить ⁘ глⷭ҇а · в҃ · еуⷢ҇а · аі҃ ·
нⷣе · аі҃ · еуⷢ҇а · ѿ мⷴ҇а ⁘
Мт XVIII Реⷱ҇ г҃ь притъчю сию · 23. оу
подоби сѧ црⷭ҇тво нбⷭ҇но
ю чл҃вкоу црⷭ҇ю · иже въ
схотѣ съвъпрашатⷭ҇и
о словеси съ рабꙑ свой
ми · 24. и начьнъшю юмⷪ҇у
съвъпрашатⷭ҇и · приве
доша к' немоу дъл'жь
никъ юдинъ тьмою
талантъ · 25. не имоущю
же юмоу что въздати ·
повелѣ г҃ь юго продати
и женоу юго и дѣти · и
все юлико имѩше · 26. и па
дъ оубо рабъ тъ кланѧ
ше сѧ юмоу гл҃ѩ · г҃и по
тьрпи о мнѣ и все ти въ
здамь · 27. млⷭ҇рдовавъ же
гнⷭ҇ъ раба того поусти и ·
и дългъ юмоу ѿда · 28. ишь
дъ рабъ тъ обрѣте юди
ного ѿ клевретъ своихъ
иже бѣ юмоу дължьнъ ·
р҃ · мь сребрьникъ · и ю
мъ и давлѩше и гл҃ѩ · да
жь ми имьже ми юси
дължьнъ · 29. падъ же оубо
клевретъ на ногоу юго
молѩше и гл҃ѩ · потьрпі
о мнѣ и все ти въздамь ·
30. онъ же не хотѩше · нъ
ведъ въсади и въ тьмні
цю · дондеже юмоу въ
здасть вьсь дългъ · 31. ви
дѣвъше же клеврети бꙑ
въшею съжалиша си зѣ
ло · и пришьдъше сказа

28

ша гⷭ҇оу своѥмоу вьсѧ бы
въшаꙗ · 32. тъгда призва
въ и гⷭ҇нъ ѥго гл҃а ѥмоу ·
рабе лоукавъıй вьсь дъ
лгъ твой оставихъ то
бѣ · понѥже оумоли мѧ ·
33. не подобаше ли тобѣ по
миловати клеврета сво
ѥго · ꙗко и азъ тѧ помї
ловахъ · 34. и прогнѣвавъ
сѧ г҃ь ѥго преда и мꙋ҃тль
мъ · дон'деже въздасть
вьсь дългъ свой · 35. тако и
ѡ҃ць мой нⷭ҇бнъıй створи
ть вамъ · аще не остави
те братьи своѥй ѿ ср҃дць
вашихъ прегрѣшени
ꙗ ихъ ⁘
В понⷣе · а҃г · нⷣе · ѿ марка ⁘
М І **В**ъ онⷪ҇ⷡ҇ · 9. приде і҃съ ѿ на
зарефа галилѣйска
го · и крⷭ҇ти сѧ ѿ іѡ҃ана
въ иѥрданѣ · 10. и абиѥ
въсходѧ ѿ водъı · ви
дѣ развадѧща сѧ нб҃са · и
дх҃ъ ꙗко голоубь с'ходѧ
щь на нь · 11. и гⷭ҇ъı глⷭ҇а съ нⷭ҇бе
тъı ѥси сн҃ъ мой възлю
бленъıй о немьже бл҃го
изволихъ · 12. и абиѥ дх҃ъ
изведе и въ поустъıню ·
13. и бѣ тоу въ поустъıни
дн҃ий · м҃ · те · и нощий ·
искоушаѥмъ сотоною ·
и бѣ съ звѣрьми пребъı
ваꙗ · и ан҃гли слоужахꙋ
ѥмоу · 14. по преданий же
іѡ҃ановѣ · приде і҃съ в' га
лилѣю · проповѣдаꙗ
еⷢ҇оуае цр҃тва би҃ꙗ · 15. гл҃ꙗ
ꙗко напълни сѧ времѧ ·
и приближи сѧ црⷭ҇тво
нⷭ҇бною покайте сѧ · вѣ
роуйте въ сказаниѥ
еⷢ҇уалиꙗ ⁘
Въ вⷮ҇ъ · а҃г · нⷣе · ѿ марка ⁘
М І **В**ъ онⷪ҇ⷡ҇ · 16. ходѧ і҃съ при мо
ри галилѣйстѣмь · ви
дѣ симона и андрѣа
брата ѥго въмещюща
мрежю въ водоу · бѣста
бо рыбарѧ · 17. и реⷱ҇ има і҃съ
ходита по мнѣ · и ство
рю ва лов'ца чл҃вкомъ ·
18. и абиѥ оставльша мре
жа своꙗ по нѥмь идо

28 зв.

ста · 19. и прешьдъ ѿтоудоу мало · оузрѣ иꙗкова зе ведѣова · и ꙇѡ҃ана брата юго · и та в҄ корабли го товаща мрежа · 20. и аби ю възва ꙗ · и оставльша ѡц҃а своюго зеведѣꙗ в҄ ко рабли с҄ наимникы · по нюмь идоста · 21. и в҄ни доша в҄ капьрнаоумъ · и абью в соуⷡтоу в҄шьдъ въ с҄боръ оучаше · 22. и оужа сахоу сѧ оучн҃ци юго · бѧше бо оуча ꙗко вла сть имꙑй · а не ꙗко кнї гъчиꙗ ихъ ⁘

Въ срⷣе · а҃і · нⷣе · ѿ мар҄к ⁘

М І **Въ онⷡо** · 23. чл҃вкъ нѣкꙑ й бѧше въ сборѣ ию дѣйстѣмь въ дс҃ѣ не чтⷭ҇ѣ · и възъпи гл҃ѧ 24. не брези что юсть намъ и тобѣ іс҃е назарѧнине при шьдꙑй погоубитъ нⷭ҇а · вѣмь тѧ ꙗко ст҃ꙑй ю си б҃ий · 25. и запрѣти юмꙋⷪ҇ іс҃ъ гл҃ꙗ · оумъл҄кни · и изиди из него · 26. и скроу шивꙑй дх҃ъ нечⷭ҇тꙑй · възпивъ глⷭ҇мь велию мь изиде из него · 27. и оу жасоша сѧ вси · и съвъ прашахоу сѧ въ собѣ гл҃ю ще · что юсть новою се оу чению · ꙗко властию дх҃омъ велить изити и послоушають юго · 28. и и зиде абию слоухъ · въ всю странꙋ галилѣй скоую ⁘

В чⷮе · а҃і · нⷣе · ѿ мар҄к ⁘

М І **Въ онⷡо** · 29. приде іс҃ъ въ домъ симоновъ и андрѣовъ · съ иꙗковомь иоаномь · 30. теща же симонова лежа ше ѡгньмь ж҄гома · и а бью гл҃ша юмоу о нюй · 31. и пристоупивъ възведе ю имъ ю за роукоу · и ѡста ви ю ѡгнь и нача слоужї ти юмоу · 32. поздѣ же бꙑ въшю югда зайде слн҃це · приношахоу к҄ немоу вса недоужьнꙑꙗ и бѣ с҄нꙑꙗ · 33. и бѣ вьсь народъ

29

събравъ сѧ на послоуша
нию · 34. идеже цѣлѧше не
доуж'ны многы · ѡдь
ржимы различьны
ми недоугы · и бѣсы
многы изгони · и не о
ставлѧше гл҃ти бѣсо
мъ · ꙗко оувѣдѣша и ·
35. и заоутра въ соумрачь
но зѣло въставъ изиде
и иде въ поусто мѣсто
и тоу млтвоу дѣꙗше ⁘
В пⷮнꙗ · а҃і · неⷣ · ѿ марка ⁘
М II **Въ оноⷡ҇** · 18. бѧхоу оуч҃нци
іѡ҃ви · и фарисѣйстий
алчюще · придоша гл҃ще ·
по что оуч҃нци іѡ҃ви ·
и фарисѣйстий а
л'чють · а твой оуч҃нци
не алчють · 19. и реⷱ҇ имъ іс҃ъ ·
еда могоуть сн҃ве бра
ч'ний алкати дондеже
женѧй сѧ с' ними юсть ·
юлико и времꙗ съ собо
ю имоуть женѧщаго сѧ ·
не могоуть алкати · 20. прі
доуть же дн҃ие югда ѿ
имеⷮ ѿ них женѧ
й сѧ и тъгда алчють въ
ты дн҃и · 21. и никтоже прі
ставлѧють плата не
прана къ ризѣ ветъсѣ ·
аще ли то възметь и по
слѣдокъ ѿ неꙗ новою
ѿ вет'хаго · и горьши ді
рѧ боудеть · 22. и никто
же не вливають вина
нова въ вет'хы мѣхы ·
аще ли ни то просади
ть вино новою мѣхы ·
и вино пролѣють сѧ и
мѣси погыб'ноуть ·
нъ вино новою въ мѣ
хы новыꙗ въльꙗти ⁘
Соⷡ҇у · в҃і · еⷢ҇а · ѿ мⷴа ⁘
Мт XX **Въ оноⷡ҇** · 29. исходѧщю іс҃оу
ѿ юрихона · по нюмь и
де народъ многъ · 30. и се
два слѣпьца сѣдѧ
ща при поути · слыша
в'ша же ꙗко іс҃ъ мимои
деть възписта гл҃ща ·
г҃и помилоуй ны сн҃оу
дв҃дв ·[7] 32. и ставъ іс҃ъ възъ
гласи ꙗ · и реⷱ҇ что хоще
та да створю вама · 33. гл҃а

[7] Пропущено 31 вірш; див.: ЄМ 55 г: народъ же запрѣти има да оумолъкнета. она же больми възъписта глюща. помилоуи на г҃и сн҃е дв҃двъ.

29 зв.

ста ѥмоу г҃и да ѿвьрⷥе
та сѧ очи наю · 34. млⷭрдова
въ же іс҃ъ прикосноу сѧ
ѡчию има · и абиѥ
прозрѣста очи има · и
по нѥмь идоста ⁘ гл҃а [· г҃ ·]
Нⷣе · в҃і · ѥѵ҃а · ѿ м҃ѳа ⁘ ѥѵ҃а · а҃ ·
Мт XIX **В**ъ оноⷡ · 16. оуноша нѣкы
й пристоупи къ іс҃оу ·
молѧ и и гл҃ѧ · оучите
лю бл҃гый что створю
бл҃го да имамъ жи
знь вѣчьноую · 17. ѡнъ
же рече ѥмоу что мѧ
гл҃ши бл҃га никтоже
бл҃гъ тъкмо б҃ъ · аще лі
хощеши в'нити въ жи
знь съблюди заповѣ
ди · 18. гл҃а ѥмоу кыꙗ · іс҃ъ
же реⷱ ѥмоу · ѥже не оубь
ѥши · ни прелюбы ство
риши · не оукрадеши ·
не л'жи послоухъ боуде
ши · 19. чⷭти ѡц҃а и м҃трь · и
възлюбиши ближнѧ
го си акы и самъ сѧ · 20. гл҃а
ѥмоу оуноша · всѧ си съ
хранихъ ѿ оуности мо
ѥꙗ · что ѥсмь ѥще не до
кон'чалъ · 21. реⷱ ѥмоу іс҃ъ ·
аще хощеши с'вьршенъ
быти · иди продажь
имѣниѥ своѥ и дажь
оубогымъ · и имѣти
имаши имѣниѥ на
н҃бсьхъ · и пойди въ слѣ
дъ мене · 22. слышавъ же
оуноша слово се ѿиде пе
чальнъ · бѣ бо имѣꙗ
притѧжаниꙗ многа ·
23. іс҃ъ же реⷱ оуч҃нкомъ сво
ймъ · аминь гл҃ю вамъ ·
ꙗко не оудобь в'нидеть
бг҃атъ въ црⷭтво нⷭбноѥ ·
24. пакы гл҃ю вамъ ꙗко оу
добѣѥ ѥсть вельбоудоу
с'кважнею иглиною про
йти · неже бг҃атоу въ црⷭь
ство нⷭбноѥ в'нити · 25. слы
шавъше же оуч҃нци ѥго
дивлѧхоу сѧ гл҃ще зѣло ·
кто оубо можеть сп҃се
нъ быти · 26. възрѣвъ же
іс҃ъ реⷱ имъ · ѿ чл҃вкъ се
немощьно ѥсть · а ѿ б҃а
все мощьно ѥсть ⁘

30

Е понеⷣ · в҃і · нⷣе · ѿ марк ⁘
М **Въ оноⷡ** · 6. съвѣтъ ство
Ш риша фарисѣи на і҃са
съ иродьяны · како
и быша погоубили ·
7. і҃съ же ѿиде съ оуче
никы своими къ мо
рю · и многъ народъ ѿ га
лилѣꙗ по нюмь иде · и
ѿ жидовьскꙑꙗ · 8. и ѿ и
юрⷭлма · и ѿ идоумѣꙗ
и ѿ оного полоу июрда
на · иже въ тоурѣ и сидо
нѣ · народъ многъ слы
шавъше юлико творѧ
ше придоша к҆ немоу ·
9. и рⷱе оуч҃нкомъ своимъ
да корабль стоить оу не
го народа ради · да не съ
тоужають юмоу · 10. мно
гы бо ицѣли ꙗко напа
дахоу юмоу · хотѧще
прикоснѹти сѧ юмь
иже имѣꙗхоу раны ·
11. и югда видѧхоуть и
д҃си нечⷭтии · и припа
дахоу к҆ немоу и въпи
ꙗхоу гл҃ще · ꙗко ты ю
си х҃съ с҃нъ б҃ии · 12. и мно
го прѣщаше имъ да не
ꙗвѣ юго створꙗть ·
Въ вⷮъ · в҃і · нⷣе · ѿ марк ⁘
М **Въ оноⷡ** · 13. взиде і҃съ на го
Ш роу · и призва ꙗже са
мъ хотѧше и идоша
к немоу · 14. и створи ·в҃і ·
те · да боудоуть с҆ нимь ·
и да посылають ꙗ про
повѣдати · 15. и имѣти
власть цѣлити недоу
гы · и бѣсы изгонити ·
16. и положи симонови и
мѧ петръ · 17. иꙗкова зеве
дѣова · иоана брата и
ꙗковлѧ · и положи има
имени ваанергесъ · ю
же юсть с҃на громова · 18. и
андрѣꙗ и филипа · и ва
рфоломѣꙗ · и матфѣ
ꙗ мытарѧ · и фомоу ·
иꙗкова алфѣова · и фа
дѣꙗ · и симона кана
нита · 19. июдоу скариоть
скаго · иже и предасть
20. и придоша въ домъ · и
събраша сѧ народи пакы

30 зв.

ꙗко не мощи имъ ни
хлѣба ꙗсти · 21. и слꙑша
в҆ше иже бѧхоу оу него
изидоша ꙗтъ и · г҃лахꙋ
бо ꙗко неистовъ ѥсть ⁘
Въ срⷣе · вї · нⷣе · ѿ марка ⁘
М **Въ онⷡⷪ** · 20. приде і҃съ в҆ до
Ш мъ · и събраша сѧ на
роди · ꙗко не мощи и
мъ ни хлѣба ꙗсти ·
21. и слꙑшав҆ше иже бѧ
хоу оу него · изидоша ꙗ
тъ и · г҃лахоу бо ꙗко неи
стовъ ѥсть · 22. и к҆ниж҆ни
ци иже ѿ иерлⷭма при
шьдъше г҃лахоу · ꙗко ве
льзаоулъ имать · и ꙗко
вл҃дкою бѣсовьскꙑмь
изгонить бѣсꙑ · 23. и при
звавъ ꙗ прит҆чами гла
ше имъ · како можеть
сотона сотоноу изгони
ти · 24. и аще цⷭ҇рство на сѧ ра
здѣлить сѧ не можеть
стати цⷭ҇рство то · 25. и аще
домъ на сѧ самъ сѧ ра
здѣлить не можеть
стати домъ тъ · 26. и аще

сотона въсталъ ѥсть на
сѧ и раздѣлилъ сѧ · не мо
жеть стати нъ конець
имать · 27. никтоже мо
жеть съсоудꙑ крѣп҆ка
го въшьдъ въ домъ ѥго
раз҆грабити · аще не пь
рвѣе с҆вѧжеть крѣп҆ка
го · и тъгда домъ ѥго ра
з҆грабить ⁘
В чⷮе · вї · нⷣе · ѿ марка ⁘
М **Рⷱе** г҃ь своимъ оуч҃нком҆ ·
Ш 28. аминь аминь г҃лю ва
мъ · ꙗко вса оставаⷭть
съгрѣшениꙗ с҃номъ
чл҃вчьскꙑмъ и хоуле
ниꙗ · ѥлико аще хоулѧ
ть · 29. а иже хоулѧть ст҃ꙑ
й дх҃ъ · не имать оста
влениꙗ въ вѣкꙑ · нъ по
винньнъ ѥсть вѣчьно
моу соудоу · 30. занѥ г҃лахоу
ꙗко дх҃ъ неч҃ⷭтꙑй има
ть · 31. приде же м҃ти ѥго и
браⷮꙗ ѥго · в҆нѣ стоꙗще
послаша к҆ немоу г҃лще ·
32. се м҃ти и браⷮꙗ твоꙗ в҆нѣ
ищють тебе · 33. и ѿвѣща

31

[имъ гл҃ꙗ][8] · кто ѥсть м҃ти
[моꙗ и бра҃тꙗ][9] моꙗ ·[10] 35. иже бо
аще творить волю б҃ию ·
се братьꙗ моꙗ · и сестры
моꙗ и м҃ти моꙗ ⁘
В п҃тꙗ · в҃і · н҃дє · ѿ марка ⁘
М **Въ оно҃в** · 1. нача іс҃ъ оучиті
IV при мори · и събраша сѧ
к немоу народъ многъ ·
ꙗко самомоу в'лѣзъ
шю в' корабль сѣдѣ
ти въ мори · и вьсь наро
дъ при мори бѧше на ꙁе
мли · 2. оучаше ꙗ въ при
т'чахъ много · и оуча
ше гл҃ꙗ имъ въ оучени
и своѥмь · 3. слышите се
иꙁиде сѣꙗй сѣꙗтъ · 4. и
б҃сы сѣющюѥмоу · ово
паде на поути · и придо
ша п'тица и поꙁобаша ѥ ·
5. а дроугоѥ паде на каме
ни · идеже не бѧше ꙁе
млꙗ многы · и абьѥ
проꙁѧбе и не имѣниꙗ
дѣлѧ глоубины ꙁемлѧ ·
6. сл҃нцю въсиꙗв'шю пого
рѣ · не имѣниꙗ дѣлѧ
кореней посъше[11] · 8. а дроу
гоѥ паде на ꙁемли до
брѣ · и даꙗше плодъ въ
сходѧ и растый · и при
плъди трьми десѧты ·
и шестью десѧтъ и сто
мь · 9. и гл҃ше имѣꙗй оу
ши слышати да слы
шить ⁘
Сб҃оу · г҃і · еуг҃а · ѿ м҃ѳꙗ ⁘
Мт **Въ оно҃в** · 15. съвѣтъ створи
XXII ша фарисѣй на іс҃а · ꙗ
коже и осилити слово
мь · 16. и посылають оу
ч҃нкы своꙗ съ иродь
ꙗны гл҃ще · оучютелю[12]
вѣмъ тѧ ꙗко истинь
нъ ѥси · и поути б҃ию
въистиноу оучиши · и
неродиши ни о комь
же · ни ꙁриши на лица
чл҃вкомъ · 17. р'ци оубо на
мъ что ти сѧ мнить ·
достойно ли ѥсть даті
кинисъ кесареви · или
ни · 18. раꙁоумѣвъ же іс҃ъ
пронъıрьство ихъ · рч҃е
имъ что мꙗ искоуша

---

[8] Початок рядка затертий.
[9] У слові бра҃тꙗ затерта виносна літера т.
[10] Пропущено 34 вірш; див.: ЄМ 57 б: и съглѧдавъ кроугъмь иже о нѥмь сѣдѧхоу. гл҃а се мати моꙗ и братиꙗ моꙗ.

[11] Пропущено 7 вірш; див.: ЄМ 57 в — 57 г: а дроугоѥ паде въ тьрнии. и иꙁиде тьрниѥ и подави ѥ и плода не дасть.
[12] Так!

31 зв.

юте лицемѣрий · 19. пока
жѣте ми ҙлатицю ки
нисьноую · они же да
ша юмоу цатоу · 20. и гл҃а
имъ чий юсть ѡбраҙъ
и написаниѥ · 21. гл҃ша ю
моу кесаревъ · тъгда
гл҃а имъ · ѿдадите оу
бо юже юсть б҃иѥ то б҃ви ·
а юже юсть кесарево то
кесареви · 22. и слъышав҄ше
дивиша сѧ · и ѡставль
ше и ѿидоша ⁘ гл҃ⷭа д҃
нⷣе · г҃і · еѵⷢа · ѿ мⷴа ⁘ еѵⷢа · в҃ ·
Мт XXI 33. рⷷе г҃ь прит҄чю сию · чл҃вѣ
къ нѣкъый бѣ домо
витъ · иже насади ви
ноградъ · и оплътомь
огради · ископа в҄ немь
тѣскъ и съгради стъ
лпъ · и преда и дѣлате
лемъ и ѿиде · 34. югда же
приближи сѧ годъ плъ
домъ поусти рабъы сво
ꙗ къ дѣлателемъ · при
ꙗти плъдъы юго · 35. и и
мъше дѣлатели рабъы
юго · ового биша · ового
оубиша · ового же каме
ниюмь побиша · 36. пакъы
же посла инъы рабъы мно
жайша пьрвъыхъ · и ство
риша имъ такоже · 37. по
слѣдь же посла к҄ нимъ
сн҃ъ свой гл҃ѧ · оусрамлѧ
ють сѧ сн҃а моюго · 38. дѣ
лателе же оуҙрѣвъше
сн҃а рѣша въ себе · сь юсть
наслѣд҄никъ придѣте
и оубьюмъ и · и приимe
мъ наслѣдью юго · 39. имъ
ше и вънъ иҙ҄ винограда
иҙведъше и оубиша и ·
40. югда же придеть гⷭнъ
винограда · что створи
рить[13] дѣлателемъ тѣ
мъ · 41. и гл҃ша юмоу ҙлъы
ꙗ ҙлѣ погоубить ꙗ · и ві
ноградъ предасть инѣ
мъ дѣлателемъ · иже
ѿдадѧть юмоу плъдъы
в҄ годъы своꙗ · 42. гл҃а имъ і҃съ
николиже ли почита
сте писаний · камьнь
югоже небрⷭгоша ҙижю
щий · сь бⷭъы въ главоу оу

[13] Потрібно створить.

32

глоу ѿ га бсы сь · и ѥсть
дивьно въ очию нашеѭ ⁘
Въ поне · г҃і · не · ѿ марк ⁘
M **Въ оно** · 10. пристоупиша
IV оученици къ ісоу · и
въпросиша и съ двѣ
ма на · і ·те · прит'ча
сѣменьныꙗ · 11. и гла
ше имъ · вамъ ѥсть да
но вѣдѣти тайны црсь
ствиꙗ бжиꙗ · онѣмъ же
прит'чами все се боуде
ть · 12. да видѧще видѧть
и не оузрѧть · и слыша
ще слышать и не разоу
мѣють · еда къгда ѡбра
тѧть сѧ имъ грѣси · 13. и
гла имъ не вѣсте ли прі
т'ча сеꙗ · то како всѧ при
т'ча разоумѣѥте · 14. сѣꙗ
ноѥ слово сѣѥть сѧ · 15. си
же соуть на поути иде
сѣють сѧ слово · и ѥгда
оуслышать абьѥ при
деть сотона · и въсхы
тить слово въсѣꙗноѥ
въ срдцихъ ихъ · 16. си же
соуть сѣѥми на каме
ни · иже ѥгда слышать
слово абьѥ съ радостию
въꙁмоуть ѥ · 17. и не имѣ
ють корене в' себе · нъ
маловременьни соуть ·
по томь же бывъши скъ
рби · или иꙁ'гнанию
слова дѣлꙗ · абьѥ с'бла
ꙁнѧтсь · 18. си же соуть сѣ
ꙗний въ търний · слы
шаще слово · 19. и печаль
ю вѣка сего · и льстью бга
тьства · и прочихъ по
хотѣний в'ходѧща по
давлѧють слово · и бе
с' плъда пребываѥть ·
20. а си соуть сѣꙗний на
добрѣй ꙁемли · иже слы
шать слово и приносѧ
ть трьми десѧты · и
шестью десѧтъ и стъ
мь · 21. и глше имъ · еда въ
жагають свѣтильни
къ · и подъ спoудомь
положенъ боудеть · и
ли подъ ѡдромъ · а не
на свѣтилѣ оубо въꙁло
жисть · 22. нсѣ бо тайноѥ же

32 зв.

не ꙗвитⷭ҇ь · ни оутаєно
єже не боудеть позна
но и въ ꙗвлениє приде
ть · 23. иже имать оуши
слꙑшати да слꙑшить ⁘
Въ вⷮ҇ъ · гⷽ҇і · нⷣ҇є · ѿ марка ⁘
М **Рⷱ҇е гь҃ своимъ оучнⷦ҇ком'** ·
IV 24. блюдѣте что слꙑши
те · в' нюже мѣроу мѣрї
те възмѣрить сѧ вамъ ·
слꙑшащимъ · 25. иже бо
аще имать ѿиметⷭ҇ь
ѿ нєго · 26. и гл҃ше тако є
сть црⷭ҇тво б҃иє · ꙗкоже а
ще чл҃вкъ въвьржеть сѣ
мѧ въ землю · 27. и спить
и въстаєть нощь и дн҃ь ·
и сѣмѧ прозѧб'неть и
продължаєть сѧ · ꙗко
же не вѣсть ѡнъ самъ ·
28. о собѣ бо землꙗ плъди
ть · преже травоу по то
мь же класъ · таже испъ
лнить п'шеницю въ кла
сѣ · 29. ти єгда предасть
плъдъ · абьє поустить
сьрпъ · ꙗко предъстои
ть жатва · 30. и гл҃ше чемоу

оуподоблю црⷭ҇тво нбⷭ҇но
є · и коєи прит'чи при
ложимъ є · 31. къ гороушь
ноу зьрноу · єже єгда
въсѣꙗно боудеть въ зе
мли · мьнє всѣхъ сѣ
менъ єсть зем'нꙑхъ ·
32. и єгда въздрастеть боу
деть боле всѣхъ зелии ·
и творить вѣтви вели
кꙑ · ꙗкоже мощи подъ
сѣнию єго п'тицамъ
нбⷭ҇нꙑмъ въгнѣздити
сѧ · 33. и тацѣми притча
ми многами гл҃ше имъ
слово · ꙗкоже можахоу
слꙑшати · 34. и бесъ при
т'ча не гл҃ше имъ · особь
же сказаше оученико
мъ своимъ все ⁘
Въ срⷣ҇е · гⷽ҇і · нⷣ҇є · ѿ марк ⁘
М **Рⷱ҇е гь҃ своимъ оучнⷦ҇ко**
IV мъ · 35. преидѣмъ на о
ноу страноу · 36. и поущь
ше народꙑ поѣхаша ꙗ
коже бѣ въ корабли · и
нии же в' корабли бѣа
хоу с' нимь · 37. и бⷭ҇ꙑ боурѧ

33

велика · вълны же въли
вахоу сѧ в҆ корабль · ꙗко
оуже погрѧзноути хо
тѧше · 38. и бѣаше самъ на
кърмѣ на въз҆главий
спѧ · и възбоудиша и и
гл҃ша ѥмоу · оучителю
не брежеши ли ꙗко по
гыбаѥмъ · 39. и въставъ
запрѣти вѣтроу · и рⷱ҇е мо
рю мълчи и оустани · и
оулеже вѣтръ · и бⷭ҇ы ти
шина велика · 40. и рⷱ҇е имъ
что тако страшиви ѥсте ·
и како не имате вѣры ·
41. и възбоꙗша сѧ страхо
мь великомь · и гл҃хоу
дроугъ къ дроугоу · кто
сь оубо ѥсть · ꙗко вѣтри
и море послоушають ѥго ⁘
В чⷮ҇е · гⷢ҇і · нⷣ҇е · ѿ марк ⁘
M V **В**ъ оⷡ҇но · 1. приде іс҃ъ на о
нъ полъ морѧ · въ стра
ноу гадариньскоу · 2. и
злѣзъшю ѥмоу ис ко
раблꙗ · и сърѣте и а
бьѥ ѿ гробъ чл҃вкъ дх҃о
мь нечⷭ҇тымь · 3. иже жи

тиѥ имѣꙗше въ гробѣ
хъ · ни веригами никто
же можаше ѥго свѧза
ти · 4. понѥже много кра
ты поуты и веригами
свѧзаноу соущю · преть
рзахоу сѧ веригы ѿ не
го · и поута скроушахоу
сѧ · и никтоже ѥго мо
жаше оутолити[14] 5. присно
дн҃ь и нощь въ гробѣхъ
въпиꙗ · и бьꙗ сѧ каме
ниѥмь · 6. оузрѣ же іс҃а
издалеча · тече и покло
ни сѧ ѥмоу · 7. и възъпи
глⷭ҇мь великомь гл҃а ·
что мнѣ и тобѣ іс҃е сн҃е
б҃а выш҆нꙗго · заклина
ю тѧ б҃мь не моучи ме
не · 8. гл҃ше бо ѥмоу изиді
дш҃е нечⷭ҇тый ѿ чл҃вка ·
9. и въпрашаше ѥго что то
бѣ имꙗ · и ѿвѣща леге
онъ имꙗ мнⷪ҇ · ꙗко мнⷪ҇
зи ѥсмъ · 10. и молѧше и
много · да ихъ не поусти
ть въ ѡны страны · 11. бѣ
аше же тоу подъ горою

[14] Потрібно оутомити; див.: ЄМ 59 г.

33 зв.

стадо свиний пасомо ·
12. и молиша и вси бѣси гл҃ю
ще · поусти насъ въ сви
ниꙗ · да в҆ нꙗ влѣземъ ·
13. и абьє іс҃ъ повелѣ · и ишь
дъше д҃си нечⷭтий в҆лѣ
зоша въ свиниꙗ · и оу
стрьми сѧ стадо съ бре
га в҆ море · бѣ же ихъ ꙗко
двѣ тысѧщи · и оутапа
хоу в҆ мори · 14. и пасоущий
свиниꙗ бѣжаша · и въ
звѣстиша въ градѣ и на
селѣхъ · и придоша ви
дѣтъ бывъшаго · 15. и при
доша къ іс҃оу и видѣша
бѣснова в҆шаго сѧ сѣдѧ
ща и съмыслѧща · и ѡ
бълчена · имѣв҆шаго
легеона · и оубоꙗша сѧ
16. и повѣдаша имъ видѣ
вьшей · како бⷭы бѣсно
моу и о свиниꙗхъ · 17. и на
чаша молити и ѿити
ѿ предѣлъ ихъ · 18. и в҆лѣзъ
шю ємоу в҆ корабль · мо
лѧшеть и бѣсноваѣы
й сѧ · да бы с҆ нимь бы

лъ · 19. іс҃ъ же не остави єго
нъ гл҃а ємоу · иди въ до
мъ свой · и повѣжь єли
ко тобѣ створи г҃ь · и по
милова тѧ · 20. и ѿиде и на
ча проповѣдати въ де
каполий · єлико ство
ри ємоу г҃ь · и вси чюжа
хоу сѧ ⁘
В пⷮꙗ · г҃і · нⷣѣ · ѿ марк ⁘
M **В**ъ оⷡно · 22. приде къ іс҃оу
V єдинъ старѣйшина
сборьскъ · и видѣвы
и паде на ногоу єго ·
23. и молѧше и гл҃ѧ ꙗко
дъщи моꙗ на кон҆ци є
сть · да пришьдъ възло
жиши на ню роуцѣ · ꙗко
да ицѣлѣєть · 24. и иде с҆ ні
мь · и по немь иде наро
дъ многъ · 35. и придоша
ѿ старѣйшины с҆бора
гл҃ще · ꙗко дъщи твоꙗ
оумре что и єще троужа
єшь оучителꙗ · 36. іс҃ъ же
слышавъ · гл҃а старѣй
шинѣ с҆бора · не бой сѧ
тъчию вѣроуй · 37. и не оста

34

ви никомоужє въслѣ
довати ѥмоу · нъ тъчь
ю петрови · иꙗковоу · и
иѡаноу братоу ѥго · 38. и
придоша в҆ домъ старѣ
йшинꙑ с҆бора · и видѣ
мълвѧща и плачюща
сѧ · и въпиюща многꙑ ·
39. и в҆лѣꙁъ гл҃а имъ · что
въпиѥте что плачете
отроковица нⷭѣ оумь
рла нъ спить · 40. и смѣꙗ
хоу сѧ ѥмоу · сь же иꙁ҆гна
въ всѧ поꙗ ѡц҃а отроко
вици и мт҃рь · и иже с нї
ми · и в҆ниде идеже ѡтро
ковица лежаше · 41. и имъ
отроковицю ꙁа роукоу
гл҃а ѥй · тафалифакоу
мъ · ѥже ѥсть ѡтроковї
це тебе гл҃ю въстани · 42. и
абьѥ въста отроковица
и хожаше · бѧше бо лⷮѣ ·
в҃і · те · и оужасоша сѧ оу
жастью великою · 43. и ꙁа
прѣти имъ много да
никтоже не оувѣсть се
го · и рⷱе дадите ѥй ꙗсти ·

М VI
1. и иꙁиде ѿтоудоу · и при
де въ оч҃ьство своѥ · и въ
слѣдиша ѥмоу оучени
ци ѥго ⁘
Сбⷡоу · д҃і · еуⷢа · ѿ мⷲа ⁘
Мт XXIII
Въ онⷡо · 1. гл҃а іс҃ъ оуч҃нко
мъ своимъ и народо
мъ 2. гл҃ꙗ · на мосѣовѣ сѣ
дали́щи сѣдоша кнї
жьници · и фарисѣй ·
3. и все оубо ѥлико аще ре
коуть вамъ блюсти · блю
дѣте и творите · по дѣ
ломъ же ихъ не твори
те · гл҃ють бо и не творѧ
ть · 4. с҆вѧꙁають же бреме
на тѧжькаꙗ · и бѣд҆нѣ
носима · и въꙁлагають
на рама чл҃вчьскаꙗ · а
пьрстомь своимь не хо
тѧще двигноути ихъ ·
5. всѧ же дѣла своꙗ творѧ
ть да видими боудоуть
чл҃вкꙑ · раширѧють же
хранилища своꙗ · и ве
личаютⷭь подол҆кꙑ ри
ꙁъ своихъ · 6. любѧть же
въꙁлѣганиꙗ на вечерѧхъ ·

34 зв.

и прежесѣданиꙗ на сво
рищихъ · 7. и цѣловани
ꙗ на тържищихъ · и
ꙁвати сѧ ѿ чл҃вкъ оучі
тели · 8. вы же не нарица
йте сѧ оучители · єди
нъ бо оучитель вашь хⷭ҇ъ ·
вы же вси братьꙗ єсте ·
9. и ѡц҃а не нарицайте со
бѣ на ꙁемли · єдинъ
бо єсть вашь ѡц҃ь иже
єсть на нб҃сьхъ · 10. вы же
не нарицайте сѧ наста
в'ници · єдинъ бо єсть
настав'никъ вашь хс҃ъ ·
11. а болий васъ боуди ва
мъ слоуга · 12. а иже сѧ въ
ꙁвысить · самъ сѧ обні
жаєть · а иже сѧ обни
жаєть самъ · възвыси
ть сѧ ⁘ **гл҃а е҃ · єѵⷢ҇а г҃ ·**
нⷣе · д҃і · єѵⷢ҇ае · ѿ марк [15] ⁘
Мт 1. Рⷱ҇е гь҃ прит'чю сию · 2. оупо
XXII доби сѧ црⷭ҇тво нⷭ҇бною
чл҃вкоу црⷭ҇ю · иже ство
ри бракъ сн҃оу своємоу ·
3. и посла рабы своꙗ · при
ꙁвати ꙁваньꙗ на бра

къ · и не хотѧхоу при
ти · 4. пакы посла инъ
рабы гл҃а · рьцѣте ꙁва
нымъ се обѣдъ мой оу
готовихъ · оуньци мой
оупитѣноє исколено ·
и все оуготовано придѣ
те на бракъ · 5. ѡни же не
брегъше ѡтидоша · ѡ
въ на село своє · овъ же
на коуплю свою · 6. а прочи
й имъше рабы єго оу
кориша и оубиша · 7. и слы
шавъ црⷭ҇ь тъ · раꙁ'гнѣва
въ сѧ посла воꙗ своꙗ по
гоуби оубийцѧ ты · и
грады ихъ ꙁажьже · 8. тъ
гда гл҃а рабомъ своймъ ·
бракъ оубо готовъ єсть ·
а ꙁваний не бѣша досто
йни · 9. идѣте оубо на исхо
дища поутьнаꙗ · и єли
ко аще обрѧщете · приꙁо
вѣте ꙗ на бракъ · 10. и шь
дъше же раби ти на поу
ть · събраша вся єлико
же обрѣтоша · ꙁлы же и
добры испълниша бра

[15] Далі — текст від євангеліста Матвія.

35

къ възлежащихъ · 11. въ
шьдъ же цр҃ь видѣтъ въ
злежащихъ · видѣ тоу
чл҃вка не облечена ѡде
жею брачьною · 12. гл҃а ѥмоу
дроуже како въниде сѣ
мо · не имꙑй одежа
брачьнꙑꙗ · ѡнъ же оу
мълчє · 13. тъгда рєчь цр҃ь
слоугамъ с'вѧзавъше
ѥмоу роуцѣ и нозѣ · въ
вьрзѣте и въ тьмоу кро
мѣшьнюю · тоу боуде
ть плачь и скрьжетъ
зоубомъ · 14. мнози бо соу
ть звании мало же и
з'бранꙑихъ ⁘
Бе поне · ді · не · ѿ марк ⁘
M **Въ оно** · 24. идѧхоу по іс҃ѣ на
V роди мнози · 25. и жена нѣ
каꙗ соущи въ течени
и кръви лѣ · ві · те · 26. и
много пострадавъ
ши ѿ многъ врачь ·
и издаꙗвъши ѿ себе все ·
и нич'соже не оуспѣвъ
ши нъ паче на горьшеѥ
пришьдъши · 27. и слꙑша
в'ши ѡ іс҃ѣ · пришьдъші
въ народѣ съзадоу при
косноу сѧ ризѣ ѥго · 28. гл҃а
ше бо въ себе аще прико
сноу сѧ ризахъ ѥго сп҃се
на боудоу · 29. и абьѥ исъ
хноу источ'никъ кръ
ве ѥꙗ · и разоумѣ тѣ
лъмь ꙗко ис'цѣлѣ ѿ
ранꙑ · 30. и абьѥ іс҃ъ разоу
мѣ въ себе силоу ишьдъ
шюю из него · обрати
въ сѧ въ народѣ гл҃ше
нѣкто прикосноу сѧ ри
захъ моихъ · 31. и гл҃ша ѥ
моу оученици ѥго · ви
диши народъ гнетоу
щь тѧ · и гл҃ши кто при
косноу сѧ мнѣ · 32. и ѡзи
раше сѧ видѣти се ство
ривъшюю · 33. жена же оубо
ꙗв'ши сѧ и трепещющи ·
вѣдоущи ѥже бъі в' нѥ
и · приде и припаде к' не
моу · и изрече к' нѥмоу
всю истиноу · 34. іс҃ъ же рє
к' нѥй дъщи вѣра твоꙗ
сп҃се тѧ иди въ миръ ·

35 зв.

и боуди с'драва ѿ ранꙑ
твоєꙗ ⁘
Въ втⷮ ∙ дї҃ ∙ неⷣ ∙ ѿ марк ⁘
M **Въ оноⷡ** ∙ 1. приде іс҃ъ въ ѡч҃ь
VI ство своє ∙ и въслѣдова
ша ємоу оученици є
го ∙ 2. и бꙑвши соуботѣ
нача въ сборѣ оучи
ти ∙ и мнози соуть слꙑ
шаще ∙ и оужасахоу сѧ
гл҃ще ∙ ѿкоудоу се єсть
семоу ∙ и каꙗ премоу
дрость дана ємоу ∙ и си
лꙑ таковꙑ роукама
єго бꙑвають ∙ 3. не сь ли
оубо єсть дрѣводѣлꙗ
сн҃ъ мр҃ийнъ ∙ братъ же
иꙗковль иѡсийнъ ∙ и
июдинъ ∙ и симоновъ ∙
и не соуть ли сестрꙑ єго
сде оу насъ ∙ и блажьнѧ
хоу сѧ о нємь ∙ 4. гл҃ше же
имъ іс҃ъ ∙ ꙗко нѣⷭ прр҃къ
бещьстьнъ тъкмо въ
своємь си ѡч҃ьствий
и въ рожений ∙ и въ до
моу своємь ∙ 5. и не можа
ше тоу ни єдиноꙗ си
лꙑ створити ∙ нъ тъ
к'мо мало недоуж'нꙑ
хъ ицѣли ∙ възложь роу
цѣ на нꙗ ∙ 6. и чюжаше сѧ
невѣрованию ихъ ∙ и
ѡбьхожаше вьси ѡкрь
стъ оуча ∙ 7. и призва ∙ вї҃ ∙
те ∙ и нача поущати два
два ∙ и даꙗше имъ вла
сть на дх҃ꙑ нечⷭ҇тꙑꙗ ⁘
Въ срⷣе ∙ дї҃ ∙ неⷣ ∙ ѿ марк ⁘
M **Въ оноⷡ** ∙ 7. призва іс҃ъ ∙ вї҃ ∙ те
VI оученика своꙗ ∙ и нача
поущати два два ∙ и да
ꙗше имъ власть на дх҃ꙑ
нечⷭ҇тꙑꙗ ∙ 8. и заповѣда
имъ да ничтоже не въ
змоуть на поуть ∙ нъ
тъчью жьзлъ єдинъ ∙
ни мѣшьца ни хлѣба ∙
ни при поꙗсѣхъ мѣди ∙
9. нъ обоувени въ санда
лиꙗ ∙ и не облачити сѧ
въ двѣ ризѣ ∙ 10. и гл҃ше и
мъ идеже аще въ кꙑй
домъ в'нидете ∙ тоу пре
бꙑвайте дондеже изї
дете ѿтоудоу ∙ 11. и єлико

36

же аще не приѥмлють
васъ ни послоушають ·
исходѧще ѿтоудоу ѿтрѧ
сѣте и прахъ · иже ѥсть
подъ ногами вашими
на послоушьство имъ ·
право гл҃ю вамъ · льгъча
ѥ боудеть содомоу и го
мороу въ дн҃ь соудьнꙑй
неже градоу томоу · 12. и шь
дъше проповѣдахоу да
сѧ покають · 13. и бѣсꙑ
многꙑ изʼгонѧхоу · и
мазахоу масломь дре
вѧнꙑмь · и многꙑ не
доужьнꙑꙗ ичѣлахоу ⁘
В чⷮе · дⷶі · нⷣе · ѿ марк ⁘
M **В**ъ онⷡо · 30. събраша сѧ апⷭли[16]
VI къ ис҃оу · и възвѣстиша
ѥмоу вьсѧ ѥлико ство
риша и ѥлико наоучи
ша · 31. и реⷱ имъ ис҃ъ придѣ
те вꙑ сами въ поусто
мѣсто особь и почий
те мало · бѣахоу бо ѿ
ходѧщей приходѧще
мнози · и ꙗсти не оупра
жнѧхоу сѧ · 32. и идоша въ
поусто мѣсто корабле
мь ѥдини · 33. и видѣша
ꙗ идоуща и познаша ꙗ
мнози · и пѣши ѿ вьсѣ
хъ градъ текоша тамо ·
и придоша преже ихъ
и вʼнидоша кʼ нѥмоу · 34. и
ишьдъ ис҃ъ видѣ многъ
народъ · и мⷭлрдова о ни
хъ · ꙗко бѣахоу ꙗко о
вʼца пастоуха не имоу
ще · и наоучи ꙗ много ·
35. и миноувʼшю часоу · прї
стоупиша кʼ нѥмоу оу
ченици ѥго и гл҃ша · ꙗ
ко поусто ѥсть мѣсто
и оуже чⷭа дългъ · 36. ѿпоу
сти ꙗ да шьдъше въ о
крьстьнихъ селѣхъ
и вьсьхъ · коупѧть со
бѣ хлѣбꙑ не имоуть
бо что ꙗсти · 37. ѡнъ же ѿ
вѣщавъ реⷱ имъ · дади
те имъ вꙑ ꙗсти · гл҃ша
ѥмоу да шьдъше коупи
мъ двѣма стома сре
брьникъ хлѣбꙑ и да
мꙑ имъ ꙗсти · 38. онъ же

[16] У слові апⷭли нечітко написано літеру п.

36 зв.

ре҃ имъ · колико имате хлѣбъ идѣте и видите · и разоумѣвъше гл҃ша · е҃ · хлѣбъ ти двѣ рыбѣ · 39. и повелѣ имъ посадити ꙗ на плъды на младѣ травѣ · 40. и възлегоша на околы · по стоу и по · н҃ · 41. и в'земъ е҃ · хлѣбъ и · в҃ · рыбѣ · възрѣвъ на нб҃о благ҃ви · и преломль даꙗше оучєникомъ своимъ да полагають предъ ними · и обѣ рыбѣ раздѣли всѣмъ · 42. ѣша вси и насытиша сѧ · 43. и в'зѧша оукроухъ · ві҃ · те коша и спълнь · и ѿ рыбоу · 44. и бѣаше ꙗдъшихъ хлѣбы · ҂е҃ · моужь · развѣ женъ и дѣтий ·45. и абьѥ приноуди іс҃ъ оучєникы своꙗ в'лѣсти в' корабль · и преже ити на оноу страноу къ вифсайдѣ · дондеже самъ ѿпоустить народы ⁘

М **В пт҃а · ді҃ · нє҃ · ѿ марк ⁘**

VI **В**ъ оно҃ · 45. приноуди іс҃ъ оучн҃кы своꙗ в'лѣсті в' корабль · и преже ити на оноу страноу къ виф'сайдѣ ·дондеже самъ ѿпоустить народы · 46. и ѿрекъ сѧ имъ иде в' гороу помолитъ сѧ · 47. и вечероу бывъшю · бѣ корабль посредѣ морѧ · а сь ѥдинъ на земли · 48. и видѣвъ ꙗ моучимы въ нѥгда гребѧхоу · бѧше бо вѣтръ соупротивьнъ имъ · въ четвьртоую же стражю нощи · приде къ нимъ іс҃ъ ходѧ по морю · и хотѧше миноути сѧ · 49. они же видѣвъше и ходѧща по морю · и мьнѣша ꙗко привидѣниѥ ѥсть · и въскричаша 50. в'си бо и видѣша · и възмѧтоша сѧ · онъ же абьѥ гл҃а с' ними · и ре҃ азъ ѥсмь не бойте сѧ · 51. и в'лѣзе к' нимъ в' корабль и ста вѣтръ ·

37

и ѕѣло въ себе сами изл ї
ха оужасахоу сѧ · 52. не ра
ѕоумѣша бо ѡ хлѣбѣ
хъ · баше бо срⷣце ихъ
окамено · 53. и прешьдъше
придоша на ѕемлю ге
нисарефьскоу ⁘
Соⷡу · е҃і · еѵⷢа · ѿ марк[17] ⁘
Мт XXIV **В**ъ онⷪ҇ · 1. пристоупиша
оуч҃ници къ іс҃оу · показа
ти юмоу ѕданиꙗ цр҃къ
вьнаꙗ · 2. іс҃ъ же реⷱ҇ к҆ ни
мъ видите ли все се · пра
во гл҃ю вамъ · не имать
остати с҆де камьнь на
камени · иже не разо
рить сѧ · 3. сѣдѧщю же ю
моу на горѣ юлеоньстѣ
й · пристоупиша к҆ ню
моу оучченици юдини
гл҃ще · повѣжь намъ
къгда се боудеть · и чь
то юсть ѕнамению
твоюго пришьствиꙗ ·
и кон҆чанию вѣка · 4. и
ѿвѣщавъ іс҃ъ реⷱ҇ имъ ·
блюдѣте сѧ да никто
же васъ прельстить ·

5. мнози бо придоуть въ
имѧ моюе гл҃ще азъ ю
смь хс҃ъ · и многы пре
льстѧть · 6. оуслъішати
же имате рати · и слъі
шаниꙗ ратьнаꙗ види
те не оужасайте сѧ · по
добають бо симъ быти ·
нъ не тъгда юсть конь
ць · 7. въстанеть бо страна
на страноу · и црⷭ҇тво на
црⷭ҇тво · и боудоуть тъгда
глади и пагоубъі · и трȣ
си по мѣстомъ · 8. все же
се начало болѣзньмъ ·
9. тъгда предадѧть вы въ
печаль · и оубьють вы
и боудете ненавидимї
всѣми ꙗзыкы имени
моюго ради · 13. претьрпѣ
вый же до коньца тъ спсе
ть сѧ ⁘ [*глⷭ҇а е҃ · еѵⷢа д҃*][18]
Нⷣе · е҃і · еѵⷢа · ѿ мⷴа ⁘
Мт XXII **В**ъ онⷪ҇ · 35. законьникъ нѣ
кый пристоупи къ іс҃оу ·
искоушаꙗ и гл҃ꙗ · 36. оучи
телю каꙗ заповѣдь боль
ши в҆ законѣ · 37. іс҃ъ же реⷱ҇ юмоу ·

---

[17] Далі — текст від євангеліста Матвія.

[18] Напис затерто.

37 зв.

въꙁлюбиши г҃а б҃а сво
юго всѣмь ср҃дцьмь
своимь · и всею д҃шею
своюю · и всѣмь оумо
мь своимь · и всею крѣ
постью своюю · 38. си юсть
пьрваꙗ великаꙗ ꙁапо
вѣдь · 39. в'тораꙗ же подо
бьна юй · въꙁлюбиши
ближ'нꙗго своюго акы
самъ сѧ · 40. въ сею ꙁаповѣ
дью вьсь ꙁаконъ и пр҃рцї
соуть · 41. събраномъ же
фарисѣомъ · въпроси
ꙗ і҃съ 42. гл҃ꙗ · что сѧ вамъ
мнить о х҃сѣ чий юсть
с҃нъ · гл҃аша д҃вдвъ · 43. гл҃а
имъ то како оубо д҃вдъ
д҃хмь г҃а нарицаюеть и
гл҃ꙗ · 44. реⷱ҇ г҃ь гⷭ҇ви моюмоу сѧ
ди о десноую мене · до
н'деже положю врагы
твоꙗ подъножию нога
ма твойма · 45. аще оубо
д҃вдъ дхомь г҃а нарица
ють и · то како юмоу ю
сть с҃нъ · 46. и никтоже не
можаше ѿвѣщати ю
моу словесе · ни смѣ кто
ѿ д҃не того въпросити ю
го к томоу ⁖
в поⷣне · еі · нⷣе · ѿ мⷬ҇а ⁖[19]
M VI Въ оⷡ҇но · 54. ишьдъшю і҃соу
ис кораблꙗ · абью по
ꙁнаша и моужи ꙁе
млѧ генисаретьскъı ·
55. и претекоша все ѡ
кроуг'нею мѣсто · и на
чаша приносити на о
дрѣхъ болѧщаꙗ · иде
слъıшахоуть и ꙗко тоу
юсть · 56. и аможе колиж'до
въсхожаше въ вьси · или
въ грады · или въ села · на
препоутьихъ полагахꙋ
недоужьнъıꙗ · и молѧ
хоуть и · да поню подо
лкоу риꙁѣ юго прикоснꙋ
ть сѧ · и юликоже ихъ
прикасахоу сѧ · ицѣлѣ
M VII вахоу · 1. и събраша сѧ к' не
моу фарисѣй нѣций
ѿ книгъчиꙗ · пришь
дъше ѿ иерⷭ҇лма · 2. и ви
дѣвъше нѣкъıꙗ ѿ оу
ченикъ юго · нечⷭ҇тама

[19] Далі — текст від євангеліста Марка.

38

роукама рекъше неоу
мъвенама · ꙗдоуще
хлѣбы · ꙁаꙁирахоу · 3. фа
рисѣи бо и вси жидове ·
аще не оумываютъ гъ
р҆стию роукоу · то не ꙗ
дѧть · держаще преда
нию стареѵьско · 4. и ѿ тъ
ржища аще не облѣю
ть сѧ не ꙗдѧть · и ино
много юже приꙗша
дьржати · омывани
ꙗ ѵашамъ · и гълько
мъ и мѣдѧнымъ · и
одромъ · 5. по томь же въ
прашахоу юго фарисѣ
й книгъѵиꙗ · по ѵто
оуѵеници твои не хо
дѧть по преданию ста
рьѵьскоу · нъ не оумъве
нама роукама ꙗдѧть
хлѣбы · 6. сь же ѿвѣща
въ ре҄ имъ · добрѣ проре҄
исаиꙗ ѡ васъ лицемѣ
р҆ныхъ · ꙗкоже пише
тъ · си людьюе оустьна
ми мѧ ѵ҆тоуть · а ср҃дце
ихъ оудалѧютъ ѿ мене ·

7. въ соуѥ же ѵ҆тоуть мѧ
оуѵаще оуѵениꙗ · и ꙁа
повѣди ѵл҃вѵьскы · 8. ѡ
ставивъше ꙁаповѣдь
б҃ию дьржите предани
ю ѵл҃вѵьско ⁘
Въ в҃тъ · е҃і · нед҄ · ѿ мар҆к ⁘
М VII **Въ он҄о 5. въпрашахоу
книгъѵиꙗ · и фари
сѣи іс҃а · по ѵто оуѵ҃нції
твои не ходѧть по
преданию старьѵь
скоу · нъ не оумъвена
ма роукама ꙗдѧть хлѣ
бы · 6. сь же ѿвѣщавъ ре҄
имъ · добрѣ проре҄ исаи
ꙗ ѡ васъ лицемѣр҆ны
хъ · ꙗкоже пишеть сѧ
си людиѥ оустьнами
ѵтоуть мѧ · а ср҃дце ихъ
оудалѧють сѧ ѿ мене ·
7. въ соуѥ же ѵ҆тоуть мѧ
оуѵаще преданиꙗ ꙁапо
вѣди ѵл҃вѵьскы · 8. оста
вивъше ꙁаповѣдь б҃ию
дьржите преданиѥ ѵл҃вѣ
ѵьско · омываниꙗ гъ
лкомъ · и ина подоб҆на

38 зв.

такова многа творите · 9. и гл҃ше имъ добрѣ ѿмѣтаѥте заповѣдь бж҃ию · да предание ѥ ваше съблюдете · 10. мойси бо рече чьти ѡц҃а своѥго и мт҃рь свою · иже словесить злѣ ѡц҃а и мт҃рь смр҃тью оумреть · 11. вы же глете аще речеть чл҃вкъ ѡц҃ю или мт҃ри карванъ · ѥже ѥсть даръ · иже аще ѿ мене поспѣшить · 12. к томоу же не оставить ѥго ничьто же створити · ѡц҃ю своѥмоу ни мт҃ри своѥй · 13. безъ оустава творяще бж҃иѥ слово · преданиѥмь вашимь ѥже предасте · и подобьнаꙗ сица многа творите · 14. и призвавъ вьсь народъ гл҃а имъ · послоушайте мене и разоумѣйте · 15. ничтоже ѥсть ѥже в'нѣоудоу чл҃вка · в'ходя въ нь не можеть ѥго ос'квьрнити · нъ исходящаꙗ ѿ нѥго · та

скверньнꙗть чл҃вка · 16. и мѣꙗ оуши слышати да слышить ⁘

Въ ср҃е · еі · нед · ѿ марк ⁘

М VII Въ оно · 14. призвавъ іс҃ народъ гл҃а имъ · послоушайте мене и разоумѣйте · 15. ничьтоже ѥже вънѣоудоу чл҃вка · въходя въ нь[20] не[21] можеть ѥго оскверьнити · нъ исходящаꙗ из' нѥго та скверьнꙗще соуть чл҃вка · 17. и ѥгда в'ниде іс҃ в' домъ ѿ народа · и въпрашахоуть и оуч҃нци ѥго ѡ притъчи 18. и гл҃а имъ · тако ли и вы не разоумьни ѥсте · не разоумѣѥте лі · ꙗко все ѥже извъноу въходить въ чл҃вка не можеть ѥго осквьр'нити · 19. не в'ходить бо въ ср҃дце · нъ въ чрево и с'квозѣ проходить и · треба вся бра ш'на · 20. гл҃ше же ꙗко исходящеѥ ѿ чл҃вка · то скверь

[20] У складі нь літеру ь залито воском; див.: ЄМ 65 б.
[21] У складі не літеру е залито воском; див.: ЄМ 65 б.

39

рнить чл҃вка · 21. изъ оутрь
во ѿ ср҃дца чл҃вкоу помꙑ
сли злии исходꙗть · пре
любодѣꙗнига · блоуже
нига · оубои · 22. татьбꙑ ·
лоукованию льсть · ли
хоиманию · око лоука
во · хоула презорьство ·
безоумию · 23. и все злою ·
изъ оутробꙑ исходить ·
и скврьнить чл҃вка[22] · 16. и
мѣꙗй оуши слꙑшати
да слꙑшить · 24. и ѿтоудꙋ
въставъ иде въ предѣлꙑ
тоурьскꙑ и сидоньскꙑ ⁘
В҃ ч҃е · е҃і · н҃е · ѿ м҃а[23] ⁘
M VII **Въ** онⷡ҇о · 24. приде іс҃ъ въ пре
дѣлꙑ тоурьскꙑ и си
доньскꙑ · и в'лѣзе въ
домъ · ни юдиного
хотꙗше да оувѣсть
и не може оутаити сꙗ ·
25. слꙑшавъши же жена
о нюмь · юꙗже дъщи и
мꙗше дх҃ъ нечⷭ҇тъ · и прї
шьдъши паде предъ но
гама юго · 26. жена же бѣ
юлиньска · соурофони

чьска родомь · и молꙗ
шеть и · да иждене и
зъ д'щере юꙗ бѣсъ · 27. іс҃ъ
же рⷱ҇е юи остани · да пь
рвѣю насꙑтꙗть сꙗ чада ·
нⷭ҇ѣ бо добро отꙗти хлѣ
ба чадомъ и поврещи
п'сомъ · 28. она же ѿвѣща
въши рⷱ҇е юмоу · еи г҃и · и
пси бо ꙗдꙗть подъ трꙗ
пезою ѿ кроупъ падаю
щихъ дѣтескъ · 29. и рⷱ҇е юи
сего ради словесе иди · и
изидеть бѣсъ изъ дъ
щере твоюꙗ · 30. и шьдъши
въ домъ свои · ѡбрѣте о
троковицю лежащю на
одрѣ и смꙑслꙗщю · и
бѣсъ ишьдъшь ⁘
В҃ п҃ꙗ · е҃і · н҃е · ѿ марк ⁘
M VIII **Въ** онⷡ҇о · 1. многоу народоу
соущю · и не могоущемъ
что ꙗсти · призвавъ іс҃ъ
оучнⷱ҇кꙑ своꙗ и гл҃а имъ ·
2. милъ ми юсть народъ
сь ꙗко оуже · г҃ · дн҃и пре
бꙑвають оу мене · и не
имоуть что ꙗсти · 3. и а

[22] У слові чл҃вка останній склад залито воском; див.: ЄМ 65 г.
[23] Далі — текст від євангеліста Марка.

39 зв.

ще ѿпоущю ꙗ не ꙗдъша
въ домы своꙗ · ослабѣ
ють на поути · дроузи
й бо ѿ нихъ издалеча
пришли соуть · 4. и ѿвѣ
щаша ємоу оученици
єго гл҇ще · ѿкоудоу си
ꙗ кто можеть насытї
ти хлѣбъ на поусты
ни · 5. и въпроси ꙗ колико
имате хлѣбъ · они же
рѣша · з҇ · 6. и повелѣ на
родоу възлещи на тра
вѣ · и приимъ седмь
хлѣбъ бл҇гви и прело
мль даꙗше оученико
мъ своимъ · да предъ
лагають · и предъло
жиша предъ народъмь ·
7. имѣꙗхоу и рыбъ ма
ло · и бл҇гословесивъ р҇ѣ
предъложите и ты · 8. ꙗ
дъше же и насытиша ·
и в'зѧша избыт'къ ·
оукроухъ · з҇ · кош'ни
ць · 9. бѣ же ꙗдъшихъ ꙗ
ко четыри тысѧща ·
и ѿпоусти ꙗ · 10. и абьє

в'лѣзъ в' корабль съ оуче
никы своими · и при
де въ страны дал'ма
ноуфаньскы ⁘
Соу҇б · г҇і · єу҇а · ѿ м҇ѳа ⁘
Мт **Р҇ѣ** гь своимъ оуч҇нико
XXIV мъ · 34. аминь гл҇ю ва
мъ · не мимоидеть ро
дъ сь · дондеже всѧ боу
доуть · 35. нб҇о и землꙗ мї
моидеть · а словеса мо
ꙗ не мимоидоуть · 36. а
о дн҇и томь и ѡ годинѣ
никтоже не вѣсть · ни
ан҇гли нб҇сний · нъ тъ
кмо ѡц҇ь мой єдинъ ·
37. ꙗкоже бо въ дн҇и ноєвы
тако боудеть и въ при
шьствиє сн҇а чл҇вч҇ка
го · 38. ꙗкоже бо бѧхоу въ
дн҇и преже потопа · ꙗ
доуще и пьюще · женѧ
ще сѧ и посагающе · до
негоже дн҇е въниде но
й въ ков'чегъ · 39. и не оую
тиша · дондеже приде
потопъ · и възѧтъ всѧ ·
тако боудеть и въ при

40

шьствиѥ сн҃а чловѣⷭ҇ка
го · 40. тъгда боудета два
на селѣ ѥдинъ поѥмле
ть сѧ а дроугъıй оста
влꙗѥть сѧ · 41. двѣ мелю
щи въ жьрнъвахъ ѥди
на поѥмлеть сѧ а дроу
гаꙗ ѡставлꙗѥть сѧ ·
42. б҆дите оубо ꙗко не вѣ
сте въ коую годиноу г҃ь
вашь придеть · 43. се же вѣ
дите ꙗко аще вѣдѣлъ
бъı гⷭ҇нъ храма · въ къı
и чⷭ҇а нощи тать приде
ть · б҆дѣлъ бъı оубо · и
не бъı оставилъ подъ
копати храминъı сво
ѥꙗ · 44. сего ради и въı боу
дѣте готови · ꙗко въ нь
же чⷭ҇а не мните сн҃ъ
чл҃вчь придеть ⁘ гⷭ҇ла ӡ҃ · еѵⷢ҇а ·
н҃е · ѕ҃і · еѵⷢ҇а · ѿ маⷴ ⁘ · е҃ ·
Мт XXV **Рⷱ҇е** г҃ь прит҆чю сию · оу
подоби сѧ цⷭ҇рьство нбⷭ҇но
ѥ чл҃вкоу цⷭ҇рю · 14. иже при
ӡва рабъı своꙗ · и дасть
имѣниѥ своѥ · 15. овомоу
дасть · е҃ · талантъ · ово
моу · в҃ · овомоу ѥдинъ ·
комоуждо по силѣ · и ѿ
иде абьѥ · 16. шьдъ же при
имъıй · е҃ · талантъ дѣ
ла о нихъ · и приобрѣ
те дроугоую · е҃ · талантъ ·
17. такоже иже два · прио
брѣте ими дроугаꙗ два ·
18. а приимъıй ѥдинъ шь
дъ раскопа ӡемлю · и съ
къръı сребро гⷭ҇на своѥго ·
19. и по мноӡѣ же времени ·
приде г҃ь рабъ тѣхъ и съ
тѧӡа сѧ о словеси с ними ·
20. и пристоупль приимъı
и · е҃ · талантъ рⷱ҇е г҃и · е҃ ·
талантъ ми ѥси далъ ·
и се дроугоую · е҃ · талантъ
приобрѣтохъ ими · 21. рⷱ҇е
ѥмоу г҃ь ѥго · добръıй ра
бе бл҃гъıй вѣрнъıй · о ма
лѣ бѣ вѣрьнъ надъ мно
гъıми тѧ поставлю · вни
ди въ радость г҃а своѥго ·
22. пристоупль же приимъı
и два таланта · и рⷱ҇е г҃и
два таланта ми ѥси да
лъ · се дроугаꙗ два при

40 зв.

обрѣтохъ има · 23. рѐ же ѥ
моу гь ѥго · добрый рабе
блгый вѣрьный · о ма
лѣ бѣ вѣрьнъ надъ мно
гыми тѧ поставлю · в'ни
ди въ радость га своѥго ·
24. пристоупль же прии
мый ѥдинъ талантъ
рѐ вѣдѧхъ ꙗко жесто
къ чл҃вкъ ѥси · ж'неши
оудоуже не сѣꙗвъ · и съ
бираѥши оудоуже не ра
сточивъ · 25. и оубоꙗвъ сѧ
шьдъ с'крыхъ талантъ
твой въ ꙁемли · и се има
ши твоѥ · 26. ѿвѣщавъ же
гь ѥго рѐ к немоу · ꙁлый
рабе лѣнивый · вѣдѧше
ꙗко жьню идеже не сѣꙗ
въ · и събираю оудоуже
не расточивъ · 27. подобаше
ти дати сребро моѥ тъ
ржьникомъ · и пришь
дъ азъ в'ꙁѧлъ быхъ оу
бо съ лихвою · 28. възмѣте
оубо ѿ него талантъ · и
дадите имоущемоу · і҃ ·
талантъ · 29. имоущемоу
вьсде дасть сѧ · и иꙁ'боу
деть сѧ · а ѿ неимоуща
го и ѥже мнить сѧ имѣ
Мт ꙗ възметь сѧ ѿ него · 15. се
XI глаꙗ възгласи · имѣꙗ
оуши слышати да слы
шить ⁖
А поне · ꙁі · нѐ · и вторни ·
и срѐ · и чѐ · и пꙗ · ищи ·
Въ лоуцѣ · нѐ · ꙁі · ѿ марк ·
А се соута · ꙁі · маꙗ · еуае ·
ѿ матфѣꙗ ⁖
Мт Рѐ гь прит'чю сию · 1. оупо
XXV доби сѧ цртво нбное
десѧти двъ · ꙗже прии
мъше свѣтил'никы сво
ꙗ · иꙁидоша противоу же
нихоу · 2. е҃ · же бѣ ѿ нихъ
оуродивъй [24] · е҃ · моудръ ·
3. оуродивыꙗ же приимъ
ше свѣтил'никы своꙗ
и не в'ꙁѧша съ собою ма
сла · 4. а моудрыꙗ в'ꙁѧша
съ собою масло въ съсоу
дѣхъ своихъ съ свѣти
лникы своими · 5. медлѧ
щю же женихоу · възд'рѣ
маша сѧ вся и спахоу ·

[24] Замість оуродивый.

41

6. полоунощи же въпль бⷭ҇ы ·
се женихъ грѧдеть и
ꙁидѣте въ сърѣтени
ю юго · 7. тъгда въставъ
ша вьсѧ дв҃ы ѡнъı · и оу
красиша свѣтил'никы
своꙗ · 8. оуродивыꙗ же рѣ
ша моудрымъ · дади
те и намъ ѿ масла ва
шего · ꙗко свѣтил'ниці
наши оугасають · 9. ѿвѣ
щаша моудрыꙗ гл҃юща ·
еда како не достанеть
намъ и вамъ · идѣте
паче къ продающимъ
и коупите собѣ · 10. идоу
щемъ же имъ коупитъ ·
приде женихъ и гото
выꙗ в'нидоша с' нимь
на бракъ · и ꙁатворены
быша двьри · 11. послѣди
же придоша и прочаꙗ
дв҃ы гл҃ще · г҃и г҃и ѿвьрꙁи
намъ · 12. онъ же ѿвѣщавъ
рⷱ҇ѣ имъ · аминь гл҃ю ва
мъ · не вѣдѣ васъ · 13. бъди
те оубо ꙗко не вѣсте дн҃е
ни часа · въ ньже сн҃ъ

чл҃вчьскъıй придеть ⁘
Нⷣ҇Е · ꙁ҃і · еѵⷢ҇а · ѿ мⷮ҇а ⁘ глⷭ҇а · и҃ ·
Мт XV **Въ оⷡ҇но** · 21. в'ниде іс҃ъ въ **еѵⷢ҇а ·е҃·**
страны тоурьскы ·
22. и се жена хананѣиска
ѿ предѣлъ тѣхъ и
шьдъши · въꙁъпи
гл҃щи · помилоуи мѧ
г҃и сн҃оу дв҃двъ · ꙗко дъ
щи моꙗ ꙁлѣ бѣситⷭ҇ь ·
23. онъ же не ѿвѣща юи ні
чтоже · и пристоупль
ше оученици юго · мо
лѧхоуть и гл҃ще · ѿпоу
сти ю · ꙗко кричить ꙁа
нами · 24. ѡнъ же ѿвѣща
въ рⷱ҇ѣ · нѣсмь посланъ ·
тък'мо къ ов'цамъ по
гыбъшимъ домоу и
ꙁл҃ва · 25. она же пришьдъ
ши поклони сѧ юмоу
гл҃юща · г҃и помоꙁи ми ·
26. онъ же ѿвѣщавъ рече ·
нⷭ҇ѣ добро ѡтѧти хлѣ
ба чадомъ и поврещи
п'сомъ · 27. она же рⷱ҇ѣ · еи г҃и ·
и пси бо ꙗдѧть ѿ кроу
пъ падающихъ съ трѧ

41 зв.

пеꙁъı гдⷭ҇ий своихъ · 28. тъ гда іс҃ъ ѿвѣщавъ рⷱ҇е юй · О жено велика юсть вѣ ра твоꙗ · боуди тобѣ ꙗ коже хощеши · и ис҆цѣ лѣ дъщи юꙗ въ тъ часъ ⁘

42[25]

[25] Аркуш не заповнено текстом. На ньому прослідковується відбита з наступного аркуша мініатюра євангеліста Луки.

42 зв.

Лоу҃[26]

[26] Напис над мініатюрою євангеліста Луки.

43

Е поне҃д · а҃ · не҃д ·
еѵ҃г҃ле · ѿ лоукы ⁘
Л **Въ оно҃в** · 19. иродъ четвьровла
Ш стець ѡбличаѥмъ ѿ иѡ
ана · ѡ иродьꙗдѣ женѣ
брата своѥго · и о всемь
злѣ ѥже створи иродъ ·
20. и приложи и надъ всѣмї
и затвори іѡ҃ана въ темнї
ци · 21. б҃с҃ы же ѥгда к҃р҃с҃тиша҃с
вси людиѥ · і҃с҃оу к҃р҃с҃тивъ
шю сѧ и молѧщю сѧ ѿвь
рзе сѧ н҃бо · 22. и с'ниде д҃х҃ъ
с҃т҃ый телесьнымь зра
комь ꙗко голоубь · и г҃л҃с҃а
съ н҃б҃се б҃с҃ы г҃лѧ · ты ѥси
с҃н҃ъ мой възлюбленъı
й · о тебе б҃л҃говолихъ ⁘
Въ в҃т҃ъ · а҃ · не҃д · еѵ҃г҃а · ѿ ло҃к҃у ⁘
Л **Въ оно҃в** · 23. бѣ і҃с҃ъ ꙗко трий
Ш десѧтъ лѣтъ · начина
ꙗ с҃н҃ъ сы и ꙗко мьнимъ
бѣ иѡсифовъ · илиѥвъ ·
24. матфановъ · леоугийнъ ·
мелхиѥвъ · иѡан'нѣе
въ · иѡсифовъ · 25. амосовъ ·
наоумовъ · еслитовъ ·

наагʼгеѡвъ · 26. мафʼфѣѡ въ · семеоновъ · иѡсифо въ · июдинъ · 27. иѡнаевъ · роусаевъ · зоровавелевъ · салафилевъ · нийриевъ · 28. мельхиевъ · адъдиевъ · косамовъ · ельмодамо въ · ириовъ · 29. иѡсѣовъ · и лиѥзоровъ · иеромовъ · матфатовъ · лоугийнъ · 30. семеѡновъ · иоудовъ · и ѡсифовъ · иананѣевъ · ельакимовъ · 31. мелеано въ · майнановъ · матфа новъ · нафановъ · д҃в҃д҃въ · 32. иесѣовъ · ѡвиоудовъ · возовъ · салмоновъ · наа соновъ · 33. аминадовъ · а рамовъ · ираамовъ · ие здромовъ · фаресовъ · и юдовъ · 34. иꙗковль · исако вль · аврамовъ · фарано въ · нахоровъ · 35. сероуховъ · рагавовъ · фалековъ · е веровъ · салань · 36. кайна новъ · арфаксадовъ · си мовъ · ноѥвъ · ламехо въ · 37. мафюсаль · еноховъ ·

43 зв.

аредовъ · малелѣилевъ ·
каинановъ · 38. еносовъ ·
сифовъ · адамовъ · бж҃ий ·
Л 1. і҃съ же испълнь дх҃а ст҃го ·
IV възврати сѧ ѿ иерда
на · и ведꙗше сѧ дх҃мь
въ поустꙑню ⁘
Въ ср҃е · а҃ · н҃е · ѿ лоу҃ ⁘
Л **Въ он҃о** · 1. възврати сѧ і҃съ
IV ѿ иердана · и ведѧше
сѧ дх҃мь въ поустꙑ
ню · 2. м҃ · те дн҃ий · искꙋ
шаѥмъ дꙑꙗволъмь ·
и не ꙗде ничсоже въ тꙑ
дн҃и · кон'чавъшемъ же
сѧ имъ послѣди възa
лка · 3. и рч҃е ѥмоу дꙑꙗволъ ·
аще сн҃ъ ѥси бж҃ий · рьци
камению семоу да боу
доуть хлѣбꙑ · 4. и ѿвѣща
і҃съ к' нѥмоу гл҃ꙗ · писа
но ѥсть · ꙗко не о хлѣ
бѣ ѥдиномь живъ боу
деть чл҃вкъ · нъ о всѧко
мь гл҃ѣ исходѧщимь
из оустъ бж҃ий · 5. и възве
де и дꙑꙗволъ на гороу
вꙑсокоу и показа ѥмоу
вьсѧ црс҃тва вселенꙑꙗ · въ
часѣ временьнѣ · 6. и рч҃е ѥ
моу дꙑꙗволъ · тобѣ дамь
власть сию всю и славоу и
хъ ꙗко мнѣ предана соу
ть · и ѥмоуже аще хощю
предамь ю · 7. тꙑ оубо аще
падъ поклониши сѧ пре
дъ мною · и боудоуть то
бѣ всѧ · 8. ѿвѣща і҃съ и рч҃е ѥ
моу иди за мною сотоно ·
писано бо ѥсть г҃оу б҃оу тво
ѥмоу поклониши сѧ · и то
моу ѥдиномоу послоужї
ши · 9. и веде и въ иерс҃лмъ · и
постави и на крилѣ цр҃кве
нѣмь · и рч҃е ѥмоу аще сн҃ъ
ѥси бж҃ий вьрзи сѧ долоу ·
10. писано бо ѥсть ꙗко анг҃ло
мъ своимъ заповѣсть ѡ
тебе с'хранити тѧ · 11. и на
роукахъ възмоуть тѧ ·
еда къгда о камьнь пре
ткнеши ногꙑ твоѥꙗ ·
12. и ѿвѣщавъ і҃съ рч҃е ѥмоу ꙗ
ко речено ѥсть не искоу
сиши г҃а б҃а своѥго · 13. и ско
ньчавъ всѧко искоуше

44

нию дꙑꙗволъ · ѿиде ѿ нѥ
го до времене · 14. и възвра
ти сѧ і҃съ въ силѣ д҃х҃вьнѣ
въ галилѣю · и вѣсть изи
де по всей странѣ о нѥмь ·
15. и тоу оучаше на сборищи
хъ ихъ славимъ всѣми ⁘
В ч҃е · а҃ · н҃е · ѿ лоу · Се
же и новомоу лѣтоу ⁘
Л IV **Въ оно** · 16. приде і҃съ въ наза
рефъ · въ нѥмьже бѣ въ
спитанъ · и въниде въ
нь по ѡбꙑчаю своѥмоу
въ д҃нь соуботьнꙑй въ
сборище · и въста чистъ ·
17. и въдаша ѥмоу книгꙑ и
саиꙗ пр҃ка · и разгноувъ
книгꙑ обрѣте мѣсто и
деже бѣ написано · 18. д҃хъ
г҃нь на мнѣ ѥгоже ради
помаза мѧ · бл҃говѣсти
тъ нищимъ посла мѧ ·
исцѣлитъ скроушенꙑ
ꙗ ср҃дцмь · проповѣдатї
плѣньникомъ ѿпоуще
нию · и слѣпꙑмъ про
зрѣнию · ѿпоустити съ
кроушенꙑꙗ въ ѿрадоу ·

19. проповѣдати лѣто г҃нѥ
приꙗтьно · 20. и съгноувъ
книгꙑ въдавъ слоузѣ
сѣде · и всѣмъ въ сбори
рищи[27] очи бѣста зрꙗще
на нь · 21. и нача г҃лати къ
нимъ · ꙗко д҃нь събꙑ
сть сѧ писаниѥ се въ оу
шию вашею · 22. и вси послоу
шьствовахоуть ѥмоу и
дивлꙗхоу сѧ · ѡ словесь
хъ бл҃гтьнꙑхъ исходѧ
щихъ из оустъ ѥго ⁘
Л IV **В пт҃ꙗ · а҃ · н҃е · ѿ лоу ⁘**
Въ оно · 22. дивлꙗхоу сѧ на
роди о словесьхъ бл҃гть
нꙑхъ исходꙗщихъ
из оустъ ѥго · и г҃лахоу
не сь ли ѥсть с҃нъ иосифо
въ · 23. и ре къ нимъ всѧко
речете ми притчю сию
врачю исцѣли сѧ самъ ·
ѥлико слꙑшахомъ бꙑ
въшихъ въ капернаоу
мѣ · створи и сде въ о҃ць
ствий своѥмь · 24. ре же амї
нь г҃лю вамъ · ꙗко нико
торꙑйже пр҃ркъ приꙗ

[27] У цьому слові зайвий склад ри.

44 зв.

тенъ юсть въ ѿчьствии
своюмь · 25. въистиноу же
гл҃ю вамъ · ꙗко мнoгы
в'довица бѣша въ дн҃и и
льинъ въ изл҃и · югда ꙁа
твори сѧ нб҃о · г҃ · лѣта и ·
ѕ҃ · мцⷭ҇ь · ꙗко бⷭ҇ы гладъ
великъ по всей ꙁемли то
й · 26. и ни къ юдиной же и
хъ посланъ бⷭ҇ы ильꙗ · тъ
кмо въ сареф'фоу сидонь
скоую къ женѣ в'довици ·
27. и мноꙁи прокажений
бѣахоу въ изл҃и при ие
лисѣй прр҃цѣ · и ни юди
нъ ѿ нихъ оучⷭ҇ти сѧ · тъ
кмо неѡманъ асоурий
скый · 28. и испълниша сѧ
ꙗрости на сборищихъ вь
си слышащей · 29. и въставъ
ше из'гнаша и вънъ изъ
града · и ведоша и до вьрха
горы на нейже градъ ихъ
съꙁданъ бѣаше · да бы
ша и ниꙁъриноули · 30. онъ
же прошьдъ посредѣ ихъ
идꙗше ⁘
Сⷡоу · а҃ · еѵⷢа · ѿ лоⷦу ⁘

Л Въ онⷡо · 31. приде іс҃ъ въ ка
IV пернаоумъ въ градъ га
лилѣйскъ · и бѣ оуча
въ соуботы · 32. и оужаса
хоу сѧ ѡ оучений юго ·
ꙗко съ властию бѣ слово
юго · 33. и въ сборищи бѣ члв҃ѣ
къ имый дх҃ъ нечⷭ҇тъ бѣ
сьнъ · и възъпи глⷭ҇мь ве
ликомь гл҃а · 34. остани что
юсть намъ и тебе іс҃е на
ꙁарѧнине · пришьлъ ю
си погоубитъ насъ · вѣ
мь тѧ кто юси ст҃ый бж҃и
й · 35. и ꙁапрѣти юмоу іс҃ъ
гл҃а премълчи и иꙁиди
иꙁ' нюго · и повьргъ и бѣ
съ посредѣ иꙁиде иꙁ' нюго ·
никакоже не вредивъ ю
го · 36. и бⷭ҇ы оужасъ на всѣхъ ·
и стѧꙁахоу сѧ дроугъ къ
дроугоу гл҃ще что юсть
слово се · ꙗко властию и си
лою велить нечⷭ҇тымъ
дх҃омъ и исходѧть ⁘
Нⷣе · а҃ · еѵⷢа · ѿ лоⷦу ⁘
Л Въ онⷡо · 1. стоꙗ іс҃ъ при юꙁе
V рѣ генисаретьстѣ · 2. ви[дѣ][28]

[28] Далі втрачено один аркуш.

45

Йо XXI 15. [овь]ца[29] моꙗ · 16. гл҃а ѥмоу па
кꙑ вътороѥ · симоне
ионинъ любиши ли мѧ ·
гл҃а ѥмоу ей г҃и тꙑ вѣ
си ꙗко люблю тѧ · гл҃а
ѥмоу паси овьца моꙗ ·
17. гл҃а ѥмоу третицею си
моне ионинъ люби
ши ли мꙗ · оскърбѣ же
петръ ꙗко рⷱе ѥмоу тре
тиѥю любиши ли мꙗ ·
и гл҃а ѥмоу г҃и тꙑ всѧ
вѣси тꙑ вѣси ꙗко лю
блю тѧ · гл҃а ѥмоу іс҃ъ ·
18. аминь аминь гл҃ю те
бе · ѥгда бѣ оунъ поꙗса
ше сѧ самъ и хожаше а
[м]оже[30] хотѧше · ѥгда
[же с]ъстарѣѥши сѧ · въ
[зд]ежеши роуцѣ твои ·
[и инъ тѧ] поꙗшеть и ве
[деть тѧ ꙗ]може не хо
[щеши · 19. се] же рⷱе знаме
[наꙗ ко]ѥю смьртию
[прослави]ть б҃а · и се ре
[къ гл҃а ѥ]моу послѣдоу
[и по мнѣ · 20. обр]ащь же сѧ пе
[тръ вид]ѣ оученика
ѥгоже любл̑ꙗше іс҃ъ и
доуща въ слѣдъ · иже
и възлеже на вечери на
пьрси ѥго · и рⷱе г҃и кто
ѥсть предаꙗй тѧ · 21. сего
видѣвъ петръ гл҃а іс҃ви
г҃и а сь что · 22. гл҃а ѥмоу іс҃ъ ·
аще хощю да сь пребꙑ
вають донъдеже при
доу · что ѥсть тебе тꙑ
по мнѣ грꙗди · 23. изиде
же слово се въ братию ·
ꙗко оученикъ тъ не
оумреть · не рⷱе же іс҃ъ ꙗ
ко не оумреть · нъ аще
хощю да сь пребꙑваѥ
ть донъдеже придоу
что ѥсть тобѣ · 24. сь ѥсть
оученикъ съвѣдѣте
льствоуꙗй ѡ сихъ · и
же и написа си · и вѣмь
ꙗко истиньно ѥсть съ
вѣдительство ѥго · 25. соу
ть же ина многа зна
мениꙗ · ꙗже створи іс҃ъ ·
ꙗже аще по ѥдиномоу
писана бꙑвають · ни
самомоу мьню всемоу

[29] Цей аркуш невірно вставлений у книгу (був вирізаний) й пронумерований як арк. 45. Текст наявний з кінця читання в суботу 7-го тижня після Пасхи; Йо XXI: 15.
[30] Пошкоджено аркуш; див.: ЄМ 25 г.

45 зв.

мироу · въмѣстити
пишемꙑхъ книгъ
аминь ჻
Н҃е · н҃ · наꙗ · еѵ҃а · ѿ і҃ѡ ჻
Йо VII 37. Въ послѣдьний дн҃ь ·
въ великꙑй праꙁдь
никъ · стоꙗше іс҃ъ и ꙁъ
ваше гл҃а · аще кто
жажеть да при
деть къ мнѣ
и пиѥть · 38. вѣроуꙗй въ
мꙗ ꙗкоже и книгꙑ
рекоша · рѣкꙑ ищрева
ѥго истекоуть водꙑ
живꙑ · 39. се же реⷱ ѡ дс҃ѣ и
же хотѧхоу приꙗти
вѣроующий въ нь · не
оубо бѣ дх҃ъ ст҃ꙑй да
нъ · ꙗко іс҃ъ не оубо бѣ
прославленъ · 40. мноꙁи
же ѿ народа слꙑшавъ
ше словеса си гл҃хоу
сь ѥсть въистиноу про
рокъ · дроуꙁий же гл҃а
хоу сь ѥсть хс҃ъ · 41. ови
гл҃хоу · еда ѿ галилѣ
ꙗ хс҃ъ придеть · 42. не кнї
гꙑ ли рѣша · ꙗко ѿ сѣ
мене дв҃два и ѿ вифле
ома града · иде же бѣ
дв҃дъ хс҃ъ придеть · 43. ра
спьрꙗ же бⷭꙑ въ народѣ
ѥго ради · 44. дроуꙁий же
ѿ нихъ хотѧхоуть и
ꙗти · нъ никтоже не въ
ꙁложи роукꙑ на нь · 45. прї
доша же слоугꙑ къ а
рхииѥрѣомъ и фари
сѣомъ · и рекоша имъ
они по что не приведо
сте ѥго · 46. ѿвѣщаша слоу
гꙑ · николиже тако
гл҃а чл҃вкъ ꙗкоже сь чло
вѣкъ · 47. ѿвѣщаша имъ
фарисѣй · еда и вꙑ пр[ѣ] [31]
льщени ѥсте · 48. еда к[то]
ѿ кнꙗꙁь вѣрова [въ нь ·]
или ѿ фарисѣй · 49. [нъ на]
родъ сь иже не [вѣсть ꙁа]
кона проклꙗ[ти соуть ·]
50. гл҃а никоди[мъ къ ни]
мъ · прихо[дивꙑй нощи]
ю кꙿ нѥмоу ѥ[динъ]
ѿ нихъ · 51. еда [ꙁаконъ]
нашь соуди[ть чл҃вкоу ·]
аще не слꙑш[ить] [32]

[31] Пошкоджено аркуш; див.: ЄМ 26 в.
[32] Далі має стояти арк. 123, з текстом кінця читання в неділю 8-го тижня після Пасхи, арк. 123 (Ін. VII, 51—52; VIII, 12).

46

Мт IX 15. брачьнии[33] алкати · до
ндеже женмй сѧ ѥсть
с҆ ними · придоуть же
дн҃ьѥ ѥгда ѿꙗтъ боуде
ть ѿ нихъ женихъ · тъ
гда алчють въ ты дн҃и ·
гл҃ше же притъчю к҆ ни
мъ · 16. ꙗко никтоже при
ставлениꙗ ризы новы
не приставлꙗють на ри
ѕоу ветъхоу · аще ли же
ни и новоую раздереть ·
и ветъсѣй не прилоучи
ть сѧ приставлениѥ ѥ
же ѿ новаго · 17. и никтоже
не въливають вина но
ва въ мѣхы ветъхы · а
ще ли же ни просадить
вино новоѥ мѣхы · и то
пролѣѥть сѧ · и мѣси по
гыбьноуть · нъ вино но
во въ мѣхы новы въли
вати и ѡбоѥ съблюдетⷭь ·
и никтоже пивъ ветъха
го · абьѥ похощеть ново
моу · гл҃ть ветъхоѥ оуне
Л ѥсть ⁘ В чⷮе · в҃ · нⷣе · ѿ лоⷦу ⁘
VI Въ онⷡю · 12. изиде іс҃ъ въ гороу

помолитъ сѧ · и бѣ об но
щь въ мл҃твѣ бж҃ий · 13. и ѥ
гда бⷭы дн҃ь призва оуче
никы своꙗ · избравъ ѿ
нихъ · в҃і · те · ꙗже и а
пⷭлы нарⷱе · 14. симона ѥго
же именова петръ · и а
ндрѣа брата ѥго · иꙗко
ва · іѡ҃ана · филипа · ва
рфоломѣꙗ · 15. и фомоу · и
ꙗкова алфѣова · и симо
на нарицаѥмаго ѕило
та · 16. и июдоу иꙗковлꙗ ·
июдоу скариотьскаго ·
иже бⷭы и предатель · 17. и
шьдъ съ ними ста на мѣ
стѣ равьнѣ · и народъ оу
ченикъ ѥго · и множь
ство много людий · ѿ все
ꙗ жидовьскыꙗ иѥрⷭлма
и помориꙗ тоурьска и си
доньска · 18. иже придоша
послоушатъ ѥго · и ицѣ
литъ сѧ ѿ недоугъ свой
хъ · и стражющей ѿ дх҃ъ
нечⷭтъ исцѣлевахоу · 19. и
вьсь народъ искаше при
касати сѧ ѥмь · ꙗко си

[33] Попередній текст втрачено. 46-й аркуш починається із читання, присвяченого п'ятниці другої седмиці після П'ятдесятниці; Мт IX: 15.

46 зв.

ла из нєго исхожаше и и
с'цѣлꙗше вса ⁘
В пⷮꙗ · вⷡ · нⷣе · ѿ лоⷦу ⁘
Л Въ онⷡо · 17. ста і҃съ на мѣстѣ
VI равьнѣ · и народъ оучє
никъ єго · и множьство
много людий ѿ всєꙗ
жидовьскыꙗ иє
рⷭлма · и поморьꙗ тоурь
ска и сидоньска · 18. иже прї
доша послоушатъ єго · и
исцѣлитъ са ѿ нєдоугъ
свойхъ · и стражющей ѿ
дх҃ъ нєчтⷭъ ицѣлевахꙋ
са · 19. и вьсь народъ искаше
прикасати са ємь · ꙗко
сила из нєго исхожаше
и исцѣлꙗше вса · 20. и тъ
възведъ очи свой на оучє
никы своꙗ гл҃ше · бл҃жнї
нищий дх҃мь ꙗко тѣхъ
єсть цртⷭвиє нбⷭноє · 21. блⷤа
ний алчющей нынѣ ꙗ
ко насытите са · бл҃жни
й плачюще са нынѣ ꙗ
ко вы въсмѣєтє са · 22. блⷤа
ний боудєтє єгда възнє
навидать васъ чл҃вци ·

и єгда разлоучать вы и
поносать и пронесоуть
имꙗ ваше ꙗко зло сн҃а
чл҃вчьскаго ради · 23. възⷣра
доуйтє са въ тъ дн҃ь и въ
зыграйтє са · се бо мь
зда ваша многа єсть на
нбⷭсьхъ ⁘
Соⷡу · вⷡ · еуⷢае · ѿ лоⷦу ⁘
Л Въ онⷡо · 17. бѣ оуча і҃съ и бахꙋ
V сѣдащий фарисѣй и
законооучитєли · иⷤ ба
хоу пришли ѿ всако
ꙗ вьси галилѣйскы
ꙗ июдѣйскыꙗ · и ѿ иє
рⷭлма · и сила гн҃ꙗ бѣ цѣ
лити ꙗ · 18. и се моужи нoса
ще на одрѣ чл҃вка · иже
бѣ ослабленъ · искахоу
вънести и и положити
предъ нимь · 19. и не обрѣ
тъше коудоу вънести на
рода дѣлꙗ · възлѣзъше
на храмъ сквозѣ стропъ
низъвѣсиша и съ ложе
мь на средоу предъ і҃са · 20. и
видѣвъ вѣроу ихъ рⷱе ємⷪу
чл҃вче ѿпоущають ти са

47

грѣси твои · 21. и начаша
помышлꙗти книжнї Л
ци и фарисѣи гл҃ще · кто VI
ѥсть сь иже гл҃ть хоулоу
кто можеть ѿпоущати
грѣхы тъкмо ѥдинъ
б҃ъ · 22. разоумѣвъ же іс҃ъ по
мышлениѥ ихъ рⷱ҇е к нї
мъ · что помышлꙗѥте
въ ср҃дцихъ вашихъ · 23. чь
то ѥсть оудобѣѥ рещи ѿ
поущають ти сѧ грѣси
твои · или рещи въстанї
и ходи · 24. нъ да оувѣсте ꙗ
ко власть имать сн҃ъ чл҃вѣ
чьскъ на земли ѿпоуща
ти грѣхы · рⷱ҇е же ослабле
номоу тебе гл҃ю въстани ·
и възми одръ свои · и иди
въ домъ свои · 25. и въставъ
абьѥ предъ ними · и въ
земъ ѡдръ на нѥмьже
лежаше иде въ домъ сво
и славѧ б҃а · и оужасъ при
ꙗтъ вьсѧ · и славлꙗхоу б҃а ·
26. и испълниша сѧ страха
гл҃ще · ꙗко видѣхомъ
преславьна дн҇ⷭь ⁘

Н҇ⷣѣ · в҃ · еѵ҇ⷢа · ѿ лоукы ⁘ гл҇ⷭа · в҃
Рⷱ҇е г҃ь · 31. ꙗкоже хощете да еѵ҇ⷢа ·и҃·
творѧть вамъ чл҃вци ·
и вы творите имъ тако
же · 32. и аще любите любѧ
щаꙗ вы · каꙗ вамъ хва
ла ѥсть · и грѣш'ници бо
любѧщаꙗ ихъ любѧть ·
33. и аще бл҃готворите добро
творѧщимъ вамъ каꙗ
вамъ хвала ѥсть · и грѣ
шници бо тоже творѧть ·
34. и аще въ заимъ дасте ѿ
нихъже чаѥте приꙗти
каꙗ вамъ хвала ѥсть ·
и грѣш'ници бо грѣш'ни
комъ въ заимъ дають ·
да въсприимоуть равь
но · 35. обаче любите врагы
ваша · и бл҃готворите не
навидѧщимъ васъ · и въ
заимъ дадите ничсоже
чающе · и боудеть мьзда
ваша многа · и боудете
сн҃ве вышьнꙗго · ꙗко тъ
бл҃гъ ѥсть на невъзъбл҃го
датьныꙗ и злыꙗ · 36. боу
дѣте оубо щедри ꙗкоже

47 зв.

и ѡ҃ць вашь нб҇нъıй ще
дръ юсть ⁘
В пон҇е · г҃ · н҇е · ѿ лоу҇ ⁘
Л Ре҇ г҃ь · пришьдъшимъ
VI к' нюмоу иудѣомъ ·
24. горе вамъ ба҃тъıмъ · ıа
ко въсприıасте оутѣхоу
вашю · 25. горе вамъ насъı
щений нъıнѧ ıако въ
здръıдаюте и въспла
чете сѧ · 26. горе югда рекоу
ть добрѣ о васъ чл҃вци · и
по семоу творıахоу лъжи
мъ пр҃ркомъ оц҃и ихъ ·
27. нъ вамъ гл҃ю слъıшащи
мъ любите врагъı ваша ·
добро творите ненавидѧ
щимъ васъ · 28. бл҃свите
кльноущаıа въı · моли
те за творѧщаıа вамъ
напасти · 29. бьющемоу тѧ
за ланитоу обрати юмоу
и дроугоую · ѿюмлюще
моу твою ризоу и срачи
ца не възбрани · 30. всѧко
моу же просѧщемоу оу
тобе дай · и ѿюмлюща
го твоıа не истѧзай ⁘

Въ вт҃ъ · г҃ · н҇е · ѿ лоу҇ ⁘
Л Ре҇ г҃ь · 37. не соудите да не
VI осоудить сѧ вамъ · и
не ѡсоужайте да не ѡсоу
дѧть сѧ вамъ · ѿпоусти
те и ѿпоустѧть въı сѧ ·
38. дадите и дасть сѧ вамъ ·
мѣроу доброу натъка
ноу и потроусеноу и про
ливающю сѧ · дадѧть на
лоно ваше · тою бо мѣрою
юже мѣрите възмѣ
рить сѧ вамъ · 39. ре҇ же при
тъчю имъ · еда можеть
слѣпець слѣп'ца води
ти · не оба ли въ ıамоу въ
падета сѧ · 40. нѣ҇ оученикъ
надъ оучителемь своймь
свьршенъ же всѧкъ боу
деть ıако оучитель юго ·
41. что же видиши соукъ и
же юсть въ оцѣ брата тво
юго · а бьрвьна иже юсть
въ оцѣ твоюмь не чюю
ши · 42. или како можеши
рещи братоу твоюмоу
остави да изьмоу соукъ
иже юсть въ ѡцѣ твоюмь ·

48

самъ бьрвьна въ оцѣ тво
юемь не видꙗ лицемѣре ·
изьми пьрвѣе бьрвьно
изъ оучесе твоюего · и тъ
гда прозриши изѧти соу
къ иже юсть въ ѡчеси
брата твоюего · 43. нѣ҃с бо дре
во добро творꙗ плъда гнї
ла · ни древо зло творѧй
плъда добра · 44. всѧко бо
древо ѿ плъда своюего по
знаѥть сѧ · не ѿ тьрни
ꙗ бо чешють смокъви ·
ни ѿ коупинъı грьзни
ꙗ ѡбъюемлють · 45. бл҃гъı
й бо чл҃вкъ ѿ бл҃гаго скро
вища своюего ср҃дца изно
сить бл҃гаꙗ · а злъıй чл҃вѣ
къ ѿ злаго скровища сво
юего ср҃дца износить зла
ꙗ · ѿ избъıтъка бо ср҃дца
гл҃ють оуста юего ⁘
Въ ср҃е · г҃ · не҃ · ѿ ло҃ку ⁘
Л VI **Рѣ҃ч** гь · 46. овоего мꙗ зовете
гн҃и гн҃и а не творите юже
гл҃ю · 47. всѧкъ бо грꙗдъıй
къ мнѣ и слъıшай слове
са моꙗ и творѧ ꙗ · скажю

вамъ комоу юсть подо
бенъ · 48. подобенъ юсть
чл҃вкоу зижющемоу хра
миноу · иже ископа и и
же оуглоуби и · положи
основание на камени ·
наводьнению же бъıвъ
шю · припаде рѣка та
храминѣ той · и не мо
же двигноути сѧ осно
вана бо бѣ на камени ·
49. а слъıшай не створь · по
добенъ юсть чл҃вкоу съ
здавъшемоу храминоу
на земли безъ основанї
ꙗ · юйже приражи сѧ рѣ
ка и абьѥ разори сѧ · и бъ҃сı
раздроушению храми
Л нъı тоꙗ велико · 1. югда ско
VII ньча вся гл҃ъı сиꙗ въ слоу
хъ людьмъ · въниде въ
капернаоумъ ⁘
Въ ч҃т · г҃ · не҃ · ѿ ло҃ку ⁘
Л VII **Въ о҃вно** · 17. изиде слово ісво
по всей жидовьстѣй ·
и по всей странѣ · 18. и въ
звѣстиша іѡаноу
оученици юего ѡ всѣ

48 зв.

хъ сихъ · и призвавъ
два нѣкаꙗ ѿ оученикъ
своихъ іѡ҃анъ · 19. посла къ
іс҃ви гл҃ꙗ ты ли юси гра
дый или иного чаюмъ ·
20. пришьдъша же к немꙋ
моужа рекоста · іѡ҃анъ
крⷭ҇тль посла ны к тебе
гл҃ꙗ · ты ли юси грꙗды
й или иного чаюмъ · 21. въ
тъ чⷭ҇а ицѣли многы ѿ
недоугъ и ранъ · и дх҃ъ
золъ · и многымъ слѣ
пымъ дарова прозрѣни
ю · 22. и ѿвѣщавъ іс҃ъ реⷱ҇ има ·
шьдъша възвѣстита іѡ҃а
нови ꙗже видѣста и слы
шаста · ꙗко слѣпий про
зирають · и хромий хо
дꙗть · прокажений оуї
щають сѧ · глоусий слы
шать · и мьртвий въста
ють · нищий бл҃говѣстꙋ
ють · 23. и бл҃жнъ юсть иже
аще не съблазнить сѧ
о мнѣ · 24. ѿшьдъшема же
има оученикома іѡ҃а
новома · нача гл҃ати къ
народомъ ѡ іѡ҃анѣ · чсо
изидосте въ поустыню
видѣтъ · тръсти ли вѣ
тръмь колѣблемы · 25. нъ
чсо изидосте видѣтъ ·
чл҃вка ли въ мꙗкъкы ри
зы ѡдѣна · се иже въ оде
жи славьнѣ и пищи мно
зѣ соуще въ црⷭ҇твийхъ
соуть · 26. нъ ч҆со изидосте
видѣтъ пр҃рка ли ей гл҃ю
вамъ и лише пр҃рка · 27. сь бо
юсть о нюмьже писано
юсть · се азъ послю анг҃лъ
мой предъ лицемь тво
имь · иже оуготовить поу
ть твой предъ тобою · 28. гл҃ю
же вамъ болий рожены
хъ женами пр҃ркъ іѡ҃ана
крⷭ҇тлꙗ никтоже нⷭ҇ѣ · мнї
й же въ црⷭ҇твий нб҃нѣмь
болий юго юсть · 29. и вси лю
дью слышавъше и мыта
ри оправдиша б҃а · крⷭ҇ти
въше сѧ крщ҃ниюмь іѡ҃а
новомь · 30. фарисѣй же и за
коньници съвѣтъ б҃и ѿ
вьргоша въ себе не крⷭ҇ти

49

ша сѧ ѿ нѥго ⁘
В пт҃ꙗ · г҃ · не̑ · ѿ лоу̑ ⁘
Л **Ре̑ гь҃** · 31. комоу оуподоблю
VII чл҃вкы рода сего · и ко
моу соуть подобни · 32. по
добни соуть отрочище
мъ сѣдꙗщимъ на тъ
ржищихъ · и призыва
юще дроугъ дроуга и гл҃ще ·
свирꙗхомъ вамъ и не
плꙗсасте · плакахомъ
вамъ и не плакасте · 33. при
де бо iѡ҃анъ кр̑тль ни вина
пьꙗ ни хлѣба ꙗдꙑй · и
гл҃те ꙗко бѣсъ имать ·
34. приде же сн҃ъ чл҃вчь ꙗды
й и пьꙗ · и гл҃те се чл҃вкъ ꙗ
дьца и винопийца · дроу
гъ мꙑтаремъ и грѣшнї
комъ · 35. и ѡправди сѧ пре
моудрость ѿ всѣхъ чадъ
своихъ ⁘
Со̑у · г҃ · еу̑ае · ѿ ло̑у ⁘
Л **Въ оно̑** · 27. мимоидꙑй iс҃ъ
V видѣ мꙑтарꙗ имене
мь леоугию · сѣдꙗща на
мꙑтници · и ре̑ ѥмоу
иди по мнѣ · 28. и ѡставивъ

вьсꙗ въ слѣдъ ѥго иде · 29. и створи чрѣжениѥ велико леоугий въ домоу своѥмь · и бѣ народъ многъ мꙑтарь и инѣхъ · иже бѣ хоу с' нимь възлежаще · 30. и ръптахоу книж'ници и фарисѣй къ оуч҃нкомъ гл҃ще · по что оучитель ва шь съ мꙑтари и грѣш'ни кꙑ ꙗсть и пьѥть · 31. и ѿвѣ щавъ iс҃ъ ре̑ к нимъ · не тре боують сдравий врача нъ болꙗщий · 32. не придохъ бо призватъ правьдникъ · нъ грѣш'никъ на покаꙗ ниѥ ⁘ *г[л]а̑ [· г҃ ·] [е]у̑а · ѳ҃ ·*

Не̑ · г҃ · еу̑ае · ѿ ло̑у ⁘

Л VII **Въ оно̑** · 11. идꙗше iс҃ъ въ градъ нарицаѥмꙑй наинъ · и с нимь идꙗхоу оуч҃нци ѥго мнози · и народъ многъ · 12. ꙗкоже приближиша сѧ къ вра томъ градьнꙑмъ · и се изношахоу мьртвьць оумершь · сн҃ъ иночадъ мт҃ри своѥй · и та бѣ в'дова ·

49 зв.

и народъ многъ ѿ града
съ нею · 13. и видѣвъ ю гь҃ ми
лосьрдова о нѥй · и рⷱе ѥй не
плачи сѧ · 14. и пристоупль
косноу сѧ въ ѡдръ · носѧ
щий же сташа · и рⷱе оуно
ше тебе глю҃ въстани · 15. и
сѣде мьртвый нача гла҃
ти · и дасть и мт҃ри своѥ
й · 16. приꙗ же страхъ всѧ
и славлꙗхоу ба҃ глще҃ · ꙗ
ко прр҃къ великъ въста
въ насъ · ꙗко посѣти гь҃
людий своихъ ⁘
В поне҃ · д҃ · не҃ ѿ лоу҃ ⁘
Л Въ онѡ҃ · 36. молꙗше нѣкто
VII ѿ фарисѣй іса҃ · да бы ꙗ
лъ с нимь · и въшьдъ въ
домъ фарисѣѡвъ въ
злеже · 37. и се жена въ гра
дѣ ꙗже бѣ грѣшьни
ца · и оувѣдѣв'ши ꙗко въ
злежить въ домоу фари
сѣовѣ · принесъши сть
кльницю мюра · 38. и ставъ
ши при ногоу ѥго плачю
щи сѧ · и нача моучити
нозѣ ѥго сльзами · и вла
сы главы своѥꙗ ѡтира
ше · и облобызаше нозѣ
ѥго · и мазаше мюромь ·
39. видѣвъ же фарисѣй въ
звавый ѥго · рⷱе въ себе гла҃
сь аще бы былъ прр҃къ вѣ
далъ бы оубо кто и кака
жена прикасаѥть сѧ ѥмь ·
ꙗко грѣш'ница ѥсть · 40. ѿвѣ
щавъ ісъ҃ рⷱе к немоу · симо
не имамъ ти нѣчто рещи ·
онъ же рⷱе оучителю рьци ·
41. два дължьника бѣста за
имодавьцю нѣкоѥмоу ·
ѥдинъ бѣ дължьнъ · е҃ · ю
сътъ пѣнꙗзь · а дроугыи
й · е҃ · ю десѧтъ · 42. не имоуще
ма же има въздати ѡбѣ
ма ѿда · который оубо ѥю
паче възлюбить и · 43. и ѿвѣ
щавъ же симонъ рⷱе мню
ꙗко ѥмоуже боле ѿда · о
нъ же рⷱе правѣ соудилъ ѥ
си · 44. и ѡбративъ сѧ къ же
нѣ и къ симоноу рⷱе · види
ши ли сию женоу · в'нидо
хъ въ домъ твой воды на
нозѣ мой не въда · си же

50

сльзами омочи нозѣ мо
и҆ · и власы своими ѡтре ·
45. лъбъзаниꙗ мнѣ не да
сть · си же ѿнелѣже вънї
дохъ · не преста облобы
зающи ногоу мою · 46. масло
мь древѧнъıмь главы
моѥꙗ не помаза · си же
мюромь помаза нозѣ
мой · 47. ѥгоже ради гл҃ю тї ·
ѿпоущають сѧ грѣси ѥи
мнози ꙗко възлюби
много · а ѥмоуже мьне
ѿпоустить сѧ меньши
мь любить · 48. рⷱ҇е же ѥи ѿ
поущають сѧ тебе грѣси
мнози · 49. и начаша възле
жащии с҆ нимь гл҃ати въ
себе · кто сь ѥсть ꙗко и
грѣхы ѿпоущаѥть · 50. рⷱ҇е
же къ женѣ вѣра твоꙗ
сп҃се тѧ иди въ миръ ⁘
Въ вⷮ҇ъ · д҃ · нⷣе · ѿ лоукы ⁘
Л VIII **Въ оⷡ҇ю** · 1. прохожаше іс҃ъ скво
зѣ грады и вьси · проповѣ
даꙗ и бл҃говѣстѧ црⷭ҇тви
ѥ нⷭ҇бною · и оба на десѧ
те с҆ нимь · 2. и жены нѣкы
ꙗ · ꙗже бѧхоу ис҆цѣлены
ѿ ранъ и недоугъ · и дх҃ъ
зълъ и болѣзни · мр҃иꙗ
нарицаѥмаꙗ магдалы
ни · из неꙗже из҆гна · з҃ ·
бѣсъ · 3. ианьна[34] жена хоу
занѧ · приставьника и
родова · и соусана и ины
многы · ꙗже слоужахоу
ть ѥмоу ѿ имѣний своихъ ⁘
Въ срⷣе · д҃ · нⷣе · ѿ лоук ⁘
Л VIII **Въ оⷡ҇ю** · 22. вълѣзъ іс҃ъ въ кора
бль и оученици ѥго · и рече
к҆ нимъ · прѣидемъ на
ѡноу страноу ѥзера · 23. и идоу
щемъ же имъ и оуспе · и съ
ниде боурѧ вѣтрьнаꙗ ве
лика въ ѥзеро и сконьча
вахоу сѧ · и въ бѣдѣ бѧхѹ ·
24. пристоупивъше же възбоу
диша и гл҃ше · наставьни
че погыбаѥмъ · онъ же
въставъ запрѣти вѣтроу
и вълнению морьскомоу ·
и бⷭ҇ы тишина велика · 25. и рⷱ҇е
к҆ нимъ кде ѥсть вѣра ва
ша · и оубоꙗвъше сѧ чюди
ша сѧ гл҃ше въ себе · кто оу

[34] Пор. в ЄМ 77 в: и иѡана.

50 зв.

бо сь юсть ꙗко и вѣтромъ
велить и водѣ и послоуша
ють юго ⁘
Въ ч҃т • д҃ • н҃е • ѿ лоукы ⁘
Л IX Въ о҆н҃о • 7. слꙑшавъ иродъ че
твьровластьнꙑй бꙑва
ющаꙗ ѿ нюго вса • и недо
мꙑшлаше са • зане гл҃е
мо бѣ ѿ нѣкꙑхъ ꙗко іѡ҃а
нъ въста ѿ мьртвꙑхъ •
8. ѿ инѣхъ же ꙗко ильꙗ ꙗ
ви са • ѿ дроугꙑхъ же ꙗ
ко прр҃къ нѣкꙑй ѿ древь
нихъ въскр҃се • 9. и ре҃ иродъ
іѡ҃ана азъ оусѣкноухъ •
кто же юсть се о немьже
азъ слꙑшю таковаꙗ • и и
скаше видѣти и • 10. и възвра
щьше са ап҃ли повѣдаша
юлико створиша • и посе
мь[35] ѿиде юдинъ на мѣсто
града нарицаюмꙑй ви
фсайда • 11. народи же разоу
мѣвъше по нюмь идоша •
и приимъ ꙗ гл҃ше имъ ѡ
цр҃твии б҃ии • и требоующі
хъ ицѣлениꙗ цѣла ⁘
Въ п҃ꙗ • д҃ • н҃е • ѿ лоукы ⁘

Л IX Въ о҆н҃о • 12. пристоупиша къ
іс҃оу два на десꙗте оуч҃нка
рекоста юмоу • ѿпоусті
народꙑ • да шьдъше въ
окр҃тьнаꙗ вси и села
идоуть • да обрꙗщють
брашно • ꙗко сде на поу
стѣ юсмъ мѣстѣ • 13. ре҃ же
к нимъ дадите имъ въі
ꙗсти • они же рекоша не
имамъ сде вꙗще • е҃ • ти хлѣ
бъ и двоу рꙑбоу • аще оубо
не мꙑ шьдъше на вса лю
ди сиꙗ коупимъ брашна •
14. бꙗше бо моужь ꙗко • ҂е҃ •
ре҃ же оуч҃нкмъ своимъ
посадите ꙗ на околꙑ • по
н҃ • тъ • 15. и створиша тако
и посадиша вса • 16. приимъ
же хлѣбъ • е҃ • и ѡбѣ рꙑбѣ •
възрѣвъ на н҃бо бл҃ви ꙗ •
и преломивъ даꙗше оуче
никомъ своимъ • предъ
ложити народомъ • 17. и ꙗша
и насꙑтиша са вси • и възꙗ
ша избꙑтъкꙑ оукроухъ
коша • в҃і • те • 18. и б҃ꙑ югда
молаше са юдинъ • и бꙗ

[35] Пор. в ЄМ 78 а: поимъ.

51

хоу с҆ нимь оученици юго ⁘
Сѹ̑б · д҃ · еѵ҃а · ѿ лоукы ⁘
Л Въ о҃нб · 1. идыаше ісъ҃ въ соу
VI ботоу сквозѣ сѣıани
ıа · и въстьрзахоу оуче
ници юго класы · и ıа
дıахоу истирающе роу
ками · 2. нѣции же ѿ фари
сѣй рекоша имъ что тво
рите · югоже не достоить
творити въ соуботоу · 3. ѿвѣ
щавъ ісъ҃ рч҃е к нимъ ни ли
сего юсте чьли · юже ство
ри двдъ҃ · югда възалка сѧ
самъ и иже бѧхоу с҆ нимь ·
4. како вънидѣ въ домъ бж҃и
й · и хлѣбы предъложені
ıа приимъ ıасть и дасть
соущимъ с нимь · ихъже
не достоıаше ıасти · тъкмо
иерѣомъ юдинѣмъ · 5. и
гл҃ше имъ ıако гь҃ юсть снъ҃
чл҃вчьскый соуботѣ · 6. бс҃ы
же юмоу въ дроугоую соу
ботоу · вънити юмоу въ
сборищи и оучити · и бс҃ы
чл҃вкъ имыи соухоу роу
коу десноую · 7. и назирахѹ
книжьници аще въ соубо
тоу ис҆цѣлить и · да обрѧ
щють рѣчь на нь · 8. онъ же
вѣдıаше помышлени
ıа ихъ · и рч҃е моужеви и
моущемоу соухоу роукоу ·
въстани и и[36] стани посрѣ
дѣ · онъ же въста · 9. рч҃е же ісъ҃
къ оуч҃нкомъ · въпрошю
вы аще достоить въ соубо
тоу добро творити · или зло
ю створити · д҃шю сп҃сти
или погоубити · 10. и възрѣ
въ на вьсѧ и рч҃е юмоу простръ
роукоу твою · онъ же про
стьре · и оутвьрди сѧ роу
ка юго цѣла ıако и дроу
гаıа ⁘ гл҃[а · д҃ ·] еѵ҃а · і҃ ·
Нд҃ѣ · д҃ · еѵ҃ае · ѿ лоук ⁘
Л 4. Рч҃е гь҃ притъчю сию · 5. изи
VIII де сѣıаи сѣıать сѣме
не своюго · и югда сѣıаше
ово паде при поути и попра
но бс҃ы · и птица нбн҃ыıа
позобаша ю · 6. и дроугою па
де на камени и прозѧбъ
оусъше зане не имѣıа
ше влагы · 7. а дроугою

[36] Зайве и.

51 зв.

паде посредѣ тьрниꙗ и въздрасте тьрниѥ и по дави ѥ · 8. а дроугоѥ паде на земли добрѣ · и прозѧбъ створи плодъ стократи цею · 9. и въпрашахоу же оу ч҃нци ѥго гл҃ще что ѥсть притча си · 10. онъ же ре҃ч имъ вамъ бо дано ѥсть вѣда ти тайны цр҃ства б҃ия · а прочимъ въ прит'чахъ ре҃чно ѥсть · да видѧще не видѧть и слышаще не слышать · и не разоумѣ ють · 11. ѥсть же притча си · Сѣмѧ ѥсть слово б҃иѥ · 12. а иже при поути соуть слы шащей слово б҃иѥ · по то мь придеть дьꙗволъ · и възметь слово ѿ ср҃дца и хъ · да не вѣры имъше сп҃сени боудоуть · 13. а иже на камени иже ѥгда слы шать съ радостию приѥ млють слово · и си коре не не имоуть · иже въ вре мѧ вѣроу приѥмлють · и въ врѣмѧ напастий ѿ стоупають · 14. и падъший въ тьрний соуть си · слы шавъший словеса · и ѿ пе чали и б҃атьства и сласть ми житийсками ходѧ ще подавлѧють · и не до вьрха плъда творѧть · 15. а и же на добрѣй земли си соу ть · иже добрымь ср҃дцмь и бл҃гымь слышащей сло во дьржать · и плодъ тво рѧть въ тьрный многъ · 8. и възъгласи гл҃а · имѣѧй оуши слышати да слы шить ⁘

В поне҃д · е҃ · не҃д · ѿ лоу҃к ⁘

Л IX Въ онъ · 18. бы ѥгда молѧ ше сѧ іс҃ъ ѥдинъ · и с' ни мь бѧхоу оученици ѥ го · и въпроси ꙗ гл҃а ко го мѧ мнить народъ быти · 19. они же ѿвѣщавъ ше рекоша · ови іѡана кр҃ти телꙗ · иний же илью · ѡви й же ꙗко ѥдиного ѿ пр҃ркъ · ѿ древ'нихъ въскр҃съ · 20. ре҃ч же имъ вы же кого мѧ гл҃ете быти · ѿвѣщавъ же петръ

52

рⷹе · х҃а сн҃а б҃иꙗ · 21. онъ же за
прѣти имъ · повелѣ нико
моуже не гл҃ти сего · 22. рекы
й ꙗко подобаѥть сн҃оу чл҃вѣ
чьскомоу много пострада
ти · и искоушеноу быти ѿ
старець · и жрець и книжнї
къ · и оубьѥноу быти · и въ
третий дн҃ь въстати ⁖
Въ вⷮъ · е҃ · нⷣе · ѿ лоукы ⁖
Л 23. **Р**ⷹе г҃ь своимъ оученикомъ ·
IX аще кто хощеть по мнѣ
ити · да ѿвьржеть сѧ себе ·
и да възметь крⷭтъ свой по
вся дн҃и по мнѣ ходить · 24. и
же бо аще хощеть дш҃ю свою
сп҃сти погоубить ю · а иже
аще хощеть погоубити
дш҃ю свою мене ради тъ сп҃се
ть ю · 25. каꙗ бо польза чл҃вкоу
аще и вьсь миръ приобрѧ
щеть · а дш҃ю свою погоуби
ть · или ѿщетить · 26. иже бо
аще постыдиⷭть мене и мо
йхъ словесъ · сего и сн҃ъ чл҃вѣ
чьскъй постыдиⷭть · ѥгда
придеть въ славѣ своѥй и
оц҃и и ст҃хъ анг҃лъ · 27. гл҃ю же

вамъ въистиноу соуть
дроузий ѿ стоꙗщихъ сде
иже не имоуть въкоуси
ти см҃рти · дондеже оузрѧ
ть цⷭртвиѥ б҃иѥ ⁖
Въ срⷣе · е҃ · нⷣе · ѿ лоукы ⁖
Л 43. **Р**ⷹе г҃ь своимъ оученико
IX мъ · 44. въложите вы въ
оуши словеса си · сн҃ъ бо чл҃вѣ
чьскъй имать предаⷭти
въ роуцѣ чл҃вчьстѣ · 45. они
же не разоумѣша гл҃а сего
бѣ бо прикровенъ ѿ нихъ
да не ощютѧть ѿ нихъ ·
и боꙗхоу сѧ въпросити ѥ
го ѡ гл҃ѣ семь · 46. въниде же
помышлениѥ въ нѧ · кто
ихъ вѧщи бы былъ · 47. іс҃ъ
же вѣдый помышлени
ꙗ ихъ · и приимъ отроча
постави оу собе 48. и рⷹе имъ ·
иже аще прииметь отро
ча се въ имꙗ моѥ мꙗ при
ѥмлеть · иже аще мꙗ прї
ѥмлеть · приѥмлеть по
славъшаго мѧ · и иже бо
м'ний ѥсть въ всѣхъ сь ѥ
сть вѧщий · 49. ѿвѣщавъ же

52 зв.

іѡа̑нъ рⷱе · настав'ниче ви
дѣхомъ иного именемь
твоимь изгонѧща бѣсы ·
и въз'бранихомъ юмоу
ꙗко въ слѣдъ с нами не хо
дить · 50. и рⷱе к' нюмоу іс̑ъ · не
браните юмоу нⷭѣ бо на вы ·
иже бо нⷭѣ на вы по васъ
юсть ⁘
В чⷮе · е҃ · нⷣе · ѿ лоукы ⁘
Л **Въ оⷡно** · пристоупль къ
IX ісоу юдинъ ѿ оученикъ
юго рⷱе юмоу · 49. наставнї
че видѣхомъ нѣкою
го ѡ имени твоюмь
изгонѧща бѣсы · и въ
збранихомъ юмоу ꙗко
въ слѣдъ с нами не ходи
ть · 50. и рⷱе юмоу іс̑ъ не бранї
те юмоу нⷭѣ бо на вы · и
же бо нⷭѣ на вы по васъ ю
сть · 51. бⷭы же югда сконь
чавахоу сѧ дн̑ью въхоже
нию юго · и тъ оутвьрди
лице свою ити въ иерⷭлмъ ·
52. и посла вѣстьникы пре
дъ лицемь своимь · и шь
дъше вънидоша въ вьсь
самарѧньскоу · да оугото
вать юмоу 53. и не приꙗша ю
го · ꙗко лице юго бѣ грѧ
дый въ иерⷭлмъ · 54. видѣвъ
ше же оучⷩци юго иꙗковъ
іѡа̑нъ · гⷭи хощеши ли и рⷱе
вѣда огнь снидеть съ нб҃се
и поꙗсть ꙗ · ꙗкоже илиꙗ
створи · 55. и ѡбративъ же сѧ
запрѣти има и рⷱе · не вѣ
ста сѧ коюго дх̑а юста вы ·
сн̑ъ чл̑вчьскый нⷭѣ пришь
лъ дш̑ь чл̑вчьскыхъ погоу
битъ нъ спⷭтъ · 56. и идоша
въ иноу вьсь ⁘
В пⷮѧ · е҃ · нⷣе · ѿ лоукы ⁘
Л **Въ оⷡно** · 1. ꙗви гⷭь инѣхъ · о҃ · тъ
X оучнкъ · и посла ꙗ по двѣ
ма предъ лицемь своимь ·
въ вьсѧ грады и мѣста · ꙗ
може хотѧше самъ ити ·
2. глаше же к' нимъ жатва
оубо многа а дѣлатель ма
ло · молите сѧ оубо гⷭноу жа
твѣ · да изведеть дѣлате
лѧ на жатвоу свою · 3. идѣте
се азъ посылаю вы акы а
гньца посредѣ вълкъ · 4. не

53

носите вълагалища ни
мѣшьца ни сапогъ · и ни
когоже не цѣлоуйте на
поути · 5. въ ньже домъ въ
нидете колижьдо · пьрвѣ
ѥ гл҃те миръ домоу томоу ·
6. и аще боудоуть сн҃ве мира ·
почиѥть на нихъ миръ
вашь · аще ли же ни къ ва
мъ възвратитⷭ҇ь · 7. в҄ домоу
въ томь же пребывайте ·
ꙗдоуще и пьюще ꙗже соу
ть оу нихъ · достойнъ бо
ѥсть дѣлатель мьзды сво
ѥꙗ · не преходите изъ до
моу въ домъ · 8. въ ньже до
мъ колижьдо въходите
и приѥмлють вы · ꙗдите
предълагаѥмаꙗ вамъ ·
9. и цѣлите недоужьныꙗ
иже соуть въ немь · и гл҃те
имъ приближи бо сѧ на
вы цⷭ҇ртво б҃ие · 10. и въ ньже
градъ колиждо въходите ·
и не приѥмлють васъ · и
шьдъше на распоутьꙗ ѥ
го рьцѣте · 11. и прахъ приле
пъший насъ ѿ града вашⷢ҇е

въ ногахъ нашихъ · ѿтрѧ
саѥмъ вамъ · обаче се вѣ
дите ꙗко приближи сѧ
на вы цⷭ҇ртвие б҃иѥ · 12. гл҃ю
же вамъ ꙗко содомлꙗно
мъ ѿраднѣѥ боудеть въ
тъ дн҃ь неже градоу томоу ·
13. горе тобѣ хоразинъ · горе
тобѣ вифсайда · ꙗко аще
бы въ тоурѣ и сидонѣ бы
ша силы былы · бывъша
ꙗ въ ваю · преже оубо въ вла
сѧници и попелѣ сѣдѧ
ще покаꙗли сѧ быша ·14. о
баче тоуроу и сидоноу ѿра
дьнѣѥ боудеть на соудѣ
неже вама · 15. и ты каперна
оуме до н҃бсъ възнесъ сѧ ·
до ада низъведеши сѧ ⁘
Сбⷡ҇у · е҃ · еуⷢ҇ае · ѿ лоукы ⁘
Л VII
Въ онⷡ҇ю · 1. въниде іс҃ъ въ капе
рнаоумъ · 2. сът҄никоу же
нѣкоѥмоу рабъ болѧ зѣ
ло оумираше · иже бѣ ѥ
моу чⷭ҇тьнъ · 3. слышавъ
же іс҃а посла к҄ нѥмоу ста
рьца жидовьскы · да бы
шьлъ сп҃слъ рабъ ѥго · 4. они

53 зв.

же пришьдъше къ і҃сви · молꙗхоуть и надъщь но[37] глщ҃е к҄ нѥмоу · ꙗко до стойнъ ѥсть ѥже аще да си ѥмоу · 5. любить бо ꙗзы къ нашь · и сборище тъ съ зда намъ · 6. і҃съ же идꙗше с ними · и ѥще же ѥмоу недалече соущю ѿ домоу посла к҄ нѥмоу дроугы сът҄никъ глꙗ ѥмоу · г҃и не движи сѧ · нѣсмь бо до стойнъ да подъ кровъ мо й в҄нидеши · 7. тѣмь же ни себе достойна створихъ прити къ тебе · нъ рьци словомь и ицѣлѣѥть о трокъ мой · 8. азъ бо чл҃вкъ ѥсмь подъ властели оучи ненъ · имѣꙗй подъ собо ю воꙗ · и гл҃ю семоу иди и идеть · и дроугомоу при ди и придеть · а рабоу мо ѥмоу створи се и створи ть · 9. слъшавъ же і҃съ диви сѧ ѥмоу · и обращь сѧ по слѣдоующемоу народоу рє҃ · аминь гл҃ю вамъ ни

въ изли толикы вѣры ѡ брѣтохъ · 10. и възвративъ ше сѧ въ домъ послании · обрѣтоша болѧщаго ра ба ицѣлѣвъша ⁘ [гл҃а · е҃ ·] [е]ѵ҃а нє҃ · е҃ · о ба҃тѣмь · ѿ лоук ⁘ аі҃ · Л XVI рє҃ гь · 19. чл҃вкъ нѣкый бѣ ба҃тъ · и облачаше сѧ въ багрꙗницю и чрьвлени цю · веселѧ сѧ на вся дн҃и свѣтьло · 20. нищь же бѣ нѣ кто именьмь лазорь · и же лежаше предъ вратъ ѥго гнойнъ · 21. и помышлѧ ꙗ насытити сѧ ѿ кроупъ падающихъ ѿ трѧпезы ба҃таго · нъ и пси приходꙗ ще облизахоу гной ѥго · 22. бы҃с же оумрети нищемоу и несеноу быти аньглы на лоно аврамле · оумре же и ба҃тый · и погребоша и 23. въ адѣ · и възведъ очи свой сый въ моукахъ · оузрѣ же авраама издалеча и лазорѧ на лонѣ ѥго · 24. и тъ възглашь рє҃ ѡч҃е авраамє помилоуй мꙗ · и посъли

[37] Замість натъщьно.

54

лазорѧ да омочить конь
ць пьр҆ста своѥго въ водѣ ·
и оустоудить ꙗзыкъ мо
й · ꙗко стражю въ пламе
ни семь · 25. реⷱ҇ же авраамъ ·
чадо помани ꙗко приꙗ
лъ ѥси бл҃гаꙗ твоꙗ въ жи
вотѣ твоѥмь · а лазорь та
коже ꙁлаꙗ · нынꙗ же сде
оутѣшаѥть сѧ а ты стра
жеши · 26. и надъ всѣми си
ми межю вами и нами
пропасть велика оутвь
рди сѧ · ꙗко хотѧщей ми
ноути ѿсюдоу к вамъ не
възмагають · ни же ѿтоу
доу к намъ не приходѧть ·
27. реⷱ҇ же молю тѧ оубо ѡч҃е по
слеши въ домъ ѡц҃а моѥ
го · 28. имамъ бо · є҃ · братий ·
ꙗко да възвѣстѧть имъ ·
да не и ти придоуть на
мѣсто се моученьꙗ · 29. гл҃а
ше аврамъ имоуть мосѣ
ꙗ и пр҃ркы да послоушаю
ть ихъ · 30. онъ же реⷱ҇ ни ѡч҃е
аврааме · нъ аще кто ѿ
мьртвыхъ въскрⷭ҇неть

покають сѧ · 31. реⷱ҇ же аще мо
сѣꙗ и пр҃ркъ не послоуша
ють · ни аще кто ѿ мь
ртвыхъ въскрⷭ҇неть не
имоуть вѣры ⁘

В поⷣне · г҃ · неⷣ · ѿ лоуⷦ ⁘

Л **Р**еⷱ҇ гь҃ · 22. вьсѧ мнѣ преда
Х на быша ѿ ѡц҃а моѥⷢ҇ ·
и никтоже не вѣсть кто
ѥⷭ҇ сн҃ъ тъкмо ѡц҃ь · и ни
ктоже не вѣсть кто ѥсть
ѡц҃ь тъкмо сн҃ъ · и ѥмоу
же аще хощеть сн҃ъ ꙗви
ть · 23. и обративъ сѧ къ оу
ченикомъ ѥдинъ и реⷱ҇ ·
бл҃жнѣй очи ꙗже види
та · 24. гл҃ю бо вамъ · ꙗко мнⷪ҇
ꙁи прⷪ҇рци и црⷭ҇ве · въсхотѣ
ша видѣти ꙗже видите
и не видѣша · и слышатї
ꙗже слышите и не слы
шаша ⁘

Въ вⷮ҇ъ · г҃ · неⷣ · ѿ лоук ⁘

Л **В**ъ оноⷡ҇ · 1. бⷭ҇ы соущю ісоу
XI ѥдиномоу · на мѣ
стѣ нѣнакоѥмь[38] молѧ
сѧ ꙗко и преста · реⷱ҇ же
нѣкый ѿ оученикъ

[38] Пор. в ЄМ 82 б: нѣкакомь.

54 зв.

ѥго к҆ нѥмоу · г҃и наоучї
ны молити сѧ · ꙗкоже
іѡ҃анъ наоучи оученики
къι своꙗ · 2. реⷱ҇ же имъ ѥгда
молите сѧ и гл҃те · ѡч҃е
нашь иже ѥси на нб҃сьхъ ·
да ст҃ить сѧ имѧ твоѥ ·
да придеть црⷭ҇твиѥ твоѥ ·
и да боудеть волꙗ твоꙗ ·
ака на нб҃си и на ꙁемли ·
3. хлѣбъ нашь бытьнꙑй
дажь намъ на всѧкъ дн҃ь ·
4. и остави намъ грѣхꙑ на
ша · ꙗкоже и мы оставлѧ
ѥмъ всѧкомоу дължьнї
коу нашемоу · не въведи
насъ въ искоушениѥ · нъ
иꙁбави насъ ѿ неприꙗꙁнї ·
5. и реⷱ҇ к нимъ кто ѿ васъ дроу
га имать · идеть к҆ немоⷨ҇у
полоуношчи · и реⷱ҇ть ѥмоу
дроуже дай ми въ ꙁаймъ
три хлѣбꙑ · 6. ельмаже
дроугъ ми приде соупоу
т҆ний мнѣ · и не имамъ
ч҆со положити предъ ни
мь · 7. и тъ иꙁъ оутрьоудоу
ѿвѣщавъ речеть · не тво

ри ми троуда оуже двьри
ꙁатворенꙑ соуть · и дѣ
ти моꙗ съ мною соуть на
ложи · не могоу въстати
и дати тебе · 8. гл҃ю же ва
мъ аще и не дасть ѥмоу
въставъ ꙁане ѥсть дроу
гъ ѥмоу · нъ ꙁа беꙁъѡчь
ство ѥго въставъ дасть
ѥмоу ѥлико требоуѥть ·
9. и аꙁъ гл҃ю вамъ · ищѣте
и обрꙗщете · тълъцѣте
и ѿвьрꙁоуть сѧ вамъ · 10. вь
сь просѧй приѥмлеть · и
ищай обрѧщеть · и тъ
лкоущемоу ѿвьрꙁоуⷭ҇ть ⁘
Въ срⷣе · г҃ · неⷣ · ѿ лоⷦ҇у ⁘
Л **Реⷱ҇** г҃ь своимъ оуч҃нкомъ ·
XI 9. просите и дасть сѧ ва
мъ · ищѣте и обрꙗщете ·
тълъцѣте и ѿвьрꙁоуⷭ҇ть
вамъ · 10. вьсь просѧй приѥ
млеть · и ищай обрꙗще
ть · и тълкоущемоу ѿвь
рꙁоуⷭ҇ть · 11. котораго же ѿ ва
съ ѡц҃а въспросить сн҃ъ сво
й хлѣба · еда камьнь по
дасть ѥмоу · или рꙑбꙑ

55

еда въ рыбы мѣсто змї
ю подасть ѥмоу · 12. или а
ще въспросить ꙗйца · е
да подасть ѥмоу скърпї
ю · 13. аще оубо вы зли соу
ще оумѣѥте даꙗниꙗ
бл҃гаꙗ даꙗти чадомъ
вашимъ · кольми паче
оц҃ь вашь съ нб҃се дх҃ъ
ст҃ый дасть вамъ просѧ
щимъ оу нѥго ⁘
В чт҃е · г҃ · нд҃е · ѿ лоук ⁘
Л **В**ъ онⷡ҇о · 14. бѣ іс҃ъ изгонѧ
XI бѣсы · и тоу бѣ нѣмъ ·
бⷭ҇ы же из'гнаноу бѣ
соу прогл҃а нѣмый · и
дивлѧхоу сѧ народи ·
15. нѣций же ѿ нихъ рѣша ·
о вельзаоулѣ кнѧзи бѣ
М съ изгонить бѣсы · 23. онъ
Ш же ѿвѣщавъ рⷱ҇е · како мо
жеть сотона сотоноу и
Л згонити · 16. дроузий же
XI ѿ нихъ искоушающе
и · знамениꙗ ѿ нѥго
искахоу съ нб҃се · 17. онъ
же вѣдый помышле
ниꙗ ихъ рⷱ҇е имъ · все ра
здѣлаꙗй сѧ црⷭ҇тво са
мо въ себе опоустѣѥть ·
и домъ на домъ падеⷭ҇ть ·
18. аще же сотона самъ въ
себе раздѣли сѧ · како
станеть црⷭ҇тво ѥго · ꙗко
гл҃те мѧ о вельзаоулѣ
изгоню бѣсы · 19. аще же
азъ о вельзаоулѣ из'го
ню бѣсы · сн҃ве ваши о
комь изгонѧть · сего ра
ди ти вамъ боудоуть
соудиꙗ · 20. аще ли же о пь
рстѣ бж҃ий изгоню бѣсы ·
оубо постиже на васъ црⷭ҇ь
ство бж҃ию · 21. ѥгда оубо крѣ
п'кый въороуживъ сѧ
хранить дворъ свой · въ
мирѣ соуть имѣниꙗ
ѥго · 22. а понеже крѣпли
й ѥго нашьдъ побѣди
ть и · и вьсѧ ороужиꙗ ѥго
ѿиметь на негоже оу
поваше · и плѣнъ ѥго
раздаѥть инымъ · 23. и
же нⷭ҇ѣ съ мною на мѧ ѥ
сть · и иже не събираѥть
съ мною · расыпаѥть ⁘

55 зв.

В п҃тѧ · є҃ · н҃є · ѿ лоук ⁘
Л **Р҃е г҃ь** · 23. иже н҃ѣ съ мною на
XI мѧ ѥсть · и иже не съби
рають съ мною расыпа
ють · 24. ѥгда неч҃тый д҃хъ
изидеть ѿ ч҃лвка · про
ходить сквозѣ безво
дьнаꙗ мѣста · ища по
коꙗ и не обрѣтаꙗ · г҃лть
бо възвращю сѧ въ домъ
свой ѿнюдоуже изидохъ ·
25. и пришьдъ обрѣтаѥть
пометенъ и оукрашенъ ·
26. тъгда идеть и поиметь
дроугыхъ гор҆ше себе се
дмь д҃хъ · и въшьдъше
живоуть тоу · и бываѥ
ть ч҃лвкоу томоу послѣ
дьнѧꙗ горше пьрвыхъ ⁘
С҃бу · є҃ · е҃уа · ѿ лоук ⁘
Л **Р҃е г҃ь** · 16. никтоже оубо свѣ
VIII тильника въжьгъ · по
крываѥть ѥго съсоудо
мь или подъ одромь по
лагаѥть · нъ на свѣщь
ницѣ възлагаѥть · да
въходѧщий видѧть
свѣтъ · 17. н҃ѣ бо тайно ѥже
не ꙗвит҃ь · ни оутаѥно
ѥже не боудеть познано
и въ ꙗвлениѥ придеть ·
18. блюдѣте сѧ оубо како
слышите · иже бо има
ть дасть сѧ ѥмоу · а иже
не имать и ѥже мнит҃ь
имѣꙗ ѿиметь сѧ ѿ нѥ
го · 19. придоша же к҆ нѥм҃у
м҃ти ѥго и бр҃аꙗ ѥго · и не
можахоу бесѣдовати
к нѥмоу народомь · 20. и въ
звѣстиша ѥмоу г҃лще ·
ꙗко м҃ти и бр҃аꙗ твоꙗ въ
нѣ стоꙗть видѣти тѧ
хотѧще · 21. онъ же ѿвѣща
въ р҃е къ нимъ · м҃ти мо
ꙗ и бр҃аꙗ моꙗ си соуть ·
слышащей слово б҃иѥ и
творѧще ѥ ⁘ [г҃л · є҃ · е҃уа · а҃][39]
Н҃є · є҃ · е҃уе · ѿ л҃оу ⁘
Л **Въ о҃в҃ю** · 27. приде і҃съ въ вьсь
VIII гадариньскоую · срѣте
и моужь ѥдинъ ѿ гра
да · иже имѣ бѣсъ ѿ
лѣтъ многъ · и въ ри
зоу не облачаше сѧ · и
въ храмѣхъ не живѧше ·

[39] Напис затертий.

56

нъ въ гробѣхъ · 28. оузрѣвъ
же і҃са издалеча припа
де к' нѥмоу · и гⷭ҇лмь вели
комь възъпивъ и рⷱ҇е · что
ѥсть мнѣ и тебе сн҃е б҃а
выш'нꙗго · молю ти сѧ
не моучи мене · 29. прѣща
ше бо д҃хви нечⷭ҇томоу и
зити ѿ нѥго · ѿ многъ
бо лѣтъ въсхышаше и · и
вѧзахоуть и оужи желѣ
зны и поуты стрегоуще ·
и растьрзавъ оузы гони
мъ бѣаше бѣсомь скво
зѣ поустыню · 30. и въпроси
и і҃съ гл҃а что ти ѥсть имѧ ·
онъ же рⷱ҇е легеонъ · ꙗко
мнози бѣси в'нидоша въ
нь · 31. и молѧхоуть и да не
повелить имъ въ бездь
ноу ити · 32. бѣ же тоу стадо
свиний много пасомо въ
горѣ · и молиша и да пове
лить имъ въ ты ити и по
велѣ имъ · 33. ишьдъше же
бѣси ѿ чл҃вка и вънидо
ша въ свиньꙗ · и оустрьмї
сѧ стадо свиною по брегоу
въ ѥзеро и истопе · 34. видѣ
въше же пасоущий бывъ
шеѥ бѣжаша · и възвѣсти
ша въ градѣхъ и въ селѣхъ ·
35. и изидоша видѣтъ бывъ
шаго · и придоша къ і҃сви ·
и обрѣтоша сѣдꙗща чл҃вка
из негоже изидоша бѣси
мнози · облъчена и с'мы
слѧща при ногоу і҃своу · и
оубоꙗша сѧ · 36. възвѣстиша
же имъ видѣвъшей како
сп҃се сѧ бѣсновавый · 37. и мо
лиша и вьсь народъ обла
сти гадариньскыꙗ · ѿи
ти ѿ нихъ · ꙗко страхомь
великомь одьржими бѧ
хоу · ѡнъ же вълѣзъ в' ко
рабль възврати сѧ · 38. молѧ
ше же сѧ ѥмоу моужь изъ
нѥгоже изидоша бѣси ·
да бы съ нимь былъ · і҃съ
же ѿпоусти и гл҃а · 39. възвра
ти сѧ въ домъ свой · и повѣ
дай ѥлико ти створи б҃ъ ·
и иде въ домъ свой · и по все
моу градоу проповѣдаꙗ ·
ѥлико створи ѥмоу і҃съ ⁘

56 зв.

В поне̑ · з҃ · не̑ · ѿ лоу̑ ⁘
Л **Въ оно̑** · 29. събирающемъ сѧ
XI народомъ · нача ісъ гла
ти родъ сь родъ лоукавъ
ѥсть · знамениꙗ и
щеть и знамениѥ не
дасть сѧ ѥмоу · нъ тък҆мо
знамениѥ иѡнꙑ прр҃ка ·
30. ꙗкоже бо б̑ꙑ иѡнꙑ зна
мениѥ ниневгитомъ ·
тако боудеть и снъ члвчь
родоу семоу · 31. црца оужь
скаꙗ въстанеть на соудъ
съ моужи рода сего · ꙗко
приде ѿ коньць землꙗ
слꙑшати премоудрості
соломонꙗ · и се множѣѥ
соломона с҆де · 32. моужи ні
нев҆гитьстий въскр̑ноу
ть на соудъ съ родъмь си
мь и ѡсоудѧть и · ꙗко по
каꙗша сѧ въ проповѣдь
иѡниноу · и се множаѥ
иѡнꙑ с҆де · 33. никтоже бо
въжегъ свѣтил҆ника
въ кръвѣ полагаѥть · ні
подъ споудомь · нъ на свѣ
тилѣ · да въходѧщий ви
дѧть свѣтъ ⁘

Въ вт̑ · з҃ · не̑ · ѿ лоу̑ ⁘
Л **Ре̑ гь** · 34. свѣтильникъ
XI тѣлоу ѥсть око · ѥгда
оубо ѡко твоѥ просто боу
деть · и все тѣло твоѥ свѣ
т҆ло боудеть · а понеже лоу
каво боудеть · и тѣло тво
ѥ тьмьно боудеть · 35. блю
ди оубо ѥгда свѣтъ иже
ѥсть въ тебе тьма ѥсть ·
36. аще оубо тѣло твоѥ все
свѣтьло боудеть · не имꙑ
й части никоѥꙗже ть
мьнꙑ · боудеть свѣтьло
все · ꙗко се свѣтильникъ
блистаниѥмь просвѣща
ѥ̑ть · 37. ѥгда же глше · молѧ
ше и фарисѣй нѣкто · да
обѣдоуѥть оу нѥго · въшь
дъ же възлеже · 38. фарисѣ
й же видѣвъ диви сѧ · ꙗко
не преже кр̑ти пьрвѣѥ о
бѣда · 39. ре̑ же гь к҆ нѥмоу ·
нꙑнѣ вꙑ фарисѣй вънѣ
ш҆нѥѥ стькланици и блю
да оучищаѥте · оутрьнѧ
ꙗ ваша полна соуть гра

57

блениꙗ и злобы 40. безоумьний · не иже ли ѥ створи въ нѣш'неѥ · и оутрьнеѥ створи · 41. обаче соущаꙗ дадите млⷭтыню · и се все чⷭто боудеть вамъ ⁘

Въ срⷣе · з҃ · нⷣе · ѿ лоукы ⁘

Л XI **Реⷱ҇ г҃ь** · къ пришьдъшимъ к' нѥмоу июдѣомъ · 42. лютѣ вамъ фарисѣомъ · ꙗко десꙙтиноу даѥте ѿ вонꙗлица · и пигана и всего зелиꙗ · и чресъ соудъ ходите и любъве б҃жиꙗ · си же подобаше створити и онѣхъ не оставлꙗти · 43. лютѣ вамъ фарісѣомъ · ꙗко любите предъсѣданиꙗ на сборищихъ · и цѣлованиꙗ на тържищихъ · 44. лютѣ вамъ книгъчиꙗ и фарисѣй и лицемѣри · ѥсте бо ꙗко гроби невѣдоми · и ч҃лвцї ходꙙщей върхоу и не видꙙще · 45. ѿвѣщавъ же нѣкый ѿ книгъчиꙗ · г҃ла ѥмоу оучителю · се г҃лꙗ и ны кориши · 46. онъ же реⷱ҇ · и вамъ книгъчиꙗмъ лютѣ · ꙗко накладаѥте на ч҃лвкы бремена не оудобь носима · а сами ни ѥдинѣмь пьрстомь вашимь прикасаѥте сꙙ бременьхъ ⁘

В чⷮе · з҃ · нⷣе · ѿ лоукы ⁘

Л XI **Реⷱ҇ г҃ь** · къ пришьдъшимъ к' нѥмоу июдѣомъ · 47. лютѣ вамъ к'нижьници и фарисѣй · ꙗко красите гробы прⷪркъ · ѡ ц҃и ваши избиша ꙗ · 48. послоушьствоуѥте бо дѣломъ оц҃ь вашихъ · и волите с' ними ꙗко ти оубо избиша ꙗ · вы же красите гробы ихъ · 49. сего ради и премдⷭрть б҃жиꙗ рече · послю въ нꙙ прⷪркы и апⷭлы · и ѿ нихъ оубьють и ижденоуть · 50. да мьстить сꙙ всѣхъ прⷪркъ кръвь проливаѥмаꙗ · ѿ начала всего мира · 51. и ѿ кръве авелꙗ правьдьнаго · до кръве захариꙗ ·

57 зв.

оубьюнаго межю олта
ремь и храмомь · ей глю
вамъ · възищють сѧ всѧ
си ѿ рода сего · 52. лютѣ вамъ
книгъчиꙗмъ · ꙗко в҆зѧ
сте ключь разоумѣнию ·
сами не вълазите и въ
лазꙗщимъ възбраниꙗ
юте · 53. глщю же юмоу к҆ ни
мъ сице · начаша книжь
ници и фарисѣй лютѣ
гнѣвати сѧ · и престати
о мнозѣ 54. блюдоуще юго ·
ищюще ꙗти ѿ оустъ юго
что · да на нь възъглють ·
Л XII 1. о нихъже събравъше
мъ сѧ тьмамъ народа ·
ꙗко препирахоу дроугъ
дроуга · нача же глати
къ оучнкомъ своимъ ·
пьрвѣю вънемлѣте себе
ѿ кваса фарисѣйска · ю
же юсть лицемѣрию ⁘
В пꙗ · з · нѐ · ѿ лоук ⁘
Л XII **Рѐ** гь своимъ оучнкомъ ·
2. ничсоже покровено ю
сть юже не ѿкрыюсть ·
и тайно юже не разоу

мѣють сѧ · 3. зание юлико
въ тьмѣ рекосте · въ свѣ
тѣ оуслышить сѧ · и юже
къ оухоу гласте · въ хра
мѣхъ проповѣсть сѧ на
кровѣхъ · 4. глю же вамъ
дроугомъ своимъ · не оу
бойте же сѧ ѿ оубиваю
щихъ тѣло · по томь же
не имоущимъ лихо что
створити · 5. сказаю же ва
мъ того сѧ оубойте · оубо
йте сꙗ имоущаго власть
по оубьюний въврещи въ
дьбрь огньноую · ей же
глю вамъ того оубойте сѧ ·
6. не пꙗть ли птиць цѣни
ть сѧ на пѧти сребрьни
къ · и ни юдина же ѿ ни
хъ нѣс забъвена предъ бо
мь · 7. нъ и власи главы ва
шеꙗ вси ищьтени соуть ·
не оубойте оубо мнозѣхъ
п҆тиць лоучьше юсте вы ·
8. глю же вамъ ⁘ **за.**
Всѧкъ иже исповѣсть мѧ
предъ члвкы · и снъ члвчь
исповѣсть и предъ англы

58

б҃ий · 9. и ѿвьргꙑй сѧ мене
предъ ч҃лвкꙑ · ѿвьрженъ
боудеть предъ анг҃лꙑ б҃и
й · 10. и вьсь иже реⷱ҇ть слово на
сн҃а ч҃лвчьскаго оставитⷭ҇
юмоу · 11. а хоуливъшемоу
до ст҃го дх҃а не оставить сѧ
юмоу · югда же приведоу
ть вꙑ на сборища · и вла
сти и вл҃дчьствиꙗ · не пь
чете сѧ како или что по
мꙑслите · 12. ст҃ꙑй бо дх҃ъ
наоучить вꙑ въ тъ часъ ·
ꙗкоже подобають гл҃ти ⁘
Сбⷡ҇оу · з҃ · еуⷢ҇ае · ѿ лоⷦ҇у ⁘
Л IX **В**ъ оноⷡ҇ · 1. призва іс҃ъ оба на
десѧте оуч҃нка своꙗ · да
сть имъ силоу и власть ·
на всѣхъ бѣсѣхъ · и не
доугꙑ ицѣлити · 2. и по
сла ꙗ проповѣдати црⷭ҇твї
ю б҃ию · и ицѣлити болѧ
щаꙗ · 3. и реⷱ҇ къ нимъ · ничʼсо
же не възмѣте на поуть ·
ни жьзла ни пирꙑ ни хлѣ
ба · ни сребра · ни двою ри
зоу ни мѣди · 4. и въ ньже
домъ аще вънидете тоу
пребꙑвайте · и ѿтоудоу
исходите · 5. и юлико аще
не приюмлють васъ · и
сходѧще же ѿ града того ·
и прахъ ѿ ногъ вашихъ
ѿтрѧсѣте въ съвѣдѣни
ю на нѧ · 6. исходѧще же про
повѣдайте сквозѣ вьси
бл҃говѣстоующе ицѣлѧ
ще всюдоу ⁘ *гл҃ⷭ҇а [· з҃ ·] еуⷢ҇а · в҃ ·*
Нⷣ҇е · з҃ · еуⷢ҇ае · ѿ лоукꙑ ⁘
Л VIII **В**ъ оноⷡ҇ · 41. ч҃лвкъ нѣкто прї
стоупи къ іс҃оу · юмоу
же имꙗ аиръ · и тъ кнѧ
зь сборищю бѧше · и па
дъ при ногоу іс҃воу · мо
лѧше и вънити въ домъ
свой · 42. ꙗко дъщи иночада
бѣ юмоу · ꙗко двою на де
сѧте лѣтоу · и та оумира
ше · и югда идꙗше наро
дъ оугнѣтахоуть и · 43. и же
на соущи въ течений кръ
ви · ѿ двою на десѧте лѣ
тоу · ꙗже врачемъ изда
ꙗвʼши все имѣнию свою ·
и ни ѿ юдиного же не мо
же исцѣлѣти · 44. си пристоу

58 зв.

пльши съ слѣда · косноу
ся подолъцѣ ризъ его · и
абие оста истоѵ'никъ
кръве ея · 45. и рѐ ісъ кто есть
прикосноувъй ся мнѣ ·
ѿмещющемъ же ся всѣ
мъ · рѐ петръ и иже с нимь
бяхоу · настав'ниче на
роди оутѣш'няють тя и
гнетоуть · и глши кто е
сть косноувъй ся мнѣ ·
46. ісъ же рѐ прикосноувъй
ся мнѣ кто · азъ оубо чю
хъ силоу ишьдъшю из' ме
не · 47. и видѣвъши жена яко
не оутай ся · и трепещющі
приде и припаде к' немоу
за нюже виноу прикосноу
ся емь · и повѣда емоу пре
дъ всѣми людьми · яко и
с'цѣлѣ абие · 48. ісъ же рѐ ей ·
дьрзай дъщи вѣра твоя спсе
тя иди въ миръ · 49. и еще же
емоу глющю · пришьдъ
нѣкто ѿ старѣйшинъ с'бо
ра · гла емоу яко дъщи тво
я оумре · не движи оучи
теля · 50. ісъ же слышавъ и ѿ
вѣща оцю гля · отрокови
ца не бой ся тъкмо вѣроуй
спсена боудеть · 51. пришьдъ
же в' домъ не да в'нити ни
комоуже съ собою · тъкмо
петроу иоаноу ияковоу ·
и оцю отроковица и мтри ·
52. рыдахоу же вси и плака
хоу ся ея · онъ же рѐ не пла
чете ся ея нѣ оумьрла о
троковица нъ спить · 53. и роу
гахоу ся емоу вѣдоуще я
ко оумре · 54. онъ же из'гнавъ
вся вънъ · и имъ ю за роукоу
възва гля · отроковице въ
стани · 55. и въз'врати ся дхъ
ея · и въскрсе абие · и пове
лѣ ей дати ясти · 56. и оужа
соста ся родителя ея · онъ
же запрѣти има · никомоу
же рещи бывъшаго ⁘
Въ поне · й · нѐ · ѿ лоук ⁘
Л XII **Въ** оно · оучащю ісоу · 13. рѐ е
моу нѣкто ѿ народа · оу
чителю р'ци братоу мо
емоу · да раздѣлить съ
мною причастие · 14. онъ же
рѐ емоу члвче кто мя по

59

стави соудью или дѣли
тела надъ вами · 15. рⷱе же
къ нимъ блюдѣте сѧ и
храните сѧ ѿ всѧкого лї
хоиманиꙗ · ꙗко не ѿ и
ꙁбытъка комоуждо
животъ юго юсть ѿ имѣ
ний юмоу · 22. сего дѣлѧ гл҃ю
вамъ · не пьцѣте сѧ въ
д҃ши своюй что ꙗсте · ни
тѣломь въ что облече
те сѧ · 23. д҃ша бо больши юсть
ꙗди · и тѣло одежа · 24. смо
трите вранъ · ꙗко не сѣ
ють ни жьнють · имъже
нⷭѣ скровища ни житьнї
ца · и б҃ъ питаюеть ꙗ · ко
льми паче вы юсте лоучь
ше птиць · 25. кто же ѿ васъ
пекъй сѧ можеть при
ложити телеси своюмь
лакоть юдинъ · 26. аще бо нї
мало чсо можеть · то что
о прочихъ печете сѧ · 27. смо
трите цвѣтьца како ра
стоуть · не троужають сѧ
ни прѧдоуть · гл҃ю же ва
мъ · ꙗко ни соломонъ въ

всей славѣ своюй облече
сѧ · ꙗко юдинъ ѿ сихъ · 28. а
ще же травоу дⷭнь на селѣ
соущю · и оутро въ пещь въ
мещемоу · б҃ъ тако одѣю
ть · кольми паче васъ ма
ловѣрий · 29. и вы не ищѣте
чсо имате ꙗсти · или что
пити · и не възносите сѧ ·
30. всѣхъ бо сихъ страны мї
ра сего ищють · вашь же ѡ
ц҃ь вѣсть ꙗко требоуюте
сихъ · 31. обаче ищѣте цⷭрь
ства б҃ия · и си вса прило
жать сѧ вамъ ⁘
Въ вⷮ҃ъ · й · нⷣе · ѿ лоук ⁘
Л **Рⷱе г҃ь** · 42. кто оубо юсть вѣ
XII р'нъй строитель и моу
дрый · югоже поставить
гⷭнъ надъ челѧдию своюе
ю · дати въ времѧ оурокъ
житьнъй · 43. бл҃женъ рабъ
тъ югоже пришьдъ гⷭнъ
юго обрѧщеть творѧща
тако · 44. въистиноу гл҃ю ва
мъ · ꙗко надъ всѣмь имѣ
нием своимь постави
ть и · 45. аще ли рⷱеть рабъ тъ

59 зв.

въ с҃рдци своѥмь · мьдли
ть гⷭ҇нъ мой прити · и на
ч́неть бити рабы и рабы
ня · ꙗсти же и пити и и[40]
оупивати сѧ · 46. придеть
же гⷭ҇нъ раба того въ дн҃ь въ
ньже не чаѥть · и въ годи
ноу въ нюже не вѣсть · и
протешеть и полотьма ·
и часть ѥго съ невѣр́ны
ми положить · 47. рабъ же ѡ
нъ вѣдый волю гⷭ҇на своѥⷢ҇ ·
не оуготовавъ и не створї
въ по воли ѥго · бьѥнъ боу
деть много · 48. и несъвѣды
й иже створь достойнъ ра
намъ бьѥнъ боудеть ма
лы · и всемоу ѥмоуже да
но боудеть много · много
възищеть сѧ ѿ нѥго · и ѥ
моуже предаша много
лишьша въспросѧть ѿ
нѥго ⁘
Въ срⷣе · й · нⷣе · ѿ лоук ⁘
Л **Рⷪе** гь · 48. всемоу ѥмоуже да
XII но боудеть много лишь
ша възищють ѿ нѥго ·
49. приходить огнꙗ въвре
щи въ землю · что ли хо
щю аще и оуже възгорѣ сѧ ·
50. кр҃щниѥ же имъ кⷭ҇тити
сѧ · и како оудьржю сѧ до
ндеже коньчаѥтⷭ҇ · 51. м́ни
те ли ꙗко мира придохъ
дати на землю · ни при
шьлъ ѥсмь гл҃ю вамъ на
раздѣлениѥ · 52. боудеть бо
ѿселѣ пѧть въ ѥдиномь
домоу раздѣленъ · триѥ
на два и два на три 53. раздѣ
лѧть сѧ · ѡц҃ь на сн҃а · и сн҃ъ
на ѡц҃а · и мт҃и на дъщерь
и дъщи на мт҃рь · и свькры
на снъхоу свою · и снъха
на свькръвь свою · 54. гл҃ше же
и народоу · ѥгда оузрите
облакъ въсходѧщь ѿ за
пада · абьѥ гл҃те ꙗко тоу
ча идеть и бываѥть та
ко · 55. и ѥгда оугъ вѣющь гл҃е
те зной боудеть · и быва
ѥть 56. лицемѣри · нбⷪу и зе
мли лице оумѣѥте искоу
шати · а времене сего ка
ко не искоушаѥте · 57. что же
и о собѣ не соудите правьды ·

[40] Так!

60

58. ѥгда идеши съ соупер҆ни
комь своимь къ кнѧзю ·
на поути дажь дѣланиѥ
избыти ѿ нѥго · да не прї
влечеть тебе къ соудий ·
и соудий тѧ предасть слоу
зѣ · и слоуга тѧ въсадить
въ тьмницю · 59. гл҃ю тобѣ
не имаши изити ѿтоу
доу · дондеже и послѣдь
нюю въздаси мѣд҆ницю ⁘
В чⷮе · и҃ · нⷣе · ѿ лоукы ⁘
Л **Въ онⷡо** · 1. придоша нѣци
XIII й повѣдающе і҃соу ѡ га
лилѣйхъ · ихъже кръ
вь пилатъ съмѣси съ
требами ихъ · 2. и ѿвѣ
щавъ і҃съ рⷱе имъ · мните
галилѣꙗне си грѣш҆ни
йше всѣхъ галилѣанъ
бѣша · ꙗко тако страда
ша · 3. ни гл҃ю вамъ · нъ аще
не покаѥте сѧ вси тако
же погыб҆нете · 4. или ѡнї
і҃ · и · й · на нѧже паде стъ
лпъ силоамльскъ и поби
ꙗ · мните же ꙗко ти дъ
лжьнѣйше бѣша паче вь
сѣхъ чл҃вкъ живоущихъ
въ иѥрⷭ҇лмѣ · 5. ни гл҃ю вамъ ·
нъ аще не покаѥте сѧ вси
такоже погыбнете · 6. гл҃а
ше же сию притъчю · смо
ковьницю имѧше нѣкы
й въ винограде своѥмь
въсаженоу · и приде плъ
да ища на нѥй · и не обрѣ
те · 7. рⷱе же къ копачю се тре
тиѥ лѣто ѿнелѣже прї
хожю ища плъда на смо
ковьници сей и не обрѣ
таю · посѣци ю оубо въскоу
ю и землю оупражнѧѥть ·
8. онъ же ѿвѣщавъ рⷱе ѥмоу
г҃и · остави ю и се лѣто · до
ндеже ѡкопаю окрⷭ҇тъ · и
осыплю ю гноѥмь · 9. аще
оубо створить плодъ · аще
ли же ни · въ грѧдоущеѥ
время посѣчеши ю ⁘
Въ пⷮкѧ · и҃ · нⷣе · ѿ лоⷦу ⁘
Л **Въ онⷡо** · 31. пристоупиша нѣ
XIII ций фарисѣй гл҃ще і҃соу и
зиди ѿсюдоу · ꙗко иродъ
хощеть тѧ оубити · 32. и рⷱе
имъ шьдъше рьцѣте

60 зв.

лисоу томоу · се из҆гоню
бѣсы · и ицѣлениꙗ тво
рю дн҃ь и оутро · и въ третї
й коньчаю · 33. обаче подоба
ють ми дн҃ь и оутро и въ о
нъ дн҃ь ити · ꙗко не подо
бно ѥсть пррк҃оу погыбь
ноути кромѣ иѥрлм҃а ·
34. иѥрлм҃е иѥрлм҃е избивы
й пррк҃ы · и камениѥмь
побиваꙗ посланыꙗ к то
бѣ · коль краты хотѣхъ
събрати чада твоꙗ · ꙗко
же и коурица гнѣздо сво
ѥ подъ крилѣ и не въсхо
тѣсте · 35. се оставлꙗють сѧ
вамъ домъ вашь поустъ ·
гл҃ю же вамъ ꙗко не има
те мене видѣти · дон҆де
же рч҃ете блгс҃нъ грꙗдꙑй
въ имꙗ гс҃не ⁘
Сбв҃оу · й · еѵ҃ле · ѿ лк҃оу ⁘
Л IX **В**ъ онв҃о · 37. сшьдъшю іс҃оу съ
горы · срѣте и народъ мн҃
гъ · 38. и се моужь из народа
възъпи гл҃ꙗ · оучителю
призри на сн҃а моѥго
ꙗко иночадъ ми ѥсть · 39. и

се дх҃ъ ѥмлеть и вънеза
поу · въпиѥть и проужаю
ть сѧ съ пѣнами · едва ѿ
ходить ѿ нѥго скроуша
ꙗ и · 40. и молихъ сѧ оучн҃ко
мъ твоимъ да иждено у
ть и · и не възмогоша · 41. ѿ
вѣщавъ же іс҃ъ рч҃е · о роде не
вѣрьнъ и развращенъ ·
доколѣ боудоу въ васъ и тѣ
р҆плю вы · приведи сн҃а сво
ѥго сѣмо · 42. ѥще же грꙗдоу
щю ѥмоу повьрже и бѣсъ ·
и сътрѧсе и · запрѣти же
іс҃ъ дх҃ви нечс҃томоу · и и
с҆цѣли отрока · и в҆да и ѡ
тц҃ю ѥго · 43. дивлꙗхоу же сѧ
вси о величии бж҃ии ⁘ **гл҃а · и҃ ·**
Нд҃е · и҃ · еѵ҃ле · ѿ лк҃оу ⁘ еѵ҃а · г҃ ·
Л X **В**ъ онв҃о · 25. законьникъ нѣ
кто пристоупи къ іс҃оу
искоушаꙗ и и гл҃ꙗ · оучї
телю что створю · да жи
вотъ вѣчьнꙑи прио
брѧщю · 26. онъ же рч҃е ѥмоу
въ законѣ что писано ѥ
сть и како чтеши · 27. онъ
же ѿвѣщавъ рч҃е · възлюбї

61

ши г҃а б҃а своѥго ѿ всего срⷣца
своѥго · и всею д҃шею своѥ
ю · и всею крѣпостию своѥ
ю · и всѣмь помꙑшлени
ѥмь твоимь · и ближьнѧ
го твоѥго ꙗко и самъ сѧ ·
28. рⷱе же ѥмоу правѣ ѿвѣща ·
се твориши и живъ боуде
ши · 29. онъ же оправьдити
сѧ хотѧ самъ рⷱе къ і҃сви ·
кто ѥсть ближьний мо
й · 30. ѿвѣщавъ і҃съ рⷱе · чл҃вкъ
нѣкто съхожаше ѿ иѥроу
салима въ ѥрихонъ и въ
разбойникꙑ въпаде · и
же и съвълкъше и ꙗзвꙑ
възложивъше ѿидоша ·
оставивъше илѣ жива соу
ща · 31. по приключаю же жре
ць нѣкꙑй съхожаше поу
тьмь тѣмь · и видѣвъ и
мимоиде · 32. такоже и ле
в'гитъ бꙑвъ на томь мѣ
стѣ · пришьдъ и видѣвъ
мимоиде · 33. самарꙗнинъ
же нѣкꙑй грꙗдꙑй при
де на нь и видѣвъ и млⷭрдо
ва · 34. и пристоупивъ обѧ
за строупꙑ ѥго · възлива
ꙗ масло древѧноѥ и вино ·
въсадивъ же и на свой ско
тъ · приведе и въ гостинь
ницю · и прилежа ѥмь ·
35. и на оутрьни ишьдъ в'зе
мъ два сребрьника дасть
гостиньникоу · и рⷱе ѥмⷪу
прилежи же ѥмь · и ѥже
аще издаѥши азъ ѥгда
възвращю сѧ ѿдамь ти ·
36. кто оубо тѣхъ трий бли
жьний м'нить сѧ бꙑтї ·
въпадъшемоу въ разбо
йникꙑ · 37. онъ же рⷱе створи
вꙑй млⷭть с' нимь · рⷱе же
ѥмоу і҃съ иди и тꙑ створи
такоже ⁘
В поⷣне · ѳ҃ · нⷣе · ѿ лоⷦу ⁘
Л XIV **Въ оⷡно** · 1. въниде і҃съ въ до
мъ нѣкоѥго кнѧзѧ фа
рисѣйска · въ соуботоу
хлѣба ꙗстъ · 12. и гл҃ше къ
звавъшемоу · ѥгда ство
риши обѣдъ или вечерю ·
не зови дроугъ твоихъ
ни браⷮꙗ твоѥꙗ · ни роже
ниꙗ твоѥго · ни соусѣдъ

61 зв.

ба҃тъ · еда коли и ти та
коже тѧ възовоуть · и боу
деть ти въздаꙗние · 13. нъ
ѥгда твориши пиръ · въ
зови нищаꙗ маломо
щи · и хромыꙗ и слѣпы
ꙗ 14. бл҃жнъ боудеши · ꙗко
не имоуть ничтоже въ
здати · въздасть бо ти
сѧ въ въскрⷭ҇нию правь
дьнъıхъ · 15. слъıшавъ же
нѣкъıй ѿ възлежащи
хъ съ нимь · и рⷱ҇е ѥмоу
бл҃жнъ иже изъѣсть обѣ
дъ въ цⷭ҇ртвии б҃ии ⁘
Въ вⷮ҇ъ · ѕ҃ · нⷣ҇е · ѿ лⷦ҇оу ⁘
Л 25. **Въ онⷪ҇** · 25. идѧхоу съ і҃смь
XIV народи мнози · и обра
щь сѧ рⷱ҇е к̑ нимъ · 26. аще кто
грꙗдеть къ мнѣ · и не
възненавидить ѡц҃а
своѥго и мт҃ре · и женъı и
чадъ и братⷮ҇ꙗ · и сестръ · ѥ
ще же и д҃ша своѥꙗ · не мо
жеть мой оученикъ бъı
ти · 27. иже не носить крⷭ҇та
своѥго · и въ слѣдъ мене
не идеть · не можеть мо
й оуч҃нкъ бъıти · 28. кто оу
бо ѿ васъ хотѧ стълпъ съ
градити · не преже ли сѣ
дъ рачьтеть имѣние
аще имать ѥже ѥсть на
свьршение · 29. да не ѥгда
положить основание и
не можеть свьршити · всї
видꙗщий начьноуть
роугати сѧ ѥмоу 30. гл҃ще ·
ꙗко се чл҃вкъ нача гради
ти стълпъ и не може свь
ршити · 31. или къıй црⷭ҇ь идъı
й къ иномоу црⷭ҇ю сънити
сѧ на брань · не сѣдъ ли
преже съвѣщаеть · аще
сильнъ ѥсть съ девѧтию
тъıсѧщь срѣсти градоу
щаго съ двѣма десѧтьма
тъıсѧщама на нь · 32. аще
ли же ни · то и ѥще дале
че ѥмоу соущю · мольбоу
пославъ молить сѧ о ми
рѣ · 33. тако оубо вьсь ѿ васъ
иже не ѿречеть сѧ всего
своѥго имѣниꙗ · не мо
жеть мой оуч҃нкъ бъıтї ·
34. добро ѥсть соль аще же [41]

[41] Далі втрачено один аркуш.

62

Л XVI [17. ꙁе]мли[42] миноути · неже ѿ
ꙁакона ѥдиной чертѣ
погыб'ноути · 18. вьсь поу
щаѧй женоу свою и при
водѧ иноу любодѣѥть ·
и женѧй сѧ поущеною ѿ
моужа любодѣꙗниѥ
Л XVII творить · 1. рече же оуче
никомъ своимъ · не въ
ꙁможьно ѥсть да не прї
доуть съблаꙁни ѡба
че лютѣ томоу · имь
же придоуть · 2. оуне ѥмⷪ҇оу
бы было · аще бы ка
мень жьрновьный въ
ꙁложенъ на выю ѥго и
свєрженъ въ море · неже
ли съблаꙁнить ѥди
ного ѿ малыхъ сихъ
3. вънемлѣте себе · аще
съгрѣшить к тебе бра
тъ твой ꙁапрѣти ѥ
моу · аще покаѥть сѧ
ѡстави ѥмоу · 4. и аще
съгрѣшить ти седмї
щды д҃немь седми
щды д҃немь ѡбратї
ть сѧ к тебе г҃лѧ каю

[с]ѧ остави ѥмоу ⁖
Сⷡоу · ѕ҃ · ѥуⷢ҇ле · ѿ лоукы ⁖
Л IX **В**ъ оⷡно · 57. бⷭ҇ы идоущю і҃соу по
поути · реⷱ҇ нѣкый к' нѥ
моу идоу по тебе · амо
же колиждо идеши г҃и ·
58. и рече ѥмоу іⷭ҇ъ лиси ꙗꙁвї
ны имоуть и п'тица неⷭ҇бь
ныꙗ гнѣꙁда · а с҃нъ ч҃лвчь
скый не имать кде гла
вы подъклонити · 59. реⷱ҇ же
дроугомоу ходи въ слѣдъ
мене · онъ же реⷱ҇ г҃и повелї
ми преже шьдъшю погре
ти ѡц҃а моѥго · 60. реⷱ҇ же ѥмоу
іⷭ҇ъ · остави мьртвыꙗ по
грести своꙗ мьртвьца ·
ты же шьдъ въꙁвѣщай
црⷭ҇тво б҃иѥ · 61. реⷱ҇ же дроугы
й идоу по тебе г҃и · древле
же повели ѿвѣщати ми
сѧ · иже соуть въ домоу
моѥмь · 62. реⷱ҇ же к' нѥмоу
іⷭ҇ъ · никтоже въꙁложь
роукы своѥꙗ на рало · и ꙁрѧ
въспѧть · оуправленъ ѥ
сть въ црⷭ҇твиѥ б҃иѥ ⁖ **гл҃а · а҃ ·**
Нⷣе · ѕ҃ · ѥуⷢ҇ле · ѿ лоук' ⁖ ѥуⷢ҇а · д҃ ·

[42] 62-й аркуш починається з читання, присвяченого п'ятниці двадцять шостої седмиці після П'ятдесятниці; у п'ятницю 9-го тижня Нового літа; Л XVI: 17.

62 зв.

Л 16. рⷱе гь҃ притъчю сию · чл҃[в]ѣ
XII коу нѣкоемоу батоу оу
множи сѧ нива · 17. и помы
шлꙗше къ себе гл҃ꙗ · что
створю ꙗко не имамъ
кде събрати плодъ свои
хъ · 18. и рⷱе се створю · разорю
житница моꙗ и боль
ша съгражю · и съберꙋ
тоу всѧ жита моꙗ и бл҃га
ꙗ моꙗ · 19. и рекоу дш҃и мое
й · дш҃е имаши много до
бра лежащю · на многа
лѣта почивай · ꙗжь и пї
й весели сѧ · 20. рⷱе емоу бг҃ъ
безоумьне въ сию нощь
дш҃ю твою истѧжють ѿ
тебе · а ꙗже оуготова ко
моу та боудоуть · 21. тако съ
бираꙗй себе · а не оубогъ
батѣꙗ · и си гл҃ꙗ възгла
шаше · имѣꙗй оуши слы
шати да слышить ⁘
В понⷣе · і҃ · нⷣе · ѿ лоⷦу ⁘
Л **Въ онⷪ** · 20. въпрошьнъ бⷭы іс҃ъ
XVII ѿ фарисѣй · когда при
деть цⷭр҃тво бж҃ие · ѿвѣ
щавъ рⷱе имъ · не при
деть цⷭр҃тво бж҃ие съблюде
нием · 21. ни рекоуть се сде
или он҆де · се бо цⷭр҃тво бж҃ие
оутрьоудоу въ васъ есть ·
22. рⷱе же къ оученикомъ прї
доуть дн҃ие · егда въже
лаете единого дн҃е сн҃а
чл҃вча видѣти и не оузри
те · 23. и рекоуть вамъ се сде
се онде хс҃ъ не изидѣте ·
ни поженѣте · 24. ꙗко мъ
лниꙗ бо блистающи сѧ
ѿ подънбⷭнъıхъ на подъ
нбⷭнѣй свѣтить сѧ · тако
боудеть сн҃ъ чл҃вчь въ дн҃ь
свой · 25. преже подобаеть
емоу много пострадати ·
и искоушеноу быти ѿ ро
да сего ⁘
Въ вⷮъ · і҃ · нⷣе · ѿ лоⷦу ⁘
Л **рⷱе** гь · 26. ꙗкоже бⷭы въ дн҃и
XVII ноевы · тако боудеть
и въ дн҃и сн҃а чл҃вча · 27. ꙗдѧ
хоу бо и пьꙗхоу · и женѧ
хоу сѧ и посагахоу · до не
гоже дн҃е в҆ниде ной въ ко
вьчегъ · и приде потопъ
и погоуби всѧ · 28. такоже бⷭы

63

и въ дн҃и лотовы · ꙗдꙗхоу
и пиꙗхоу · коуповахоу
и продавахоу · сажахоу
и огражахоу · 29. въ ньже дн҃ь Л
изиде лотъ ѿ содома · и ѡ XVIII
дъж҆ди камы съ нб҃се и о
гнь горѧщь и погоуби вь
сѧ · 30. по томоу же боудеть Л
дн҃е въ ньже сн҃ъ ч҃лвчь ꙗ XVIII
витⷭь · 31. въ тъ дн҃ь иже боу
деть на кровѣ и съсоуди
ѥго въ домоу · да не слѣ
зеть възѧтъ ихъ · и иже
на селѣ такоже да не въ
звратитⷭь въспꙗть · 32. по
минайте женоу лотовоу ·
33. иже аще възищеть д҃шю
свою сп҃сти погоубить ю ·
а иже погоубить живить ·
34. гл҃ю же вамъ въ тоу нощь
боудета два на ложи ѥдї
номь · ѥдинъ поѥмлетⷭь ·
а дроугꙑй оставлꙗѥтⷭь ·
35. боудета два въкоупѣ ме
люща ѥдина поѥмлетⷭь
а дроугаꙗ оставлꙗѥтⷭь ·
36. два на селѣ ѥдинъ поѥ
млетⷭь а дроугꙑй оста

влꙗѥтⷭь · 37. и ѿвѣщавъше
гл҃ша кде г҃и · онъ же рⷱе и
деже тѣло тоу и ѡрли съ
бираютⷭь · 8. обаче сн҃ъ ч҃лвѣ
чь пришьдъ · аще ѡбрѧ
щеть вѣроу на земли ⁘
Въ срⷣе · ї҃ · нⷣе · ѿ лоук ⁘
Въ онⷡо · 15. приношахоу къ
іс҃оу младеньца · да бы
сѧ ихъ прикосноулъ · и
видѣв҆ше оучѣници
прѣщахоуть имъ · 16. іс҃ъ же
призвавъ ꙗ рⷱе не дѣйте
дѣтий приходити къ
мнѣ · не браните имъ ·
таковыхъ бо ѥсть цртⷭво
бж҃иѥ · 17. аще не боудете ꙗко
отроча не имате вън
ти въ нѥ · 26. рекоша же ѥмⷪу
оуч҃нци ѥго · тъ кто мо
жеть сп҃сенъ быти · 27. онъ
же рⷱе не възможьна ѿ ч҃лвѣ
къ нъ възможьна ѿ б҃а соу
ть · 28. рⷱе же петръ се мы о
ставихомъ вьсѧ · и въ слѣ
дъ тебе идохомъ · 29. онъ
же рⷱе право гл҃ю вамъ · ꙗ
ко никтоже ѥсть иже ѡ

63 зв.

ставить домъ или роди
телꙗ · или братию · иліи
женоу · или чада · црⷭ҇тва
бж҃иꙗ дѣлꙗ · 30. иже не въспрі
иметь множицею въ
время се · и въ вѣкъ грꙗ
доущий жизнь вѣчь
ноую ⁘
В чтⷮе · і҃ · нⷣе · ѿ лоукы ⁘
Л XVIII Въ оноⷡ҇ · 31. поимъ ісъ҃ два на
десѧте оучⷩ҇ка своꙗ и
реⷱ҇ имъ · се въходимъ
въ иерⷭ҇лмъ · и сконьча
ють всѧ писаниꙗ прⷪ҇ро
къ о сн҃оу чл҃вчьстѣмь ·
32. предадꙗть и странамъ
и пороугають сѧ емоу · и
заплюють и · 33. и бивъше
оубиють и · и третий дн҃ь
въскрⷭ҇неть · 34. и ти нич'соже
о сихъ не разоумѣвахоу ·
бѣ бо глⷭ҇а скровенъ ѿ нихъ ·
и не разоумѣвахоу скро
венъıхъ ⁘
В птⷮꙗ · і҃ · нⷣе · ѿ лоук' ⁘
Л XIX Реⷱ҇ гь҃ притъчю сию · 12. чл҃вкъ
нѣкъıй добра родоу иде
въ страноу далече · приꙗ
ти собѣ црⷭ҇твие · и възвра
ти сѧ · 13. призвавъ же · і҃ ·
рабъ своихъ въдасть и
мъ · і҃ · мнасъ · и реⷱ҇ имъ
дѣите коуплю дондеже
придоу · 14. и гражане его
ненавидꙗхоуть его · и
послаша мл҃твоу въ слѣ
дъ его глщ҃е · не хощемъ
семоу да црⷭ҇твоують на
дъ нами · 15. и бⷭ҇ы егда въ
звративъ сѧ приимъ
црⷭ҇тво · и реⷱ҇ да възовоуть
емоу рабы ты · имъже
дасть сребро · да оувѣсть
какоу коуплю соуть ство
рили · 16. приде же пьрвый
глꙗ · гн҃и мнасъ твой сь ·
і҃ · придѣла мнасъ · 17. реⷱ҇ е
моу рабе добрый вѣр'не ·
ꙗко о малѣ бѣ вѣрьнъ ·
надъ десѧтию градъ боу
ди область имъй · 18. и при
де в'торый глꙗ · гн҃и мна
съ твой створи · е҃ · мнасъ ·
19. реⷱ҇ же емоу и ты боуди на
дъ · е҃ · ю градъ · 20. и дроугы
й приде глꙗ · се мнасъ

64

твоі иже имѣхъ положе
нъ въ оуброусѣ · 21. оубоıахъ
сѧ тебе ıако чл҃вкъ ıаръ ѥ
си · въземлеши ѥгоже не
вложь · и ж'неши ѥгоже
не сѣıавъ · и събираѥши
оудоуже не растоуивъ ·
22. гл҃а ѥмоу ѿ оустъ твоихъ
соужю ти · рабе лоукавы
й · вѣдıаше ıако чл҃вкъ ıа
ръ ѥсмь · въземлю ѥгоже
не въложивъ · и жьню ѥго
же не сѣıавъ · и събираю оу
доуже не растоуивъ · 23. по чь
то не вѫда сребра моѥго коу
пьцемъ · и азъ оубо пришь
дъ съ приплодомь истѧ
залъ быхъ · 24. и престоıащїї
мъ рⷱе · възмѣте ѿ него
мнасоу · и дайте имоуще
моу ·і҃· мнасъ ·[43] 26. гл҃ю же ва
мъ ıако всѧко имоущемⷪу
дасть сѧ · а ѿ неимоущаго
иже мнитⷭь имѣıа · и ѿи
меть сѧ ѿ нѥго · 27. обаче вра
гы моıа ѿ нынıа не хотѣ
въшаıа црⷭтвовати ми на
дъ ними · приведѣте ıа сѣ
мо · и исѣцѣте ıа предъ м'но
ю · 28. и се рекъ идıаше преди
въсходѧй въ иерⷭлмъ ⁘
Соⷝу · і҃ · еуⷢе · ѿ лоукы ⁘
Л Х **Рⷱе** гⷭь своимъ оучⷩкомъ ·
19. се даю вамъ власть настоу
пати на змиıа и скърпи
ıа · и на всю силоу вражию ·
и ниче'соже васъ не вреди
ть · 20. обаче о семь не радоу
йте сѧ · ıако доуси вамъ
повиноуютⷭь · радоуйте
же сѧ ıако имена ваша на
писана соуть на нбⷭсьхъ ·
21. въ тъ чⷭа въз'радова сѧ
дхⷪмь ісⷭъ и рече · исповѣ
даю ти сѧ оⷮче гⷭи нбⷭси и
земли · ıако оутайлъ ѥси
ѿ премоудръ и разоумь
нъ · и ѿкрылъ ѥси младе
ньцемъ · ей оⷮче ıако тако
бⷭы бл҃говолениѥ предъ
тобоѭ ⁘ [гл҃а · в҃ ·] еуⷢа · е҃ ·[44]
Нⷣе · і҃ · еуⷢе · ѿ лоукы ⁘
Л XIII **Въ** оⷩо · 10. бѣ оуча ісъ на ѥ
диномь сбора въ соубо
тоу · 11. и се жена бѣ имоу
щи дхъ недоужьнъ ·

[43] Пропущено 25 вірш; див.: Бучацьке Євангеліє XII—XIII ст. / відп. ред. В.В. Німчук; підгот. до видання Ю.В. Осінчук: Ін-т української мови НАН України. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2017. (Серія «Пам'ятки української мови»). 360 с. (далі — БЄ) 58 зв.: и рекоша ѥмоу гⷭи имⷣть десѧть манасъ•

[44] Напис затертий.

64 зв.

и҃і · лⷮѣ · и бѣ слоука · и не
могоущи въсклонити сѧ
отиноудь · 12. и оузрѣвъ ю
і҃съ възва ю и реⷱ҇ юй · жено
ис'цѣли сѧ ѿ недоуга тво
юго · 13. и възложи на ню роу
цѣ · и абью простре сѧ · и
славлꙗше б҃а · 14. ѿвѣщавъ
же старѣйшина сбороу
негодоуꙗ · зане же въ соу
ботоу ис'цѣли ю і҃съ · гл҃а
ше народоу · шесть дн҃и
й юсть въ нꙗже достой
ть дѣлати · въ ты оубо
приходꙗще цѣлити сѧ ·
а не въ дн҃ь соуботьнꙑй ·
15. ѿвѣщавъ же къ нюмоу
г҃ь и реⷱ҇ · лицемѣрий ко
ждо васъ въ соуботоу не о
трѣшить ли своюго волоу ·
или ослꙗ ѿ ꙗслий · и ве
дъ напаꙗють и · 16. сию же
дъщерь аврамлю соущю ·
юже свѧза сотона ѡсмою
на десѧте лѣто · не досто
ꙗше ли сеꙗ раздрѣшити ·
ѿ съоузꙑ въ дн҃ь соуботь
нꙑй · 17. и си юмоу гл҃щю · оу
стꙑдѣша сѧ вси противлѧ
ющий сѧ юмоу · и вси лю
дию радовахоу сѧ о всѣхъ
славьнꙑхъ бꙑвающи
хъ ѿ нюго ⁖
В понⷣе · а҃і · нⷣе · ѿ лоук ⁖
Л Въ онⷡо · 29. приближающю
XIX сѧ і҃соу къ низъхожені
ю къ горѣ елеоньстѣй ·
посла два ѿ оученикъ
своихъ 30. гл҃ꙗ · идѣта въ
предьнюю вьсь · въ нюже
въходꙗща обрѧщета жре
бѧ привѧзано · на нюже
никтоже никъгдаже
ѿ чл҃вкъ не въсѣда · и о
трѣшьша приведѣта мї
ю · 31. аще кто вꙑ въпраша
ють по что отрѣшаюта ю ·
рьцѣта ꙗко г҃ь юго требоу
ють · 32. шьдъша же послана
ꙗ · и обрѣтоста ꙗкоже реⷱ҇
има · 33. отрѣшающема же
има жребѧ · рекоша же г҃ь
ю юго к нима что отрѣша
юта жребѧ · 34. она же реко
ста ꙗко г҃ь юго требоують ·
35. и приведоста ю к нюмоу ·

65

и възложьше ризы своꙗ
на жребѧ въсадиша іс҃а ·
36. идоущю же юемоу пости
лахоу ризы своꙗ по поутї ·
37. приближающю же сѧ ю
моу абию къ низъхоже
нию · къ горѣ елеоньстѣ
й · и нача все множьство
оученикъ · радоующе сѧ
хвалити б҃а гл҃ⷭамь вели
кымь · о всѣхъ сихъ ꙗже
видѣша 38. гл҃ще · бл҃ⷭнъ грѧ Л
дый цⷭ҇рь въ имꙗ гⷭ҇не · ми XIX
ръ на нб҃си · слава въ вы
шьнихъ · 39. дроузии же ѿ
фарисѣй и ѿ народа реко
ша къ нюмоу · оучителю
запрѣти оучеником
твоимъ · 40. и ѿвѣщавъ реⷱ҇
имъ гл҃ю вамъ · ꙗко аще
си оумъл'кноуть камені
ю възъпиють · 41. и ꙗко при
ближи сѧ · видѣвъ градъ
плака сѧ о нюмь гл҃ꙗ · 42. ꙗ
ко аще бы разоумѣлъ въ
дн҃ь си и ты · юже къ ми
роу твоюмоу · нынѣ же
скрыю сѧ ѿ очию твоюю ·

43. ꙗко придоуть дн҃ью на
тѧ · и обложать врази
твои острогъ ѡ тебе · и о
бидоуть тѧ всюдоу · 44. и ра
збиють тѧ · и чада тво
ꙗ въ тебе · и не оставѧ
ть камене на камени
въ тебе · понеже не разоу
мѣ времене посѣщени
ꙗ твоюго ⁘
Въ вⷮ҇ъ · а҃і · нⷣе · ѿ лоукы ⁘
Въ оⷡ҇ · 45. въшьдъ іс҃ъ въ ць
ркъвь · нача изгонити
продающаꙗ и коупоу
ющаꙗ въ нюй · 46. и гл҃а и
мъ · писано юсть храмъ
мой · храмъ мл҃твы ю
сть · вы же пещероу разбо
йникомъ створисте · 47. и
бѣ оуча въ цр҃кви по вьсѧ
дн҃и · старѣйшины жре
чьскы и к'ниж'ници и
скахоуть юго погоуби
ти · и старѣйшины лю
дьскыꙗ · 48. не обрѣтахоу
что створѧть · людию бо
вси дьржахоу сѧ послоу
шающе юго ⁘

65 зв.

Въ срⷣе · а҃і · нⷣе · ѿ лоуⷦ ⁘

Л **Въ онⷡо** · 1. вⷭы въ юдинъ ѿ
XX дн҃ий · оучащю іс҃оу лю
ди въ цр҃кви и бл҃говѣ
стоующю · събравъшⷭе
старѣйшины жреч
скы · и книжьници съ
старьци · 2. и рекоша гл҃ще
къ нюмоу · р҆ци намъ ко
юю властию си твориши ·
и кто юсть давъий тебе
власть сию · 3. ѿвѣщавъ же
рⷱе к нимъ · въпрашаю вы
и азъ юдиного словесе рь
цѣте ми · 4. кр҃щнию іѡ҃ано
во съ нб҃се ли бѣ или ѿ чл҃вѣ
къ · 5. они же помышлахꙋ
въ себе гл҃ще · ꙗко аще рⷱе
мъ ѿ нб҃се · рⷱеть намъ то
по чьто не вѣровасте юмоу ·
6. аще ли рⷱемъ ѿ чл҃вкъ · лю
дию вси камениюмь по
бьють ны · извѣстьно
бо бѣ людьмъ ѡ іѡ҃анѣ
ꙗко пр҃ркъ бѣ · 7. ѿвѣщавъ
ше рекоша не вѣмы · 8. іс҃ъ
же рⷱе имъ ни азъ вамъ
гл҃ю · коюю властью се творю ⁘

В чⷮе · а҃і · нⷣе · ѿ лоукы ⁘

Л 9. **Рⷱе** г҃ь притъчю сию · чл҃вкъ
XX нѣкъий насади вино
градъ · и въда дѣлателе
мъ · и ѿиде на многа лѣ
та · 10. и въ времꙗ посла къ
дѣлателемъ рабъ · да ѿ
плода винограда дадѧ
ть юмоу · дѣлатели же би
въше и поустиша тъщь ·
11. и приложи дроугъий по
слати рабъ · они же и то
го бивъше и нечествова
въше поустиша и тъщь ·
12. и приложи третий посла
ти · они же и сего из҆гна
ша оуꙗз҆вльше · 13. рⷱе же г҃ь
винограда · ч҆то створю
послю сн҃а моюго възлю
бленаго · некли сего ви
дѣв҆ше оусрамлꙗютⷭь ·
14. видѣвъше же и дѣлате
ли · мышлꙗхоу дроу
гъ къ дроугоу гл҃ще · сь ю
сть причастьникъ при
дѣмъ оубьюмъ и · да на
ше боудеть причастию ·
15. и изведъше и вънъ изъ

66

винограда оубиша и · чь
то оубо створить имъ гⷭ҇нъ
винограда · 16. придеть и по
гоубить дѣлателѧ сиꙗ ·
и въдасть виноградъ и
нѣмъ · слышавъше же
се рекоша да не боудеть ·
17. онъ же възрѣвъ на нꙗ
рⷱ҇е · что оубо написаниѥ
се · камень ѥгоже небре
гоша зижющии · се бⷭ҇ы
въ начало оуглоу · 18. и вьсь
падъи на камени томь
скроушитⷭ҇ь · и на нѥмь
же падеть сътреть и ⁘
В пⷮ҇нꙗ · а҃і · нⷣ҇е · ѿ лоук ⁘
Л **Въ оⷡ҇о** · 19. възискаша іс҃а
XX старѣишинъı жречьскы
ꙗ и книжьници · възло
жити на нь роуцѣ въ тъ
чⷭ҇а · и оубоꙗша сѧ люди
и · разоумѣша бо ꙗко къ
нимъ рече притъчю сию ·
20. и оублюдъше поустиша
прелогатаꙗ · мнꙗще сѧ
правьд'ни соуще · да имⷪ҇у
ть и въ словеси · да быша
и предали властелемъ ·

21. и въпросиша и гл҃ще · оучі
телю вѣмъ тѧ ꙗко право
гл҃еши и оучиши · и не на
лица зриши · нъ въисті
ноу поути б҃ию оучиши ·
22. достоить ли намъ дань
даꙗти кесареви или ни ·
23. разоумѣвъ же іс҃ъ лоуко
ванию ихъ и рⷱ҇е к' нимъ ·
по что мꙗ искоушаѥте ·
24. покажѣте ми цѧтоу ·
чии ѥсть образъ и напі
саниѥ · ѿвѣщавъше же
рекоша ѥмоу кесаревъ ·
25. онъ же рⷱ҇е к нимъ · възда
дите оубо ѥже ѥсть кеса
рево кесареви · а ѥже ѥсть
б҃иѥ то б҃ви · 26. и не могоша
зазрѣти гл҃а ѥго предъ
людьми · и дивльше сѧ
о ѿвѣтѣхъ оумълкоша ⁘
Сⷡ҇оу · а҃і · еуⷢ҇ае · ѿ лоⷦ҇у ⁘
Л **Рⷱ҇е** гь · 32. не бои сѧ малоѥ ста
XII до · ꙗко бл҃гоизволи оц҃ь
вамъ цⷭ҇тво · 33. продадите
имѣниꙗ ваша · и дади
те милованиѥ · створи
те себе имѣниѥ не ве

66 зв.

тъшающеѥ · и не оскоудѣ
ѥмо на нб҃сьхъ · идеже
тать не приближаеⷭ҇ть ·
ни т'лꙗ тлить · 34. идеже бо
ѥсть имѣниѥ ваше тоу
и ср҃дце ваше боудеть · 35. да
боудоуть чресла ваша пре
поꙗсана · и свѣтилниції
горѧще · 36. и вы подобьни
чл҃вкомъ · чающемъ г҃а
своѥго къгда възврати
тⷭ҇ь ѿ брака · да пришьдъ
шю и тълъкноувъшю ·
абиѥ ѿвьрзоуть ѥмоу ·
37. бл҃жни раби ти · ꙗже г҃ь
пришьдъ обрѧщеть бъ
дѧща · аминь гл҃ю вамъ
ꙗко препоꙗшеⷭ҇ть и поса
дить ꙗ · и миноувъ послꙋ
жить · 38. аще въ вторый · и
ли въ третий чⷭ҇а придеть ·
тако бл҃жни раби ти · 39. се
же вѣдите ꙗко аще бы
вѣдалъ гⷭ҇нъ храмины ·
въ кый чⷭ҇а тать приде
ть · б'дѣлъ оубо бы и не
далъ бы подъкопати
домоу своѥго · 40. и вы боу

дѣте готови · въ ньже чⷭ҇а
не мните сн҃ъ чл҃вчь при
деть ⁘ глⷭ҇а · г҃ · еѵⷢ҇а · е҃ ·
Неⷣ · аі҃ · еѵⷢ҇ле · ѿ лоук ⁘
Л **Реⷱ҇** г҃ь притъчю сию · 16. чл҃вкъ
XIV нѣкый створи вечерю ве
ликоу · и възва многы ·
17. и посла своꙗ въ годъ вече
рѧ · рещи званымъ грꙗ
дѣте ꙗко оуже готово ѥ
сть все · 18. и начаша въкоу
пѣ ѿрицати сѧ вси · пь
рвый реⷱ҇ ѥмоу село коупи
хъ · и имамъ ноужю изі
ти и видѣти ѥ · и молю
тѧ имѣй мѧ ѿречена ·
19. и дроугый реⷱ҇ соупроугъ
воловъ · е҃ · коупихъ · и
идоу искоуситъ ихъ ·
молю тѧ имѣй мѧ ѿреⷱ҇
на · 20. и дроугый реⷱ҇ женоу
поꙗхъ сего дѣлѧ не мо
гоу прити · 21. и пришьдъ ра
бъ тъ повѣда гⷭ҇ноу своѥ
моу все · тъгда раз'гнѣ
вавъ сѧ гⷭ҇нъ домоу · и реⷱ҇ ра
боу своѥмоу · изиди ско
ро на распоутьꙗ · и стегны

67

града · и нищаꙗ и бѣдь
ныꙗ и хромыꙗ · и слѣ
пыꙗ въведи сѣмо · 22. и ре҃
рабъ г҃и б҃ы ꙗкоже пове
лѣ · и ѥще и мѣсто ѥсть ·
23. и ре҃ г҃нъ рабоу изиди на
поути и халоугы · и оу
ноуди ꙗ вълѣсти · да на
пълнитъ мой домъ · 24. гл҃ю
вамъ · ꙗко ни ѥдинъ
моужь тѣхъ въкоуси
ть моѥꙗ вечерѧ · мно
зи бо соуть званий ма
ло же избраныхъ ⁘
В поне · ві · не · ѿ лоу ⁘
Л ХХ **Въ оно** · 27. пристоупиша
къ і҃соу садоукей гл҃ще
въскр҃сению не быти ·
въпрашахоуть и 28. гл҃ю
ще · оучителю мой
си написа намъ · аще ко
моу оумреть братъ и
мый женоу · и тъ беща
дъ оумреть · да пойме
ть женоу ѥго братъ и въ
ставить сѣмѧ братоу
своѥмоу · 29. седмь бо бра
й бѣ · и първый женоу по
ꙗ и оумре бещадъ · 30. поꙗ
и в'торый женоу и тъ оу
мре бещадъ · 31. и третий по
ꙗ · такоже и всѧ седмь ·
и оумроша не въставль
ше чадъ · 32. послѣже же всѣ
хъ оумре и жена · 33. въ въ
скр҃сениѥ оубо котораго
ихъ боудеть жена · се
дмь бо ю имѣша женоу ·
34. и ѿвѣщавъ і҃съ ре҃ имъ ·
сн҃ве вѣка сего женѧтъ
и посагають · 35. а сподобль
ший сѧ онъ вѣкъ оулоу
чити ·и въскрниѥ ѥже
ѿ мьртвыхъ · ни женѧ
ть ни посагають · 36. ни оу
мрети могоуть · нъ равь
ни соуть агг҃ломъ · и сн҃ве
соуть б҃ии · и въскрниꙗ
соуть сн҃ве · 37. ꙗко въстають
мьртвий · и мойси ска
за въ коупинѣ · гл҃а г҃а б҃а
аврамлꙗ · б҃а исакова ·
б҃а иꙗковлѧ · 38. б҃ъ же нѣ
мьртвыхъ нъ живыхъ ·
вси бо живи томоу соуть ·
39. ѿвѣщавъше же нѣций

67 зв.

ѿ книгъчиꙗ рѣша оучї
телю добрѣ рⷱе · 40. к томоу
же не смѧхоуть юго въ
прашати ничсоже · 41. рⷱе же
к' нимъ · како гл҃ють х҃а
сн҃а соуща дв҃два · 42. самъ
бо дв҃двъ гл҃ть въ книга
хъ пⷭ҇ѣнъıхъ · рⷱе г҃ь г҃ви
моюмоу сѧди о десноу
ю мене · 43. дондеже поло
жю врагъı твоꙗ подъно
жию ногама твоима ·
44. дв҃дъ бо г҃а нарицають и ·
то како сн҃ъ юмоу юсть ⁘
Въ вⷮ҇ · вı҃ · нⷣе · ѿ лоукъı ⁘
Мт X **Р**ⷱе г҃ь своимъ оученикомъ ·
17. вънемлѣте ѿ чл҃вкъ 12. въ
Л XXI ꙁложать бо на въı роукъı
своꙗ · ижденоуть преда
юще на сборища и темнї
ца · ведомъı къ црⷭ҇емъ
и вл҃дкамъ имени мо
юго дѣлꙗ · 13. прилоучить
же сѧ вамъ въ послоушь
ство 14. положите оубо на
ср҃дцихъ вашихъ · не
преже поучити сѧ ѿвѣ
щавати · 15. азъ бо дамь ва
мъ оуста премдрⷭ҇ти · ию
же[45] не мощи начьноуть
противити сѧ · и ѿвѣща
вати вси противлꙗющи
й сѧ вамъ · 16. предани же боу
дете родители и братⷮ҇ею ·
и родъмь и дроугъı и оумо
рѧть ѿ васъ · 17. и боудете не
навидими всѣми име
ни моюго ради · 18. и власъ
главъı вашеꙗ не погъıбь
неть · 19. въ търпѣнии ваше
мь стѧжите д҃ша ваша ⁘
Въ срⷣе · вı҃ · нⷣе · ѿ лоук ⁘
Л XXI **Въ** оⷡно · 5. гл҃щемъ нѣкъı
мъ къ іс҃оу о храмѣ ст҃ѣ
мь · ꙗко камениюмь
добръıмь и съсоудъı оу
крашенъ юсть · рⷱе же
6. се юже видите · придоу
ть же дн҃ью в' ньже не о
станеть камьнь на ка
мени · иже не раꙁоритⷭ҇ь ·
7. въпросиша же и гл҃ще · оу
чителю къгда се боудеть ·
и что юсть ꙁнамению
югда хощеть се бъıти ·
8. онъ же рⷱе блюдѣте сѧ да

[45] Замість юиже.

68

не прельщени боудете ·
10. въстанеть бо страна на
страноу · и црⷭ҇тво на црⷭ҇ь
ство · 11. троуси же велий по
странамъ глади и пабоу
бы[46] боудоуть · страси же Л
XXI и знамениꙗ съ нб҃се ве
лика боудоуть · 20. ѥгда же
оузрите одьржимъ ѿ во
й иерⷭ҇лмъ · тъгда разоу
мѣѥте вьсѧ ꙗко прибли
жи сѧ опоустѣниѥ ѥго ·
21. тъгда соущий въ жидо
вьстѣй да бѣгають на
горы · и иже посредѣ ѥго
исходить · иже въ страна
хъ да не въходить въ нꙗ ·
22. ꙗко дн҃ьѥ мьщению соу
ть си · ꙗко испълнити
сѧ всемоу написаномоу ·
23. лютѣ же имоущимъ въ
оутробѣ · и доꙗщимъ
въ ты дн҃и · боудеть бо
бѣда велика на земли ·
и гнѣвъ на людьхъ сихъ ·
24. и падоуть остриѥмь Л
XXI мечьнымь · и плѣненї
боудоуть въ вьсѧ страны ·
иерⷭ҇лмъ боудеть попира
ѥмъ ѿ всѣхъ странъ · до
ндеже сконьчаюⷭ҇ть вре
мена странъ ⁘
В чⷮ҇е · в҃і · нⷣ҇е · ѿ лоук ⁘
Рⷱ҇е г҃ь своимъ оуч҃нкомъ ·
28. въсклоните сѧ и въздві
гнѣте главы ваша · за
не приближи сѧ избавле
ниѥ ваше · 29. и рⷱ҇е имъ при
тъчю · видите смоковь
ницю и вьсѧ древеса · 30. ѥгда
прошибаюⷭ҇ть тъгда ви
дꙗще ѿ нихъ вѣсте · ꙗко
близь жатва ѥсть · 31. тако
и вы ѥгда оузрите си бы
вающаꙗ · вѣдите ꙗко
близь ѥсть црⷭ҇тво б҃иѥ ·
32. право гл҃ю вамъ ꙗко не и
мать прейти родъ сь · до
ндеже все се боудеть · 33. нб҃о
и земля мимоидеть ·
а словеса моꙗ не мимо
идоуть ⁘
В пⷮ҇ꙗ · в҃і · нⷣ҇е · ѿ лоук ⁘
Въ оⷡ҇ю · 37. бѣ ісъ оуча въ црк҃ві
въ дн҃е · и нощию исходѧ
въ дворѣ быва ше · въ го

[46] Замість пагоубы.

68 зв.

рѣ нарицаємѣй елеонъ ·
38. и вси людиє изъ оутра прї
хожахоу к҆ нємоу · въ го
Л роу послоушатъ єго · 1. при
XXII ближаше сѧ праздьни
къ опрѣснъкъ нарица
ємаꙗ пасха · 2. и искахоу
старѣйшины жрєчьскы
й книжьници · како и бы
ша погоубили · боꙗхоу
бо сѧ людий · 3. в҆ниде же со
тона въ июдоу нарицає
маго скариотъ · соуща
ѿ числа двою на десѧте ·
4. и шьдъ гл҃а старѣйшина
мъ жрєчьскамъ · и кни
ж҆никомъ и воєводамъ ·
како имъ предасть · 5. и въ
зрадоваша сѧ и съвѣща
ша дати ємоу сребро · 6. и и
сповѣда · искаше подобь
на времене да и предасть ·
безъ народа · 7. приде же
дн҃ь опрѣснъкъ · въ ньже
подобьно бѣ жрети па
схоу · 8. и посла петра іѡ҃ана
рекъй · шьдъша оуготово
вайта намъ пасхоу ⁘

Сбⷡоу · в҃і · єѵ҃ає · ѿ лоⷦу ⁘
Л Реⷱ҇ г҃ь притъчю сию · 19. по
XIII добьно єсть црⷭ҇тво нбⷭ҇но
є зьрноу гороушьноу · є
же приимъ чл҃вкъ въвь
рже и въ вьртоградъ свой ·
и възрасте и бⷭ҇ы древо ве
лико · и птица нбⷭ҇ныꙗ
въселиша сѧ въ вѣтвиꙗ
єго · 20. пакы реⷱ҇ комоу оупо
доблю црⷭ҇твиє бж҃иє · 21. подо
б҆но єсть квасоу · иже при
имъши жена с҆кры въ
моуцѣ три сита · донде
же въскысе все · 22. и прохо
жаше с҆квозѣ вьси и гра
ды оуча · и шьствиє тво
рѧ въ иерⷭ҇лмъ · 23. реⷱ҇ же єте
ръ к҆ нємоу г҃и аще мало
єсть сп҃сающихъ сѧ · онъ
же реⷱ҇ к҆ нимъ 24. подвижѣ
те сѧ в҆нити с҆квозѣ тѣ
снаꙗ врата · ꙗко мнози
гл҃ю вамъ в҆нити и не въ
змогоуть · 25. ѿнелѣже оу
бо въстанеть г҃ь домоу ·
и затворѧтⷭ҇ двьри · и на
чьноуть в҆нѣ стоꙗти ·

69

и толоци въ двьри гл҃ще ·
г҃и г҃и ѿвьрзи намъ · и ѿ
вѣщавъ рⷱ҇еть вамъ · не вѣ
дѣ васъ ѿкоудоу юсте · 26. тъ
гда нач҆нете гл҃ати ꙗдо
хомъ и пихомъ предъ то
бою · и на распоутьихъ
нашихъ оучилъ ны юси ·
27. и рⷱ҇еть гл҃ю вамъ не вѣдѣ
васъ ѿкоудоу юсте · ѿстоу
пите ѿ мене вси дѣлате
ли неправьдѣ · 28. тоу боуде
ть плачь и скрьжетъ зоу
бомъ · югда оузрите авра
ма · исака · иꙗкова · и всꙙ
пр҃ркы въ цⷭ҇ртвии б҃ии · вы
же изгонимѣ боудете ·
29. и придоуть ѿ въстокъ и
западъ · и сѣвера и оуга ·
и възлꙗгоуть въ цⷭ҇ртви
и б҃ии ⁘ гⷭ҇ла · д҃ · еуⷢ҇а · з҃ ·
н҃е · в҃і · еуⷢ҇ле · ѿ лоукы ⁘
Л XVII **Въ** оⷡ҇но · 12. въходꙙщю і҃сви
въ вьсь єтероу · и срѣто
ша и · і҃ · моужь прока
женъ · иже сташа изъ
далеча · 13. и ти възнесо
ша гⷭ҇ла гл҃ще · і҃се наставь

ниче помилоуи ны · 14. и ві҃
дѣвъ ꙗ рⷱ҇е имъ · шьдъше
покажѣте сꙙ иерѣомъ ·
и бⷭ҇ы идоущемъ имъ и
оуцⷭ҇тиша сꙙ · 15. юдинъ же
ѿ нихъ видѣвъ ꙗко и
сцѣлѣ · възврати сꙙ съ
гⷭ҇ламь великъмь славꙙ
б҃а · 16. и паде ниць на ногоу
юго · въздаꙗ юмоу хва
лоу · и тъ бѣ самарꙙни
нъ · 17. ѿвѣщавъ і҃съ рⷱ҇е не · і҃ ·
ли оуцⷭ҇тиша сꙙ · да · ѳ҃ · к҆де ·
18. како не обрѣтоша сꙙ въ
звращьше сꙙ дати сла
воу б҃оу · тъкмо инопле
меньникъ сь · 19. и рⷱ҇е юмоу
въставъ иди вѣра твоꙗ
сп҃се тꙙ ⁘
Въ поⷣне · г҃і · нⷣе · ѿ марка ⁘
М VIII **Въ** оⷡ҇но · 11. придоша фарисѣ
и къ і҃соу · и начаша съвъ
прашати сꙙ съ нимь ·
просꙙще ѿ нього зна
мениꙗ съ н҃бсе искоуша
юще и · 12. и въздъхноувъ
дх҃мь своимь гл҃а · что
ищеть родъ сь знамениꙗ ·

69 зв.

право гл҃ю вамъ · аще да
сть сѧ родоу семоу ꙁна
мениѥ · 13. и оставивъ ꙗ въ
лѣꙁе пакы въ корабль ·
и иде на оноу страноу · 14. и
ꙁабыша в҆ꙁѧти хлѣбы ·
и раꙁвѣ ѥдиного хлѣба
не имѧхоу съ собою въ ко
рабли · 15. и прѣщаше имъ
гл҃ѧ · смотрите и блюдѣ
те сѧ ѿ кваса фарисѣй
ска · и кваса иродова · 16. и
помышлѧхоу дроугъ
къ дроугоу гл҃ще ꙗко хлѣ
бъ не имамъ · 17. и раꙁоу
мѣвъ іс҃ъ гл҃а имъ · что
помышлꙗѥте ꙗко хлѣ
бъ не имате · не оуже ли
чюѥте ни раꙁоумѣѥ
те · ѥще ли окаменено
ср҃дце ваше · 18. очи имоу
ще не видите · оуши и
моуще не слышите · и
не помните ли 19. ѥгда пѧ
ть хлѣбъ преломихъ
пѧти тысѧщь · колико
кошь полно оукроухъ
въꙁѧсте · гл҃ша ѥмоу
два на десѧте · 20. а ѥгда се
дмь четыремъ тысѧ
щамъ · колико кошни
ць испълнениꙗ оукроу
хъ въꙁѧсте · си же реко
ша седмь · 21. и гл҃аше имъ
како не раꙁоумѣсте ⁘
Въ вт҃ · г҃і · нд҃ · ѿ марк ⁘
М VIII **Въ оно҃в** · 22. приде іс҃ъ въ ви
фсаидоу · и приведоша
к немоу слѣпьца · и мо
лиша и да сѧ ѥмоу прї
коснеть · 23. и ꙗ и по роу
коу слѣпьца и иꙁведе и
вънъ · и въплюноувъ очи
ѥго и въꙁложи на нь роу
цѣ · и въпрашаше ѥго а
ще что видить · 24. и въꙁрѣ
въ гл҃ше вижю чл҃вкы а
кы доубиѥ ходѧща · 25. по
томь же пакы въꙁложи
роуцѣ на очи ѥго · и ство
ри ѥмоу проꙁрѣниѥ · и
оустрой сѧ и оуꙁрѣ все свѣ
тьло · 26. и ѿпоусти и въ до
мъ ѥго гл҃ѧ · ни въ вьсь
вълѣꙁи · ни повѣжь ни
комоуже въ вьси ⁘

70

Въ срⷣѣ · гı҃ · нⷣе · ѿ мар'к ⁘
М **Въ оⷡ҇но** · 30. ȥапрѣти ıс҃ъ оу
VIII ченикомъ своимъ · да
никомоуже не гл҃ють
о нюмь · 31. и нача оучи
ти ꙗ · ꙗко подобаеть
сн҃оу чл҃вчьскомоу мно
го пострадати · и искоу
шеноу быти ѿ старець
и ѿ жрець и книжьни
къ · и оубьюноу быти
и въ третий дн҃ь въскрⷭ҇ноу
ти · 32. и ꙗвѣ слово гл҃ше · и
приимъ и петръ нача
славлꙗти и · 33. онъ же о
братив сѧ и въȥрѣвъ
на оученикы своꙗ · ȥа
прѣти петрови гл҃ꙗ · и
ди ȥа мѧ сотоно ꙗко не
мыслиши ꙗже соуть
би҃ꙗ · нъ ꙗже чл҃вчьска ·
34. и приȥвавъ народы съ
оученикы своими реⷱ҇
имъ · иже хощеть по
мнѣ ити да ѿвьржетⷭ҇ь
себе · и въȥемъ крⷭ҇тъ
свой и грꙗдеть по мнѣ ⁘
В чтⷭ҇е · гı҃ · нⷣе · ѿ марк ⁘

М **Въ оⷡ҇но** · 10. оудьржаша оучє
IX ници слово ıс҃во въ себе
съвъпрашающе сѧ ·
что ѥсть ѥже иȥ мь
ртвыхъ въскрьсноу
ти · 11. и въпрашахоуть
и гл҃ще · ꙗко гл҃ють кни
жници ꙗко подобаеть
илий прити преже · 12. о
нъ же ѿвѣщавъ реⷱ҇ имъ ·
ильꙗ оубо пришьдъ пре
же оустроить все · како
ѥсть писано о сн҃оу чл҃вѣ
чьстѣмь · да много по
стражеть и искоусѧть
и · 13. нъ гл҃ю вамъ ꙗко иль
ꙗ приде и створиша ѥ
моу ѥликоже хотѣша ·
ꙗкоже ѥсть писано о
нюмь · 14. и пришьдъ къ
оученикомъ видѣ на
родъ многъ о нихъ · и
книжникы съвъпра
шающа сѧ с ними · 15. и а
бию вьсь народъ видѣ
въше и оужасоша сѧ · и
приришюще цѣловахоу
ть и · 16. и въпроси книж

70 зв.

никъ что съвъпрашаю
те сѧ въ собѣ ⁘
Е пⷮѧ · г҃і · нⷣе · ѿ марк ⁘
М **Въ оⷡ҇но** · 33. в'ниде іс҃ъ въ ка
IX пернаоумъ · и въ доу
моу[47] бывъ въпраша
ше оучeникы своꙗ ·
что на поути въ себе
помышлꙗсте · 34. они же
мълчахоу · дроугъ къ
дроугоу бо бесѣдовахоу
на поути кто ѥсть боли
й · 35. и сѣдъ призва два на
десѧте · и гл҃а имъ иже
хощеть старѣй быти
да боудеть всѣхъ мьнї
й и всѣмъ слоуга · 36. и при
имъ отроча постави ѥ
посредѣ ихъ · и приимъ
ѥ рⷱе имъ · 37. иже аще ѥди
но таковыхъ отроча
тъ прииметь въ имѧ мо
ѥ мене приѥмлеть · и
иже аще мене приѥмле
ть · не мене приѥмлеть
нъ пославъшаго мѧ · 38. ѿ
вѣща ѥмоу іѡанъ гл҃а ·
оучителю видѣхомъ
нѣкоѥго именемь твои
мь изгонꙗща бѣсы иже
не ходить по насъ · и въ
збранихомъ ѥмоу ꙗко
не ходить по насъ · 39. іс҃ъ же
рⷱе не браните ѥмоу · ни
ктоже бо ѥсть иже ство
рить силоу о моѥмь и
мени · и възможеть въ
скорѣ злословити мѧ ·
40. иже нⷭѣ на вы по васъ ѥсть ·
41. иже бо аще напоить вы
чашю воды въ имѧ моѥ
ꙗко хⷭ҇ви ѥсте · право гл҃ю
вамъ не погоубить мь
зды своѥꙗ ⁘
Сⷡоу · г҃і · еⷡѵ҃ае · ѿ лоук ⁘
Л **Въ оⷡ҇но** · 1. въниде іс҃ъ въ
XIV домъ нѣкоѥго кнѧ
зѧ фарисѣйска ·
въ соуботоу хлѣба
ꙗстъ · и ти бѧхоу
блюдоуще ѥго · 2. и се чл҃вкъ
нѣкто имый водьны
й троудъ бѣ предъ нимь ·
3. и ѿвѣщавъ іс҃ъ рⷱе къ зако
ньникомъ и фарисѣо
мъ гл҃а · аще достоить

[47] Так!

71

въ соуботоу цѣлити · 4. о
ни же оумълчаша · и при
имъ исцѣли и и ѿпоу
сти и · 5. и ѿвѣщавъ к ни
мъ рⷱ҇е · котораго васъ о
слꙗ или волъ въ кладѧ
зь въпадеть · и абью не
истерˊгнеть ли юго въ дн҇ь
соуботьнъıй · 6. и не възмⷪ҇ Л
гоша ѿвѣщати юмоу XVIII
къ семоу · 7. гл҇ше же къ зва
нъıмъ притъчю одь
ржа · како предъсѣда
ниꙗ избирахоу · гл҇а
кˊ нимъ 8. югда званъ боу
деши кымь на бракъ ·
не сѧди на предьнемь
мѣстѣ · еда кто чтⷭ҇ьнѣ
ю тебе боудеть званъı
хъ · 9. и пришьдъ звавъıй
тѧ и оного рⷱ҇еть ти дажь
семоу мѣсто · и тъгда
начнеши съ стоудомь
послѣднею мѣсто дь
ржати · 10. нъ югда званъ
боудеши шьдъ сѧди на
послѣдьнемь мѣстѣ ·
да югда пришьдъ звавъı
й тѧ · рⷱ҇еть ти дроуже по
сѧди сѧ въıше · тъгда
боудеть ти слава предъ
всѣми званъıими с то
бою · 11. ꙗко вьсь възносѧ
й сѧ смѣритⷭ҇ь · а смѣрѧ
ꙗй сѧ възнесеть сѧ ⁘ глⷭ҇а ·е҃·
Нⷣе · г҃і · еуⷢ҇ае · ѿ лоук ⁘ еуⷢ҇а ·й·
Въ онⷪ҇о · 18. чл҇вкъ нѣкъı
й пристоупи къ іс҇оу
искоушаꙗ и и глꙗ ·
оучителю бл҇гъıй
что сътворь животъ
вѣчьнъıй причащю · 19. рⷱ҇е
же юмоу іс҇ъ что мꙗ гл҇е
ши бл҇га · никтоже юсть
бл҇гъ тъкмо юдинъ б҇ъ ·
20. заповѣди вѣси · не оуби
й любодѣꙗниꙗ не ство
ри · не оукради лъжи по
слоухъ не боуди · чьти
оц҇а твоюго и мтрь · 21. онъ
же рⷱ҇е все то съхранихъ
изъ оуности моюꙗ · 22. слъı
шавъ же се іс҇ъ рⷱ҇е юмоу ·
и юще юдиного не доко
ньчалъ юси · все юлико
имаши продажь и ра

71 зв.

ꙁдай нищимъ · и имѣ
ти имаши цр҇тво на нб҃сь
хъ и иди по мнѣ · 23. онъ же
слышавъ се печаленъ бы҇ ·
баше бо бат҃ъ ꙁѣло · 24. видѣ
въ же и іс҃ъ печальна бы
въша р҇е како неоудобь
имоущий бат҃ьство въ
цр҇тво б҃иѥ вънидоуть ·
25. оудобѣѥ бо ѥсть вельбоу
доу сквоꙁѣ игланѣй оу
ши пройти · неже бат҃оу
въ цр҇тво б҃иѥ вънити ·
26. рекоша же слышавъше
и тъ кто можеть сп҃сенъ
быти · 27. онъ же р҇е не въ
ꙁможьна ѿ чл҃вкъ · а ѿ
б҃а всѧ въꙁможьна соуть ⁘
В поне · д҃і · не · ѿ марк ⁘
M **Р҇е г҃ь** · 42. иже аще съблаꙁни
IX ть ѥдиного ѿ малыхъ
сихъ вѣроующихъ въ
мꙗ · добрѣѥ ѥмоу ѥсть
паче аще обѧжють ка
мьнь жьрновьнъій ѡ вы
и ѥго и въвьргоуть и въ
море · 43. и аще съблажнѧ
ѥть тѧ роука твоꙗ ѿсѣ
ци ю · добрѣѥ ти ѥсть вре
дьноу въ животъ в'нити ·
неже обѣ роуцѣ имоущю
вънити въ ѥꙁеро горѧще
въ огнь неоугасающий ·
44. идеже червь ихъ не оуми
раѥть · и огнь не оугасаѥ
ть · 45. и аще нога твоꙗ събла
жнꙗѥть тѧ ѿсѣци ю · до
брѣѥ ти ѥсть вънити въ
житиѥ хромоу · неже двѣ
ноꙁѣ имоущю въверже
ноу быти въ ѥꙁеро огнь
но неоугасающеѥ · 46. иде
же чьрвь ихъ не оумира
ѥть и огнь не оугасаѥть ·
47. и аще око твоѥ съблажнѧ
ѥть тѧ истъкни ѥ · добрѣ
ѥ ти ѥсть съ ѥдинѣмь
окомь вънити въ цр҇тво
б҃иѥ · неже обѣ очи имоу
щю ити въ ѥꙁеро огньно
ѥ · 48. идеже чьрвь ихъ не оу
мираѥть и огнь не оуга
саѥть · 49. все бо огньмь осо
лить сѧ · и всѧка треба со
лью осолить сѧ · 50. добро ѥ
сть соль · аще ли соль не сла

72

на боудеть чимь ю осоли
ти · имѣйте соль въ собѣ ·
и миръ имѣйте межю
М собою · 1. и ѿтоудоу въста
Х въ приде въ предѣлъ жї
довьскъ по оной странѣ
иердана · и придоша па
кы народи к немоу ꙗко
же бѧше юмоу обычай ·
пакы оучаше ꙗ ⁘
Въ вⷮъ · ді҃ · нⷣе · ѿ марк ⁘
М **Въ** оⷡно · 2. пристоупиша
Х фарисѣй къ іс҃оу и въ
прашахоуть и · аще до
стойть моужю женоу
поустити искоуша
юще и · 3. онъ же ѿвѣщавъ
рⷱе имъ что вамъ ꙁаповѣ
да мойси · 4. они же реко
ша повелѣ мойси книгы
распоустьнꙑꙗ написа
ти и ѿпоустити · 5. и ѿвѣ
щавъ іс҃ъ рⷱе имъ · по же
стосьрдию вашемоу на
писа вамъ ꙁаповѣдь си
ю · 6. а ѿ начала съꙁданию
моужа и женоу створи
лъ ꙗ юсть б҃ъ · 7. сего бо дѣ
лѧ оставить чл҃вкъ оц҃а
своюго и мт҃рь · и прилѣ
пить сѧ къ женѣ своюй ·
8. и боудета оба въ плъть
юдиноу · тѣмь же оуже
нѣста два нъ плъть ю
дина · 9. юже оубо б҃ъ съче
талъ юсть чл҃вкъ да не
раꙁлоучають · 10. и въ до
моу пакы оученици юⷢ ·
о семь же въпрашахоу
ть и · 11. и гл҃а имъ иже аще
поустить женоу свою и
оженить сѧ иною · любо
дѣꙗние творить съ не
ю · 12. и аще жена поустить
моужа си и посагнеть
ꙁа иного любодѣꙗние
творить ⁘
Въ срⷣе · ді҃ · нⷣе · ѿ марка ⁘
М **Рⷱе** гь҃ · 11. иже аще поустить
Х женоу свою и оженитⷭь
иною · любодѣꙗние тво
рить съ нею · 12. и аще жена
поустить моужа си и по
сагнеть ꙁа иного любо
дѣꙗние творить · 13. и при
ношахоу к немоу дѣти

72 зв.

да прикоснеть сѧ ихъ · оученици же прѣщахꙋ приносѧщимъ · 14. видѣвъ же іс҃ъ негодова и ре҃ имъ · не дѣйте дѣтий приходити къ мнѣ и не браните имъ · тацѣхъ бо юсть црⷭ҇тво б҃ию · 15. право гл҃ю вамъ · иже аще не приметь црⷭ҇тва б҃иꙗ акъı отроча не имать в'нити въ ню · 16. и приимъ бл҃гⷭ҇влѧше ꙗ · възлагаꙗ роуцѣ на нꙗ ⁘

Въ ч҃е · д҃і · не҃ · ѿ марка ⁘

М **Въ о҃нⷡ҇** · 17. исходѧщю іс҃оу Х на поуть · и се юдинъ притекъ и паде на колѣноу · въпрашаше и оучителю бл҃гъıй что створю да жизнь вѣчьноую приимоу · 18. іс҃ъ же ре҃ юмоу что мꙗ гл҃еши бл҃га · никтоже бл҃гъ тъкмо юдинъ б҃ъ · 19. заповѣдь вѣси не любодѣй · не оубий не оукради · не лъжи послоушьствоуй

не лиходѣй · чьти оц҃а твоюго и мт҃рь · 20. онъ же ѿвѣщавъ ре҃ юмоу · оучителю все се съхранихъ ѿ оуности моюꙗ · 21. іс҃ъ же възрѣвъ на нь възлюби и и рече юмоу · юдиного не доконьчалъ юси · аще хощеши съвьршенъ бъıти · иди юлико имаши продай и дажь нищимъ · и приимеши имѣнию на нб҃сьхъ · и пойди въ слѣдъ мене възьмъ крⷭ҇ь · 22. онъ же дрѧхлъ бъıвъ ѡ словеси и ѿиде пекъıй сѧ · бѣ бо имѣꙗ притѧжаниꙗ многа · 23. и възрѣвъ іс҃ъ гл҃а оученикомъ своимъ · како неоудобь имоущимъ бг҃атьство въ црⷭ҇тво б҃ию вънидоуть · 24. оученици же оужасахоу сѧ о словесьхъ юго · іс҃ъ же ѿвѣщавъ гл҃а имъ · чада ꙗко не оудобь юсть оуповающимъ бг҃атьствомь въ црⷭ҇тво б҃ию в'нити · 25. оудобѣю ю

сть вельбоудоу сквозѣ и
гланѣи оуши пройти ·
неже ба҃тоу въ цр҃ство би҃
ѥ вънити · 26. они же излі
ха дивлꙗхоу сѧ гл҃ще къ
себе · кто можеть сп҃се
нъ быти · 27. и възрѣвъ на
нꙗ іс҃ъ гл҃а · въ чл҃вцѣхъ
не мощьно · а ѿ б҃а все мо
щьно ѥсть ⁘
Въ п҃нꙗ · д҃і · н҃е · ѿ марка ⁘
М **Р҃е** г҃ь своимъ оученико
Х мъ · 24. ꙗко неоудобь ѥсть
оупъвающимъ ба҃ть
ствъмь въ цр҃ство б҃иѥ въ
нити · 25. оудобѣѥ ѥсть ве
льбоудоу сквозѣ игла
нѣи оуши пройти · неже
ба҃тоу въ цр҃ство б҃иѥ въні
ти · 26. они же излиха ди
влꙗхоу сѧ гл҃ще къ себе ·
кто можеть сп҃сенъ бы
ти · 27. и възрѣвъ на нꙗ іс҃ъ
гл҃а въ чл҃вцѣхъ не мо
щьно нъ не оу б҃а · все бо
мощьно ѥсть ѿ б҃а · 28. и на
ча петръ гл҃ати ѥмоу ·
г҃и се мы оставихомъ

все и въ слѣдъ тебе идо
хомъ · 29. ѿвѣщавъ же іс҃ъ
рече право гл҃ю вамъ · ні
ктоже ѥсть иже остави
ть домъ · или братью и
ли сестры · или оц҃а или
мт҃рь · или женоу или
чада или села имени
моѥго ради и еу҃алиꙗ ·
30. аще не имать приꙗти
сто краты соугоубь ны
нѧ въ годъ съ домовъ и
братиꙗ и сестръ · и оц҃а
и мт҃ре и чадъ и селъ · по
изитьи въ вѣкъ градоу
щий и житиѥ вѣчьно
ѥ · 31. мнози бо боудоуть
пьрвии послѣдьнии · и
послѣдьнии пьрвии ·
32. бѧхоу же на поути въ
ходѧще и въ иерс҃лмъ ·
и бѣ варѧꙗ ихъ іс҃ъ и оу
жасахоу сѧ · и послѣдь
грꙗдоуще боꙗхоу сѧ ⁘
С҃бу · д҃і · еу҃ае · ѿ лоук ⁘
Л **Р҃е** г҃ь · 10. вѣрнъıй и въ ма
XVI лѣ и въ мнозѣ вѣрь
нъ ѥсть · и неправьдь

73 зв.

нъıй въ малѣ и въ мнозѣ неправьдьнъ ѥсть · 11. аще оубо въ неправьдьнѣмь житий не бъıсте вѣрьний въ истиньнѣмь · кто вамъ вѣроу иметь · 12. аще въ чюже҃м вѣрьни не бъıсте ваше кто вамъ дасть · 13. никъıйже рабъ можеть двѣма господинома работати · или ѥдиного възненавидить а дроугаго възлюбить · или ѥдиного дьржит҇с а дроугаго преобидить · не можете бг҃оу работати и неправьдьномоу бг҃атьствоу · 14. слъıшавъше се фарисѣй сребролюбьци соуще и похоулахоуть и · 15. и ре҇ч имъ въı ѥсте оправьдающе себе предъ чл҃вкъı · бг҃ъ же вѣсть ср҃дца ваша · ıако ѥже ѥсть въ чл҃вцѣхъ въıсоко мьрзость предъ бг҃мь ѥсть ⁘

Н҃е · д҃і · еу҇г҃ае · ѿ лоукъı ⁘
гл҇с҃а · г҃ · еу҇г҃а · ѳ҃ ·

Л XVIII **Въ оно҇в** · 35. бъ҇сı ѥгда приближи сѧ іс҃ъ въ ѥрихонъ · слѣпець нѣкъıй сѣдıаше при поути просѧ · 36. слъıшавъ же народъ мимоходѧщь въпрашаше что се ѥсть · 37. повѣдаша же ѥмоу ıако іс҃ъ назарѧнинъ мимоходить · 38. и тъ възъпи гл҃ıа іс҃е сн҃е дв҃двъ помилоуй мıа · 39. и предъидоущий прѣщахоу ѥмоу да оумълчить · онъ же паче зѣло въпиıаше гл҃ıа сн҃е дв҃двъ помилоуй мıа · 40. ставъ же іс҃ъ повелѣ привести и къ собѣ · приближьшю же сѧ ѥмо҇у к҇ нѥмоу · въпроси и іс҃ъ гл҃ıа 41. что хощеши да ти створю · онъ же ре҇ч г҃и да прозрю · 42. іс҃ъ же ре҇ч ѥмоу прозри вѣра твоıа сп҃се тѧ 43. и абьѥ прозрѣ · и въ слѣдъ ѥго идѧше славѧ бг҃а · и вси людиѥ видѣвъше въздаша хвалоу бв҃и ⁘

В поне҇д · еі · не҇д · ѿ марк ⁘

74

М Х Въ онⷡ҇о · 46. исходѧщю іс҃оу ѿ ѥриxона и оучеником ъ ѥго и народоу многоу · сн҃ъ тимеовъ вартимеѡсъ слѣпъ · сѣдꙗше при поути просѧ · 47. и слышавъ ꙗко іс҃ъ назарѧнинъ ѥсть · нача кричати и гл҃ати · сн҃оу дв҃двъ іс҃е помилоуй мꙗ · 48. и прѣщахоу ѥмоу мнози да оумълъкнеть · онъ же больми кричаше сн҃оу дв҃двъ помилоуй мꙗ · 49. и ставъ іс҃ъ рⷱ҇е възвати и · и звахоуть слѣпьца гл҃ще ѥмоу дьрзай въстани зоветь тѧ · 50. онъ же ѿвьргъ ризоу свою въставъ приде къ іс҃ви · 51. и ѿвѣщавъ іс҃ъ гл҃а ѥмоу что хощеши да створю тебе · слѣпый же гл҃а ѥмоу рав'ви да прозрю · 52. іс҃ъ же рече ѥмⷹ҇ иди вѣра твоꙗ сп҃се тѧ · и абьѥ прозрѣ и по іс҃ѣ иде въ поуть ⁘ Въ вⷮ҇ъ · еі҃ · нⷣ҇е · ѿ марк ⁘

М XI Въ онⷡ҇о · 11. вьниде іс҃ъ въ ѥрⷭ҇лмъ и вълѣзе въ цр҃квь · и съглѧдавъ все поздѣ оуже соущю часоу · изиде въ вифанию съ двѣма надесѧте · 12. и на оутриꙗ и шьдъшемъ имъ ѿ вифаниꙗ и възалка 13. и видѣ смоковьницю издалеча имоущю листвиѥ приде аще оубо что обрѧщеть на нѥй · и пришьдъ к нѥй ничтоже не ѡбрѣте на нѥй нъ тъкмо листвиѥ · не бѣ бо времѧ смок'вамъ · 14. и ѿвѣщавъ рⷱ҇е ѥй к томоу ѿ тебе въ вѣкы никтоже плъда не изѣсть · слышахоу же оученици ѥго 15. и придоша пакы въ ѥрⷭ҇лмъ · и шьдъ іс҃ъ въ цр҃квь нача изгонити продающаꙗ въ цр҃кви · и трꙗпезы тържьникъ и столы продающихъ голоуби расыпа · 16. и не дадѧшеть

74 зв.

да кто пронесеть съсоудъ
сквозѣ цр҃квь · 17. и оучаше
ꙗ гл҃а имъ нⷭ҇ѣ ли писа
но ꙗко храмъ мой хра
мъ мл҃твѣ нарⷱ҇еть сѧ вь
сѣмъ странамъ · вы же
створисте и пещероу ра
збойничьскоу · 18. и слы
шав҆ше книжьници и
фарисѣй и жьрци · иска
хоу како и быша оубилї
боꙗхоу бо сѧ ѥго ꙗко вь
сь народъ дивлꙗхоу сѧ
о оучений ѥго · 19. и ꙗко по
здѣ исхожаше вънъ изъ
града · 20. и мимоходꙗще
й оутро видѣша смоко
вьницю оусъхъшю ис ко
рене · 21. и въспомꙗноувъ
петръ гл҃а ѥмоу рав҆ви се
смокы юже проклꙗтъ
оусъше · 22. и ѿвѣщавъ іс҃ъ
гл҃а имъ имѣйте вѣроу
б҃ию · 23. право гл҃ю вамъ · ꙗ
ко иже аще рⷱ҇ете горѣ сей
въздвигни сѧ и вьрзи
сѧ въ море · и не оусоумнї
тⷭ҇ь въ ср҃дци своѥмь нъ
вѣроу иметь · ꙗкоже гл҃е
ть боудеть ѥмоу ѥже а
ще рⷱ҇еть ⁘
Въ срⷣе · еі҃ · нⷣе · ѿ марка ⁘
М Рⷱ҇е г҃ь · 22. имѣйте вѣроу ·
XI 23. право гл҃ю вамъ · ꙗко
иже аще рⷱ҇ете горѣ сей въ
здвигни сѧ и вьрзи сѧ
въ море · и не оусоумни
тⷭ҇ь въ ср҃дци своѥмь нъ
вѣроу иметь · ꙗкоже гл҃е
ть боудеть ѥмоу ѥже а
ще рⷱ҇еть · 24. сего ради гл҃ю ва
мъ все ѥлико молѧще сѧ
просите · вѣроуйте ꙗко
приимете и боудеть ва
мъ · 25. и ѥгда стойте молѧ
ще сѧ просите вѣроуйте
ꙗко приимете и · ѥгда
стойте молѧще сѧ оста
влꙗйте аще что имате
на кого · да и ѡц҃ь вашь
нⷭ҇бный оставить вамъ
прегрѣшениꙗ ваша · 26. а
ще ли вы не оставите
и ѡц҃ь вашь иже въ нⷭ҇бны
хъ · не оставить прегрѣ
шениꙗ вашего ⁘

75

Въ чⷮ҇е · еі҃ · нⷣе · ѿ марка ⁘
М **Въ онⷡ҇о** · 27. приде іс҃ъ пакы
XI въ иерⷭ҇лмъ и въ цр҃кви
соущю ѥмоу · придо
ша к нѥмоу жьрци и
книжьници и старь
ци · 28. и гл҃ша к нѥмоу ко
ѥю властию се твориши ·
или кто ти дасть вла
сть сию да сице твориші ·
29. іс҃ъ же ѿвѣщавъ рⷱ҇е имъ ·
въпрошю вы и азъ ѥди
ного словесе и ѿвѣщай
те ми · и рекоу вамъ ко
ѥю властию се творю · 30. кръ
щениѥ іѡ҃аново ѿкоу
доу бѣ съ нб҃се ли или ѿ
чл҃вкъ ѿвѣщайте ми ·
31. и мышлꙗхоу въ себе
гл҃ще · аще речемъ съ нбⷭ҇е
рⷱ҇еть намъ по что оубо
не вѣроваст ѥмоу · 32. а
ще ли рⷱ҇емъ ѿ чл҃вкъ бо
имъ сѧ народа · вси бо
имꙗхоу іѡ҃ана ꙗко по
истинѣ прⷪ҇ркъ бѧше · 33. и
ѿвѣщавъше гл҃хоу іс҃ви
не вѣмы · іс҃ъ же ѿвѣща
въ гл҃а имъ то ни азъ ва
мъ гл҃ю коѥю властию
се творю ⁘

Въ пⷮ҇ꙗ · еі҃ · нⷣе · ѿ марк ⁘
М **Рⷱ҇е** г҃ь притъчю сию · 1. ви
XII ноградъ чл҃вкъ насаді
и огради и оплотомь ·
и ископа точило и създа
стълпъ · и въдасть и
тѧжателемъ · и ѿиде ·
2. и посла рабъ въ времꙗ ·
да ѿ тѧжатель прииме
ть ѿ плодъ винограда ·
3. и имъше и биша и посла
ша и тъщь · 4. и пакы по
сла к҆ нимъ дроугъй ра
бъ · и того камениѥмь
бивъше пробиша ѥмоу
главоу и послаша и бещ
стьна · 5. и пакы иного по
сла и того оубиша · и иньі
многы ѡвы биюще ѡ
вы же оубивающе · 6. и ѥще
же имꙗше ѥдиного сн҃а
възлюбленаго своѥго ·
посла и того к нимъ по
слѣже гл҃ꙗ ꙗко оусрамлѧ
ютⷭ҇ь сн҃а моѥго · 7. они же

75 зв.

тѧжатели видѣвъше и
доуща къ себе · рекоша ꙗ
ко се ѥсть причастьни
къ придѣте оубьѥмъ и ·
и наше боудеть прича
стиѥ · 8. и имъше и оуби
ша и извьргоша и изъ
винограда · 9. что оубо съ
творить гⷭ҇нъ винограда ·
придеть и погоубить
тѧжателѧ и дасть вино
градъ инѣмъ · 10. ни ли се
го писаниꙗ ѥсте чьли ·
камьнь ѥгоже небрего
ша зижющей сь бⷭ҇ы въ на
чало оуглоу · 11. ѿ г҃а бⷭ҇ы сь и
ѥсть дивьна въ очию на
шею · 12. и искахоу ꙗти и и
оубоꙗша сѧ народа · разоу
мѣша бо ꙗко к͗ нимъ прї
тъчю рⷱ҇е · и оставивъше
и ѿидоша ⁘
Сⷡ҇оу · еі҃ · еуⷢ҇ае · ѿ лоукы ⁘
Л **Р**ⷱ҇е г҃ь · 3. вънемлѣте себе
XVII аще съгрѣшить к тебе
братъ твой запрѣти ѥ
моу · и аще покаѥть сѧ
остави ѥмоу · 4. и аще се
дмишьды дн҃емь съгрѣ
шить к тобѣ · седмишь
ды дн҃емь обратить сѧ
к тебе г҃лѧ каю сѧ остави
ѥмоу · 5. и рекоша аⷭ҇пли гⷭ҇ви
приложи намъ вѣроу · 6. рⷱ҇е
же г҃ь аще бысте имѣли
вѣроу ꙗко и зьрно горушь
но · г҃ли бысте оубо ꙗго
динѣ сей истерьгни сѧ
и въсади сѧ въ море · то
послоушала бы васъ · 7. ко
торый же ѿ васъ рабъ и
мѣꙗ орющь или пастоу
хъ · иже пришьдъшю съ
села 8. рⷱ҇еть ѥмоу оуготова
й что да вечерꙗю · и препо
ꙗсавъ сѧ слоужи ми до
ньдеже ꙗмь и пью · и по
томь ꙗси и пьѥши ты ·
9. еда имаши хвалоу дати
рабоу томоу · акы ство
ривый повелѣноѥ не
мню · 10. тако и вы ѥгда съ
творите повелѣноѥ ва
мъ · ꙗко раби недосто
йни ѥсмъ · ѥже должь
ни бѣхомъ сътворити

и створихомъ ⁘ **гл҃а · з҃ · еѵ҃а · і҃ ·**
н҃д · еі҃ · еѵ҃ае · ѿ лоукы ⁘
Л **Въ** оⷡнъ · 1. прохожаше іс҃ъ
XIX ѥрихонъ · 2. и се моужь и
менемь нарицаѥмы
й ꙁак'хей · и тъ бѣ ста
рѣй мытаремъ · и бѣ
ба҃тъ 3. и искаше видѣті
іс҃а кто ѥсть · и не можа
ше видѣти народъмь ꙗ
ко тѣломь малъ бѣ · 4. и
притекъ преже въꙁлѣ
ꙁе на ꙗгодичиноу видѣ
ти іс҃а · ꙗко тоудѣ хотѧ
ше миноути · 5. и ꙗко при
де на мѣсто въꙁрѣвъ іс҃ъ
видѣ и · и р҃е ѥмоу ꙁак'хѣ
ю потъщавъ сѧ сълѣꙁи ·
д҃нь бо подобаѥть ми въ
домоу твоѥмь быти · 6. и
потъщавъ сѧ сълѣꙁе и
приꙗ и радоуꙗ сѧ · 7. и ви
дѣв'ше вси ропътахоу
гл҃ще · ꙗко къ грѣшьноу
моужю въниде витатъ ·
8. въставъ же ꙁак'хѣй р҃е
къ іс҃оу се полъ имѣниꙗ
моѥго г҃и дамь нищимъ ·

и аще ѥсмь кого обидѣ
лъ въꙁ'вращю четверице
ю · 9. р҃е же к' нѥмоу іс҃ъ ꙗко
д҃нь сп҃сениѥ домоу тво
ѥмоу б҃ы · ꙁане и сь с҃нъ
аврамль ѥсть · 10. приде
бо с҃нъ ч҃лвчьскый въꙁі
скатъ и сп҃стъ погыбъ
шаго ⁘
В поне · г҃і · н҃д · ѿ марк ⁘
М **Въ** оⷡнъ · 13. послаша архи
XII иѥрѣй и книжьниці
къ іс҃оу дроугъіꙗ ѿ фа
рисѣй иродьꙗнъ да
имоуть и въ словеси ·
14. они же пришьдъше гл҃а
ша ѥмоу · оучителю вѣ
мы ꙗко истиньнъ ѥси ·
и неродиши ни о комь
же ни ꙁриши бо на лице
ч҃лвкомъ · нъ истинь
номоу поути б҃ию оучи
ши · рьци оубо намъ до
стойть ли дань да
ꙗти кесареви или ни ·
дамы ли или не дамы ·
15. онъ же вѣдый ихъ ли
цемѣрьство · р҃е имъ чь

76 зв.

то мѧ искоушаѥте при
несѣте ми цатоу да ви
жю · 16. они же принесоша
ѥмоу · и гл҃а имъ чий ѥ
сть образъ сьй написа
ниѥ · ѡни же рекоша ѥ
моу кесаревъ · 17. и ѿвѣща
въ ıс҃ъ рⷱе имъ · ѿдадите
ѥже ѥсть кесарево кеса
реви · и б҃иѥ б҃ви · и чюди
ша сѧ вси о нѥмь ⁘
Въ вⷮ҃ъ · г҃і · нⷣе · ѿ марк ⁘
М **Въ онⷡо** · 18. придоша садоу
XII кей къ ıс҃оу иже гл҃ють
не быти въскрⷭнию ·
и въпрашахоуть и
гл҃ще 19. оучителю мойси
написа намъ · ꙗко аще
комоу братъ оумреть ·
и оставить женоу а ча
дъ не оставить · да пой
меть братъ женоу ѥго
и въставить племѧ бра
та своѥго · 20. бѣ же седмь
братиꙗ и пьрвый поꙗ
женоу и оумираꙗ не о
стави племене · 21. и в'торы
й поꙗ ю и оумре и тъ не
остави племене · и тре
тий такоже · 22. поꙗша ю
вьсѧ седмь и не оставиша
племене · послѣже же
всѣхъ оумре и жена · 23. въ
въскрⷭнию оубо ѥгда въ
скрⷭноуть которомоу и
хъ жена боудеть · седмь
бо ихъ имѣша ю женоу ·
24. и ѿвѣщавъ же ıс҃ъ рⷱе имъ ·
не сего ли ради прельща
ѥте сѧ не вѣдоуще писа
ниꙗ ни силы б҃иꙗ · 25. ѥгда
бо из мьртвыхъ скрⷭноу
ть[48] ни женꙗть сѧ ни по
сагають · нъ соуть акы
аг҃гли иже на н҃бсьхъ · 26. а
ѿ мьр'твыхъ ꙗко въста
ноуть · нѣсте ли ч'ли въ
книгахъ мосѣовыхъ
при коупинѣ како рече
ѥмоу б҃ъ гл҃ꙗ · азъ б҃ъ авра
мль и б҃ъ исаковъ и б҃ъ и
ꙗковль · 27. нⷭѣ б҃ъ мьртвы
хъ нъ живыхъ · вы оубо
много прельщаѥте сѧ ⁘
М **Въ срⷣе · г҃і · нⷣе · ѿ марка ⁘**
XII **Въ онⷡо** · 28. пристоупль ѥди

[48] Замість въскрьсноуть.

77

нъ ѿ книжьникъ къ і҃соу ·
слышавъ ꙗ съвъпраша
юща сѧ · видѣвъ ꙗко до
брѣ ѿвѣща имъ · и въ
проси и каꙗ ѥсть ꙁапо
вѣдь преже всѣхъ · 29. і҃съ
же гл҃а ѥмоу ꙗко пьрвѣ
йши ꙁаповѣдь ѥсть всѣ
хъ слыши ꙗже гл҃ю · г҃ь б҃ъ
нашь г҃ь ѥдинъ ѥсть · 30. и
възлюбиши г҃а б҃а своѥⷢ҇
всѣмь срⷣ҇цемь своимь ·
и всею д҃шею своѥю · и все
ю мощью своѥю · си пьрвѣ
йши всѣхъ ꙁаповѣдий ·
31. и в'тораꙗ подоб'на ѥй · въ
ꙁлюбиши ближьнꙗго
своѥго ꙗко и самъ сѧ · бо
льшю сею иноꙗ ꙁаповѣ
ди нⷭ҇ѣ · 32. и реⷱ҇ ѥмоу книжь
никъ добрѣ оучителю
въистиноу реⷱ҇ · ꙗко ѥди
нъ ѥсть и нⷭ҇ѣ иного ра
ꙁвѣ сего · 33. и ѥже любитї
и всѣмь срⷣ҇цемь и всѣ
мь раꙁоумомь и всею
мощью · и ѥже любити
ближьнꙗго акы и собе

болий ѥсть всѣхъ въ
съжьжений · 34. і҃съ же ви
дѣвъй [49] ꙗко с'мысльнѣ
ѿвѣща · гл҃а ѥмоу не
далече ѥси црⷭ҇тва б҃иꙗ ·
и никтоже не смѧше
к томоу въпросити ѥ
го · 35. и ѿвѣщавъ і҃съ гл҃а
ше оучꙗ въ храмѣ б҃ий ·
како гл҃ють книжьни
ци ꙗко х҃съ с҃нъ д҃вд҃въ
ѥсть · 36. тъ бо д҃вд҃ъ реⷱ҇ д҃хмь
ст҃ымь · реⷱ҇ г҃ь гⷭ҇ви моѥ
моу сѧди о десноуѭ
мене · дондеже положѭ
врагы твоꙗ подъножи
ю ногама твоима · 37. са
мъ оубо д҃вд҃ъ нарица
ѥть и г҃а · то како с҃нъ ѥ
моу ѥсть · и мноꙁи на
роди въ сласть послоу
шахоуть ѥго ⁘
Въ чⷮ҇е · ѕ҃і · н҃е · ѿ марка ⁘
М **Р**еⷱ҇ г҃ь своимъ оучени
XII комъ · 38. блюдѣте сѧ
ѿ книжьникъ хотѧ
щихъ въ одѣнийхъ
ходити · и цѣлованиꙗ

[49] Так!

77 зв.

на тържищихъ · 39. и вы
шьнмя сѣданиꙗ на с҆бо
рищихъ · и вышьнмя
възлежаниꙗ на вече
рахъ · 40. поꙗдающей до
мы в҆довиць и извѣ
ты далече молѧще сѧ ·
сий приимоуть лише
осоужениѥ · 41. и сѣдъ і҃съ
прѧмо газофюлакий
видꙗше како народъ
въмещеть кодранотъ
въ газофюлакиѭ · и
мнози б҃атий въмѣ
тахоу много · 42. и пришь
дъши ѥдина в҆довица
оубога въвьрже двѣ мѣ
дьници · ѥже ѥсть ко
дранотъ · 43. и призвавъ
оученикы своꙗ рече и
мъ · право г҃лю вамъ ꙗ
ко в҆довица си оубогаꙗ
множаѥ всѣхъ въвь
рже въмещющихъ въ
газофюлакиѭ · 44. вси бо
ѿ избытъка въвьрго
ша · а си ѿ недостатъ
ка своѥго все ѥлико и
мꙗше · въвьрже все жи
тиѥ своѥ ⁘

В пⷮꙗ · гі҃ · нⷣе · ѿ марка ⁘

М XIII **Въ оноⷡ** · 1. исходѧщю і҃соу
изъ цр҃кве · г҃ла ѥмоу
ѥдинъ ѿ оученикъ
своихъ · оучителю
вижь каково каме
ниѥ и какова зданиꙗ ·
2. і҃съ же ѿвѣщавъ реⷱ ѥмоу
видиши ли си великаꙗ
създаниꙗ · не имать о
стати с҆де камень на ка
мени иже не разоритⷭъ ·
3. и сѣдꙗщю і҃соу на горѣ ѥ
леоньстѣй въ прѧмо
храмоу · въпрашахоу
ть и особь · петръ иꙗко
въ · іѡ҃анъ андрѣй · 4. по
вѣжь намъ къгда се боу
деть и что боудеть зна
мениѥ · ѥгда имать
все се с҆коньчати сѧ · 5. і҃съ
же ѿвѣщавъ нача г҃ла
ти имъ блюдѣте сѧ да
никтоже васъ прельстї
ть · 6. мнози бо придоуть
въ имꙗ моѥ г҃лще ꙗко

78

азъ ѥсмь и многꙑ пре
льстѧть · 7. ѥгда же оуслꙑ
шите рати и слоухꙑ ра
тий не оужасайте сѧ · по
добаѥть бо бꙑти нъ не
оуже абьѥ конець · 8. въ
станеть бо страна на стра
ноу · и црⷭ҇тво на црⷭ҇тво · и
боудоуть троуси по мѣ
стомъ · и боудоуть гла
ди и мнози мѧтежи
начало болѣзнемъ си ⁘
Сбⷡ҇оу · ві҃ · еѵⷢ҇ле · ѿ лоукꙑ ⁘
Л XVIII **Рⷱ҇е** гь҃ притъчю сию · 2. соу
дий бѣ нѣвъкоѥмь[50]
градѣ ба҃ не боꙗ сѧ ни че
ловѣкъ срамлѧꙗ сѧ · 3. въ
довица же бѣ въ градѣ
томь и прихожаше к҆ нѥ
моу гл҃щи · мьсти мене
ѿ соуперника моѥго 4. и
не хотѧше · на дол҆зѣ же
времени послѣ же рече
въ себе · аще и ба҃ не бою сѧ
и чл҃вкъ не срамлѣю сѧ ·
5. нъ заниѥ творить ми
троудъ да мьщю ѥꙗ · да
не до коньца приходѧ
щи застойть мене · 6. рⷱ҇е же
гь҃ слꙑшите что соуди
й неправьнꙑ гл҃ть · 7. бъ҃
же не имать ли створи
ти мьсти изⸯбранꙑхъ
своихъ въпиющихъ къ
нѥмоу дн҃ь и нощь · и ть
рпить о нихъ · 8. гл҃ю же
вамъ · ꙗко створить мь
сть ихъ въскорѣ ⁘ **ѡ мꙑтари· глⷭ҇а [й]**
Нⷣе · ві҃ · еѵⷢ҇ле · ѿ лоукꙑ ⁘ и ѡ фа еѵⷢ҇а [аі]
Л **Рⷱ҇е** гь҃ притъчю сию · **рⷭ҇ий ⁘**
XVIII 10. чл҃вка два вънидо
ста въ црк҃вь помолитъ
сѧ · ѥдинъ фарисѣй а
дроугꙑй мꙑтарь · 11. фа
рисѣй же ставъ сице въ
себе молѧше сѧ · бе҃ хва
лоу тебе въздаю ꙗко нѣ
смь ꙗко и прочий чл҃вци ·
грабители неправьдь
ници прелюбодѣй · или
акꙑ сь мꙑтарь · 12. алчю
дво кратꙑ въ соуботоу ·
десѧтиноу даю ѿ всего
ѥлико притѧжю · 13. а мꙑ
тарь издалеча стоꙗ не
хотѧше ни очию възве

[50] Пор. в ЄМ 109 б-109 в: въ нѣкоѥмь.

78 зв.

сти на нб҃о · нъ быꙗше въ
пьрси своꙗ гл҃ѧ · б҃е оцѣ
сти мнѣ грѣшьникоу ·
14. гл҃ю же вамъ съниде сь
оправданъ въ домъ
свой паче оного · ꙗко вь
сь възносѧй сѧ смѣри
тⷭ҇ь · а смѣрѧꙗй сѧ въ
знесеть сѧ ⁘
В понⷣе · з҃і · нⷣе · ѿ марк ⁘
M Рⷱ҇е г҃ь своимъ оуч҃нком ·
XIII 9. блюдѣте сѧ вы сами
предадꙗть бо вы на сбо
рищихъ и бьюни боу
дете · и предъ воювода
ми и цⷭ҇ри станете мене
ради въ послоушьство
имъ · 10. и въ всѣхъ страна
хъ подобаѥть преже про
повѣдати сѧ еуангл҃иѭ ·
11. ѥгда же приведоуть вы
предающе · не пьцѣте
сѧ преже что възгл҃те
ни поѹчайте сѧ · нъ ю
же дасть сѧ вамъ въ тъ
чⷭ҇а то гл҃те · не вы бо юсте
гл҃ще нъ дх҃ъ ст҃ый · 12. пре
дасть же братъ брата
на смр҃ть и ѡц҃ь чадо · и
въстаноуть чада на ро
дителѧ и оубьють ꙗ · 13. и
боудете ненавидими
всѣми имени моюго
ради · претьрпѣвый же
до коньца тъ сп҃сеть сѧ ⁘
Въ вⷮ҇ъ · з҃і · нⷣе · ѿ марк ⁘
M Рⷱ҇е г҃ь своимъ оученико
XIII мъ · 14. ѥгда оузрите мь
рзость запоустѣниꙗ
рⷱ҇еноую даниломь пррⷪ҇ко
мь · стоꙗщю идеже не
подобаѥть · чьтый да
разоумѣють · тъгда и
же боудеть въ жидовь
стѣй да бѣгають на го
ры · 15. и иже на кровѣхъ
да не сълазить въ домъ ·
ни да вълѣзеть в҆зѧтъ
что ѿ домоу своюго · 16. и сы
й на селѣ да не възвратї
тⷭ҇ь въспѧть в҆зѧти ри
зъ своихъ · 17. лютѣ же не
праздьнымъ и доꙗщї
мъ въ ты дн҃и · 18. молите
же сѧ да не боудеть бѣ
ство ваше зимѣ ни въ

79

соуботоу · 19. боудоуть бо
д҃ньѥ ти печальни · ıа
ко не бⷭ҇ы такова ѿ нача
ла твари юже створи б҃ъ ·
до нынѣ и не боудеть ·
20. и аще не бы г҃ь съкратї
лъ д҃нии тѣхъ не бы
была сп҃сена всѧка пл҃ъ
ть нъ изʼбраныхъ дѣлѧ ·
ıаже избра и съкрати
д҃ни ты · 21. тъгда аще кто
рⷪ҇еть вамъ се сʼде х҃съ се о
нъде не имѣте вѣры ·
22. въстаноуть бо лъжии
христоси и лъжии пⷪ҇рци ·
и дадıать знамениıа
и чюдеса на прельщенї
ѥ · аще мощьно избраны
ıа · 23. вы же блюдѣте сѧ се
преже рекохъ вамъ все ⁘
Въ срⷣе · з҃ї · не҃ · ѿ марк ⁘
М Рⷪ҇е г҃ь своимъ оуч҃нком ·
XIII 24. въ ты д҃ни по печали
той · сл҃нце помрачитⷭ҇ь
и лоуна не дасть свѣта
своѥго · 25. и звѣзды нбⷭ҇ь
ныıа боудоуть сʼпадаѭ
ще · и силы ıаже соуть на
нб҃сьхъ подвижать сѧ ·
26. и тъгда оузрѧть сн҃а чл҃вѣ
ча грıадоуща на облацѣ
хъ съ силою и славою мно
гоѭ · 27. и тъгда послеть а
н҃глы своıа и събереть и
зʼбраныıа своıа ѿ четы
рь вѣтръ · ѿ конець зе
млıа и до коньца нб҃си ·
28. ѿ смокъве же разоумѣ
йте притъчю · ѥгда оуже
боудеть вѣтвиıа ѥıа мла
да и листвиѥ прозѧбь
неть · вѣдите ıако бли
зь ѥсть жатва · 29. тако и вы
ѥгда оузрите си бываю
ща · вѣдите ıако близь
ѥсть предъ двьрьми ·
30. право г҃лю вамъ · ıако не
имать миноути родъ сь ·
31. донʼдеже все се боудеть ·
нб҃о и землıа мимоиде
ть · а словеса моıа не ми
моидоуть ⁘
В чⷮ҇е · з҃ї · не҃ · ѿ марка ⁘
М Рⷪ҇е г҃ь своимъ оуч҃нком ·
XIII 31. нб҃о и землıа прейде
ть · а моıа словеса не имоу

79 зв.

ть прейти · 32. а о дн҃и томь
и ѡ часѣ никтоже не вѣ
сть · ни анг҃ли иже соуть
на нб҃сьхъ ни сн҃ъ нъ тъ
чию ѡц҃ь юдинъ · 33. блюдѣ
те сѧ бъдите и молите
сѧ · не вѣсте бо къгда
времꙗ боудеть · 34. ꙗкоже
чл҃вкъ ѿходꙗ оставить
домъ свой и да къ рабо
мъ своимъ власть и ко
моужьдо дѣло своюе · и вра
тарю повелѣ да бъдить ·
35. бъдите оубо не вѣсте бо
къгда гс҃нъ домоу приде
ть · вечеръ ли или полоу
нощи или въ коуры поѭ
ща или заоутра · 36. да не
пришьдъ вънезапоу о
брꙗщеть вы спѧща · 37. а ю
же вамъ гл҃ю всѣмъ гл҃ю
М XIV бъдите · 1. бѧше же пасха
и опрѣснъци по двою дь
ноу · и искахоу старѣй
шины жречьскы и кн҃і
жьници како и льстыѭ
имъше оубыѭть · 2. гл҃а
хоу же нъ не въ праздь

никъ · еда како боудеть
мълва въ лѭдьхъ ⁘
Въ пт҃ꙗ · з҃і · нд҃е · ѿ марк ⁘
М XIV Въ онв҃о · 3. соущю іс҃оу въ ви
фаний · въ домоу симо
на прокаженаго възле
жащю юмоу · приде же
на имоущи стькланї
цю мѵра нарда пистикї
ꙗ многоцѣньна · и скроу
ши стькланицю и възли
ꙗ мѵро на главоу юго · 4. бѧ
хоу же дроузий негодоу
юще въ себе и гл҃ще · по что
из'гыбѣль си мѵрьнаꙗ
бс҃ы · 5. можаше бо се мѵро
продано быти боле три
й сътъ сребрьникъ и да
но быти нищимъ · и въ
з'бранѧхоуть юй · 6. іс҃ъ же
рече останѣте юꙗ по что
ю троужаюте · добро дѣло
съдѣла о мнѣ · 7. всегда бо
оубогꙑꙗ имате съ собоѭ ·
и югда хощете можете
добро сътворити имъ · ме
не же не всегда имате съ
собоѭ · 8. и юже ми си створї ·

80

варила ѥсть помазаті
тѣло моѥ на погребениѥ ·
9. право г҃лю вамъ · идеже
аще проповѣсть сѧ еѵⷢ҇а
лиѥ се въ всемь мирѣ · и
ѥже сътвори си г҃лано
боудеть въ памꙗть ѥꙗ ⁘
Сⷡоу · прⷤе · мⷭ҇ѧ · поⷭ҇у · ѿ лоⷦ҇у ⁘
Л 45. **Р**ⷱ҇е г҃ь своимъ оуч҃нкмъ ·
XX 46. вънемлѣте себе ѿ
книжьникъ хотѧщи
хъ въ одежахъ ходиті ·
и любѧщихъ цѣловани
ꙗ на тържищихъ · и пре
жезваниꙗ на вечерѧхъ ·
47. иже изѣдають домы
в҆довиць · и виною дале
че молѧтⷭь · си и приимⷪу
ть больше осоужениѥ ·
Л 1. възрѣвъ же и видѣ въме
XXI чющаꙗ дары своꙗ въ га
зофилакиѭ ба҃тыꙗ ·
2. и видѣвъ женоу в҆довицѭ
оубогоу въмещющѭ двѣ
цѧтѣ · 3. и рⷱ҇е въистиноу
г҃лю вамъ · ꙗко в҆довица
си оубогаꙗ боле всѣхъ
въвьрже · 4. вси бо си ѿ из҆бы
т҆ка ихъ въвьргоша въ
даръ б҃ви · а си ѿ лишені
ꙗ своѥго все имѣниѥ
своѥ ѥже имѣ въвьрже ·
си г҃лꙗ възъгласи · имѣ
ꙗй оуши слышати да
слышить ⁘
Нⷣе · прⷤе · мѧсопⷭ҇оу · ѡ блоу
дьнѣмь с҃ноу · еѵⷢ҇а · ѿ лоⷦ҇у ⁘
Л 11. **Р**ⷱ҇е г҃ь притъчю сиѭ ·
XV чл҃вкъ имѣ два с҃на ·
12. и рⷱ҇е мьньший с҃нъ ѥю
ѡ҃цю · ѡ҃че дажь ми до
стойноуѭ часть имѣ
ниꙗ · и раздѣли и
ма имѣниѥ · 13. и не по
мнозѣхъ д҃ньхъ събра
въ меньший с҃нъ имѣ
ниѥ ѿиде на страноу
далече · и тоу расточи
имѣниѥ своѥ живы
й блоудьно · 14. иждивъ
шю же ѥмоу все · бⷭ҇ы гла
дъ крѣпокъ на странѣ
той · и тъ нача лихова
ти сѧ · 15. и шьдъ прилѣпі
сѧ ѥдиномоу ѿ жите
ль тоꙗ страны · и посла и

80 зв.

на село своє пастъ сви
ний · 16. и мꙑшлꙗше на
сꙑтити сѧ ѿ рожець ꙗ
же ꙗдꙗхоу свиниꙗ · и
никтоже не дадꙗше є
моу · 17. въ себе же пришь
дъ рє҃ · колико наймьнї
къ ѡц҃а моєго изъбꙑва
ють сѧ хлѣби · азъ же
сде гладомь гꙑблю · 18. въ
ставъ идоу къ ѡц҃ю мо
ємоу и рекоу ємоу · ѡч҃е
съгрѣшихъ къ б҃оу и пре
дъ тобою · 19. и оуже нѣсмь
достойнъ нарещи сѧ сн҃ъ
твой · сътвори мѧ ꙗко
єдиного ѿ наймьникъ
твойхъ · 20. и въставъ при
де къ оц҃ю своємоу · єще
же ємоу далече соущю
оузрѣ и оц҃ь єго и милъ
ємоу б҃ꙑ · и текъ паде
на вꙑй єго и облобꙑза
и · 21. рє҃ же ємоу сн҃ъ ѡч҃е съ
грѣшихъ къ б҃оу и предъ
тобою · и оуже нѣсмь
достойнъ нарещи сѧ сн҃ъ
твой · сътвори мѧ ꙗко

єдиного ѿ наймьникъ
твойхъ · 22. рє҃ же оц҃ь къ ра
бомъ своимъ изнесѣте
одежю пьрвоую и ѡбле
цѣте и · и дадите пьрсть
нь на роукоу єго и сапогъ
на ногоу єго · 23. и приведъ
ше телець оупитѣнꙑй
заколѣте и · и ꙗдъше да
веселимъ сѧ · 24. ꙗко сн҃ъ
мой мьртвъ бѣ и ожи
ве · изгꙑблъ бѣ и обрѣ
те сѧ · и начаша весели
ти сѧ · 25. бѣ же сн҃ъ єго ста
рѣй на селѣ · и ꙗко гр҃ꙗ
дꙑй приближи сѧ къ
домоу · и оуслꙑша пѣнь
ꙗ и ликꙑ · 26. и призвавъ
єдиного ѿ рабъ въпра
шаше и что оубо си соуть ·
27. онъ же рє҃ ємоу братъ
твой приде и закла ѡц҃ь
твой телець оупитѣнꙑ
й ꙗко сдрава и приꙗтъ ·
28. разгнѣвавъ же сѧ и не хо
тѧше вънити · ѡц҃ь же
єго ишьдъ молѧше и · 29. о
нъ же ѿвѣщавъ рє҃ къ ѡц҃ю ·[51]

[51] Текст обривається читанням в неділю 17 тижня про блудного сина. Далі втрачено один аркуш.

81

В понеⷣл ·
мⷭ҇ца · поⷭ҇оу · нⷣе · ѿ марка ⁘
М **Въ оⷡ҇но** · 1. приближаше
XI сѧ і҃съ въ иерⷭ҇лмъ · и
приде въ виф'сагию и ві
фанию къ горѣ елеѡ
ньстѣй · посла два ѿ
оучеников своихъ · 2. и
гл҃а има идѣта въ вьсь
ꙗже есть прѧмо вама ·
и абье въходѧща въ ню ·
обрѧщета жребѧ привѧ
зано · на неже нⷭ҇ѣ никто
же ѿ чл҃вкъ не въсѣлъ ·
отрѣшьша и приведѣ
та и · 3. и аще вама кто рⷱ҇е
ть что дѣета · рьцѣта
ꙗко г҃ь его требоуеть ·
и абье пакы послеть и
сѣмо · 4. идоста же и обрѣ
тоста жребець привѧза
нъ при двьрьхъ вънѣ ра
споутий и отрѣшиста
и · 5. и иний ѿ стоꙗщихъ
тоу гл҃хоу има что дѣе
та отрѣшающа жребець ·
6. она же рекоста имъ ꙗ
коже повелѣ имъ і҃съ и
оставиша ꙗ · 7. и приве
доста жребець къ і҃соу ·
и възложиша на нь ри
зы своꙗ · и въсѣде на нь ·
8. мнози же постилахоу
по поути ризы своꙗ · а
дроузий вѣтвиꙗ ѿсѣ
кахоу ѿ доубья и пости
лахоу по поути · 9. и предъ
идоущей въ слѣдъ грѧ
доуще въпиꙗхоу гл҃ще ·
осан'на бл҃гнⷭ҇ъ грѧдꙑ
й въ имѧ гн҃е · 10. бл҃гнⷭ҇ъ грѧ
доущее цⷭ҇ртво въ имѧ
г҃а и ѡц҃а нашего дв҃да о
саньна въ вꙑшьнихъ ·
11. и вънидѣ въ иерⷭ҇лмъ і҃съ
въ храмъ б҃ий · и съглѧ
да все поздѣ оуже соущю
часоу · изиде въ вифані
ю съ двѣма на десѧте
оученикома ⁘
Въ вⷮ҇ъ · мⷭ҇ца · поⷭ҇оу · нⷣе · ѿ марк ⁘
М **Въ оⷡ҇но** · 10. июда скарио
XIV тьскꙑй единъ ѿ дво
ю на десѧте · иде

81 зв.

къ старѣйшинамъ
жречьскымъ да іс҃а
предасть имъ · 11. они
же слышавъше възра
доваша сѧ · и обѣщаша
ємоу сребрьникы да
ти · и искаше како и въ
подобно времꙗ преда
сть · 12. и пьрвый дн҃ь о
прѣснокъ єгда пасхоу
жрѧхоу · гл҃ахоу ємоу
оученици свой · г҃и кде
хощеши да шьдъше оу
готоваємъ да ꙗси па
схоу · 13. и посла два ѿ оуче
никъ свойхъ гл҃а има
идѣта вы въ градъ · и
срѧщета чл҃вка въ скоу
дѣльници водоу носѧ
ща по нємь идѣта 14. и
деже аще вънидеть ·
рьцѣта гⷭ҇ноу домоу ꙗ
ко оучитель гл҃ть кде
єсть обитѣль моꙗ · и
деже пасхоу съ оученї
кы моими ꙗмь · 15. и тъ
вама покажеть горнї
цѫ великоу постьла

ноу готовоу и оуготова
йта намъ · 16. и изидоста
оученика въ градъ · и
пойдоста и обрѣтоста
ꙗкоже рⷱ҇е има · и оуго
товаста пасхоу · 17. вече
роу же бывъшю приде
съ двѣма на десѧте · 18. и
възлежащемъ имъ и
ꙗдоущемъ · рⷱ҇е іс҃ъ ами
нь гл҃ю вамъ ꙗко єди
нъ ѿ васъ предасть мꙗ ·
ꙗдый съ мною · 19. они же
начаша гл҃ати ємоу є
динъ по єдиномоу є
да азъ · 20. онъ же ѿвѣща
въ рⷱ҇е имъ єдинъ ѿ дво
ю на десѧте омочивы
й съ мною въ солило · 21. сн҃ъ
же оубо чл҃вчь идеть ꙗ
коже єсть писано ѡ нє
мь · лютѣ же чл҃вкоу
томоу имьже сн҃ъ чл҃вчь
предасть сѧ · добрѣє бы
ємоу было аще бы и
не родилъ сѧ чл҃вкъ тъ ·
22. и ꙗдоущемъ имъ · въ
земъ іс҃ъ хлѣбъ хвалоу

82

въздавъ бл҃гвивъ пре
ломи и дасть имъ · и рⷱе
приимѣте и ꙗдите се
ѥсть тѣло моѥ · 23. и прии
мъ чашю хвалоу възда
въ дасть имъ · и пиша
ѿ нѥꙗ вси · 24. и рⷱе имъ се ѥ
сть кръвь моꙗ новаго
завѣта проливаѥмаꙗ
за многы · 25. аминь гл҃ю
вамъ · ꙗко оуже не има
мъ пити ѿ плода лозь
наго до того дн҃е ѥгда
пию нъ[52] въ цр҃твии бж҃ии ·
26. и въспѣвъше изидоша
въ гороу елеоньскоуѭ ·
27. и гл҃а имъ іс҃ъ ꙗко вси вы
съблазните сѧ о мнѣ
въ сию нощь · писано бо
ѥсть поражю пастырѧ
и овца разидоуть сѧ ·
28. нъ по въстании моѥмь
варю вы въ галилѣи · 29. пе
тръ же рⷱе ѥмоу аще вси
съблазнѧть сѧ нъ не а
зъ · 30. и гл҃а ѥмоу іс҃ъ право
гл҃ю тебе ꙗко ты дн҃ь въ
сию нощь преже даже
коуръ не въспоють три
шьды ѿвьржеши сѧ ме
не · 31. петръ же излиха
гл҃ше паче аще лоучить
ми сѧ оумрети с тобоѭ
не ѿвьргоу сѧ тебе · та
коже и вси гл҃ахоу · 32. и прї
доша въ вьсь ѥйже имꙗ
гепсимании · и гл҃а оу
ченикомъ своимъ сѧ
дѣте сде дондеже шь
дъ помолю сѧ · 33. и поꙗ пе
тра иꙗкова іѡ҃ана съ со
бою · и нача оужасати
сѧ и тоужити · 34. и гл҃а и
мъ печальна ѥсть дш҃а
моꙗ до см҃рти · пожи
дѣте сде и бъдите · 35. и
прешьдъ мало паде на
земли и молѧше сѧ · да
аще мощьно ѥсть да мї
моидеть ѿ мене часъ сь ·
36. и гл҃ше ав'ва ѡч҃е все мо
щьно тебе мимо неси
чашю сию ѿ мене · нъ
не ꙗко аще азъ хощѭ
нъ ꙗкоже ты · 37. и приде
и обрѣте ꙗ спѧща · и гл҃а

[52] Замість нъво.

82 зв.

петрови · симоне спиші
ли · не въꙁможе ли ѥдї
ного часа бъдѣти · 38. бъ
дите и молите сѧ да не
вънидете въ искоуше
ниѥ · дх҃ъ оубо пооуща
ѥть плъть же немощь
на · 39. и пакы шьдъ помо
ли сѧ тоже слово рекъ · 40. и
въꙁвращь сѧ обрѣте ꙗ
спѧща бѣста бо очи и
хъ ѿтѧгъчали · и не вѣ
дѧхоу что ѥмоу ѿвѣ
щати · 41. и приде третиѥ
ѥ и гл҃а имъ спите про
чеѥ и почивайте · и ѿ
вѣщавъ рⷱ҇е имъ приде
бо часъ и се предаѥть сѧ
сн҃ъ чл҃вчь въ роукы грѣ
шьникомъ · 42. въстанѣ
те идѣмъ ѿ сюдоу · се
предаꙗй мѧ прибли
жи сѧ ⁘ **Въ срⷣе · мⷭ҇ѧ ·**
поⷭ҇уньꙗ · нⷣ҇е · ѿ марк ⁘
M XIV **Въ оⷡ҇но** · 43. гл҃щю ісоу къ оу
ченикомъ · приде ию
дей юда скариотьскы
й ѥдинъ ѿ ѡбою на де
сѧте · и съ нимь народъ
многъ съ ороужиѥмь
и посохы · послани ѿ
старѣйшинъ жречьскъ
и книжьникъ и старе
ць · 44. дасть же имъ преда
ꙗй ѥго ꙁнамениѥ гл҃ꙗ ·
ѥго же аще лъбъжю и
мѣте и тъ ѥсть и ведѣ
те и твьрдѣ · 45. и шьдъ аби
ѥ пристоупи к҄ нѥмоу
гл҃ꙗ ѥмоу радоуй сѧ ра
в҄ви и лобыꙁа и · 46. они же
въꙁложиша роуцѣ на нь
и ꙗша и · 47. ѥдинъ же ѿ сто
ꙗщихъ иꙁволкъ ножь
пораꙁи раба старѣйши
ны жречьска и оурѣꙁа
ѥмоу оухо · 48. и ѿвѣщавъ
іс҃ъ рⷱ҇е имъ · ꙗко на раꙁбо
йника ли иꙁидосте съ
ороужиѥмь и посохы
ꙗти мѧ · 49. по всѧ дн҃и бѣ
хъ съ вами оуча вы въ
цр҃кви и не ꙗсте мене
нъ да събоудоуть сѧ пи
саниꙗ · 50. и оставльше и
вси бѣжаша · 51. ѥдинъ же

83

нѣкъıй оуноша по нѥмь
иде одѣнъ понꙗвою по
нагоу · и ꙗша оуношю · 52. о
нъ же оставль понꙗвоу
нагъ бѣжа ѿ нихъ · 53. и ве
доша іс҃а къ старѣйши
нѣ жречьскоу каиꙗфѣ ·
и събраша сѧ вси к' нѥмоу ·
54. и петръ издалеча въ слѣ
дъ ѥго иде · до двора ста
рѣйшинъı жречьска ·
и бѣ сѣдꙗ съ слоугами
и грѣꙗ сѧ оу ѡгнꙗ · 55. и вь
сь съборъ искахоу на іс҃а
послоушьства да и оу
морѧть и не обрѣтахоу ·
56. мнози же лъжюпослоу
шьствовахоу на нь · и не
бѧхоу равьна послоушь
ства ихъ · 57. дроузий же въ
ставъше лъжипослоушь
ствовахоу на нь гл҃ще · 58. ꙗ
ко мъı слъıшахомъ и гл҃ю
щь · ꙗко азъ разорю хра
мъ сь роуками творенъı
й · и треми дн҃ьми нъ не
роуками творенъ съгра
жю · 59. и такоже не бѣ равь
но послоушьство ихъ · 60. и
ставъ старѣйшина жрь
чьскъıй посредѣ въпро
си іс҃а гл҃ꙗ · не ѿвѣщава
ѥши ли ничсоже чсо си
на тѧ послоушьствоуѭ
ть · 61. іс҃ъ же мълчаше и нї
чсоже не ѿвѣщаваше ·
и пакъı старѣйшина
жрьчьскъıй въпроси и
гл҃ꙗ ѥмоу · тъı ли ѥси хс҃ъ
сн҃ъ блⷭ҇гнаго · 62. іс҃ъ же рⷱ҇е ю
моу азъ ѥсмь · и оузри
те сн҃а чл҃вча о десноую
силъı сѣдѧща и грѧдоу
ща на облацѣхъ нⷭ҇бнъı
хъ · 63. старѣйшина же жрь
чьскъıй растьрза ризъı
своꙗ и рⷱ҇е · что и ѥще тре
боуѥмъ послоухъ · 64. слъı
шасте ѥго хоульнъıꙗ
гл҃ъı что сѧ вамъ мьни
ть · они же вси осоудиша
и повиньноу бъıти смь
рти · 65. и начаша на нь пль
вати · дроузий же покръı
вати лице ѥго и бити и
по въıй · и гл҃ахоу ѥмоу

83 зв.

прорьци намъ х҃е кто ѥ
сть оударивый тѧ · и
слоугы бьꙗхоуть и за
ланитоу · 66. и соущю петрꙋ
низоу на дворѣ · приде
ѥдина рабыни старѣ
йшины жрьчьска 67. ви
дѣвъши петра грѣющⷭ҇а ·
възрѣвъши на нь гл҃а
и ты съ назарѧнинъ
мь і҃смь бѣ · 68. онъ же ѿвь
рже сѧ гл҃ѧ не вѣмь что
ты гл҃ши · и изиде въ
нъ предъ дворъ и коуръ
възгласи · 69. и видѣвъші
и пакы ина рабыни
нача гл҃ати къ престо
ꙗщимъ ꙗко и сь ѿ ни
хъже ѥсть · 70. онъ же па
кы ѿмѣташе сѧ · не по
мнозѣ же стоꙗщий па
кы гл҃ахоу петроу · по и
стинѣ ѿ нихъ ѥси · ибо
ѿ галилѣꙗнъ ѥси и бе
сѣда твоꙗ подобьна ·
71. онъ же нача клѧти сѧ
и проклинати сѧ · ꙗко
не вѣдѣ ч҃лвка сего ѥго

же гл҃те · 72. и в'тороѥ коуръ
въспѣ · и помꙗноувъ
петръ гл҃ы ꙗкоже рⷹ҇е ѥ
моу і҃съ · преже даже коу
ръ не въспоѥть дваш'ды
ѿвьржеши сѧ мене три
краты · и начьнъ пла
M каше сѧ · 1. и абиѥ заоутра
XV съвѣтъ створиша ста
рѣйшины жречьскы
съ старьци и книжьни
кы и вьсь с'боръ · свѧза
въше і҃са ведоша и преда
ша и пилатоу ⁘
В чⷮе · мⷭ҇ꙗпоⷭ҇у · нⷣе · ѿ марк ⁘
M **Въ оⷡ҇но** · 1. съвѣтъ створиша
XV старѣйшины жречь
скы · съ старьци и кнї
жьникы и вьсь сборъ ·
свѧзавъше і҃са предаша
и пилатоу · 2. и въпроси и
пилатъ ты ли ѥси цⷭ҇рь
жидовьскъ · онъ же ѿвѣ
щавъ рⷹ҇е ѥмоу ты гл҃ши ·
3. и гл҃ахоу на нь старѣй
шины жречьскы мно
го · онъ же не ѿвѣщава
ше имъ нич'соже · 4. пила

84

тъ же пакы въпраша
ше іс҃а гл҃ѧ не ѿвѣщава
юши ли ничсоже · ви
жь колико си на тѧ по
слоушьствоують · 5. іс҃ъ
же к нимъ ничсоже не
ѿвѣща · ꙗко дивити
сѧ пилатоу · 6. на всѧкъ
же праздьникъ ѿпоу
щаше имъ юдиного ѿ
оузьникъ югоже пра
шахоу · 7. бѣ же нарица
юмы варава · съ своимї
съвѣтьникы с҄вѧзанъ ·
иже въ пресѣдѣ оубой
ство створиша · 8. и възъ
пивъ народъ нача про
сити ꙗкоже присно тво
рѧше имъ · 9. пилатъ же
ѿвѣща имъ гл҃ѧ · хоще
те ли да ѿпоущю вамъ
цр҃ѧ июдѣйска · 10. вѣдѧ
ше бо ꙗко зависти ра
ди предаша и старѣй
шины жречьскы · 11. и въ
ставиша народъ да па
че варавоу ѿпоустить
имъ · 12. пилатъ же ѿвѣ
щавъ пакы рⷱе имъ что
оубо хощете створю · юго
же гл҃те цр҃ѧ июдѣйска ·
13. они же пакы възъпи
ша гл҃ще распьни · 14. пи
латъ же гл҃ше имъ что
оубо зло створи · они же
паче възъпиша распь
ни · 15. пилатъ же хотѧ
народоу оугодие ство
рити поусти имъ ва
равоу · іс҃а же бивъ пре
дасть имъ да и распь
ноуть ⁘ **В п҃тѧ · м҃ѧ ·
поⷭу · нⷣе · еуⷢа · ѿ марк ⁘
Въ оⷡно** · 20. воини пой
мъше іс҃а изведо
ша и да и распьноу
ть · 22. и приведоша и
на мѣсто голгофа ·
юже юсть сказаюмою
лъбьною мѣсто · 25. бѣ же
година третьꙗꙗ · и ра
спꙗша и · 33. бывъши же
годинѣ шьстѣй ть
ма бⷭы по всей земли ·
до девѧтыꙗ годины ·
34. и въ · ѳ҃ · чⷭа възъпи іс҃ъ

M XV

84 зв.

г҇лмь великомь · или
й лима съвахъфани
й · юже юсть сказаюмо
ю б҃е б҃е мой въскоую мѧ
юси оставилъ · 35. иний
ѿ стоꙗщихъ слыша
въше г҃лахоу · вижь сь
илью зоветь · 36. текъ же
юдинъ напълнивъ гоу
боу оцьта · възнезъ
на тръсть напаꙗше и
г҃лꙗ · не дѣйте да види
мъ аще придеть ильꙗ
сънѧтъ юго · 37. і҃съ же поу
щь г҇ла великъ издъше ·
38. и запона ц҃рквьнаꙗ ра
здьра сѧ на двою · ѿ вь
рхоу и до низоу · 39. видѣ
въ же сътникъ стоꙗ прꙗ
мо юмоу · ꙗко тако възъ
пивъ издъше · въисти
ноу с҃нъ б҃ий сь бѣ ч҃лвкъ
сь · 40. бѧхоу же и жены и
здалеча зрѧще · въ ни
хъже бѣ м҃риꙗ магда
лыни · и м҃риꙗ иꙗко
влꙗ · и м҃риꙗ иꙗкова
малаго · и м҃ти иωсѣ
ωва · и саломии · 41. ꙗже ю
гда бѣ въ галилѣй · по
нюмь хожахоу и слоужа
хоу юмоу · и инъи мно
гы · въшьдъшаꙗ съ ни
мь въ иер҇лмъ ⁘
Сⷡоу · мⷭ҇ца · поⷭ҇у · ѿ марк[53] ⁘
Л XXI 8. Рⷱ҇е г҃ь блюдѣте сѧ да не
прельщени боудете ·
мнози бо придоуть въ
имꙗ мою г҃лще ꙗко азъ
юсмь · и времꙗ прибли
жи сѧ · не идѣте въ слѣ
дъ ихъ · 9. югда же оуслы
шите рати и нестроюнї
ю не оубойте сѧ · подоба
ють бо симъ преже бы
ти · нъ не тоу абью коне
ць · 25. и боудоуть знаме
ниꙗ въ с҃лнци и въ лоу
нѣ · и въ звѣздахъ и на
земли · и тоуга страна
мъ ѿ печали шюма мо
рьскаго · и възмоущени
ꙗ 26. издыхающемъ ч҃лвко
мъ · ѿ страха чаꙗниꙗ
грѧдоущаго на всю все
леноую · и силы нⷭ҇бнꙗꙗ

[53] Далі — текст від євангеліста Луки.

85

двигноут҃ь · 27. и тъгда оу
зрѩть сн҃а чл҃вча грѧдоу
ща на облацѣхъ нбс҃ны
хъ · съ силою и славою
многою · 33. нб҃о и землѧ
мимоидеть · а словеса
моꙗ не имоуть прейтї ·
34. блюдѣте сѧ сами еда
къгда отѧгъчають
ср҃дца ваша · объꙗдени
ѥмь и пьꙗньствъмь ·
и печальми житий
скыми · и найдеть на
вы вънезапоу дн҃ь тъ ·
35. акы сѣнь бо придеть
на вся сѣдѧщаꙗ на ли
ци всеꙗ земл҄ꙗ · 36. бъди
те оубо на всѧко время
молѧще сѧ · да сподоби
те сѧ оубѣжати всего
сего хотѧщаго быти ·
и стати предъ сн҃мь
чл҃вчьскымь ⁘ **Нд҃лꙗ** ·
м҃ꙗ · **по҃у** · **еу҃а** · **ѿ м҃а** ⁘
Мт XXV **Ре҃** гь · 31. ѥгда придеть
сн҃ъ чл҃вчьскый въ
славѣ своѥй · и вси ст҃и
й анг҃ли с҄ нимь · тъгда

сѧдеть на престолѣ сла
вы своѥꙗ · 32. и съберо҃уть
предъ нимь вся страны ·
и разлоучать ꙗ дроугъ
ѿ дроуга · ꙗкоже разлоу
чаѥть пастоухъ овца
ѿ козлищь · 33. и постави
ть овца ѡ десноую себе
а козлища о лѣвоуѭ ·
34. тъгда ре҃ть цр҃ь соущимъ
ѡ десноую ѥго придѣте
бл҃гний ѡц҃а моѥго ·
примѣте оуготовано
ѥ вамъ цр҃твиѥ ѿ сло
жениꙗ мира · 35. възалка
хъ бо сѧ и дасте ми ꙗстї ·
въжадахъ и напойсте
мꙗ · страненъ бѣхъ и
въведосте мꙗ · 36. нагъ и
одѣсте мꙗ · боленъ бѣ
хъ и посѣтисте мене ·
въ тьмници бѣхъ и
придосте къ мнѣ · 37. тъ
гда ѿвѣщають ѥмоу
правьдьници гл҃ще · г҃и
къгда тѧ видѣхомъ
алчьна и напитахо
мъ · или жажюща и на

85 зв.

поиҳомъ · 38. къгда же
тѧ видѣхомъ странь
на и въведохомъ · или
нага и одѣхомъ · 39. къ
гда тѧ видѣхомъ бо
лѣзньна или въ ть
мници и придохомъ
к тебе · 40. и ѿвѣщавъ цр҇ь
реч҇ть имъ · аминь гл҃ю
вамъ · понеже створи
сте единомоу сихъ
малыхъ братьи мо
ей мнѣ створисте · 41. тъ
гда реч҇ть соущимъ о лѣ
воую идѣте ѿ мене про
клятий въ огнь вѣчь
ный · оуготованый
дьıаволоу и агг҇ломъ е҇г ·
42. възалкахъ бо сѧ и не
дасте ми ıасти · въжа
дахъ и не напоисте ме
не · 43. страненъ бѣхъ и
не въведосте мене · на
гъ и не одѣсте мене ·
боленъ и въ тьмници
не посѣтисте мене ·
44. тъгда ѿвѣщають и
ти гл҃ще · г҃и къгда тѧ

видѣхомъ алчьна и
ли жажюща или стра
ньна или нага · или бо
льна или въ тьмници
не послоужихомъ те
бе · 45. тъгда ѿвѣщають
имъ гл҃а · аминь гл҃ю
вамъ · понеже не ство
ристе единомоу ѿ си
хъ меньшихъ ни мнѣ
створисте · 46. и ѿидоуть
ти въ моукоу вѣчьıю[54] ·
а правьдьници въ жи
знь вѣчьноую ⁘
В поне҇д · сыропоу҇с · не҇д · ѿ лоу҇к ⁘
Л **Въ онв҇о** · 29. приближа
XIX ше сѧ іс҃ъ въ виф'са
гию и вифанию · къ
горѣ елеоньстѣй ·
и посла два оучені҇
ка своıа 30. гл҃а идѣта въ
противьноую вьсь · въ
нюже въходѧща и обрѧ
щета жребѧ привѧза
но · на нюже никтоже
никъгдаже въсѣде
ѿ чл҃вкъ · ѡтрѣшьша
е приведѣта ми е сѣ

[54] Замість вѣчьноую.

86

мо · 31. аще кто ва въпраша
ѥть по что штрѣшаѥ
та ѥ · тако рⷱ҇ета ꙗко г҃ь
ѥго требоуѥть · 32. шьдъ
ша же посланаꙗ обрѣ
тоста ꙗкоже рⷱ҇е има · сто
ꙗше жребѧ 33. отрѣшаю
щема же има жребѧ ·
рекоша г҃ьѥ ѥго к' нима Л
что штрѣшаѥта жребѧ · XXII
34. она же рекоста ꙗко г҃ь ѥ
го требоуѥть · 35. и приве
доста ѥ къ і҃соу · и възло
жьше ризы своꙗ на жре
бѧ въсадиша і҃са · 36. идоу
щю же ѥмоу постила
хоу ризы своꙗ по поутї ·
37. приближающю сѧ ѥмⷱ҇у
абиѥ къ низъхожени
ю горѣ елеоньстѣй · на
ча все множьство оуче
никъ радоующе сѧ хва
лити б҃а · гⷭ҇ламь вели
комь о всѣхъ силахъ
ꙗже видѣша 38. г҃лще · бл҃го
словленъ грꙗдый цⷭ҇рь
въ имꙗ гⷭ҇не · миръ на
н҃беси и слава въ вышь
нихъ · 39. дроузий же фа
рисѣй ѿ народа рекоша
ѥмоу · оучителю ꙁа
прѣти оученикомъ
твоимъ · 40. и ѿвѣщавъ
рⷱ҇е имъ аминь г҃лю ва
мъ · ꙗко аще си оумъ
лъкноуть камениѥ
възъпиѥть · 7. приде
же д҃нь опрѣснъкъ въ
ньже подобьно бѣ жре
ти пасхоу · 8. и посла пе
тра і҃ѡана рекый шь
дъша оуготовайта на
мъ пасхоу да ꙗмы · 9. о
на же рекоста ѥмоу кде
хощеши да оуготоваѥ
вѣ · 10. онъ же рⷱ҇е има се въ
ходѧщема въ градъ ва
ма · сърѧщеть ва ч҃лвкъ
въ скоудѣльници водꙋ
носѧ · въ слѣдъ ѥго идѣ
та въ домъ въ ньже въ
ходить · 11. и речета гⷭ҇ноу
домоу г҃ть тебе оучи
тель · кде ѥсть виталь
ница идеже пасхоу съ
оученикы моими ꙗмь ·

86 зв.

12. и тъ вама покажеть
въсходьницю великоу
постьланоу · тоу оуго
товайта · 13. шьдъша же
обрѣтоста ꙗкоже рⷱ҇е
има · и оуготоваста па
схоу · 14. и ѥгда бⷭ҇ы годъ
възлеже и два на десѧ
те апⷭ҇ла съ нимь · 15. и рⷱ҇е
къ нимъ хотѣниѥ
мь се въсхотѣхъ си
ю пасхоу ꙗсти съ вами ·
преже даже не прии
моу моукы · 16. гл҃ю бо
вамъ не имамъ ꙗсті
ѿ нѥго · дондеже конь
чають сѧ въ црⷭ҇твии
б҃ии · 17. и възьмъ чашю
хвалоу въздавъ рⷱ҇е · въ
змѣте се и раздѣли
те себе · 18. гл҃ю бо вамъ ·
ѿселѣ не имамъ пи
ти ѿ плъда лозьнаго ·
дондеже црⷭ҇твиѥ б҃иѥ
придеть · 19. и възьмъ
хлѣбъ хвалоу възда
въ преломи · и дасть
имъ гл҃ѧ · се ѥсть тѣло
моѥ даѥмоѥ за вы · се
творите въ мою памѧ
ть · 20. и чашю такоже по
вечери гл҃ѧ · си чаша но
вый завѣтъ моѥю кръ
вию · ꙗже за вы проли
вають сѧ · 21. обаче се роу
ка предающаго мѧ съ
мною ѥсть на трѧпе
зѣ · 22. и сн҃ъ оубо чл҃вчь по
нарⷱ҇еномоу идеть · ѡба
че лютѣ чл҃вкоу томоу
имьже преданъ боуде
ть · 23. и ти начаша иска
ти въ собѣ кый оубо боу
деть ѿ нихъ хотѧй ство
рити се · 24. бысть же и пь
рѧ въ нихъ кый мни
ть сѧ ихъ быти болий ·
25. іс҃ъ же рече имъ · црⷭ҇е стра
ны съвладѣють ими ·
и обладающе ими бл҃го
датели прозывають сѧ ·
26. вы же не тако · нъ боли
й васъ да боудеть ꙗко
мьний · и старѣй ꙗко
слоужа · 27. кто оубо боли
й възлежай ли · или слоу

87

жай · не възлежай ли а
зъ посредѣ васъ юсмь
ꙗко слоужай · 28. вы же ю
сте пребывающей съ
мною въ искоушений
хъ моихъ · 29. и азъ завѣ
щаю вамъ ꙗкоже завѣ
ща мнѣ ѿц҃ь црⷭ҇тво · 30. да
ꙗсте и пиюте на трꙗ
пезѣ моюей въ црⷭ҇твий
моюемь · и сѧдете на
престолѣ соудѧще обѣ
ма на десѧте колѣно
ма изл҃вома · 31. реⷱ҇ же г҃ь
симоне симоне · сото
на просить васъ сѣꙗ
ти ꙗко пшеницю · 32. азъ
же молихъ сѧ о тебе
да не оскоудѣють вѣ
ра твоꙗ · и ты нѣкъ
гда обращь сѧ оутвь
рдиши братью свою · 33. ѡ
нъ же рече юмоу г҃и съ
тобою готовъ юсмь · и
въ тьмницю и въ смь
рть ити · 34. онъ же реⷱ҇ ю
моу гл҃ю ти петре · не
въспоють коуръ днⷭ҇ь

дондеже ѿвьржеши сѧ
мене не вѣдѣти · 35. и реⷱ҇
имъ азъ послахъ вы
безъ скровища · и безъ
мѣха и бесапогъ · еда
чсо лишени бысте · о
ни же рекоша ничсоже ·
36. и реⷱ҇ же имъ · нъ ныниꙗ
иже имать скровище
да възметь такоже и
мѣхъ · и иже не има
ть да продасть ризоу
свою и коупить ножь ·
37. гл҃ю бо вамъ · ꙗко и юще
писано о мнѣ се подо
баюеть да сконьчаюⷭ҇ть ·
иже и съ беззаконьни
кы вьмѣни сѧ · ибо ю
же о мнѣ коньць има
ть · 38. они же рекоша г҃и
се ножа два сде онъ же
реⷱ҇ довольно юсть · 39. и и
шьдъ иде по ѡбычаю
своюмоу въ гоу[55] елеонь
скоую · и по нюмь идо
ша оученици юго ⁘
Л **Въ вⷮ҇ъ съіропоⷭ҇у · неⷣ҇ · ѿ лоⷦ҇у ⁘**
XXII **Въ онⷪ҇** · 39. ишьдъ іс҃ъ иде

[55] Потрібно гороу; пор. в ЄМ 119 б.

87 зв.

по объчаю своѥмоу въ гороу елеоньскоую · по нѥмь идоша оуч҃нци ѥ҃г · 40. бывъше же на мѣстѣ р҃е имъ молите ся да не вънидете въ напасть · 41. и самъ ѿстоупи ѿ ни хъ ꙗко вържениꙗ ка мене · и поклонь колѣ нѣ моляше ся 42. гл҃ꙗ · ѡ҃че аще довольно ѥсть ми мо неси ѿ мене чашю сию · обаче не моꙗ во лꙗ нъ твоꙗ да боудеть · 45. и въставъ ѿ мл҃твы прї де къ оученикомъ ѡ брѣте ꙗ спяща ѿ печа ли · 46. и р҃е имъ что спите · въставъше молите ся да не вънидете въ на пасть · 47. и ѥще ѥмоу гл҃ю щю и се народъ многъ · и нарицаѥмъий июда ѥдинъ ѿ ѡбою на деся те предъ ними идꙗше · и пристоупи къ і҃сꙋ · и лъбьза ѥго · се бо бѣ знамениѥ далъ имъ

ѥгоже лъбъжю тъ ѥсть · 48. і҃съ же р҃е ѥмоу · июдо ло бъзаниѥмь ли с҃на ч҃лвѣ ча предаѥши · 49. видѣвъ ше же иже бяхоу о нѥмь бываѥмоѥ · рекоша ѥ моу г҃и аще поразимъ мечемь · 50. и порази ѥди нъ нѣкъий ѿ нихъ раба старѣйшины жречьска · и ѿрѣза ѥмоу оухо де сноѥ · 51. ѿвѣщавъ же і҃съ р҃е оставите до сего · и къ сноувъ оухо ѥго ицѣли и · 52. р҃е же і҃съ къ пришьдъши мъ на нь старѣйшина мъ жрьчьскъимъ · и во ѥводамъ храма б҃иꙗ и старьцемъ · акъи на ра збойника ли придосте съ мечи и посохъи ꙗти мене · 53. по вся д҃ни соущю ми съ вами въ храмѣ б҃ий · не простьросте роу коу на мя · нъ се ѥсть ваша година и область тьмьнаꙗ · 54. имъше же и ведоша въ домъ старѣ

88

йшинъı жречьска · пе
тръ же идꙗше въ слѣ
дъ издалеча · 55. и възъ
гнѣтивъшемъ же и
мъ огнь посредѣ двора ·
и въкоупѣ сѣдꙗщемъ ·
сѣдꙗше посредѣ ихъ
петръ · 56. и оузрѣвъши
же и раба нѣкаꙗ сѣдꙗ
щи при свѣтѣ · и възь
рѣвъши на нь рⷱ҇е и сь бѣ
съ і҃смь · 57. онъ же ѿвьрже
сѧ г҃лꙗ жено не знаю юⷢ҇е ·
58. и не на дълꙁѣ дроугъı
й видѣвъ и рⷱ҇е юмоу и
тъı ѿ нихъ юси · петръ
же рⷱ҇е ч҃лвче нѣсмь · 59. и
мимошьдъши годи
нѣ акъı юдиной · и инъ
нѣкъıй крѣплꙗше сѧ
г҃лꙗ · въıстиноу и сь бѣ
ѿ нихъ ибо галилѣꙗ
нинъ юсть · 60. петръ же рⷱ҇е
не вѣдѣ юже г҃лши · и а
бью и юще юмоу г҃лщю
възгласи коуръ · 61. и ѡбра
щь сѧ г҃ь възрѣ на петра ·
и помѧноу петръ слово

гнⷭ҇е ꙗкоже рⷱ҇е юмоу · ꙗ
ко преже даже коуръ не
въспоють · три кратъı
ѿвьржеши сѧ мене · 62. и
ишьдъ вънъ петръ пла
ка сѧ горько · 63. И моужи
дьржащий і҃са роугахоу
сѧ юмоу бьюще и · 64. и за
кръıвъше бьꙗхоуть и
по лицю · въпрашахоу
ть же и г҃лще прорьци
кто тѧ оудари · 65. и ино мⷩ҇
го хоулно г҃лще на нь · 66. ꙗ
ко бⷭ҇ъı д҃нь събраша сѧ
старьци людьстий · и
старѣйшинъı жречь
скъı и книжьници · и
ведоша и на сборъ свой
67. г҃лще · аще тъı юси х҃съ
рьци намъ · рⷱ҇е же имъ
аще вамъ рекоу не име
те вѣръı · 68. аще же и въпро
шю въı не ѿвѣщаюте ні
поустите · 69. ѿселѣ боуде
ть с҃нъ ч҃лвчь сѣдꙗ о де
сноую силъı б҃иꙗ · 70. реко
ша же вси тъı ли оубо ю
си с҃нъ б҃ий · онъ же к ни

88 зв.

мъ ре҃ вы гл҃те ꙗко азъ
ѥсмь · 71. они же рекоша что
и ѥще требоуѥте послоу
шьства · сами бо слыша
Л хомъ ѿ оустъ ѥго · 1. и въ
XXIII ставъше все множьство
ихъ приведоша и къ пи
латоу ⁘ **В҃ чт҃е · сыропо҃у**
не҃ · еѵ҃ле · ѿ лоукы ⁘
Л **Въ** он҃о · 1. ведоша іс҃а ста
XXIII рѣйшины жречьскы
и книжьници и ста
рьци людьстий къ пи
латоу · 2. и на нь вадиті
гл҃ще · сего обрѣтохомъ
раз҆вращающа страноу
нашю · и възбраняюща
даꙗти кесареви дань ·
и гл҃ть ся самъ хс҃ъ црс҃ь
сый · 3. пилатъ же въпро
си и гл҃а ты ли ѥси црс҃ь
жидовьскъ · онъ же ѿ
вѣщавъ ре҃ ѥмоу ты гл҃е
ши · 4. пилатъ же ре҃ къ ста
рѣйшинамъ жречьска
мъ и къ народомъ · ꙗко
никоѥꙗже вины обрѣ
таю до чл҃вка сего · 5. они
же крѣпляхоу ся гл҃ще ·
ꙗко раз҆вращаѥть лю
ди по всей жидовьстѣ
й оуча наченъ ѿ гали
лѣꙗ до с҆де · 6. пилатъ же
слышавъ и галилѣꙗ
нина · въпроси и аще чл҃вѣ
къ галилѣйскъ ѥсть ·
7. и разоумѣвъ ꙗко ѿ о
власти иродовы ѥсть ·
посла и къ иродоу · соущю
и томоу въ иерс҃лмѣ въ
дн҃и ты · 8. иродъ же ви
дѣвъ іс҃а радъ бс҃ы зѣло ·
бѣ бо желаꙗ ѿ многа вре
мене видѣти и · зане
слышаше много о нѥ
мь · и надѣꙗше ся зна
мениѥ нѣкако видѣ
ти ѿ нѥго бываѥмо ·
9. въпрашаше и словесы
многы · онъ же ничь
тоже не ѿвѣщаваше ѥ
моу · 10. стоꙗхоу же старѣ
йшины жречьскы и
старьци прилѣжьно ва
дꙗще на нь · 11. оукоривъ
же и иродъ съ вой своими

89

и пороугавъ сѧ · обълкъ
и въ ризоу свѣтьлоу въ
зврати и къ пилатоу ·
12. быста же си дроуга · и
родъ же и пилатъ въ
тъ чⷭа съ собою · преже
бо бѣста вражьдоу имⷪу
ща межи собою · 13. пила
тъ же съзва старѣйшï
ны жречьскы · и кнѧ
зѧ и люди 14. и рⷱе к нимъ ·
приведосте къ мнѣ
чл҃вка сего ꙗко развра
щающа люди · и се азъ
въпрашахъ и предъ ва
ми · и не обрѣтохъ нï
ѥдиноꙗ же вины на
чл҃вкъ сь ꙗже до него
гл҃ете · 15. ни иродъ · посла
хъ бо и к нѥмоу · и се нï
чсоже достойно см҃ртï
створено ѥсть о нѥмь ·
16. показавъ оубо ѿпоущю
и · 17. ноужю же имꙗше
на вьсѧ праздьникы
ѿпоущати имъ ѥди
ного съвѧзьнꙗ · 18. възъ
пиша же съ вьсѣмь на
родъмь гл҃ще · възми
сего ѿпоусти же намъ
варавоу · 19. и же бѣ за нѣ
коую крамолоу бывъ
шюю въ градѣ и оубий
ство въвьрженъ въ ть
мницю · 20. пакы же пи
латъ възва хотѧ ѿпоу
стити ꙇс҃а · 21. они же възы
вахоу гл҃ще · распьни ра
спьни · 22. онъ же третиѥ
ѥ рⷱе к нимъ · что оубо
зло створи · ничсоже до
стойно см҃рти обрѣто
хъ о нѥмь · показавы
и оубо ѿпоущю · 23. они
же прилежахоу гл҃сы
великы просѧще ѥго
на распꙗтиѥ · и оусто
ꙗхоу гласи ихъ · и ста
рѣйшины жречьскы ·
24. пилатъ же посоуди бы
ти прошению ихъ · 25. ѿ
поусти же имъ варавоу
разбойника въсажена
го въ тьмницю · крамо
лы дѣлꙗ и оубийства
ѥгоже прашахоу · ꙇс҃а

89 зв.

же предасть имъ · 26. ꙗ
ко поведоша и · имъше
симона нѣкоюго кю
ринѣꙗ грꙗдоуща съ
села · ꙁадѣша юмоу
кр҇тъ носити по іс҃ѣ · 27. и
дꙗше же въ слѣдъ юго
многъ народъ людий ·
моужи и женъı · иже
биꙗхоу сѧ и плакахоу
сѧ юго · 28. обращь же сѧ іс҃ъ
к нимъ рⷱ҇е · дъщери иѥ
р҇лмьскъı не плачѣте
сѧ о мнѣ · обаче себе
плачѣте и чадъ ваши
хъ · 29. ꙗко се дн҃ью грꙗдоу
ть въ нѧже рекоуть ·
бл҃жнъı неплодъви и
чрева ꙗже не родиша
и сесьца ꙗже не дойша ·
30. тъгда начьноуть гл҃а
ти горамъ падѣте на
нъı · и хълмомъ покръı
йте нъı · 31. ꙁане аще въ
сърѣ древеси си творѧ
зⷱ҇а ть въ соусѣ что боудеть ·
33. Єгда придоша на мѣ
сто нарицаюмою кра

ниюво · тоу распꙗша и ·
44. бѣ же година ꙗко ше
стаꙗ · тьма бⷭ҇ъı по всей
ꙁемли до годинъı де
вѧтъıꙗ · 45. сл҃нце помь
рче и ꙁавѣса цр҃квьна
ꙗ раꙁдра сѧ на двою ѿ го
ръı до ниꙁоу · 46. и въꙁ'гла
шь іс҃ъ гл҇мь великомь
рⷱ҇е · ѡч҃е предаю дх҃ъ мо
й въ роуцѣ твой · и се рекъ
иꙁдъше · 47. видѣвъ же съ
тникъ бъıвъшею про
слави б҃а гл҃а · въисти
ноу чл҃вкъ сь правьдьнъ
бѣ · 48. и вси пришьдъши
й народи на поꙁоръ · ви
дꙗще бъıвъшею · бию
ще въ пьрси своꙗ въꙁвра
щахоу сѧ · 49. стоꙗхоу же
вси ꙁнаюмий юго иꙁда
леча · и жена въшьдъша
ꙗ съ нимь ѿ галилѣꙗ
ꙁьрѧще сихъ ⁘ ꙁⷱ҇ало ·
50. **И** се моужь именьмь и
осифъ · съвѣтьникъ
съı бл҃гъ и правьдьнъ ·
51. сь не бѣ присталъ съвѣ

90

тѣ ихъ и дѣꙗний · ѿ а
римафѣа града жидо
вьска · иже чаꙗше и тъ
црⷭтвиꙗ бж҃иꙗ · 52. сь пристоу
пль къ пилатоу испро
си тѣло іс҃во · 53. и сънемъ
ю оби понѧвою · и поло
жи ю въ гробѣ исѣченѣ
ѿ камене · въ нюмьже
не бѣ никтоже нико
лиже положенъ · 54. и дн҃ь
бѣ пꙗтокъ · и соубота
свиташе · 55. въ слѣдъ же
шьдъшѣ женꙑ · ꙗже
бѧхоу пришьлꙑ съ ни
мь ѿ галилѣꙗ · видѣ
въша гробъ ꙗко положе
но бⷭы тѣло юго · 56. възвра
щьше же сѧ оуготоваша
вонꙗ и помазанию · и
въ соуботоу оубо оумъ
лчаша по заповѣди ⁘
Сⷡоу · сыропⷭоу · еуⷢа · ѿ мⷴа ⁘
Мт VI **Рⷱе** гь 1. смотрите млⷭтꙑ
на вашеꙗ · и не тво
рите предъ чл҃вкꙑ да
видими боудете имї ·
аще ли же ни · мьздꙑ
не имате ѿ оц҃а ваше
го иже юсть на нб҃сьхъ ·
2. югда оубо твориши ми
лостꙑню · не въстроу
бите предъ собою ꙗко и
лицемѣри творѧть · и
въ сборищихъ и на сть
гнахъ да прославѧⷭть
ѿ чл҃вкъ · аминь гл҃ю ва
мъ приимоуть мьздоу
свою · 3. тебе же творѧщю
млⷭтꙑню · да не чюють
шюйца твоꙗ что твори
ть десница твоꙗ · 4. да
боудеть млⷭтꙑни тво
ꙗ въ тайнѣ · и оц҃ь твой
видꙗ тѧ въ тайнѣ въ
здасть тобѣ ꙗвѣ · 5. югда
молиши сѧ не боуди ꙗ
ко и лицемѣри · ꙗко лю
бѧть на сборищихъ и
стьгнахъ · и на распоу
тьихъ стоꙗще молиⷭти ·
да ꙗвѧть сѧ чл҃вкомъ ·
право гл҃ю вамъ ꙗко оу
далѧють мьздоу свою ·
6. тꙑ же югда молиши сѧ
вълѣзи въ клѣть свою ·

90 зв.

и ѕатвори двьри своꙗ · и
помоли сѧ ѡц҃ю своѥмоу
въ тайнѣ · и ѡц҃ь твой ви
дꙗ тѧ въ тайнѣ възда
сть тебе ꙗвѣ · 7. молѧще
же сѧ не лихо гл҃ѣте ꙗко
же и ꙗзычьници · мнꙗ
ть бо сѧ ꙗко въ мноѕѣ гл҃а
ний своѥмь оуслыша
ни боудоуть · 8. не подобї
те сѧ имъ · вѣсть бо ѡц҃ь
вашь ихъже требоуѥте
преже прошениꙗ вашеⷢ ·
9. тако оубо молите сѧ вы ·
ѡч҃е нашь иже ѥси на
нб҃сьхъ · да ст҃ить сѧ и
мꙗ твоѥ · 10. да придеть
цр҇твиѥ твоѥ · да боуде
ть волѧ твоꙗ ака на нб҃сї
и на ѕемли · 11. хлѣбъ на
шь достойнъ ѥстьствоу
дажь намъ дн҇ь · 12. и ѿпоу
сти намъ дългы наша ·
ꙗко и мы ѿпоущаѥмъ
дължьникомъ наши
мъ · 13. и не въведи насъ
въ искоушениѥ · нъ и
ѕбави насъ ѿ лоукаваго ·

ꙗко твоѥ ѥсть цр҇твиѥ
и сила и слава · ѡц҃а и сн҃а
и ст҃го дх҃а въ вѣкы а
минь ⁘ **Н҃Є** · **сыропоⷭ҇у**
нага · **еуⷢ҇ле** · **ѿ мⷴ҇ꙗ** ⁘
Мт VI Рⷹ҇е г҃ь · 14. аще ѿпоущаѥ
те чл҃вкомъ съгрѣ
шениꙗ ихъ · ѿпоустї
ть вамъ и ѡц҃ь вашь нб҃сь
ный · 15. аще ли не ѿпоуща
ѥте чл҃вкомъ съгрѣше
ний ихъ · ни ѡц҃ь вашь
ѿпоустить вамъ съгрѣ
шений вашихъ · 16. ѥгда
же алчете не боудѣте
ꙗко и лицемѣри оуны
ли · облѣжають бо ли
ца своꙗ · ꙗко да сѧ ꙗвѧ
ть чл҃вкомъ алчюще ·
право гл҃ю вамъ ꙗко оу
далꙗють мьѕдоу свою ·
17. ты же алча помажи
главоу свою и лице своѥ
оумый · 18. да не ꙗвиши
сѧ чл҃вкомъ алча · нъ
оц҃ю твоѥмоу иже ѥсть
въ тайнѣ · и ѡц҃ь твой
видꙗ тѧ въ тайнѣ въ

91

ꙁдасть тобѣ ꙗвѣ · 19. и не
съкрꙑвайте себе скро
вищь на ꙁемли · идеже
чьрвь и тлꙗ тьлить · и
деже татиѥ подъкопо
вають и крадоуть · 20. съ
крꙑвайте же себе скро
вища на н҃бсьхъ · иде
же ни чьрвь ни тьлѧ
тьлить · идеже тати
ѥ не подъкоповають
ни крадоуть · 21. идеже бо
скровища ваша тоу ѥ
сть и ср҃дце ваше ⁘
Сⷡоу · а҃ · пⷭо · в нѭⷤ ·
ст҃го мч҃нка · феѡдора
тирона · аллⷢоу · глⷭа · д҃ ·
правьдьник · еуⷢае · ѿ мⷬа ⁘
М **Въ онⷡо** · 23. идꙗше іс҃ъ въ
II соуботоу с᾽квоꙁѣ сѣ
ꙗниꙗ · и начаша оучe
ници ѥго поуть тво
рити въстьрꙁающе
класꙑ · 24. а фарисѣи гл҃а
хоуть ѥмоу вижь что
творѧть въ соуботоу ѥ
гоже не достойть творі
ти · 25. и тъ гл҃аше имъ · нѣ
сте ли николиже чьли ·
что створи дв҃дъ ѥгда
въꙁалка како вьниде
въ храмъ б҃ий · и иже съ
нимь бѧхоу · 26. при ави
афарѣ архиерѣй · и хлѣ
бꙑ предъложениꙗ съ
нѣсть · ихъже не до
стоꙗше ꙗсти · тъкмо
иерѣомъ · и дасть и соу
щимъ съ нимь · 27. и гл҃ше
имъ соубота чл҃вка ра
ди бⷭꙑ · а не чл҃вкъ соу
ботꙑ ради · 28. тѣмь же
и г҃ь ѥсть соуботѣ сн҃ъ
Мт чл҃вѣⷭкꙑй · 1. и вьниде па
III кꙑ въ сънъмище · и бѣ
тоу чл҃вкъ соухоу роукоу
имꙑй · 2. и наꙁирахоу а
ще въ соуботоу ицѣли
ть и да на нь въꙁъгл҃ю
ть · 3. и гл҃а чл҃вкоу имоу
щемоу соухоу роукоу ·
стани посредѣ · 4. и гл҃а и
мъ достойть ли въ соу
ботоу добро сътворити
ли ꙁло створити · д҃шю

91 зв.

спсти ли погоубити ·
они же мълчахоу · 5. и
възрѣвъ на нꙗ съ гнѣ
вомь скърбѧ о ѡкаме
нений срдца ихъ · гла
чл҃вкоу простьри роукоу
твою и простьре · и оутвь
рди сѧ роука юго цѣла
ꙗко и дроугаꙗ ⁘
Нѣ · а · по · памѧ стхъ
прркъ · аллоуꙗ · гла · в ·
мойси арон · еуа · ѿ марк ⁘
Йо I **Въ оно** · 43. въсхотѣ ісъ изи
ти въ галилѣю · и ѡбрѣ
те филипа · и гла юмоу
грꙗди по мнѣ · 44. бѣ же
филипъ ѿ вифсаи
дьска града андрѣова
и петрова · 45. обрѣте же
филипъ нафанаила ·
и гла юмоу югоже писа
мойси въ законѣ и про
роци · обрѣтохомъ іса
сна иѡсифова · 46. и гла ю
моу нафанаилъ ѿ на
зарефа можеть ли что
добро быти · и гла ю
моу филипъ приди
и вижь · 47. видѣвъ же ісъ
нафанаила грꙗдоуща
къ себе · и гла юмоу се
въистиноу изльтѧнї
нъ въ нюмьже льсти
нѣс · 48. гла юмоу нафана
илъ како мѧ знаюшї ·
ѿвѣща ісъ и реч юмоу ·
преже даже не възгла
си тебе филипъ соуща
подъ смоковьницею
видѣхъ тѧ · 49. ѿвѣща ю
моу нафанаилъ и гла
юмоу равви · ты юси
снъ бий ты црь излвъ
50. ѿвѣща ісъ и рече юмоу ·
зане рѣхъ ти ꙗко видѣ
хъ тѧ подъ смоковьни
цею · вѣроуюши и боль
ша сихъ оузьриши · 51. гла
юмоу аминь глю вамъ ·
ѿселѣ оузьрите нбо ѿ
вьрьсто · и англы бiꙗ
въсходꙗща и низъхо
дꙗща надъ сна члвчь
скаго ⁘
М I **Соу · в · по · еуае · ѿ марк ⁘**
Въ оно · 35. изиде ісъ въ поу

92

сто мѣсто и тоу молꙗ
ше сꙗ · 36. и погна и симо
нъ и иже бѧхоу съ ни
мь · 37. и обрѣтъше и гл҃а
ша ѥмоу ꙗко вси ищю
ть тебе · 38. и гл҃а имъ и
дѣмъ въ ближьнѧꙗ
вьси и грады · да и тоу
проповѣдѣ на се бо изи
дохъ · 39. и бѣ проповѣда
ꙗ на съньмищихъ и
хъ въ всей галилѣй · и
бѣсы изгонꙗ · 40. и приде
къ нѥмоу прокаженъ
молꙗ и на колѣноу па
даꙗ · и гл҃а ѥмоу ꙗко а
ще хощеши можеши
мꙗ оуⷭ҇тити · 41. іс҃ъ же мі
лосьрдовавъ и простьръ
роукоу косноу сѧ ѥмь ·
и гл҃а ѥмоу хощю оуⷭ҇ти
сѧ · 42. и рекъшю ѥмоу абі
ѥ ѿиде проказа ѿ нѥго ·
и оуⷭ҇ти сѧ · 43. и запрѣти
въ ѥмоу абиѥ из҄гна и ·
44. и гл҃а ѥмоу блюди и ни
комоуже не рьци ничь
соже · нъ шьдъ покажі

сѧ иерѣѡви и принесі
за очищениѥ твоѥ ·
ѥже повелѣ мойси въ
свѣдительство имъ ⁘
Нⷣе · в҃ · пⷭ҇о · еѵⷢ҇ае · ѿ марк ⁘
М **В**ъ онⷪ҇ⷡ · 1. вънидѣ іс҃ъ въ
II капернаоумъ по дн҃е
хъ · и слышано бⷭ҇ы
ꙗко въ домоу ѥсть ·
2. и абиѥ събраша сѧ
мнози · ꙗкоже к томоу
не въмѣстити сѧ ни
въ предъ дверьꙗ · и гл҃а
ше имъ слово · 3. и придо
ша к нѥмоу носѧще о
слаблена жилами · но
симъ четырьми · 4. и не
могоуще пристоупи
ти къ нѥмоу народа
ради · ѿкрыша стропъ
идеже бѣаше · и проко
павъше съвѣсиша одръ
на нѥмьже ослабленъ
й лежаше · 5. видѣвъ же
іс҃ъ вѣроу ихъ · гл҃а осла
бленомоу · чадо ѿпоу
щають ти сѧ грѣси тво
й · 6. и бѧхоу же нѣкото

92 зв.

рий ѿ книжьникъ тоу
помꙑшлꙗюще въ срⷣци
хъ своихъ · 7. что се тако
гл҃ть хоулоу · кто може
ть оставлꙗти грѣхꙑ
тъкмо юдинъ бг҃ъ · 8. и а
бию разоумѣ іс҃ъ дх҃мь
своимь реⷱ҇ имъ · что та
ко помꙑшлꙗюте въ
срⷣцихъ своихъ · 9. что
юсть оудобѣю рещи осла
бленомоу · ѿпоущаю
ть ти сѧ грѣси твой · и
ли рещи въꙁми одръ
твой и ходи · 10. нъ да оувѣ
сте ꙗко власть имать
сн҃ъ чл҃вчьскꙑй на ꙁе
мли ѿпоущати грѣхꙑ ·
гл҃а ѡслабленомоу 11. те
бе гл҃ю въстани · въꙁмї
одръ твой · и иди въ до
мъ свой 12. и въста абию
и въꙁемъ одръ предъ всѣ
ми иꙁиде · ꙗкоже ди
вити сѧ всѣмъ и слави
ти бг҃а гл҃ще · ꙗко николї
же сице видѣхомъ ⁘
Соⷡу · г҃ · поⷭ · еуⷢ҇ле · ѿ марк ⁘

M **Въ онⷪ҇** · 14. мимоходꙗ іс҃ъ ·
II видѣ леоугию алфѣѡ
ва сѣдꙗща на мꙑтнї
ци · и гл҃а юмоу иди по
мнѣ · и въставъ иде въ
слѣдъ юго · 15. и бⷭ҇ꙑ въꙁле
жащю юмоу въ домоу ю
го · и мноꙁи мꙑтари и
грѣшьници въꙁлежа
хоу съ нимь и съ оучені
кꙑ юго · бѧхоу бо мно
ꙁи и по нюмь идоша · 16. кнї
жьници же и фарисѣй
видѣвъше и ꙗдоущь съ
мꙑтари и грѣшьникꙑ ·
гл҃ахоу къ оученикомъ
юго · чсо ꙗко съ мꙑтари
и грѣшьникꙑ оучите
ль вашь ꙗсть и пьють ·
17. и слꙑшавъ іс҃ъ гл҃а имъ
не требоують с͑дравий
врача нъ болѧщий · не
придохъ бо приꙁватъ
правьдьникъ · нъ грѣ
шьникъ въ покаꙗние ⁘
Нⷣе · г҃ · поⷭ · еуⷢ҇ле · ѿ марк ⁘
M **Реⷱ҇ гь** · 34. иже хощеть по мнѣ
VIII ити да ѿвьржеть себе ·

93

и възметь крⷭ҇тъ свой
и грꙗдеть по мнѣ · 35. иже
бо аще хощеть д҃шю сво
ю сп҃сти погоубить ю · а
иже погоубить д҃шю сво
ю мене ради и ѥванг҃ли
ꙗ тъ сп҃сеть ю · 36. каꙗ бо по
льза ч҃лвкоу аще приѡ
брꙗщеть вьсь миръ ті
ѿщетить д҃шю свою · 37. ли
чьто дасть ч҃лвкъ измѣ
ноу на д҃ши своѥй · 38. иже
бо аще постъıдить сꙙ
мене и моихъ словесъ ·
въ родѣ семь прелюбодѣ
йвѣмь и грѣшьнѣмь ·
и с҃нъ ч҃лвчь постъıдитⷭ҇ь
ѥго · ѥгда придеть въ сла
вѣ ѡц҃а своѥго съ анг҃лъı
М ст҃ъıми · 1. и гл҃ше имъ а
IX минь гл҃ю вамъ · ꙗко
соуть ѥтери ѿ сьде сто
ꙗщихъ · иже не имоу
ть въкоусити см҃рти ·
дондеже видꙗть црⷭ҇тві
ѥ б҃жиѥ пришьдъшеѥ въ силѣ ⁘
М **Соⷡ҇у · д҃ · еѵⷢ҇ле · ѿ марка ⁘**
VII **В**ъ онⷪ҇ · 31. ишьдъ і҃съ ѿ пре
дѣлъ тоурескъ и сидо
нескъ · приде на море
галилѣйско · межю пре
дѣлъı декꙗпольскъı ·
32. и приведоша к҄ нѥмоу
глоуха и гоугънива ·
да възложить на нь роу
коу · 33. и поимъ и ѡсобь ѿ
народа · въложи пьрстъı
своꙗ въ оуши ѥго и плю
ноувъ косноу и въ ꙗзъı
къ · 34. и възрѣвъ на нб҃о
въздъхноувъ и реⷱ҇ · еф҄фа ·
ѥже ѥсть развьрзи сꙙ ·
35. и абиѥ ѿвьрзоста сꙙ
слоуха ѥго · и раздрѣ
ши сꙙ съ оузъ ꙗзъıка
ѥго · и гл҃ше чисто · 36. и за
прѣти имъ да нико
моуже не повѣдꙗть ·
ѥликоже имъ запрѣ
щаше и ѡни паче излї
ха проповѣдахоу · 37. и пре
излиха дивлꙗхоу сꙙ
гл҃ще · добрѣ все твори
ть · и глоухъıмъ слъı
шати творить · и нѣ
мъıмъ гл҃ати ·

93 зв.

Нⷣе · д҃ · пⷭо · еѵⷢа · ѿ марк ⁘
М **Въ оноⷡ** · 17. чл҃вкъ нѣкто
IX пристоупи къ іс҃оу кла
нꙗ сꙗ юмоу на колѣ
ноу и гл҃ꙗ · оучителю
приведохъ сн҃ъ мо
й к тебе · имоущь дх҃ъ
нѣмъ и глоухъ · 18. и иде
же аще иметь и · и пѣ
нъı тѣщить · и скрьгъ
четь ꙁоубъı своими и
оцѣпьнѣють · и рѣхъ
оученикомъ твоимъ
да ижденоуть и и не въ
ꙁмогоша · 19. онъ же ѿвѣ
щавъ гл҃а юмоу · о роде
невѣрьнъ доколѣ въ
васъ боудоу и доколѣ ть
рьплю въı · принесѣте
и къ мнѣ 20. и приведоша
и к҆ нюмоу · и видѣвъ
и дх҃ъ абью сътрꙗсе и ·
и падъ на ꙁемли валꙗ
ше сꙗ пѣнъı тѣща · 21. и въ
проси іс҃ъ ѡц҃а юго коли
ко лⷮѣ юсть ѿнелѣже
се бⷭъı юмоу · онъ же рⷱе
юмоу иꙁъ дѣтьска ·
22. и многажьдъı въ огнь
въвьрже и · овогда въ во
доу да бъı и погоубилъ ·
нъ аще что можеши по
моꙁи намъ млⷭрдовавъ
о насъ · 23. іс҃ъ же рⷱе юмоу ·
юже аще можеши вѣро
вати все мощьно вѣроу
ющемоу · 24. и абию въꙁъ
пивъ ѡц҃ь отрочате съ
сльꙁами гл҃ше · вѣрою
г҃и помоꙁи моюмоу не
вѣрьствию · 25. видѣвъ же
іс҃ъ ꙗко сърищеть сꙗ на
родъ · ꙁапрѣти дх҃оу не
чⷭтомоу · гл҃ꙗ юмоу нѣ
мъıй глоухъıй дш҃е аꙁъ
ти велю иꙁиди иꙁ него ·
и к томоу не въниди
въ нь · 26. и въꙁъпивъ и мнⷪ
го проужавъ имь иꙁи
де · и бⷭъı ꙗко мьртвъ ·
мноꙁи бо гл҃ахоу ꙗко оу
мре · 27. іс҃ъ же имъ и ꙁа роу
коу въꙁдвиже и и въста
28. въшьдъшю же юмоу въ
домъ · оученици юго
въпрашахоу юдиного ·

ꙗко мы не възмогохо
мъ изъгнати его · 29. и ре
че имъ тъ родъ не може
ть ничимьже изити ·
тъкмо мл҃твою и посто
мь · 30. и ѿтоудоу ишьдъ
ше идꙗхоу сквозѣ галї
лѣю · и не хотѧше да кто
оувѣсть · 31. оучаше бо оу
ченикы своꙗ · и гл҃ше
имъ ꙗко преданъ боу
деть сн҃ъ чл҃вчⷭкый въ
роукы чл҃вкомъ · и оу
бьють и · и оубьенъ бы
въ третий дн҃ь въскрⷭь
снеть ⁘

Соⷡу · е҃ · поⷭ · еуⷢа · ѿ марк ⁘

M VIII **В**ъ оноⷡ · 27. изиде іс҃ъ и оу
ченици его въ вьсь ке
сариꙗ филиповы · и
на поути въпраша
ше оученикы своꙗ
гл҃ꙗ имъ · кого мꙗ гл҃ю
ть чл҃вци быти · 28. они
же ѿвѣщаша · ѡви іѡ҃а
на кр҃тлꙗ · иний же и
лью · а дроузий ꙗко едї
ного ѿ пр҃ркъ · 29. онъ же
гл҃а имъ вы же кого мꙗ
гл҃ете соуща · ѿвѣща
въ же петръ реⷱ емоу ты
еси хс҃ъ сн҃ъ бж҃ий · 30. и за
прѣти имъ да никомоу
же гл҃ють о немь · 31. и на
чатъ оучити ꙗ · ꙗко
подобаеть сн҃оу чл҃вчь
скоу много пострада
ти · и искоушеноу бы
ти · ѿ старець и архие
рѣй и книжьникъ ·
и оубьеноу быти · и тре
тий дн҃ь въскрⷭноути ⁘

Неⷣ · е҃ · поⷭ · еуⷢа · ѿ марк ⁘

M X **В**ъ оноⷡ · 32. поꙗтъ іс҃ъ ѡба
на десѧте оученика сво
ꙗ · и начатъ имъ гл҃а
ти еже хотѧше бы
ти емоу · 33. ꙗко се въхо
димъ въ иерⷭлмъ · и
сн҃ъ чл҃вчь преданъ боу
деть · архиерѣомъ
и книжьникомъ · и ѡ
соудꙗть и на см҃рть · и
предадѧть и ꙗзыко
мъ · 34. и пороугають сѧ
емоу и бьенъ боудеть ·

94 зв.

и оплюють и · и оубью
ть и · и третий дн҃ь въ
скрⷭнеть · 35. и предъ нь прї
доста ıаковъ iѡ҃анъ сн҃а
зеведѣова гл҃ща · оучи
телю хощевѣ · да ѥгоже
аще просивѣ оу тебе ство
риши нама · 36. іс҃ъ же рⷱе и
ма что хощета да ство
рю вама · 37. она же рекоста
ѥмоу · дажь нама да ѥ
динъ о десноую тебе а
дроугъй о шююю тебе
сѧдевѣ въ славѣ твоѥй ·
38. іс҃ъ же рⷱе има не вѣста
сѧ что просѧща · може
та ли пити чашю юже
азъ пию · или кр҃щниѥ
мь имьже азъ кр҃щю сѧ
крⷭтити сѧ · 39. она же ре
коста можевѣ · іс҃ъ же
рⷱе има · чашю оубо юже
азъ пию испиѥта · и кръ
щениѥмь имьже азъ
кр҃щю сѧ крⷭтита сѧ · 40. а ѥ
же сѣсти о десноую ме
не и ѡ шююю · нⷭѣ моѥ
дати · нъ имъже оуго

товано ѥсть · 41. и слъша
въше · і҃ · начаша него
довати о ıаковѣ iѡа
нѣ · 42. іс҃ъ же призвавъ ıа
рⷱе имъ · вѣсте ıако мнıа
щей сѧ власти страна
ми · обладають ими ·
43. не такоже боуди въ васъ ·
44. нъ иже аще хощеть болї
й въ васъ быти · да боу
деть всѣмъ слоуга · и и
же аще хощеть быти
въ васъ старѣй · да боуде
ть всѣмъ рабъ · 45. сн҃ъ бо
чловⷱкъй не приде да
послоужать ѥмоу · нъ
да послоужить · и дати
дш҃ю свою избавлениѥ
за многы ⁘
Соⷡу · е҃ · пⷭо · памⷮѧ ст҃го ла
зорıа · дроуга бж҃иıа · аллу ·
глⷭа · е҃ · гь въцрⷭи сѧ да гн ⁘
еуⷢае · ѿ iѡ҃ана ⁘
Йо XI **Въ онⷡо** · 1. бѣ нѣкто бо
лıай лазорь ѿ вифа
ниıа · ѿ вси мр҃иинъı
и марфы сестры ѥ
ıа · 2. бѣ же мр҃иıа пома

95

ꙁавъшиꙗ г҃а мѵромь ·
и ѡтеръши ноꙁѣ ѥго
власы своими · ѥꙗже
братъ лаꙁорь болꙗше ·
3. посласта же к' ниѥмоу се
стрѣ ѥго гл҃ща · г҃и се ѥго
же любиши болить · 4. слы
шавъ же іс҃ъ рⷱ҇е · си болѣ
ꙁнь нⷭ҇ѣ къ см҃рти нъ о
славѣ б҃ий · да прославї
ть сѧ сн҃ъ б҃ий ѥю · 5. лю
блꙗше же іс҃ъ марфоу ·
и сестроу ѥꙗ и лаꙁорѧ ·
6. и ѥгда оуслъіша ꙗко
болить · тъгда пребⷭ҇ы
на ниѥмьже бѣ мѣстѣ
два дн҃и · 7. по томь же гл҃а
оученикомъ · идѣмъ
въ июдѣю пакъі · 8. гл҃а
ша ѥмоу оученици ра
в'ви · нъінꙗ искахоу
тебе камениѥмь по
бити жидове · и пакъі
ли идеши тамо · 9. ѿвѣ
ща іс҃ъ не два ли на де
сѧте часа ѥста въ дн҃и ·
аще кто ходить въ дн҃е
не потъкнеть сѧ ꙗко

свѣтъ мира сего види
ть · 10. аще ли кто ходить
нощию потъкнеть сѧ ·
ꙗко свѣтъ мира сего о
нъ видить а сь не видї
ть · 11. се рⷱ҇е и по семь гл҃а и
мъ · лаꙁорь дроугъ на
шь оуспе · нъ идоу да въ
ꙁбоужю и · 12. рекоша же
оученици ѥго · г҃и аще
оуспе сп҃сенъ боудеть ·
13. рⷱ҇е же іс҃ъ ѡ см҃рти ѥго а
они мнѣша ꙗко ѡ оу
спений сна гл҃ть · 14. тъ
гда рⷱ҇е имъ іс҃ъ не оби
ноуꙗ сѧ лаꙁорь оумре ·
15. и радоуꙗ сѧ васъ ради
идоу да вѣроу имете
ꙗко не бѣхъ тоу · нъ
идѣмъ к немоу · 16. рⷱ҇е же
фома нарицаѥмъій
блиꙁньць къ оучени
комъ · идѣмъ и мъі
да оумремъ с нимь · 17. прї
шьдъ же іс҃ъ до сий четъі
ре дн҃и имъій въ гробѣ ·
18. бѣ же вифаниꙗ блиꙁь
иерⷭ҇лма ꙗко · е҃і · поприщь ·

95 зв.

19. мнози же ѿ жидовъ прї
шли бѧхоу къ марфѣ
и м҃рии · да оутѣшать
ꙗ о братѣюю · 20. марфа же
югда оуслыша ꙗко і҃съ
грꙗдеть сърѣте и · а м҃ри
ꙗ дома сѣдꙗше · 21. реⷱ же
марфа къ і҃соу г҃и аще
бы сде былъ не бы бра
тъ мой оумьрлъ · 22. нъ и
нынѣ вѣмь ꙗко юго
же колиждо просиши
ѿ б҃а дасть тебе б҃ъ · 23. гл҃а
юй і҃съ въскрⷭнеть браⷮ
твой · 24. гл҃а юмоу марфа ·
вѣмь ꙗко въскрьснеть
въ въскрѣшению въ по
слѣдьний дн҃ь · 25. реⷱ юй і҃съ
азъ юсмь въскрѣшени
ю и животъ · 26. вѣроуꙗй
въ мꙗ аще и оумреть о
живеть · и всѧкъ живы
й вѣроуꙗй въ мꙗ не оу
мреть въ вѣкы · име
ши ли вѣроу семоу · 27. гл҃а
юмоу ей г҃и азъ вѣрова
хъ ꙗко ты юси х҃съ с҃нъ
б҃ий · грѧдый въ вьсь
миръ · 28. и се рекъши иде
и призва сестроу свою
м҃рию отай · оучитель
пришьлъ юсть и зоветь
тѧ · 29. она же ꙗко оуслы
ша въста скоро и иде къ
нюмоу · 30. не оуже бѣ при
шьлъ і҃съ нъ бѣ на мѣ
стѣ и юще · идеже срѣте
и марфа · 31. жидове же соу
ще съ нею въ домоу и оу
тѣшающе ю · видѣвъ
ше м҃рию ꙗко скоро въ
ставъши изиде · въ слѣ
дъ юꙗ идоша гл҃ще · ꙗко
идеть къ гробоу да пла
четь сѧ тоу · 32. м҃риꙗ же ꙗ
ко приде идеже бѣ і҃съ ·
видѣвъши юго паде на
ногоу юго гл҃щи юмоу ·
г҃и аще бы сде былъ не
бы братъ мой оумьрлъ ·
33. і҃съ же видѣвъ ю плачю
щю сѧ · и пришьдъша
ꙗ съ нею июдѣꙗ плачю
ща сѧ · запрѣти д҃хоу
и възмꙗте сѧ самъ 34. и
реⷱ · кде положисте и · гл҃а

96

ша ѥмоу приди и вижь · 35. и просльзи сѧ і҃съ · 36. гл҃ахоу же жидове вижь како люблꙗше и · 37. дроузий же ѿ нихъ рекоша · не можа ше ли сь ѿвьрзъıй очи слѣпомоу створити да и сь не оумреть · 38. і҃съ же прѣтѧ въ себе пакы прї де къ гробоу · бѣ же гробъ и камьнь лежащь на не мь · 39. и гл҃а і҃съ възмѣте камьнь · гл҃а ѥмоу сестра оумьршаго марфа · г҃и оуже смьрдить четвьрь дн҃вьнъ бо ѥсть · 40. гл҃а і҃съ не рѣхъ ли ти ꙗко аще вѣроуѥши оузриши сла воу б҃ию · 41. в'зѧша же камь нь идеже бѣ оумьръıй лежа · і҃съ же въздвиже очи свой горѣ и рече ѡч҃е хвалоу тобѣ въздаю ꙗ ко оуслъıша мꙗ · 42. азъ же вѣдꙗхъ ꙗко всегда ме не послоушаѥши · нъ на рода ради стоꙗщаго ѡ крⷭтъ рекохъ да вѣроу и

Мт XXI

моуть · ꙗко тъı мꙗ по сла · 43. и се рекъ глⷭамь велї комь възва · лазоре грꙗ ди вънъ · 44. и абьѥ изиде оумрьıй · съвѧзанъ роу кама и ногама оукрой мь · и лице ѥго оуброусо мь обѧзано · гл҃а имъ і҃съ отрѣшите и и не дѣйте ѥго ити · 45. мнози же ѿ жї довъ пришьдъший къ марфѣ и м҃рий · и видѣ в'ше ѥже створи і҃съ вѣро ваша въ нь ⁘

Нⷣе · цвѣтьнаꙗ · На заⷱоунї · прⷦо · Из оустъ младеньц · стⷯи · г҃и г҃ь нашь · тⷤа · Всѧ ко дъıхан · еѵⷢле · ѿ мⷴа ⁘

Въ онⷡо · 1. ѥгда приближї сѧ і҃съ въ иерⷭлмъ · и при де въ вифсагию къ го рѣ елеоньстѣй · тъгда посла два оученика сво ꙗ · 2. и гл҃а има идѣта въ вьсь ꙗже ѥсть прꙗмо ва ма · и абьѥ обрꙗщета ослꙗ привѧзано и жре бѧ с' нимь · отрѣшьша

96 зв.

приведѣта ми ю · 3. и аще реⷱ҇ть кто вама · рьцѣта яко гь҃ требоують юю · и абье послеть я · 4. се же все быⷭ҇ да събоудеⷭ҇ть реⷱ҇ною пр҃ркомь гл҃щемь · 5. рьцѣте дъщери сиони се цⷭ҇рь твой грядеть ти кротокъ · и въсѣдъ на оселъ и жребя сы подъ яремьнїка · 6. шьдъша же оученика и створьша якоже повелѣ има іс҃ъ · 7. приведоста осля и жребя · и възложиша вьрхоу ризы своя · и въсѣде вьрхоу ихъ · 8. множайше же народи постилахоу по поути ризы своя · дроузий же рѣзахоу вѣтвия ѿ древа и постилахоу по поути · 9. народи же ходяхоу предъ нимь и въ слѣдъ идоуще звахоу · осаньна сн҃оу дв҃двъ блгⷭ҇нъ грядый въ имя гⷭ҇не · осаньна въ выш'нихъ · 10. и въшьдъшю ѥмоу въ иерⷭ҇лмъ ·

подвиза ся вьсь градъ гл҃я кто сь ѥсть · 11. народи же гл҃ахоу сь ѥсть іс҃ъ пр҃рокъ иже ѿ назареѳа галилѣйскаго · 15. видѣвъше же архиерѣй и книжьници чюдеса яже створи · и дѣти зовоуща въ цр҃кві и гл҃ща · осаньна сн҃оу дв҃двоу · негодоваша 16. и рѣша ѥмоу слышиши лі что си гл҃ють · іс҃ъ же реⷱ҇ имъ ей · нѣсте ли чьли яко из оустъ младеньць и съсоущихъ с'вьршилъ ѥси хвалоу · 17. и оставъвъ[56] я изиде вънъ изъ града въ виѳанию · и въдвори ся тоу ⁘

На литоургий · аллⷢ҇оу · глⷭ҇а · а҃ · Въспойте гⷭ҇в · еуⷢ҇а · ѿ іѡ҃ ⁘

Йо XII 1. **П**реже шьсти дьнъ пасхы · приде іс҃ъ въ виѳанию · идеже бѣ лазорь оумрый · ѥгоже въскр҃си ѿ мьртвыхъ · 2. и створиша ѥмоу вечерю тоу · и марѳа слоу

56 Замість оставивъ.

97

жаше ѥмоу · лазорь же
ѥдинъ бѣ ѿ възлежащі
хъ съ нимь · 3. мри҃ꙗ же
приимъши стьклѧни
цю мюра нарда писти
киꙗ многоцѣньна по
маза нозѣ іс҃вѣ · и отре
власꙑ главꙑ своѥꙗ но
зѣ ѥго · храмина же
напълни сѧ вониꙗ мю
рьскꙑꙗ · 4. гл҃а же ѥдинъ
ѿ оученикъ ѥго · июда
симоновъ скариоть
скꙑй · иже и хотѧше
предати · 5. по что мюро
се не продано бⷭ҇ꙑ на тре
хъ стѣхъ сребрьницѣ
хъ · и дано бꙑти оубо
гꙑимъ · 6. се же рⷱ҇е не ꙗко оу
богꙑихъ ради печаше
сѧ · нъ ꙗко о татьбѣ и
ков'чегъ имꙗше и въ
мещемаꙗ носѧше · 7. рⷱ҇е
же іс҃ъ не дѣйте ѥꙗ · да
въ дн҃ь погребениꙗ мо
ѥго съблюдеть ю · 8. ни
щаꙗ бо всегда имате
съ собою · мене же не все

гда имате · 9. разоумѣ же
народъ многъ ѿ жидо
въ ꙗко тоу ѥсть · и при
доша не іс҃а ради ѥдино
го тъкмо нъ да и лазо
рѧ видѧть · ѥгоже въ
ск҃рси ѿ мьртвꙑихъ · 10. съ
вѣщаша же архиерѣй
да и лазорѧ оубьють · 11. ꙗ
ко мнози ѥго ради идꙗ
хоу жидове и вѣровахоу
въ іс҃а · 12. на оутриꙗ же на
родъ многъ пришьдꙑ
й въ праздьникъ · слꙑ
шавъше ꙗко іс҃ъ грꙗде
ть въ иѥрⷭ҇лмъ · 13. приꙗша
вѣтвиꙗ ѿ фюникъ · и
изидоша противоу ѥмⷪ҇у ·
и гл҃хоу осаньна блⷭ҇гнъ
грꙗдꙑй въ имꙗ гⷭ҇не цⷭ҇рь
из҃лвъ · 14. обрѣтъ же іс҃ъ ѡ
слѧ и въсѣдъ на нѥ · ꙗко
же ѥсть писано · 15. не бой
сѧ дъщи сионова се цⷭ҇рь
твой грѧдеть сѣдѧй на
жребѧти осли · 16. сего же
не разоумѣша оучени
ци ѥго преже · нъ ѥгда

97 зв.

прослави сѧ і҃съ · тъгда
помѧноуша ꙗко се бѣ
о нѥмь писано · и ство
риша ѥмоу сиꙗ · 17. свѣди
тельствова же народъ
иже бѣ с҄ нимь · ѥгда ла
ꙁорѧ въꙁва ѿ гроба и въ
ск҃рси и ѿ мьртвъıхъ ·
18. сего ради и противоу ѥ
моу иꙁиде народъ · ꙗко
слъıша и створьша се
ꙁнаменьѥ ჻
В понⷣе · стⷭ҇рантꙑꙗ нⷣлꙗ ·
на ꙁаⷡ҇у · еуⷢ҇ае ѿ мⷴ҇а ჻
Мт XXI **Въ оноⷡ҇** · 18. оутро же въꙁ҄вра
щь сѧ і҃съ въ градъ въꙁа
л҄ка · 19. и оуꙁрѣвъ смоковь
ницю ѥдиноу при поу
ти · приде к҄ нѥй · и ничь
соже не обрѣте на нѥй
тъкмо листвиѥ ѥдино ·
гл҃а ѥй да николиже ѿ
тебе плода не боудеть
въ вѣкъı · и абиѥ оусъ
ше смоковьница · 20. и ви
дѣвъше оученици ѥго
дивиша сѧ гл҃ще · како
абиѥ оусъше смоковь
ница · 21. ѿвѣщавъ же і҃съ
реⷱ҇ имъ · аминь гл҃ю ва
мъ · аще имате вѣроу и
не соумните сѧ · не тъ
кмо смоковьничьскоѥ
створите · нъ аще и горѣ
сей реⷱ҇те двигни сѧ и въ
вьрꙁи сѧ въ море боудеть ·
22. и всего ѥгоже въспроси
те въ мл҃твѣ вѣроующе
приимете · 23. и ѥгда при
де въ цр҃кве · пристоупи
ша к нѥмоу оучащю а
рхиѥрѣй и старьци лю
дьстий гл҃ще · коѥю вла
стию си твориши · и кто
ти дасть область сию ·
24. ѿвѣщавъ же і҃съ реⷱ҇ имъ ·
въпрошю въı и аꙁъ ѥди
ного словесе · и ѥже аще
реⷱ҇те мнѣ · и аꙁъ вамъ
рекоу коѥю властию си
творю · 25. кр҃щниѥ іѡ҃ано
во ѿкоудоу бѣ · съ нб҃се
ли или ѿ чл҃вкъ · они же
помъıшлꙗхоу въ себе
гл҃ще · аще речемъ съ
нб҃се · реⷱ҇ть намъ по что

98

оубо не ꙗсте ѥмоу вѣры ·
26. и аще рⷱ҇емъ ѿ чл҃вкъ бой
мъ сѧ народа · вси бо ꙗко
пр҃рка имꙗхоу іѡ҃ана · 27. ѿ
вѣщавъше же рекоша не
вѣмы · рⷱ҇е же имъ іс҃ъ ни
азъ вамъ гл҃ю коѥю вла
стию си творю · 28. ч'то же сѧ
вамъ мнить · чл҃вкъ
нѣкто имꙗше двѣ чадѣ ·
и пришьдъ къ пьрвомоу
и рⷱ҇е · чадо иди дѣлай въ
виноградѣ моѥмь · 29. онъ
же ѿвѣщавъ рⷱ҇е не хощю ·
послѣдь же раскаꙗвъ сѧ
и иде · 30. и пристоупль къ
дроугомоу рⷱ҇е такоже · о
нъ же ѿвѣщавъ рⷱ҇е азъ
идоу г҃и и не иде · 31. кото
рый ѿ ѡбою с'твори волю
ѡч҃ю · гл҃ша ѥмоу пьрвы
й · гл҃а имъ іс҃ъ аминь
гл҃ю вамъ · ꙗко мыта
ре и любодѣйца варѧю
ть вы въ црⷭ҇твий б҃ий ·
32. приде бо іѡ҃анъ крⷭ҇тль
поутемь правьдьны
мь · не ꙗсте ѥмоу вѣры ·

мытаре же и любодѣй
ца ꙗша ѥмоу вѣроу · вы
же видѣвъше ѥго не раска
ꙗсте сѧ послѣди ꙗти ѥ
моу вѣроу · 33. и иноу притъ
чю слышите · чл҃вкъ
етеръ бѣ домовитъ · и
же насади виноградъ
и оплотомь огради · и
ископа въ нѥмь точило
и създа стълпъ · и въда
сть и дѣлателемъ и ѿ
иде · 34. ѥгда же приближї
сѧ время плодомъ · по
сла рабы своꙗ 35. къ дѣла
телемъ приꙗти плъ
ды своꙗ · и имъше дѣла
тели рабы ѥго · ового
биша ового оубиша · о
вого же камениѥмь по
биша · 36. пакы посла инъ
рабы множайша пь
рвыхъ · и створиша и
мъ такоже · 37. послѣдь
же посла к' нимъ сн҃ъ сво
й гл҃ꙗ оусрамлꙗють сѧ
сн҃а моѥго · 38. дѣлатели
же оузрѣвъше сн҃а рѣша

98 зв.

въ себе · се ѥсть наслѣдь
никъ придѣте оубью
мъ и · и оудьржимъ до
стоꙗние ѥго · 39. и имъ
ше и изведоша вънъ и
зъ винограда и оубиша
и · 40. ѥгда оубо придеть гⷭ҇нъ
винограда · что сътво
рить дѣлателемъ тѣ
мъ 41. гла҇ша ѥмоу злы
ꙗ злѣ погоубить ꙗ · а ві
ноградъ предасть инѣ
мъ дѣлателемъ · иже
въздадꙗть ѥмоу плъ
ды въ времꙗ своѥ · 42. и гла҇
имъ іс҇ъ · нѣсте ли чли
николиже въ книгахъ ·
камьнь ѥгоже не вре
доу створиша зижющі
и · сь бⷭ҇ы въ главоу оуглоу ·
ѿ г҇а бⷭ҇ы си ѥсть дивьна
въ очию нашею · 43. сего ра
ди гл҇ю вамъ · ꙗко ѿи
меть ѿ васъ цртⷭ҇вие б҇и
ѥ · и дасть сꙗ ꙗзыкоу
творꙗщемоу плъды ѥго ⁘
Мт XXIV **на литоургий · еѵⷢа · ѿ мⷴа ⁘**
Въ оно · 3. сѣдꙗщю іс҇ви на
горѣ елеоньстѣй · при
стоупиша къ нѥмоу оу
ченици ѥго · ѥдиномоу
гл҇ще · повѣжь намъ къ
гда се боудеть · и что ѥсть
знамение твоѥго при
шьствиꙗ · и коньчина
вѣка · 4. и ѿвѣщавъ іс҇ъ реⷱ
имъ · блюдѣте сꙗ да ни
ктоже васъ не прельсти
ть · 5. мнози бо придоуть
въ имꙗ моѥ гл҇ще · азъ
ѥсмь хс҇ъ · и многы пре
льстꙗть · 6. оуслышати же
имате брани и слыша
ниꙗ брани видите не оу
бойте сꙗ · подобаѥть бо
симъ всѣмъ быти · нъ
не тъгда коньчина боу
деть · 7. въстанеть бо ꙗзы
къ на ꙗзыкъ · и цртⷭ҇во
на цртⷭ҇во · и боудоуть тъ
гда глади и пагоубы и
троуси по мѣстомъ · 8. вся
же си начало болѣзни ·
9. тъгда предадꙗть вы въ
скърбь и оубьють вы ·
и боудете ненавидими

99

всѣми ꙗзꙑкꙑ имени
моѥго ради · 10. и тъгда съ
блазнѧть сѧ мнози · и
дроугъ дроуга предасть ·
и възненавидить дроу
гъ дроуга · 11. и мнози лъжї
и҆ въстаноуть пр҃рци и
прельстѧть многꙑ · 12. и
за оумножениѥ безако
ниꙗ исѧкнеть любꙑ
многꙑхъ · 13. претьрпѣ
вꙑй же до коньца тъ сп҃се
тⷭь · 14. и проповѣсть сѧ еѵⷢа
лиѥ црⷭтвиꙗ по всей все
ленѣй · въ свѣдительство
ꙗзꙑкомъ · и тъгда прї
деть коньчина · 15. ѥгда же
оузрите мьрзость запоу
стѣниꙗ рⷱеноую данило
мь пр҃рокомь · стоꙗщю на
мѣстѣ ст҃ѣмь · иже ч҄те
ть да разоумѣють · 16. тъ
гда соущий въ июдѣй да
бѣгають на горꙑ · 17. и иже
на кровѣ да не съლазить
в҄зѧти иже ѥсть въ хра
мѣ ѥго · 18. и иже на селѣ
такоже да не възврати
тⷭь въспѧть в҄зѧтъ ризъ
своихъ · 19. горе же непра
здьнꙑимъ и доꙗщимъ
въ тꙑ дн҃и · 20. молите же
сѧ да не боудеть бѣство
ваше зимѣ ни въ соубо
тоу · 21. боудеть бо тъгда
скърбь велика · акаже
нⷭѣ бꙑла ѿ начала ми
роу доселѣ · ни имать бꙑ
ти · 22. и аще не бꙑша пре
кратили сѧ дн҃ье ти ·
не бꙑ сѧ сп҃сла всѧка
плъть · нъ избранꙑхъ
ради прекратѧтⷭь дн҃ье
ти · 23. тъгда аще кто рⷱеть
вамъ се сде хс҃ъ ли онде
не имѣте вѣрꙑ · ли въ
храмѣ не изидѣте · 24. въ
станоуть бо лъжий хс҃и
и лъжий пр҃рци · и дадѧ
ть знамениꙗ велика и
чюдеса · ꙗко прельстити
аще бꙑ възможьно и и
збьранꙑꙗ · 25. се преже рⷱѣ
хъ вамъ · 26. се въ поустꙑ
ни ѥсть не изидѣте ·
се въ кровѣхъ не имѣте

99 зв.

вѣ́ръı · 27. ꙗкоже бо мълни
и̇ исходить ѿ въстока
и ꙗвлꙗютⷭь до ȥапада ·
тако боудеть и пришь
ствие сн҃а чл҃вчьскаго ·
28. идеже аще боудоуть
троупиꙗ тоу събероутⷭь
орли · 29. абие же по скърбї
дн҃ий тѣхъ · сл҃нце по
мьркнеть · и лоуна не
дасть свѣта своего · и
ȥвѣȥдъı съпадоуть · и
силъı нбⷭнъıꙗ двигноу
тⷭь · 30. и тъгда ꙗвитⷭь ȥна
мение сн҃а чл҃вчьскаго
съ нб҃се · и тъгда въспла
чютⷭь вьсѧ колѣна ȥемь
наꙗ · и оуȥрѧть сн҃а чл҃вѣ
чьскаго грꙗдоуща на о
блацѣхъ съ силою и сла
вою многоѭ · 31. и послеть
аньглъı своꙗ съ глⷭамь
великомь троубьнъı
мь · и събероуть иȥбра
нъıꙗ его ѿ четъıрь вѣ
тръ и ѿ коньць ихъ · 32. ѿ
смоковьницѣ же раȥоу
мѣйте и наоучите сѧ

притъчи · егда вѣтви
ꙗ еꙗ боудеть млада и
листвие проȥѧбьнеть ·
вѣсте ꙗко близь есть
жатва · 33. такоже и въı егда
оуȥрите вьсѧ си · вѣдите
ꙗко при двьрьхъ есть
оуже близь · 34. аминь гл҃ю
вамъ · ꙗко не мимои
деть родъ сь · дондеже вь
сѧ си боудоуть · 35. нб҃о и ȥе
млꙗ мимоидеть · а сло
веса моꙗ не мимоидоу
ть ⁘ **Въ вⷮъ · стрⷭтьнъıꙗ**
нⷣел · на ȥⷮоуни · еⷢа · ѿ мⷴа ⁘
Мт XXII **Въ онⷪ** · 15. съвѣтъ створи
ша фарисѣи на іс҃а · да и
обльстѧть словъмь ·
16. и посъıлають к҄ немоу
оучченикъı своꙗ съ ироди
ꙗнъı гл҃ще · оучителю
вѣмъ ꙗко истиньнъ еⷭ ·
и поути бж҃ию въистиноу
оучиши · и неродиши ни
о комь же · не ȥриши бо
на лица чл҃вкомъ · 17. рьцї
оубо намъ что ти сѧ
мнить · достойно ли

100

ѥсть дати киносъ кесареви или ни · 18. разоумѣвъ же ис҃ъ лоукавьство ихъ рⷱе имъ что мѧ искоушаѥте лицемѣри · 19. покажѣте ми златицю кинось ноую · они же принесоша ѥмоу пѣнѧзь · 20. онъ же гл҃а имъ чий ѥсть ѡбразъ сь и написаниѥ · 21. гл҃ша ѥмоу кесаревъ · тъгда гл҃а имъ ис҃ъ · въздадите оубо кесарева кесареви · а б҃иꙗ б҃ви · 22. и слышавъше дивиша сѧ · и оставльше и ѿидоша · 23. въ тъ д҃нь приступиша к' нѥмоу садоукей гл҃ще · не быти въскрѣшению · и въпросиша и 24. гл҃ще · оучителю мойси рⷱе аще кто оумреть не имый чада · да пойметь братъ женоу ѥго · и въставить сѣмѧ братоу своѥмоу · 25. бѣ же въ насъ седмь братиꙗ · и пьрвый ожени сѧ и оумре не имый сѣмене · остави

женоу свою братоу своѥмⷪу · 26. такоже и в'торый · и третий · и до седмаго · 27. послѣ же же всѣхъ оумре и жена · 28. въ въскрѣшениѥ оубо которого ихъ ѿ седми боудеть жена вси бо имѣшаю · 29. ѿвѣщавъ же ис҃ъ рⷱе имъ · блоудите не вѣдоуще кн҃игъ ни силы б҃иꙗ · 30. въ въскрѣшениѥ бо ни женѧтⷭь ни посагають · нъ соуть ꙗко ан҃гли б҃ий · 31. о въскрѣшений же мьртвыхъ · нѣсте ли ч'ли рⷱенаго вамъ б҃мь гл҃щемь · 32. азъ ѥсмь б҃ъ аврамль · б҃ъ исаковъ б҃ъ иꙗковль · нⷭѣ б҃ъ мьртвыхъ нъ живыхъ · 33. и слышавъше народи дивлѧхоу сѧ о оученіи ѥго · 34. фарисѣй же слышавъше ꙗко срами садоукеꙗ ис҃ъ · събраша сѧ въкоупѣ · 35. и въпроси и ѥдинъ ѿ нихъ законооучитель искоушаꙗ и гл҃ꙗ · 36. оучителю каꙗ заповѣ

100 зв.

дь юсть болий въ зако
нѣ · 37. і҃съ же ре҄ч юмоу възлю
биши г҃а б҃а твоюго всѣ
мь ср҃дцемь твоимь · и
всею д҃шею своюю · и все
ю мыслью своюю · 38. си юсть
пьрваꙗ и большиꙗ за
повѣдь · 39. в'тораꙗ же по
добьна юй · възлюбиші
искрьнꙗго своюго ꙗко
и самъ сѧ · 40. всею обою за
повѣдью · вьсь законъ
и пр҃рци соуть · 41. събрано
мъ же фарисѣомъ · въ
проси ꙗ і҃съ 42. гл҃ꙗ · что сѧ
вамъ мнить о х҃сѣ чи
й юсть с҃нъ · гл҃ша юмоу
дв҃двъ · 43. гл҃а имъ і҃съ · ка
ко оубо дв҃дъ дх҃мь нари
четь г҃а гл҃ꙗ · 44. ре҄ч г҃ь г҄сви мо
юмоу сѧди о десноую ме
не · дондеже положю вра
гы твоꙗ подъножию но
гама твоима · 45. аще оу
бо дв҃дъ дх҃мь г҃а нариче
ть то како с҃нъ юмоу ю
моу[57] юсть · 46. и никтоже ю
моу не можаше ѿвѣща
ти словесе · ни съмѣ кто
въпросити юго к томоу ·
Мт XXIII 1. тъгда гл҃а і҃съ народомъ
и оученикомъ своимъ ·
2. на мосѣовѣ сѣдалищи
сѣдоша книжьници
и фарисѣй · 3. и вси оубо юли
ко рекоуть вамъ блюсті
блюдѣте и творите · по
дѣломъ же ихъ не тво
рите · гл҃ють бо и не тво
рѧть · 4. свѧзають же бре
мена тѧжька и носима
въс'кладають же на пле
ща чл҃вчьска · пьрстомь
же своимь не хотѧть по
дъꙗти ихъ · 5. вса же дѣ
ла своꙗ творѧть · да види
ми боудоуть чл҃вкы · ра
ширѧють же хранили
ща своꙗ и величаю҄ст по
долкы ризъ своихъ · 6. лю
бѧть же прежевъзлѣгга
ниꙗ на вечерꙗхъ · и пре
дъсѣданиꙗ на сборищі
хъ 7. и цѣлованиꙗ на тъ
ржищихъ · и звати сѧ ѿ
чл҃вкъ оучители · 8. вы же

[57] Двічі вжито юмоу.

101

не нарицайте сѧ оучите
ли · юдинъ бо юсть вашь
оучитель хс҃ъ · вы же всї
братиꙗ юсте · 9. и оц҃а не
нарицайте себе на ꙁе
мли · юдинъ бо юсть ва
шь ѡц҃ь иже юсть на нбс҃ь
хъ · 10. ни нарицайте сѧ
наставьници юдинъ
бо юсть вашь наставь
никъ хс҃ъ · 11. а болий въ
васъ боудеть вамъ слоу
га · 12. а иже въꙁнесеⷭ҇ть са
мъ смѣрить сѧ · а иже
смѣриⷭ҇ть себе въꙁнесе
ть · 13. горе вамъ книжь
ници и фарисѣй лицє
мѣрий · ꙗко снѣдаюте
домы в'довиць · и вино
ю далече молите сѧ · се
го ради приимете лише
ѡсоужениє · 14. горе вамъ
книж'ници фарисѣй
лицемѣрий · ꙗко ꙁатва
рꙗюте црⷭ҇тво нбⷭ҇ною пре
дъ члвкы · вы бо не въ
ходите и въходꙗщи
мъ не дасте вънити ·

15. горе вамъ к'нижьницї
и фарисѣй лицемѣри
й · ꙗко преходите мо
ре и соушю · да створите
юдиного пришельца ·
югда боудеть творити
юго сн҃а огневи · двою
любо васъ · 16. горе вамъ
вожи слѣпий гл҃щей же
аще кльнеⷭ҇ть цр҃квью
нич'соже юсть · а иже
кльнеⷭ҇ть ꙁлатомь цр҃кве
ныимь повиньнъ юсть ·
17. боуꙗци слѣпий · что ю
сть больши ꙁлато ли и
ли цр҃кы ст҃ѧщиꙗ ꙁла
то · 18. и иже аще кльнеⷭ҇ть
въ олтарь ничсоже юсть ·
а иже аще кльнеⷭ҇ть въ
даръ лежащий вьрхоу
юго виноватъ юⷭ҇ · 19. боуꙗ
ци слѣпий что боле юсть
даръ ли или олтарь и
же ос҃щаюеть даръ · 20. кль
ный бо сѧ олтаремь кль
неⷭ҇ть имь и всѣми соу
щими вьрхоу юго · 21. и кль
ный сѧ цр҃квью кльне

101 зв.

ть сѧ ѥю · 22. кльнꙑй сꙗ нб҃омь кльнетⷭ҇ь въ пре столъ бж҃ий и въ сѣдꙗща го на нѥмь · 23. горе вамъ книжьници и фари сѣй лицемѣрий · ꙗко десꙗтиноу ѥмлете ѿ мꙗтꙑ и кропа и коу мина · и ѡстависте тѧ жьшаꙗ въ законѣ соу дъ и млⷭ҇ть и вѣроу · си же подобаше творити и тѣхъ не оставлꙗти · 24. вожи слѣпий цѣдꙗще комарꙑ · и вельблоу дꙑ пожирающе · 25. горе вамъ книжьници фа рисѣй лицемѣрий · ꙗ ко оѵищаѥте в'нѣшь нѥѥ стьклꙗници и блю доу · оутрь же полни соу ть грабленꙗ и несꙑ тости · 26. фарисѣй слѣпї и̑ оѵистите пьрвоѥ оу трьнеѥ стьклꙗници и блюдоу · да боудеть и в'нѣшнеѥ ихъ чтⷭ҇о · 27. горе вамъ книжьницї

и фарисѣй лицемѣрий · ꙗко подобьни ѥсте гро бомъ повапленомъ · и же в'нѣ ꙗвлꙗютⷭ҇ь крась ни · оутрь же пълни соу ть костий и смрада · и всꙗкоꙗ неѹтⷭ҇отꙑ · 28. та ко и вꙑ вънѣ ꙗвлꙗѥтⷭ҇е чл҃вкомъ правьдьни · оутрь же пълни ѥсте ли цемѣриꙗ и беззакониꙗ · 29. горе вамъ книжьницї и фарисѣй лицемѣрий · ꙗко зижете гробꙑ прⷪ҇рчь скꙑꙗ · и роушаѥте[58] ракꙑ правьдьнꙑихъ · 30. и гл҃те аще бꙑхомъ бꙑли въ дн҃и оц҃ь нашихъ · не бꙑ хомъ оубо бꙑли обьщь ници кръви прⷭ҇рокꙑ · 31. тѣмь же и послоушь ствоуѥте себе · ꙗко сн҃ве ѥсте избивъшихъ прⷪ҇ро кꙑ · 32. да и вꙑ испълни те мѣроу ѡц҃ь вашихъ · 33. змиꙗ породиꙗ ехидь нова · како вꙑ оубѣжи те соуда ѡгньнаго · 34. сего

[58] Пор. у ЄМ 135 б: оукрашаѥте.

102

ради се азъ послю къ ва
мъ пр҇ркы · и премоу
дры книжьникы · и
ѿ нихъ оубьюте и ра
спьнете ѿ нихъ и би
юте и на с'борищихъ
вашихъ · ижденете
ѿ града въ градъ · 35. ꙗко
же да придеть на вы
всѧка кръвь правьдь
на проливаюмаꙗ на
землю · ѿ кръве авелѧ
праведьнаго до кръве
захариꙗ сн҇а варахий
ина[59] · югоже оубисте ме
жю цр҇квью и олтаремь ·
Мт XXIV 36. аминь гл҇ю вамъ ꙗко
придоуть всѧ на родъ сь ·
37. иер҇лме иер҇лме изби
вый пр҇ркы · и камені
юмь побиваꙗ посланы
ꙗ к тебе · коль краты въ
схотѣхъ събрати чада
твоꙗ · ꙗкоже събираю
ть кокошь п'теньца сво
ꙗ подъ крилѣ · и не въ
схотѣсте · 38. се ѡставлꙗ
ють вамъ домъ вашь

поустъ · 39. гл҇ю же вамъ
не имате мене видѣти
ѿселѣ · дондеже р҇ете
бл҇гнъ грѧдый въ и
Мт XXIV мѧ гн҇е · 1. и ишьдъ исъ
цр҇кве идꙗше · и пристоу
пиша к' нюмоу оуч҇нци
юго показати юмоу
зданиꙗ цр҇квьнаꙗ ·
2. іс҇ъ же р҇е к нимъ види
те ли всѧ си · аминь
гл҇ю вамъ · не имать
ѡстати с'де камень
на камени · иже не ра
зорить сѧ ⁘ **В҇ъ в҇ъ ·**
на лі҇ргий · еу҇а · ѿ м҇а ⁘
Р҇е г҇ь 36. о дн҇и томь и часѣ
никтоже не вѣсть ·
ни анг҇ли н҇бний · тъ
кмо ѡц҇ь мой юдинъ ·
37. ꙗкоже бо бѣ въ дн҇и но
ювы · тако боудеть и
пришьст'вию сн҇а
чл҇вч҇каго · 38. ꙗкоже бо
бѣахоу въ дн҇и преже
потопа · ꙗдоуще и пью
ще женѧще сѧ и посага
юще · до негоже дн҇е в'ниде

[59] Так!

102 зв.

ной въ ковьчегъ · 39. и не ѡчютиша дондеже приде вода и в҆зѧ в҆сѧ · тако боудеть и пришьствие сн҃а чл҃вⷭ҇каго · 40. тъгда боудета два на селѣ · єдинъ поємлеⷭ҇ть а дроугый ѡставлꙗєⷭ҇ть · 41. двѣ мелющи въ жьрнъвахъ єдина поємлеⷭ҇ть а дрꙋгаꙗ оставлꙗєⷭ҇ть · 42. б҆дите оубо ꙗко не вѣсте въ коую годиноу г҃ь вашь придеть · 43. се же вѣдите · ꙗко аще бы вѣдѣлъ гнⷭ҇ъ храма · въ коую стражю тать придеть · б҆дѣлъ оубо бы и не бы оставилъ подъкопати храма своєго · 44. сего ради и вы боудѣте готови · ꙗко въ ньже чⷭ҇а не м҆ните сн҃ъ чл҃вчьскый придеть · 45. кто оубо єсть вѣрьнꙑй рабъ и моудрꙑй · єгоже поставить надъ домомь своимь · да дасть имъ въ времꙗ пищю ихъ ·

46. бл҃женъ рабъ тъ єгоже прішьдъ гнⷭ҇ъ свой обрꙗщеть тако творꙗща · 47. аминь гл҃ю вамъ ꙗко надъ всѣмь домомь своимь поставить єго · 48. аще ли рⷱ҇еть злый рабъ въ ср҃дци своємь · мьдлить гнⷭ҇ъ мой прити · 49. и начнеть бити клевреты своꙗ · ꙗсти же и питі съ пьꙗницами · 50. и придеть же гнⷭ҇ъ домоу раба того въ дн҃ь въ ньже не чаєть · и въ чⷭ҇а въ ньже не вѣсть · 51. и протешеть и наполы · и часть єго съ лицемѣры положить · тоу боудеть плачь и скрьжетъ зоубомъ ⁘ зⷱ҇ало ·

Мт XXV

1. Тъгда оуподоби сѧ цртⷭ҇во нбⷭ҇ноє · і҃ · дв҃ъ ꙗже приимъше свѣтильникы своꙗ · изидоша противоу женихоу · 2. е҃ · же бѣ ѿ нихъ боуихъ и · е҃ · моудрыхъ · 3. боуꙗꙗ же приимъше свѣтильникы своꙗ · не в҆зѧша съ собою ѡлѣꙗ ·

103

4. а моудрыꙗ приꙗша ѡ
лѣй въ съсоудѣхъ съ свѣ
тильникы своими ·
5. мьдлѧщю же женихоу ·
въздрѣмаша сѧ всѧ и спа
хоу · 6. полоуноши же въпль
бⷭы · се женихъ грꙗде
ть изидѣте въ срѣте
нию ѥго · 7. и тъгда въста
ша всѧ дв҃ы ты · и оукра
сиша свѣтил'никы сво
ꙗ · 8. а боуꙗꙗ рѣша моудры
мъ · дадите и намъ ѿ
масла вашего · ꙗко свѣ
тил'ници наши оугаса
ють · 9. ѿвѣщаша моудры
ꙗ гл҃ща · еда како не до
станеть намъ и вамъ ·
идѣте же паче къ про
дающимъ и коупите
собѣ · 10. идоущемъ же и
мъ коупитъ · приде же
нихъ и готовыꙗ в'ни
доша съ нимь на бракъ ·
и затворены быша двь
ри · 11. послѣдь же придоша
и прочаꙗ дв҃ы гл҃ща · г҃и
г҃и ѿврьзи намъ · 12. онъ
же ѿвѣщавъ рⷱеть имъ ·
аминь гл҃ю вамъ не вѣ
дѣ васъ · 13. б'дите оубо ꙗко
не вѣсте дн҃е ни часа въ
ньже сн҃ъ члвⷭкъ приде
ть · 14. ꙗкоже бо чл҃вкъ ѿхо
дꙗ призва своꙗ рабы ·
и предасть имъ имѣнї
ю свою · 15. и ѡвомоу дасть ·
є҃ · талантъ · и овомоу же
в҃ · овомоу же ѥдинъ · и
ѿиде абиѥ · 16. шьдъ же прї
имъи · є҃ · талантъ дѣ
ла о нихъ · и приобрѣте
дроугою · є҃ · талантъ ·
17. такоже иже два · 18. а при
имъи ѥдинъ шьдъ ра
скопа землю · и с'кры сре
бро гⷭна своѥго · 19. по мно
зѣхъ временехъ при
де гⷭнъ рабъ тыхъ · и съ
тѧза сѧ с' ними о словеси ·
20. и пристоупль приимы
й · є҃ · талантъ гл҃ꙗ г҃и · є҃
талантъ ми ѥси далъ
и се дроугою · є҃ · тала
нтъ приобрѣтохъ имї ·
21. и рⷱе ѥмоу гⷭнъ ѥго · добры

103 зв.

й рабе бл҃гый о малѣ
бѣ вѣренъ · надъ мно
гыми тѧ поставлю внї
ди въ радость г҃а своѥго ·
22. пристоупль же приимы
й · в҃ · таланта и рⷱ҇е г҃и · в҃ ·
таланта ми ѥси далъ
се дроугаꙗ два приобрѣ
тохъ има · 23. и рⷱ҇е ѥмоу гⷭ҇нъ
ѥго · добрый рабе бл҃гы
й вѣренъ · о малѣ бѣ вѣ
ренъ надъ многыми
тѧ поставлю в'ниди въ
радость г҃а своѥго · 24. при
стоупль же приимый
ѥдинъ талантъ рⷱ҇е · г҃и
вѣдѣхъ тѧ ꙗко жесто
къ ѥси чл҃вкъ жьнеши
идеже не сѣꙗвъ · и с'би
раѥши оудоуже не расто
чивъ · 25. и оубоꙗвъ сѧ шь
дъ с'крыхъ талантъ тво
й въ земли · и се имаши
своѥ · 26. и ѿвѣщавъ гⷭ҇нъ ѥⷢ҇
рⷱ҇е ѥмоу · злый рабе лѣ
нивый · вѣдꙗше ꙗко
жьню идеже не сѣꙗвъ ·
и с'бираю оудоуже не ра
сточивъ · 27. подобаше ти
сребро моѥ въдати тръ
ржьникомъ · и пришь
дъ азъ в'зѧлъ быхъ оу
бо съ лихвою · 28. възмѣте
оубо ѿ нѥго талантъ ·
и дадите имоущемоу
і҃ · талантъ · 29. имоуще
бо весде дано боудеть ·
а ѿ неимоущаго и ѥже
м'нитⷭ҇ь имѣꙗ в'зѧто
боудеть ѿ него · 30. лѣни
ваго же раба с'вѧзавъше
ѥмоу роуцѣ и нозѣ въ
вьрзѣте и въ тьмоу кро
мѣшьнюю · тоу боуде
ть плачь и скрьжетъ зоу
бомъ · 31. ѥгда же приде
ть сн҃ъ члвⷭ҇кый въ сла
вѣ своѥй · и вси ст҃ии а
н҃гли съ нимь · тъгда
сѧдеть на престолѣ сла
вы своѥꙗ · 32. и с'вероутⷭ҇ь
предъ нимь вси ꙗзы
ци · и разлоучить ꙗ дрꙋ
гъ ѿ дроуга · ꙗкоже па
стырь разлоучаѥть ѡ
вца ѿ козлищь · 33. и поста

104

вить овца о десноую · а козлища ѡ шюю · 34. тъгда рє҃ть цр҃ь соущимъ о де сноую єго · придѣте бл҃гний ѡц҃а моєго на слѣдоуйте оуготовано є вамъ цр҃твиє ѿ сложе нꙗ мироу · 35. възалка хъ бо сѧ и дасте ми ꙗсти · въжадахъ сѧ и напой сте мꙗ · страньнъ и въ ведосте мꙗ · 36. нагъ бѣхъ и одѣсте мꙗ · боленъ и посѣтисте мене · въ ть мници бѣхъ и придо сте къ мнѣ · 37. тъгда ѿвѣ щають ємоу правьдь ний гл҃ще · г҃и къгда тѧ видѣхомъ ал҆чюща и на сытихомъ · или жажю ща напойхомъ · 38. къгда тѧ видѣхомъ страньна и въведохомъ · или нага и одѣхомъ · 39. къгда же тѧ видѣхомъ болѧща или въ тьмници придо хомъ к тебе · 40. и ѿвѣща въ рє҃ть имъ · аминь гл҃ю

вамъ · понєже створисте єдиномоу ѿ сихъ малы хъ братий моєй мьнь шихъ мнѣ створисте · 41. тъгда рє҃ть соущимъ о шюю єго · идѣте ѿ мене проклꙗтий въ огнь вѣ чьнꙑй оуготованꙑй диꙗволоу и ан҃гломъ єг҃ · 42. възалкахъ бо сѧ и не да сте ми ꙗсти · въжадахъ сѧ и не напойсте мене · 43. на га и не одѣсте мене · боле нъ и в҆ темници и не по сѣтисте мене · 44. тъгда ѿ вѣщають и ти гл҃ще · г҃и къгда тѧ видѣхомъ стра ньна · ли алчюща ли жа жюща · ли нага ли боль на · ли в҆ тем҆ници · и не послоужихомъ тебе · 45. тъгда ѿвѣщаєть имъ гл҃а · аминь гл҃ю вамъ · понєже не створисте єдї номоу мьньшихъ брат҃й моихъ ни мнѣ створи сте · 46. и ѿдоуть[60] ти въ моу коу вѣчьноую · а правьдь

[60] Так!

104 зв.

ници въ жизнь вѣчь ноуѭ ⁘

Въ срⷣе · на заⷮу · еѵⷢа · ѿ мⷪа[61] ⁘

Йо XII **Въ** онⷡо · 17. послоушьство ваше іс҃ви народъ иже бѣ с' нимь · єгда лазо ра въз'гласи ѿ гроба и въстави єго ѿ мьръ твъіхъ · 18. сего ради и срѣте єго народъ · ꙗко слъішаша и створьша се знамениє · 19. фарисѣй же рекоша къ себе сами · ви дите ли ꙗко никаꙗже польза єсть · се вьсь миръ по нємь идеть · 20. бѧхоу же єлини нѣций · ѿ въ ходꙗщихъ поклонитъ сѧ въ праздьникъ · 21. си же пристоупиша къ фи липоу иже бѣ ѿ вифса ӥдъі галилѣйскъіꙗ · и молꙗхоу сѧ ємоу гл҃ще · г҃и хощемъ іс҃а видѣти · 22. приде филипъ гл҃а андрѣ ѡви · андрѣа же и фили пъ гл҃аста іс҃ви · 23. іс҃ъ же ѿ вѣщавъ има гл҃ꙗ · приде

чⷭ҇а да прославитⷭ҇ сн҃ъ члⷡчь · 24. аминь гл҃ю вамъ · аще зь рно п'шеничьно падъ на земли не оумреть · то є дино пребъіваєть · аще ли оумреть плодъ многъ створить · 25. любѧй д҃шю сво ю погоубить ю · и ненавї дѧй д҃ша своєꙗ въ мирѣ семь · въ животѣ вѣчьнѣ мь съхранить ю · 26. аще кто мнѣ слоужить по мнѣ да ходить · да идеже є смь азъ тоу и слоуга мой[62] боудеть · аще кто мнѣ слоужить поч'теть и ѡ ц҃ь мой · 27. нъінꙗ д҃ша моꙗ възмоути сѧ · и ч'со рекоу ѡч҃е спс҃и мꙗ ѿ чⷭ҇а сего · нъ сего ради придохъ на чⷭ҇а сь · 28. оч҃е прослави имꙗ твоє · приде же гⷭ҇ла съ нбⷭ҇е и про славихъ и пакъі просла влю и 29. народъ же стоꙗй слъішавъ · гл҃хоу громъ бⷭ҇ъі · ини гл҃хоу англ҃ъ є моу гл҃а · 30. ѿвѣща іс҃ъ рⷱ҇е и мъ · не мене ради гⷭ҇ла сь бⷭ҇ъі ·

[61] Далі — текст від євангеліста Йоана

[62] У слові мой літеру й затерто.

105

нъ народа ради · 31. нꙑнѧ
соудъ ѥсть мироу семоу ·
нꙑнꙗ кнѧзь мира сего
ижденеть сѧ вънъ · 32. и а
ще възнесоу сѧ ѿ землꙗ
всѧ привлекоу къ себе ·
33. се же гл҃ше знаменаꙗ
коѥю смр҃тью хотѧше
оумрети · 34. ѿвѣща ѥмоу
народъ мꙑ слꙑшахомъ
ѿ закона ꙗко хс҃ъ пребꙑ
ваѥть въ вѣкꙑ · и како
тꙑ гл҃ши · възнести
сѧ подобаѥть сн҃оу чл҃вчь
скомоу · кто ѥсть сн҃ъ
чл҃вчь · 35. рⷱ҇ же имъ іс҃ъ · ѥ
ще мало времꙗ свѣтъ
въ васъ ѥсть · ходите до
ндеже свѣтъ имате да
тьма васъ не иметь · и
ходꙗи въ тьмѣ не вѣсть
камо идеть · 36. дондеже свѣ
тъ имате вѣроуите въ
свѣтъ · да сн҃ве свѣта
боудете · се гл҃а іс҃ъ · и ѿшь
дъ скрꙑ сѧ ѿ нихъ · 37. та
коже ѥмоу творѧщю
предъ ними знаменї

ꙗ · не вѣроваша въ нѥго ·
38. да събоудетⷭ҇ слово иса
иꙗ прр҃ка ѥже рⷱ҇ · г҃и кто
вѣрова слоухоу нашемоу ·
и мꙑшьца гⷭ҇нꙗ комоу
ѿкрꙑ сѧ · 39. сего ради не
можахоу вѣровати · и
пакꙑ рече исаиꙗ · 40. ослѣ
пи очи ихъ и окаменї
лъ ср҃дца ихъ · да не видꙗ
ть оучима ни разоумѣю
ть ср҃дцемь · и обратѧтⷭ҇
и ицѣли ꙗ 41. се рⷱ҇ исаиꙗ · ѥ
гда видѣ славоу ѥго и гл҃а
о нѥмь · 42. обаче оубо и ѿ
кнѧзь мнози вѣроваша
въ него · нъ фарисѣи радї
не исповѣдахоу · да не
ѿ сънъмищь из'гнани
боудоуть · 43. възлюбиша
бо паче славоу чл҃вⷱ҇коу
неже ли славоу б҃ию · 44. іс҃ъ
же възва и рⷱ҇ · вѣроуꙗи
въ мꙗ вѣроуѥть въ по
славъшаго мꙗ · 45. и видꙗ
и мене видить посла
въшаго мꙗ · 46. азъ свѣтъ
въ миръ придохъ · да

105 зв.

всѧкъ вѣроуѧй въ мѧ
въ тьмѣ не пребоудеть ·
47. и аще кто слышить гл҃ы
моѧ и не съблюдеть и
хъ · азъ не соужю юмоу ·
не придохъ бо да соужю
мироу нъ да сп҃соу ми
ръ · 48. ѿмѣтаѧй сѧ мене
и не приюмлѧй гл҃ъ мо
ихъ · имать соудѧщаго ·
слово юже гл҃ахъ · тъ соу
дить юмоу въ послѣдь
ний дн҃ь · 49. ѧко азъ не о се
бе гл҃ахъ · нъ пославы
й мѧ ѡц҃ь тъ мнѣ запо
вѣдалъ что рекоу и что
възгл҃ю · 50. и вѣдѣ ѧко за
повѣдь юго ѧже азъ гл҃ю ·
ѧко ре҇ мнѣ оц҃ь тако гл҃ю ·:·
Въ ср҇е · на лиӏрг · еѵ҇а · ѿ м҇а ·:·
Мт XXVI **Въ** оно҇ · 6. іс҃оу бывъшю въ
вифаний въ домоу си
мона прокаженаго ·
7. пристоупи к҆ нюмоу
жена имоущи алава
стръ мюра драгаго · и въ
злиѧ на главоу юго въ
злежащю · 8. видѣвъше

же оуч҃нци юго негодова
ша гл҃ще · ч҆со ради б҇ы гы
бѣль си · 9. можаше бо мю
ро се продано быти на мн҇
зѣ · и дано быти нищи
мъ · 10. разоумѣвъ же іс҃ъ
рече имъ · что троужаю
те женоу дѣло бо добро с҆дѣ
ла о мнѣ · 11. всегда бо нища
ѧ съ собою имате · мене
же не всегда имате · 12. въ
злиѧвъши си мюро на
тѣло мое · на погребени
ю мѧ створи · 13. аминь гл҃ю
вамъ · идеже аще пропо
вѣдано боудеть еѵ҇алие
се въ всемь мирѣ ре҇ть сѧ ·
и юже створи си въ пам҇ѧ
юѧ · 14. тъгда шьдъ юдинъ
ѿ обою на десѧте нарица
юмый июда скариоть
скый · къ архиерѣомъ
15. ре҇ · что хощете ми дати
и азъ вамъ предамь ю҇ ·
они же поставиша юмоу ·
л҃ · сребрьникъ · 16. и ѿтолѣ
искаше подоб҆на време
не да и предасть ·:·

106

Л **В чⷮе · на заⷮчни · еѵⷢа · ѿ лоⷦѵ ∴**
XXII **В**ъ оⷡно · 1. приближаше сѧ пра
здьникъ опрѣснокъ на
рицаѥмаꙗ пасха · 2. иска
хоу же архиѥрѣи и кнї
жьници · како и быша
оубили боꙗхоу бо сѧ люⷣ
и · 3. вънидѣ же сотона въ и
юдоу нарицаѥмаго ска
риота · соуща ѿ обою на
десѧте числа · 4. и шьдъ гл҃а
къ архиѥрѣомъ и воѥво
дамъ цр҃квьнъıмъ · ка
ко и предасть имъ · 5. и въ
здрадоваша сѧ и свѣщаша
ѥмоу дати сребро · 6. и испо
вѣда искаше же подоб'на
времене да и предасть и
мъ без' народа · 7. приде же
дн҃ь опрѣснокъ · въ ньже
подобно бѣ жрети пасхоу ·
8. и посла петра иѡ҃ана рекъ ·
шьдъша оуготовайта на
мъ пасхоу да ꙗмъı · 9. она
же рекоста кде хощеши
да оуготоваѥвѣ тобѣ · 10. о
нъ же реⷱ҇ има · се въшьдъ
шема вама въ градъ · срѧ
щеть ва чл҃вкъ въ скоудѣ
льницѣ водоу носѧ · по не
мь идѣта въ домъ въ нь
же въходить · 11. и реⷱ҇та гнⷭоу
домоу гл҃ть тебе оучите
ть[63] · кде ѥсть обитѣль и
деже пасхоу съ оученикъı
моими сънѣмь · 12. и тъ ва
покажеть горницю вели
коу постьланоу · и тоу оу
готовита · 13. шьдъша же о
брѣтоста ꙗкоже реⷱ҇ има ·
и оуготовиста пасхоу · 14. и
ѥгда бⷭ҇ъı година · възле
же и оба на десѧте с нимь ·
15. и реⷱ҇ к' нимъ жаданиѥмь
въжадахъ сѧ сию пасхоу
ꙗсти съ вами · преже да
же не приимоу моукоу ·
16. гл҃ю бо вамъ · ꙗко ѿселѣ
не имамъ ꙗсти ѿ него ·
дондеже коньчаѥтⷭь въ
цртⷭвии бж҃ии · 17. и приимъ
чашю хвалоу въздавъ и
реⷱ҇ · приимѣте се и раздѣ
лите себе · 18. гл҃ю бо вамъ
ѿселѣ не имамъ пити
ѿ плъда лозьнаго · дон'де

[63] Замість оучитель.

106 зв.

же цр҇твиѥ бж҇иѥ придеть ·
19. и приимъ хлѣбъ хвалоу
въздавъ преломи · и да
сть имъ гл҇а сь ѥсть тѣ
ло моѥ даѥмоѥ за вы ·
се творите въ мою пам҇ꙗ ·
20. и чашю по вечери тако
же гл҇а · си чаша новы
й завѣтъ моѥю кръви
ю · ꙗже проливаѥть за
вы · 21. обаче се роука преда
ющаго мꙗ съ мною ѥсть
на трꙗпезѣ · 22. и сн҇ъ оубо
чл҇вчь идеть по повелѣ
номоу ѥмоу · обаче горе
чл҇вкоу томоу имьже
сн҇ъ чл҇вчьскъ преданъ
боудеть · 23. и ти начаша и
скати въ себе которъй
оубо боудеть ѿ нихъ хо
тѧй створити се · 24. бы҇ же
и прꙗ в' нихъ · кто ѿ ни
хъ м'нить сѧ быти болї
й · 25. іс҇ъ же слышавъ ре҇ имъ ·
цр҇е ꙗзычьний оустоꙗ
ть имъ · и обладающе
ими обладаютьли[64] на
рицають · 26. се же не тако

нъ болий въ васъ да боу
деть ꙗко м'ний · и старѣ
й ꙗко слоуга · 27. кто оубо бо
лий ѥсть · възлежай ли
или слоужай · възлежай
же азъ посредѣ васъ ѥсмь
ꙗко слоужай · 28. вы же ѥсте
пребывающей съ мною
въ напастьхъ моихъ ·
29. и азъ завѣщаю вамъ · ꙗ
коже завѣща мнѣ оц҇ь
мой цр҇тво · 30. да ꙗсте и пь
ѥте на трꙗпезѣ моей
въ цр҇твий моѥмь · и сѧ
дете на двою на десѧте
престолоу соудѧще обѣ
ма на десѧте колѣнома
изл҇вома · 31. ре҇ же г҇ь симоне
симоне сотона просить
васъ да бы сѣꙗлъ ꙗко п'ше
ницю · 32. азъ же молихъ
сѧ о тебе да не оскоудѣ
ѥть вѣра твоꙗ · и ты нѣ
къгда обративъ сѧ оутвь
рдиши бра҇ю свою · 33. г҇и с то
бою готовъ ѥсмь · и въ ть
мницю и въ см҇рть ити ·
34. іс҇ъ же ре҇ ѥмоу гл҇ю ти пе

[64] благодѣтелѥ див.: ЄМ 118 г.

107

тре · не въз᾿гласить коу
ръ дⷭнь · дондеже ѿвьрже
ши ся мене не вѣдѣти ·
35. и рⷱе имъ іс҃ъ ѥгда послахъ
вы безъ влагалища · и бе
с пиръ и бесапогъ · еда
чего лишени бⷭы · они
же рекоша нич᾿соже · 36. рⷱе же
имъ нынꙗ и иже има
ть в᾿лагалище да възме
ть такоже и спироу · а и
же не имать да продасть
ризоу свою и да коупить
ножь · 37. гл҃ю бо вамъ ꙗко
о семь писано ѥсть · по
добаѥть сконьчати ся
о мнѣ · ѥже и съ безако
ньникы въмѣни ся ·
ѥже бо о мнѣ коньчиноу
имате · 38. они же рекоша
г҃и с᾿де ножа два · онъ же
рⷱе довольно ѥсть · 39. и шьдъ
идꙗше по обычаю въ го
роу елеоньскоую · по нѥ
мь идоша оучⷥнци ѥго ⁘
В чⷮе · стⷭраньныꙗ нⷣлꙗ · на
оумъвениѥ нⷢо · ѿ іѡⷶ ⁘
Йо XIII 1. Преже праздьника па

сцѣ вѣдый іс҃ъ · ꙗко прі
де ѥмоу година · да при
деть ѿ мира сего къ оц҃ю ·
възлюбль своꙗ соущаꙗ
въ всемь мирѣ · до коньца
възлюби ꙗ · 2. и вечери бы
въши · дыꙗволоу оуже въ
ложе въложьшю въ ср҃дце
июдѣ симоновоу искарі
отьскомоу да и предасть ·
3. вѣдый іс҃ъ ꙗко вься да
сть ѥмоу оц҃ь въ роуцѣ ꙗ
ко ѿ б҃а изиде и къ б҃оу гря
деть · 4. въста съ вечеря и
положи ризы своꙗ · и при
имъ леонтий препоꙗса
ся · 5. по томь же вълиꙗ во
доу въ оумывал᾿ницю ·
и начатъ оумывати но
зѣ оученикомъ · и оти
рати леонтиѥмь имь
же бѣ препоꙗсанъ · 6. при
де же къ симоноу петроу ·
и гл҃а ѥмоу симонъ петръ
г҃и ты ли мой оумыѥші
нозѣ · 7. ѿвѣща іс҃ъ и рⷱе ѥмоу
ѥже азъ творю ты не вѣ
си нынꙗ · разоумѣѥші

107 зв.

же по сихъ · 8. гл҃а ѥмоу пе
тръ не оумъѥши ногоу
моѥю въ вѣкы · ѿвѣща
ѥмоу іс҃ъ аще не оумъю
тебе не имаши части съ
мною · 9. гл҃а ѥмоу симонъ
петръ · г҃и не нозѣ мой
тъкмо нъ и роуцѣ и гла
воу · 10. гл҃а ѥмоу іс҃ъ измъ
венъй не требоуѥть · тъ
кмо нозѣ оумъти · ѥсть
бо вьсь чⷭ҇тъ и въі чⷭ҇ти ѥсте ⁘
На лⷮ҇ргий · еѵⷢ҇а · ѿ іѡ҃а ⁘
Мт XXVI 1. Рⷱ҇е г҃ь своимъ оученико
мъ · 2. вѣсте ꙗко по двою
дн҃ью пасха боудеть · и
сн҃ъ чл҃вчьскъй преда
нъ боудеть на распꙗтие ·
3. тъгда събраша сѧ архие
рѣи и книжьници и ста
рьций людьстий · на дво
ръ архиерѣовъ нарицаѥ
маго каиꙗфъ · 4. и съвѣ
тъ створиша · да іс҃а имⷪ҇у
ть льстию и оубьють и ·
5. гл҃ахоу же нъ не въ праздь
никъ · да не мълва боуде
ть въ людьхъ · 6. іс҃оу же бъ

въшю въ домоу симона
прокаженаго · 7. пристоупї
к҆ нѥмоу жена имоущи
алавастръ мюра драгаго ·
и възлиꙗ на главоу ѥго
възлежащю · 8. видѣвъше
же оученици ѥго негодо
ваша гл҃ще · ч҆со ради гы
бѣль си бⷭ҇ъі · 9. можаше бо се
мюро продано бъити на
мнозѣ и дати нищимъ ·
10. разоумѣвъ же іс҃ъ рⷱ҇е имъ ·
что троужаѥте женоу дѣ
ло бо добро съдѣла о мнѣ · 11. все
гда бо нищаꙗ имате съ со
бою · мене же не всегда и
мате съ собою · 12. възлиꙗвъ
шиꙗ си мюро се на тѣло
моѥ на погребениѥ мꙗ
створи · 13. аминь гл҃ю вамъ ·
идеже аще проповѣдано
боудеть еѵⷢ҇алиѥ се въ все
мь мирѣ възъгл҃ть сѧ · ѥ
же створи си въ памꙗть
ѥꙗ · 14. тъгда шьдъ ѥдинъ
ѿ обою на десѧте нарица
ѥмъй июда скариоть
скъй · къ архиерѣомъ

108

и старьцемъ · 15. ре҃ что ми
хощете дати и азъ вамъ
предамь и · они же поста
виша юмоу · л҃ · сребрьни
къ · 16. и ѿтолѣ искаше по
доб'на времене да и пре
ꙁа҃ дасть · 17. Въ пьрвый же
дн҃ь опрѣснокъ · пристоу
пиша к' нюмоу оучени
ци юго гл҃ще · кде хощеші
оуготоваюмъ ти пасхоу
ꙗсти · 18. онъ же ре҃ идѣте
въ градъ къ етероу и рьцѣ
те юмоу · оучитель гл҃е
ть времꙗ моє близь юсть
оу тебе створю пасхоу съ
оученикы моими · 19. и съ
твориша оученици ꙗко
же повелѣ имъ іс҃ъ · и оу
готоваша пасхоу · 20. вече
роу же бывъшю възлеже
съ обѣма на десꙗте оуче
Йо XIII никома · 3. вѣдый же іс҃ъ
ꙗко все дасть юмоу ѡц҃ь
в роуцѣ · ꙗко ѿ б҃а изиде
и къ б҃оу грꙗдеть · 4. въста
съ вечерꙗ и положи ризы
своꙗ · и приимъ леонтий
препоꙗса сꙗ · 5. по томь же
вълиꙗ водоу въ оумыва
л'ницю · и начатъ оумы
вати нозѣ оученикомъ ·
и отирати леонтиюмь
имьже бѣ препоꙗсанъ ·
6. приде же къ симоноу пе
троу · и гл҃а юмоу симонъ
петръ · г҃и ты ли мой оу
мыюши нозѣ · 7. и ѿвѣща
въ іс҃ъ ре҃ юмоу · юже азъ
творю ты не вѣси ныꙗ
разоумѣюши же по сихъ ·
8. гл҃а юмоу петръ не оумы
юши ногоу моєю въ вѣкы ·
ѿвѣща юмоу іс҃ъ · аще не
оумыю тебе не имаши
части съ мною · 9. гл҃а юмоу
симонъ петръ · г҃и не но
зѣ мой тъкмо нъ и роу
цѣ и главоу · 10. гл҃а юмоу іс҃ъ
измъвеный не требоу
ють · тъкмо нозѣ оумы
ти юсть бо вьсь чи҇тъ · и вы
чи҇ти юсте нъ не вси · 11. вѣ
дꙗше бо предающаго и ·
сего ради ре҃ ꙗко не вси чи
сти юсте · 12. Єгда же оумы

108 зв.

ноꙁѣ ихъ всѣхъ · и приꙗтъ риꙁы своꙗ и въꙁлеже · пакы рⷱ҇е имъ · вѣсте ли что створихъ вамъ · 13. вы глашаѥте мꙗ оучителꙗ и г҃а и добрѣ гл҃те ѥсмь бо · 14. аще оубо аꙁъ оумыхъ ваши ноꙁѣ г҃ь и оучитель · и вы дължни ѥсте дроугъ дроугоу оумыти ноꙁѣ · 15. и образъ бо дахъ вамъ · да ꙗкоже аꙁъ створихъ вамъ и вы творите · 16. аминь аминь глю҃ вамъ · нⷭ҇ѣ рабъ болий г҃а своѥго · ни апⷭ҇лъ боли пославъшаго и · 17. аще си вѣсте бл҃жни ѥсте аще и творите ꙗ ·

Мт XXVI 21. И ꙗдоущемъ имъ рⷱ҇е · аминь глю҃ вамъ ꙗко ѥдинъ ѿ васъ предасть мꙗ · 22. и скърбѧще ꙁѣло начаша гл҃ати ѥмоу · ѥдинъ кождо ихъ · еда аꙁъ ѥсмь г҃и · 23. онъ же ѿвѣщавъ рⷱ҇е · омочивый съ мною роукою въ солїло тъ мꙗ предасть · 24. сн҃ъ же члвⷱ҇къй[65] идеть ꙗкоже ѥсть писано о нѥмь · горе же чл҃вкоу томоу имьже сн҃ъ члвⷱ҇кый предаѥтⷭ҇ь · добрѣѥ бы ѥмоу было аще бы сѧ и не родилъ чл҃вкъ тъ · 25. ѿвѣщавъ же июда предавъй ѥго и рⷱ҇е · еда аꙁъ ѥсмь рав҆ви · гл҃а ѥмоу ты рⷱ҇е · 26. ꙗдоущемъ же имъ · приимъ іс҃ъ хлѣбъ и бл҃гословль преломи и даꙗше оученикомъ своимъ · и рⷱ҇е приимѣте и ꙗдите се ѥсть тѣло моѥ · 27. и приимъ чашю хвалоу въꙁдавъ и дасть оученикомъ гл҃ꙗ · пийте ѿ неꙗ вси 28. се ѥсть кръвь моꙗ новаго ꙁавѣта проливаѥмаꙗ ꙁа вы ꙁа многы · въ ѿпоущениѥ грѣховъ · 29. глю҃ же вамъ ꙗко не имамъ пити оуже ѿ сего плода лоꙁьнаго · до того дн҃е ѥгда и пию съ вами нъ въ црⷭ҇твий ѡц҃а

[65] Так!

109

моѥго · 30. и въспѣвъше изї
доша въ горѹ елеоньскоѹ
ю · 31. тъгда гл҃а имъ іс҃ъ · всї
вꙑ съблазнитⷭ҇е о мнѣ въ
сию нощь · писано бо ѥсть
поражю пастꙑрꙗ и рази
доутⷭ҇ь овча стада · 32. по въ
скрⷭ҇нии же моѥмь варꙗ
ю вꙑ въ галилѣи · 33. ѿвѣща
въ же петръ рⷱ҇е ѥмоу · аще
и вси съблазнꙗтⷭ҇ь о тебе
азъ николиже не събла Л
жʼню сѧ · 34. рⷱ҇е ѥмоу іс҃ъ ами XXII
нь гл҃ю тебе · ꙗко въ сию
нощь преже даже коуръ
не възгласить три кратꙑ
ѿвьржеши сѧ мене · 35. гл҃а
ѥмоу петръ аще ми сѧ
ключить с тобою оумре
ти не ѿвьргоу сѧ тебе · та Мт
коже и вси оученици рѣ XXVI
ша · 36. тъгда приде іс҃ъ сʼ ни
ми въ вьсь нарицаѥмоую
гефсимании · и гл҃а оуче
никомъ сѧдѣте тоу · до
ндеже шьдъ помолю сѧ
тамо · 37. поимъ петра и о
ба сн҃а зеведѣова · нача

тъ скърбѣти и тоужи
ти · 38. тъгда гл҃а имъ іс҃ъ
прискърбьна ѥсть дш҃а
моꙗ къ смр҃ти · пождѣ
те сде и бʼдите съ мною
39. прешьдъ мало паде ни
ць · молѧ сѧ и гл҃ꙗ оч҃е мо
й аще възможьно ѥсть ·
да мимоидеть ѿ мене
чаша си · обаче не ꙗкоже
азъ хощю нъ ꙗкоже тꙑ ·
43. ꙗви же сѧ кʼ нѥмоу анг҃лъ
оукрѣплѧꙗ и · 44. и бⷭ҇ꙑ въ по
двизѣ прилѣжьнѣмь ·
и молѧше сѧ и бⷭ҇ꙑ потъ ѥⷢ҇
акꙑ каплꙗ кръве каплю
щиꙗ на землю · 45. и въста
въ ѿ мл҃твꙑ приде къ оу
ченикомъ · и обрѣте ꙗ
спꙗща 40. и гл҃а петрови · та
ко ли не възможе понѥ
ѥдиного часа побʼдѣти
съ мною · 41. бʼдите и молитⷭ҇е
да не вʼнидете вʼ напасть ·
дх҃ъ бо бъдръ а плъть не
мощьна · 42. пакꙑ вʼтороѥ
шьдъ помоли сѧ гл҃ꙗ · оч҃е
мой аще не възможьно

109 зв.

ѥсть чаши сей мимои
ти ѿ мене · аще не пию
ѥꙗ боуди волꙗ твоꙗ · 43. и
пришьдъ пакы обрѣ
те ꙗ спѧща · бѣста бо о
чи ихъ отѧгъчали · 44. и о
ставль ꙗ пакы шьдъ по
моли сѧ третицею тоже
слово рекъ · 45. тъгда приде
къ оученикомъ своимъ ·
и гл҃а имъ спите проче
ѥ и почивайте · се приспѣ
година и сн҃ъ чл҃вⷭ҇кый
предаѥⷭ҇ть в роуцѣ грѣ
шьникомъ · 46. въстанѣ
те идѣмъ се приближи
сѧ предаꙗй мꙗ · 47. и ѥще ѥ
моу гл҃щю се июда ѥдинъ
ѿ обою на десѧте приде ·
и съ нимь народъ многъ
съ ороужиѥмь и дрьколь
ми · съ архиерѣи и старь
ци людьскыми · 48. преда
ꙗй же дасть имъ зна
мениѥ гл҃ꙗ · ѥгоже аще
лъбъжю тъ ѥсть имѣ
те и · 49. и абиѥ же пристоу
пль къ ісви · и рⷹ҇е ѥмоу
радоуй сѧ рав'ви · и обло
бъıза и · 50. іс҃ъ же рⷹ҇е ѥмоу ·
дроуже на нѥже ѥси при
шьлъ дьрзай · тъгда при
стоупльше възложиша
роуцѣ на іс҃а и ꙗша и · 51. и се
ѥдинъ соущихъ съ іс҃мь
простьръ роукоу из'влече
ножь свой · и оударь раба
архиерѣова и оурѣза ѥ
моу оухо · 52. тъгда гл҃а ѥ
моу іс҃ъ · въз'врати ножь
твой въ своѥ мѣсто · вси
бо приимъше ножь но
жемь погыбають · 53. ли мнї
ть ти сѧ ꙗко не могоу оу
молити оц҃а моѥго · и
приставити боле · ли · ві ·
те легеона анг҃лъ · 54. како
же оубо събоудоуⷭ҇ть кни
гы · ꙗко тако подобаше
быти · 55. въ тъ чⷭ҇а рⷹ҇е іс҃ъ на
родомъ · ꙗко на разбой
ника ли изидосте · съ о
роужиѥмь и дрькольмї
ꙗти мꙗ · по всѧ дн҃и сѣ
дꙗхъ при васъ въ цр҃кве
оуча и не ꙗсте мене · 56. се

110

же все бⷭ҇ы да събоудоутⷭ҇ь
книгы пр҃рчьскꙑꙗ · тъ
гда оставльше и оучени
зⷱ҇а ци ѿбѣжаша · 57. Они же и
мъше іс҃а ведоша и къ ка
ꙗфѣ архиерѣови · и
деже книжьници и ста
рьци събраша сѧ · 58. петръ
же идѧше по нюмь изда
леча · до двора архиерѣова ·
и въшьдъ в҆ноутрь сѣдꙗ
ше съ слоугами · видѣті
коньчиноу · 59. архиерѣи же
и старьци и сънмъ вьсь ·
искахоу лъжа съвѣди
телꙗ на іс҃а ꙗко да оубью
ть и · 60. и ѡбрѣтоша · и мно
гомъ лъжемъ съвѣдите
лемъ пристоупльшемъ
не обрѣтоша · послѣдь же
пристоупльша два съвѣ
дителѧ 61. рѣста · сь рⷱ҇е могоу
разорити цр҃квь б҃ию и трь
ми дн҃ьми създати ю · 62. и
въставъ архиерѣи рⷱ҇е юмⷹ҇ ·
нич҆соже ли не ѿвѣщава
юши что си на тѧ съвѣди
тельствоують · 63. іс҃ъ же мъ
лчаше · и ѿвѣщавъ архі
ерѣи рⷱ҇е юмоу · заклина
ю тѧ б҃мь живꙑмь · да
рⷱ҇еши намъ аще ты юси
хс҃ъ сн҃ъ б҃ии · 64. гл҃а юмоу
іс҃ъ ты рⷱ҇е · обаче гл҃ю вамъ ·
ѿселѣ оузрите сн҃а чл҃вчь
скаго грꙗдоуща на обла
цѣхъ нбⷭ҇нꙑхъ · 65. тъгда
архиерѣи растьрза ризы
своꙗ гл҃ꙗ · ꙗко власфимі
ю рⷱ҇е · что и юще требоую
мъ съвѣдитель · се нꙑ
нѣ слꙑшасте влас҆фимі
ю юго · 66. что сѧ вамъ м҆ни
ть · они же рекоша пови
ньнъ юсть смр҃ти · 67. тъ
гда заплеваша юмоу ли
це · и пакости юмоу дѣꙗ
ша · ови же за ланитоу оу
дариша и 68. гл҃ще · прорьци
намъ хе҃ кто юсть оударі
выи тѧ · 69. петръ же внѣ
стоꙗше на дворѣ · и при
стоупльши к҆ нюмоу ю
дина рабꙑни рⷱ҇е · тоу и
сь бѣ съ іс҃мь галилѣи
скꙑмь · 70. онъ же ѿвьрже

110 зв.

сѧ предъ всѣми гл҃ѩ · не вѣмь что гл҃еши · 71. и шьдъ шю ѥмоу къ вратомъ · оузрѣ и дроугаꙗ рабынї и гл҃а ѥмоу · тоу и сь бѣ съ і҃смь назарѧнинъмь · 72. и пакы ѿвьрже сѧ съ клѧ твою ꙗко не знаю чл҃вка · 73. не по многоу же пристоу пльше стоꙗщий рекоша петрови въистиноу и ты ѿ нихъ ѥси · ибо бесѣда твоꙗ ꙗвѣ тѧ творить · 74. тъгда начатъ рот҇ти и клѧ҇ти ꙗко не знаю чл҃вка · и абиѥ коуръ възъгласи · 75. и помѧноу петръ гл҃ы і҃свы · ꙗкоже ре҇ преже даже коу ръ не възъгласить тришьды ѿвьржеши сѧ мене · ишь дъ вънъ плака сѧ горько ·

за҇ Мт XXVII

1. Оутроу же бывъшю · съвѣ тъ створиша вси архие рѣи и старьци людьстий на і҃са ꙗко да оубьють и · 2. и съвѧзавъше и ведоша и предаша и · понетьско моу пилатоу игѣмоноу ⁘

Въ ст҃ый вел҇и · чт҇ертокъ · ст҃ыꙗ стр҇ти г҃а наше҇ і҃с х҃а · еу҃а · ві · еуа҇е · а҃ · ѿ іѡан ⁘

Йо XIII

Ре҇ г҃ь своимъ оученико мъ · 31. нынѣ прослави сѧ с҃нъ чл҃вчкый · и б҃ъ про слави сѧ о нѥмь · 32. и абиѥ прославить и 33. чадьца · ѥ ще мало съ вами ѥсмь · възищете мене · ꙗкоже ре кохъ июдѣомъ ꙗко амо же азъ идоу вы не може те ити · и вамъ гл҃ю · ны нѣ 34. заповѣдь новоу даю вамъ · да любите дроугъ дроуга · ꙗкоже азъ възлю бихъ вы · да и вы люби те дроугъ дроуга · 35. о семь бо разоумѣють вси ꙗко мои оученици ѥсте · аще любъвь имате межю собо ю · 36. гл҃а ѥмоу симонъ петръ · г҃и камо идеши · ѿвѣща ѥмоу і҃съ и ре҇ · ꙗможе азъ идоу вы не можете ити по мнѣ · послѣдь же по мнѣ придеши · 37. гл҃а ѥмоу петръ г҃и по что не могоу

111

по тебе прити · нꙑнꙗ
положю д҃шю свою ꙁа тѧ ·
38. ѿвѣща ѥмоу іс҃ъ д҃шю
ли свою ꙁа мꙗ положиші ·
аминь аминь гл҃ю тебе ·
не въꙁ'гласить коуръ до
ндеже ѿвьржеши сѧ ме
Йо XIV не три кратꙑ · 1. да не смⷪ҇у
щаѥⷭ҇ть с҃рдце ваше · вѣроу
йте въ б҃а и въ мꙗ вѣроуй
те · 2. въ домоу оц҃а моѥго
многꙑ обители соуть ·
аще ли же не реклъ бꙑхъ
вамъ · ꙗко идоу оуготова
ти мѣсто вамъ · 3. пакꙑ
придоу и поймоу вꙑ къ
себе · дондеже аꙁъ ѥсмь
и вꙑ боудете · 4. и ꙗможе а
ꙁъ идоу вѣсте поуть мой ·
5. гл҃а ѥмоу фома г҃и не вѣ
мъ камо идеши · и како
можемъ поуть вѣдѣти ·
6. гл҃а ѥмоу іс҃ъ · аꙁъ ѥсмь поу
ть истина и животъ · и ні
ктоже придеть къ ѡц҃ю
тъкмо мною · 7. и аще мѧ
ꙁнали бꙑсте · и оц҃а моѥⷢ҇
ꙁнали бꙑсте оубо · и ѿсе
лѣ поꙁнасте и и видѣсте
и · 8. гл҃а ѥмоу филипъ · г҃и
покажи намъ оц҃а и до
влѣѥть намъ · 9. гл҃а ѥмⷪ҇у
іс҃ъ толико времꙗ съ вамї
ѥсмь и не поꙁнали ме
не филипе · видѣвꙑй
мꙗ видѣ ѡц҃а · и како тꙑ
гл҃ши покажи намъ оц҃а ·
10. не вѣроуѥши ли · ꙗко аꙁъ
въ ѡц҃и и оц҃ь въ мнѣ ѥсть ·
гл҃ꙑ ꙗже аꙁъ гл҃ю вамъ
о себе не гл҃ю · оц҃ь иже пре
бꙑваꙗй въ мнѣ и тъ тво
рить дѣло · 11. вѣроу имѣте
мнѣ ꙗко аꙁъ въ ѡц҃и и ѡ
ц҃ь въ мнѣ · аще ли же ни
ꙁа та дѣла вѣроу имете
ми · 12. аминь аминь гл҃ю
вамъ · вѣроуꙗй въ мꙗ ·
дѣла ꙗже аꙁъ творю и тъ
створить · и больша сихъ
створить · ꙗко аꙁъ къ ѡ
ц҃ю грꙗдоу · 13. ѥго же коли
ждо просите въ имꙗ моѥ
створю · да прославиⷭ҇ть ѡ
ц҃ь о с҃ноу · 14. и аще ѵ'со проси
те въ имꙗ моѥ то створю ·

111 зв.

15. и аще любите мꙗ и запо
вѣди моꙗ съблюдаѥте ·
16. и азъ оумолю оц҃а и ино
го параклита дасть вамꙿ ·
да боудеть съ вами въ вѣ
кы · 17. дх҃ъ истиньнꙑй ·
ѥго же вьсь миръ не може
ть приꙗти · ꙗко не види
ть ѥго ни знаѥть ѥго · вы
же знаѥте и · ꙗко въ васъ
пребываѥть и въ васъ
боудеть · 18. не оставлю васъ
сиръ пакы придоу къ ва
мъ · 19. и ѥще мало и миръ
к томоу не видить мене ·
вы же видите мꙗ · ꙗко
азъ живоу и вы живи боу
дете · 20. въ тъ дн҃ь разоумѣ
ѥте вы ꙗко азъ въ оц҃и ·
и вы въ мнѣ и азъ въ васъ ·
21. имѣꙗй заповѣди моꙗ
и съблюдаꙗ ꙗ · тъ ѥсть
любѧй мꙗ · а любѧй мꙗ
възлюбленъ боудеть ѡ
ц҃мь моимь · и азъ възлю
блю и и ꙗвлю сѧ ѥмоу са
мъ · 22. гл҃а ѥмоу июда [и]ска
риотьскꙑй[66] г҃и что бⷭ҇ы
ꙗко хощеши ꙗвити сѧ
намъ · а не всемоу мироу ·
23. ѿвѣща ѥмоу іс҃ъ и рⷱ҇е · аще
кто любить мꙗ и слово
моѥ съблюдаѥть · оц҃ь мо
й възлюбить и · и кꙿ нѥ
моу идевѣ и обитель оу
нѥго створивѣ · 24. не любѧ
й мене и словесъ моихъ
не съблюдаꙗ · и слово ѥже
слышасте нⷭ҇ѣ моѥ нъ по
славъшаго мꙗ оц҃а · 25. и си
гл҃ахъ вамъ въ васъ сы ·
26. параклитъ дх҃ъ ст҃ꙑй
ѥго же послеть оц҃ь въ имѧ
моѥ и тъ вы наоучить
всемоу · и въспомꙗнеть
вамъ о всемь · и ѥже реко
хъ вамъ 27. миръ мой даю
вамъ · и миръ оставлѧю
вамъ · не ꙗкоже миръ да
ѥть · азъ даю вамъ · да не
смоущаѥтⷭ҇ь ср҃дце ваше нї
оустрашаѥтⷭ҇ь · 28. слышасте
ꙗко азъ рекохъ вамъ · и
доу и придоу къ вамъ · аще
бысте любили мꙗ въздра
довали сѧ бысте оубо · ꙗко

[66] У слові искариотьскꙑй першу літеру и затерто.

112

идоу къ ѡц҃ю · ꙗко оц҃ь мо
й болий ѥсть всѣхъ · 29. и нꙑ
нѣ рѣхъ вамъ · преже да
же не боудеть · да ѥгда
боудеть вѣроу имете мї ·
30. ꙗко азъ рекохъ вамъ · оу
же не много гл҃ю съ вами ·
грꙗдеть бо сего мира кнꙗ
зь · и въ мнѣ не имать нї
чсоже · 31. нъ да разоумѣѥ
ть миръ ꙗко люблю оц҃а ·
и ꙗкоже заповѣда мнѣ
оц҃ь тако творю · въстанѣ
Йо XV мъ идѣмъ ѿсюдоу · 1. азъ
ѥсмь лоза истиньнаꙗ · за҃
и оц҃ь мой дѣлатель ѥсть ·
2. всꙗкꙋ розгоу не творꙗщюю
о мнѣ плъда изметь ю ·
и всꙗкоу творꙗщюю плодъ
отребить ю · да плодъ боль
ший створить · 3. оуже чс҇ти
ѥсте за слово ѥже гл҃ахъ
къ вамъ · 4. боудѣте въ м'нѣ
и азъ въ васъ · ꙗкоже бо ро
зга не можеть плъда тво
рити о себе · аще не боуде
ть на лозѣ · тако и вꙑ аще
въ мнѣ не пребоудете ·

5. азъ ѥсмь лоза а вꙑ рождї
ѥ · иже боудеть въ мнѣ и
азъ въ нѥмь · створить
плодъ многъ · ꙗко безъ
мене не можеть творитї
ни ч'соже · 6. аще кто въ мнѣ
не пребоудет[ь][67] изъвьрже
тс҇ь вънъ · ꙗкоже розга исъ
шеть и събирають ю и въ о
гнь вълагають ю и съгара
ють · 7. и аще пребоудете въ
мнѣ · и гл҃и мой въ васъ
пребоудоуть · и ѥмоуже
колиждо хощете просите
и боудеть вамъ · 8. О семь
бо прослави сꙗ ѡц҃ь мой · да
и вꙑ пойдете и плодъ бл҃гъ
принесете · и боудете мо
й оучєници · 9. ꙗкоже бо въ
злюби мꙗ оц҃ь · и азъ въ
злюбихъ вꙑ · боудѣте въ
любъви моѥй · 10. ꙗкоже и
азъ оу ѡц҃а моѥго съблю
дохъ заповѣди и пребꙑ
ваю въ любъви ѥго · 11. си гл҃а
хъ вамъ да радость моꙗ
испълнена боудеть въ ва
съ · и радости моѥꙗ напъ

[67] У слові пребоудеть останню літеру затерто.

112 зв.

лните сѧ · 12. **С**и заповѣдь
моꙗ ѥсть · да любите дроу
гъ дроуга ꙗкоже азъ въ
злюбихъ вы · 13. и больша
сеꙗ любъве не имать нї
ктоже · да кто положить
д҃шю свою за дроугы своꙗ ·
14. вы дроузи мой ѥсте · аще
творите ѥлико заповѣда
ю вамъ · 15. оуже не г҃лю васъ
рабъ · рабъ бо не вѣсть что
творить г͡снъ ѥго · вы же
рѣхъ дроугы · ꙗко всѧ ѥ
лико слышахъ ѿ ѡц҃а мо
ѥго сказахъ вамъ · 16. не вы
мене избьрасте нъ азъ
из'брахъ вы и положихъ
вы · да и вы идете и пло
дъ принесете · и плодъ ва
шь пребоудеть · да ѥгоже
колиждо просите ѿ оц҃а
моѥго въ имꙗ моѥ да
за҃ сть вамъ · 17. **С**и заповѣда
ю вамъ да любите дроугъ
дроуга · 18. аще миръ васъ не
навидить · вѣдите ꙗко
мене преже васъ възнена
видѣ · 19. аще ѿ мира бысте

были миръ оубо своꙗ лю
билъ вы · ꙗкоже ѿ мира
нѣсте · нъ азъ из'брахъ вы
ѿ мира · сего ради ненави
дить васъ миръ · 20. пом'ни
те слово ѥже рѣхъ вамъ ·
нѣ͡с рабъ болий г҃а своѥго ·
аще мене из'гнаша и ва
съ иждеоуть · и аще сло
во моѥ съблюдоша и ваше
съблюдоуть · 21. нъ си всѧ съ
творꙗть вамъ за имꙗ
моѥ · ꙗко не вѣдꙗть по
славъшаго мꙗ · 22. аще не
быхъ пришьлъ и г҃лалъ
имъ · грѣха не быша и
мѣли · нынꙗ же и вины
не имоуть о грѣсѣ своѥ
мь · 23. ненавидѧй мене
и оц҃а моѥго ненавиди
ть · 24. аще дѣлъ не быхъ
створилъ в' нихъ · ихъ
же инъ никтоже не ство
ри · грѣха не быша имѣ
ли · нынꙗ же и видѣша
и възненавидѣша ме
не и оц҃а моѥго · 25. нъ да съ
боуде͡ть слово писаноѥ

113

въ законѣ ихъ · ꙗко въ
знанавидѣша[68] мѧ без оу
ма · 26. ѥгда же придеть па
раклитъ · ѥгоже послю ѿ
оц҃а дх҃ъ истиньнъıй ·
иже ѿ оц҃а исходить и
тъ съвѣдительствоуѥ
ть о мнѣ · 27. и вꙑ же съвѣ
дительствоуѥте ꙗко и
Йо XVI скони съ мною ѥсте · 1. си
гл҃ахъ вамъ да не събла
зните сѧ 2. ѿ сънъмищь
иженоуть вꙑ · нъ приде
ть година · да всѧкъ и
же оубьѥть вꙑ м'нитⷭь
слоужьбоу приносити
кⷩоць · б҃оу · 3. **И** си створꙗть вамъ ·
ꙗко не познаша оц҃а ни
мене · 4. нъ си гл҃ахъ вамъ ·
да ѥгда придеть година
поминайте си ꙗко азъ
рекохъ вамъ · сихъ же ва
мъ испьрва не рекохъ ·
ꙗко съ вами бѣхъ · 5. нꙑ
нꙗ идоу къ пославъшемⷪу
мѧ · и никтоже ѿ васъ не
въпрашаѥть мене камо
идеши · 6. нъ ꙗко си гл҃ахъ

вамъ · скърбь испълни
ср҃дца ваша · 7. нъ азъ истї
ноу гл҃ю вамъ · оуне ѥсть
вамъ да азъ идоу · аще
бо азъ не идоу · паракли
тъ не придеть к вамъ ·
аще ли пойдоу послю и
к вамъ · 8. и пришьдъ онъ
ѡбличить мира ѡ грѣ
сѣ и ѡ соудѣ и ѡ правдѣ ·
9. ѡ грѣсѣ оубо ꙗко не вѣ
роують въ мѧ · 10. ѡ правдѣ
же ꙗко къ оц҃ю грѧдоу ·
и к томоу не видите ме
не · 11. ѡ соудѣ же ꙗко кнꙗ
зь мира сего ѡсоуженъ
бⷭꙑ · 12. и ѥще много гл҃ти и
мамъ вамъ · нъ не може
те носити нꙑнѣ · 13. ѥгда
же придеть онъ дх҃ъ и
стиньнъıй · и тъ наста
вить вꙑ на всѧкоу истї
ноу · не ѡ себѣ бо гл҃ти
имамъ · нъ ѥлико слꙑ
шите гл҃ти имамъ ·
и грѧдоущаꙗ възвѣстї
ть вамъ · 14. онъ мѧ просла
вить · ꙗко ѿ моѥго при

[68] Замість възненавидѣша.

113 зв.

ѥмлеть · и възвѣстить вамъ · 15. и всѧ ѥлико имать ѡ҃ць моꙗ соуть · сего ради ꙗко ѿ моѥго прииметь · и възвѣстить вамъ · 16. въ малѣ к томⷪу и не видите мене · и пакы въ малѣ и оузрите мꙗ · ꙗко азъ къ о҃цю идоу · 17. рѣша же ѿ оученикъ ѥго себе · что се ѥсть ѥже гл҃ть намъ · въ малѣ и не видите мене · и пакы въ малѣ оузрите мꙗ · ꙗко азъ къ о҃цю идоу · 18. гл҃хоу же что ѥсть ꙗко гл҃ть въ малѣ не вѣмъ что гл҃ть · 19. разоумѣвъ же і҃съ ꙗко хотѧхоу въпрашати ѥго · рⷱе имъ о семь ли сътѧзаѥтⷭе межю собою · ꙗко рѣхъ в' малѣ и не видите мене · и пакы в' малѣ и оузрите мꙗ · 20. аминь аминь гл҃ю вамъ · ꙗко въсплачетⷭе

и възрыдаѥте а вьсь миръ възрадоуѥтⷭь · вы же печални боудете · нъ печаль ваша в радость боудеть · 21. жена ѥгда ражаѥть печаль имать · ꙗко приде годъ ѥꙗ · ѥгда же родить ѡтроча · к томоу не помнить скорби за радость · ꙗко роди сѧ чл҃вкъ в миръ · 22. и вы нынѣ оубо печални боудете · пакы же оузрю вы · и възрадоуѥть сѧ срⷣце ваше · и радости ваше ꙗ никтоже не възметь ѿ васъ · 23. въ тъ дн҃ь не просите ѿ мене ничтоже · аминь аминь гл҃ю вамъ · аще что просите во имѧ моѥ дасть сѧ вамъ · 24. доселѣ не просисте ничсоже во имѧ моѥ · просите и приимете · да радость ваша исполнена боудеть · 25. се въ притчахъ гл҃хъ вамъ · придеть година · ѥгда

114

въ притчахъ к томоу
не гл҃ю вамъ · 26. ıако азъ оу
молю оц҃а о васъ · 27. самъ о
ц҃ь любить вы · ıако вы мє
не възлюбисте и вѣрова
сте · ıако ѿ б҃а изидохъ 28. и
придохъ в миръ · и идоу
къ оц҃ю · 29. гл҃ша ѥмоу оучє
ници · се нынѧ не обиноу
ıа сѧ гл҃ши · 30. нынѧ вѣмь
ıако всѧ вѣси и не требоу
ѥши · да кто тѧ въпра
шаѥть о семь · вѣроуѥ
мъ ıако ѿ б҃а пришелъ
ѥ҇с · 31. ѿвѣща іс҃ъ нынѣ ли
вѣроуѥте · 32. и се грѧдеть
година · да разидет҇с
кождо въ своıа си · и мє
не ѥдиного оставите ·
и нѣсмь ѥдинъ ıако
оц҃ь со мною ѥсть · 33. си
гл҃хъ вамъ · да въ мнѣ
мира имате · и в мирѣ
скорбьни боудете · нъ
Йо дерзайте азъ побѣди
XVII хъ миръ · 1. си гл҃а іс҃ъ въ
звєде на небо очи свой ·
и рє҇ч оч҃е приде година

прослави сн҃ъ твой · да и
сн҃ъ твой прославить
тѧ · 2. ıакоже далъ ѥси ѥ
моу власть · всѧкоıа пло
ти · да всѧко ѥже ѥмоу
ѥси далъ · дасть имъ
животъ вѣчный · 3. се же
ѥсть животъ вѣчный ·
да знають тебе истинь
наго б҃а · ѥже посла іс х҃а ·
4. азъ тѧ прославихъ на
земли дѣло свершихъ
ѥже далъ ѥси мнѣ да
створю · 5. и нынѣ просла
ви мѧ оч҃е оу тебе само
го славоу юже имѣхъ ·
преже даже не б҇сы ми
ръ оу тебе · 6. ıавихъ имѧ
твоѥ чл҃вкомъ · ıаже
далъ си мнѣ ѿ мира
твой бѣша · и мнѣ ıа
далъ ѥси · и слово твоѥ
схраниша · 7. и всѧ ѥли
ко далъ ѥси мнѣ ѿ те
бе соуть · 8. ıако гл҃ы ıаже
далъ ѥси мнѣ дахъ и
мъ и ти приıаша · и ра
зоумѣша въистиноу ·

114 зв.

ꙗко ѿ тебе изидохъ · и вѣ роваша ꙗко ты мѧ посла · 9. азъ о сихъ молю · не о все мь мирѣ молю · нъ ѡ тѣ хъ ꙗже далъ ѥси мнѣ · ꙗко твои бѣша · 10. и твоꙗ всѧ моꙗ · и моꙗ твоꙗ · и прославихъ сѧ в нихъ · 11. и к том҇оу нѣсмь в мирѣ и си в мирѣ соуть · и а зъ к тебе грѧдоу о҃че с҃тъ и · с'блюди ꙗ во имѧ тво ѥ · ꙗже далъ ѥси мнѣ · да боудоуть ѥдино ꙗ коже и мы · 12. ѥгда бѣхъ с ними в мирѣ · азъ съ блюдохъ ꙗ въ имѧ тво ѥ · ꙗже далъ ѥси мнѣ съ хранихъ · и никтоже ѿ нихъ не погыбе · тъкмо с҃нъ погыбелныи · и да сбоудоуть сѧ книгы · 13. нынѣ же к тебе грѧдоу · и си г҃лю в мирѣ · да им҇оу ть радость мою исполне ноу въ себе · 14. азъ дахъ и мъ слово твоѥ · и миръ възненавидѣ ꙗ · ꙗко не соуть ѿ мира · 15. ꙗко а зъ ѿ мира нѣсмь · нъ мо лю да возмеши ꙗ ѿ мира · и сблюдеши ꙗ ѿ неприꙗ зни · 16. ѿ мира не соуть · ꙗко же и азъ ѿ мѣра нѣсмь · 17. о҃че с҃ти ꙗ въ истинѣ тво ѥй · и слово твоѥ истина ѥсть · 18. ꙗкоже ты мѧ посла въ всь миръ · и азъ послахъ ꙗ в миръ · 19. и за не азъ с҃щю сѧ самъ · да боудоуть и ти с҃ти въстиноу[69] твою · 20. не о сихъ молю точью · нъ о вѣроующихъ словомъ и хъ въ мѧ · да вси ѥдино боудоуть · ꙗкоже ты о ҃че въ мнѣ · и азъ въ тебе 21. да и ти в насъ ѥдино боу доуть · да и всь миръ вѣ роу иметь ꙗко ты мѧ посла · 22. азъ славоу юже и мѣхъ дахъ имъ да боу доуть ѥдино · ꙗкоже и мы ѥдино · 23. и азъ в нихъ и ти въ мнѣ · да боудоу ть свершени въ ѥдино · да и всь миръ разоумѣють

[69] Пор. в ЄМ 149 а: въ истинѫ.

115

ꙗко ты мѧ посла · и възлю
билъ ꙗ юси · ꙗкоже и ме
не възлюбилъ юси 24. оч҃е · ꙗ
коже далъ юси мнѣ · хо
щю да идеже юсмь азъ
и ти боудоуть со мною ·
и да видѧть славоу мо
ю юже далъ юси мнѣ · ꙗ
ко възлюбилъ мѧ юси
преже сложениꙗ мира ·
25. оч҃е праведный миръ тебе
не позна · и азъ же тѧ по
знахъ · и си же познаша
ꙗко ты мѧ посла · 26. и ска
захъ имъ имѧ твою и
скажю · да любовь юже
мѧ юси възлюбилъ в ни
хъ боудеть · и азъ в ниⷯ ·
Йо XVIII 1. и се рекъ іс҃ъ изиде на о
ноу странⷪу · потока ке
дрьска · идеже бѣ верто
градъ · въ ньже вниде
самъ и оученици его ⁘
еѵⷢа · в҃ · ѿ ıѡ҃а ⁘
Йо XVIII **В**ъ онⷡо · 1. изиде іс҃ъ съ оуче
никы своими на онъ
полъ потока кедрьска ·
идеже бѣ вертоградъ ·

въ ньже вниде самъ и оу
ченици юго · 2. вѣдѧше же
июда иже предаꙗше мѣ
сто · ꙗко многажды
сбираше сѧ іс҃ъ тоу съ оу
ченикы своими · 3. июда
же приимъ спироу · ѿ архи
юрѣй и фарисѣй · и съ слⷯу
гами приде тамо · съ свѣ
тилникы и свѣщами ·
и со ороужьюмь и посохы ·
4. іс҃ъ же вѣдый всѧ идоуща
ꙗ · и шедъ рⷱе имъ кого и
щете · 5. они же рѣша іс҃а на
зарѧнина · 6. гл҃а имъ іс҃ъ
азъ юсмь · стоꙗше же и
юда иже и предаꙗше
с ними · да ꙗкоже рⷱе и
мъ азъ юсмь · идоша
въспѧть и падоша ници ·
7. пакы же въпроси ꙗ іс҃ъ
кого ищете · они же рѣ
ша іс҃а назарѧнина ·
8. ѿвѣща имъ іс҃ъ рѣхъ
вамъ ꙗко азъ юсмь ·
аще мене ищете оуби
ти не дѣйте сихъ · 9. да
сбоудеть сѧ слово юже рⷱе

115 зв.

ꙗже далъ ѥси мнѣ · не по г҃ублю ѿ нихъ никого же · 10. симонъ же приимъ но жь свой изъвлече и · и оуда ри архиѥрѣова раба · и оу рѣза ѥмоу оухо десноѥ · бѣ же имѧ рабоу томоу малхъ · 11. ре҃ же і҃съ петро ви · вънзи ножь свой въ своѥ мѣсто · чашю юже дасть ми ѡ҃ць не имамъ ли пити ѥꙗ · 12. спира же и тысоущьникъ · и слоу гы июдѣйскыꙗ · ꙗша і҃са и свѧзавше и 13. ведоша къ аньнѣ первѣѥ · бѣ бо тесть каиꙗфѣ · иже бѣ архиѥрѣй лѣтоу томоу · 14. бѣ же каиꙗфа давый свѣ тъ июдѣомъ · ꙗко оуне ѥсть ѥдиномоу чл҃вкоу оумрети за люди · 15. по і҃сѣ же идѧше симонъ петръ · и дроугый оученикъ · оученикъ же тъ бѣ зна ѥмъ архиѥрѣомъ · и вни де съ і҃смь · въ дворъ архи ѥрѣѥвъ · 16. петръ же стоꙗ ше внѣ оу вратъ · изиде же оученико[70] тъ иже бѣ зна ѥмъ · и ре҃ дверници въ веди петра · 17. гл҃а дверница петрови · и ѥда ты ѿ оуче никъ ѥси чл҃вка сего · гл҃а ѥй нѣсмь · 18. стоꙗхоу же ра би и слоугы огнь възгнѣ щьше · ꙗко зима бѣ и грѣ ꙗхоу сѧ · бѣ же симонъ пе тръ стоꙗ и грѣꙗ сѧ с ними · 19. архиѥрѣй же въпросиша і҃са о оученицѣхъ ѥго и ѡ оучений ѥго · 20. ѿвѣща имъ і҃съ · азъ не обиноуꙗ сѧ гл҃хъ всемоу мироу · и оу чахъ на сонмищихъ и въ ц҃ркви · идеже сбирахоу сѧ вси · и отай ничсоже не гл҃хъ · 21. что мѧ въпраша ѥши въпроси слышавша ꙗ что гл҃хъ имъ · 22. и си ре кшю ѥмоу ѥдинъ ѿ пре стоꙗщихъ слоугъ оуда ри і҃са за ланитоу · рекы й тако ли ѿвѣщаваѥши · архиѥрѣови · 23. ѿвѣща ѥ моу і҃съ · аще азъ гл҃хъ злѣ

[70] Замість оученикъ; див.: ЄМ 150 а.

116

свѣдительствоую о злѣ ·
аще ли добрѣ что мѧ би
юши · 24. посла же и анъна съ
вѧзана къ каиꙗфѣ овѧ
зана[71] архиерѣови · 25. бѣ же
симонъ петръ стоꙗ
и грѣꙗ сѧ с ними · рѣ
ша же юмоу юда и ты
ѿ оучєникъ юго юси ·
ѡнъ же ѿвьрже сѧ и
рⷱ҇е нѣсмь · 26. гл҃а юмоу
юдинъ ѿ престоꙗщиⷯ҇ ·
слоугъ · оужика сы а
рхиюрѣѡвъ · юмоуже
оурѣза петръ оухо · не
азъ ли тѧ видѣхъ
въ вьртоградѣ с ни
мь · 27. пакы же петръ ѿ
вьрже сѧ · и абьюе коуръ
възгⷭ҇ла · 28. ведоша же іс҃а
ѿ каиꙗфы на соуди
ще · бѣ же заоутра и
ти не внидоша на соу
дище · да не ѡскврьнѧ
ть сѧ нъ да ꙗдѧть паⷭ҇ ⁘
еѵⷢ҇ле · г҃ · ѿ мⷴ҇а ⁘
Мт XXVI Въ оⷡ҇но · 57. воини имъше іс҃а
ведоша къ каиꙗфѣ архї
ерѣови · пⷭ҇и · в҃ чⷮ҇е · велⷦ҇и ·
ѿ полоу · конⷰ҇ь · плака сѧ горⷦ҇ ⁘
еѵⷢ҇а · д҃ · ѿ іѡ҃а ⁘
Йо XVIII Въ оⷡ҇но · 28. ведоша іс҃а ѿ каи
ꙗфы въ преторъ · да не
ѡскврьнѧть сѧ нъ да
ꙗдѧть пасхоу · 29. изиде
же пилатъ вънъ къ
июдѣѡмъ и рⷱ҇е · коую рѣ
чь приносите на чл҃вка
сего · 30. ѿвѣщаша же и рѣ
ша юмоу аще не бы се бы
лъ злодѣй не быхомъ
предали юго тобѣ · 31. рⷱ҇е же
имъ пилатъ · поимѣ
те и вы по законоу ва
шемоу соудите юмоу ·
рѣша же юмоу июдѣй ·
намъ не достоить оу
бити никогоже 32. да сло
во іс҃во събоудет сѧ юже
рⷱ҇е · коюю смр҃тью хотѧ
ше оумрети · 33. вниде же
пакы пилатъ въ при
торъ · и призва іс҃а и рⷱ҇е
юмоу ты ли юси црⷭ҇ь и
юдѣйскъ · 34. ѿвѣща юмоу
іс҃ъ · ѡ себе ли ты гл҃ше

[71] Слово овѧзана закреслено

116 зв.

се · или иний рекоша тобѣ
о мнѣ · 35. ѿвѣща пилатъ и реⷱ҇
юда азъ жидовинъ юсмь
родъ твой · архиерѣй пре
даша тѧ мнѣ что юси ство
рилъ · 36. ѿвѣща юмоу іс҃ъ ·
црⷭ҇тво моюе нⷭ҇ѣ ѿ сего мира ·
аще ѿ сего мира было бы
црⷭ҇тво моюе · слоугы моꙗ
подвизалы сѧ быша оу
бо · да не преданъ быхъ
июдѣомъ · нынѣ црⷭ҇тво
моюе нⷭ҇ѣ ѿ сего мира · 37. реⷱ҇
юмоу пилатъ оубо црⷭ҇ь
ли юси ты · ѿвѣща іс҃ъ и
реⷱ҇ · ты гл҃ши ꙗко црⷭ҇ь ю
смь азъ · азъ на се роди
хъ сѧ и на се придохъ въ
миръ · да свѣдѣтель
ствоую о истинѣ · и всѧ
къ иже юсть ѿ истины
послоушаютъ истины ·
38. и гл҃а юмоу пилатъ что
юсть истина · и си рекъ
изиде пакы къ июдѣ
омъ и гл҃а имъ · азъ ни
юдиноꙗ вины смрⷮть
ныꙗ не обрѣтаю в не

мь · 39. юсть же обычай ва
мъ · да юдиного ѿпоущю
на пасхоу · хощете ли да
ѿпоущю вамъ црⷭ҇ѧ июдѣ
Йо XIX йска · 40. и възпиша вси гл҃ще
не сего но варавоу · бѣ же ва
рава разбойникъ · 1. тъгда
пилатъ поꙗтъ іс҃а · и бивъ
юго предасть и · 2. и войни
сплетше вѣнець терновъ
възложиша на главоу ю
го · и въ ризоу прапроудⷩ҇оу
облекоша и · 3. и приходѧ
ще к немоу гл҃хоу · радоу
й сѧ црⷭ҇ю июдѣйскъ · и бь
ꙗхоуть и по ланитома ·
4. изиде же пакы пилатъ
вънъ · и гл҃а имъ се изво
жю и вамъ вонъ · да разоу
мѣюте ꙗко не обрѣта
ю вины в немь · 5. изиде
же іс҃ъ нося терновъ вѣне
ць · и прапроудноу ризоу ·
и гл҃а имъ се чл҃вкъ · 6. ю
гда же видѣша архию
рѣй слоугы · възпиша
гл҃ще · възми възми и
распни и · и гл҃а имъ пи

117

латъ · поимѣте вы и распь
нѣте и · азъ бо не обрѣтаю
вины в немь · 7. ѿвѣщаша
юмоу июдѣи · мы зако
нъ имамъ · и по законоу
нашемоу долженъ юсть
оумрети · ꙗко с҃нъ б҃ии
творить сѧ · 8. слышавъ же
пилатъ та словеса · паче
оубоꙗ сѧ · 9. и вниде пакы
въ приторъ · и гл҃а і҃сви ѿ
коудоу юси ты · і҃съ же ѿ
вѣта юмоу не створи · 10. гл҃а
юмоу пилатъ мнѣ ли
не гл҃ши не вѣси ли ꙗко
власть имамъ распѧ
ти тѧ · и власть имамъ
поустити тѧ · 11. ѿвѣща
юмоу і҃съ не имаши вла
сти на мнѣ никоюꙗ
же · аще не бы ти дано свы Мт XXVII
ше · сего ради предавыи
мѧ тебѣ болии грѣхъ
имать · 12. и ѿтолѣ иска
ше пилатъ поустити и ·
июдѣи же въпиꙗхоу
гл҃ще · аще сего поустиши
нѣси дроугъ кесаревъ ·

и всѧкъ иже сѧ творить
цⷭ҇рь противить сѧ кесаре
ви · 13. пилатъ же слышавъ
та словеса · изведъ вонъ
і҃са и сѣде на соудищи ·
на мѣстѣ нарицаюмѣ
мь лифострата · ювреѣ
искы иже голгофа · 14. бѣ же
параскивгии пасцѣ · го
дина же бѣ ꙗко третьꙗ
ꙗ · гл҃а июдѣомъ се цⷭ҇рь
вашь · 15. они же вопиꙗхоу
възми възми расп҄ни ·
гл҃а имъ пилатъ цⷭ҇рѧ ли
вашего расп҄ноу · ѿвѣща
ша архиюрѣи не има
мъ цⷭ҇рѧ токмо кесарѧ ·
16. тогда предасть имъ
да и расп҄ноуть ⁘
еуⷢ҇ле · е҃ · ѿ мⷴ҇а ⁘
Въ онⷡ҇ · 3. видѣвъ июда
предавыи юго · ꙗко о
соудиша и · раскаꙗвъ
сѧ възврати · л҃ · сребре
никъ · архиюрѣомъ
и старцемъ 4. гл҃ѧ · съгрѣ
шихъ предавъ кровь
неповиньноу · они же

117 зв.

рекоша что ѥсть намъ ты оуꙁриши · 5. и повергъ сребро въ цр҃кви ѿиде · и ошедъ оудави сѧ · 6. архиѥрѣи же приимше сребро рекоша не достоить ѥго вложи ти въ карваноу · понеже цѣна крове ѥсть · 7. свѣтъ же створше · коупиша и мь село скоуделничє на погребеньѥ страньны мъ · 8. тѣм же нарече сѧ се ло то · село крове и до сего дн҃ь · 9. тогда събⷭ҇ы сѧ рⷱ҇ено ѥ пр҃ркомь иѥрѣмѣѥ мь гл҃щимь · приꙗша л҃ · сребреникъ цѣноу цѣ ненаго ѥгоже цѣниша ѿ сн҃въ иꙁрлвъ · 10. и даша ѥ на селѣ скоуделничи · ꙗкоже сказа мнѣ г҃ь · 11. іс҃ъ же ставъ предъ игѣ мономь · и въпроси и гѣ монъ гл҃ѧ · ты ли ѥси црⷭ҇ь июдѣйскъ · іс҃ъ же рⷱ҇е ѥмоу ты гл҃ши · 12. и ѥ гда на нь гл҃хоу архи ѥрѣи старции ничто же не ѿвѣщаваше · 13. и гл҃а ѥмоу пилатъ не слыши ши ли колико на тѧ свѣ дѣтельствоують си · 14. и не ѿвѣща ѥмоу ни къ ѥдиномоу же гл҃оу ѥго · ꙗко дивити сѧ игѣмо ноу ꙁѣло 15. на всѧкый же дн҃ь великъй · обычаи бѣ игѣмоноу ѿпоуща ти народоу ѥдиного свѧ ꙁнѧ · ѥгоже хотѧхоу · 16. имѧ ше же тогда свѧꙁнѧ на рочита нарицаѥмаго ва равоу · 17. събравшемъ же сѧ имъ рⷱ҇е имъ пилатъ · кого хощете ѿ обою ѿпоу щю вамъ · варавоу ли и ли іс҃а нарицаѥмаго хⷭ҇а · 18. вѣдѧше бо ꙗко ꙁависти ради предаша и · 19. сѣдѧ щю же ѥмоу на соудищи · посла к немоу своꙗ же на гл҃щи · ничтоже тобѣ и праведникоу томоу · много бо пострадахъ въ снѣ ѥго ради днⷭ҇ь · 20. а рхиѥрѣи же наоустиша

118

народы · да испросѧть
варавоу іс҃а же погоуба
ть · 21. ѿвѣща игемонъ
рⷱе имъ · кого хощете
ѿ обою ѿпоущю вамъ ·
ѡни же рекоша варавꙋ ·
22. гл҃а имъ пилатъ · чь
то же створю іс҃оу нари
цаѥмомоу х҃оу · гл҃ша
ѥмоу вси распьни и ·
23. гл҃а имъ пилатъ ч'то
ꙁло створи · ѡни же и
ꙁлиха въпиꙗхоу гл҃ю
ще распьни и · 24. видѣвъ
же пилатъ ꙗко ничь
тоже оуспѣѥть нъ па
че мълва бываѥть ·
приимъ водоу и оумы
роуцѣ предъ народо
мь гл҃ѧ · неповиненъ
ѥсмь ѿ крове сего пра
ведника вы оуꙁрите ·
25. и ѿвѣщаша вси люди
ѥ рекоша кровь ѥго на
насъ и на чадѣхъ на
шихъ · 26. и тогда ѿпоу
сти имъ варавоу · іс҃а
же бивъ предасть и
мъ · да распьноуть и · 27. тъ
гда воини г҃ѣмонови и
мъше іс҃а въ соудищи · съ
браша на нь всю спироу ·
28. и съвлѣкъше и · хлами
дою чървленою ѡдѣша
и · 29. съплетъше търновъ
вѣньць въꙁложиша
на главоу ѥго · и тръсть
въ десницю ѥго · и по
клоньше сѧ на колѣ
ноу пред нимь роуга
хоу сѧ ѥмоу гл҃ще · радоу
й сѧ цⷭрю иоудѣйскъ · 30. и
плюноувъше на нь при
ꙗша тръсть · и бьꙗ
хоуть и по главѣ · 31. и ѥ
гда пороугаша сѧ ѥмоу ·
съвлекоша съ него хла
мидоу · и ѡблекоша
и въ риꙁы своꙗ · и ведо
ша и на распѧтиѥ ·
32. исходѧще же ѡбрѣто
ша ч҃лвка кюринѣй
ска именьмь симона ·
семоу ꙁадѣша понести
М крⷭтъ ѥго ⁘ **еѵ҃а · ѕ҃ · ѿ мⷬа** ⁘
XV **Въ** **оⷡю** · 16. воини имъше іс҃а

118 зв.

ведоша и на дворъ каиıа
финъ въ приторъ · и съ
браша на нь · всю спироу ·
17. и ѡблекоша и въ прапроу
доу · и възложиша на нь
търновъ вѣньць · 18. и нача
ша цѣловати и гл҃ще ра
доуй сѧ ц҃рю июдѣйскъ
19. и бьıахоуть и тръсти
ю по главѣ · и пльвахꙋ
на нь · прегъıбающе ко
лѣна кланѧхоу сѧ ю
моу · 20. югда пороугаша
сѧ юмоу · съвлекоша
съ него прапроудоу и ѡ
блекоша и в ризъı сво
ıа · и ведоша и да и распь
ноуть · 21. и задѣша ми
моходѧщю ютероу си
моноу кюринийскоу грѧ
доущю на село · ѿц҃ю аль
ксандровоу и роуфовоу ·
да възметь кр҃тъ юго ·
22. и приведоша и на мѣ
сто голгофа · юже ю҃ кра
ниюво мѣсто · 23. и даıа
хоу юмоу ѡцьтано ви
но · ѡнъ же юго не приıа ·

24. и распьнъше и раздѣли
ша ризъı юго · метаю
ще жребиıа ѡ на кто чь
то възметь · 25. бѣ же го
дина · г҃ · ıаıа · югда и ра
спѧша 26. и бѣ написано
винъı юго ц҃рь июдѣй
скъ 27. и с нимь распѧша ·
в҃ · разбойника · юдино
го ѡ десноую а дроугаго
ѡ шюю · 28. и събъı сѧ пи
саною юже гл҃ть · и съ бе
законьникома при
чтенъ б҃ъı · 29. имъ ходѧ
ще хоулѧхоуть и · покъı
вающе главами сво
ими и гл҃ще · оува ра
зарѧıа ц҃рквь б҃ию и
треми д҃ньми съзида
ıа ю · 30. сп҃си сѧ самъ и сни
ди со кр҃та · 31. такоже и архи
юрѣй роугающе сѧ съ кни
жникъı · дроугъ къ дроу
гоу гл҃хоу · инъı сп҃се себе
ли не можеть сп҃сти · 32. х҃ъ
ц҃рь изл҃въ · да снидеть
нынѣ съ кр҃та · да види
мъ и вѣроу имемъ юмꙋ[72]∴

[72] У слові юмꙋ першу літеру ю затерто.

119

Мт XXVII **еуⷢ҇а · ꙁ҃ · ѿ мⷴ҇ѳа · Въ оноⷡ҇** ·33. прї
шьдъше воини на мѣсто
нарицаѥмоѥ гол'гоф · **ко
ньць · Въистиноу сн҃ъ б҃и
й сь бѣ · пⷭ҇и · въ велⷦ҇и · пⷮ҇ıакъ ·
ѿ полоу ⁘ еуⷢ҇а · и҃ · ѿ лоⷦ҇у ⁘**
Л XXIII **Въ оноⷡ҇** · 32. ведена быста съ
ісⷨ҇ь ина два ꙁлодѣıа оу
битъ · 33. и ѥгда приведоша
и на мѣсто краньѥво
тоу и распѧша · и ꙁло
дѣıа с нимь · овогo оубо
о десноую · овоⷢ҇ⷪ҇ же о шюю
ю · 34. іс҃ъ же гл҃ше оⷮ҇е ѿпоу
сти имъ · не вѣдѧть бо
сѧ что творѧще · раꙁдѣ
лиша же риꙁы ѥго мета
юще жребиıа · 35. и стоıахоу
людьѥ ꙁрѧще · и подража
хоуть же и кнѧꙁи гл҃ще
с ними · инъı сп҃слъ ѥсть
а себе ли не можеть сп҃сти
аще ѥсть хс҃ъ[73] сн҃ъ б҃ий и
ꙁбран'ый · 36. роугахоу же
сѧ ѥмоу воини · пристоу
пающе и оцетъ придѣва
юще ѥмоу 37. и гл҃ще · аще ты
ѥси црⷭ҇ь иꙁлвъ сп҃си сѧ са
мъ · 38. бѣ же написано на
д нимь книгами ѥли
ньсками · и роумьска
ми и ѥврѣйсками · се ѥ
сть црⷭ҇ь июдѣйскъ · 39. ѥди
нъ же ѿ обѣшеною ꙁло
дѣю хоулѧше и · аще ты
ѥси хⷭ҇ъ сп҃си сѧ самъ и ны ·
40. ѿвѣщавъ же дроугый
прѣщаше ѥмоу гл҃ѧ · ни ли
ты боиши сѧ б҃а · ıако в то
мже ѡсоужении ѥсвѣ · 41. и
вѣ оубо въ правдоу досто
йнаıа приѥмлевѣ по дѣ
ломъ · а сь ничсоже ꙁла
створи · 42. и гл҃ше ісви помѧ
ни мѧ г҃и ѥгда приде
ши въ цⷭ҇ртвиѥ си · 43. и гл҃а
ѥмоу іс҃ъ аминь гл҃ю те
бе · дⷭ҇нь со мною боудеши
в рай · 44. година же бѣ ıако
г҃ ıа · и тма бⷭ҇ы по всей ꙁе
мли · до годинъı ѳ҃ ıа · 45. сл҃нце
померче · и се катапета
ꙁма црквьнаıа раꙁдра
сѧ на двоѥ · 46. и въꙁглашь
глⷭ҇[мь] великомь іс҃ъ и рⷱ҇е ·
оⷮ҇е в роуцѣ твои предаю

[73] У слові хс҃ъ літеру с написано внизу малим шрифтом.

119 зв.

дх҃ъ мой · и се рекъ издъше ·
47. видѣв же сотникъ бывше
ѥ · прослави б҃а гл҃а · въисти
ноу чл҃вко[74] сь праведенъ бѣ ·
48. и вси пришедшей на позо
ръ · видаще бываѥмаꙗ ·
биюще въ перси своꙗ въ
звращахоу сѧ · 49. стоꙗхоу
же вси знаѥмий ѥго и
здалеча · и жены прише
дшаꙗ с нимь ѿ галилѣ
ꙗ зрѧща сихъ ⁛
евⷢа · ѳ҃ · ѿ іѡ҃а ⁛
Йо Въ онⷡо · 25. стоꙗхоу при крⷭтѣ
XIX ісвѣ мт҃и ѥго · и сестра
мт҃ре ѥго мр҃ьꙗ клео
пова · и мр҃ьꙗ иꙗко
влѧ · 26. іс҃ъ же видѣвъ
мт҃рь и оученика стоꙗ
ща ѥгоже любляше · гл҃а
мт҃ри жено се сн҃ъ твой
27. по томъ гл҃а оученикоу
се мт҃и твоꙗ · и ѿ того дн҃е
поꙗтъ ю оученикъ въ
своꙗ си · 28. по семь вѣдый
іс҃ъ ꙗко всѧ свершиша сѧ
оуже · да своудоуть [сѧ] пи
саниꙗ · гл҃а жажю 29. съсоу
дъ же тоу стоꙗше · исполнь
оцта · гоубоу же наполнь
ше · и възнезъше на тро
сть · къ оустомъ ѥго при
дѣша · 30. ѥгда же приꙗтъ
іс҃ъ оцетъ и рⷱе оуже всѧ
свершиша сѧ · преклонь
главоу предасть дх҃ъ ·
31. июдѣй же понеже пѧтъ
къ бѣ да не останоуть
теле на крⷭтѣ въ соуботоу ·
бѣ бо великъ дн҃ь тоꙗ соу
боты · въпросиша пила
та да пребьють голѣни
ихъ и възмоуть ꙗ · 32. при
доша же войни · и перво
моу пребиша голѣни ·
и дроугомоу распѧтомⷪу
с нимь · 33. на іс҃а же прише
дше ꙗко видѣша и оуже
оумерша · не пребиша ѥ
моу голѣнью · 34. нъ ѥдинъ
ѿ войнъ копьѥмь ребра
ѥмоу прободе · и изиде
абьѥ кровь и вода · 35. и ви
дѣвъ свѣдѣтельствова ·
и истиньно ѥсть свѣдѣ
тельство ѥго · и тъ вѣсть

[74] Так!

120

ꙗко истиноу гл҃ть · да и вы
вѣроу имете 36. быша бо си ·
да сбоудоуть сѧ книгы ·
кость нескроуши сѧ ѿ не
го · 37. и пакы дроугыꙗ кни
гы гл҃ть · возрѧть на нь
ѥгоже прободоша ⁘
еѵ҃а · і҃ · ѿ ıѡ҃а[75] ⁘
Мт XV Въ оно҃ · 43. приде иосифъ ѿ
аримафѣꙗ · бл҃гообра
зенъ и свѣтникъ · и
же и тъ бѣ чаꙗ црс҃тви
ꙗ бж҃ꙗ · дерз'ноувъ вни
де къ пилатоу · и проси
тѣла іс҃ва · 44. пилатъ же
диви сѧ аще оуже оуме
ртъ · 45. и оувѣдѣвъ ѿ со
тника · дасть тѣло и
осифови · 46. и коупивъ пла
щаницю и снемъ обитъ
и въ плащаницю и вложи
и въ гробъ · иже бѣ исѣче
нъ в' камени · и привали
камень надъ двери гро
ба · 47. бѣ же мр҃ья магдалы
ни · и мр҃ья иосиина · зрѧ
ста кде и полагахоу ⁘
еѵ҃а · а҃і · ѿ ıѡ҃а ⁘

Йо XIX Въ оно҃ · 38. проси оу пилата
иѡсифъ · иже бѣ ѿ ари
мафѣꙗ · сы оученикъ
іс҃въ · да възметь тѣ
ло іс҃во · 39. приде же и ни
кодимъ · пришедъй
нощью преже · несъй
смѣшениѥ · змюрно и
алойно ꙗко литръ ста · 40. и
взѧста тѣло іс҃во · и о
биста и ризами со ара
маты · ꙗкоже обыча
й ѥсть июдѣомъ погрѣ
бати · 41. бѣ же на мѣстѣ
идеже распѧша и верте
пъ · и въ вертьпѣ гробъ
новъ · в немьже николи
же никтоже не бѣ поло
женъ · 42. тоу бо за параски
вгию жидовьскоу ꙗко
близъ бѧше гробъ · иде
же положиша іс҃а ⁘
еѵ҃а · в҃і · ѿ м҃а ⁘
Мт XXVII 62. Въ оно҃ · на оутриꙗ пѧтцѣ ·
събраша сѧ архиѥрѣй
фарисѣй къ пилатоу
63. гл҃ще · г҃и помѧноухомъ
ꙗко льстець онъ ре҃ · ѥще

[75] Далі — текст від євангеліста Марка.

120 зв.

живъ сы · по трехъ дн҃хъ въ | конⷰь · Понести крⷭтъ юго ·
станоу · 64. повели оубо оутве | пⷭино · в҆ношьнⷯъı · е҃ · тⷤа ·
рдити гробъ до третьꙗ | Мт 33. И приведоша и на мѣсто на
го дн҃е · юда како оучени | XXVII рицаюмоє голгофа · иже
ци юго пришедъше оукра | нарицають сѧ краниє
доуть и ношью намъ спѧ | во мѣсто · 34. и даша юмоу
шемъ · и рекоуть люде | пити оцетъ съ ꙁолчью
мъ въста ѿ мертвъıхъ · | смѣшенъ · и вкоушь не
и боудеть послѣднѧꙗ | хотѧше пити · 35. распенъ
лесть горши первъıꙗ · 65. реⷹ | ше же и раздѣлиша ри
же имъ пилатъ имате | ꙁъı юго вергъше жребьꙗ ·
коустодию · идѣте оу | 36. и сѣдше стрежахоу тоу ·
твердите гробъ ꙗкоже | 37. и положиша верхоу гла
вѣсте · 66. они же шедше оу | въı юго виноу написаноⷪ ·
твердиша гробъ · ꙁнаме | се юсть хⷭъ цⷭрь июдѣй
навше камень с коусто | скъ · 38. тогда распѧша с ни
дьюю ⁘ | мь два разбойника · ю
Въ пⷮꙗ · велⷦи · верⷹъ · на лиⷮ | диного о десноую и юди
ргий · еуⷢа · ѿ мⷶа ⁘ | Л ного о шюю · 39. юдинъ же
Мт XXVII **В**ъ оноⷡ · 1. свѣтъ створиша | XXIII ѿ обѣшеною ꙁлодѣю
вси архиюрѣй · и книжни | хоулѧше и гл҃ѧ · аще ты
ци · и старци людьсти | юси хⷭъ спⷭи сѧ самъ и
й на іс҃а · ꙗко да оубьють | нъı · 40. ѿвѣщавъ же дроу
и · 2. и свѧꙁавше и предаша | гъıй прѣщаше юмоу
и понетьскомоу пилатоⷪу · | гл҃ѧ · ни ли ты бойши сѧ
игемоноу · 3. тогда · тⷤа · се · | бг҃а · ꙗко в томьже осоу
Видѣвъ июда предавъıй | жений юси · 41. и вѣ оубо
юго ꙗко ѡсоудиша и · | по правдѣ · въспрююмле

121

вѣ достойнаꙗ по дѣло
мъ наю · а се ничсоже зла
не створи · 42. и гл҃ше і҃сви по
мѧни мѧ г҃и ѥгда при
деши въ црⷭ҇ьствий си ·
43. и реⷱ҇ ѥмоу і҃съ аминь гл҃ю
тебе днⷭ҇ь съ мною боуде
Мт XXVII ши в рай · 39. мимоходѧще
й же хоулѧхоуть и по
кывающе главами сво
ими 40. и гл҃ще · оува раза
рѧꙗ ц҃рквь и треми дн҃ь
ми съзидаꙗ сп҃си сѧ са
мъ · аще сн҃ъ б҃ий ѥси съ
лѣзи съ крⷭ҇та · 41. такоже
и архиѥрѣй роугающе
сѧ съ книжникы и ста
рци и фарисѣй гл҃хоу · 42. и
ны сп҃се себе ли не може
ть сп҃сти · аще црⷭ҇ь изл҃въ
ѥсть да сълѣзеть ны
нѣ съ крⷭ҇та · и вѣроу име
мъ ѥмоу · 43. оупова на б҃а
да избавить и нынѣ
реⷱ҇ бо ꙗко сн҃ъ б҃ий ѥсмь ·
44. тоже и разбойника
пропѧтаꙗ с нимь
поношаста ѥмоу · 45. ѿ

шестыꙗ же годины ть
ма бⷭ҇ы по всей земли
до девѧтыꙗ годины ·
46. при девѧтѣй же годи
нѣ възъпи і҃съ глⷭ҇омь
великомь гл҃ѧ · или или ·
лима завахваний · ѥ
же ѥсть б҃е б҃е мой въскоу
ю мѧ ѥси ѡставилъ ·
47. дроузий же ѿ стоꙗщи
хъ тоу гл҃хоу · ꙗко или
ю зоветь · 48. и абьѥ текъ
ѥдинъ ѿ нихъ прии
мъ гоубоу испълнь ѡ
цьта · и възньзъ на
тръсть напаꙗше и ·
49. а прочий гл҃хоу ѡста
ни нынѣ да видимъ ·
аще придеть ильꙗ сп҃се
тъ ѥго · дроугый же
приимъ копьѥ · про
боде ѥмоу ребра · и и
зиде абиѥ кръвь и
вода · 50. і҃съ же възъпивъ
глⷭ҇омь великомь и
испоусти дх҃ъ · 51. и се ка
тапетазма ц҃рквь
наꙗ раздра сѧ · съ вы

121 зв.

шнаго краꙗ и до нижна
го на двоѥ · и ꙁемлꙗ по
трѧсе сѧ · и камениѥ ра
спаде сѧ · 52. и гроби ѿверꙁо
ша сѧ · и многа телеса по
чивших̑ ст҃хъ въста
ша · 53. и ишедше иꙁ гробъ
по въскр҇нии ѥго · внидо
ша въ ст҃ый градъ · и ꙗ
виша сѧ многѣмъ · 54. со
тникъ же и иже бѧхоу
с нимь стрегоуще іс҃а · ви
дѣвше троусъ бывший ·
оубоꙗша сѧ ꙁѣло гл҃ще
въистиноу сн҃ъ б҃ий се бѣ ⁘[76]
Йо XIX 31. Июдѣй же понеже патъкъ
бѣ · да не останоуть на
кр҇тѣ телеса въ соубо
тоу · бѣ бо великъ дн҃ь
тоꙗ соуботы · молиша
пилата да пребьють го
лѣни ихъ и въꙁмоуть
ꙗ · 32. придоша же воини · и
первомоу пребиша голѣ
ни и дроугомоу распѧ
томоу с нимь · 33. на іс҃а же
придоша ꙗко видѣша
и оуже оумерша · не пре
биша ѥмоу голѣнью · 34. нъ
ѥдинъ ѿ воинъ копь[77] ре
бра ѥмоу прободе · и иꙁи
де абьѥ кровь и вода · 35. и
видѣвъ и свѣдѣтель
ствова · и истиньно ѥ
сть свѣдѣтельство ѥ
го · и тъ вѣсть ꙗко исти
ноу гл҃ть · да и вы вѣроу
имете 36. быша бо си · да
сбоудоуть сѧ книгы ·
кость не скроушить сѧ
ѿ него · 37. и пакы дроугы
ꙗ книгы гл҃ть · въꙁрѧ
ть на нь ѥгоже прободо
Мт XXVII ша · 55. бѧхоу же тоу женꙑ
многы иꙁдалеча ꙁрѧ
ща · ꙗже идоша по іс҃ѣ
слоужаще ѥмоу · 56. в ни
хъже бѣ мр҃ьꙗ магда
лыни · и мр҃ьꙗ иꙗко
вла и осиӣна мт҃и · и
мт҃и сн҃оу ꙁеведѣовоу ·
57. поꙁдѣ же бывшю приде
чл҃вкъ бг҃тъ ѿ арима
фѣꙗ именемь иосифъ
иже бѣ и тъ оучилъ
сѧ оу іс҃а · 58. и пристоупль

[76] На полі кіновар'ю вписано коⷰнь.

[77] Замість копьѥмь; пор. в ЄМ 156 а.

122

къ пилатоу · проси тѣла
і҃сва · пилатъ же повелѣ да
ти тѣло і҃сво · 59. и приимъ
иосифъ тѣло і҃сво · и оби
тъ ѥ плащаницею · 60. и по
ложи ѥ въ своѥмь гробѣ
новѣмь · иже бѣ исѣче
нъ ѿ камене · и привали
камень на двери гробоу ·
и ѿиде · 61. бѣ же тоу мр҃ꙑꙗ
магдалꙑни · и дроуга
ꙗ мр҃ꙑꙗ сѣдѧщи прѧмо
гробоу ⁘

**Въ великоую · сⷠоу · на ꙁаⷮүни ·
еⷢүа · ѿ мⷴа · Въ онⷡо** · на оу
триꙗ по пꙗтъцѣ · **пⷭин ·
на стрⷭти · еⷢүа · в҃і ⁘
Въ сⷠоу · веⷱръ · еⷢүа · ѿ мⷴа ⁘**

Мт XXVIII **Въ онⷡо** · 1. вечеръ соуботнꙑ
й свитающи въ первоу
ю соуботоу · приде мр҃ь
ꙗ магдалꙑни · и дрⷪу
гаꙗ мр҃ꙑꙗ видѣти
гроба · 2. и се троусъ бⷭꙑ вели
й · ан҃глъ бо гⷭнь съшедъ съ
н҃бсъ · и пристоупль ѿва
ли камень ѿ двери гро
ба · и сѣдѧше на немь · 3. бѣ
же ꙁракъ ѥго ꙗко молни
й и одѣньѥ ѥго ꙗко снѣ
гъ · 4. и ѿ страха же ѥго стрѧ
соша сѧ стрегоущий · и бꙑ
ша ꙗко мертви · 5. и ѿвѣ
щав же ан҃глъ рⷱе женама
не бойте сѧ вꙑ · вѣмь бо
ꙗко і҃са ищета распѧта
го 6. нⷭѣ сде · нъ въста ꙗкоже
рⷱе вамъ · придѣта и ви
дита мѣсто · идеже ле
жа г҃ь · 7. и скоро шедша рцѣ
та оученикомъ ѥго · ꙗ
ко въста ѿ мертвꙑхъ · и
се варѧють вꙑ в галилѣ
й · тоу и оуꙁрите ꙗкоже
рⷱе вамъ · 8. и ѿшедши ско
ро ѿ гроба · съ страхомь и
радостию великою · теко
ста въꙁвѣститъ оучени
комъ ѥго · 9. и се і҃съ срѣте ꙗ
г҃лѧ радоуйта сѧ · онѣ же
пристоупльши ꙗста сѧ
ꙁа ноꙁѣ ѥго и поклониста
сѧ · 10. тъгда г҃ла има і҃съ не
бойта сѧ нъ идѣта къ бра
тьи моѥй · да идоуть въ
галилѣю и тоу мѧ видѧть ·

122 зв.

11. идоущема же има се ѥтери
ѿ войнъ прише[78] въ градъ
възвѣстиша архиерѣ
ѥмъ всѧ бывшаꙗ · 12. и со
браша сѧ старци свѣтъ
створше · сребро много да
ша войномъ 13. гл҃ще · рцѣ
те ꙗко оученици ѥго но
щью пришедше · оукра
доша и намъ спѧщемъ ·
14. и аще се оуслышано боу
деть оу игемона · мы оу
молимъ и · овы бес пе
чали створимъ · 15. они
же приимше сребро ство
риша ꙗкоже наоучени
быша · и промче сѧ сло
во се въ июдѣйхъ · и до
за̑ сего дн҃е ⁘ **въскр҃сно** ·
16. Єдинъıй же на десѧте
оученикъ · идоша в га
лилѣю в гороу · аможе
повелѣ имъ іс҃ъ · 17. и видѣ
вше и поклониша сѧ ѥ
моу · ови же оусоумнѣ
ша сѧ · 18. и пристоупль іс҃ъ
рч҃е имъ гл҃ѧ · дана ми
ѥсть всѧка власть на
нб҃си и на земли · 19. шедъ
ше наоучите всѧ ꙗзы
кы · кр҃стѧще ꙗ въ имѧ
оц҃а и сн҃а и ст҃го дх҃а · 20. оу
чаще ꙗ блюсти · всѧ ѥ
лико заповѣдахъ ва
мъ · и се азъ съ вами ѥ
смь всѧ дн҃и до сконча
ныꙗ вѣка аминь ⁘

[78] Пор. в ЄМ 163 б: пришьдъше.

123

Йо [51. ѿ нѥ]го[79] преже и разоумѣѥ
VII ть что творить · 52. ѿвѣща
ша и рекоша ѥмоу · еда
и ты ѿ галилѣꙗ ѥси ·
испытай и вижь · ꙗко
ѿ галилѣꙗ прр҃къ не
приходить · 12. пакы же
Йо рⷪ҇е имъ іс҃ъ гл҃а · азъ ѥ
VIII смь свѣтъ мироу · хо
дꙗй по мнѣ не имать
ходити въ тьмѣ · нъ
имать животъ вѣчь
ный ⁘

[79] 123-й аркуш містить текст, який закінчує читання, присвячене неділі П'ятидесятниці. Початок цього читання подано на аркуші 45 зв.

123 зв.

мⷴа
мⷴаи [80]

[80] Написи над мініатюрою євангеліста Матвія.

124

Мць Септмвь ·
рекомꙑй рюинъ · има днї ·
л · въ дни чса · ві · а в нощи · ві ⁘
Начатъкъ индиктоу · ре
къше новомоу лѣтоу ·
И памѧ · стго оца · сумео
на стълпьника · еуа · пин ·
В чт · г · не · ма ⁘ Новомоу
лѣтоу · еуа · пино · В чт · а ·
нел · лоукꙑ ⁘
Стго мка маманта ⁘
Стго сщнмка · анфима ⁘
Стго мка вавулꙑ ⁘
Стго прка · захарьѣ ⁘
еуа · пино · въ сре · і · не · ма ⁘
Чю · стго архангла · миха
ила · **еуа · нощмь · въ · и ⁘**
Стго мка · созонта ⁘
Ржь стꙑѩ бца ⁘ На зау · про ·
Поманоу има тв · сти ·
Слꙑши дъщ · еуа · ѿ лоу ⁘
Л І **Въ оно** · 39. въставъши мри
ꙗ · иде въ гороу съ тъща
нием въ градъ июдо
въ · 40. и въниде въ домъ
захарьинъ · и цѣлова
иелисавефь · 41. и бꙑ ꙗко оу
слꙑша иелисавефь цѣ
лование мрийно · възꙑ
гра сѧ младеньць
въ чревѣ еѩ · и и
спълни сѧ дхмь стмь
иелисавефь · 42. и възъпи
глмь велиемь и ре · блжна
тꙑ еси въ женахъ и блго
словленъ плодъ оутробꙑ
твоеѩ · 43. ѿ коудоу се мнѣ
да придеть мти га мое
къ мнѣ · 44. се бо ꙗко бꙑ гла[81]
цѣлованиѩ твоего въ оу
шию моею · възꙑгра[82] сѧ
младеньць радощами
въ чревѣ моемь · 45. и блжна
ꙗ же вѣроуѩ тъ · ꙗко боу
деть свьршение гланꙑ
мъ ей ѿ га · 46. и ре мриѩ · ве
личить дша моѩ га 47. и въз
радова сѧ дхъ мой о бзѣ
спсѣ моемь · 48. ꙗко призрѣ
на смѣрение рабꙑ своеѩ
се бо ѿселѣ блжать мѩ всі
роди · 56. пребꙑ же мриѩ с не
ю ꙗко три мцѣ и възвра
ти сѧ въ домъ свой · **а се**
на литг · аллоу · слꙑши дъ ·

[81] Так! Пор. в ЄМ 166 б: гласъ.
[82] Так!

124 зв.

еѵ҃ле · ѿ лоукꙑ ⁘
Л X **Въ ону҃** · 38. вънидe іс҃ъ въ вьсь
нѣкоую · жена же етера
именьмь марфа прия
тъ и въ домъ свой · 39. и сей
бѣ сестра нарицаѥмая
мр҃ия · яже и сѣдъши прї
ногоу іс҃воу слꙑшаше сло
во ѥго · 40. марфа же мълвя
ше о мнозѣ слоужьбѣ ·
ставъши же рч҃е г҃и нероди
ши ли яко сестра моя ѥдї
ноу мя остави слоужитї ·
рьци оубо ѥй да ми помо
жеть · 41. ѿвѣщавъ же іс҃ъ рч҃е
ѥй · марфа марфа пече
ши ся о мнозѣ и мълви
ши · 42. ѥдино же ѥсть на по
требоу · мр҃ия бо бл҃гоую
часть избьра яже не ѿи
меть ѿ нея · 27. бꙑ же ѥгда
Л XI гл҃ше си · въздвигъши
нѣкая жена гл҃а ѿ наро
да рч҃е ѥмоу · бл҃жноѥ чрево
ношьшеѥ тя и сес'ца яже
ѥси съсалъ · 28. онъ же рч҃е · тѣ
мь же оубо бл҃жний слꙑ
шащей слово б҃иѥ и храня
щие ѥ ⁘
ӡ҃ **Памя҃** стою правьдни · аки
ма · и аньнꙑ ⁘ еѵ҃а · су҃ · г҃ · лу ⁘
и҃ **Поклонение** чс҃тьномоу дре
воу · и с҃го · варипсава ⁘
ді **Ст҃ꙑя** · феодорꙑ ⁘
ві **С҃го** мч҃ка · аоутонома ⁘
гі **С҃го** · кърнилия ⁘
Су҃ · предъ въздвижениѥмь ·
еѵ҃а · су҃ · зі · мѳ҃а ⁘
Нд҃ · предъ въздвижениѥмь ·
еѵ҃а · ѿ іѡ҃ана ⁘
Йо III **Рч҃е г҃ь** · 13. никтоже възиде на
нб҃о · тъкмо съшьдꙑй
съ нб҃се сн҃ъ чл҃вчскꙑй сꙑ
й на нб҃си · 14. якоже мойси
възнесе змию въ поустꙑ
ни · тако подобаеть въ
знести ся сн҃оу чл҃вчско
моу · 15. да вьсякъ вѣроуяй
въ нь не погꙑбнеть нъ и
мать животъ вѣчьнꙑй ·
16. тако възлюби б҃ъ мира · я
ко сн҃ъ сво҃ ѥдиночадꙑй
далъ ѥсть въ миръ · да вся
къ вѣроуяй въ нь не погꙑ
бнеть нъ имать животъ
вѣчьнꙑй · 17. не посла бо б҃ъ

125

сн҃а своѥго въ миръ · да соу
дить мироу · нъ да сп҃сеть
миръ ⁘
д҃і **Въздвижениѥ чⷭ҇тьнаго крⷭ҇ь ⁘**
На заⷮ҇у · прⷦ҇о · възносите г҃а б҃ ·
стⷯ҇и · г҃ь въцрⷭ҇ис · еуⷢ҇а · г҃ · неⷣ
по пⷭ҇а · въ вⷮ҇ъ · пⷭ҇ино · ѿ полоу ⁘
а се на лиⷮ҇ргиӥ · аллⷢ҇оу · помѧ
ни сънькми · еуⷢ҇ае · ѿ iѡ҃а ⁘
Мт **В**ъ онⷡ҇ю · 1. съвѣтъ створиша
XXVII вси архиерѣӥ на iс҃а ꙗко
Йо да оубьють и · 6. и възъпи
XIX ша къ пилатоу гл҃ще про
пьни пропьни и · гл҃а и
мъ пилатъ поимѣте и
вы и пропьнѣте · азъ бо не
обрѣтаю вины въ нѥмь ·
9. пилатъ же пакы гл҃а iсви
ѿкоудоу ѥси ты · iс҃ъ же ѿ
вѣта ѥмоу не створи · 10. гл҃а
ѥмоу пилатъ мнѣ ли не
ѿвѣщаваѥши · не вѣси лї
ꙗко власть имамъ распѧ
ти тѧ и власть имамъ поу
стити тѧ · 11. ѿвѣща ѥмоу iс҃ъ
и рⷱ҇е · не имаши власти на
мнѣ никоѥꙗже · аще не
быти дано съвыше · 13. пила

тъ же та словеса слышавъ ·
изведъ вънъ iс҃а и сѣде на
соудищи · на мѣстѣ нарї
цаѥмѣмь лифострата е
врѣискы же гол'гофа · 14. бѣ
же параскев'ги пасцѣ · го
дина же бѣ ꙗко шестаꙗ ·
гл҃а июдѣомъ се црⷭ҇ь вашь ·
15. они же въпиꙗхоу възмї
възми распьни · гл҃а имъ
пилатъ црⷭ҇ꙗ ли вашего ра
спьноу · ѿвѣщаша архие
рѣи не имамъ црⷭ҇ꙗ тъкмо
кесарѧ · 16. тъгда же преда
сть имъ да и распьноуть ·
они же поимъше iс҃а ведо
ша 17. и самъ сыи несыи крⷭ҇ь ·
изиде въ нарицемоѥ кра
ниѥво мѣсто · ѥже глеⷭ҇ть
еврѣискы голгофа · 18. иде
же и распꙗша · и съ нимь
ина два разбоиника сю
доу и овоудоу · посредѣ же
iс҃а · 19. написа же и титлоу
пилатъ и положи на крⷭ҇тѣ ·
бѣ же написано iс҃ъ наза
рѧнинъ црⷭ҇ь июдѣискъ ·
20. и сю же титлоу мнози

125 зв.

чьтоша ѿ июдѣй · ꙗко блї
зь бѣ мѣсто града идеже
распꙗша іс҃а · и бѣ написа
но еврѣйскы · и грьчьскы ·
и роумьскы · за҃ ·
25. Стоꙗхоу же при кр҃тѣ ісвѣ ·
мт҃и юго и сестра мт҃ре ю҃ ·
мр҃иꙗ клеопова · и мр҃иꙗ
магдалыни · 26. іс҃ъ же видѣ
въ мт҃рь и оученика стоꙗ
ща юго же люблꙗше · гл҃а
мт҃ри жено се сн҃ъ твой · 27. по
томь же гл҃а оученикоу се
мт҃и твоꙗ · и ѿ того ча҃ поꙗ
тъ ю оученикъ въ своꙗ си ·
28. по семь вѣдый іс҃ъ ꙗко вь
сѧ оуже свьршиша · 30. прекло
нь главоу предасть дх҃ъ ·
31. июдѣй же понеже пара
скев'ги бѣ · да не остано
ть телеса въ соуботоу на
кр҃тѣ · бѣ бо великъ дн҃ь
тоꙗ соутъы · молиша же
пилата да пребиють го
лѣни ихъ и възмоуть
ꙗ · 32. придоша же войни и
пьрвомоу пребиша голѣ
ни и дроугомоу распꙗто
моу съ нимь · 33. на іс҃а же прї
шьдъше ꙗко видѣша и оу
же оумьрша · не пребиша
юмоу голѣнию · 34. нъ юди
нъ ѿ войнъ копиюмь юмоу
ребра прободе · и абию изи
де кръвь и вода · 35. и видѣ и
съвѣдительствова · и истї
ньно ють съвѣдитель
ство юго ⁘
Соу · по въздвижений · еѵа҃ ·
въ вт҃ · є҃ не · лоу ⁘
Не · по въздвижений · еѵа҃ ·
г҃ · не · по ⁘
еі Ст҃го мч҃а · никиты ⁘
зі Ст҃ыꙗ мч҃ц · еуфимиѣ · еѵа҃е
в поне · д҃ · не · лоу ⁘
зі Ст҃ы · г҃ · дв҃ъ · вѣры · надежа ·
любъве · и мт҃ре ихъ софие ⁘
иі Ст҃го мч҃а · симеона · еп҃па ⁘
ѳі Ст҃го мч҃а · саватиꙗ ⁘
к Ст҃го мч҃а · еустафиꙗ · еѵа҃е ·
въ вт҃ · ві · не · лоу ⁘
ка Ст҃го мч҃а · фокы ⁘
кв Ст҃го пр҃рка · иѡны ⁘
кг Зачатие · іѡа҃ · кр҃тлꙗ · еѵа҃ ·
ѿ лоу · пи · иоуниꙗ · кд · до полу ⁘
кд Ст҃оѣ пьрвомц҃ѣ · феклы · еѵа҃ ·

126

соⷡу · ꙁ҃і · мⷪа ⁘
к҃е Ст҃ꙑꙗ мⷱцѣ · еуфросиние ⁘
к҃ѕ Преставление · ιѡ҃а · бослова ⁘
еⷢуа · н҃ · соⷡу ⁘
к҃з Ст҃оѣ мⷱц · епихарие ⁘
к҃и Сг҃о оц҃а · харитона ⁘
к҃ѳ Сг҃о ѡц҃а · кюриꙗка · ѿходⷦни ⁘
л҃ Сг҃о григориꙗ · арменⷭь ⁘

Мцⷭь октамⷡь ·
рⷦе · листопадъ · имⷮа дн҃ии ·
л҃а · въ дн҃е чⷭа · а҃і · а в нⷳо · г҃і ⁘
а҃ Сг҃о апⷭла · ананиѣ ⁘ еⷢуа ·
въ срⷣе · а҃ · нⷣе · ѿ ιѡ҃а ⁘
в҃ Сг҃о · кюприꙗна · и оустинꙑ ⁘
г҃ Сг҃о сщ҃номⷱка · дионисьꙗ ⁘
еⷢуае · ѿ мⷪа ⁘
Мт XIII Рⷱе г҃ь притъчю сию · 45. по
добьно ѥсть цⷭрство нⷭбно
ѥ чл҃вкоу коупьцю ищю
щю добра бисьра · 46. иже о
брѣтъ ѥдинъ много цѣ
ньнъ бисьръ · и шьдъ про
дасть все имѣние · ѥли
ко имꙗше и коупи и · 47. па
кꙑ подобьно ѥсть цⷭрство
нⷭбное неводоу въвьрже
ноу въ море · и ѿ всꙗкого
рода събравъшю · 48. иже ѥ
гда испълни сꙗ · изв ъ
лкъше на край · и сѣдъ
ше исъбраша добрꙑꙗ въ
съсоудꙑ · а ꙁлꙑꙗ извь
ргоша вънъ · 49. тако боуде
ть и въ скончание вѣка ·
изидоуть ан҃гли и ѿлоу
чать ꙁлꙑꙗ ѿ средꙑ прав ь
дьнꙑихъ · 50. и въвьргоуть ꙗ
въ пещь огньноу · тоу боу
деть плачь и скрьжетъ ꙁоу
бомъ · 51. гл҃а имъ іс҃ъ · раꙁоу
мѣсте ли вса си · гл҃аша ѥ
моу ей г҃и · 52. іс҃ъ же рⷱе имъ ·
сего ради всꙗкъ книжьнї
къ наоучиⷭть цⷭрствию нⷭбно
моу · подобьнъ ѥсть чл҃вкоу
домовитоу · иже иꙁноси
ть ѿ скровища своѥго нова
ꙗ и ветъхаꙗ · 53. и бⷭꙑ ѥгда
скончⷭа іс҃ъ притъча си · 54. и
пришьдъ въ оⷮчьство своѥ ·
оучаше ꙗ на съньмищи
хъ ихъ ⁘
д҃ Сг҃о мⷱка · иерофѣꙗ ⁘
е҃ Ст҃оѣ мⷱц · мамелхꙑ ⁘
ѕ҃ Сг҃о апⷭла · фомꙑ · еⷢуа · пи ·

126 зв

не҃д · в҃ · по п҃са · соущю позд ⁘
з҃ Ст҃ою м҃коу · сергиꙗ · и вак҃х ⁘
еу҃га · в҃і · не҃д · въ в҃тъ · ло҃коу ⁘
и҃ Ст҃ѣ пелагиѣ ⁘
еуа҃гле · ѿ iw҃ана ⁘
Йо VIII Въ о҃вно · 3. приведоша к'ни
жьници жьрци и фари
сѣи къ і҃сcоу · женоу въ
прелюбодѣꙗни ꙗтоу ·
и поставльше ю посредѣ
4. гл҃ша ѥмоу · оучителю
жена си ꙗта въ прелюбо
дѣꙗний · 5. а въ законѣ на
шемь мойси повелѣ тако
въıвъıꙗ[83] камениѥмь по
бивати · тъı же что гл҃е
ши · 6. се рѣша искоушающе
и · да бъıша имѣли на нь
что гл҃ати · і҃съ же низъ
поклонь сѧ · пьрстъмь
писаше на земли · 7. и ꙗко
же прилежахоу въпраша
ющей · и въсклонь сѧ р҃е
имъ · иже васъ ѥсть бе
зъ грѣха · преже вьрзи
камьнь на ню · 8. и пакъı
поклонь сѧ писаше на зе
мли · 9. они же слъıшавъ
ше исхожахоу ѥдинъ по
ѥдиномоу · начьнъше
ѿ старьць до послѣдьни
хъ · и оста і҃съ ѥдинъ · и
жена стоꙗщи посредѣ · 10. въ
склонь же сѧ і҃съ р҃е ѥй · же
но кде соуть иже на тѧ ва
жахоу · никъıиже ли те
бе не осоуди · 11. она же р҃е ні
къıиже г҃и · р҃е же ѥй і҃съ
ни азъ тебе не осоужаю ·
иди ѿ селѣ не съгрѣша
й к томоу ⁘
ф҃ Ст҃го ап҃сла · иꙗкова алфѣова ·
еу҃га · в҃і · сего м҃сца ⁘
і҃ Ст҃го м҃к · еулам'пиꙗ ⁘
а҃і Ст҃го · филипа · еу҃га · не҃д · д҃ · ло҃коу ⁘
в҃і Ст҃ъı м҃ · прова · тарха · и андро
ника · еу҃га · вс҃ѣ стх҃ъ ⁘
г҃і Ст҃го м҃ · карпа · и папоула ⁘
д҃і Ст҃ъı м҃ · назариꙗ · гер҃сва ⁘
е҃і Ст҃го м҃ · лоукиана ⁘
з҃і Ст҃го · логина сът҃кни ⁘
з҃і Ст҃го пр҃рка · иwсиа ⁘
и҃і Ст҃го ап҃сла · лоукъı · еу҃галиста ⁘
еу҃га · ѿ ло҃коу ⁘
Л Р҃е г҃ь своимъ оученикомъ ·
X 16. слоушаꙗй васъ мене

[83] Зайвий склад въı.

127

слоушаѥть и пославъша
го мѧ · и ѿмѣтаѧй сѧ ва
съ мене сѧ ѿмѣтаѥть ·
а ѿмѣтаѧй сѧ мене ѿмѣ
таѥⷭть пославъшаго мѧ ·
17. възвратиша же сѧ седмь
десѧтъ съ радостию гл҃ще ·
г҃и и бѣси повиноуюⷭть на
мъ о имени твоѥмь · 18. реⷱ
же имъ іс҃ъ · видѣхъ сото
ноу ꙗко мълнию съ нб҃се
съпадъшю · 19. се дахъ вамъ
власть настоупати на змиї
ꙗ и скърпиꙗ · и на всю силоу
вражию · и ничсоже васъ
не вредить · 20. обаче ѡ семь
не радоуйте сѧ ꙗко и д҃си
вамъ повиноуюⷭть · раⷣите
же сѧ ꙗко имена ваша на
писана соуть на нб҃сьхъ ·
21. въ тъ чаⷭ въздрадова сѧ дх҃о
мь іс҃ъ и реⷱ · исповѣдаю ти
оч҃е г҃и нб҃си и земли · ꙗко
оутаилъ ѥси ѿ премоудръ
и разоумьнъ · и ѿкрылъ
ѥси младеньцемъ · ей ѡ
ч҃е ꙗко тако бⷭы бл҃говолениї
ѥ предъ тобою ⁘

ѳ҃і С҃го прр҃ка · иѡила ⁘
к҃ С҃го мⷱ · артемиꙗ ⁘
к҃а С҃го ѡц҃а · илариѡна · еуⷢа ·
в пⷮа · в҃ · неⷣ · лоⷦу ⁘
к҃в С҃го ѡц҃а · авьркиꙗ ⁘
к҃г С҃го ап҃ла · иꙗкова брⷮа гн҃ѧ ·
еуⷢа · соⷝу · з҃ · мⷪа ⁘
к҃д С҃го мⷱ · арефы ⁘
к҃е С҃го мⷱ · маркиана ⁘
к҃ѕ С҃го мⷱ · дмитриꙗ · еуⷢа · соⷝу ·
г҃ · по пⷭа ⁘
к҃з С҃го мⷱ · нестера ⁘
к҃и С҃го · терентиꙗ ⁘
к҃ѳ С҃тыꙗ · анастасиѣ ⁘
л҃ С҃го · зиновиꙗ · и зинов ⁘
л҃а С҃го · ѥпимаха ⁘

Мцⷭь Ноꙗмⷝь · реⷦ
гроуденъ · имаⷮ д҃н · л҃ · въ д҃ні
чⷭа · і҃ · а в' нощи · д҃і ⁘
а҃ С҃тою безмьздьникоу · коу
змы · и дамиана · еуⷢа ·
Мт Х **В҃ъ оⷝю** · 1. призва іс҃ъ оба на
десѧте оученика своꙗ · и
дасть имъ власть на дх҃ы
нечⷭтыꙗ да изгонѧть
ꙗ · и ицѣлѧть всѧкъ недоу
гъ и всѧкоу ꙗзю · 5. сиꙗ по

127 зв.

сла іс҃ъ · заповѣдавъ имъ
гл҃а · въ поуть ꙗзыкъ
не идѣте · и въ градъ са
марѧньскъ не вънидѣ
те · 6. идѣте же паче къ ѡ
вьцамъ погыбъшимъ
домоу изл҃ва · 7. ходꙗще же
проповѣдайте гл҃ще · ꙗ
ко приближи сѧ цр҇тво
нб҇ноѥ · 8. болꙗщаꙗ ицѣ
лите · прокаженꙑꙗ ѡчї
щайте · мьртвꙑꙗ въ
скрѣшайте · бѣсꙑ из'го
ните · тоуне приꙗсте ·
тоуне же и дадите ⁘
в҃ Сг҃о м҇ · анкюдина ⁘
г҃ Сг҃о м҇ · акепсимꙑ ⁘
д҃ Сг҃о ѡц҃а · иѡаникиꙗ ⁘
е҃ Сг҃о · галактиѡна ⁘
ѕ҃ Сг҃о · павла · испов҇ѣ · еу҇а ·
в п҇ꙗ · з҃ · н҇е · ло҇у ⁘
з҃ Сг҃о м҇ · иерона ⁘
и҃ Съборъ арханг҃ла · михай
ла · и гаврила ⁘ еу҇а · ѿ м҇а ·
Мт Ре҇ г҃ь своимъ оученикомъ ·
XIII притъчю сию · 24. подобно
ѥсть цр҇тво нб҇ноѥ · чл҃вѣ
коу сѣꙗвъшю доброѥ сѣ
мꙗ на селѣ своѥмь · 25. с'пꙗ
щемъ чл҃вкомъ приде вра
гъ ѥго · и въсѣꙗ плевелъ
посредѣ п'шеницѣ и ѿи
де · 26. и ѥгда прозябе трава
и плодъ створи · тъгда ꙗ
ви сѧ и плевелъ · 27. пришь
дъше же раби гн҇а рекоша
ѥмоу г҃и · не добро ли сѣмѧ
сѣꙗлъ ѥси на своѥмь се
лѣ · ѿкоудоу оубо имать
плевелꙑ · 28. онъ же ре҇ имъ
врагъ чл҃вкъ то створи · ѡ
ни же рекоша · хощеши
ли да шьдъше изберемъ
ꙗ · 29. онъ же ре҇ · еда како въ
стьргающе плевелꙑ въ
стьргънете и п'шеницю ·
30. оставите коупьно растї
ѡбоѥ до жатвꙑ · и въ вре
мꙗ жатвꙑ рекоу жате
лемъ · шьдъше изберѣ
те преже плевелꙑ · и свѧ
жѣте ꙗ въ снопꙑ ꙗко съ
жещи ꙗ · а пшеницю съ
берѣте въ житницю мо
ю · 36. пристоупльше же оуче
ници ѥго рекоша ѥмоу ·

128

г҃и скажи намъ прит
чю плевелъ сельныхъ ·
37. ѿвѣщавъ же г҃ь р҃е имъ ·
въсѣӕвꙑй доброѥ сѣмѧ
ѥсть с҃нъ ч҃лвчь · 38. а село ѥ
сть вьсь миръ · доброѥ же
сѣмӕ се соуть с҃нве ц҃ртвї
ӕ · а плевели соуть с҃нве
неприӕзнини · 39. а врагъ
ѥсть въсѣӕвꙑй диӕво
лъ · а жатва коньчаниѥ
вѣкоу ѥсть · а жатели соу
ть а҃нгли · 40. ӕкоже оубо пле
вели събираютъ · и огнь
мь съжагаютъ · тако боу
деть и въ сконьчаниѥ вѣ
ка · 41. послеть г҃ь а҃нглꙑ сво
ӕ · и съберуть ѿ коньць
землӕ вьсѧ съблазнꙑ тво
рѧщаӕ беззакониѥ · 42. и въ
вьргоуть ӕ въ пещь огнь
ноу · тоу боудеть плачь и
скрьжетъ зоубомъ · 43. тъ
гда правьдьници просвѣ
тѧть ӕко с҃лнце въ ц҃ртвї
и ѡ҃ца ихъ · имѣӕ оуши
слꙑшати да слꙑшить ⁘
к҃ ст҃оѣ · матронꙑ ⁘

і ст҃го ап҃ла · ареста ⁘
аі ст҃го м҃ч · минꙑ · виктора · ѥѵ҃а ·
септ҃в · въ · к ⁘
ві ст҃го ѡ҃ца · і҃ѡ · млтваго · ѥѵ҃а ·
декам҃в · въ · г ⁘
гі ст҃го · іѡ҃а · злат҃оу ⁘ ѥѵ҃а · ѿ і҃ѡ ⁘
Йо Х р҃е г҃ь · 9. азъ ѥсмь дверь мно
ю аще кто в'нидеть спсе
ть · и в'нидеть и изидеть
и пажить обрӕщеть · 10. та
ть не приходить · нъ да
оукрадеть и оубиѥть и по
гоубить · азъ придохъ
да животъ имоуть и ли
ше имоуть · 11. азъ ѥсмь па
стоухъ добрꙑй · и д҃шю
свою полагаю за овьца · 12. а на
ймьникъ иже н҃ѣ пастꙑ
рь · ѥмоуже не соуть овца
своӕ · видить вълка грѧ
доуща и оставлѧѥть овца
и бѣгаютъ · и вълкъ разбь
ѥть ӕ и распоудить овца ·
13. а найм'никъ бѣжить
ӕко найм'никъ ѥсть и не
брежеть ѡ ов'цахъ · 14. азъ ѥ
смь пастꙑрь добрꙑй · и
знаю моӕ и [84]

[84] Далі — затерто; пор. в ЄМ 164 г: азъ ѥсмь пастꙑрь добрꙑи и знаю моӕ и знають мѧ моӕ.

128 зв.

15. ꙗкоже знаѥ
ть мѧ ѡ҃ць и азъ знаю ѡ
ц҃а · и д҃шю свою полагаю
за овьца · 16. инъı овьца има
мъ ꙗже не соуть ѿ двора
сего и тъı ми подобаѥть
привести · и гл҇а мой оу
слъıшать · и боудеть ѥ
дино стадо и ѥдинъ па
стъıрь ⁘
ді С҃го ап҇ла · филипа · еѵ҃а ·
въ ср҇е · а҃ · н҇е · ѿ і҃ѡ ⁘
еі С҃тъı испов҇ѣ · гоурия · само
на · иавива ⁘
ѕі С҃го ап҇ла · матфѣа · еѵ҃ал҇и ·
еѵ҃а · со҇у · е҃ · м҇а ⁘
зі С҃го ѡ҃ца · григория ⁘
иі С҃го м҇ · платона ⁘
ѳі С҃го пр҇ро · авдия ⁘
к С҃го ѡ҃ца · григория декапол҇и ⁘
еѵ҃а · николино ⁘
ка Въведениѥ въ цр҇квь с҃тъıя
бц҃а · сл҇у · септ҇ · и҃ ⁘
кв С҃тоѣ м҇ · кикилиѥ ⁘
кг С҃го ѡ҃ца · амфилохия ⁘
кд С҃го ѡ҃ца · григория · акраган҇ь ⁘
ке С҃го с҃щном҇ · климента · еѵ҃а ·
со҇у · г҃ · по п҇а ⁘

кѕ С҃го ѡ҃ца · алоумпия · и с҃го м҇ ·
геѡргия · еѵ҃а · со҇у · г҃ · по п҇а ⁘
кз С҃го м҇ · иакова · пьрсьска ⁘
ки С҃го о҃ца · стефана · новаго ⁘
кѳ С҃го ап҇ла · парамена ⁘
л С҃го ап҇ла · андрѣа · еѵ҃а · въ ср҇е ·
с҃тъıя н҇е · до полоу ⁘

М҇ць Декям҇ь ·
им҇а дний · л҃а · въ дн҇е ч҇а ·
ѳ҃ · а в' нощи · еі ⁘

а С҃го пр҇ро · наоума ⁘
в С҃го пр҇ро · амбакоума ⁘
г С҃го пр҇ро · софония ⁘
д С҃тоѣ м҇ц · варварꙑ · еѵ҃а в по
н҇е · еі · н҇е · м҇а ⁘
е С҃го ѡ҃ца · савꙑ · еѵ҃а · в ч҇е
г҃ · н҇е · м҇а ⁘
ѕ С҃го ѡ҃ца наш҇е · николъı · еѵ҃а ·
в п҇а · в҃ · н҇е · ѿ л҇у ⁘
з С҃го ѡ҃ца · ам'бросия ⁘
и С҃го ѡ҃ца · патапия ⁘
ѳ З҇а · анънꙑ · ѥгда з҇а · с҃тоую бц҃ю ·
еѵ҃а · со҇у · ѕ҃ · ло҇у ⁘
і С҃го м҇ · минꙑ ⁘
аі С҃го ѡ҃ца · данила ⁘
ві С҃го ѡ҃ца · спиридона ⁘
гі С҃го м҇ · еустратия · и дро҇ун ⁘

129

еѵⷢа · септⷡ · к҃ ⁘
ді҃ Сто҃ мⷹ · фурса ⁘
еі҃ Сто҃ мⷹ · ѥлеоуферига ⁘
ѕі҃ Сто҃ прⷪ҇ро · аггеа ⁘
зі҃ Сто҃ прⷪ҇ро · данила · и стⷯы · г҃
штрокъ · еѵⷢа · в пⷮ҇іа · а҃ · нⷣе · лⷦѵ ⁘
Нⷣе · пращ҃мъ · еѵⷢа · нⷣе · ві҃ · мⷶа ⁘
иі҃ Сто҃ мⷹ · севастиана ⁘
ѳі҃ Сто҃ мⷹ · вонифантига ⁘
Сⷡоѵ · прⷣе рⷭ҇жтвъмь хⷭ҇въмь ·
еѵⷢа · нⷣе · ві҃ · лⷦоѵ ⁘
Нⷣе · прⷣе рⷭ҇жтвъмь · еѵⷢа · ѿ мⷶа ⁘
Мт I 1. Книгъı рⷭ҇жтва і҃съ хва҃ · сн҃а
двⷣва · сн҃а авраамлга · 2. а
враамъ роди исака · иса
къ же роди игакова · ига
ковъ же роди июдоу · и брⷮ҇а
ю ѥго · 3. июда же роди фареса
и зара ѿ фамаръı · фаресъ
же роди езрома · езромъ
же роди арама · 4. арамъ же
роди амианадава · ами
анадавъ же роди насона ·
насонъ же роди сальмона ·
5. сальмонъ же роди возора
ѿ харавъı · возоръ же роді
ѡвиоуда ѿ роуфъı · ѡвиоу
дъ же роди иесѣга · 6. иесѣй
же роди дв҃да цⷭ҇рѧ · дв҃дъ
же роди соломона ѿ оури
нига · 7. соломонъ же роди
ровоама · ровоамъ же роді
авию · авига же роди асо
на · 8. асонъ же роди асафата ·
асафатъ же роди иарама ·
иарамъ же роди озию · 9. ѡ
зига же роди иафама · и
афамъ же роди ахаза · а
хазъ же роди иѥзекию ·
10. иѥзига же роди манасию ·
манасига же роди амоса ·
амосъ же роди осию · 11. ио
сига же роди ѡхонию и брⷮ҇а
ю ѥго · въ преселениѥ ва
вилоньскоѥ · 12. по преселені
и же вавилоньстѣмь · и
ѥхонига же роди зоровавe
лѧ · 13. зоровавель же роди а
виоуда · авиоудъ же роді
елеакима · елеакимъ
же роди азора · азоръ же рⷣо
садока · 14. садокъ же роди а
хима · ахимъ же роди
елиоуда · 15. елиоудъ же рⷣо
елеазара · елеазаръ же
роди матъфана · матъ

129 зв.

фанъ же роди иꙗкова · 16. и ꙗковъ же роди иѡсифа · моужа мрийна · ѿ неꙗ же роди сѧ ісъ нарицаѥмы й хсъ · 17. всѣхъ же родъ ѿ аврама до двда · родъ · ді · те · а ѿ двда до преселениꙗ вавилоньскаго · родъ · ді · те · а ѿ преселениꙗ вавилоньскаго до хса · родъ ·
зд ді · те 18. Ісъ хво же ржь сице бѣ · оброученѣ бо бы въши мтри ѥго мрий ѡсифови[85] · преже даже не с'нѧ ста сѧ · обрѣте сѧ имоущі въ чревѣ ѿ дха ста · 19. иосифъ же моужь ѥꙗ правьдьнъ сы · и не хотѧ обличити ѥꙗ · въсхотѣ отай поустити ю · 20. сице же ѥмоу помышльшю · се англъ гнь въ снѣ ꙗви сѧ иосифоу · иосифе сноу двдвъ не бой сѧ приꙗти мриꙗ женъı твоѥꙗ · рожьшеѥ бо сѧ въ ней ѿ дха ѥсть ста · 21. родіть же снъ и наречеши имѧ ѥмоу ісъ · тъ спсеть люди своꙗ ѿ грѣхъ ихъ · 22. се же все бы да събоудеть реноѥ ѿ га прркъмь глщемь · 23. се два въ чревѣ приметь и родить снъ · и нарекоуть имѧ ѥмоу ень маноуилъ · ѥже ѥсть сказаѥмоѥ с нами бъ · 24. въставъ же иосифъ ѿ сна · створи ꙗкоже повелѣ ѥмоу англъ гнь · и приꙗтъ женоу свою · 25. и не знаꙗше ѥꙗ · дондеже родить снъ свой пьрвѣньць · и нарече имѧ ѥмоу ісъ ⁘

к Сго сщнмч · игнатиꙗ бгоносьца · еуа · в пта · гі · не · ма ⁘
ка Стоѣ мч · иоулиꙗны ⁘
кв Стоѣ мц · анастасиѥ · еуа · соуб · зі · ма ⁘
кг Сты мч · і · й въ критѣ ⁘
кд Въ навечериѥ рожтва хва ⁘
еуае · ѿ лоукы ⁘

Л 1. Въ оны · изиде повелѣні
II ѥ ѿ кесарꙗ авгоуста · на
писати всю вселеноую ·
2. се написаниѥ пьрвоѥ
бы · владоущю соуриѥю

[85] Так!

130

куринѣю · 3. идꙗхоу вси написати сѧ къждо въ свой градъ · 4. възиде же иосифъ ѿ галилѣꙗ града назарефа въ июдѣю · въ градъ дв҃двъ · иже нарицаѥт҃ь вифлеомъ · зане бѣ ѿ домоу ѡч҃ьства дв҃два · 5. написати сѧ съ мр҃иѥю оброученою ѥго женою непраздьною · 6. бꙑ҃ же ѥгда бꙑста тоу испълниша сꙗ дн҃ьѥ родити ѥй · 7. и роди сн҃ъ свой пьрвѣньць · и повитъ и и положи въ ꙗсльхъ · занѥ не бѣ има мѣста въ обители · 8. и бѧхоу пастꙑри въ той же странѣ б'дѧще и стрѣгоуще стражю нощьноую о стадѣ своѥмь · 9. и се ан҃глъ гн҃ь ста в' нихъ · и слава гн҃ꙗ осиꙗ ꙗ · и оубоꙗша сѧ страхъмь великъмь · 10. и рѣ҃ имъ ан҃глъ не бойте сѧ · се бо бл҃говѣстоую вамъ радость велию ·ꙗже боудеть всѣмъ людьмъ · 11. ꙗко родисѧ вамъ дн҃ь сп҃съ · иже ѥсть хс҃ъ г҃ь въ градѣ дв҃двѣ · 12. и се вамъ знамениѥ · обрѧщете младеньць повитъ лежащь въ ꙗсльхъ · 13. и въ незапоу бꙑ҃ ан҃глъ множьство вой нб҃нꙑхъ · хвалѧщихъ б҃а и гл҃щихъ · 14. Слава въ вꙑшьнихъ б҃оу и на земли миръ въ чл҃вцѣхъ бл҃говолениѥ · 15. и бꙑ҃ ꙗко ѡтидоша ѿ нихъ ан҃гли на нб҃о · и чл҃вци пастꙑре рѣша дроугъ къ дроугоу · придѣмъ оубо до вифлеома и видимъ гл҃ъ сь бꙑвъший иже г҃ь сказа намъ · 16. и придоша подвигъше сѧ · и обрѣтоша мр҃ию же иѡсифа · и младеньць повитъ лежащь въ ꙗсльхъ · 17. видѣвъше же сказаша о г҃ѣ гл҃анѣмь имъ ѡ отрочати семь · 18. и вси слꙑшавъше дивиша · о гл҃анꙑхъ ѿ пастꙑрь к' нимъ · 19. мр҃иꙗ же съблюдаше всѧ гл҃ы сиꙗ · сълагающи въ ср҃дци своѥмь ·

130 зв.

20. и възⸯвратиша сѧ пастꙑрі̏ ·
славѧще и хвалѧще б҃а ѡ
всѣхъ ꙗже слꙑшаша и ви
дѣша · ꙗкоже гл҃ано бⷭ҃ꙑ
к҆ нимъ ⁘
**ⷦ҃ⷺ Рⷭ҇жтво г҃а нашего і҃с х҃а ⁘ заⷮ҃у ·
еу҃ⷢа · Іс҃ъ хв҃о рⷭ҇жтво · ѿ полоу ·
пиⷭ҇ · нⷣе · прⷣе рⷭ҇жтвъм ⁘ а се
на литоург · еу҃ⷢа · ѿ мⷴ҃а ⁘**
Мт II 1. Іс҃оу рожьшю сѧ въ вифлео
мѣ июдѣйстѣмь · въ дн҃і
ирода цⷭ҇рѧ · се вълⸯсви ѿ въ
стокъ придоша въ иерⷭ҇лмъ
2. гл҃ще · кде ѥсть рожий сѧ
цⷭ҇рь июдѣйскъ · видѣхо
мъ бо звѣздоу ѥго на въсто
цѣ · и придохомъ поклоні
тъ сѧ ѥмоу · 3. оуслꙑшавъ
же иродъ цⷭ҇рь смѧте сѧ и вь
сь иерⷭ҇лмъ с҆ нимь · 4. и събра
всѧ архиерѣа и книжьни
кꙑ людьскꙑꙗ · въпраша
ше ꙗ кде хⷭ҇ъ ражаѥтⷭ҇ · 5. о
ни же рекоша ѥмоу въ ви
флеомѣ июдѣйстѣмь ·
тако бо писано ѥсть прⷪ҇ркъ
мь · 6. и тꙑ вифлеоме зе
мле июдова · ничимьже
меньши ѥси въ вл҃дкахъ и
юдовахъ · ис тебе бо изиде
ть вл҃дка иже оупасеть лю
ди моꙗ из҃лꙗ · 7. тъгда иро
дъ тай призва вълъхвꙑ ·
испꙑта ѿ нихъ времѧ ꙗ
вльшаꙗ сѧ звѣздꙑ · 8. и по
славъ ꙗ въ вифлеомъ рⷱ҇е · шь
дъше испꙑтайте извѣ
стьно ѡ отроучати · ѥгда же
обрѧщете възвѣстите мї ·
да и азъ шьдъ поклоню сѧ
ѥмоу · 9. они же послоушавъ
ше цⷭ҇рꙗ идоша · и се звѣзда
юже видѣша на въстоцѣ
идꙗше предъ ними · донде
же пришьдъши ста вьрхоу
идеже бѣ отроча · 10. видѣвъ
ше же звѣздоу свою възра
доваша сѧ радостию вели
ѥю зѣло · 11. и въшьдъше въ
храминоу видѣша отро
ча съ мр҃иѥю мт҃рию ѥго ·
и падъше поклонишⷭ҇а ѥ
моу · и ѿвьрзъше скрови
ща своꙗ · принесоша ѥмⷪ҇у
дарꙑ злато и ливанъ и
измурно · 12. и ѿвѣтъ при

131

имѣше въ снѣ · не възвра
тиша сѧ къ иродоу · нъ и
нѣмь поутьмь ѿтидо
ша въ страноу свою ⁘
кг҃ Сборъ ст҃ыꙗ бц҃а · еѵⷢа · ошь
дъшемъ въл · неⷣ · по рж҃тв ⁘
кз҃ Ст҃го пьрвомⷹ · стефана · неⷣ ·
гı҃ · еѵⷢа · мⷶ ⁘
ки҃ Ст҃ы мⷯ · в [86] ⁘
кѳ҃ Ст҃хъ младеньць ⁘
л҃ Ст҃го ап҃ла тимона ⁘
Сбⷡоу · по рж҃твѣ хв҃ѣ ⁘
еѵⷢае · ѿ мⷶ ⁘
Мт XII Въ онⷡо · 15. въ слѣдъ іс҃а идоша
народи мнози · и ицѣли
ꙗ вьсѧ · 16. и запрѣти имъ
да не ꙗвѣ ѥго створѧ
ть · 17. да събоудетⷭь прⷪркъ
мь исаиѥмь гл҃щемь · 18. се
отрокъ мой ѥгоже изво
лихъ възлюбленъıй мо
й · на ньже бл҃гоизволи
дш҃а моꙗ · положю дх҃ъ мо
й на немь · и соудъ ꙗзы
комъ възвѣстить · 19. не пре
рⷹеть ни възъпиѥть · ни
оуслышить никтоже на
распоутьи глⷭа ѥго · 20. тръ

сти скроушены не прело
мить · и ризы въньмъ
шаꙗ сѧ не оугасить · до
ндеже възведеть на по
бѣдоу соудъ · 21. на имѧ ѥ
го ꙗзыци оуповають ⁘
Неⷣ · по рж҃твѣ · еѵⷢа · ѿ мⷶ[87] ⁘
Мт II 13. Отъшедъшемъ вълъхвомъ ·
се анг҃лъ гнⷭь въ снѣ ꙗвї
сѧ иосифоу гл҃ꙗ · въста
въ пойми отроча и мт҃рь
ѥго · и бѣжи въ ѥюпьтъ и
боуди тоу · дондеже ти ре
коу · хощеть бо иродъ иска
ти отрочате да погоуби
ть ѥ · 14. онъ же въставъ по
ꙗ отроча и мт҃рь ѥго нощи
ю и отиде въ ѥюпьтъ · 15. и
бѣ тоу до оумьртвиꙗ иро
дова · да сѧ събоудеть рⷹено
ѥ прⷪркмь ѿ га гл҃щемь ·
ѿ ѥюпта възвахъ сн҃ъ мо
й · 16. тъгда иродъ видѣвъ ꙗ
ко пороуганъ бⷭы ѿ вълъ
хвъ · разгнѣвавъ сѧ зѣло
и пославъ изби вьсѧ отрокы
соущаꙗ въ вифлеомѣ · и
въ всѣхъ предѣлѣхъ ѥго ·

[86] Літеру обведено колом, що позначає число 20 000.

[87] Далі — текст від євангеліста Матвія.

131 зв.

ѿ двою лѣтоу и ниже по
времени юже испыта
ѿ вълъхвъ · 17. тъгда събⷭ҇ы
сѧ рⷱ҇еноѥ прⷪ҇ркъмь иѥре
миѥмь гл҃щемь · 18. глⷭ҇а
въ рамѣ слышанъ бⷭ҇ы ·
плачь и рыданиѥ и въ
пль многъ · рахиль пла
чющи чадъ своихъ · и не
хотѧше оутѣшити сѧ ·
ꙗко не соуть · 19. оумьршю
же иродоу · се анг҃лъ гнⷭ҇ь
въ снѣ ꙗви сѧ иосифоу
въ ѥюптѣ 20. гл҃ѧ · въставъ
поими отроча и мтрь ѥⷢ҇
и иди въ землю изл҃воу ·
измьроша бо ищющей
дш҃а отрочате · 21. онъ же въ
ставъ поꙗтъ отроча и
мтрь ѥго · и вънидⷠ҇е въ
землю изл҃воу · 22. слыша
въ же ꙗко архела цртⷭ҇воу
ѥть въ июдѣи въ ирода
мѣсто ѡц҃а своѥго · оубо
ꙗ сѧ тамо ити · вѣсть
же приимъ въ снѣ оти
де въ страноу галилѣй
скоую · 23. и пришьдъ въсе
ли сѧ тоу въ градѣ нари
цаѥмѣмь назарефъ ·
да събоудетⷭ҇ь реченоѥ прⷪ҇ⷦ҇ро
мь · ꙗко назарѧнинъ на
рⷱ҇еть сѧ ⁘
ⷧ҇ⷶ Ст҃ыꙗ · меланиѥ ⁘

Мцⷭ҇ь · Генварь ·
имать дн҃ий · л҃а · въ дн҃е
чⷭ҇а · і҃ · а в нощи · д҃і ⁘
ⷶ Обрѣⷥ҇ниѥ г҃а нашⷯ҇е · іс҃ х҃а ⁘
И сг҃о ѡц҃а · василиꙗ · еѵⷢ҇а · пⷭ҇и ·
ноꙗⷡ҇ · г҃і · а се ѡбрѣзани
ю ⁘ еѵⷢ҇а · ѿ лоⷦ҇у ⁘
Л Въ онⷪ҇ⷡ҇ · 20. възвратиша сѧ
II пастоуси славѧще и хва
лѧще б҃а · о всѣхъ ꙗже
слышаша и видѣша ·
ꙗкоже гл҃ано бⷭ҇ы къ ни
мъ · 21. ѥгда испълниша сѧ
и҃ · дн҃ий · да обрѣжють и
и нарекоуть имꙗ ѥмоу
іс҃ъ · нарⷱ҇еноѥ анг҃лмь · пре
же даже не зачатъ сѧ въ
чревѣ · 40. отроча же растѧше
и крѣплꙗшⷭ҇е дхⷭ҇мь испъ
лнѧꙗ сѧ премоудрости ·
и бл҃гть бⷤ҇иꙗ бѣ на немь ·

132

41. и хожаста родителꙗ юго по всꙗ лѣта въ иерⷭ҇лмъ по обычаю праздьника 43. и коньчавъшемъ сꙗ дн҇емъ · и възвращьшемъ сꙗ имъ оста отрокъ въ иерⷭ҇лмѣ и не чюста родителꙗ юго · 44. мнѣвъша и въ дроужинѣ соуща · прейдоста дн҇ий поуть · искаста юго въ рожений и въ знаний · 45. и не ѡбрѣтоста юго · и възвратиста сꙗ въ иерⷭ҇лмъ възїскающа юго · 46. и бⷭ҇ы по трьхъ дн҇ьхъ · обрѣтоста и въ цр҇кви сѣдꙗща посредѣ оучитель · и послоушающа ихъ и въпрашающаꙗ · 47. и оужасахоу сꙗ вси послоушающе юго ѡ разоумѣ и ѡ ѿвѣтѣхъ юго · 48. и видѣвъша и дивиста сꙗ · и реⷱ҇ къ немоу мт҇и юго чадо что створи нама тако · сь ѡц҇ь твой и азъ скърбꙗща искаховѣ тебе · 49. и реⷱ҇ има что ꙗко искаста мене · не вѣста ли ꙗко ꙗже соуть ѡц҇а моюго въ тѣхъ достоить ми быти · 50. и та не разоумѣста гл҇а юже реⷱ҇ има · 51. и съниде съ нима и приде въ назарефъ · и бѣ повиноуꙗ сꙗ има · и мт҇ї юго съблюдаше всꙗ гл҇ы юго · сълагающи въ срд҇ци своюмь · 52. іс҇ъ же бꙗше пре моудростию и тѣломь · и блгⷣтию ѿ б҇а и чл҇вкъ ⁘

ⷡ҇ Єг҇о ѡц҇а · силивестра ⁘

ⷢ҇ Єг҇о прⷦ҇ро · малахиꙗ ⁘

ⷣ҇ Єг҇о мⷱ҇ · феѡктиста ⁘

Сⷡ҇оу · предъ бг҇авлениюмь ⁘

еѵⷢ҇а · ѿ мⷴ҇а ⁘

Мт III

Въ онⷡ҇ю · 1. приде іѡ҇анъ крⷭ҇тїтель · проповѣдаꙗ въ поустꙑни иоудѣйстѣй 2. гл҇ꙗ · покайте сꙗ прїближи бо сꙗ црⷭ҇тво нб҇ное · 3. се оубо юсть реⷱ҇ное прр҇къмь исайюмь гл҇щемь · гⷭ҇ла въпиющаго въ поустꙑни · оуготовайте поуть гⷭ҇нь · правꙑ творите стьзꙗ юго · 4. самъ же іѡ҇анъ имꙗше ризоу свою

132 зв.

ѿ власъ вельблоужь · и по
ꙗсъ оусниꙗнъ о чреслѣ
хъ ѥго · ꙗдь же ѥго бѣ проу
ꙁи и медъ дивий · 5. тъгда
исхожаше к҄ нѥмоу иѥ
рⷭ҇лмъ · и вса июдѣꙗ · и вса
страна иѥрданьска · 6. и
крьщахоу са въ иѥрдань
стѣй рѣцѣ ѿ нѥго · испо
вѣдающе грѣхы своꙗ ⁘
Нⷣе · прⷣе бг҃авлениѥмь ⁘
еⷢ҇уа · ѿ марка ⁘
М 1. Зачало еⷢ҇уалиꙗ іс҃ъ хв҃а сн҃а
І бж҃иꙗ · 2. ꙗкоже ѥсть писа
но въ прⷪ҇рцѣхъ · се аꙁъ по
слю анг҃ла своѥго предъ
лицемь твоимь · иже оу
готовить поуть твой пре
дъ тобою · 3. гⷭ҇ла въпиющаго
въ поустыни · оуготова
йте поуть гⷭ҇нь · правы
творите стьꙁа ѥго · 4. бⷭ҇ы
іѡанъ крⷭ҇тай въ поусты
ни · и проповѣдаꙗ кр҃ще
ниѥ въ покаꙗниѥ · въ
ѿпоущениѥ грѣховъ ·
5. и исхожаше к нѥмоу вь
са июдѣйска страна · и
ѥроусалимлꙗне · и крь
щахоу са вси въ иѥрдань
стѣй рѣцѣ ѿ нѥго · испо
вѣдающе грѣхы своꙗ ·
6. бѣ же іѡ҃анъ ѡбълченъ
власы вельблоужи · и по
ꙗсъ оусньꙗнъ о чреслѣ
хъ ѥго · и ꙗдый акриды
и медъ дивий · 7. и проповѣ
даше гл҃ꙗ · грꙗдеть крѣ
плий мене · ѥмоуже нѣ
смь достойнъ поклонь са
раꙁдрѣшити ремене са
погоу ѥго · 8. аꙁъ оубо крьща
ю вы водою · а тъ крⷭ҇тить
вы дх҃мь ст҃ымь ⁘
ⷷ Ст҃оѣ мⷹ҇ц · аполинариѣ ⁘
Навеⷹ҇ръ ст҃го бг҃авлениꙗ ⁘
еⷢ҇уа · ѿ лоⷦ҇у ⁘
Л 1. Въ пꙗтоѥ на десꙗте лⷮ҇ѣ
Ш влⷣчьства тивериꙗ
кесарꙗ · обладающю
понетьскомоу пила
тоу июдѣєю · и четвь
ртовластьствоующю га
лилѣєю иродоу · фили
поу же братоу ѥго четвь
ртовластьствоующю тоу

133

риѥю и лоусаниѥю · четвь ртовластьствоующю ави линиѥю · 2. при архиерѣй аньнѣ и каиафѣ · бⷭ҇ы гл҃ъ б҃ий къ іѡаноу сн҃оу за харьиноу въ поустꙑни · 3. и приде въ всю страноу и ѥрданьскоую · проповѣ даꙗ кр҃щниѥ на покаꙗнї ѥ · въ ѿпоущениѥ грѣхо въ · 4. ꙗкоже ѥсть писано въ книгахъ · словесꙑ и саиꙗ пр҃рка гл҃ща · глⷭ҇а въ пиющаго въ поустꙑни · оуготовите поуть гⷭ҇нь · правꙑ творите стьꙁѧ ѥⷢ҇ · 5. всѧка дьбрь испълнитⷭ҇ь · и всѧка гора и хълмъ смѣ ритⷭ҇ь · и боудоуть стръпъ тьнаꙗ въ праваꙗ · и остра ꙗ въ поути гладъкꙑ · 6. и оу зрить всѧка плъть сп҃сни ѥ б҃иѥ · 7. гл҃а же исꙿходꙗше мъ народъмъ кртⷭ҇итъ сѧ ѿ нѥго · ищадиꙗ ехї днова кто сказа вамъ бѣжати ѿ гнѣва грꙗдоу щаго · 8. створите оубо пло

дꙑ достойнꙑ покаꙗни ю · и не начинайте гл҃ти въ себе · ꙗко ѡц҃а имамъ авраама · гл҃ю бо вамъ ꙗ ко можеть б҃ъ въꙁꙿдвигноу ти чада авраамоу и ѿ ка мениꙗ сего · 9. оуже бо секꙑ ра при корени древа лежи ть · всѧко оубо древо не тво рѧщеѥ плода добра посѣ каѥтⷭ҇ь и въ огнь въмѣта ѥтⷭ҇ь и зграѥть · 10. и въпра шахоуть и народи гл҃ще · оучителю что створимъ · 11. ѿвѣщавъ же гл҃ше имъ · имѣꙗй двѣ ризѣ пода сть неимоущемоу · имѣ ꙗй брашьна такоже тво рить · 12. придоша же и мꙑ тари кртⷭ҇итъ сѧ · и рѣша к немоу оучителю что створимъ · 13. онъ же рⷱ҇е к нї мъ · ничтоже боле пове лѣнаго вамъ творите · 14. въ прашахоуть же и воини гл҃ще и мꙑ что створимꙿ · рⷱ҇е же имъ никогоже не ѡбидите ни оклеветайте

133 зв.

и доволни боудѣте обро
кы вашими · 15. чающемъ
же людьмъ и помышлѧ
ющемъ всѣмъ въ срдци
хъ своихъ ѡ іѡанѣ · еда
тъ юсть хсъ · 16. ѿвѣщава
ше іѡанъ всѣмъ глѧ · а
зъ оубо крьщаю вы водою ·
грѧдеть же крѣплий ме
не юмоуже нѣсмь досто
йнъ ѡтрѣшити ремене
сапогоу юго · тъ вы крⷭ҇ті
ть дхмь стымь и огнь
мь · 17. юмоуже лопата въ
роуцѣ юго · и потребить
гоумьно своюе · и събере
ть п'шеницю свою · а плѣ
вы съжьжеть огньмь
негасоущимь · 18. многа
же и на блговѣстоуꙗ гла
ше къ людьмъ ⁘
Просвѣщению га нашего
іс ха ⁘ **На** заⷮ҇у · еуⷢ҇а · ѿ маⷬ҇ ⁘
М I 9. **В**ъ оⷡ҇но · приде ісъ ѿ наза
рефа галилѣйскаго · и крь
сти сѧ ѿ іѡана въ иерда
нѣ · 10. и абию исходѧ ѿ
воды · и видѣ развода

щѧ сѧ нбса и дхъ ꙗко го
лоубь с'ходѧщь на нь · 11. и
бⷭ҇ы глⷭ҇а съ нбсе · ты юси
снъ мой възлюбленъıй
о тебе блгоизволихъ ⁘
На лиⷮ҇ргий · еуⷢ҇ле · ѿ маѳ ⁘
Мт III **В**ъ оⷡ҇но · 13. приде ісъ ѿ гали
лѣꙗ къ іѡаноу крьсти
тъ сѧ ѿ нюго · 14. іѡанъ же
въз'бранѧше юмоу глѧ ·
азъ требую ѿ тебе крь
стити сѧ а ты грѧдеши
къ мнѣ · 15. ѿвѣщавъ же
ісъ реⷱ҇ къ нюмоу · остани
нынѣ тако бо подобьно
намъ юсть · испълниті
всѧкоу правьдоу · тъгда
остави и · 16. крьщь же сѧ ісъ
изиде ѿ воды · и ѿвьрзо
ша сѧ юмоу нбса · и видѣ
дхъ бий сходѧщь ꙗко
голоубь и грѧдоущь на
нь · 17. и се глⷭ҇а съ нбсе глѧ ·
сь юсть снъ мой възлю
бленъıй · о немьже блго
волихъ ⁘
з **С**боръ сго · іѡа · крⷭ҇тлꙗ ⁘
еуⷢ҇а · ѿ іѡа ⁘

134

Йо Въ онⷡ҇о · 29. видѣвъ іѡ҃анъ
I іс҃а грꙙдоуща къ себе · и
гл҃а се агньць бж҃ий · възе
млꙗй грѣхы всего мї
ра · 30. сь ѥсть о нѥмьже а
зъ рѣхъ по мнѣ грꙙдеть
моужь иже предъ мною
бⷭ҇ы · ꙗко пьрвѣй мене бѣ ·
31. и азъ же не вѣдꙗхъ ѥго ·
нъ да ꙗвитⷭ҇ь въ изл҃и · се
го ради придохъ азъ въ во
дѣ крⷭ҇тꙙй · 32. и свѣдитель
ствова іѡ҃анъ гл҃ꙗ · ꙗко
видѣхъ дх҃ъ сꙙходꙙщь
ꙗко голоубь съ нб҃се и пре
бывающь на нѥмь · 33. и а
зъ не вѣдꙗхъ ѥго нъ по
славый мꙙ въ водѣ крⷭ҇ти
тъ · тъ мнѣ рⷹ҇е · на ньже
оузриши дх҃ъ сꙙходꙙщь
и пребывающь на немь ·
сь ѥсть крⷭ҇тꙙй дх҃мь ст҃мь ·
34. и азъ видѣхъ и и[88] свѣди
тельствовахъ · ꙗко сь ѥ
сть сн҃ъ бж҃ий ⁘
Соⷡ҇у · по бгꙗвлений · еуⷢ҇а ·
въ срⷣ҇е · а҃ · нⷣ҇е · лоⷦ҇у ⁘
Нⷣ҇е · по бгꙗвлений ⁘
еуⷢ҇ае · ѿ лоⷦ҇у[89] ⁘
Мт Въ онⷡ҇ю · 12. слышавъ іс҃ъ ꙗко
IV іѡ҃анъ преданъ бⷭ҇ы · оти
де въ галилѣю 13. ѡставль
назарефъ · и пришьдъ
въсели сꙙ въ капьрна
оумъ и въ поморию · и въ
предѣлѣхъ заоулонихъ
и нефталимлихъ · 14. да съ
боудетⷭ҇ь рⷹ҇еноѥ пр҃ркъмь
исайѥмь гл҃щемь · 15. землꙗ
заоулонꙗ и землꙗ нефта
лимлꙗ · об онъ полъ иѥ
рдана галилѣй ꙗзыкъ ·
16. людиѥ сѣдꙙщей въ тьмѣ
видѣша свѣтъ великъ ·
и сѣдꙙщимъ въ странѣ
и сѣни смьртьнѣй свѣ
тъ въсиꙗ имъ · 17. ѿтолѣ
начатъ іс҃ъ проповѣдаꙗ
гл҃ати · покайте сꙙ при
ближи бо сꙙ црⷭ҇тво нбⷭ҇ноѥ ⁘
и҃ Ст҃оѣ · доминикы ⁘
ѳ҃ Сг҃о мⷹ҇ · полоуѥкта ⁘
і҃ Сг҃о · григорꙗ ноусьсⷢ҇ка ⁘
аі҃ Сг҃о · феѡдосиꙗ · ѡбьщежⷮ҇и ⁘
ві҃ Ст҃оѣ мⷹ҇ц · татиꙗны ⁘
гі҃ Сг҃о мⷹ҇ · ѥрмола ⁘

[88] Зайвий сполучник и.

[89] Далі — текст від євангеліста Матвія.

134 зв.

ⷣкд Ст҃ы ѡц҃ь · і҃ · на синаи · гор ⁘ еѵ҃а · въ в҃ъ · і҃ · нⷣе · мⷶа ⁘

еі Ст҃го ѡц҃а · іѡ҃а · коущьнⷦи ⁘

Поклонение веригъ · ст҃го апⷭла петра ⁘ еѵ҃а · а҃і · въскⷭр ⁘

зі Ст҃го ѡц҃а · антониꙗ · еѵ҃а · николино ⁘

иі Ст҃го ѡц҃а · афанасиꙗ · и кюрила ⁘ еѵ҃ае · ѿ мⷶа ⁘

Мт V Рⷱе г҃ь своимъ оученикомъ · 14. вы юсте свѣтъ мироу · не можеть градъ оукрыти сѧ вьрхоу горы стоꙗ · 15. ни въжагають свѣтильника поставлꙗють подъ спудъмь · нъ на свѣщьницѣ и свѣтить всѣмъ иже въ храминѣ соуть · 16. тако да просвѣтитⷭь свѣтъ вашь предъ чл҃вкы · да оузрѧть дѣла ваша добраꙗ · и прославѧть оц҃а вашего иже юсть на нбⷭсьхъ · 17. не м'ните ꙗко придохъ разоритъ закона · или прⷪркъ не придохъ разоритъ нъ испълнитъ · 18. аминь гл҃ю вамъ · дондеже прейдеть нб҃о и земла · или юдина черта не прейдеть закона · дондеже всѧ си боудоуть · 19. иже бо разорить юдиноу заповѣдь сихъ малыхъ и наоучить тако чл҃вкы · мьний нареть сѧ въ црⷭтвий нбⷭнѣмь · а иже створить и наоучить · сь великъ нареть сѧ въ црⷭтвий нбⷭнѣмь ⁘

ѳі Ст҃го ѡц҃а · макариѣ ⁘

к Ст҃го оц҃а · еуфимиꙗ ⁘ еѵ҃а · савино ⁘

ка Ст҃го · максима · исповⷣѣ ⁘

кв Ст҃го апⷭла · тимофѣа · еѵ҃а · в пⷮꙗ · ѕ҃ · нⷣе · лоⷦу ⁘

кг Ст҃го мⷱ · климента ⁘

кд Ст҃оѣ · ксениѣ ⁘

ке Ст҃го ѡц҃а · григорьꙗ бг҃ослова · еѵ҃а · въ вⷮъ · і҃ · нⷣе · мⷶа ⁘

кѕ Ст҃го · феѡдора стоудийскⷢа ⁘ еѵ҃а · ноⷡꙗ · а҃і ⁘

кз Пренⷭе · мⷫю · іѡ҃а · златоустⷮа · еѵ҃а · ноⷡꙗ · г҃і ⁘

ки Ст҃го ѡц҃а · ефрѣма соурина ⁘

кѳ Обрⷮѣ · мⷫю · игнатиꙗ бг҃ноц · еѵ҃а · в пⷮѧ · г҃і · нⷣе · лоⷦу ⁘

135

ⷧ Обрѣⷮ · мⷪ · с҇го климента · папежа · еуⷢа · николино ⁘
ⷧⷶ С҇тою мⷹ · кюра · іѡ҇а · еуⷢа · ноѥⷝ · въ · а҇ ⁘

Мцⷭь · Февраль · имать дний · к҇и · въ дн҇е ѹⷭа · а҇і · а в нⷪ · г҇і ⁘
ⷶ С҇го мⷹ · троуфона ⁘
ⷷ Оусрѣтение г҇а нашⷢе · і҇с х҇а · на заⷮу · еуⷢа · септⷝа · й · въ ѡнⷪ въстав'ш ⁘ а се на лиⷮргий · **еуⷢа** · ѿ лоⷦу ⁘
Л II **В**ъ онⷪ · 22. възведоста родитела отроча і҇са въ иеⷭрлмъ поставити предъ г҇демь · 23. ıакоже ѥсть писано въ законѣ гⷭни · ıако всѧкъ младеньць моужьска полоу развьрзаıа ложьсна · стⷪ бг҇ови нареⷹтьⷭ · 24. и дати жьртвоу по реⷹномоⷪу въ законѣ гⷭни · два гърличища или два птеньца голоубина · заⷹ ·
25. **И** бѣ чл҇вкъ въ иерⷭлмѣ ѥ моуже имıа сумеонъ и чл҇вкъ сы правьдьнъ и чьстивъ · чаıа оутѣхы изл҇вы · и дх҇ъ бѣ ст҇ый на нѥмь · 26. и бѣ ѥмоу обѣщано дх҇мь ст҇ымь не видѣти смрⷮти преже даже не видить х҇а гⷭнıа · 27. и приде дх҇мь въ црⷦвь · въ нѥ гда вънесоша отроча і҇са родителıа · створити има по обычаю законьномоу о нѥмь · 28. и тъ приıатъ и на роукоу своѥю · и блⷭгви б҇а и реⷹ · 29. нынıа ѿпоущаѥши раба своѥго вл҇дко по гл҇оу твоѥмоу съ миръмь · 30. ıако видѣста очи мой сп҇сниѥ твоѥ · 31. ѥже ѥси оуготовалъ предъ лицемь всѣхъ людий твоихъ · 32. свѣтъ въ ѿкръвениѥ ıазыкомъ и въ славоу людⷣй твоихъ изл҇ıа · 33. и бѣ ѡцⷭь ѥго и мт҇и чюдѧща сѧ ѡ гл҇емыхъ ѡ нѥмь · 34. и бл҇го слови ıа сумеонъ и реⷹ къ мрⷭий мт҇ри ѥго · се сь лежїть на падениѥ многымъ и на въстаниѥ въ изл҇и ·

135 зв.

и въ знамение прекы глюемоу · 35. и тебе же само й дшю пройдеть ороужиие · да ѿкрыють ѿ многъ срдць помышлениꙗ · 36. и бѣ аньна прроца дъщи фаноуилева · и си заматрѣ въши въ днехъ мнозѣхъ живъши съ моужемь · з · лѣ ѿ двтва своего · 37. и та в'дова до · п · и четырь лѣ · и ѿ црквe не ѿхожаше · постомь и млтвами слоужащи гви днь и нощь · 38. и та въ тъ ча предъставшї · исповѣдаше сѧ гви · и глаше ѡ немь всѣмъ чающїмъ избавлениꙗ въ иерлмѣ · 39. и сконьчаша сѧ всѧ по законоу гню · и възвратиша въ галилѣю въ градъ свой назарефъ · 40. отроча же растѧше и крѣплѧше дхмь испълнѧꙗ сѧ премоудрости · и блго дать бжиꙗ бѣ на немь ⁘

г Сго · сумеона бгоприимьц · еуа · тъ · И бѣ чловкъ ⁘

д Сго ѡца · сидора ⁘
е Стоѣ м · агафие ⁘
ѕ Сго · вукола еппа ⁘
з Сго ѡца · парфениꙗ ⁘
и Сго прро · захарьѣ ⁘
ѳ Сго м · никифора ⁘
і Сго м · харлампиꙗ ⁘
аі Сго м · власиꙗ ⁘
ві Сго · мелетиа · еппа ⁘
гі Сго ѡца · мартиниана ⁘
ді Сго ѡца · аоуксентиꙗ ⁘
еі Сго · ѡнисима ⁘
ѕі Сго м · пам'фила ⁘
зі Сго м · феѡдора тирона · еуа · ѿ ма · в поне · зі · не · въ луцѣ ⁘
иі Сго · леонтиа · папы ⁘
ѳі Сго · филимона · еппа ⁘
к Сго · леѡнтиа · еппа ⁘
ка Сго · еустафиа · патр ⁘
кв Обрѣ · лю · и · въ евген ⁘
кг Сго · полукарпа · еппа ⁘
кд Обрѣ · гла · иѡа · прдча · еуа · на зау · в че · г · не · лоу · а на лирг · в поне · г · не · ма ⁘
ке Сго ѡца · тарасиа ⁘
кѕ Сго ѡца · пьрфоуриꙗ ⁘
кз Сго ѡца · прокопиа ⁘
ки Сго · нестера · еппа ⁘

136

Мцⷭ҇ь · Мартъ ·
имать днїй · л҃а · днь имаⷮ
чⷭ҇а · в҃ї · а в нⷪ҇щ · в҃ї ⁘
ⷶ Ст҃ꙑꙗ мцⷱ҇ · еоудокиѣ ⁘
ⷡ Сг҃о мⷱ҇ · феѡдота · еⷭ҇па ⁘
ⷢ Сг҃о мⷱ҇ · еутропиꙗ ⁘
ⷣ Сг҃о мⷱ҇ · паоула ⁘
ⷷ Сг҃о · конона ѡгородни ⁘
ѕ҃ Ст҃ꙑ мⷱ҇ · м҃в · въ сеⷭ҇ва ⁘
з҃ Сг҃о · васильꙗ · еⷭ҇па ⁘
ⷫ Сг҃о · феѡфилакта · еⷭ҇па ⁘
ѳ҃ Стх҃ъ мк · м҃ · те · еуⷢ҇а · въ
срдⷭ҇е · и҃ · неⷣ · маⷮ ⁘
ї҃ Сг҃о мⷱ҇ · кондрата ⁘
а҃ї Сг҃о · софрониꙗ · еⷭ҇па ⁘
в҃ї Сг҃о · феѡфана исповⷣѣ ⁘
г҃ї Сг҃о ѡц҃а · венедикта ⁘
д҃ї Сг҃о мⷱ҇ · александра ⁘
є҃ї Сг҃о мⷱ҇ · папꙑ ⁘
ѕ҃ї Сг҃о мⷱ҇ · романа ⁘
з҃ї Сг҃о · алексиꙗ чл҃вка би҃ꙗ ⁘
и҃ї Сг҃о · курила · еⷭ҇па ⁘
ѳ҃ї Сг҃о мⷱ҇ · хроусанфа ⁘
к҃ Ст҃оѣ мⷱ҇ · фотиньѣ самар ⁘
к҃а Сг҃о ѡц҃а · иꙗкова ⁘
к҃в Сг҃о васильꙗ · еⷭ҇па ⁘
к҃г Сг҃о мⷱ҇ · никона ⁘

к҃д Сг҃о · артемиꙗ · еⷭ҇па ⁘
к҃є Блговѣщⷩ҇е · ст҃ꙑꙗ бц҃а · еуⷢ҇а ·
на заⷱ҇ · въ · и҃ · септⷡ҇ · въста
въши мр · а се на литⷬ҇гий ·
еуⷢ҇ае · ѿ лоⷦ҇у ⁘
Л І Въ онⷣ҇ꙑ · 24. зачатъ иєлиса
вефь жена зарьина[90] · и та
ꙗше сѧ · є҃ · мцⷭ҇ь гл҃щи · 25. ꙗ
ко тако створи мнѣ гь ·
въ дн҃и в҃ ниꙗже призрѣ
ѿꙗти поношение мое
въ чл҃вцѣхъ · 26. въ · ѕ҃ · мцⷭ҇ь ·
посланъ бⷭ҇ꙑ архангл҃ъ га
врилъ ѿ б҃а въ градъ гали
лѣйскꙑй · ємоу же имꙗ
назарефъ · 27. къ дв҃ѣй оброу
чень моужеви ємоу же
имꙗ иѡсифъ · ѿ домоу
дв҃два · имꙗ дв҃ѣй мр҃иꙗ ·
28. и въшьдъ к҃ нєй англ҃ъ реⷱ҇ ·
радоуй сѧ бл҃гтьнаꙗ гь с то
бою · бл҃гнⷭ҇а тꙑ въ женахъ ·
29. она же слꙑшавъши съмѧ
те сѧ о словеси єго · и помꙑ
шлѧше въ себе · како се боу
деть цѣлование · 30. и реⷱ҇ англ҃ъ
не бой сѧ мр҃иє · обрѣте бо
бл҃гть ѿ б҃а · 31. и се зачнеши

[90] Замість захарьина.

136 зв.

въ чревѣ и родиши с҃нъ и на
ре҃ши имѧ ѥмоу іс҃ъ · 32. се
боудеть велий · и с҃нъ вы
шнѧго наре҃ть · и дасть
ѥмоу г҃ь б҃ъ престолъ д҃вдвъ
ѡ҃ца ѥго · 33. и въцр҃ить сѧ въ
домоу иѧковли въ вѣкы ·
и цр҃твоу ѥго н҃ѣ коньца ·
34. и рече м҃риѧ къ анг҃лоу · ка
ко се боудеть мнѣ иде моу
жа не ꙁнаю · 35. и ѿвѣщавъ а
н҃глъ рече къ нѥй д҃хъ ст҃ы
й найдеть на тѧ · и сила вы
ш҆нѧго осѣнить тѧ · тѣ
мь же родит҃ь ст҃о нарет҃ь
с҃нъ выш҆нѧго · 36. и се ѥлиса
вефь оужика твоѧ · и та ꙁа
чатъ с҃на въ старости своѥ
й · и м҃ць шесть ѥй нари
цаѥмѣй неплодъви · 37. ѧ
ко не иꙁнеможеть ѿ б҃а
всѧкъ г҃лъ · 38. ре҃ же м҃риѧ се
раба б҃иѧ боуди мнѣ по
г҃лоу твоѥмоу · и ѿиде а
н҃глъ ѿ нѥѧ ⁘
кг Съборъ архан҃гла гаврила ⁘
кз Ст҃оѣ м҃ · матроны ⁘
ки С҃го м҃ филита ⁘
кѳ С҃го м҃ · марка ⁘
л С҃го і҃ѡ · лѣствичн҃и ⁘
ла С҃го м҃ · оуара ⁘

М҃ць · Апр҃и · Им҃а
дн҃и · л҃ · въ д҃не ч҃а · г҃і · а в н҃о · д҃і ⁘
а Ст҃оѣ м҃риѣ · ѥюптѧнъıн ⁘
в С҃го ѡ҃ца · никиты ⁘
г Ст҃оѣ · феѡдосиѣ д҃вцѣ ⁘
д С҃го · феодоула четьца ⁘
е С҃го ѡ҃ца · геѡргиѧ ⁘
ѕ С҃го · еутоухиѧ · еп҃па ⁘
з С҃го · георгиѧ · еп҃па ⁘
и С҃го · ап҃ла · родиона ⁘
ѳ С҃го м҃ · еупсоухиѧ ⁘
і С҃го м҃ · терентиѧ ⁘
аі С҃го · антипы · еп҃па ⁘
ві С҃го ѡ҃ца · василья ⁘
гі Ст҃оѣ м҃ц · феѡдосиѣ ⁘
ді С҃го м҃ · симеѡна ⁘
еі С҃го м҃ · савы ⁘
ѕі С҃го м҃ · леонида ⁘
зі С҃го · агапита · папы ⁘
иі С҃го еп҃па · коуꙁмы ⁘
ѳі С҃го ѡ҃ца · і҃ѡ · палеѡлавр ⁘
к С҃го · феѡдора трихин҃ь ⁘
ка С҃го · феѡдора · и҃ в пергий ⁘
кв С҃го · феѡдора сикеѡта ⁘

137

кг Сго и вели · м · геѡргиꙗ · еуа ·
соу · г · по па ⁘
кд Сго · м · савъı стратила ⁘
ке Сго апла · марка · еуалиста ·
еуа · въ сре · ді · не · ѿ ма
рка ·
кѕ Сго м · василиꙗ ⁘
кз Сго · симеѡна сродни гн ⁘
ки Сго апла · ꙗсона · и сосипа
тра · еуа · не · е · лоу ⁘
кѳ Сго ѡца · мемнона ⁘
л Сго апла · иꙗкова ꙁеведѣѡв' ·
еуа · не · а · лоу ⁘
Мць · Маи · Има
дний · ла · въ дне ча · ді · а
в' нощи · гі ⁘
а Сго пррка · иеремиꙗ ⁘
в Сго ѡца · афанасиꙗ ⁘
г Сго · тимофѣа · еппа ⁘
д Сго ѡца · никитъı ⁘
е Стоѣ мц · ирини ⁘
ѕ Сго · иѡва · еуа · соу · г · ма ⁘
з Ꙁнамениѥ чтнаго крь ⁘
и Сго · іѡ · босло ⁘ іѡ ⁘
Йо XXI Въ онѡ · 25. стоꙗхоу при кртѣ
ісвѣ · мти ѥго и сестра
мтре ѥго · мриꙗ клеѡ
пова · и мриꙗ магда
лъıни · 26. ісъ же видѣвъ ма
терь и оучeника стоꙗща
ѥгоже люблꙗше · гла
мтри жено се снъ
твой · 27. потомь же
гла оучeникоу се мти
твоꙗ · и ѿ того часа поꙗ
тъ ю оучeникъ въ своꙗ
си · Йо XXI 24. сь ѥсть оучeникъ съ
вѣдительствоуꙗй ѡ си
хъ · иже и написа си · и
вѣмь ꙗко истиньно ѥ
свѣдительство ѥго · 25. соу
ть же ина многаꙗ же съ
твори ісъ · ꙗже аще по ѥ
диномоу писана бъıва
ють · ни самомоу м'ню
всемоу мироу въмѣсті
ти пишемъıхъ книгъ
аминь ⁘
ѳ Сго прро · исаиꙗ · и прене · мю ·
сго ѡца · николъı · иꙁ мю
ръ въ баръ · еуа · декѧ · ѕ ⁘
і Сго апла · симона · еуа · в че ·
в · не · лоу ⁘
аі Сго м · мокиꙗ ⁘
ві Сго ѡца · епифана ⁘
гі Стоѣ м · глоукериѣ ⁘

137 зв.

ді҃ Сг҃о мⷱ҇ · исидора ⁘
еі҃ Сг҃о ѡц҃а · пахомиꙗ · еуⷢ҇а
декаⷡ҇ въ · е҃ ⁘
ѕі҃ Сг҃о ѡц҃а · геѡргиꙗ · ми
трополита ⁘
зі҃ Сг҃о апⷭ҇ла · ан᾿дроника ⁘
иі҃ Ст҃ѣ мⷱ҇ц · текоусиѥ ⁘
ѳі҃ Сг҃о мⷱ҇ · патрикиꙗ ⁘
к҃ Сг҃о · мⷱ҇ · фалелѣꙗ · еуⷢ҇а ·
соⷡ҇у · і҃ · лоⷦ҇у ⁘
ка҃ Сг҃о цр҃ꙗ · костѧнтина · и
мт҃ре ѥго · еленꙑ · еуⷢ҇а ·
в чⷮ҇е · е҃ · неⷣ҇ · ѿ іѡ҃а ⁘
кв҃ Сг҃о мⷱ҇ · василиска ⁘
кг҃ Сг҃о михаила · епⷭ҇па ⁘
Въ тⷤ҇ъ · дн҃ь · ѡбрⷮ҇ѣ · чⷭ҇тнаго
телесе сг҃о · леѡнтиꙗ ·
епⷭ҇па ростовьскаго · еуⷢ҇а ·
въ вⷮ҇ъ · и҃ · неⷣ҇ · мⷪ҇а ⁘
кд҃ Сг҃о · сумеѡна · иⷤ҇ на див᾿н ⁘
еуⷢ҇а · септⷡ҇ѧ · а҃ ⁘
ке҃ Обрⷮ҇ѣ · глⷡ҇а · г҃ · ѥю · іѡ҃а · прⷪ҇ча ·
еуⷢ҇а · феⷡ҇р · кд҃ ⁘
кѕ҃ Сг҃о апⷭ҇ла · карпа ⁘
кз҃ Сг҃о мⷱ҇ · ферапонта ⁘
ки҃ Сг҃о · еладиꙗ ⁘
кѳ҃ Ст҃ѣ · феѡдосиѣ двⷰ҇ѣ ⁘
л҃ Сг҃о ѡц҃а · исакиꙗ ⁘

ла҃ Сг҃о мⷱ҇ · ермиа ⁘

Мцⷭ҇ь · Иоунь · Имⷮ҇а
дн҃ий · л҃ · въ дн҃е чⷭ҇а · еі҃ · а
в᾿ нощи · ѳ҃ ⁘

а҃ Сг҃о · иоустина философа ⁘
в҃ Сг҃о ѡц҃а · никифора ⁘
г҃ Сг҃о ѡц҃а лоукиана ⁘
д҃ Сг҃о ѡц҃а · митрофана ⁘
е҃ Сг҃о мⷱ҇ · христофора ⁘
ѕ҃ Сг҃о мⷱ҇ · дорофѣа ⁘
з҃ Сг҃о мⷱ҇ · феѡдота ⁘
и҃ Сг҃о мⷱ҇ · феѡдора · иⷤ҇ въ еухат ⁘
ѳ҃ Сг҃о мⷱ҇ · александра ⁘
і҃ Сг҃о епⷭ҇па · тимофѣа ⁘
аі҃ Ст҃ою апⷭ҇лоу · варфоломѣꙗ ·
и варнавꙑ · еуⷢ҇а · лоучино ⁘
ві҃ Сг҃о ѡц҃а · еноуфриꙗ ⁘
гі҃ Ст҃ѣ мⷱ҇ · акюлинꙑ ⁘
ді҃ Сг҃о прⷦ҇о · иѥлисѣꙗ ⁘
еі҃ Сг҃о прⷦ҇о · амоса ⁘
ѕі҃ Сг҃о ѡц҃а · тоухона ⁘
зі҃ Сг҃о мⷱ҇ · маноуила ⁘
иі҃ Сг҃о мⷱ҇ · леѡнтиꙗ ⁘
ѳі҃ Сг҃о апⷭ҇ла · июдꙑ · еуⷢ҇а · въ вⷮ҇ъ ·
ді҃ · неⷣ҇ · ѿ марка ⁘
к҃ Сг҃о епⷭ҇па · мефодиꙗ ⁘
ка҃ Сг҃о мⷱ҇ · иоульꙗна ⁘

138

ⷦ҃ⷡ **С҃го** мⷹ҃ · евсевиꙗ ⁘
ⷦ҃ⷢ **С҃тоѣ** мⷹ҃ц · агрипинъı ⁘
ⷦ҃ⷣ **Р**жⷭ҇ь с҃го · і҃ѡ · кⷭ҇ртлꙗ · еⷢ҇ѵа ·
на ꙁаⷮ҇ѵ · фⷡ҇ерарѧ · к҃д · а се на
лиⷮ҇ргий · еⷢ҇ѵа · ѿ лⷦ҇оу ⁘
Л 1. **П**онеже оубо мноꙁи на
І чаша чинити повѣ
сть ѡ иꙁвѣстьнъıхъ
въ насъ вещехъ · 2. ꙗко
же предаша намъ бъı
въшей искони самовидь
ци и слоугъı словеси · 3. и
ꙁволи сѧ мнѣ хоужьше
моу испьрва по всѣхъ
въистиноу по рѧдоу пи
сати тебе славьнъıй фе
ѡфиле · 4. да раꙁоумѣѥші
о нихъже наоучилъ сѧ
ѥси словесьхъ оутвьрже
ниѥ · 5. бⷭ҇ъı въ дн҃и ирода
цⷭ҇рꙗ июдѣйска · иерѣй
етеръ именьмь ꙁахари
ꙗ · ѿ ѥпимариꙗ авианѧ ·
и жена ѥго ѿ дъщери и
аронь · имѧ ѥй ѥлиса
вефь · 6. бѣста же оба пра
вьдьна предъ б҃мь · ходѧ
ща въ ꙁаповѣдьхъ и ѡ
правьданиихъ гⷭ҇нихъ
бес порока · 7. и не бѣ има
чада · понеже бѣ иѥли
савефь неплодъı · и оба
ꙁаматрѣвъша въ дн҃ьхъ
своихъ · 8. и бⷭ҇ъı слоужащю
ѥмоу въ дн҃ь чредъı своѥ
ꙗ предъ б҃мь · 9. по ѡбъıчаю
иерѣйскомоу · лоучи
сѧ ѥмоу покадити въ
црⷭ҇квь гⷭ҇ню въшьдъшю ·
10. и все множьство людий
бѣ мл҃твоу дѣꙗ вънѣ
въ годъ темьꙗна · 11. и ꙗві
сѧ ѥмоу анг҃лъ гⷭ҇нь стоꙗ
о десноую ѡлтарѧ кади
льнаго · 12. и смѧте сѧ ꙁаха
риꙗ видѣвъ и · и страхъ
нападе на нь · 13. и рⷹ҇е к нѥ
моу анг҃лъ гⷭ҇нь не бой сѧ
ꙁахариѥ · ꙁане оуслъı
шана бⷭ҇ъı мл҃тва твоꙗ ·
и се жена твоꙗ иѥлисаве
фь ꙁачнеть и родить сн҃ъ
тебе · и нарⷹ҇еши имꙗ ѥ
моу ӏѡанъ · 14. и боудеть
тебе радость и веселиѥ ·
и мноꙁи о рⷭ҇жтвѣ ѥго въ

138 зв.

зрадоуютⷭ҇ь · 15. боудеть бо велий предъ б҃мь · и вина и сикера не имать пїти · и д҃ха ст҃го испълнїтⷭ҇ь · и ѥще ищрева м҃тре своѥꙗ · 16. и многы с҃ны и і҃злвы обратить къ г҃оу б҃оу ихъ · 17. и тъ предъидеть предъ нимь д҃хмь и силою илиною · обратить с҃рдца ѡ҃цмъ на чада · и противьныꙗ въ моудрости правьдьныхъ · оуготовати гⷭ҇ви люди съвършены · 18. и реⷱ҇ захарьꙗ къ а҃нглоу по чемоу разоумѣю се · азъ бо ѥсмь старъ и жена моꙗ замт҃рѣвъши въ д҃ньхъ своихъ · 19. и ѿвѣщавъ а҃нглъ реⷱ҇ ѥмоу · азъ ѥсмь гаврилъ предъстоꙗй предъ б҃мь · и посланъ ѥсмь г҃лати тебе · и б҃лговѣстити тебе · 20. и се боудеши мълча и не могый г҃лати до негоже д҃не боудеть се · зане не вѣрова словесьмъ моимъ · ꙗже събоудетⷭ҇ь въ времѧ своѥ · 21. и бѣша людиѥ жидоущий захариꙗ · и чюжахоу сѧ ѥже медлѧше въ ц҃ркви · 22. ишьдъ не можаше г҃лати къ людьмъ · и разоумѣша ꙗко видѣнїѥ видѣ въ ц҃ркви · и тъ бѣ помаваꙗ имъ · и пребываше нѣмъ · 23. и бⷭ҇ы ꙗко и спълниша сѧ д҃ньѥ слоужьбы ѥго · иде въ домъ свой · 24. по сихъ же д҃ньхъ зачатъ ѥлисавефь жена ѥго · и таꙗше сѧ · е҃ · мцⷭ҇ь г҃лщи · 25. ꙗко тако створи мнѣ г҃ь въ д҃ни въ нꙗже призрѣ ѿꙗти поношенїѥ моѥ въ ч҃лвцѣхъ · 57. ѥлїсавеф иже испълнишаⷭ҇ д҃ньѥ родити ѥй · и роди с҃нъ · 58. и слышаша окрⷭ҇тъ живоущий рожениѥ ѥꙗ · ꙗко възвеличилъ ѥсть г҃ь млⷭ҇ть свою съ нею · и радовахоу сѧ съ нею · 59. и бⷭ҇ы въ · и҃ · д҃нь · придоша ѡбрѣзатъ отрочате · и на

139

рицахоуть и именьмь ѡ
ц҃а своѥго ӡахариꙗ · 60. и ѿвѣ
щавъши м҃ти ѥго рѣ҃ ни · нъ
да наре҃ть имꙗ ѥмоу iѡ҃анъ ·
61. и рѣша ѥй ꙗко никтоже
ѥсть ѿ рожениꙗ твоѥго
иже нарицаѥ҃ть имень
мь тѣмь · 62. помавахоу же
ѡц҃ю ѥго како бꙑ и хотѣ
лъ нарещи · 63. испрошь дъ
щицю написа г҃лꙗ · iѡ҃а
нъ ѥсть имꙗ ѥмоу · и чю
диша ѥмоу вси · 64. и ѿвьрӡо
ша оуста ѥго абиѥ · и ꙗ
ӡꙑкъ ѥго · и г҃лше бл҃гвѧ
б҃а · 65. и б҃ꙑ на всѣхъ страхъ
живоущихъ окр҃тъ ѥго ·
и въ всей странѣ июдѣй
стѣй проповѣдаѥми бѧ
хоу г҃ли си · 66. и положиша вь
си на ср҃дцихъ своихъ г҃лю
ще · что оубо отроча се боу
деть · и роука г҃нꙗ бѣ съ нї
мь · 67. и ӡахарьꙗ ѡц҃ь ѥго и
спълни сѧ д҃хмь ст҃ꙑмь
и пр҃рчьствова г҃лꙗ · 68. **Бл҃го**
словленъ г҃ь б҃ъ иӡ҃лвъ ꙗ
ко посѣти и створи иӡба
вление людьмъ своимъ ·
76. и тꙑ отроча пр҃ркъ наре
ши сѧ · предъидеши бо
предъ лицьмь г҃немь оу
готовати поути ѥго · 77. да
ти раӡоумъ сп҃сниꙗ лю
дьмъ ѥго въ ѿпоущени
ѥ грѣхъ нашихъ · 80. отро
ча же растѧше и крѣплѧ
ше сѧ д҃хмь · и бѣ въ поу
стꙑнꙗхъ до д҃не ꙗвленї
ꙗ своѥго къ иӡ҃лю ⁘
к҃е **Ст҃оѣ** · феврониѣ ⁘
к҃г **Сг҃о** ѡц҃а · д҃вда ⁘
к҃ӡ **Сг҃о** ѡц҃а · самсона ⁘
к҃и **Ст҃ою** м҃к · кюра · iѡ҃а · еу҃а ·
ноꙗ · а҃ ⁘
к҃ѳ **Ст҃ою** ап҃лоу · петра · и павла ·
еуа҃е · **ѿ** м҃а ⁘
Мт XVI **Въ** о҃но · 13. пришьдъ iс҃ъ въ
страноу кесариꙗ фили
повꙑ · въпрашаше оуче
никꙑ своꙗ г҃лꙗ · кого
г҃лють мꙗ ч҃лвци соуща
с҃на ч҃лвчьскаго · 14. они же
рѣша ѥмоу · ови iѡ҃ана
кр҃тлꙗ · иний же илью ·
дроуӡий же иѥремию ·

139 зв.

ли ѥдиго[91] ѿ прркъ · 15. гла и
мъ ісъ вы же кого мя глє
те быти · 16. ѿвѣщавъ же
симонъ петръ рє ѥмоу ·
ты ѥси хсъ снъ ба жива
го · 17. ѿвѣщавъ ісъ рє ѥмоу ·
блжнъ ѥси симоне ва
риѡна · ꙗко плъть и
кръвь не ꙗви тебе · нъ о
ць мой иже ѥсть на нбсь
хъ · 18. и азъ же тебе глю ꙗ
ко ты ѥси петръ и на се
мь камени съзижю
црквь мою · и врата адо
ва не оудолѣють ѥй · 19. и
дамь тебе ключа цртвї
ꙗ нбнаго · ѥгоже аще съ
вяжеши на земли боуде
ть связанъ на нбсьхъ ·
и ѥгоже аще раздрѣши
ши на земли · боудеть
раздрѣшьнъ на нбсьхъ ⁘
л Сборъ стхъ · аплъ · ві · те ·
еуа · въ вто · ві · нє · ѿ м ⁘

Мць · Иоуль · И
мать днии · ла · въ днє
ча · ді · а в нощи · ї ⁘

а Стою безмездьни · коузм ·
и дамиана · еуа · нов · а ⁘
в Положениѥ ризы стыꙗ бц ·
еуа · септ · и ⁘
г Сго м · оуакиньфа ⁘
д Сго · андрѣа · еппа ⁘
е Сго ѡца · еуламъпада ⁘
ѕ Сго ѡца · сисоꙗ ⁘
з Сго ѡца · фомы ⁘
и Сго м · прокопиа · еуа ·
соу · г · по па ⁘
ѳ Сго · панъкратиꙗ ⁘
і Стхъ м · ме ⁘
аі Стоѣ м · еуфимьѣ · еуа ·
въ вт · стыꙗ нє · ѿ полу ⁘
ві Стоѣ м · голѣндоухы ⁘
гі Сго апла · акюлы ⁘
ді Сго · иосифа · еппа ⁘
єі Сго м · кюрика · и оулиты ·
еуа · соу · г · по па ⁘[92]
ѕі Сго м · онисифора ⁘
зі Сго · анфиногена ⁘
иі Сго м · емилиана ⁘
ѳі Сго ѡца · диа ⁘
к Сго про · ильѣ · еуа · в пя ·
а · нє · лоу ⁘
ка Сго про · иѥзекиꙗ ⁘
кв Стоѣ · мриѣ магдалын ·

[91] Замість ѥдиного.

[92] На полі приписано дрібнішим почерком у XIV ст.: въ т же днь кн[яз] воломи[и]ра.

140

еуⷢа · в҃ · въскрⷭѣ ⁘
кг҃ С҃го мⷹ · трофима ⁘
кд҃ Ст҃оѣ мⷹц · хрьстинъı · въ тⷤ҇ъ
дн҃ь ст҃ою мⷹк · борⷭи · и глѣб҄ ·
еуⷢа · соⷡу · г҃ · по пⷭа ⁘
ке҃ Оуспениѥ аньнъı · мтр҃е ст҃ъı
ꙗ бц҃а · еуⷢа · соⷡу · ѕ҃ · лоⷦу ⁘
кѕ҃ С҃го ѡц҃а · симеѡна · еуⷢа ·
септⷡꙙ а҃ ⁘
кз҃ С҃го мⷹ · пантелѣимона ⁘
ки҃ С҃го мⷹ · еустафиꙗ ⁘
кѳ҃ С҃го мⷹ · калиника ⁘
л҃ С҃го апⷭла · силъı ⁘
ла҃ Ст҃оѣ мⷹ · иоулитъı ⁘ еуⷢа · въ
срⷣе · и҃ · нⷣе · мⷴа ⁘

Мцⷭь · Авгоустъ ·
имать дн҃ий · л҃а · въ дн҃е
ѵⷭа · г҃і · а в нⷳо · а҃і ⁘
а҃ Ст҃хъ макавей · елеаꙁара ·
и соломоний ⁘
в҃ Пренⷭе · мⷳо · сг҃о пьрвомⷹ · сте
фана · еуⷢа · въ пⷮꙗ · е҃і ·
нⷣе · марка ⁘
г҃ С҃го ѡц҃а · фаоуста ⁘
д҃ С҃го мⷹ · елеоуфериꙗ ⁘
е҃ С҃го мⷹ · еусегниꙗ ⁘
ѕ҃ Прешбражениѥ г҃а наш҃е іс҃ х҃а ⁘

на ꙁаⷮу · еуⷢа · ѿ марка ·
М **В**ъ онⷡо · 2. поꙗтъ іс҃ъ петра
IX иꙗкова іѡ҃ана · и въꙁве
де ꙗ на гороу въıсокоу ѥ
динъı · и преобраꙁи сꙙ
предъ ними · 3. и бъıша
риꙁъı ѥго бльщаща сꙙ ꙗ
ко снѣгъ · ꙗцѣхъ же не
можеть гнафѣꙗ на ꙁе
мльꙗ тако оубѣлити · 4. и
ꙗви сꙙ имъ ильꙗ съ мо
сѣѥмь · и бѣста гл҃юща
съ іс҃мь · 5. и ѿвѣщавъ пе
тръ гл҃а къ іс҃ви равьви ·
добро ѥсть намъ сде бъı
ти · да створимъ три ски
ниꙗ · тебѣ ѥдиноу мо
сѣови ѥдиноу ильи ѥді
ноу · 6. не вѣдꙗше бо что
гл҃ють пристрашьни бо
бꙙхоу · 7. бⷭъı же облакъ
осѣнꙙꙗ · и приде глⷭа иꙁъ
ѡблака гл҃ꙗ · се ѥсть сн҃ъ
мой възлюбленъıй · по
слоушайте ѥго · 8. и вънеꙁа
поу възрѣвъше никогоже
не видѣша · тъкмо іс҃а ѥ
диного съ собою 9. съходꙗ

140 зв.

щемъ же имъ съ горы · за
прѣти имъ да никомоу
же не повѣдать · тъкмо
сн҃ъ чл҃вчьскъıй югда и
з мьртвъıхъ въскрьсне
ть ⁖ а се на лiⷮргий ·
еⷢ҇ѵа · ѿ мⷶ ⁖
Мт Въ онⷡо · 1. поꙗтъ іс҃ъ петра
XVII иꙗкова иωана брата ю
го · и възведе ꙗ на гороу
въıсокоу юдинъı · 2. и пре
образи сѧ предъ ними ·
и просвьтѣ сѧ лице юго
ꙗко сл҃нце · а ризъı юго бъı
ша бѣлъı ꙗко свѣтъ · 3. и
се ꙗвиста сѧ имъ мойси
илиꙗ съ нимь гл҃ща · 4. ѿ
вѣщавъ же петръ реⷱ҇ юмоу
г҃и добро юсть намъ с҆де
бъıти · аще хощеши да
створимъ сде три кровъı ·
тебе юдинъ мосѣови ю
динъ ильй юдинъ · 5. юще
же юмоу гл҃щю · се облакъ
свѣтьлъ осиꙗ ꙗ · и глⷭ҇а и
зъ блака[93] гл҃ꙗ · сь юсть сн҃ъ
мой възлюбленъıй ω
нюмьже бл҃говолихъ ·
того послоушайте · 6. слъı
шавъше же оученици юⷢ҇
падоша ници · и оубоꙗ
ша сѧ зѣло · 7. и пристоупль
іс҃ъ прикосноу сѧ ихъ · и
реⷱ҇ въстанѣте не бойте сѧ ·
8. и възведъше очи свой не
видѣша никогоже · тъ
кмо іс҃а юдиного · 9. и съхо
дѧщемъ имъ съ горъı · за
повѣда имъ гл҃ꙗ · нико
моуже не повѣдите ви
дѣниꙗ · дондеже сн҃ъ
чл҃вчьскъıй из мьртвъı
хъ въскрьснеть ⁖
з҃ Сг҃о мⷱ҇ · доментиа ⁖
и҃ Сг҃о ωц҃а · юмилиана ⁖
ѳ҃ Сг҃о апⷭ҇ла · матфѣа · еⷢ҇ѵалⷭ҇и ·
еⷢ҇ѵа · въ срⷣе · еі҃ · неⷣ · лоⷦ҇у ⁖
і҃ Сг҃о ωц҃а · лаврентиꙗ ⁖
аі҃ Сг҃о · еѵпла дьꙗкона ⁖
ві҃ Сг҃о мⷱ҇ · фотиа ⁖
гі҃ Сг҃о · максима ⁖
ді҃ Сг҃о прⷦ҇ро · михѣꙗ · еⷢ҇ѵа · въ
вⷮ҇ъ · а҃ · неⷣ · лоⷦ҇у ⁖
еі҃ Оуспению прест҃ꙑꙗ бц҃а ·
слⷤ҇оу · септⷡ҇ѧ · и҃ ⁖
ѕі҃ Сг҃о и нероукотворенⷢ҇а ωбраⷥ҇ ⁖

[93] Замість облака.

141

[ꙁі] Стго · паоула · и оулитꙑ ⁘
[иі] Стго м҃ · флора · и лавра ⁘ еѵ҃а ·
в пт҃а · ꙁ҃ · нд҃е · лк҃оу ⁘
[ѳі] Стго · андрѣа стратилата ⁘
[к] Стго прр҃ка · самоила ⁘
[ка] Стоѣ · мц҃ · васъсꙑ ⁘
[кв] Стго м҃ · агафоника ·
[кг] Стго оц҃а · калиника ⁘
[кд] Стго м҃ · еутоухиꙗ ⁘
[ке] Стго ап҃ла · тита ⁘
[кѕ] Стго м҃ · андрѣана · и наталї
ѥ · еѵ҃а · со҃у · г҃ · по п҃а ⁘
[кꙁ] Стго оц҃а · поумина ⁘
[ки] Стго · мосѣа · мюрина ⁘
[кѳ] Оусѣкновениѥ гл҃а · стго іѡ҃а
на кр҃тлꙗ · на ꙁа҃у · еѵ҃а · фе҃
рарѧ · кд҃ · а се на лит҃ргий ⁘
еѵ҃а · ѿ марка ⁘
M VI Въ онъ · 14. слꙑшавъ[94] иродъ
цр҃ь слоухъ ісвъ · ꙗвѣ бо
бꙑ имꙗ ѥго · и гл҃а іѡ҃а
нъ кр҃тль въста ѿ мь
ртвꙑхъ · и сего ради
силꙑ дѣютъ ѡ нѥмь · 15. и
ни же гл҃ахоу ꙗко илиꙗ
ѥсть · ови же гл҃ахоу ꙗко
ѥдинъ ѿ прр҃къ ѥсть · 16. слꙑ
шавъ же иродъ ре҃ · ꙗко ѥго
же азъ оусѣкноухъ іѡ҃а
нъ тъ ѥсть въсталъ ѿ мь
ртвꙑхъ · 17. тъ бо иродъ по
славъ ꙗтъ іѡ҃ана · и съвѧ
ꙁавъ и въсади въ тьмни
цю · иродиꙗдꙑ дѣлꙗ же
нꙑ брата филипа своѥго ·
ꙗко ожени сѧ ѥю · 18. гл҃ше
іѡ҃анъ иродови · ꙗко не до
стоить тобѣ имѣти же
нꙑ брата филипа своѥго ·
19. иродии[95] же гнѣваше сѧ на
нь · и хотѧше и оубити
и не можаше · 20. иродъ бо бо
ꙗше сѧ іѡ҃ана · вѣдꙑй ѥ
го моужа правьдьна и ст҃а ·
и хранѧше и и послоуша
ше ѥго · и много творѧше
и въ сласть ѥго послоуша
ше · 21. и бꙑвъшю дн҃и потре
бьноу · ѥгда иродъ родь
ствоу своѥмоу вечерю тво
рѧше · и кнѧꙁьмъ своимъ ·
и тꙑсоущьникомъ · и
старѣйшинамъ галилѣ
йскꙑмъ · 22. и въшьдъши
дъщери иродьꙗдѣ и пла
савъши и оугожьши иро

[94] У слові слꙑшавъ літера в затерта.

[95] Пор. в ЄМ 206 б: иродиа.

141 зв.

дови и възлежащимъ съ нимь · и рⷱ҇е цⷭ҇рь дв҃ци · проси оу мене ѥгоже аще хощеши и дамь ти · 23. и клятъ сѧ ѥй · и рⷱ҇е дамь ти до полъ цⷭ҇твиꙗ моѥго · 24. она же шьдъши рⷱ҇е мт҃ри своѥй · что прошю она же рⷱ҇е главы іѡ҃ана кⷭ҇тлꙗ · 25. и въшьдъши оубо съ тъщаниѥмь къ цⷭ҇рю просі гл҃ющи · хощю да даси ми оусѣщеноу главоу на блюдѣ іѡ҃ана кⷭ҇тлꙗ · 26. и прискърбьнъ бывъ цⷭ҇рь за клꙗтвоу и възлежащий съ нимь · не въсхотѣ ѿрещи сѧ ѥй · 27. и абьѥ посла цⷭ҇рь воина · и повелѣ принести главоу ѥго · 28. онъ же шьдъ оусѣкноу и въ тьмници · и принесе главоу ѥго на блюдѣ · и дасть дв҃ци · и дв҃ца дасть ю мт҃ри своѥй · 29. и слышавъше оученици ѥго придоша и в҄зѧша троупъ ѥго · и положиша и въ гробѣ · 30. и събраша сѧ аⷭ҇пли къ ісв҃и · и възвѣстиша ѥмоу вся · ѥлико створиша и ѥлико наоучиша ⁘

ⷧ҇ **С**г҃о мⷱ҇ · филита ⁘

ⷧ҇ⷶ **П**оложениѥ поꙗса · ст҃ыꙗ бц҃а · въ халкопратий · еⷰ҇а · нⷣ҇е · еі · лоⷦ҇у ⁘

142

Єѵⷢ҇алиꙗ Въскрⷭ҇
снаꙗ · єѵⷢ҇а · а҃ · Єдинъı
й же на десѧте оученик ·
пⷭ҇и · въ соⷡ҇ · велⷦ҇и ⁘ єѵⷢ҇а · ѿ мⷴ҇а ·
Въ онⷡ҇о · миноувъши соубо
те мⷬ҇ · **пⷭ҇и · нⷣ҇е · г҃ · по пⷭ҇а ⁘**
єѵⷢ҇а · г҃ · ѿ мⷴ҇а ·
Въ онⷡ҇ю · 9. въскрⷭ҇ъ іⷭ҇ъ заоутра
ꙗви сѧ прⷤ҇е мрⷭ҇ий магд[ал][96] ·
пⷭ҇и · в чⷮ҇е · е҃ · нⷣ҇е на възнⷭ҇ен ·
заⷡ҇чнеѥ ⁘ єѵⷢ҇а · д҃ · ѿ лоⷦ҇у ⁘
Л XXIV **Въ** онⷡ҇о · 1. въ ѥдинъ соубо
тъ · зѣло рано придоша
женъı на гробъ несоуще
ꙗже оуготоваша ара
мафъı · и дроугъı с҆ ни
ми · 2. и обрѣтоша камь
нь ѿваленъ ѿ гроба · 3. и въ
шьдъше не обрѣтоша те
лесе гⷭ҇а іⷭ҇а · 4. и бⷭ҇ъı недомъı
слѧщемъ сѧ имъ · и се
моужа два стаста в҆ нихъ
въ ризахъ бльщащахъ
сѧ · 5. пристрашьномъ же
бъıвъшемъ и поклонь
шемъ лица на землю · ре
коста что ищете живаго
съ мьртвъıми · 6. нⷭ҇ѣ сде
нъ въста · помꙗнѣте ꙗ
коже гл҃а вамъ · ѥще съı
въ галилѣй гл҃ꙗ · 7. ꙗко по
добаѥть снⷭ҇оу чл҃вчьско
моу преданоу бъıти въ
роуцѣ чл҃вкъ грѣшьни
къ · и распꙗтоу бъıти
и третий дн҃ь въскрⷭ҇ноу
ти · 8. и помꙗноуша гл҃ъı
ѥго · 9. и възвращьша сѧ ѿ
гроба · възвѣстиша вьсѧ
ѥдиномоу на десѧте и
вьсѣмъ прочимъ · 10. бѧше
же мрⷭ҇ꙗ магдалъıни · и
аньна · и мрⷭ҇ꙗ иꙗковлꙗ
и проча с҆ ними · ꙗже
гл҃ахоу къ апⷭ҇ломъ си · 11. и
ꙗвиша сѧ предъ ними ꙗ
ко лъжи гл҃и ихъ · и не и
мꙗхоуть имъ вѣръı · 12. пе
тръ же въставъ течє къ
гробоу · и приникъ видѣ
ризъı ѥдинъı лежаща ·
иде въ себе дивѧ сѧ бъıвъ
шемоу ⁘ **єѵⷢ҇а · е҃ · Въ** о
нⷡ҇о петръ въстав · **пⷭ҇ино ·**
въ вⷮ҇ъ · по пⷭ҇а ⁘

[96] У слові магд[ал] подані в дужках літери затерті.

142 зв.

еѵⷢа · є҃ · ѿ лоⷦу ·
Въ оноⷡ · въставъ і͞с · пⷭ҇ино ·
На възнесениѥ гⷭ҇не ⁘
еѵⷢле · з҃ · ѿ іѡ͞а ⁘
Йо XX 1. Въ ѥдиноу соуботъ · при
де мр͞иꙗ магдалъини ·
заоутра ѥще соущи ть
мѣ на гробъ · и видѣ ка
мънь в҄зѧтъ ѿ гроба ·
2. тече же и приде къ симо
ноу петроу · и къ дроуго
моу оученикоу ѥгоже
люблꙗше і͞съ · и гл͞а има
в҄зѧша г͞а моѥго ѿ гроба ·
и не вѣмь кде и положи
ша · 3. изиде же петръ и дроу
гъıй оученикъ идꙗста
къ гробоу · 4. и течаста оба
въкоупь · и дроугъıй оу
ченикъ тече скорѣѥ пе
тра · и приде преже къ гро
боу · 5. и приникъ видѣ ри
зъı ѥдинъı лежаща · оба
че не въниде · 6. приде же
симонъ петръ въ слѣдъ
ѥго и в҄ниде преже въ гро
бъ · и видѣ ризъı ѥдинъı
лежаща 7. и соударь иже б[ѣ] [97]
на главѣ ѥго · не съ риза
ми лежащь нъ особь сви
тъ на ѥдиномь мѣстѣ ·
8. тъгда же въниде и дроу
гъıй оученикъ пришь
дъıй преже къ гробоу · и
видѣ и вѣрова · 9. не оу бо вѣ
дѧхоу книгъ ꙗко подо
баѥть ѥмоу ѿ мьртвъı
хъ въскрьсноути · 10. идо
ста же пакъı къ себе оуче
ника ⁘
еѵⷢа · и҃ · ѿ іѡ͞а ⁘
Йо XX Въ оноⷡ · 11. стоꙗше мр͞иꙗ оу
гроба вънѣ плачющи сѧ ·
ꙗкоже плакаше сѧ при
ниче въ гробъ · 12. и видѣ
два ан͞гла въ бѣлахъ ри
захъ сѣдꙗща · ѥдиного
оу главъı а дроугого оу но
гоу · идеже бѣ лежало тѣ
ло і͞сво · 13. и гл͞аста к҄ нѥй · о
жено что плачеши и
кого ищеши · и гл͞а има
в҄зѧша г͞а моѥго и не вѣмь
кде положиша и · 14. се рекъ
ши възврати сѧ въспꙗ
ть · и видѣ і͞са стоꙗща · и [98]...

[97] Пор.: ЄМ 210 а.

[98] Далі текст втрачено.

Покажчики словоформ, євангельських читань і змісту текстів Оршанського Євангелія

покажчик словоформ
покажчик словоформ до заголовків читань і скорочень Місяцеслова
призначення євангельських читань і зміст текстів
євангельські тексти

Покажчик словоформ

Вступні зауваги

Покажчик словоформ містить усі графічні, фонетичні, морфологічні і змішані варіанти слів, зафіксовані в пам'ятці, наприклад: **авиѥ, авїѥ, авьѥ.**

Для кожної засвідченої форми подано вказівку на відповідний аркуш рукопису. Якщо словоформу зафіксовано на аркуші більше ніж один раз, у дужках зазначено кількість фіксацій на цьому аркуші.

Фонетичні й морфологічні варіанти форми слів відділено між собою крапкою з комою.

В одній статті подано старослов'янське і давньоукраїнське написання слів, наприклад: **ижденоуть** 2, 57, 60 зв. / **иженоуть** 113; **невѣрьнъ** 24 зв. / **невѣренъ** 19;

Короткі й повні форми прикметників подано в окремих статтях.

За наявності в тексті відповідних дієслів дієприкметники подано у статтях на це дієслово. А якщо дієслова немає, дієприкметники вміщено в окремі статті.

Осібно репрезентовано форми прикметників і прислівників вищого ступеня порівняння (**горьши** 29; **больше** 80), дієслова із часткою **сѧ** та без неї (**възʼвращю** 76; **възвращю сѧ** 11 зв., 55 зв.), числівники, передані словами і в буквеному позначенні (**·г҃·** 20 зв.; **триѥ** 1 зв., 20).

Прислівники з різними словотворчими суфіксами викладено у словопокажчику як окремі статті (**ѿтоуда** 2 зв.; **ѿтоудоу** 7).

До уваги не взято помилкові написаня у примітках до тексту пам'ятки, наприклад: **вѣчью** 85 зв. (*замість*: **вѣчьноую**); **оставъвъ** 96 зв. (*замість*: **оставивъ**).

Статті у словопокажчику подано за абеткою. Слова на літери **ꙋ, ѵ** розміщено на місці літери **оу**. Літери на позначення цифр вміщено на відповідну букву алфавіту.

Усі іменні та дієслівні словоформи подано за алфавітом після слова в початковій формі.

Графіко-орфографічні різновиди написання прийменників подано в кінці статті (съ 1, 2; с' 13 зв.; со 114). У словопокажчикові подано написання разом слів із прийменниками, які відображають ті чи інші фонетичні явища (бесапогъ 87, 107; бещьсти 15 зв.).

У різних статтях викладено особові займенники 1 та 2 особи однини та множини. Енклітичні форми займенників (ми, мѧ, на, ны) осібно не оформлено, їх кваліфіковано як варіанти до відповідних повних форм.

АЛФАВІТ

А а	К к	Х х	Ꙗ ꙗ
Б б	Л л	Ѡ ѡ	Ѥ ѥ
В в	М м	Шт	Ѧ ѧ
Г г	Н н	Ц ц	Ѩ ѩ
Д д	О о	Ч ч	Ѫ ѫ
Є є	П п	Ш ш	Ѭ ѭ
Ж ж	Р р	Ъ ъ	Ѯ ѯ
Ѕ ѕ	С с	Ꙑ ꙑ	Ѱ ѱ
Ꙁ ꙁ	Т т	Ь ь	Ѳ ѳ
И и	ОѴ, Ȣ оѵ, ȣ	Ѣ ѣ	Ѵ ѵ
І і	Ф ф	Ю ю	

А

а 2 зв. (2), 4, 4 зв., 7 зв., 8 (3), 9 зв., 10, 12 (2), 12 зв., 13 (2), 16, 16 зв. (2), 17 зв. (2), 18 зв., 19 (3), 21 зв. (2), 23 зв., 25 (2), 28 зв., 29, 29 зв., 30 зв., 31 (2), 31 зв., 32 (2), 34, 34 зв. (5), 36 зв., 38 (2), 39 зв. (2), 40 (3), 40 зв. (2), 45 (2), 47 зв., 48 (3), 49 зв., 50, 51, 51 зв. (5), 52 (2), 52 зв., 53 зв., 54 (2), 55, 55 зв., 56 зв., 57, 58, 59 зв., 62, 62 зв. (2), 63 (4), 64, 64 зв., 66, 67, 68, 69 зв., 71, 71 зв., 72, 73, 73 зв. (2), 76 зв. (2), 77 зв., 78 (2), 78 зв., 79 (2), 79 зв. (2), 80, 81, 85 (2), 85 зв., 91 (2), 93, 94, 94 зв. (2), 95 (2), 95 зв., 98 зв., 99 зв., 100, 101 (5), 102 зв. (2), 103 (3), 103 зв., 104 (2), 107, 109, 111 зв. (2), 112, 113 зв., 118 зв., 119 (2), 121 (2), 126, 126 зв., 127, 127 зв., 128 (7), 129 зв. (2), 132 зв., 133 зв. (2), 134 зв., 142 зв.

абиє 5 зв., 7 зв., 11 зв., 12 зв., 14 зв., 19 зв., 20 зв., 22 (2), 22 зв. (3), 28, 28 зв., (2), 29 зв., 58 зв. (2), 65, 66 зв., 70, 82 зв., 83 зв., 86, 92 (2), 92 зв. (2), 93, 93 зв., 97 зв. (2), 99 зв., 103, 109 зв., 110 зв. (2), 121, 125 зв., 133 зв., 139; **абїє** 92; **абьє** 13, 22 зв., 26 зв., 28 (2), 28 зв. (2), 31, 32 (3), 32 зв., 33, 33 зв., 34, 35 (2), 36 зв. (2), 37 зв., 39 зв., 40, 46, 47, 48, 58 зв., 59 зв., 64 зв., 71, 73 зв., 74, 78, 81 (2), 84 зв., 88, 93 зв., 96 (2), 96 зв., 116, 119 зв., 121, 121 зв., 141 зв.

ав҆ва 82

авгоуста 129 зв.

авелѧ 25 зв., 57, 102

авианѧ 138

авиафарѣ 91

авилиниєю 133

авиоудъ 129; **авиоуда** 129

авиꙗ 129; **авию** 129

авраамъ 54; **аврамъ** 54, 129; **авраама** 53 зв., 133; **авраамє** 53 зв., 54; **авраамоу** 133; **аврама** 69, 129 зв.; **аврамомь** 15

аврамль 24, 76, 76 зв., 100; **авраамлꙗ** 129; **аврамлє** 53 зв.; **аврамлю** 64 зв.; **аврамлꙗ** 67

аврамовъ 43

агньць 134; **агньца** 52 зв.

ада 9, 53; **адѣ** 53 зв.

адамовъ 43 зв.

адова 139 зв.

адъдиевъ 43

аꙁоръ 129; **аꙁара** 129 (2)
аꙁъ 2, 2 зв. (3), 3 (3), 3 зв., 6 зв., 7 (2), 8 зв., 9 зв., 11, 15 (2), 21, 21 зв. (2), 22 зв., 23 (4), 24, 25 зв., 28, 36 зв., 37, 40 зв., 48 зв., 50 зв. (2), 52 зв., 53 зв., 54 зв., 55, 58 зв., 61, 64, 65 зв. (2), 67 зв., 75 (2), 76 зв., 78, 80 зв., 81 зв., 82 (2), 83 (2), 84 зв., 87 (4), 88 зв., 89, 93 зв., 94 зв. (4), 95 зв. (2), 96, 97 зв. (2), 98 (2), 98 зв., 100, 102, 103 зв., 104 зв., 105, 105 зв. (4), 106 зв. (3), 107, 108, 108 зв. (4), 109 (2), 110 зв. (3), 111 (8), 111 зв. (7), 112 (7), 112 зв. (3), 113 (4), 113 зв. (2), 114 (3), 114 зв. (11), 115 (6), 115 зв. (2), 116, 116 зв. (4), 117, 122 зв., 123, 125, 126 зв., 128 (4), 128 зв., 130 зв., 132, 132 зв. (2), 133 зв. (2), 134 (5), 138 зв. (2), 139 зв., 141; **мєнє** 2, 3 зв. (5), 4 зв., 5 зв., 6 зв., 7, 9 зв., 16 (2), 17 (3), 18 зв., 19 зв., 21 зв., 25 зв., 29 зв., 33, 37 зв., 38 (2), 38 зв. (3), 39, 52 (2), 56, 58, 58 зв., 60 зв., 61 зв., 62, 67 зв., 69, 70 зв. (3), 72 зв., 77, 78 (2), 78 зв., 79 зв., 82 (3), 82 зв., 83 зв., 85, 85 зв. (5), 87, 87 зв. (2), 88, 93 (2), 94 зв., 96, 97, 100 зв., 102, 104 (5), 104 зв., 105, 105 зв. (2), 107, 107 зв., 109 (2), 109 зв. (2), 110 зв. (2), 111 (2), 111 зв. (2), 112, 112 зв. (5), 113 (3), 113 зв. (4), 114 (2), 115 (2), 126 зв., 127 (2), 132, 132 зв., 133 зв., 134, 141 зв.; **ми** 3 зв. (2), 4, 4 зв., 10, 15 зв., 17 (2), 18, 19, 19 зв., 21 (2), 22 зв., 24 зв., 27 зв. (2), 31 зв., 39, 40 (2), 41, 44, 54 зв. (3), 60 зв. (2), 62 (2), 64, 65 зв., 66, 75 (2), 75 зв., 76, 76 зв., 78, 79 зв., 80, 82, 85, 85 зв. (2), 87 зв., 96 зв., 100, 103, 103 зв., 104 (2), 105 зв., 108, 109, 111, 115 зв., 122 зв., 124 зв., 128 зв., 132, 141 зв.; **мї** 4 зв., 64 зв., 112, 130 зв.; **мною** 11 (2), 18, 19 (2), 43 зв. (2), 54 зв., 55 (2), 55 зв. (2), 58 зв., 81 зв. (2), 86 зв., 87, 106 зв. (2), 107 зв., 108, 108 зв., 109 (2), 111, 113, 114, 115, 119, 121, 128, 134; **м'ною** 64; **мнѣ** 3 зв., 8 зв., 9 зв. (2), 10, 11 зв., 12, 16, 18 (2), 18 зв. (2), 20 зв. (2), 22, 23, 27 зв. (2), 28, 33 (2), 35, 43 зв., 44, 45, 45 зв., 48, 48 зв., 49, 50, 52 (2), 54, 54 зв., 56, 58 зв. (3), 61 зв., 63, 70 (2), 71 зв., 72 зв., 78 зв., 79 зв., 82, 85, 85 зв. (2), 87 (3), 89, 89 зв., 91 зв., 92 зв. (2), 93, 93 зв., 97 зв., 104 (3), 104 зв. (3), 105 зв. (3), 106 зв., 107 (2), 107 зв., 109, 110 зв. (2), 111 (4), 111 зв., 112 (7), 113, 114 (6), 114 зв. (5), 115 (2), 115 зв., 116 зв. (2), 117 (2), 117 зв., 123, 124 (2), 125 (2), 133 зв., 134 (2), 136, 136 зв. (2), 138, 138 зв.; **м'нѣ** 112; [**мнѣ**] 45; **мꙑ** 3 зв., 5, 24 зв., 50 зв., 54 зв., 63, 73, 90 зв., 94, 95, 114 зв. (2), 117, 122 зв., 133; **мꙗ** 3, 7 зв., 11, 20, 29 зв., 31, 38 (2), 45 (2), 45 зв., 48, 52 (2), 53 зв., 55 зв., 58 зв., 66, 66 зв., 71, 71 зв., 72 зв., 73 зв. (2), 74 (2), 76 зв., 80 зв. (2), 81 зв., 82 зв. (2), 85 (3), 86 зв., 87 зв., 91 зв., 92, 94 (2), 95 зв. (2), 96 (2), 100,

104 (3), 104 зв., 105 (3), 105 зв. (3), 106 зв., 107 зв., 108 зв. (3), 109 зв. (2), 111 (4), 111 зв. (7), 112, 112 зв., 113 (4), 113 зв. (3), 116, 124, 124 зв., 127 (2), 128 зв., 139, 139 зв.; **мѧ** 7, 16 (2), 17 (3), 19, 22 зв., 24, 28, 38 (2), 41, 44 (2), 45, 51 зв. (2), 52, 55 (2), 57 зв., 66 зв., 70, 70 зв. (2), 84 зв., 111, 114, 114 зв. (4), 115 (4), 115 зв., 117, 119, 121 (2), 122, 134; **нама** 94 зв. (2), 132; **нами** 41, 52 зв. (2), 54, 63 зв., 129 зв.; **намъ** 3 зв., 12 зв., 14, 16 зв., 21, 23, 28 зв., 31, 37, 41 (3), 44 зв., 53 зв., 54, 54 зв. (2), 65 зв. (2), 66, 67, 68 зв., 69, 75, 75 зв., 76, 76 зв., 77 зв., 81 зв., 83 зв., 86, 88, 89, 90 зв. (2), 93 зв., 97 зв., 98 зв., 99 зв., 103 (3), 106, 110 (2), 111 (3), 111 зв., 113 зв., 116, 117 зв., 120 зв., 122 зв., 127, 128, 130, 133 зв., 138, 140, 140 зв.; **насъ** 15 зв., 20 зв., 23 зв., 33 зв., 35 зв., 44 зв., 49 зв., 53, 54 зв. (2), 70 зв. (2), 90 зв. (2), 93 зв., 100, 114 зв., 118, 138; **нⷭа** 12 зв., 28 зв.; **наю** 29 зв., 121; **нъı** 4 зв., 12 зв. (2), 17, 29, 48 зв., 54 зв., 57, 65 зв., 69 (2), 89 зв. (2), 119, 120 зв.

аиръ 58

акаже 99

акридъı 132 зв.

акъı 14, 23 зв., 24 (2), 24 зв., 29 зв., 37 зв., 52 зв., 69 зв., 72 зв., 75 зв., 76 зв., 77, 78, 85, 87 зв., 88, 109

алавастръ 105 зв., 107 зв.

алканиѥмь 24 зв.

алкати 29 (2), 46; **алча** 90 зв.; **алꙿча** 90 зв.; **алчете** 90 зв.; **алчю** 78; **алчють** 29 (2), 46; **алꙿчють** 29; **алчюща** 104; **алꙿчюща** 104; **алчюще** 29, 90 зв.; **алчющей** 46 зв.; **алꙿчющей** 1 зв.

алойно 120

алфѣевъ 6; **алфѣова** 30, 46; **алфѣѡва** 92 зв.

алчьна 85, 85 зв.

алькcандровоу 118 зв.

амианадавъ 129; **амианадава** 129

амианадовъ 43

аминь 1 (3), 2 зв., 3 зв., 6 зв., 8 зв., 13, 22 зв., 29 зв., 30 зв. (2), 39 зв., 41, 45 (2), 45 зв., 53 зв., 66 зв., 81 зв., 82, 85 зв. (2), 86, 90, 90 зв., 91 зв., 93, 97 зв., 99 зв., 102 (2), 102 зв., 103, 104 (2), 104 зв., 105 зв., 107 зв., 108 зв. (3), 109, 111 (5), 113 зв. (4), 119, 121, 122 зв., 134 зв., 137; **амїнь** 1 зв., 6 зв., 44

аможе 10, 37 зв., 62, 110 зв., 122 зв.

амосовъ 43

амосъ 129; амоса 129
[ангєлъ] аⷢ҇глъ 48 зв., 52, 104 зв., 109, 109 зв., 122 (2), 129 зв. (2), 130 (3), 131, 131 зв., 136 (2), 136 зв. (2), 138 (2), 138 зв.; аⷢ҇гла 8 зв., 132 зв., 142 зв.; аⷢ҇гли 1, 14, 14 зв., 20, 23 зв., 28, 39 зв., 76 зв., 79 зв., 85, 100, 102, 103 зв., 126, 128, 130; аⷢ҇глмь 131 зв.; аⷢ҇гломъ 43 зв., 67, 85 зв., 104; аⷢ҇глоу 136 зв., 138 зв.; аⷢ҇глы 14, 18 зв., 26 зв., 53 зв., 57 зв., 58, 79, 91 зв., 93, 99 зв., 128
андрѣй 77 зв.; андрѣа 28, 46, 104 зв.; андрѣωви 104 зв.; андрѣѧ 5 зв., 6, 30
андрѣовъ 28 зв.; андрѣова 91 зв.
аньна 116, 135 зв., 142; аньнѣ 115 зв., 133
[апостолъ] аⷭ҇плъ 108 зв.; аⷭ҇пла 86 зв.; аⷭ҇пли 36, 50 зв., 75 зв., 141 зв.; аⷭ҇пло-ма 6; аⷭ҇пломъ 142; аⷭ҇плы 46, 57
араматъı 120; арамафъı 142
арамовъ 43
арамъ 129; арама 129
аримафѣѧ 120 (2), 121 зв.; аримафѣа 90
аредовъ 43 зв.
арфаксадовъ 43
[арханґєлъ] арханⷢ҇глъ 136
архела 131 зв.
архиюрѣй 115, 115 зв. (2); архиерѣа 130 зв.; архиерѣй 110 (2); архиерѣй 94; архиерѣи 91, 96 зв., 97, 107 зв., 109 зв., 110, 110 зв., 116 зв., 125 (2), 133; архїерѣи 110; архиерѣови 110, 116; архїерѣови 116; архиерѣомъ 107 зв.; архиюрѣй 76, 106, 121; архиюрѣомъ 45 зв., 105 зв.; архиюрѣωмъ 94; архиюрѣи 97 зв., 116 зв., 117, 117 зв. (3), 118 зв., 120, 120 зв.; архиюрѣови 115 зв.; архиюрѣомъ 106, 115 зв., 117; архиюрѣюмъ 122 зв.
архиюрѣова 115 зв.; архиерѣова 109 зв., 110; архиерѣовъ 107 зв.; архиюрѣωвъ 116; архиюрѣювъ 115 зв.
асафатъ 129; асафата 129
асонъ 129; асона 129
асоурийскъıй 44 зв.
ахазъ 129; ахаза 129
ахимъ 129; ахима 129
аще 1 (8), 1 зв. (2), 2 (4), 2 зв. (5), 3 (4), 4, 5, 6 (3), 6 зв., 7 (2), 7 зв. (4), 8, 8 зв., 9 (2), 9 зв. (3), 10 зв. (3), 11 (3), 11 зв., 12 зв., 14 зв., 15 зв., 16, 16 зв., 17, 18, 18 зв. (2), 19, 19 зв. (2), 20 (5), 20 зв., 21, 21 зв., 22 зв. (2), 23 (4), 23 зв., 24, 24 зв. (2), 25, 25 зв., 26 (4), 26 зв. (3),

27 (3), 27 зв., 28, 29 (2), 29 зв. (2), 30 зв. (5), 31, 32 зв. (2), 34, 34 зв., 35, 35 зв., 36, 37 зв., 38 (2), 38 зв. (2), 39, 40, 43 зв. (4), 45 (3), 45 зв. (2), 46 (2), 47 (3), 48 зв., 49 зв., 50 зв., 51 (2), 52 (7), 53 (3), 53 зв., 54 (4), 54 зв., 55 (5), 56 зв., 58 (2), 59 (3), 59 зв., 60 (4), 61, 61 зв. (5), 62 (4), 63 (3), 64 зв., 65 (2), 65 зв. (2), 66 зв. (2), 67, 68 зв., 69 зв. (2), 70 зв. (4), 71 зв. (6), 72 (5), 72 зв. (2), 73, 73 зв. (2), 74, 74 зв. (6), 75, 75 зв. (4), 76, 76 зв., 78, 79 (3), 80, 81, 81 зв. (2), 82 (4), 82 зв., 84 зв., 86 (2), 87 зв. (2), 88 (3), 88 зв., 89 зв., 90, 90 зв. (2), 91, 92, 93 (3), 93 зв. (3), 94 зв. (3), 95 (3), 95 зв. (3), 96, 96 зв., 97 зв. (4), 98, 99 (3), 99 зв., 100, 100 зв., 101 (3), 101 зв., 102 зв. (2), 104 зв. (4), 105, 105 зв. (2), 107 зв. (2), 108, 108 зв. (4), 109 (4), 109 зв. (2), 110, 110 зв., 111 (4), 111 зв. (3), 112 (4), 112 зв. (7), 113 (2), 113 зв., 115, 115 зв., 116 (2), 116 зв., 117 (2), 119 (3), 120, 120 зв., 121 (3), 122 зв., 125, 128, 137, 139 зв. (2), 140 зв., 141 зв.
ацѣмь (*у сполуч.* **ацѣмь образомь**) 25 зв.; **ака** 54 зв., 90 зв.

Б

багрꙗницю 53 зв.
беꙁакониѥ 4 зв., 14, 128; **беꙁакониꙗ** 25 зв., 99, 101 зв.
беꙁаконьникъı 87, 107; **беꙁаконьникома** 118 зв.
беꙁводьнаꙗ 11, 55 зв.
беꙁдьноѹ 56
беꙁоѹмиѥ 39
беꙁоѹмьне 62 зв.; **беꙁоѹмьний** 57; **беꙁоѹмьноѹ** 4 зв.
беꙁъ 7, 38 зв., 48, 68 зв., 87 (2), 107, 112, 126 зв.; **беꙁ** 16 зв., 113; **беꙁ'** 106
беꙁъѡѵьство 54 зв.
бесапогъ 87, 107
бесправьдыꙗ 25
бесъ 32 зв.; **бес** 13, 107, 122 зв., 138; **бес'** 13 зв., 32
бесѣда 83 зв., 110 зв.
бесѣдовати 55 зв.; **бесѣдовахоѹ** 70 зв.
бещадъ 67 (3)
бещьсти 15 зв.
бещьстьнъ 35 зв.; **бещестьна** 75
бисьръ 5 зв., 14 (2), 126; **бисьра** 126
бити 27, 59 зв., 83, 102 зв.; **бивъ**, 63 зв., 65 зв. (2), 75, 84, 116 зв., 118; **биша** 31 зв., 75, 98; **биюще** 75, 89 зв., 119 зв.; **биѥте** 25 зв., 102; **биѥши** 116;

бьюще 88; бьющемоу 47 зв.; быꙗхоуть 83 зв., 88, 116 зв., 118, 118 зв.; быꙗше 78 зв.; бьѥни 78 зв.; бьѥнъ 59 зв. (2), 94
биꙗхоу сѧ 89 зв.; быꙗ сѧ 33
биѥнїѥ 21
[благоволениѥ] блг҃оволениѥ 9, 64, 130; блг҃оволенїѥ 127
[благоволихъ] блг҃оволихъ 43, 133 зв., 140 зв.
[благовѣстити] блг҃овѣстити 138 зв.; блг҃овѣститъ 44; блг҃овѣстоую 130; блг҃овѣстоують 8 зв.; блг҃овѣстꙋють 48 зв.; блг҃овѣстоующе 58; блг҃овѣстоующю 65 зв.; блг҃овѣстоуꙗ 133 зв.; блг҃овѣстѧ 50
[благодатели] блг҃одатели 86 зв.
[благодать] блг҃одать 135 зв.; блгⷣтию 132; блгⷣть 131 зв., 136
[благодатьнаꙗ] блгⷣтьнаꙗ 136; блгⷣтьнъıхъ 44 (2)
[благоизволи] блг҃оизволи 66, 131; блг҃оизволихъ 28, 133 зв.
[благоѻбраꙁенъ] блг҃оѻбраꙁенъ 120
[благословеси] блг҃ословеси 19 зв.; блг҃ословесивъ 39 зв.
[благословите] блгⷭ҇вите 3, 47 зв.; блгⷭ҇ви 36 зв., 39 зв., 50 зв., 135; блгⷭ҇вивъ 82; блгⷭ҇влѧше 72 зв.; блгⷭ҇вѧ 139; блгⷭ҇лений 85; блгⷭ҇на 136; блгⷭ҇наго 83; блгⷭ҇нъ 26, 60 зв., 65, 81 (2), 96 зв., 97, 102; блгⷭ҇ний 104; блг҃ослови 135; блг҃ословленъ 86, 124, 139; блг҃ословль 108 зв.
[благотворите] блг҃отворите 47 (2)
[благъ] блг҃ъ 21, 29 зв., 47, 71, 72 зв., 89 зв., 112; блг҃а 29 зв., 71, 72 зв.
[благый] блг҃ый 29 зв., 40, 40 зв., 48, 71, 72 зв., 103 зв. (2); блг҃аго 48; блг҃аꙗ 48, 54, 55, 62 зв.; блг҃о 4, 9 зв., 29 зв.; блг҃оую 124 зв.; блг҃ымь 51 зв.; блг҃ыꙗ 3
[блажать] бл҃жать 124
[блажений] бл҃жний 46 зв., 124 зв.; бⷤ҇ланий 46 зв. (2); бл҃женѣй 13; бл҃жнаꙗ 124; блжноѥ 124 зв.; бл҃жнѣй 54
блаженъ 8 зв., 27; бⷤ҇лани 1 зв.; бл҃жна 124; бл҃жни 1 зв. (5), 2, 66 зв. (2), 108 зв.; бл҃жнї 1 зв. (2), 46 зв.; бл҃жнъ 48 зв., 59, 61 зв. (2), 102 зв., 139 зв.; бл҃жны 89 зв.
блажьнѧхоу сѧ 35 зв.; блажꙿнꙗхꙋ сѧ 15 зв.
ближьний 61 (2); ближꙿнꙗго 3, 37 зв.; ближнѧго 29 зв.; ближнѧꙗ 19 зв.; ближьнꙗго 77 (2); ближьнѧго 61; ближьнѧꙗ 92
близньць 95
близь 26 зв. (2), 68 (2), 79 (2), 95, 99 зв. (2), 108, 120; блїзь 125 зв.
блистаниѥмь 56 зв.
блистающи сѧ 62 зв.

блоудитє 100
блоудьно 80
блоужениꙗ 2 зв., 39
бльщаша сѧ 140; **бльщашахъ сѧ** 142
блюдоу 25 (2), 101 зв. (2); **блюда** 56 зв.; **блюдѣ** 15 зв. (2), 141 зв. (2)
блюдѣтє сѧ 17 зв. (2), 20, 37, 55 зв., 59, 67 зв., 69 зв., 77, 77 зв., 78 зв., 79, 79 зв., 84 зв., 85, 98 зв.
блюсти 34, 122 зв.; **блюстї** 100 зв.; **блюди** 56 зв., 92; **блюдоущє** 57 зв., 70 зв.; **блюдѣта** 17 зв.; **блюдѣтє** 1, 32 зв., 34, 100 зв.
бо 1 (2), 2, 2 зв. (3), 3, 4 (2), 4 зв. (2), 5 (2), 5 зв. (2), 6, 6 зв. (2), 7 (2), 7 зв. (2), 8 (2), 8 зв. (3), 9, 9 зв. (2), 10, 12 (2), 12 зв. (2), 14, 14 зв. (2), 15 зв. (2), 16 (2), 16 зв., 17 зв., 18 зв. (5), 19 (3), 19 зв., 20 (4), 20 зв., 21, 22 зв., 23, 23 зв. (3), 24 (2), 24 зв., 25 зв., 26 (3), 26 зв. (2), 27 зв., 28, 28 зв., 29 зв., 30, 30 зв. (2), 31, 32, 32 зв. (2), 33, 34 (2), 34 зв. (3), 35 (2), 36 (2), 36 зв. (2), 37 (5), 38, 38 зв. (2), 39 (3), 39 зв. (3), 41, 43 зв. (2), 46 зв., 47 (3), 47 зв., 48 (7), 48 зв., 49 (2), 50 зв., 51 зв., 52 (6), 52 зв. (4), 53 (2), 53 зв. (3), 54 (2), 55 зв. (3), 56 (2), 56 зв. (2), 57 (2), 58, 59 (3), 59 зв., 61 зв., 62 зв. (3), 63, 63 зв., 65, 65 зв., 66, 66 зв., 67 (4), 67 зв. (4), 68 (2), 68 зв., 70 зв. (3), 71 зв. (3), 72, 72 зв. (2), 73 (2), 74, 74 зв., 75, 75 зв., 76 (3), 76 зв. (2), 77, 77 зв. (2), 78 (2), 78 зв. (2), 79 (2), 79 зв. (4), 80, 82, 82 зв. (2), 84, 84 зв. (2), 85 (2), 85 зв., 86 зв. (2), 87, 87 зв., 88 зв. (2), 89 (2), 90 зв. (3), 91, 92, 92 зв. (2), 93 (3), 93 зв., 94, 94 зв., 96, 97, 98 (2), 98 зв. (3), 99 (2), 99 зв. (2), 100 (2), 100 зв., 101 (5), 102 (2), 103, 103 зв., 104 (2), 105, 105 зв. (4), 106 (3), 107 (2), 107 зв. (4), 108 (2), 108 зв. (2), 109 (2), 109 зв. (2), 110 зв. (2), 112 (4), 112 зв., 113 (2), 115 зв., 117, 117 зв. (2), 119, 119 зв., 120 (2), 121, 121 зв. (2), 122 (2), 124 (2), 124 зв. (2), 125, 125 зв., 129 зв. (2), 130, 130 зв. (3), 131, 131 зв., 132, 133 (2), 133 зв., 134, 134 зв., 136, 138 зв. (2), 139, 140 (2), 141 (3), 142 зв.
[**богатъ**] **ба҃тъ** 29 зв., 53 зв., 61 зв., 71 зв., 76, 121 зв.; **ба҃тоу** 29 зв., 62 зв., 71 зв., 73 (2)
[**богатый**] **ба҃тый** 53 зв.; **ба҃таго** 53 зв.; **ба҃тиі** 77 зв.; **ба҃тымъ** 47 зв.; **ба҃тыꙗ** 80; **ба҃тѣꙗ** 62 зв.
[**богатьство**] **ба҃тьство** 71 зв., 72 зв.; **ба҃тьства** 13, 32, 51 зв.; **ба҃тьствомь** 72 зв.; **ба҃тьствоу** 73 зв.; **ба҃тьствъмь** 73
[**богъ**] **б҃ъ** 4, 8, 16, 24 (4), 27, 29 зв., 47, 56, 59 (2), 62 зв., 67, 71, 72 (2), 72 зв., 73 зв., 76 зв. (5), 77, 78, 79, 92 зв., 95 зв., 100 (4), 110 зв.,

124 зв. (2), 129 зв., 133, 136 зв., 139; **б҃а** 1 зв., 10 зв., 17, 29 зв., 33, 37 зв., 43 зв., 45, 47 (2), 48 зв., 49 зв., 56, 61, 63, 64 зв., 65, 67 (3), 69, 71 зв., 73 (3), 73 зв., 77, 78 (2), 86, 89 зв., 92 зв., 95 зв., 100 зв., 107, 108, 111, 114 (3), 119, 119 зв., 120 зв., 121, 130, 130 зв., 131 зв., 132, 135, 136 (2), 136 зв., 139, 139 зв.; **б҃ви** 2 зв., 31 зв., 66, 73 зв., 76 зв., 80, 100; **б҃гови** 135; **б҃є** 78, 78 зв., 84 зв. (2), 121 (2); **б҃зѣ** 124; **б҃мь** 24, 33, 73 зв., 100, 110, 138 (2), 138 зв. (2); **б҃омь** 57 зв.; **б҃оу** 8, 43 зв., 69, 73 зв., 80 зв. (2), 107, 108, 113, 130, 138 зв.

[божий] **б҃ий** 2 зв., 9 зв., 10 зв., 12 зв., 16, 22 зв., 28 зв., 30, 43 зв. (3), 44 зв., 51, 81, 84 зв., 88, 91, 91 зв., 94, 95 (2), 95 зв., 101 зв., 110, 117, 119 (2), 121 (2), 121 зв., 133, 133 зв., 134 (2); **б҃и** 48 зв.; **б҃ій** 1 зв., 23 зв. (2), 43 зв., 46, 50 зв., 55, 58 (2), 60 зв., 61 зв., 67, 69 (2), 77, 82, 86 зв., 87 зв., 98, 100, 106; **б҃ию** 16, 21 зв., 31 (2), 38 (2), 38 зв., 66, 74 зв., 76, 96, 99 зв., 105, 110, 118 зв.; **б҃иꙗ** 4, 8, 18, 23 зв., 28, 32, 51 зв., 52, 57 (2), 59, 63 зв., 70, 72 зв., 76 зв., 77, 87 зв., 88, 90, 91 зв., 100 (2), 120, 131 зв., 132 зв., 135 зв., 136 зв.; **б҃иє** 11, 23 зв., 24, 31 зв., 32 зв., 38 зв., 51 зв. (2), 52, 53 (2), 55, 55 зв., 58, 62 (2), 62 зв. (3), 63, 66, 68, 68 зв., 71 зв. (2), 72 зв. (3), 73 (3), 76 зв., 86 зв., 93, 98 зв., 106 зв., 124 зв., 133; **б҃иємь** 11, 25

болє 9 зв., 11 (2), 13 зв., 21, 25, 32 зв., 49 зв., 79 зв., 80, 101, 109 зв., 133

болєнъ 85, 85 зв., 104 (2); **больна** 85 зв., 104

боли 108 зв.

болий 8 зв. (2), 19 зв. (2), 24 (2), 25, 34 зв., 48 зв. (2), 70 зв., 77, 86 зв. (3), 100 зв., 101, 106 зв. (2), 108 зв., 112, 112 зв., 117; **болїй** 94 зв., 106 зв.; **больша** 62 зв., 91 зв., 111, 112 зв.; **больши** 5, 8, 37, 59, 101; **больші** 3 зв.; **больший** 112; **большю** 77; **большиꙗ** 100 зв.

болить 95 (2); **болꙗй** 94 зв.; **болꙗщаꙗ** 127 зв.; **болꙗщий** 12, 49; **болѧ** 53; **болꙗшє** 95; **болѧща** 104; **болѧщаго** 53 зв.; **болѧщаꙗ** 6, 16, 37 зв., 58; **болѧщий** 92 зв.

больми 74

большє 80

болѣзнь 95; **болѣзнємъ** 78; **болѣзни** 50, 98 зв.; **болѣзньмъ** 37

болѣзньна 85 зв.

бою сѧ 78; **боймъ сѧ** 23, 75, 98; **бойши сѧ** 119, 120 зв.; **бой сѧ** 33 зв., 58 зв., 66, 97, 129 зв., 136, 138; **бойта сѧ** 122; **бойтє сѧ** 22 зв., 36 зв., 122, 130, 140 зв.; **боꙗ сѧ** 78; **боꙗхоу сѧ** 52, 73; **боꙗхоу … сѧ** 68 зв., 74 зв., 106; **боꙗшє сѧ** 15 зв., 141

бракъ 34 зв. (6), 41, 71, 103; **брака** 66 зв.

бранитє 20 зв., 52 зв., 63, 70 зв., 72 зв.; **бранїтє** 52 зв.
брань 61 зв.; **брани** 98 зв. (2)
братиꙗ 11 зв., 73, 76 зв., 100, 101; **братий** 23 зв., 54, 104; **братию** 3 зв., 45, 63 зв.; **браⷮй** 67, 104; **братьи** 28, 85 зв., 122; **братью** 73, 87; **братьꙗ** 31, 34 зв.; **браⷮю** 106 зв., 129 (2); **братѣєю** 95 зв.; **браⷮꙗ** 11 зв. (3), 15 зв., 30 зв. (2), 55 зв. (3), 61, 61 зв.; [**браⷮꙗ**] 31; **браⷮєю** 67 зв.
братъ 1, 2, 6 (2), 6 зв., 11 зв., 20 зв., 23 зв., 35 зв., 62, 67 (2), 75 зв., 76 зв. (2), 78 зв., 80 зв., 95, 95 зв. (2), 100; **браⷮ** 95 зв.; **брата** 1, 2, 5 зв. (4), 6 зв., 15 зв., 28, 28 зв., 30, 43, 46, 47 зв., 48, 76 зв., 78 зв., 140 зв., 141 (2); **братоу** 2 (2), 5 (3), 21 зв., 23 зв. (2), 34, 47 зв., 58 зв., 67, 100 (2), 132 зв.; **братъмь** 2
брачьний 5, 46; **брач҄ний** 29; **брачьною** 35; **брачьнъıꙗ** 35
брашно 50 зв.; **брашна** 50 зв.; **браш҄на** 19 зв., 38 зв.; **брашьна** 133
брега 33 зв.; **брегоу** 12 зв., 56; **брезѣ** 11 зв.
брежеши 33; **брегъшє** 34 зв.; **брежеть** 128
брези 28 зв.
времꙗ 9 зв.; **времена** 34, 57, 100 зв.; **временьхъ** 57
боуйхъ 102 зв.
боурѧ 32 зв., 50
боуꙗци 101 (2)
боуꙗꙗ 102 зв., 103
бъдѣти 82 зв.; **бъдитє** 26 зв., 41, 79 зв. (3), 82, 82 зв., 85; **б҄дитє** 40, 102 зв., 103, 109 (2); **бъдить** 79 зв.; **б҄дѣлъ** 26 зв., 40, 66 зв., 102 зв.; **бъдѧща** 66 зв.; **б҄дѧщє** 130
бъдръ 109
бъıваєть 2 зв., 11 зв., 13 зв., 55 зв., 59 зв. (2), 118; **бъıвашє** 68; **бъıвають** 35 зв., 45, 137; **бъıвающа** 79; **бъıвающаꙗ** 50 зв., 68; **бъıвающихъ** 64 зв.; **бъıваємаꙗ** 119 зв.; **бъıваємо** 88 зв.; **бъıваємоє** 87 зв.
бъıти 20 (2), 21 зв., 23 зв., 24 зв., 26, 29 зв. (2), 37, 51 зв. (2), 52 (2), 53, 53 зв., 54, 61 зв. (2), 62 зв., 63, 67, 67 зв., 70 (2), 70 зв., 71 зв. (2), 72 зв., 73 (2), 76, 76 зв., 78, 79 зв. (2), 83, 84 зв., 85, 86 зв., 89, 91 зв., 94 (2), 94 зв. (2), 97, 98 зв., 99, 100, 105 зв. (2), 106 зв., 107 зв., 109 зв., 125, 132, 139 зв., 140, 140 зв., 142 (2); **бъıтї** 18, 61, 61 зв.; **боудет** 1; **боудета** 1 зв., 27, 40, 63 (2), 72, 102 зв.; **боудетє** 3, 5, 6 зв., 19 зв., 24, 37, 46 зв., 47, 63, 67 зв. (2), 68, 69, 78 зв. (2), 84 зв., 90, 98 зв., 105, 111, 111 зв., 112, 113 зв. (2), 114; **боудеть** 1 (2), 1 зв. (2), 2 зв. (2), 3 зв., 6 зв. (2), 7 зв. (4), 9 (2), 11 зв., 14 (2), 14 зв. (2), 15, 18, 19, 20 (3),

20 зв., 21, 21 зв. (2), 22, 22 зв., 23 (2), 23 зв., 24 зв. (2), 25, 26 (2), 26 зв. (4), 27, 29, 32 (2), 32 зв. (3), 35, 36, 37, 39 зв. (2), 43 зв., 46, 47, 47 зв., 53 (2), 54 зв., 55 зв., 56 зв. (7), 57, 58, 58 зв., 59 зв. (6), 61 зв., 62 зв. (2), 63 (2), 65 зв., 66, 66 зв., 67, 67 зв., 68 (3), 69, 70 зв., 71 (2), 72, 74 зв. (3), 75 зв., 76 зв., 77 зв. (2), 78 зв. (2), 79 (3), 79 зв. (2), 80, 86 зв. (3), 87 зв., 88, 89 зв., 90, 90 зв., 94 (3), 94 зв. (2), 95, 97 зв. (2), 98 зв. (2), 99 (2), 99 зв. (2), 100, 101 (2), 101 зв., 102, 102 зв. (2), 103 зв. (3), 104 зв., 105 зв., 106 зв. (3), 107 зв. (4), 111 зв. (3), 112 (6), 113 зв. (2), 115, 120 зв., 122 зв., 124, 126 (2), 128 (2), 128 зв., 130, 136, 136 зв. (2), 138, 138 зв. (2), 139, 139 зв. (2); **бѹдеть** 5, 6 зв.; **боудеши** 29 зв., 61, 61 зв., 71, 119, 121, 138 зв.; **боуди** 2, 15, 17, 34 зв., 35 зв., 41 зв., 63 зв. (2), 71, 90, 94 зв., 109 зв., 131, 136 зв.; **боудоу** 19, 24 зв., 35, 60 зв., 93 зв.; **боудоуть** 1 зв., 3 зв., 11, 15, 21, 30, 34, 37, 39 зв., 43 зв. (2), 51 зв., 53, 55, 62 зв., 66 зв., 68 (3), 73, 78 (2), 79 (2), 84 зв., 90 зв., 98 зв., 99 зв. (2), 100 зв., 105, 114 зв. (6), 115, 133, 134 зв.; **боудѹть** 26 зв.; **боудѣте** 3, 6 зв., 26 зв., 40, 47, 66 зв., 90 зв., 102 зв., 112 (2), 133 зв.; **бы** 12 зв., 26 (2), 26 зв. (3), 33 зв., 40 (3), 49 зв. (3), 52, 53, 62 (2), 63, 65, 66 зв. (3), 75 зв., 79 (2), 81 зв. (2), 93 зв., 95 зв. (4), 99 (2), 102 зв. (3), 106 зв., 108 зв. (2), 112 зв., 116, 116 зв., 117; **бывшаꙗ** 122 зв.; **бывшеѥ** 119 зв.; **бывши** 35 зв.; **бывший** 121 зв.; **бывшю** 121 зв.; **бывъ** 61, 70 зв., 72 зв., 94, 141 зв.; **бывъша** 71 зв.; **бывъшаго** 33 зв., 56, 58 зв.; **бывъшаꙗ** 9 (2), 28, 53; **бывъше** 87 зв.; **бывъшей** 138; **бывъшемоу** 142; **бывъшемъ** 142; **бывъшеѥ** 27 зв., 56, 89 зв (2); **бывъши** 13, 32, 84, 107, 129 зв.; **бывъший** 130; **бывъшихъ** 44; **бывъшю** 10, 15 зв., 17 зв., 19 зв., 20 зв., 22 зв., 28 зв., 36 зв., 48, 81 зв., 105 зв., 107 зв., 108, 110 зв., 141; **бывъшюю** 89; **была** 26, 79, 99; **были** 9, 25 зв. (2), 101 зв. (2), 112 зв.; **было** 62, 81 зв., 108 зв., 116 зв.; **былъ** 33 зв., 49 зв., 52, 56, 95 зв. (2), 116; **былы** 53; **бⷭ҇ы** 4 зв. (2), 5, 7, 7 зв. (2), 9, 12, 14 зв., 15, 15 зв., 17, 20 зв., 27, 28, 31, 31 зв., 32, 32 зв., 33, 33 зв., 35, 41, 43 (2), 44 зв. (3), 45 зв., 46 (2), 48, 50, 50 зв., 51 (3), 51 зв., 52 зв., 53 зв., 54, 55, 56 зв., 62, 62 зв. (3), 63 зв., 64, 65 зв., 66, 67, 68 зв., 69, 71 зв., 73 зв., 75 зв. (2), 76, 79, 79 зв., 80, 80 зв., 84, 86 зв., 88, 88 зв., 89 зв., 90, 91, 92, 92 зв., 93 зв. (2), 96 зв., 97, 98 зв. (2), 103, 104 зв. (2), 105 зв., 106, 106 зв., 107, 107 зв., 109 (2), 110, 111 зв., 113, 114, 118 зв., 119, 121, 122, 124 (2), 124 зв., 126, 127, 129 зв. (2), 130 (3), 130 зв., 131, 131 зв. (2), 132, 132 зв., 133, 133 зв., 134 (2), 136, 138 (3), 138 зв. (2), 139, 140, 141, 142; **быста** 89, 119, 130; **бысте** 9 зв. (2),

73 зв. (2), 75 зв. (2), 87, 111 (2), 111 зв. (2), 112 зв.; **бысть** 86 зв.; **быхомъ** 25 зв. (2), 101 зв. (2), 116; **быхъ** 40 зв., 64, 103 зв., 111, 112 зв. (2), 116 зв.; **быша** 9 (6), 16, 26, 30, 41, 44 зв., 53, 66, 68 зв., 74 зв., 99, 103, 106, 112 зв. (2), 116 зв., 120, 121 зв., 122, 122 зв., 126 зв., 140, 140 зв.; **бѣ** 4 зв. (3), 7 зв. (2), 10 зв., 11, 12 зв., 19 зв., 22, 22 зв. (3), 23, 23 зв., 27 зв., 28 (2), 28 зв., 29 зв., 31 зв., 32 зв., 33 зв., 36 зв., 39, 39 зв., 40, 40 зв. (2), 43 (2), 44 (2), 44 зв. (3), 45, 45 зв. (3), 46, 46 зв. (3), 48, 49 (2), 49 зв. (2), 50 зв., 52, 52 зв., 53, 53 зв. (2), 55 (2), 56, 58, 63 зв. (2), 64 (2), 64 зв., 65, 65 зв. (3), 67, 68, 68 зв., 69, 70 зв., 72 зв., 73, 74, 75, 76 (3), 76 зв., 78 (2), 80 зв. (3), 83 (2), 83 зв., 84 (2), 84 зв. (3), 86, 87 зв., 88 (2), 88 зв., 89, 89 зв. (3), 90 (2), 91, 91 зв., 92, 94 зв. (2), 95 (2), 95 зв. (3), 96 (2), 96 зв., 97, 97 зв. (3), 98, 100, 102, 102 зв., 103 зв. (2), 104 зв. (2), 106, 107, 108, 110, 110 зв., 115 (2), 115 зв. (8), 116 (2), 116 зв., 117 (2), 117 зв., 118 зв. (2), 119 (4), 119 зв. (3), 120 (6), 120 зв., 121 зв. (4), 122 (3), 124 зв., 125 (3), 125 зв. (4), 129 зв., 130 (2), 130 зв., 131, 131 зв., 132, 132 зв. (2), 134, 135 (4), 135 зв. (2), 138 (3), 138 зв., 139 (2), 142 зв.; **бѣахоу** 32 зв., 36 (2), 44 зв., 102; **бѣашє** 33 (2), 36 зв., 44 зв., 56, 92; **бѣста** 5 зв., 28, 44, 49 зв., 82 зв., 89, 109 зв.; **бѣхомъ** 75 зв.; **бѣхъ** 82 зв., 85 (3), 85 зв., 95, 104 (2), 113, 114 зв.; **бѣша** 34 зв., 44 зв., 60 (2), 114, 114 зв., 138 зв.; **бѧста** 138; **бѧхоу** 5 зв., 29, 30 зв. (2), 39 зв., 46 зв., 49, 50, 50 зв., 51, 51 зв., 56, 58 зв., 70 зв., 73, 79 зв., 83, 84 зв., 87 зв., 90, 91, 92 (2), 92 зв., 95 зв., 104 зв., 121 зв. (2), 130, 139, 140; **бѧхѹ** 46 зв., 50; **бѧшє** 11 зв., 28 зв. (2), 31 (2), 34, 36 зв., 37, 50 зв., 58, 71 зв., 72, 75, 79 зв., 120, 132, 142; **єсть** 13 зв.; **нⷭ҇ѣ** 1, 3 зв. (3), 6 зв., 11, 14 зв., 15 зв., 17 (2), 19, 24, 26, 32, 34, 35 зв., 39, 41, 47 зв., 48, 48 зв., 52 зв. (5), 55, 55 зв. (2), 57 зв., 58 зв., 59, 67, 70 зв., 74 зв., 76 зв., 77 (2), 81, 91 зв., 94 зв., 95, 99, 100, 108 зв., 111 зв., 112 зв., 116 зв. (2), 122, 128, 136 зв., 142; **нѣси** 117; **нѣсмь** 15, 41, 53 зв., 78, 80 зв. (2), 88, 114, 114 зв. (3), 115 зв., 116, 132 зв., 133 зв.; **нѣста** 27, 72; **нѣстє** 9 зв. (2), 23 зв., 27, 76 зв., 91, 96 зв., 98 зв., 100, 112 зв.; **соуть** 4, 6, 7, 8 зв., 9 зв., 11 зв., 14 (3), 15 зв. (2), 16 зв. (2), 18, 18 зв., 21, 23 зв., 24, 25 (2), 27 зв. (3), 32 (5), 35, 35 зв. (2), 37 зв., 38 зв., 39 зв., 43 зв., 45, 48 зв., 49 (2), 51 зв. (3), 52, 53 (2), 54 зв. (2), 55, 55 зв., 56 зв., 57 зв., 62, 63, 63 зв., 64, 67 (5), 68, 70, 71 зв., 76 зв., 79, 79 зв., 80 зв., 93, 100, 100 зв., 101 зв. (2), 111, 113 зв., 114, 114 зв. (3), 126 зв., 127, 128 (4), 128 зв., 131 зв., 132, 134 зв., 137; **сѹть** 4; **[соуть]** 45 зв.; **соуща** 61, 67 зв., 68 зв., 91 зв., 94, 106, 132, 139; **соущаꙗ** 2, 57,

107, 131; **соущє** 4, 8, 19, 48 зв., 55, 66, 73 зв., 95 зв.; **соущи** 35, 58, 142 зв.; **соущий** 9 зв., 22 зв., 26, 68, 99; **соущими** 101; **соущимъ** 9 зв., 51, 85, 85 зв., 91, 104 (2); **соущихъ** 109 зв.; **соущю** 33, 39, 53 зв., 54, 59, 61 зв., 64 зв., 74, 75, 79 зв., 83 зв., 87 зв., 88 зв.; **соущѧ** 80 зв., 81; **съı** 43, 89 зв., 96 зв., 111 зв., 116, 120, 120 зв., 129 зв., 135, 142; **съıй** 53 зв., 78 зв., 88 зв., 124 зв., 125; **ѥ** 57; **ѥсвѣ** 119; **ѥси** 2, 8 зв., 9 (2), 12 зв., 13 зв., 16, 18, 21, 22 зв. (2), 27 зв., 28, 28 зв., 30, 31, 40 (2), 40 зв., 43, 43 зв. (2), 44 зв. (2), 48 зв. (2), 49 зв., 54, 54 зв., 64 (3), 69, 71, 72 зв., 76, 77, 83, 83 зв. (3), 84 зв., 88 (3), 88 зв., 90 зв., 91 зв., 94, 95 зв., 96 зв., 103, 103 зв. (2), 109 зв., 110, 110 зв., 114 (6), 114 зв. (3), 115 (6), 115 зв. (2), 116 (2), 116 зв. (2), 117, 117 зв., 119 (2), 120 зв. (2), 121 (2), 123, 124, 124 зв., 125, 127 (2), 127 зв., 130 зв., 133 зв., 135, 138, 139 зв. (3); **ѥсмъ** 33, 50 зв., 75 зв.; **ѥсмь** 1 зв., 9 зв., 15, 20, 21, 22 зв., 24, 29 зв., 36 зв., 37, 53 зв., 59 зв., 64, 76, 78, 83, 84 зв., 87 (2), 88 зв., 95 зв., 98 зв., 100, 104 зв., 106 зв. (2), 108 зв. (3), 110 зв., 111 (3), 112 (2), 115 (4), 116 зв. (2), 118, 121, 122 зв., 123, 128 (3), 138 зв. (3); **ѥста** 20, 52 зв., 95; **ѥстє** 2 (2), 3 зв., 5, 6 зв., 7, 8, 16 зв., 25 зв. (2), 33, 34 зв., 38 зв., 45 зв., 51, 57, 57 зв., 59, 69 (2), 70 зв., 73 зв., 75 зв., 87, 101, 101 зв. (3), 106 зв., 107 зв., 108 (2), 108 зв. (2), 110 зв., 112, 112 зв., 113, 134 зв.; **ѥстє** 78 зв.; **ѥ҇ͨ** 2, 14, 25, 38 зв., 54, 99 зв., 101, 114, 118 зв., 137; **ѥсть** 1 зв., 2 (6), 2 зв. (6), 3 (3), 3 зв. (3), 5 (2), 6 (2), 7 (3), 7 зв., 8 (2), 8 зв. (7), 9 зв. (4), 10, 10 зв. (3), 11, 11 зв. (2), 12 (2), 12 зв. (3), 13 (5), 13 зв. (3), 14 (6), 14 зв., 15 (2), 15 зв., 18, 19, 19 зв. (4), 20 (5), 20 зв., 21 зв. (2), 22 зв., 24 (2), 25 (6), 26, 26 зв. (3), 27 (2), 27 зв. (3), 28 зв. (2), 29, 29 зв. (3), 30, 30 зв. (4), 31 (2), 31 зв. (4), 32 (2), 32 зв. (2), 33, 33 зв., 34, 34 зв. (4), 35 зв. (2), 36 (2), 36 зв., 37 (2), 37 зв. (4), 38 зв., 39, 41 зв., 43 зв. (4), 44, 44 зв. (3), 45 (5), 45 зв. (2), 46 (2), 46 зв. (2), 47 (6), 47 зв. (4), 48 (3), 48 зв. (4), 49 зв., 50 (2), 50 зв. (2), 51, 51 зв. (5), 52 (2), 52 зв. (2), 53, 53 зв., 54, 54 зв., 55, 55 зв., 56 (2), 56 зв. (4), 57 зв. (2), 58 зв. (2), 59 (3), 60 зв. (3), 61, 61 зв. (3), 62 (2), 62 зв., 63 (2), 64 зв., 65 (2), 65 зв. (2), 66 (3), 66 зв. (2), 67, 67 зв. (3), 68 (2), 68 зв. (3), 70 (3), 70 зв. (3), 71, 71 зв. (6), 72 (2), 72 зв. (3), 73 (6), 73 зв. (4), 74, 75 зв. (2), 76 (2), 76 зв. (2), 77 (7), 77 зв., 79 (2), 80, 81, 81 зв. (2), 82 (5), 82 зв., 83 зв. (2), 84, 84 зв., 86, 86 зв. (2), 87, 87 зв. (3), 88, 88 зв. (2), 89, 90, 90 зв. (2), 91 (2), 92, 92 зв., 93, 93 зв., 94 зв., 95 зв., 96 (2), 96 зв. (2), 97 (2), 98 зв. (3), 99 (2), 99 зв. (2), 100 (2), 100 зв. (4), 101 (9), 102 зв., 104 зв., 105 (3), 106,

106 зв. (3), 107 (2), 107 зв., 108 (2), 108 зв. (3), 109 (3), 109 зв. (2), 110 (2), 111, 111 зв., 112 (2), 112 зв., 113, 113 зв. (2), 114 (2), 114 зв., 115 зв., 116 зв. (3), 117, 117 зв. (2), 119 (3), 119 зв., 120, 120 зв., 121 (2), 121 зв., 122 зв., 124 зв. (2), 125 зв., 126 (3), 126 зв., 127 зв., 128 (5), 129 зв. (2), 130, 130 зв. (2), 132, 132 зв., 133, 133 зв. (3), 134 (3), 134 зв., 135, 137, 138 зв., 139 (2), 139 зв., 140 (2), 140 зв. (2), 141 (3)

бытиѥ 3 зв.

бытьнъıй 54 зв.

бьрвьно 48; **бьрвьна** 47 зв., 48

бѣгають 26, 68, 78 зв., 99, 128; **бѣгайтє** 6 зв.

бѣда 68; **бѣдѣ** 50

бѣд҆нѣ 34

бѣдьнъıꙗ 67

бѣжати 133; **бѣжа** 83; **бѣжаша** 12 зв., 33 зв., 56, 82 зв.; **бѣжи** 131; **бѣжить** 128

бѣла 2 зв.; **бѣлахъ** 142 зв.; **бѣлъı** 140 зв.

бѣсить сѧ 18 зв.; **бѣсит҇ь** 24, 41; **бѣсѧщь сѧ** 17 зв.

бѣсновав҆шаго сѧ 33 зв.

бѣсновавъıй 56

бѣсновавъıй сѧ 33 зв.

бѣсномоу 33 зв.; **бѣснъıꙗ** 16 зв.; **бѣс҆нъıꙗ** 28 зв.; **бѣсьною** 12 зв.

бѣсовьскъıмь 30 зв.

бѣство 26, 78 зв., 99

бѣсъ 9, 10 зв., 17 зв., 19, 24 зв., 39 (3), 44 зв., 49, 50, 55, 55 зв., 60 зв.; **бѣси** 12 зв., 33 зв., 56 (4), 127; **бѣсовъ** 10 зв.; **бѣсомъ** 29, 56; **бѣсоу** 17 зв., 55; **бѣсъı** 4 зв., 6, 29, 11 (2), 17 зв., 30, 30 зв., 36, 52 зв. (2), 55 (5), 60 зв., 70 зв., 92, 127 зв.; **бѣсѣхъ** 58

бѣсьнъ 44 зв.; **бѣсна** 10 зв.; **бѣснъı** 10, 16 зв.; **бѣсьна** 12

В

·в҃· 19 зв., 36 зв., 40, 103 зв. (2), 118 зв.; **в҃·** 19 зв., 103

·в҃і· тє 3 зв., 14 зв., 19 зв., 30, 34, 35, 35 зв. (2), 36 зв., 46, 50 зв., 109 зв.

ваанергєсъ 30

вавилоньскаго 129 зв. (2); **вавилоньскоѥ** 129; **вавилоньстѣмь** 129

вадитї 88 зв.; **вадѧщє** 88 зв.; **важахоу** 126 зв.

валѧшє сѧ 93 зв.

варава 84, 116 зв.; **варавоу** 84 (2), 89 (2), 116 зв., 117 зв. (2), 118; **варавꙋ** 118

варахийна 25 зв.

варіѿана 139 зв.
варити 19 зв., 22; вари 24; варила 80; варю 82
вартимеѡсъ 74
варфоломѣй 6; варфоломѣꙗ 30, 46
варъ 21
варѧєть 122; варꙗю 109; варѧють 23, 98; варѧꙗ 73
ваша 2 (2), 3 (2), 27, 46 зв., 47 (2), 47 зв., 50, 56 зв., 64, 66, 66 зв., 67 зв., 68, 73 зв., 74 зв., 85, 87 зв., 91, 113, 113 зв. (2), 127, 134 зв.; вашє 2 зв., 24 зв., 26, 38 зв., 46 зв., 47 зв., 66 зв. (2), 68, 69 зв., 73 зв., 78 зв., 91, 99, 111, 111 зв., 112 зв., 113 зв.; вашⷢ҇е 53, 90 зв.; вашего 3, 6 зв., 7, 16 (2), 41, 74 зв., 90, 103, 117, 125, 134 зв.; вашемоу 27, 72, 116; вашемь 67 зв.; вашєю 3 зв., 44; вашеꙗ 57 зв., 67 зв., 90, 113 зв.; вашеѩ 8; ваши 7, 13 (2), 55, 57, 108 зв.; вашї 11; вашими 36, 133 зв.; вашимъ 9 зв., 55; вашимь 3 зв., 8, 38 зв., 57; вашихъ 5 зв., 6, 6 зв. (2), 10, 25 зв. (2), 28, 47, 57, 58, 67 зв., 89 зв., 90 зв., 101 зв., 102; вашь 3, 3 зв., 4, 6 (2), 8 (2), 12, 24, 25 зв., 26 зв., 34 зв. (3), 40, 47 зв., 49, 53, 55, 59, 60 зв., 74 зв. (2), 90 зв. (3), 92 зв., 101 (3), 102, 102 зв., 112 зв., 117, 125, 134 зв.
в҄дова 49, 135 зв.
в҄довица 24 зв.
ве[деть] 45; веде 43 зв.; ведена 119; ведомъı 67 зв.; ведоша 44 зв., 83, 83 зв., 87 зв., 88, 88 зв., 110, 110 зв., 115 зв., 116 (3), 118, 118 зв. (2), 125; ведоуща 4 (2); ведъ 27 зв., 64 зв.; ведѣте 82 зв.
ведѧше сѧ 43 зв.; ведꙗше сѧ 43 зв.
велий 122, 136 зв., 138 зв.; велий 68; велию 130; велиꙗ 5; велиє 4 зв.; велиємь 28 зв., 124; велиєю 130 зв.
великъ 4 зв., 44 зв., 49 зв., 84 зв., 119 зв., 121 зв., 125 зв., 134, 134 зв.; велика 26 (2), 33 (2), 41 зв., 50 (2), 54, 68 (2), 99 (2); велико 7 зв., 48, 49, 68 зв.; великомь 26 зв., 33 (2), 44 зв., 56 (2), 84 зв., 86, 89 зв., 99 зв., 119, 121 (2); велїкомь 96; великоу 66 зв., 81 зв., 86 зв., 106; великъмь 65, 69, 130; великъı 32 зв., 89
великъıй 45 зв., 117 зв.; великаго 2 зв.; великаꙗ 37 зв., 77 зв.; великою 34, 122; велиций 21 зв.
величаюⷭ҇ть 34, 100 зв.
величий 60 зв.
величить 124
вельблоужь 132 зв.; вельблоужи 132 зв.
вельбоудоу 29 зв., 71 зв., 73 (2); вельблоудъı 101 зв.; вельбоудъı 25

вельꙁаоулъ 30 зв.; **вельꙁаоуломь** 7; **вельꙁаоулѣ** 10 зв., 55 (3); **вьльꙁаоулѣ** 11

велю 93 зв.; **велить** 9 зв., 28 зв., 44 зв., 50 зв.

вергъше 120 зв.

веригъı 33; **веригами** 33 (2)

вертепъ 120; **вертьпѣ** 120

веде 103 зв.

веселите 2

веселити сѧ 80 зв.; **весели сѧ** 62 зв.; **веселимъ сѧ** 80 зв.; **веселѧ сѧ** 53 зв.

веселию 138

весь 16 зв., 20 зв.; **все** 2 зв. (2), 4, 7 зв. (2), 9 зв., 12 зв., 13 зв., 16 зв., 18 зв. (2), 19, 25 зв., 26 зв., 27 зв. (3), 29 зв., 32, 32 зв., 34, 34 зв., 35, 37 (2), 37 зв., 38 зв., 39, 55, 56 зв. (3), 57, 58, 65, 66 зв. (2), 68, 68 зв., 69 зв., 70, 71 (2), 71 зв., 72 зв., 73 (3), 74, 74 зв., 77 зв. (3), 79 (2), 80 (2), 81, 82, 86, 88 зв., 93, 93 зв., 96 зв., 108, 110, 126, 129 зв., 138; **всего** 23, 57 (2), 61, 61 зв., 78, 85, 97 зв., 134; **всей** 4, 8, 15, 17 зв., 26, 44, 44 зв., 48 (2), 59, 84, 88 зв., 89 зв., 92, 99, 119, 121, 139; **всемоу** 45, 56, 59 зв. (2), 68, 111 зв. (2), 115 зв., 137; **всемь** 43, 80, 105 зв., 107, 107 зв., 111 зв., 114 зв.; **всею** 37 зв. (2), 61 (2), 77 (3), 100 зв. (3); **всеꙗ** 46, 46 зв., 85; **вси** 7, 8 зв., 9 зв., 10 зв., 16 зв., 19 зв., 22, 23, 23 зв., 27 зв., 28 зв., 33 зв. (2), 34 зв., 36 зв., 38, 43, 44, 48 зв., 50 зв. (2), 57 зв., 58 зв., 60 (2), 60 зв., 64 зв. (2), 65, 65 зв., 66 зв., 67, 67 зв., 68 зв., 69, 73 зв., 75, 76, 76 зв., 77 зв., 80, 82 (4), 82 зв., 83 (2), 85, 88, 89 зв. (2), 92, 98, 100, 100 зв., 103 зв. (2), 108 (2), 108 зв., 109 (2), 109 зв., 110 зв. (2), 114 зв., 115 зв., 116 зв., 118 (2), 119 зв. (2), 120 зв., 125, 130 (2), 132, 132 зв., 139; **всї** 61 зв., 101, 109, 124; **в҆си** 36 зв.; **всю** 1 зв., 16, 17 зв., 28 зв., 35, 43 зв., 64, 84 зв., 118, 118 зв., 127, 129 зв., 133; **вссь** 114 зв. (3); **всѣми** 37, 44, 54, 58 зв., 67 зв., 71, 78 зв., 92 зв., 99, 101, 110 зв.; **всѣмї** 43; **всѣмъ** 36 зв., 44, 58 зв., 70 зв., 79 зв., 92 зв., 94 зв. (2), 98 зв., 130, 133 зв. (2), 134 зв., 135 зв., 142; **всѣмь** 25, 27, 37 зв. (2), 59, 61, 77 (3), 89, 100 зв., 102 зв.; **всѣхъ** 6 зв., 7, 8 (2), 13 зв. (2), 23 зв., 32 зв. (2), 36, 44 зв., 48, 49, 52, 57, 58, 59, 60, 64 зв., 65, 67, 68, 70 зв., 76 зв., 77 (4), 77 зв., 78 зв., 80, 86, 100, 108 зв., 112, 129 зв., 130 зв., 131, 131 зв., 135, 138, 139; **всꙗ** 49; **всѧ** 1 зв., 3 зв., 4, 8, 10, 10 зв., 12 зв., 13 зв., 14 (3), 14 зв., 15 зв. (2), 16, 17 зв., 21 зв., 26 зв., 28, 28 зв., 29 зв., 30 зв., 32, 34 (2), 34 зв., 36, 38 зв., 39 зв. (2), 40 зв., 41, 43 зв. (2), 45, 46 зв. (2), 47, 48, 49 зв., 50 зв. (3), 51, 52, 52 зв., 53 зв., 54, 55, 57 зв., 58 зв., 59, 62 зв. (2), 63, 63 зв., 65, 67, 68 (3),

69, 71 зв., 76 зв., 82 зв., 85 (2), 87 зв., 89, 98 зв., 99 зв. (2), 100 зв., 102 (2), 103 (2), 105, 109 зв., 112 зв. (2), 113 зв., 114 (2), 114 зв., 115, 119 зв. (2), 122 зв. (4), 126, 128, 130, 130 зв., 131 (2), 132 (2), 132 зв. (2), 134 зв., 135 зв., 141 зв., 142; вꙿсѧ 102 зв.; вьси 44 зв., 139; вьсь 3, 4, 4 зв. (3), 5 зв., 7 зв. (2), 11 зв., 12 зв., 14, 18 зв., 19, 27 зв., 28 (2), 28 зв., 31, 37 зв., 38 зв., 46, 46 зв., 52, 54 зв. (2), 56, 58, 61 зв., 62, 64 зв., 66, 70, 71, 74 зв., 78 зв., 83, 83 зв. (2), 93, 95 зв., 96 зв., 100 зв., 104 зв., 107 зв., 108, 110, 111 зв., 113 зв., 128, 130 зв.; вьсю 1 зв., 5 зв.; вьсѣмъ 74 зв.; вьсѣхъ 4 (2), 60; вьсѧ 63, 99 зв.,107, 125 зв., 132 зв.

ветъхаго 46; ветꙿхаго 29; ветъсѣй 46; ветъхаꙗ 126; ветъхоє 46

ветъхы 5, 46; ветꙿхы 29; ветꙿха 14 зв.; ветъсѣ 5, 29; ветъхоѹ 46

ветъшающеє 66—66 зв.

вещи 1 зв.; вещехъ 138

вечеръ 79 зв., 122; вечероѹ 10, 17 зв., 20 зв., 36 зв., 81 зв., 108

вечерѧ 66 зв., 67, 107, 108; вечери 45, 86 зв., 106 зв., 107; вечерю 61, 66 зв., 96 зв., 141; вечерꙗхъ 100 зв.; вечерѧхъ 34, 77 зв., 80

вечерѧю 75 зв.

вꙿзити 18; вꙁиде 30; вꙿꙁиде 22 зв.; въꙁиде 1 зв., 12, 124 зв., 130

видѣти 10 зв., 11, 13, 25 зв., 35, 50 зв., 54, 55 зв., 60 зв., 62 зв., 66 зв., 76 (2), 88 зв. (2), 102, 104 зв., 122, 135; видѣтї 76, 110; видими 34, 90, 100 зв.; видимъ 84 зв., 118 зв., 121, 130; видита 8 зв., 13, 54, 122; видите 12 зв., 13, 26 зв., 36 зв., 37 (2), 54, 67 зв., 68, 69 зв., 98 зв., 102, 104 зв., 111 зв., 113, 113 зв. (3); видить 69 зв., 95 (2), 105, 111 зв. (2), 128, 135; видїть 95; видиши 5, 35, 47 зв., 49 зв., 77 зв.; видѣ 5 зв. (2), 9 зв., 12, 14 зв., 19, 20 зв., 28 (2), 34, 35, 36, 49, 70, 74, 76, 80, 92 зв., 105, 111, 125 зв., 133 зв. (2), 138 зв., 142, 142 зв. (6); [вид]ѣ 45; ви[дѣ] 44 зв.; видѣв 119 зв.; видѣвше 121 зв., 122 зв.; видѣвꙿше 10 зв., 12, 22 зв. (2), 63, 65 зв., 76, 96; видѣвъ 1 зв., 5 зв., 10 (2), 14 зв., 36 зв., 45, 46 зв., 49 зв. (2), 56 зв., 61 (3), 65, 69, 71 зв., 72 зв., 77, 80, 84 зв., 88, 88 зв., 89 зв., 91 зв., 92, 93 зв. (2), 95 зв., 117, 118, 119 зв. (2), 120 зв., 121 зв., 125 зв., 131, 134, 137, 138; вїдѣвъ 69; видѣвъша 90, 132; видѣвъше 9 зв., 12 зв., 22, 23 зв., 27 зв., 36 зв., 37 зв., 52 зв., 56, 65 зв., 70, 73 зв., 75 зв., 87 зв., 92 зв., 95 зв., 96 зв., 97 зв., 98, 105 зв., 107 зв., 130, 130 зв.; видѣвъшей 33 зв., 56; видѣвъши 58 зв., 83 зв., 95 зв.; видѣвъшї 83 зв.; видѣвы 33 зв.; видѣвый 111; видѣниꙗ 140 зв.; видѣнїє 138 зв.; видѣста 48 зв., 135; видѣсте 111; видѣтъ

8 зв. (3), 33 зв., 35, 48 зв. (3), 56; **видѣхомъ** 47, 52 зв. (2), 70 зв., 85, 85 зв. (3), 92 зв., 104 (4), 130 зв.; **видѣхъ** 91 зв. (2), 116, 127, 134 (2); **видѣша** 13, 33 зв., 36, 36 зв., 54, 65, 74 зв., 86, 112 зв., 116 зв., 119 зв., 121 зв., 125 зв., 130 зв. (3), 131 зв., 134, 140, 140 зв.; **видꙗ** 90, 90 зв. (2), 48; **вї́дꙗ** 22 зв.; **видꙗй** 105; **видꙗть** 1, 51 зв., 55 зв., 93, 97, 105; **видꙗще** 51 зв., 57, 68, 89 зв.; **вї́дꙗще** 16 зв.; **видꙗщий** 61 зв.; **видꙗше** 77 зв.; **видѧть** 12 зв., 18 зв., 20, 32, 56 зв., 115, 122; **видѧхоуть** 30; **видѧща** 17; **видѧще** 12 зв. (2), 32, 119 зв.; **вижь** 7 зв., 77 зв., 84, 84 зв., 91, 91 зв., 96, 96, 123; **вижю** 69 зв., 76 зв.

вина 27 зв.; **виною** 24 зв., 80, 101; **виноу** 58 зв., 120 зв.; **винъı** 88 зв., 89, 112 зв., 116 зв. (2), 117, 118 зв., 125

вино 5 (2), 29 (3), 46 (2), 61, 118 зв.; **вина** 5, 29, 46, 49, 138 зв.

виноватъ 101

виноградъ 20 зв. (2), 31 зв., 65 зв., 66, 75, 75 зв., 98; **вїноградъ** 98 зв., 20 зв., 31 зв.; **виногрⷣа** 20 зв.; **винограда** 21, 31 зв. (2), 65 зв. (2), 66 (2), 75, 75 зв. (2), 98 зв. (2); **виноградѣ** 23, 60, 98

винопивьць 9

винопийца 49

витальница 86

витатъ 76

вифаниꙗ 74, 94 зв., 95; **вифаний** 79 зв., 105 зв.; **вифанию** 22, 74, 85 зв., 96 зв. (2); **вифанїѩ** 81; **вїфаниѩ** 81

вифлеомъ 130, 130 зв.; **вифлеома** 45 зв., 130; **вифлеоме** 130 зв.; **вифлеомѣ** 130 зв. (2), 131

вифсагию 96; **виф҅сагию** 81, 85 зв.

вифсайда 9, 50 зв., 53; **вифсайдоу** 69 зв.; **вифсайдъı** 104 зв.; **вифсайдѣ** 36 зв.; **виф҅сайдѣ** 36 зв.

вифсаидьска 91 зв.

владоущю 129 зв.

[**владъıка**] **вл͞дка** 130 зв.; **вл͞дкамъ** 6 зв., 67 зв.; **вл͞дкахъ** 130 зв.; **вл͞дко** 135; **вл͞дкою** 30 зв.; **вⷧкоу** 21; **вл͞дцѣ** 14 зв.

[**владъıчьства**] **вл͞дчьства** 132 зв.

[**владъıчьствиꙗ**] **вл͞дчьствиꙗ** 58

власвимисають 10

властелемъ 66; **властели** 53 зв.

власть 4 зв., 6, 7 зв., 10 зв. (2), 23, 28 зв., 30, 35 зв. (2), 43 зв., 47, 57 зв., 58, 64, 65 зв., 75, 79 зв., 92 зв., 114, 117 (2), 122 зв., 125 (2), 127 (2);

власти 58, 94 зв., 117, 125; властию 23, 28 зв., 44 зв. (2), 65 зв., 75 (3), 97 зв. (2), 98; властью 15, 23 (2), 65 зв.
власфимїю 110; влас҆фимїю 110
власъ 67 зв., 132 зв.; власа 2 зв.; власи 7, 57 зв.; власы 49 зв., 50, 95, 97, 132 зв.
власѧници 53
вложити 117 зв.; в҆ложать 14; вложи 120; вложь 64; въложе 107; въложи 93; въложивъ 64; въложите 52; въложитъ 7 (2); въложьшю 107
в҆нимати 18; вънемлѣте 4, 6 зв., 57 зв., 62, 67 зв., 75 зв., 80
вода 102 зв., 119 зв., 121, 121 зв., 125 зв.; водамъ 22 зв. (2); водахъ 12 зв.; водою 132 зв., 133 зв.; водоу 18 зв., 24, 28, 81 зв., 93 зв., 106, 107, 108, 118; водѹ 86; водъı 17, 28, 45 зв., 49 зв., 70 зв., 133 зв. (2); водѣ 50 зв., 54, 134 (2)
водити 47 зв.; водить 16 зв.
водьнъıй 70 зв.
вожи 16 зв., 24 зв., 25, 101, 101 зв.
воѕовъ 43
воѕоръ 129; воѕора 129
война 141 зв.; войни 84, 116, 116 зв., 118 (2), 119 (2), 119 зв., 121 зв., 125 зв., 133; войномъ 122 зв.; войнъ 119 зв., 121 зв., 122 зв., 125 зв.; войнъı 15
вой 130; вой 68, 88 зв.; воıа 34 зв., 53 зв.
волите 57
волъ 71; воловъ 66 зв.; волоу 64 зв.
волѧ 90 зв.; волıа 1, 54 зв., 87 зв., 109 зв.; воли 59 зв.; волю 4, 4 зв., 11 зв., 23, 31, 59 зв., 98
вонıа 90, 97
вонıалица 57
воєводамъ 68 зв., 87 зв., 106; воєводами 78 зв.
в҆падають 18 зв., 24
врагъ 13, 13 зв., 14, 127 зв. (2), 128; врага 3; врагъı 3, 37 зв., 47, 47 зв., 64, 67 зв., 77, 100 зв.; враѕи 7, 65
вражию 64, 127
вражьдоу 89
вранъ 59
врата 4 (2), 68 зв., 139 зв.; вратомъ 49, 110 зв.; вратъ 115 зв.; вратъı 4, 53 зв.
вратарю 79 зв.
врачь 35; врача 12, 49, 92 зв.; врачемъ 58; врачю 44
вредить 64, 127; вредивъ 44 зв.

вредоу 98 зв.
вредьноу 71 зв.
временьнъ 13
временьнѣ 43 зв.
времѧ 13 зв., 28, 51 зв., 60, 74, 130 зв., 138 зв.; **времꙗ** 29, 59, 63 зв., 65 зв., 75, 79 зв., 81 зв., 84 зв., 85, 98, 98 зв., 102 зв., 105, 108, 111, 127 зв.; **времена** 68; **времене** 12 зв., 44, 59 зв., 65, 68 зв., 88 зв., 105 зв., 106, 108; **временехъ** 103; **времени** 40, 78, 131 зв.; **временъ** 17 зв.; **врѣмꙗ** 9, 51 зв.; **в[ремѧ]** *у сполученні* **въ он͒о** 1 зв., 4 зв., 5, 5 зв. (2), 8, 9, 9 зв. (2), 10, 10 зв. (2), 11, 11 зв., 12 (2), 12 зв., 14, 14 зв., 15 (2), 15 зв., 16, 16 зв. (2), 17, 17 зв., 18, 18 зв., 19, 19 зв., 21, 21 зв., 22 (2), 22 зв., 23, 23 зв., 24 (2), 27, 28 (2), 28 зв. (2), 29 (2), 29 зв., 30 (2), 30 зв., 31 (2), 32, 33, 33 зв., 34, 35, 35 зв. (2), 36, 36 зв., 37 (2), 37 зв., 38, 38 зв., 39 (2), 41, 43 (2), 43 зв., 44 (2), 44 зв. (2), 46, 46 зв. (2), 48, 49 (2), 49 зв., 50 (2), 50 зв. (2), 51, 51 зв., 52 зв. (2), 53, 54, 55, 55 зв., 56 зв., 58 (2), 58 зв., 60 (2), 60 зв. (2), 61, 61 зв., 62, 62 зв., 63, 63 зв., 64, 64 зв., 65, 65 зв., 66, 67, 67 зв., 68, 69 (2), 69 зв., 70 (2), 70 зв. (2), 71, 72, 72 зв., 73 зв., 74 (2), 75, 76 (2), 76 зв. (2), 77 зв., 79 зв., 81 (2), 82 зв., 83 зв., 84, 85 зв., 87, 88 зв., 91, 91 зв. (2), 92, 92 зв., 93, 93 зв., 94 (2), 94 зв., 96, 97 зв., 98 зв., 99 зв., 104 зв., 105 зв., 106, 115, 116 (2), 117, 118, 119, 119 зв., 120 (3), 120 зв., 122 (2), 124, 124 зв., 125, 126 зв., 127, 131, 131 зв., 132, 133 зв. (2), 134 (2), 135, 137, 139, 140, 140 зв., 141, 142, 142 зв.
врѣтищи 9
всегда 79 зв. (2), 96, 97 (2), 105 зв. (2), 107 зв. (2)
вселенъıꙗ 43 зв.; **вселеноую** 84 зв., 129 зв.; **вселенѣй** 26, 99
всюдоу 58, 65
всѧкъ 1, 1 зв., 2, 2 зв., 3 зв., 5 зв., 6, 14 зв., 17 зв., 47 зв., 48, 54 зв., 57 зв., 84, 95 зв., 105 зв., 113, 116 зв., 117, 124 зв. (2), 126, 127, 135, 136 зв.; **всꙗкъ** 2, 7; **всѧка** 25 зв., 26, 71 зв., 79, 99, 102, 122 зв., 133 (3); **всѧко** 4, 11, 13, 43 зв., 44, 48, 64, 85, 114, 133; **всѧкого** 14 зв., 59, 126; **всѧкой** 1 зв., 27; **всѧкомоу** 47 зв., 54 зв.; **всѧкомь** 20, 43 зв.; **всѧкоꙗ** 25, 46 зв., 101 зв., 114; **всѧкоу** 1 зв., 5 зв., 6, 127, 112, 113, 133 зв.; **всѧкꙋ** 112; **всѧкъıй** 117 зв.
вторъıй 66 зв.; **в҆торъıй** 23 зв., 63 зв., 67, 76 зв., 100; **в҆тораꙗ** 37 зв., 77, 100 зв.
въ 1 (2), 1 зв. (4), 2 (2), 2 зв. (4), 3, 3 зв. (4), 4 (8), 4 зв. (6), 5 (7), 5 зв. (6), 6 (6), 6 зв. (6), 7 (5), 7 зв. (3), 8 (7), 8 зв. (6), 9 (12), 9 зв. (9), 10 (3),

10 зв. (8), 11 (5), 11 зв. (2), 12 (4), 12 зв. (9), 13 (3), 13 зв. (7), 14 (4), 14 зв. (9), 15 (6), 15 зв. (3), 16 (14), 16 зв. (7), 17 (7), 17 зв. (3), 18 (5), 18 зв. (5), 19 (4), 19 зв. (5), 20 (7), 20 зв. (8), 21 (6), 21 зв. (7), 22 (8), 22 зв. (4), 23 (7), 23 зв. (2), 24 (9), 24 зв., 25 зв. (2), 26 (7), 26 зв. (3), 27 (8), 27 зв., 28 (7), 28 зв. (8), 29 (7), 29 зв. (5), 30 (4), 30 зв. (3), 31 (6), 31 зв. (2), 32 (4), 32 зв. (5), 33 (5), 33 зв. (6), 34 (2), 35 (8), 35 зв. (10), 36 (5), 36 зв. (2), 37 (5), 37 зв. (5), 38 (3), 38 зв. (6), 39 (6), 39 зв. (7), 40 (5), 40 зв. (3), 41 (4), 41 зв., 43 (3), 43 зв. (6), 44 (14), 44 зв. (12), 45 (2), 45 зв. (6), 46 (6), 46 зв. (3), 47 (6), 47 зв. (5), 48 (5), 48 зв. (7), 49 (5), 49 зв. (7), 50 (8), 50 зв. (3), 51 (8), 51 зв. (6), 52 (8), 52 зв. (9), 53 (13), 53 зв. (5), 54 (5), 54 зв. (2), 55 (5), 55 зв. (6), 56 (11), 56 зв. (4), 57, 57 зв. (4), 58 (7), 58 зв. (2), 59 (6), 59 зв. (7), 60 (6), 60 зв. (7), 61 (7), 61 зв. (4), 62 (5), 62 зв. (7), 63 (9), 63 зв. (6), 64 (5), 64 зв. (9), 65 (9), 65 зв. (5), 66 (5), 66 зв. (5), 67 (3), 67 зв. (3), 68 (10), 68 зв. (7), 69 (6), 69 зв. (7), 70 (4), 70 зв. (10), 71 (4), 71 (3), 71 зв. (11), 72 (5), 72 зв. (5), 73 (11), 73 зв. (9), 74 (10), 74 зв. (5), 75 (5), 75 зв. (3), 76 (4), 76 зв. (4), 77 (5), 77 зв. (5), 78 (6), 78 зв. (9), 79, 79 зв. (7), 80 (6), 80 зв., 81 (13), 81 зв. (5), 82 (6), 82 зв. (4), 83, 83 зв., 84 (3), 84 зв. (9), 85 (2), 85 зв. (10), 86 (8), 86 зв. (4), 87 (6), 87 зв. (5), 88 (2), 88 зв. (2), 89 (5), 89 зв. (7), 90 (8), 90 зв. (7), 91 (7), 91 зв. (6), 92 (7), 92 зв. (7), 93 (6), 93 зв. (6), 94 (5), 94 зв. (5), 95 (4), 95 зв. (8), 96 (6), 96 зв. (7), 97 (5), 97 зв. (7), 98 (3), 98 зв. (8), 99 (8), 99 зв. (2), 100 (6), 100 зв., 101 (4), 101 зв. (4), 102 (4), 102 зв. (11), 103 (3), 103 зв. (5), 104 (4), 104 зв. (5), 105 (9), 105 зв. (8), 106 (8), 106 зв. (7), 107 (5), 107 зв. (6), 108 (4), 108 зв. (3), 109 (6), 109 зв. (3), 111 (11), 111 зв. (9), 112 (13), 112 зв., 113 (2), 113 зв. (7), 114 (4), 114 зв. (10), 115 (3), 115 зв. (3), 116 (5), 116 зв. (2), 117 (2), 117 зв. (3), 118 (4), 118 зв. (2), 119 (4), 119 зв. (5), 120 (6), 120 зв., 121, 121 зв. (3), 122 (5), 122 зв. (3), 123, 124 (9), 124 зв. (7), 125 (4), 125 зв. (2), 126 (5), 126 зв. (4), 127 (2), 127 зв. (5), 128 (3), 129, 129 зв. (5), 130 (12), 130 зв. (7), 131 (9), 131 зв. (12), 132 (13), 132 зв. (8), 133 (9), 133 зв. (5), 134 (11), 134 зв. (3), 135 (10), 135 зв. (7), 136 (7), 136 зв. (4), 137 (2), 138 (8), 138 зв. (9), 139 (5), 140, 140 зв., 141 (3), 141 зв. (2), 142 (6), 142 зв. (6); [въ] 45 зв.; в 24 зв., 28 зв., 108, 109 зв., 113 зв. (2), 114 (2), 114 зв. (8), 115 (2), 116 зв. (2), 117, 118 зв., 119 (3), 120, 120 зв., 121, 121 зв., 122 зв. (2); вꙿ 10 (2), 11 зв., 12, 12 зв., 13, 14 (2), 14 зв., 15 (2), 15 зв. (4), 16 зв., 17, 19 зв., 22 зв. (3), 23 зв., 24, 25, 28, 28 зв. (4), 30 зв., 31,

31 зв. (2), 32, 32 зв. (2), 33, 33 зв. (4), 34, 35, 36 зв. (4), 37, 38 зв., 39 зв., 53, 56, 58 зв., 67 зв., 104 (2), 106 зв., 109, 112 зв., 113 зв. (2), 120, 122, 130, 136, 142; во 19 зв., 113 зв. (2), 114 зв.

въведи 54 зв., 67, 90 зв., 115 зв.; въведосте 85, 85 зв., 104; въведохомъ 85 зв., 104

въврещи 57 зв., 59 зв.; въверженоу 71 зв.; въвьргоша 77 зв., 80; въвьргоуть 14 зв., 71 зв., 126, 128; въвьрже 68 зв., 77 зв. (3), 80 (2), 93 зв.; въвьржено 2 зв. (2); въвьрженоу 14 зв., 20 (2), 126; въвьрженъ 89; въвьржеть 2—2 зв., 32 зв.; въвьрзи 24; въвьрзѣте 35, 103 зв.

въвьрзи сѧ 97 зв.

въгнѣздити сѧ 32 зв.

въдати 103 зв.; в҄да 60 зв.; въда 49 зв., 64, 65 зв.; въдавъ 44; въдасть 63 зв., 66, 75, 98; въдаша 44

въдвори сѧ 96 зв.; въдворї сѧ 22

въдовица 78; в҄довица 44 зв., 77 зв. (2), 80; в҄довици 44 зв.; в҄довиць 77 зв., 80, 101; в҄довицѭ 80

въжагаюť 32, 134 зв.

въжадахъ 85, 85 зв.

въжадахъ сѧ 85 зв., 104, 106

въжегъ 56 зв.; въжьгъ 55 зв.

въжелаюте 62 зв.

възалка 9 зв., 22, 22 зв., 43 зв., 74, 91; възал҄ка 97 зв.; възалкаша 9 зв.

възалкахъ сѧ 85, 85 зв.; възалкахъ … сѧ 104 (2); възалка сѧ 51

възбоꙗша сѧ 33

възбрани 47 зв.; възбранихомъ 52 зв., 70 зв.; въз҄бранихомъ 52 зв.

въз҄бранꙗюте 57 зв.; въз҄бранѧхоуть 79 зв.; въз҄бранѧше 133 зв.; въз҄бранѧюща 88 зв.

възбоужю 95; възбоудиша 33, 50; възбꙋдиша 4 зв.

възвати 74; възва 5 зв., 28 зв., 58 зв., 64 зв., 66 зв., 89, 96, 97 зв., 105; възвавъій 49 зв.; възвахъ 131; възови 61 зв.; възовоуть 61 зв., 63 зв.

възведеть 131; възведе 28 зв., 43 зв., 114, 140, 140 зв.; възведоста 135; възведъ 46 зв., 53 зв.; възведъше 140 зв.

възвеличилъ 138 зв.

възвести 78—78 зв.

възвращаеть сѧ: сѧ … възвращаеть 26: възвращахоу сѧ 89 зв., 119 зв.

въз҄вращю 76; възврати 89, 117; въз҄врати 109 зв.

възвращю сѧ 11 зв., 55 зв., 61; възврати сѧ 124; възвративъ сѧ 63 зв.;

възвративъше сѧ 53 зв.; възʼвративъше сѧ 5 зв.; възвратиста сѧ 132; възврати сѧ 43 зв. (2), 44, 56 (2), 69, 142 зв.; възʼврати сѧ 58 зв., 63 зв.; възʼвратить сѧ 6; възвратитⷭ҇ь 53, 63, 66 зв., 99; възвратїтⷭ҇ь 78 зв.; възвратиша сѧ 131, 131 зв.; възʼвратиша сѧ 130 зв.; възвратишⷭ҇а 135 зв.; възвращь сѧ 22 зв., 82 зв.; възʼвращь сѧ 22, 97 зв.; възвращьша сѧ 142; възвращьше сѧ 50 зв., 69; възвращьше … сѧ 90; възвращьшемъ сѧ 132; възъвратиша сѧ 127

възвысить сѧ 34 зв.; сѧ възвысить 34 зв.

възвѣститъ 122; възвѣстита 8 зв., 48 зв.; възвѣстите 130 зв.; възвѣстить 113 зв. (2), 131; възвѣстїть 113; възвѣстиша 12 зв., 16, 33 зв., 36, 48, 55 зв., 56 (2), 122 зв., 141 зв., 142; възвѣстѧть 54

възвѣщай 62

възвѣꙗша 4 зв. (2), 7 зв.

възʼглавий 33

възгласить 109; възʼгласить 107, 110 зв., 111; възгласи 83 зв.; възʼгласи 88, 91 зв., 104 зв., 110 зв.; възⷢⷭ҇ла 116; възʼглашаше 62 зв.; възглашь 53 зв., 119; възʼглашь 89 зв.; възъгласи 29, 40 зв., 51 зв., 80

възгнѣщьше 115 зв.

възгорѣ сѧ 59 зв.

въздати 27 зв., 49 зв., 61 зв.; въздавъ 22, 82 (2), 86 зв. (2), 106, 106 зв., 108 зв.; въздадите 66, 100; въздадꙗть 98 зв.; въздадѧть 19; въздамь 27 зв. (2); въздаси 2 зв. (2), 60; въздасть 18 зв., 27 зв., 28, 61 зв., 90, 90 зв., 90 зв.—91; въздаша 73 зв.

въздаю 78, 96; въздаꙗ 69

въздаꙗнию 61 зв.

въздвигни сѧ 74 зв. (2)

възʼдвигноути 133; въздвигъши 124 зв.; въздвиже 93 зв., 96; въздвїгнѣте 68

въ[зд]ежеши 45

въздрастеть 32 зв.; въздрасте 51 зв.

възʼдрасти 13 зв.

въздрыдаете 47 зв.

въздрѣмаша сѧ 103; възʼдрѣмаша сѧ 40 зв.

въздъхноувъ 69, 93

въземлю 64; въземлеши 64; вʼземлющей 24; въземлꙗй 134

възискатъ 1; възїскатъ 76; вʼзискатъ 20; възискаша 66; възїскающа 132; възищете 110 зв.; възищеть 63; възищють 59 зв.

възищеть сѧ 59 зв.; възищють сѧ 57 зв.

възлагають 34; **възлагаꙗ** 72 зв.; **възлагаєть** 55 зв.
възлежаниꙗ 77 зв.
възлежить 49 зв.; **възлежай** 86 зв., 87, 106 зв., (2); **възлежахоу** 12, 92 зв.; **възлежаще** 49; **възлежащемъ** 81 зв.; **възлежащий** 50, 141 зв.; **възлежащимъ** 141 зв.; **възлежащихъ** 15 зв., 35 (2), 61 зв.; **възлежащїхъ** 97; **възлежащю** 12, 79 зв., 92 зв., 105 зв., 107 зв.; **възлеже** 45, 49 зв., 56 зв., 86 зв., 106, 108, 108 зв.
възлещи 19 зв., 22, 39 зв.; **възлегоша** 36 зв.; **възлѧгоуть** 69; **възлѧгоуть** 15
възливаꙗ 61
възлиꙗ 79 зв., 105 зв., 107 зв.; **възлиꙗвъши** 105 зв.; **възлиꙗвъшиꙗ** 107 зв.
възложити 66; **възложать** 67 зв.; **възложенъ** 62; **възложи** 14 зв., 45 зв., 64 зв., 69 зв. (2); **възложивъше** 61; **възложить** 20 зв., 93; **възложиша** 81, 82 зв., 96 зв., 109 зв., 116 зв., 118, 118 зв.; **възложиши** 33 зв.; **възложь** 20 зв., 35 зв., 62; **възложьше** 65, 86
възложи҃ть 32
възлѣганиꙗ 34
възлѣзе 76; **възлѣзъше** 46 зв.
възлюблю 111 зв.; **възлюби** 50, 72 зв., 107, 112, 124 зв.; **възлюбилъ** 115 (4); **възлюбисте** 114; **възлюбить** 8, 49 зв., 73 зв., 111 зв.; **възлюбихъ** 110 зв., 112, 112 зв.; **възлюбиша** 105; **възлюбиши** 3, 29 зв., 37 зв. (2), 77 (2), 100 зв.; **възлюбїши** 60 зв.—61, 100 зв.; **възлюбленаго** 65 зв., 75; **възлюбленъ** 111 зв.; **възлюбленъый** 28, 43, 131, 133 зв. (2), 140; **възлюблюнъый** 140 зв.; **възлюбль** 107
възмагають 54
възметь сѧ 5, 40 зв.
възможеть 70 зв.; **възмогохомъ** 94; **възмогоша** 60 зв., 93 зв.; **възм҃гоша** 71; **възмогоуть** 68 зв.; **възможе** 82 зв., 109
възможьна 63, 71 зв.
възможьно 62, 99, 109 (2)
възмоути сѧ 104 зв.
възмоущениꙗ 84 зв.
възмѣрить сѧ 5, 32 зв., 47 зв.
възмꙗте сѧ 95 зв.
възмѧтоша сѧ 36 зв.
възненавидить 8, 61 зв., 73 зв., 99; **възненавидиши** 3; **възненавидѣ** 112 зв., 114 зв.; **възненавидѣша** 112 зв.; **възненавидѧть** 46 зв.
възнесеть 101; **възнесе** 124 зв.; **възнесоша** 69

възнести сѧ 105, 124 зв.; **възнесеть сѧ** 71, 78 зв.; **възнесетⷭ҇ь** 101; **възнесоу сѧ** 105; **възнесъ сѧ** 53; **възнесый сѧ** 9
възносите сѧ 59; **възносѧй сѧ** 71, 78 зв.
възньꙁъ 121; **възнеꙁъ** 84 зв.; **възнеꙁъше** 119 зв.
възрадоуєть сѧ 113 зв.; **възрадоуєтⷭ҇ь** 113 зв.; **възꙁдрадовали сѧ** 111 зв.; **възʼдрадова сꙗ** 64; **възꙁдрадоваша сѧ** 106; **възꙁⷣрадоуйте сѧ** 46 зв.; **възрадоваша сѧ** 68 зв., 81 зв., 130 зв.; **възрадова сѧ** 124, 127; **възрадоуютⷭ҇ь** 138—138 зв.
възрастеть 13 зв.; **възрасте** 68 зв.
възрыдаєте 113 зв.
възрѧть 121 зв.; **возрѧть** 120; **възрите** 3 зв., 8; **възрѣ** 88; **възрѣвъ** 2 зв., 19 зв., 29 зв., 36 зв., 50 зв., 51, 66, 69 зв., 70, 72 зв. (2), 73 (2), 76, 80, 91 зв., 93; **възрѣвъше** 140; **възрѣвъши** 83 зв.; **възьрѣвъши** 88
възъгл҃ете 6 зв. (2); **възъгл҃те** 78 зв.; **възъгл҃ю** 105 зв.; **възъгл҃ють** 10 зв., 57 зв., 91
възъгл҃ть сѧ 107 зв.
възъгнѣтивъшемъ 88
възъпиєть 65, 86, 131; **възʼпи** 22 зв.; **възʼпивъ** 28 зв., 121; **възʼписта** 29; **възпиша** 116 зв. (2); **възʼпиша** 22 зв.; **възъпи** 28 зв., 33, 41, 44 зв., 60 зв., 73 зв., 84, 121, 124; **възъпивъ** 56, 84, 84 зв., 93 зв. (2); **възъписта** 12 зв.; **възъпиша** 84 (2), 89, 125
възываxоу 89
възыграйте сѧ 46 зв.; **възыгра сѧ** 124
възꙗти 3; **вʼзѧти** 17 зв., 26 (2), 69 зв., 78 зв., 99; **вʼземъ** 36 зв., 61; **вʼзьмъ** 24; **вʼзьмъше** 21; **вʼзѧ** 102 зв.; **вʼзѧлъ** 40 зв., 103 зв.; **взѧста** 120; **вʼзѧсте** 18 (3), 57 зв.; **вʼзѧто** 103 зв.; **вʼзѧтъ** 78 зв., 99, 142 зв.; **вʼзѧxомъ** 18; **вʼзѧша** 15 зв., 19 зв., 21, 22, 36 зв., 39 зв., 40 зв. (2), 50 зв., 96, 102 зв., 141 зв., 142 зв. (2); **возмеши** 114 зв.; **въземъ** 47, 70, 81 зв., 92 зв.; **възмемъ** 22; **възметь** 5, 18, 18 зв., 29, 51 зв., 52, 87, 93, 107, 113 зв., 118 зв. (2), 120; **възми** 10 зв., 24, 47, 89, 92 зв., 116 зв. (2), 117 (2), 125; **възмї** 92 зв., 125; **възмоуть** 32, 35 зв., 43 зв., 119 зв., 121 зв., 125 зв.; **възмѣте** 9 зв., 40 зв., 58, 64, 86 зв., 96, 103 зв.; **възьмї** 21; **възьмъ** 72 зв., 86 зв. (2); **възѧсте** 69 зв. (2); **възѧтъ** 10, 39 зв., 63
въистиноу 22 зв., 31, 44 зв., 45 зв., 52, 59, 77, 80, 84 зв., 88, 89 зв., 91 зв., 99 зв., 110 зв., 114, 119, 119 зв., 121 зв., 138; **въистїноу** 66
въкоупь 142 зв.; **вʼкоупь** 13 зв.
въкоупѣ 63, 66 зв., 88, 100

въкоѹсити 18 зв., 52, 93; **въкоѹсить** 67; **вкоѹшь** 120 зв.
вълагалища 53; **влагалища** 107; **вꙿлагалищє** 107
вълагають 112
вълагаєⷭ҇ть 4
вълагъı 51
вълаꙁитє 57 зв.; **вълаꙁꙗщимъ** 57 зв.
въливати 46; **вливаєть** 29; **въливаєть** 46; **въливахоѹ сѧ** 33
вълиꙗ 107, 108
вълкъ 6 зв., 52 зв., 128; **вълка** 128; **вълци** 4
вълнению 50
вълнъı 33; **вълнами** 22 зв.; **вълнъ** 4 зв.
вълꙿсви 130 зв.; **вълъхвомъ** 131; **вълъхвъ** 131, 131 зв.; **вълъхвъı** 130 зв.
вълꙗти 29
вълѣсти 67; **влѣсти** 22; **вꙿлѣсти** 36 зв.; **вꙿлѣстї** 19 зв., 36 зв.; **влѣꙁє** 24; **вꙿлѣꙁє** 36 зв., 39; **влѣꙁємъ** 33 зв.; **вꙿлѣꙁоша** 33 зв.; **влѣꙁъ** 10; **вꙿлѣꙁъ** 12 зв., 15, 34, 39 зв.; **вꙿлѣꙁъшема** 22 зв.; **влѣꙁъшю** 10; **вꙿлѣꙁъшю** 11 зв., 31, 33 зв.; **вълѣꙁє** 22, 69 зв., 74; **вълѣꙁєть** 78 зв.; **вълѣꙁи** 69 зв., 90; **вълѣꙁъ** 50, 56; **вълѣꙁъшю** 4 зв.
въмєѵющаꙗ 80
въмещеть 77 зв.; **въмещемаꙗ** 97; **въмещемо** 8; **въмещемоѹ** 59; **въмещюща** 5 зв., 28; **въмещющихъ** 77 зв.; **въмещющѧ** 80
въмѣни сѧ 87, 107
въмѣстити 27 зв., 45 зв.; **въмѣстїити** 137; **въмѣстить** 27 зв.; **въмѣстѧть** 27 зв.
въмѣстити сѧ 92
въмѣтахоѹ 77 зв.; **въмѣтаємо** 4
въмѣтаєⷭ҇ть 133
въмѣщаєⷭ҇ть 16 зв.
вънеꙁапоѹ 60 зв., 79 зв., 85, 130, 140
вънести 46 зв. (2); **вънесоша** 135
вънꙁи 115 зв.
вънити 51, 58, 63, 71 зв. (2), 73 (2), 80 зв., 101; **вънїти** 73; **вꙿнити** 11, 20 (2), 24, 29 зв. (2), 58 зв., 68 зв. (2), 71 зв., 72 зв. (2); **вꙿнитї** 24 зв.; **внидє** 115 (2), 115 зв., 116, 117, 120; **вꙿнидє** 34, 38 зв., 41, 62 зв., 68 зв., 70 зв., 142 зв.; **вꙿнидє** 102; **вꙿнидєтє** 19 зв., 35 зв., 109; **вꙿнидєть** 29 зв., 128 (2); **вꙿнидєши** 53 зв.; **вꙿнидєшї** 15; **вꙿниди** 103 зв.; **внидоша** 116, 121 зв.; **вꙿнидоша** 28 зв., 36, 41, 56, 103; **вн҄їди** 40, 103 зв.; **вꙿн҄іди** 40 зв.; **вънидє** 9 зв., 35, 39 зв., 44, 48, 51, 52, 53, 61, 70 зв., 74, 76, 81, 91 (2), 92, 106,

124, 124 зв., 131 зв., 142 зв. (2); вънидєтє 2, 6, 53, 58, 82 зв., 87 зв. (2); вънидєть 4 зв., 6, 81 зв.; вънıди 93 зв.; вънидоста 78; вънїдохъ 50; вънидоша 52 зв., 56; вънидоуть 71 зв., 72 зв.; вънидѣтє 6, 127 зв.

въноутрь 4; в҆ноутрь 110

вънъ 2, 14 зв., 22, 31 зв., 44 зв., 58 зв., 65 зв., 69 зв., 74 зв., 83 зв., 88, 96, 96 зв., 98 зв., 105, 110 зв., 112, 116, 116 зв., 125, 126; вонъ 116 зв., 117

въньмъшаꙗ сѧ 131

вънѣ 11 зв. (2), 55 зв., 81, 101 зв., 138, 142 зв.; внѣ 110, 115 зв.; в҆нѣ 30 зв. (2), 68 зв., 101 зв.

вънѣоудоу 38 зв.; внѣоудоу 25; в҆нѣоудоу 25 зв., 38 зв.

вънѣш҆нєю 56 зв., 57; в҆нѣшнєю 25 (2), 101 зв.; в҆нѣшьнєю 101 зв.

вънѥгда 36 зв., 135

въѻроужuвъ сѧ 55

въпадєта сѧ 16 зв., 47 зв.

въпадєть 10 зв., 71; въпадє 61; въпадъшємоу 61

въпиѥть 60 зв.; вопиꙗхоу 117; въпиюща 34; въпиющаго 132, 132 зв., 133; въпиющихъ 78; въпиꙗ 33; въпиꙗхоу 30, 81, 117, 118, 125; въпиꙗшє 73 зв.; въпиѥтє 34

въпль 41, 103, 131 зв.

въплюноувъ 69 зв.

въпрашати 67 зв., 113 зв.; въпрашахоу 38 (2), 51 зв., 93 зв.; въпрашахоуть 38 зв., 67, 70, 72 (2), 76 зв., 77 зв., 88, 133 (2); въпрашахъ 89; въпрашашє 33, 69 зв., 70 зв., 72 зв., 73 зв., 80 зв., 84, 88 зв., 94, 130 зв., 139; въпрашающаꙗ 132; въпрашающєй 126 зв.; въпрашаѥть 64 зв., 86, 113, 114; въпрашаѥши 115 зв.

въпросити 37 зв., 52, 77, 100 зв.; въпроси 37 зв., 39 зв., 51 зв., 56, 70, 73 зв., 77, 83 (2), 83 зв., 88 зв. (2), 93 зв., 100, 100 зв., 115, 115 зв., 117 зв.; въпросиша 10 зв., 18 зв., 23 зв., 32, 66, 67 зв., 100, 115 зв., 119 зв.; въпрашаю 65 зв.; въпрошьнъ 62 зв.; въпрошю 23, 51, 75, 88, 97 зв.

въсади сѧ 75 зв.

въсадить 60; въсади 15 зв., 27 зв., 141; въсадивъ 61; въсадиша 65, 86; въсажєнаго 89; въсажєноу 60

въсєлити сѧ 13 зв.; въсєли сѧ 131 зв., 134; въсєлиша сѧ 68 зв.

въсиꙗ 134; въсиꙗв҆шю 31

въс҆кладають 100 зв.

въсклонити сѧ 64 зв.; въсклонитє сѧ 68; въсклонь сѧ 126 зв. (2)

въскорѣ 70 зв., 78

въскричаша 36 зв.
[въскрьсеније] въскр҇ние 61 зв., 67, 76 зв.; въскр҇сеније 67; въскр҇сенију 67; въскр҇ний 109, 121 зв.; въскр҇нию 76 зв.; въскр҇ниꙗ 67; въскр҇ниѧ 23 зв.
[въскрьси] въскр҇си 96 зв., 97, 97 зв.
въскрьсноути 70, 142 зв.; въскр҇неть 21, 24 зв., 54 (2), 63 зв., 94 зв., 95 зв.; въскр҇ноути 94, 142; въскр҇н҇ути 70; въскр҇ноуть 56 зв., 76 зв.; въскр҇се 50 зв., 58 зв.; въскр҇съ 51 зв.; въскрьснеть 94, 95 зв., 140 зв. (2)
въскрѣшайте 127 зв.
въскрѣшеније 23 зв. (2), 95 зв. (2), 100 (2); въскрѣшений 100; въскрѣшенију 100
въскоую 10, 60, 84 зв., 121
въскысе 13 зв., 68 зв.
въслѣдиша 34
въслѣдовати 34; въслѣдовахомъ 3 зв.; въслѣдоваша 35 зв.
въслѣдоуєть 18, 18 зв.; въслѣдоуюштімъ 15
въсмѣєте сѧ 46 зв.
въспитанъ 44
въсплачете сѧ 47 зв.; въсплачет҇е 113 зв.; въсплачють сѧ 26 зв.; въсплачют҇ь 99 зв.
въспомѧнеть 111 зв.; въспомѧноувъ 74 зв.
въспоють 82, 83 зв., 87, 88; въспѣ 83 зв.; въспѣвъше 82, 109
въспрїиметь 63 зв.; въсприимоуть 47; въсприꙗсте 47 зв.
въсприємлевѣ 120 зв.—121
въспросить 54 зв., 55; въспросите 23, 97 зв.; въспросѧть 59 зв.
въспѧть 26, 62, 99, 115; въспꙗть 63, 78 зв., 142 зв.
въставить 23 зв., 67, 76 зв., 100; въстави 104 зв.; въставиша 84
въставльше 67
въстаније 135; въстаний 23 зв., 82
въстати 18, 52, 54 зв.; въста 15, 15 зв., 34, 44, 50 зв., 51, 92 зв., 93 зв., 95 зв., 107, 108, 120 зв., 122 (2), 141, 142; въставъ 5, 10 зв. (2), 12, 14 зв., 29, 33, 39, 47, 49 зв., 50, 54 зв. (2), 69, 72, 74, 76, 80 зв. (2), 87 зв., 92 зв., 109, 110, 129 зв., 131 (2), 131 зв. (2), 142; въставъша 41; въставъше 44 зв., 83, 87 зв., 88 зв.; въставъши 10, 95 зв., 124; въсталъ 30 зв., 141; въстанеть 8 зв., 11, 37, 56 зв., 68, 68 зв., 78, 98 зв.; въстани 34, 47, 49 зв., 51, 58 зв., 74, 92 зв.; въстанї 47; въстаноу 120 зв.; въстаноуть 6 зв., 11, 26, 76 зв., 78 зв., 79, 99 (2); въстанѣмъ 112; въстанѣте 82 зв., 109 зв., 140 зв.; въсташа 103, 121 зв.
въстаѥть 32 зв.; въстаѭть 8 зв., 48 зв., 67

въстока 99 зв.; въстокъ 15, 26, 26 зв., 69, 130 зв.; въстоцѣ 130 зв. (2)
въстроубитє 90
въстьргънетє 127 зв.; въстерꙿгнетє 13 зв.; въстьргающє 127 зв.
въстьрѕахоу 51; въстьрѕающє 9 зв., 91
въсходьницю 86 зв.
въсходѧ 28, 31; въсходꙗща 91 зв.; въсходѧй 64; въсходѧщь 59 зв.; въсхожашє 37 зв.
въсхотѣхъ 25 зв., 86 зв., 102; въсхотѣ 27 зв., 91 зв., 129 зв., 141 зв.; въсхотѣстє 25 зв., 60 зв., 102; въсхотѣша 13, 18 зв., 54
въсхытателє 4
въсхытить 32
въсхыщаєть 13; въсхыщашє 56; въсхыщають 8 зв.
въсѣдє 81, 85 зв., 96 зв.; въсѣда 64 зв.; въсѣдъ 96 зв., 97; въсѣлъ 81
въсѣꙗ 13, 13 зв., 127 зв.; въсѣꙗвъй 14, 128 (2); въсѣꙗно 32 зв.; въсѣꙗноє 32
въторої 45; вꙿторої 83 зв., 109
въходить 16 зв., 38 зв., 68, 86, 106; вꙿходить 38 зв.; вꙿходѧ 38 зв.; вꙿходѧща 32; вꙿходѧщєє 16 зв.; вꙿходѧщимъ 24 зв.; вꙿшьдъ 28 зв.; въходимъ 21, 63 зв., 94; въходитє 24 зв., 53, 53; въходꙗща 64 зв., 81; въходꙗщє 4; въходꙗщимъ 101; въходꙗщихъ 104 зв.; въходѧ 38 зв.; въходѧща 85 зв.; въходѧщє 73; въходѧщий 55 зв., 56 зв.; въходѧщю 21, 69; въшьдъ 16 зв., 21 зв., 30 зв., 35, 49 зв., 56 зв., 65, 110, 136; въшьдъшаꙗ 84 зв., 89 зв.; въшьдъшє 11 зв., 55 зв., 130 зв., 142; въшьдъшєма 106; въшьдъши 141, 141 зв.; въшьдъшю 11 зв., 15, 93 зв., 96 зв., 138
въхожению 52 зв.
въцⷭ҇рить сѧ 136 зв.
въй 20, 71 зв., 80 зв., 83; вью 62
выньми 5
высоко 73 зв.
высокоу 43 зв., 140, 140 зв.
вышє 6 зв. (2), 71
вышнꙗго 136 зв.; вышꙿнихъ 96 зв.; вышꙿнꙗго 33, 56, 136 зв. (2); вышнѧго 121—121 зв.; вышьнихъ 65, 81, 86, 130; вышьнꙗго 47; вышьнѧꙗ 77 зв. (2)
вьржениꙗ 87 зв.
вьрѕи 2 зв. (2), 20, 126 зв.
вьрѕи сѧ 23, 43 зв., 74 зв. (2)
вьрстоу 3

вьртоградъ 68 зв.; **вертоградъ** 115 (2); **вьртоградѣ** 116
вьрха 44 зв., 51 зв.
вьрхоу 25, 57, 84 зв., 96 зв., 96 зв., 101 (2), 130 зв., 134 зв.; **вьрхꙋ** 25; **верхоу** 120 зв.
вьсдє 40 зв.
вьси 17 зв., 35 зв., 37 зв., 46 зв., 50, 58, 68 зв., 69 зв., 92; **вси** 94 зв.; **вьсь** 6, 52 зв. (2), 55 зв., 69, 69 зв., 81, 82, 85 зв., 94, 96, 109, 124 зв.; **вьсьхъ** 36
вѣдати 12, 51 зв.; **вѣда** 52 зв.; **вѣдалъ** 49 зв.
вѣдѣти 32, 87, 107, 111; **вѣдалъ** 66 зв.; **вѣдитє** 26 зв., 40, 53, 66 зв., 68, 79 (2), 99 зв., 102 зв., 112 зв.; **вѣдоущє** 23 зв., 58 зв., 76 зв., 100; **вѣдоущи** 35; **вѣдъий** 11, 52, 55, 59 зв., 76, 107 (2), 108, 115, 119 зв., 125 зв., 141; **вѣдѣ** 41, 69 (2), 83 зв., 88, 103, 105 зв.; **вѣдѣли** 9 зв.; **вѣдѣлъ** 26 зв., 40, 102 зв.; **вѣдꙗть** 112 зв.; **вѣдꙗхоу** 82 зв.; **вѣдꙗхъ** 96, 134 (2); **вѣдꙗшє** 51, 64, 103 зв., 108, 140; **вѣдѧть** 119; **вѣдѧхоу** 142 зв.; **вѣдѧхъ** 40 зв., 103 зв.; **вѣдѧшє** 40 зв., 84, 115, 117 зв.; **вѣмъ** 23, 31, 66, 99 зв., 111, 113 зв.; **вѣмъı** 65 зв., 75, 76, 98; **вѣмь** 28 зв., 44 зв., 45, 83 зв., 95 зв. (2), 110 зв., 114, 122, 137, 142 зв. (2); **вѣси** 16 зв., 45 (3), 71, 72 зв., 107, 108, 114, 117, 125; **вѣста** 132, 140; **вѣстє** 21 зв., 26 зв. (2), 32, 40, 41, 68, 79 зв. (2), 94 зв., 99 зв., 102 зв., 103, 107 зв., 108 зв. (2), 111, 120 зв.
вѣкъ 19, 63 зв., 67, 73; **вѣка** 13, 14 (2), 14 зв., 32, 37, 67, 98 зв., 122 зв., 126, 128; **вѣкоу** 128; **вѣкъı** 22, 22 зв., 30 зв., 74, 90 зв., 95 зв., 97 зв., 105, 107 зв., 108, 111 зв., 136 зв.
вѣньць 118, 118 зв.; **вѣнєць** 116 зв. (2)
вѣра 14 зв., 35, 41 зв., 50 (2), 58 зв., 69, 73 зв., 74, 87, 106 зв.; **вѣроу** 10, 22 зв., 23 зв., 24 зв., 25, 46 зв., 51 зв., 63, 73 зв., 74 зв. (4), 75 зв. (2), 92, 95, 95 зв., 96, 97 зв., 98 (2), 101 зв., 111 (2), 112, 114 зв., 118 зв., 120, 121, 121 зв.; **вѣръı** 15, 23, 23 зв., 26 (2), 33, 51 зв., 53 зв., 54, 79, 88, 98 (2), 99, 99 зв., 142; **вѣрѣ** 17
вѣрнъий 40, 73; **вѣр҅нъий** 26 зв., 59; **вѣрьний** 73 зв.; **вѣрьнъий** 40 зв., 102 зв.
вѣровати 23 зв., 93 зв., 105; **вѣрова** 15, 45 зв., 105, 138 зв., 142 зв.; **вѣровавъшимъ** 23 зв.; **вѣровастє** 65 зв., 75, 114; **вѣровахоу** 97; **вѣровахъ** 95 зв.; **вѣроваша** 96, 105 (2), 114 зв.; **вѣроуй** 33 зв., 58 зв.; **вѣроуйтє** 28, 74 зв. (2), 105, 111 (2); **вѣроую** 93 зв.; **вѣроують** 113; **вѣроующє** 23, 97 зв.; **вѣроующємоу** 93 зв.; **вѣроующий** 45 зв.; **вѣроующихъ** 19 зв., 71 зв., 114 зв.; **вѣроуꙗ** 124; **вѣроуꙗй** 45 зв., 95 зв. (2), 105, 105 зв., 111, 124 зв. (2); **вѣроуємъ** 114; **вѣроуєта** 17; **вѣроуєтє** 114; **вѣроуєть** 105; **вѣроуєши** 91 зв., 96, 111

вѣрьнъ 40, 40 зв., 63 зв., 73; **вѣренъ** 103 зв. (3); **вѣр҆не** 63 зв.; **вѣрьни** 73 зв.
вѣста сѧ 21 зв., 52 зв., 94 зв.
вѣсть 4, 8, 15, 27, 32 зв., 39 зв., 44, 54 (2), 59, 59 зв., 73 зв., 79 зв., 90 зв., 102, 102 зв., 105, 112 зв., 119 зв., 121 зв., 131 зв.; [**вѣсть**] 45 зв.
вѣстьникꙑ 52 зв.
вѣтви 32 зв.; **вѣтвьхъ** 13 зв.
вѣтвиꙗ 68 зв., 79, 81, 96 зв., 97, 99 зв.
вѣтръ 22 зв. (3), 26 зв., 33, 36 зв. (2), 79, 99 зв.; **вѣтра** 8 зв.; **вѣтри** 4 зв. (2), 5, 7 зв. (2), 33; **вѣтромъ** 5, 50 зв.; **вѣтроу** 33, 50; **вѣтръмь** 48 зв.
вѣтрьнаꙗ 50
вѣща 15 зв.; **вѣщай** 9
вѣчьнꙑй 3 зв., 20, 60 зв., 71, 85 зв., 104, 123, 124 зв. (2); **вѣчнꙑй** 114 (2); **вѣчьномоу** 30 зв.; **вѣчьноє** 73; **вѣчьноую** 29 зв., 63 зв., 72 зв., 85 зв., 104; **вѣчьноуѭ** 104 зв.; **вѣчьнѣмь** 104 зв.
вѣющь 59 зв.
вѣꙗ 26 зв.
вѧзахоуть 56
вѧще 50 зв.
вѧщий 52; **вѧщи** 52

Г

·г҃· 20 зв., 39, 44 зв.
·г҃· ꙗꙗ 118 зв.
гаврилъ 136, 138 зв.
гадариньскоу 12, 33
гадариньскоую 55 зв.; **гадариньскꙑꙗ** 56
гаꙁофюлакий 77 зв.; **гаꙁофюлакиѭ** 77 зв. (2); **гаꙁофѭлакиѭ** 80
галилѣйхъ 60
галилѣйскаго 28, 96 зв., 133 зв.; **галилѣйскоє** 16 зв.; **галилѣйскоую** 28 зв., 131 зв.; **галилѣйскꙑй** 136, 110; **галилѣйскꙑмъ** 141; **галилѣйскꙑꙗ** 46 зв., 104 зв.; **галилѣйстѣмь** 5 зв., 28
галилѣйскъ 44 зв., 88 зв.; **галилѣйско** 93
галилѣꙗ 1 зв., 20 зв., 30, 45 зв., 88 зв., 89 зв., 90, 119 зв., 123 (2), 130, 133 зв.; **галилѣй** 24 зв., 82, 84 зв., 92, 109, 122, 134, 142; **галилѣю** 1 зв., 5 зв., 28, 44, 91 зв., 122, 122 зв., 134, 135 зв.; **галїлѣю** 94; **галилѣєю** 132 зв.
галилѣꙗнинъ 88; **галилѣанъ** 60; **галилѣꙗне** 60; **галилѣꙗнина** 88 зв.; **галилѣꙗнъ** 83 зв.

генисаретьскъı 16, 37 зв.; **генисаретьстѣ** 44 зв.; **генисарефьскоу** 22 зв., 37
геоноу 2 зв.; **геонѣ** 2
гефсиманий 109; **гепсиманий** 82
главъı 10, 49 зв., 50, 57 зв., 62, 67 зв., 68, 97, 120 зв., 141 зв., 142 зв.; **главами** 118 зв., 121; **главою** 2 зв.; **главоу** 15 зв. (2), 31 зв., 75, 79 зв., 90 зв., 98 зв., 105 зв., 107 зв. (2), 108, 116 зв., 118, 119 зв., 125 зв., 141 зв. (3); **главѣ** 118, 118 зв., 142 зв.
[**глаголаний**] **гл҃аний** 90 зв.
[**глаголати**] **гл҃ати** 8 зв., 10 зв., 11 зв. (2), 44, 48 зв., 49 зв., 50, 56 зв., 57 зв., 69, 73, 74, 77 зв., 81 зв., 83 зв., 89 зв., 93, 94, 108 зв., 126 зв., 134, 138 зв. (3); **гл҃ти** 19, 29, 52, 58, 113 (3), 133; **гл҃а** 4 зв., 5 зв., 10 (2), 10 зв. (2), 12, 13 зв. (2), 14 зв. (2), 15, 17, 20 зв. (4), 21 зв. (3), 22 (2), 22 зв. (2), 23, 27, 28, 29 зв. (2), 31 зв. (3), 32, 33 зв. (2), 34 (3), 34 зв., 35, 36 зв., 37 зв., 38 зв. (3), 39, 45 (8), 45 зв. (2), 57, 58 зв., 64, 65, 66, 67, 68 зв., 69, 69 зв., 70 зв., 71, 72, 72 зв. (2), 73 (2), 74 (2), 74 зв. (2), 75, 76 зв., 77 (2), 77 зв., 81, 81 зв., 82 (5), 82 зв., 83 зв., 91 (2), 91 зв. (9), 92 (5), 92 зв. (3), 93 зв., 94, 95 (2), 95 зв. (3), 96 (5), 97, 97 зв., 98, 98 зв., 100 (2), 100 зв. (2), 104 зв. (2), 105 (2), 106, 107, 107 зв. (3), 108 (4), 108 зв., 109 (5), 109 зв. (2), 110, 110 зв. (3), 111 (4), 111 зв., 115, 115 зв. (2), 116, 116 зв. (5), 117 (4), 117 зв., 118 (2), 119, 119 зв. (3), 122, 125 (5), 125 зв. (2), 126, 133, 134, 137 (2), 139 зв., 140, 141, 142, 142 зв. (2); [**гл҃а**] 45; **гл҃алъ** 112 зв.; **гл҃ано** 80, 130 зв., 131 зв.; **гл҃анъıмъ** 124; **гл҃анъıхъ** 130; **гл҃анѣмь** 130; **гл҃аста** 17, 21 зв., 29, 104 зв., 142 зв.; **гл҃астє** 57 зв.; **гл҃ахоу** 15, 44, 45 зв. (2), 79 зв., 81 зв., 82, 83, 83 зв. (2), 84 зв., 92 зв., 93 зв., 96, 96 зв., 107 зв., 141 (2), 142; **гл҃ахꙋ** 10 зв., 30 зв.; **гл҃ахоуть** 91; **гл҃ахъ** 105 зв. (2), 111 зв., 112 (2), 113 (3); **гл҃аша** 14 зв., 19 зв., 37 зв., 76, 95, 95 зв. – 96, 98 зв., 126; **гл҃ашє** 11 зв., 30 зв., 32, 35, 52 зв., 54, 60, 64 зв., 91, 92, 133 зв., 135 зв.; **гл҃емаго** 5 зв.; **гл҃емо** 50 зв.; **гл҃емъıй** 6; **гл҃емъıхъ** 135; **гл҃етє** 38 зв., 51 зв., 59 зв., 89, 94, 139 зв.; **гл҃еть** 9, 74 зв. (2); **гл҃еши** 66, 71, 72 зв., 88 зв., 110 зв., 126 зв.; **гл҃и** 75 зв.; **гл҃тє** 16, 17 зв., 25 зв., 49 (2), 53 (2), 54 зв., 55, 59 зв., 78 зв., 83 зв., 84, 88 зв., 101 зв., 108 зв.; **гл҃ть** 9, 11 зв., 19, 23 зв., 46, 47, 55 зв., 67 зв., 78, 81 зв., 86, 92 зв., 95, 106, 113 зв. (3), 118 зв., 120 (2), 121 зв. (2); **гл҃хоу** 17 зв., 23 зв., 30 зв. (3), 33, 45 зв., 75, 81, 97, 104 зв. (2), 113 зв., 116 зв., 117 зв., 118 зв., 121 (3); **гл҃хъ** 113 зв., 114, 115 зв. (4); **гл҃ща** 16 зв., 17, 29, 94 зв., 95, 96 зв., 103 (2), 133, 140 зв.; **гл҃щє** 4, 4 зв., 5 (2), 6 зв., 8, 10 зв., 11, 12 зв., 14, 16, 17 зв., 18, 18 зв., 19 зв. (2), 21,

22, 22 зв. (3), 23, 23 зв., 24, 27, 29, 29 зв., 30, 30 зв., 31, 33 зв., 35 зв., 37 (2), 39 зв., 41 (2), 44 зв., 47 (2), 49 (2), 49 зв., 50 (2), 51 зв., 53 зв., 55 зв., 60, 61 зв., 63 зв., 65, 65 зв. (3), 66, 67, 67 зв., 69 (2), 69 зв., 70, 73 (2), 74, 75, 76, 76 зв., 77 зв., 78 зв., 79 зв., 81, 83, 84, 84 зв., 85, 85 зв., 86, 88 (3), 88 зв. (2), 89 (2), 92 зв., 93, 95 зв., 97 зв. (2), 98 зв. (2), 99 зв., 100 (2), 104 (2), 104 зв., 105 зв., 107 зв., 108, 110, 116 зв. (2), 117, 118, 118 зв. (2), 119 (2), 120, 121, 121 зв., 122 зв., 125, 127, 127 зв., 130 зв., 133 (2); **гл҃щей** 101; **гл҃щемъ** 67 зв.; **гл҃щемь** 13 зв., 24, 96 зв., 100, 129 зв., 131 (2), 131 зв., 132, 134; **гл҃щєю** 12 зв.; **гл҃щи** 41, 78, 95 зв., 117 зв., 136, 138 зв.; **гл҃щий** 24 зв.; **гл҃щимъ** 9; **гл҃щимь** 117 зв.; **гл҃щихъ** 130; **гл҃щю** 57 зв., 64 зв., 82 зв., 88, 109 зв., 140 зв.; **гл҃ша** 20 зв., 22, 23, 27, 27 зв., 28 зв., 31 зв. (2), 33, 35, 36 (2), 36 зв., 63, 69 зв., 75, 92, 98, 100, 100 зв., 114, 118, 126 зв.; **гл҃шє** 14 зв., 15 зв., 31, 32, 32 зв. (4), 33, 35, 35 зв. (2), 38 зв. (2), 46, 46 зв., 50 зв., 51, 56 зв., 59 зв., 61, 69 зв. (2), 70, 71, 77, 82 (2), 84, 91, 93 (2), 93 зв., 94, 105, 116, 119 (2), 121, 124 зв., 133, 139, 141; **гл҃ши** 12, 12 зв., 29 зв., 35, 58 зв., 83 зв. (2), 88, 105, 111, 114, 116 зв., 117, 117 зв.; **гл҃ю** 1 (3), 1 зв., 2, 2 зв. (4), 3 (2), 3 зв., 4, 6 зв. (2), 8 (2), 8 зв. (2), 9 (2), 9 зв., 12 зв., 13, 15 (3), 17, 18 зв. (2), 19 (2), 19 зв., 20 (3), 20 зв., 22 зв., 23 (2), 24, 24 зв., 25 зв. (2), 27 (2), 29 зв. (2), 30 зв., 34, 36, 37, 39 зв., 41, 44, 44 зв., 45, 47, 47 зв., 48, 48 зв. (2), 49 зв., 50, 52, 53, 53 зв. (2), 54, 54 зв. (2), 57 зв. (4), 59 (3), 59 зв., 60 (3), 60 зв., 63 (2), 64, 65, 65 зв., 66 зв., 67, 68, 68 зв., 69, 69 зв., 70, 70 зв., 72 зв., 73, 74 зв. (3), 75, 77, 77 зв., 78, 78 зв., 79, 79 зв. (2), 80 (2), 81 зв., 82 (2), 85 зв. (2), 86, 86 зв. (2), 87 (2), 90 (2), 90 зв., 91 зв., 92 зв., 93, 97 зв., 98 (2), 98 зв., 99 зв., 102 (3), 102 зв., 103, 104 (2), 104 зв., 105 зв. (3), 106 (2), 106 зв., 107, 107 зв., 108 зв. (3), 109, 110, 110 зв., 111 (4), 112, 112 зв., 113, 113 зв. (2), 114, 114 зв., 119, 121, 133, 134 зв., 139 зв.; **гл҃ють** 18 зв., 19, 34, 48, 67 зв., 70 (2), 76 зв., 77, 94 (2), 96 зв., 100 зв., 139, 140; **гл҃юща** 12 зв., 41, 140; **гл҃ющє** 6, 28 зв., 33 зв., 67, 118, 139; **гл҃ющи** 41, 141 зв.; **гл҃ющь** 83; **гл҃ющю** 11 зв., 58 зв., 87 зв.; **гл҃ѣ** 43 зв., 52; **гл҃ѣтє** 90 зв.; **гл҃ꙗ** 1 зв., 6, 7 зв. (2), 13 зв., 14 зв., 16 (2), 17, 17 зв., 18, 18 зв., 22 зв. (2), 24 (2), 27 зв. (3), 28, 28 зв., 29 зв., 31, 31 зв., 33, 34, 34 зв., 37, 37 зв. (2), 40 зв., 43 зв., 44 зв. (2), 45 зв., 48 зв. (2), 51 зв. (2), 53 зв., 56 (2), 57, 58 зв. (2), 60 зв. (2), 62, 62 зв. (2), 63 зв. (3), 64 зв., 65, 69 зв. (2), 70, 70 зв. (2), 71, 73 зв. (3), 74 зв., 75, 75 зв., 76 зв., 78 зв., 80, 82 зв. (2), 83 (2), 83 зв., 84 (2), 84 зв., 85 зв. (2), 86 зв. (2), 87 зв., 88 (2), 88 зв., 89 зв.,

93 зв. (2), 94, 96 зв., 98, 100, 100 зв. (2), 103, 104, 104 зв., 106 зв. (2), 108 зв., 109 (2), 109 зв., 110, 110 зв., 123, 127 зв., 131, 131 зв., 132, 132 зв., 133 зв. (2), 134, 139 (3), 140, 140 зв. (2), 142; [гл҃ꙗ] 31; гл҃ꙗй 4 зв., 6 зв.; гл҃ѧ 15, 28 зв., 33 зв., 43, 49 зв., 114, 117, 117 зв., 118, 119, 119 зв., 120 зв. (2), 121, 122, 122 зв., 133 зв.; гл҃ѧй 4; гл҃юемоу 135 зв.

[глаголить сѧ] **гл҃ть сѧ** 15 зв., 88 зв.; **гл҃етⷭ҇ь** 125

[глаголъ] **гл҃ъ** 1, 2, 105 зв., 130, 133, 136 зв.; **гл҃а** 52, 132; **гл҃и** 112, 139, 142; **гл҃оу** 117 зв., 135, 136 зв.; **гл҃ы** 48, 83, 83 зв., 105 зв., 110 зв., 111, 114, 130, 132, 142; **г҃лѣ** 130

гладъ 44 зв., 80; **глади** 37, 68, 78, 98 зв.; **гладомь** 80 зв.

гладъкы 133

[гласъ] **глⷭ҇а** 28, 43, 63 зв., 69, 84 зв., 104 зв. (2), 124 зв., 128 зв., 131, 131 зв., 132, 132 зв., 133, 133 зв. (2), 140, 140 зв.; **гласи** 89; **глⷭ҇амь** 26 зв., 65, 69, 86, 96, 99 зв., 121 (2); **глⷭ҇мь** 28 зв., 33, 44 зв., 56, 84 зв., 89 зв., 119, 124; **гл҃сы** 89

глашаюте 108 зв.

глоубинъı 31

глоухъ 10 зв., 93 зв.; **глоуха** 93

глоухый 93 зв.; **глоусий** 8 зв., 48 зв.; **глоухымъ** 93

гнафѣꙗ 140

гнетоуть 58 зв.; **гнетоущь** 35

гнилъ 19; **гнїлъ** 19; **гнїла** 48; **гнило** 4

гнилъıꙗ 14 зв.

гнойнъ 53 зв.

гной 53 зв.; **гноємь** 60

гнѣвати сѧ 57 зв.; **гнѣваше сѧ** 141; **гнѣваꙗ сѧ** 2

гнѣвъ 68; **гнѣва** 133; **гнѣвъмь** 91 зв.

гнѣздо 60 зв.; **гнѣзда** 10, 62

година 84, 87 зв., 89 зв., 106, 107, 109 зв., 113 (2), 113 зв., 114 (2), 117, 118 зв., 119, 125; **годиноу** 40, 59 зв., 102 зв.; **годинъı** 84, 89 зв., 119, 121 (2); **годинѣ** 39 зв., 84, 88, 121

годъ 27, 31 зв., 66 зв., 73, 86 зв., 113 зв., 138; **годы** 31 зв.

голгофа 84, 117, 118 зв., 120 зв., 125; **гол'гофа** 125; **гол'гоф** 119

голоубина 135

голоубь 28, 43, 133 зв. (2), 134; **голоуби** 21 зв., 74; **голоубиє** 6 зв.

голѣнию 125 зв.; **голѣнью** 119 зв., 121 зв.; **голѣни** 119 зв. (2), 121 зв. (2), 125 зв. (2)

гомороу 36
гоморьстѣй 6 зв.
гонению 13
гонимъ 56
гонѧть 6 зв.
гора 133; **горамъ** 89 зв.; **горахъ** 1; **горою** 33; **гороу** 1 зв., 16 зв., 22 зв., 30, 36 зв., 43 зв., 46, 68 зв., 82, 87 зв., 107, 109, 122 зв., 124, 140, 140 зв.; **горъы** 7 зв., 26, 44 зв., 60 зв., 68, 78 зв., 89 зв., 99, 134 зв., 140 зв. (2); **горѣ** 12, 23, 24 зв., 37, 56, 64 зв., 65, 68, 74 зв. (2), 77 зв., 81, 85 зв., 86, 96, 97 зв., 98 зв.
горє 101 зв.; **горе** 9 (2), 24 зв. (4), 25 (3), 25 зв., 26, 47 зв. (3), 53 (2), 99, 101 (4), 101 зв. (3), 106 зв., 108 зв.
горницю 106; **горнїцѭ** 81 зв.
гороущьно 24 зв.; **горушьно** 75 зв.; **гороушьноу** 32 зв., 68 зв.
горько 88, 110 зв.
горьши 29; **горши** 120 зв.; **горше** 55 зв.; **гор҆ше** 55 зв.; **горьша** 11 зв.; **горьшею** 35
горѣ 96
горѧщь 63; **горѩще** 2 зв.; **горѧще** 66 зв., 71 зв.
[**господинъ**] **гнⷭ҇ъ** 6 зв., 21, 26 зв., 27 (2), 27 зв., 28, 31 зв., 40, 59 (2), 59 зв. (2), 66, 66 зв. (2), 67, 75 зв., 79 зв., 98 зв., 102 зв. (4), 103 (2), 103 зв. (2), 112 зв.; **гд҃инома** 8; **гнⷭ҇а** 6 зв. (2), 13 зв., 40, 59 зв., 103, 127 зв.; **гнⷭ҇оу** 5 зв., 28, 52 зв., 66 зв., 81 зв., 86, 106; **господинома** 73 зв.
[**господь**] **г҃ь** 1, 2, 2 зв. (2), 3 (2), 3 зв., 4, 4 зв., 5, 6, 6 зв. (2), 7, 7 зв. (2), 8 зв., 9, 9 зв., 11 зв., 13, 13 зв., 14, 17, 17 зв., 18 зв., 19, 20, 20 зв., 23, 23 зв., 24 зв., 25, 25 зв., 26, 26 зв. (2), 27 (2), 27 зв. (2), 28, 30 зв., 31 зв., 32 зв. (2), 33 зв. (2), 34 зв., 37 зв., 39 зв., 40 (4), 40 зв. (3), 47, 47 зв. (2), 48, 49, 49 зв. (2), 51 (2), 52 (2), 52 зв., 53 зв., 54, 54 зв., 55 зв. (2), 56 зв. (2), 57 (2), 57 зв., 59, 59 зв., 62 зв. (2), 63 зв., 64, 64 зв. (3), 65 зв. (2), 66 зв. (2), 67 зв. (2), 68, 68 зв. (2), 71 зв., 72, 73 (2), 74 зв., 75, 75 зв. (2), 77 (4), 78 (3), 78 зв. (2), 79 (3), 80 (2), 81, 84 зв., 85, 86 (2), 87, 88, 90, 90 зв., 91, 92 зв., 96 зв., 100 зв., 102, 102 зв., 106 зв., 107 зв., 108 зв., 110 зв., 117 зв., 122, 124 зв., 126, 126 зв., 127 зв., 128 (3), 130 (2), 134 зв., 136 (2), 136 зв., 138 зв. (2), 139; **г҃а** 32, 37 зв. (3), 40, 40 зв., 43 зв., 61, 66 зв., 67, 67 зв., 75 зв., 77 (2), 81, 95, 98 зв., 100 зв. (3), 103 зв. (2), 108 зв. (2), 112 зв., 124 (3), 129 зв., 131, 142, 142 зв. (2); **гд҃емь** 135; **г҃и** 3 зв., 4 (2), 4 зв. (5), 7 зв., 9, 10, 13 зв., 14 зв., 15 (2), 17, 18, 18 зв., 20 зв., 22 зв., 23, 24, 27 зв., 29, 29 зв., 39, 40 (2), 41 (5),

45 (4), 48 (2), 52 зв., 53 зв., 54 зв., 60, 62 (3), 63, 63 зв. (2), 64, 67, 68 зв., 69 (2), 73, 73 зв., 76, 81 зв., 85, 85 зв., 87 (2), 87 зв., 93 зв., 95 (2), 95 зв. (3), 96, 98, 103 (3), 103 зв. (2), 104 (2), 104 зв., 105, 106 зв., 107 (2), 107 зв., 108 (2), 108 зв., 110 зв. (2), 111 (2), 111 зв., 119, 120, 121, 124 зв., 126, 126 зв., 127 (2), 127 зв., 128, 140 зв.; **гⷭ҇ви** 37 зв., 67 зв., 75 зв., 77, 100 зв., 135 зв. (2), 138 зв.; **го҃у** 43 зв., 138 зв.

[господьнь] гⷭ҇нь 44, 122, 129 зв. (2), 130, 131, 131 зв., 132, 132 зв., 133, 138 (2); **гⷭ҇не** 26, 44, 60 зв., 65, 81, 86, 88, 96 зв., 97, 102; **гⷭ҇немь** 139; **гⷭ҇ни** 135 (2); **гⷭ҇нихъ** 138; **гⷭ҇ню** 135 зв., 138; **гⷭ҇нꙗ** 46 зв., 105, 130, 135, 139

[господьѥ] гь҃ѥ 64 зв., 86; **гд҃ий** 41 зв.

гостиньникоу 61

гостиньницю 61

готовъ 34 зв., 87, 106 зв.; **готови** 26 зв., 40, 66 зв., 102 зв.; **готово** 66 зв.; **готовоу** 81 зв.

готовъꙗ 41, 103

готовѧща 28 зв.

грабители 78

граблениꙗ 25, 56 зв. — 57, 101 зв.

градити 61 зв.

градъ 2 зв., 6 (2), 10, 12 зв. (3), 16, 22, 22 зв., 25 зв., 36, 44 зв. (2), 49, 53, 63 зв. (2), 65, 81 зв. (2), 86, 96 зв., 97 зв., 102, 106, 108, 121 зв., 122 зв., 124, 127 зв., 130 (2), 134 зв., 135 зв., 136; **града** 6 зв., 22, 25 зв., 44 зв., 45 зв., 49 зв., 50 зв., 53, 55 зв., 58, 67, 74 зв., 90, 91 зв., 96 зв., 102, 125 зв., 130; **градовъ** 6 зв.; **градоу** 6 зв., 36, 53, 56; **грады** 9 (2), 17 зв., 19 зв., 34 зв., 37 зв., 50, 52 зв., 68 зв., 92; **градѣ** 6 зв., 33 зв., 49 зв., 78 (2), 89, 130, 131 зв.; **градѣхъ** 7, 17, 56

градьнымъ 49

гражане 63 зв.

гребѧхоу 36 зв.

гробъ 12, 33, 90, 96, 120 (3), 120 зв. (3), 121 зв., 142, 142 зв. (3); **гроба** 97 зв., 104 зв., 120, 122 (3), 142 (2), 142 зв. (3); **гроби** 57, 121 зв.; **гробомъ** 25, 101 зв.; **гробоу** 95 зв., 96, 122 (2), 142, 142 зв. (3); **гробы** 25 зв., 57 (2), 101 зв.; **гробѣ** 90, 95, 122, 141 зв.; **гробѣхъ** 33 (2), 56

громова 30

громъ 104 зв.

грьзниꙗ 48

грьзны 4

грьчьскы 125 зв.
грѣхъ 19, 117, 129 зв., 139; **грѣси** 10 (2), 32, 47 (2), 50 (2), 92, 92 зв.; **грѣсѣ** 112 зв., 113 (2); **грѣха** 112 зв. (2), 126 зв.; **грѣховъ** 108 зв., 132 зв., 133; **грѣхы** 10 зв., 47 (2), 50, 54 зв., 92 зв. (2), 132 зв. (2), 134
грѣшꙿнийшє 60
грѣшꙿнихъ 12
грѣшьникъ 92 зв., 142; **грѣшꙿникъ** 49; **грѣшнїкомъ** 49; **грѣшꙿникомъ** 47; **грѣшꙿникы** 12, 49; **грѣшници** 47; **грѣшꙿници** 12, 47 (2); **грѣшьникомъ** 9, 82 зв., 109 зв.; **грѣшьникоу** 78 зв.; **грѣшьникы** 92 зв. (2); **грѣшьници** 92 зв.
грѣшьница 49 зв.; **грѣшꙿница** 49 зв.
грѣшьноу 76; **грѣшьнѣмь** 93
грѣꙗхоу сѧ 115 зв.; **грѣющⷭ҇а** 83 зв.; **грѣꙗ сѧ** 83, 115 зв., 116
гоубоу 84 зв., 119 зв., 121
гоугънива 93
гоумьно 133 зв.
гълькомъ 38; **гълкомъ** 38
гърличища 135
гърꙿстию 38
гыблю 80 зв.
гыбѣль 105 зв., 107 зв.
гѣмонъ *див.* **игемонъ**
грѧдоу 113, 114 зв. (2); **грꙗдеть** 3 зв., 17, 41, 61 зв., 70, 93, 95 зв., 96 зв., 97, 103, 108, 112, 132 зв., 133 зв., 134; **грꙗди** 12, 45, 91 зв., 96; **грꙗдоу** 111; **грꙗдоуть** 89 зв.; **грꙗдоуща** 18 зв., 26 зв., 79, 85, 89 зв., 91 зв., 99 зв., 110; **грꙗдоущаго** 133; **грꙗдоущє** 73, 81; **грꙗдоущєю** 60; **грꙗдоущь** 133 зв.; **грꙗдоущю** 60 зв.; **грꙗдъй** 8 зв., 26, 48, 48 зв. (2), 52 зв., 60 зв., 61, 80 зв., 81, 86, 97, 102; **грꙗдѣтє** 66 зв.; **грꙗдоущий** 19, 63 зв.; **грѧдеши** 133 зв.; **грѧдеть** 97, 107, 114; **грѧдоуща** 83, 128, 134; **грѧдоущаго** 61 зв., 84 зв.; **грѧдоущаꙗ** 113; **грѧдоущєю** 81; **грѧдоущий** 73; **грѧдоущю** 118 зв.; **грѧдъй** 65, 95 зв., 96 зв.

Д

·д҃· 18
·҂д҃· 22
·д҃і·тє 129 зв. (2)
да 1 (3), 2, 2 зв. (3), 3, 5, 5 зв. (2), 6, 6 зв., 8 зв., 10, 10 зв. (3), 12, 12 зв., 13, 13 зв. (2), 14, 15, 16, 17 зв., 18 (3), 18 зв. (2), 19 зв., 20, 20 зв.,

21 зв. (4), 22 (2), 22 зв., 23 зв. (2), 24, 25, 26 (5), 27 (2), 27 зв., 29, 29 зв. (2), 30 (5), 31, 32, 32 зв., 33, 33 зв. (4), 34 (2), 35 зв., 36 (3), 36 зв., 37, 37 зв., 38 зв. (2), 39 (4), 39 зв., 40 зв., 43 зв., 44 зв., 45 (2), 45 зв., 47 (3), 47 зв. (3), 49 зв., 50 зв. (2), 51, 51 зв. (3), 52 (3), 52 зв. (2), 53, 53 зв., 54 (4), 54 зв. (3), 55 зв., 56 (3), 56 зв. (2), 57, 57 зв., 58 зв. (2), 60, 60 зв. (2), 61 зв., 62, 62 зв., 63 (3), 63 зв. (3), 65 зв. (2), 66 (3), 66 зв. (2), 67 (2), 67 зв., 68 (2), 68 зв., 69, 69 зв., 70 (3), 70 зв., 71, 72, 72 зв. (2), 73 зв. (3), 74 (3), 74 зв. (2), 75 (2), 75 зв., 76, 76 зв. (2), 77 зв., 78 (2), 78 зв. (5), 79 зв. (3), 80, 80 зв., 81 зв. (3), 82 (2), 82 зв. (2), 83, 84 (4), 84 зв. (2), 85, 86 (2), 86 зв., 87 (5), 87 зв. (3), 90 (5), 90 зв. (5), 91, 92, 92 зв. (2), 93 (2), 93 зв. (2), 94 (2), 94 зв. (7), 95 (4), 95 зв. (2), 96 (2), 96 зв., 97 (3), 97 зв., 98 зв., 99 (5), 99 зв., 100, 100 зв., 101, 101 зв. (2), 102, 102 зв., 104 зв. (3), 105 (6), 105 зв. (3), 106 (3), 106 зв. (4), 107 (5), 107 зв. (2), 108, 108 зв., 109 (2), 110 (3), 110 зв. (3), 111 (2), 111 зв. (2), 112 (5), 112 зв. (6), 113 (4), 113 зв., 114 (7), 114 зв. (11), 115 (5), 116 (5), 116 зв. (5), 117, 118 (2), 118 зв. (4), 119 зв. (3), 120 (3), 120 зв., 121 (3), 121 зв. (4), 122, 124, 124 зв. (3), 125 (4), 125 зв. (2), 126 зв., 127, 127 зв., 128 (3), 129 зв., 130 зв., 131 (4), 131 зв. (2), 134 (2), 134 зв. (2), 135 зв., 138, 139, 140, 140 зв. (2), 141 зв.

давлѧше 27 зв.

[**давыдовъ**] **дв҃довъ** 17; **дв҃двъ** 29, 37 зв., 41, 43, 67 зв., 73 зв. (2), 74 (2), 77, 96 зв., 100 зв., 129 зв., 130, 136 зв.; **дв҃два** 45 зв., 67 зв., 129, 130, 136; **дв҃двоу** 96 зв.; **дв҃двѣ** 130

[**давыдъ**] **дв҃дъ** 9 зв., 37 зв. (2), 45 зв., 51, 67 зв., 77 (2), 91, 100 зв. (2), 129; **дв҃да** 81, 129, 129 зв. (2)

даже 82, 83 зв., 86 зв., 88, 91 зв., 106, 109, 110 зв., 112, 114, 129 зв., 131 зв., 135

далече 12 зв., 16, 24 зв., 61 зв., 63 зв., 77 зв., 80 (2), 80 зв., 101

дал҄маноуфаньскы 39 зв.

даниломь 26, 78 зв., 99

дань 66, 76, 88 зв.; **дани** 24

дарова 48 зв.

даръ 2 (3), 7 зв., 16, 25 (2), 38 зв., 80, 101 (3); **даромь** 25; **дары** 80, 130 зв.

дасть сѧ 5 зв., 11, 12, 12 зв., 17 зв., 23 зв., 40 зв., 47 зв., 54 зв., 55 зв., 56 зв., 64, 69 зв., 78 зв., 98 зв., 113 зв.; **дасть… сѧ** 6 зв.

дати 15 зв. (2), 21, 21 зв. (2), 27, 40 зв., 54 зв., 58 зв., 59, 59 зв., 68 зв., 69, 75 зв., 81 зв., 94 зв. (2), 100, 105 зв., 106, 107 зв., 108, 122, 135, 139;

датї 31; **дав҆шаго** 10 зв.; **давъый** 65 зв., 115 зв.; **дадитє** 5 зв., 6, 19 зв., 34, 36, 40 зв., 41, 47, 47 зв., 50 зв., 57, 66, 80 зв., 103, 103 зв., 127 зв.; **дадꙗть** 79; **дадꙗшє** 80 зв.; **дадѧть** 26, 47 зв., 65 зв., 99; **дадѧшєть** 74; **дажь** 15 зв., 21, 24, 27 зв., 29 зв., 54 зв., 60, 71, 72 зв., 80, 90 зв., 94 зв.; **дайтє** 64; **далъ** 40 (2), 66 зв., 87 зв., 103, 103 зв., 114 (7), 114 зв. (3), 115 (2), 115 зв., 124 зв.; **дамъı** 36, 76 (2); **дамь** 20 зв., 43 зв., 76, 139 зв., 141 (2); **дана** 35 зв., 122 зв.; **дано** 12 (2), 12 зв. (2), 27 зв., 32, 51 зв., 59 зв. (2), 79 зв., 97, 103 зв., 105 зв., 117, 125; **данъ** 45 зв.; **даси** 53 зв., 141 зв.; **дастє** 47, 85, 85 зв., 101, 104 (2); **дасть** 2 зв., 6, 18 зв., 19 зв., 23, 26 зв., 27, 40 (2), 49 зв., 50, 51, 54 зв. (2), 55, 58, 61, 63 зв., 73 зв., 75, 75 зв., 79, 82 (2), 82 зв., 86 зв., 91, 93, 95 зв., 97 зв., 99 зв., 102 зв., 103, 106 зв., 107, 108, 108 зв., 109 зв., 111 зв., 112 зв., 114, 115 зв., 120, 127, 136 зв., 141 зв. (2); **дахъ** 108 зв., 114, 114 зв. (2), 127; **даша** 15 зв., 31 зв., 117 зв., 120 зв., 122 зв.

даꙗниꙗ 55

даꙗти 55, 66, 76, 88 зв.; **дай** 3, 47 зв., 54 зв.; **даю** 64, 78, 110 зв., 111 зв. (2); **дають** 47; **даꙗхоу** 118 зв.; **даꙗшє** 12, 31, 35 зв. (2), 36 зв., 39 зв., 50 зв., 108 зв.; **даѥмоѥ** 86 зв., 106 зв.; **даѥтє** 57; **даѥть** 24, 111 зв.

дваш҆дъı 83 зв.

дверница 115 зв.; **дверници** 115 зв.

двигноути 34

двигноути сѧ 48; **двигни сѧ** 23, 97 зв.; **двигноутⷭ҇ь** 26 зв., 85, 99 зв.

движи 58 зв.

движи сѧ 53 зв.

дворъ 55, 83 зв., 107 зв., 115 зв., 118 зв.; **двора** 83, 88, 110, 128 зв.; **дворѣ** 68, 83 зв., 110

двоѥлюбо 101

двьрь 128; **двери** 120, 122 (2); **двьри** 41, 54 зв., 68 зв., 69, 90 зв., 103; **двьриꙗ** 92; **двьрьми** 79; **двьрьхъ** 26 зв., 81, 99 зв.

девѧти 1 (2); **девѧтию** 61 зв.

девѧтъıꙗ 84, 89 зв., 121; **девѧтѣй** 121

декаполиꙗ 1 зв.; **декѧполий** 33 зв.

декꙗпольскъı 93

деснаꙗ 2 зв.; **десноѥ** 2 зв., 87 зв., 115 зв.; **десноую** 3, 21 зв. (2), 37 зв., 51, 67 зв., 83, 85 (2), 88, 94 зв. (2), 100 зв., 104 (2), 118 зв., 119, 120 зв., 138; **десноуѭ** 77

десница 90; **десницю** 118

десѧти 40 зв.; десѧте 3 зв., 6 (3), 7, 20 зв., 21 (2), 50, 50 зв., 58 (3), 63 зв., 64 зв., 68 зв., 69 зв., 70 зв., 74, 81 (2), 81 зв. (2), 82 зв., 86 зв., 87, 87 зв., 94, 95, 105 зв., 106 (2), 106 зв. (2), 107 зв., 108, 109 зв., 122 зв., 127, 132 зв., 142; десѧтию 63 зв.; десѧтъ 1 (2), 20 зв., 31, 32, 43; десѧтꙑ 31, 32, 49 зв., 127; десѧтьма 61 зв.
десѧтиноу 57, 78; десꙗтиноу 101 зв.
десѧтьствоуете 25
дивий 132 зв. (2)
дивити сѧ 16 зв., 84, 92 зв., 117 зв.; диви сѧ 15, 53 зв., 56 зв., 120; дивиста сѧ 132; дивиша сѧ 5, 22, 31 зв., 97 зв., 100; дивиша 22 зв., 130; дивльше сѧ 66; дивлꙗхоу сѧ 7 зв., 10 зв., 44 (2), 73, 74 зв., 93; дивлꙗхꙋ сѧ 4 зв.; дивлꙗхоу … сѧ 60 зв.; дивлѧхоу сѧ 15, 24, 29 зв., 55, 73, 100; дивѧ сѧ 142
дивьно 32; дивьна 75 зв., 98 зв.
дидрагма 24 (2)
дїрѧ 29
дианволъ 128; дꙑаволъ 14, 43 зв. (3), 44, 51 зв.; дианволоу 104; дꙑаволоу 85 зв., 107; дꙑаволъмь 43 зв.
днешнꙗго 9
до 6 зв., 8 зв., 9 (3), 13 зв., 20 зв. (2), 21, 23 зв., 25 зв., 26 (2), 26 зв. (3), 37, 39 зв., 44, 44 зв., 51 зв., 53 (2), 57, 58, 62 зв., 78, 78 зв., 79 (2), 82 (2), 83, 84, 84 зв., 87 зв., 88 зв. (2), 89, 89 зв. (2), 95, 99, 99 зв., 100, 102 (2), 107, 108 зв., 110, 117 зв., 119, 120 зв., 121, 121 зв., 122 зв. (2), 126 зв., 127 зв., 129 зв. (3), 130, 131, 135 зв., 138 зв., 139, 141 зв.
добро *ім.* 3, 10 зв., 47, 47 зв., 51, 61 зв., 71 зв., 79 зв., 91, 105 зв., 107 зв.
добро *присл.* 39, 41, 140, 140 зв.
добръ 19; добра 4, 48, 62 зв., 63 зв., 126, 133; добро 4, 13 зв., 19 (2), 20, 48, 79 зв., 91 зв., 127 зв.; доброу 47 зв.; добрꙑ 4, 34 зв.; добрѣ 12, 13, 31, 51 зв.
добрꙑй 19, 40, 40 зв., 63 зв., 103—103 зв., 103 зв., 128 (2); добраго 19; добраꙗ 19, 134 зв.; доброю 13, 14 (2), 127 зв., 128 (2); добрꙑмь 51 зв., 67 зв.; добрꙑхъ 4, 14; добрꙑꙗ 14 зв., 126; добрѣй 32, 51 зв.
добрѣ 16, 38 (2), 38 зв., 47 зв., 67 зв., 77 (2), 93, 108 зв., 116
добрѣю 20, 71 зв. (4), 81 зв., 108 зв.
довлѣють 6 зв., 111
доволни 133 зв.
довольно 87, 87 зв., 107
доже 26 (2)

дойша 89 зв.; доꙗщимъ 68, 99; доꙗщїмъ 78 зв.
доколѣ 19 (2), 24 зв. (2), 60 зв., 93 зв. (2)
доконьчалъ 71, 72 зв.; докон҄чалъ 29 зв.
долоу 43 зв.
дома 95 зв.
домашьний 7; домашьнѧꙗ 7
домовитъ 31 зв., 98; домовитоу 20 зв., 126
домъ 3 зв., 4 зв. (3), 6 (2), 7 зв. (2), 9 зв. (2), 10 зв., 11 (2), 11 зв., 14 (2), 14 зв., 17, 24, 25 зв., 28 зв., 30, 30 зв. (5), 33 зв., 34, 35 зв., 38 зв., 39 (2), 47 (2), 49 зв. (2), 51, 53 (3), 53 зв., 54, 55 (2), 55 зв., 56 (2), 58 (2), 58 зв., 60 зв., 61, 63 зв., 67, 69 зв., 70 зв., 73, 78 зв. (2), 79 зв., 86, 87 зв., 92 зв., 93 зв., 102, 106, 124 (2), 124 зв., 138 зв.; домовъ 73; домомь 27, 102 зв. (2); домохъ 8 зв.; домоу 4 зв., 6, 6 зв., 11 зв., 12, 13 зв., 14 зв., 15, 15 зв., 21, 35 зв., 41, 49, 49 зв., 53 (2), 53 зв., 59 зв., 62, 63, 66 зв. (2), 68 зв., 72, 76 (2), 78 зв., 79 зв. (2), 80 зв., 81 зв., 86, 92, 92 зв., 95 зв., 102 зв., 105 зв., 106, 107 зв., 111, 127 зв., 130, 136, 136 зв.; домъı 24 зв., 39 зв., 77 зв., 80, 101
донелѣже 2, 5; донѥлѣже 2 зв.
донъдеже 45 (2), 75 зв.; дондаже 13 зв.; дондеже 6, 6 зв., 18 зв., 19 зв., 22, 25 зв., 27 зв., 29, 35 зв., 36 зв. (2), 39 зв. (2), 46, 52, 59 зв., 60 (2), 63 зв., 67 зв., 68 (2), 68 зв., 77, 82, 86 зв. (2), 87, 93, 99 зв., 100 зв., 102, 102 зв., 105 (2), 106, 107, 109, 111 (2), 129 зв., 130 зв., 131 (2), 134 зв. (2), 140 зв.; дон҄деже 28, 37 зв., 60 зв., 79, 106—106 зв.
доселѣ 99, 113 зв.
достанеть 41, 103
достойнъ 3 зв., 6 (4), 53, 53 зв. (2), 59 зв., 80 зв. (2), 90 зв., 132 зв., 133 зв.; достойна 53 зв.; достойни 34 зв.; достойно 9 зв., 31, 89 (2), 99 зв.; достойнъı 133
достойть 9 зв., 10 зв. (2), 15 зв., 21, 27, 51 (2), 64 зв., 66, 70 зв., 72, 76, 91 (2), 116, 117 зв., 132, 141; достоꙗше 51, 64 зв., 91
достойноуѭ 80; достойнаꙗ 119, 121
достоꙗниѥ 98 зв.
драгаго 105 зв., 107 зв.
древле 62
древодѣлинъ 15 зв.
древьнимъ 2, 2 зв.; древ҄нихъ 51 зв.; древьнихъ 50 зв.
древѧноѥ 61; древѧнъıмь 36, 50

дроугъ 33, 44 зв., 49 (2), 54 зв. (2), 57 зв., 61, 65 зв., 69 зв., 70 зв., 85, 95, 99 (2), 108 зв., 110 зв. (2), 112 зв. (2), 117, 118 зв., 130; **дрꙋгъ** 9, 103 зв.; **дроуга** 49, 57 зв., 85, 89, 99 (2), 103 зв., 110 зв. (2), 112 зв. (2); **дрꙋга** 54 зв.; **дроугомъ** 57 зв.; **дроугоу** 33, 44 зв., 65 зв., 69 зв., 70 зв., 108 зв., 118 зв., 130; **дроугы** 53 зв., 67 зв., 112 зв. (2), 142; **дрꙋгы** 3; **дроужє** 21, 35, 54 зв., 71, 109 зв.; **дроуꙁи** 112 зв.

дроугый 10, 40, 49 зв., 62, 63 (2), 63 зв., 65 зв., 66 зв. (2), 75, 78, 88, 94 зв., 102 зв., 115 зв., 119, 120 зв., 121, 142 зв. (3); **дроугаго** 8, 73 зв. (2), 118 зв.; **дроугаꙗ** 10 зв., 11 зв., 40 (3), 51, 63, 91 зв., 103 зв., 110 зв., 122; **дрꙋгаꙗ** 102 зв.; **др͡оугаꙗ** 122; **дроугого** 142 зв.; **дроугомоу** 15, 23, 53 зв., 62, 98, 119 зв., 121 зв., 125 зв., 142 зв.; **дроугоѥ** 12, 31 (2), 51 (2), 51 зв.; **дроугоую** 3, 40 (2), 47 зв., 51, 103 (2); **дроугыхъ** 50 зв., 55 зв.; **дроугыꙗ** 20 зв., 76, 120, 121 зв.; **дроуꙁий** 18 зв., 39 зв., 45 зв. (2), 52, 55, 65, 79 зв., 81, 83 (2), 86, 94, 96, 96 зв., 121, 139; **дроуꙁѣмь** 8

дроужинѣ 9, 132

дрьколььми 109 зв.; **дрьколььмї** 109 зв.

дрѣво 19; **дрєво** 4 (4), 13 зв., 19, 48 (3), 68 зв., 133; **дрєва** 96 зв., 133; **дрєвєса** 68; **дрєвєси** 89 зв.

дрѣводѣлꙗ 35 зв.

дрѧхлъ 72 зв.

доубъ 19; **доубиѥ** 69 зв.; **доубьꙗ** 81

[**доуховьнѣ**] **дх҃вьнѣ** 44

[**доухъ**] **дх҃ъ** 6 зв., 11, 11 зв., 19, 28 (2), 28 зв., 30 зв. (2), 39, 43, 44, 44 зв., 45 зв., 46, 46 зв., 48 зв., 50, 55, 55 зв. (2), 58, 58 зв., 60 зв., 64, 78 зв., 82 зв., 89 зв., 93 зв. (2), 109, 111 зв. (2), 113 (2), 119 зв. (2), 121, 124, 125 зв., 131, 133 зв. (2), 134 (2), 135, 136 зв.; **дс҃и** 30, 33 зв., 127; **дс҃ѣ** 28 зв., 45 зв.; **доуси** 64; **доухомь** 11; **дх҃а** 19, 43 зв., 52 зв., 58, 90 зв., 122 зв., 129 зв. (2), 138 зв.; **дх҃ви** 56, 60 зв.; **дх҃мь** 1 зв., 37 зв., 43 зв. (2), 46 зв., 64, 69, 77, 92 зв., 100 зв. (2), 124, 131 зв., 132 зв., 133 зв., 134, 135 (2), 135 зв., 138 зв., 139 (2); **дх҃омъ** 28 зв., 44 зв.; **дхомь** 37 зв.; **дх҃омь** 33, 127; **дх҃оу** 93 зв., 95 зв.; **дх҃ы** 6, 10, 35 зв. (2), 127

[**доуша**] **д҃ша** 3 зв., 7, 8, 59, 61 зв., 67 зв., 82, 104 зв. (2), 109, 124, 131, 131 зв.; **д҃шамъ** 9 зв.; **д҃шє** 33, 62 зв., 93 зв.; **д҃шєю** 3 зв., 8, 37 зв., 61, 77, 100 зв.; **д҃ши** 18 зв., 59, 62 зв., 93; **д҃шь** 52 зв.; **д҃шю** 7, 17 (2), 18 зв. (3), 21 зв., 51, 52 (3), 62 зв., 63, 91, 93 (3), 94 зв., 104 зв., 111 (2), 112 зв., 128, 128 зв., 135 зв.

дъва 1; **два** 1 зв. (2), 5 зв. (2), 6, 8, 12, 17, 20 (2), 21, 23, 27, 29, 35 зв. (4), 40 (6), 48 зв., 49 зв., 50 зв., 59 зв. (2), 61, 63 (3), 63 зв., 64 зв., 69 зв., 70 зв., 72, 78, 80, 81, 81 зв., 85 зв., 86 зв., 87, 95 (2), 96, 102 зв., 103, 103 зв., 107, 110, 119, 120 зв., 125, 135 (2), 142, 142 зв.; **дво** 78; **двою** 1, 58 (3), 68 зв., 79 зв., 81 зв., 106 зв., 107 зв., 131 зв.; **двоє** 84 зв., 89 зв., 119, 121 зв.; **двоѭ** 81; **двоꙋ** 50 зв.; **двѣ** 3, 7, 20 (3), 33 зв., 35 зв., 36 зв., 40, 71 зв., 77 зв., 80, 98, 102 зв., 133; **двѣма** 8, 32, 36, 52 зв., 61 зв., 73 зв., 74, 81, 81 зв.

дъждить 3

дъждь 4 зв. (2), 7 зв. (2)

дългъ *ім.* 27 зв. (2), 28 (2); **дългы** 90 зв.

дългъ *прикм.* 36; **долʼꙁѣ** 78; **дълʼꙁѣ** 88

дължьнїкоꙋ 54 зв.; **дължьника** 49 зв.; **дължьникомъ** 90 зв.; **дълʼжьникъ** 27 зв.

дължьнъ 27 зв. (2), 49 зв.; **долженъ** 117; **должьни** 75 зв.; **дълженъ** 25 (2); **дължьни** 108 зв.

дължьнѣйшє 60

дъскы 21 зв.

дъщи 14 зв. (2), 15 зв., 33 зв. (2), 35, 39, 41, 41 зв., 58, 58 зв. (2), 59 зв., 97, 135 зв.; **дʼщерє** 39; **дъщерє** 39; **дъщери** 89 зв., 96 зв., 138, 141; **дъщерь** 3 зв., 7, 59 зв., 64 зв.

дъщицю 139

дьбрь 57 зв., 133; **дьбри** 24 зв.

[**дьнь**] **дн҃ь** 4 зв., 6 зв., 9 (2), 17 зв., 18, 19, 20 зв. (2), 21, 24, 24 зв., 27, 32 зв., 33, 36, 44, 45 зв., 46, 46 зв., 52, 53, 54 зв., 59 зв., 60 зв., 62 зв., 63 (2), 63 зв., 64 зв. (2), 65, 68 зв., 70, 71, 78, 81 зв., 85, 86, 88, 90, 94, 94 зв., 95 зв., 97, 100, 102 зв., 105 зв., 106, 108, 111 зв., 113 зв., 117 зв. (2), 119 зв., 121 зв., 125 зв., 135 зв., 138, 138 зв., 142; **дн҃е** 9, 21, 37 зв., 39 зв., 41, 62 зв. (2), 63, 68, 82, 95, 102, 103, 108 зв., 119 зв., 120 зв., 122 зв., 138 зв., 139; **дн҃емъ** 132; **дн҃емь** 62 (2), 75 зв. (2); **дн҃ехъ** 92; **дн҃и** 8 зв., 11, 22, 25 зв., 26 (2), 29, 39, 39 зв. (3), 43 зв., 44 зв., 46, 52, 53 зв., 62 зв. (2), 63, 65, 68, 78 зв., 79 (2), 79 зв., 82 зв., 87 зв., 88 зв., 95 (3), 99, 101 зв., 102 (3), 109 зв., 122 зв., 136, 138, 138 зв., 141; **дн҃ї** 130 зв.; **дн҃ий** 26 зв., 28, 43 зв., 64 зв., 65 зв., 79, 99 зв., 131 зв., 132; **дн҃хъ** 120 зв.; **дн҃ьми** 83, 110, 118 зв., 121; **дн҃ьхъ** 80, 132, 135 зв., 138, 138 зв. (2); **дн҃ью** 107 зв.; **дн҃ьє** 5, 26, 29, 46, 52 зв., 62 зв., 65, 67 зв., 68, 79, 89 зв., 99 (2), 130, 138 зв. (2); **дьноꙋ** 79 зв.; **дьнъ** 96 зв.

[дьньсь] дн҃ь 4, 8, 23, 44, 47, 59, 60 зв. (2), 76 (2), 82, 87, 90 зв., 94, 107, 117 зв., 119, 121, 130

дьржати 38, 71; держаще 38; дьржать 51 зв.; дьржащий 88; дьржите 38 (2)

дьржить сѧ 8; дьржахоу сѧ 65; дьржит҃ь 73 зв.

дьрзай 10, 14 зв., 58 зв., 74, 109 зв.; дерзайте 114; дерз'ноувъ 120; дьрзайте 22 зв.

[дѣва] дв҃а 129 зв.; дв҃ъ 40 зв., 102 зв.; дв҃ы 41 (2), 103 (2); дв҃ѣй 136 (2)

[дѣвица] дв҃ца 15, 141 зв.; дв҃ци 141 зв. (2)

[дѣвьства] дв҃тва 135 зв.

дѣлание 60

дѣлатель 5 зв., 6, 52 зв., 53, 112; дѣлателе 31 зв.; дѣлателемъ 31 зв. (4), 65 зв. (2), 98 (2), 98 зв. (2); дѣлатели 20 зв., 31 зв., 65 зв. (2), 69, 98 (2); дѣлательмъ 13 зв.; дѣлателѧ 21, 5 зв., 52 зв.; дѣлателѧ 20 зв., 66

дѣлати 64 зв.; дѣлай 23, 98; дѣла 40, 103; дѣлающей 4 зв.

дѣлителѧ 59

дѣло 79 зв. (2), 105 зв., 107 зв., 111, 114; дѣла 8, 34, 100 зв., 111 (2), 134 зв.; дѣломъ 18 зв., 34, 57, 100 зв., 119, 121; дѣлъ 112 зв.

дѣлѧ 19, 31 (2), 59, 66 зв., 72, 79; дѣлѧ 15 зв., 32, 46 зв., 63 зв., 67 зв., 89, 141

дѣтескъ 39; дѣтьска 93 зв.

дѣти 19 зв., 20 зв., 24, 27 зв., 54 зв., 72, 96 зв.; дѣтий 19 зв., 20 зв., 22, 23 зв., 36 зв., 63, 72 зв.; дѣтищь 19 зв., 24 (2); дѣтьмъ 8 зв.

дѣють сѧ 15 зв.; дѣют҃ь 141

дѣѧний 20, 90

дѣюта 81 (2); дѣйте 63, 63 зв., 72 зв., 84 зв., 96, 97, 115; дѣѧ 138; дѣѧша 110; дѣѧше 29

Є

·є҃· 19 зв. (2), 36 зв., 40 (6), 40 зв. (2), 50 зв., 54, 63 зв., 66 зв., 102 зв. (2), 103 (6), 136, 138 зв.; є҃· 36 зв., 40 зв.

·҂є҃· 19 зв., 36 зв., 50 зв.

·є҃і· 95

·є҃· ти 50 зв.

·є҃· ю 49 зв. (2), 63 зв.

евировъ 43

еврѣйскы 125 (2), 125 зв.

єгда *див.* югда

єда 81 зв.; еда 4, 5, 10 зв., 13, 22, 29, 32 (2), 41, 43 зв., 45 зв. (4), 47 зв., 54 зв., 55 (2), 61 зв., 71, 75 зв., 79 зв., 85, 87, 103, 107, 108 зв. (2), 123, 127 зв., 133 зв.; юда 115 зв., 116, 116 зв., 120 зв.

едва 60 зв.

езромъ 129; езрома 129

ей 2 зв. (2), 8 зв., 9, 14 зв., 17, 24, 39, 41, 45, 48 зв., 57 зв. (2), 64, 95 зв., 96 зв., 126, 127

елеонъ 68 зв.

елеоньстѣй 64 зв., 65, 85 зв., 86, 96, 98 зв.; елеоньскоую 87, 87 зв., 107, 109; елеоньскоуѭ 82; елеѡньстѣй 81; ѥлеоньстѣй 37, 77 зв.

елеакимъ 129; елеакима 129

елеазаръ 129; елеазара 129

елиоудъ 129; елиоуда 129

ельакимовъ 43

ельмаже 54 зв.

ельмодамовъ 43

еносовъ 43 зв.

еноховъ 43

еньманоуилъ 129 зв.

еслитовъ 43

єтеръ 68 зв.; етеръ 98, 138; етера 124 зв.; ѥтери 10, 93, 122 зв.; етероу 108; єтероу 69; ѥтероу 118 зв.

еф҆фа 93

єхидьнова 101 зв.; ехїдьнова 133; ѥхиднова 19

еу͡г҇алиѥ 1 зв., 5, зв., 26, 80, 99, 107 зв.; ео͡г҇уае 28; еу͡г҇алие 17 зв., 105 зв.; еу͡г҇алиꙗ 28, 73, 132 зв.; еуанг҇лиѭ 78 зв.; ѥванг҇лиꙗ 93

Ж

жаданиѥмь 106

жажю 119 зв.; жажеть 45 зв.; жажюща 85, 85 зв., 104 (2); жажюще 1 зв.

жатва 5 зв., 14, 26 зв., 32 зв., 52 зв., 68, 79, 99 зв., 128; жатвоу 6, 52 зв.; жатвъı 13 зв. (2), 127 зв. (2); жатвѣ 5 зв., 52 зв.

жателемъ 127 зв.; жатели 14, 128

ж҆гома 28 зв.; жьгомоу 10

же 1 (3), 2 (2), 2 зв. (7), 3 (2), 3 зв., 4 (6), 4 зв., 5 (6), 5 зв. (3), 6 (5), 6 зв. (6), 7 (3), 8 (4), 8 зв. (2), 9, 9 зв. (4), 10 (4), 10 зв. (5), 11 (3), 11 зв. (3), 12 (5), 12 зв. (5), 13 (5), 13 зв. (6), 14 (7), 14 зв. (3), 15 (3), 15 зв. (5), 16 (3), 16 зв. (4), 17 (2), 17 зв. (4), 18 (4), 18 зв., 19 (2), 19 зв. (6), 20 зв. (7), 21 (5), 21 зв. (5), 22 (4), 22 зв. (10), 23 (6), 23 зв. (6), 24 зв. (4), 25 (3), 25 зв. (2), 26 (3), 26 зв. (3), 27 (5), 27 зв. (6), 28, 28 зв. (2),

29 (3), 29 зв. (7), 30, 30 зв., 31 (3), 31 зв. (7), 32 (6), 32 зв. (3), 33 (3), 33 зв. (3), 34 (7), 34 зв. (8), 35 (5), 35 зв. (2), 36 (3), 36 зв. (3), 37 (7), 37 зв. (2), 38 (5), 38 зв. (3), 39 (4), 39 зв. (3), 40 (4), 40 зв. (6), 41 (10), 41 зв., 43, 43 зв. (2), 44 (2), 44 зв. (4), 45 (6), 45 зв. (7), 46 (4), 47 (2), 47 зв. (4), 48, 48 зв. (5), 49, 49 зв. (8), 50 (8), 50 зв. (8), 51 (6), 51 зв. (9), 52 (6), 52 зв. (4), 53 (5), 53 зв. (9), 54 (7), 54 зв. (3), 55 (8), 55 зв. (2), 56 (9), 56 зв. (4), 57 (4), 57 зв. (9), 58 (5), 58 зв. (11), 59 (5), 59 зв. (6), 60 (6), 60 зв. (7), 61 (8), 61 зв. (4), 62 (8), 62 зв., 63 (8), 63 зв. (3), 64 (2), 64 зв. (8), 65 (5), 65 зв. (8), 66 (6), 66 зв., 67 (4), 67 зв. (8), 68 (4), 68 зв. (5), 69 (2), 69 зв. (2), 70 (2), 70 зв. (2), 71 (5), 71 зв. (5), 72 (4), 72 зв. (8), 73 (4), 73 зв. (8), 74 (6), 74 зв., 75 (5), 75 зв. (2), 76 (5), 76 зв. (5), 77 (2), 77 зв. (2), 78 (8), 78 зв. (6), 79 (2), 79 зв. (5), 80 (2), 80 зв. (10), 81 (3), 81 зв. (6), 82 (2), 82 зв. (6), 83 (9), 83 зв. (7), 84 (13), 84 зв. (5), 85 зв., 86 (8), 86 зв. (4), 87 (8), 87 зв. (6), 88 (11), 88 зв. (11), 89 (14), 89 зв. (6), 90 (6), 90 зв. (4), 91 (3), 91 зв. (4), 92 (3), 92 зв., 93 зв. (6), 94 (5), 94 зв. (8), 95 (9), 95 зв. (8), 96 (8), 96 зв. (8), 97 (12), 97 зв. (5), 98 (12), 98 зв. (2), 99 (4), 99 зв. (2), 100 (8), 100 зв. (11), 101 (2), 101 зв. (5), 102 (2), 102 зв. (5), 103 (9), 103 зв. (4), 104, 104 зв. (7), 105 (3), 105 зв. (4), 106 (7), 106 зв. (8), 107 (6), 107 зв. (6), 108 (9), 108 зв. (6), 109 (3), 109 зв. (4), 110 (10), 110 зв. (3), 111 (3), 111 зв. (4), 112 зв. (4), 113 (6), 113 зв. (6), 114, 114 зв., 115 (9), 115 зв. (12), 116 (12), 116 зв. (5), 117 (8), 117 зв. (11), 118 (7), 118 зв. (2), 119 (9), 120 (4), 120 зв. (5), 121 (6), 121 зв. (7), 122 (6), 122 зв. (4), 123, 124, 124 зв. (8), 125 (14), 125 зв. (8), 126, 126 зв. (8), 127 (3), 127 зв. (8), 128 (3), 129 (36), 129 зв. (10), 130 (6), 130 зв. (6), 131, 131 зв. (5), 132 (2), 132 зв. (3), 133 (6), 133 зв. (7), 134, 135, 135 зв. (2), 136 (3), 136 зв. (2), 137 (4), 138, 138 зв., 139 (5), 139 зв. (3), 140 (2), 140 зв. (4), 141 (4), 141 зв. (3), 142 (3), 142 зв. (5); [**жє**] 45

жєлаꙗ 88 зв.

жєлѣꙁнꙑ 56

жєна 13 зв., 14 зв. (2), 23 зв. (2), 35 (2), 39 (2), 41, 49 зв. (2), 50, 58, 58 зв., 64, 67 (2), 68 зв., 72 (2), 76 зв. (2), 79 зв., 89 зв., 100 (2), 105 зв., 107 зв., 113 зв., 117 зв., 124 зв. (2), 126 зв. (2), 136, 138 (2), 138 зв. (2); **жєнама** 122; **жєнами** 8 зв., 48 зв.; **жєнахъ** 124, 136; **жєно** 41 зв., 64 зв., 88, 119 зв., 125 зв., 126 зв., 137, 142 зв.; **жєною** 27 зв., 130; **жєноу** 2 зв. (3), 3 зв., 23 зв. (3), 27 (2), 27 зв., 49 зв., 62, 63, 63 зв., 66 зв., 67 (5), 72 (4), 73, 76 зв. (4), 80, 100 (2), 105 зв., 107 зв., 126 зв., 129 зв.;

жен҃ъ 19 зв., 22, 36 зв.; **жен҃ы** 15 зв., 27, 50, 61 зв., 84 зв., 89 зв., 90, 119 зв., 121 зв., 129 зв., 141 (2), 142; **женѣ** 27, 43, 44 зв., 49 зв., 50, 72
женити сѧ 27 зв.; **женѧй сѧ** 29 (2), 46, 62; **женꙗть сѧ** 23 зв., 76 зв.; **женѧⷭ҇ть** 67 (2), 100; **женѧхоу сѧ** 62 зв.; **женѧщаго сѧ** 29; **женѧщє сѧ** 39 зв., 102
женихъ 5, 41 (2), 46, 103 (2); **жениxоу** 40 зв. (2), 102 зв., 103
женьскъ 27
жестокъ 40 зв., 103 зв.
жестосьрдию 72; **жьстосьрдию** 27
живъ 43 зв., 120 зв.; **жива** 61; **живи** 67, 111 зв.; **живы** 45 зв.
живаго 139 зв., 142; **живꙑмь** 110; **живꙑхъ** 24, 67, 76 зв., 100
живить 63
животъ 3 зв., 4, 20, 59, 60 зв., 71, 71 зв., 95 зв., 111, 114 (2), 123, 124 зв. (2), 128; **животѣ** 54, 104 зв.
живоу 111 зв.; **живоуть** 11 зв., 55 зв.; **живоущемъ** 24 зв.; **живоущий** 138 зв.; **живоущимь** 25; **живоущихъ** 60, 139; **живъ** 61; **живъши** 135 зв.; **живꙑй** 80, 95 зв.; **живѧшє** 55 зв.
жидовинъ 116 зв.; **жидовє** 38, 95, 95 зв., 96, 97; **жидовъ** 95 зв., 97; **жї́довъ** 96
жидовьскъ 83 зв., 88 зв.; **жї́довьскъ** 72; **жидовьска** 90; **жидовьскоу** 120; **жидовьскꙑ** 20 зв., 53
жидовьскꙑꙗ 1 зв., 30, 46, 46 зв.; **жидовьстѣй** 68, 78 зв.; **жидовьстѣй** 48, 88 зв.
жидоущий 138 зв.
жиꙁнь 20, 29 зв. (2), 63 зв., 72 зв., 85 зв., 104 зв.
жилами 10, 92
жита 62 зв.
житель 80
житийсками 51 зв.; **житийскꙑми** 85
житиѥ 33, 71 зв., 73, 77 зв.; **житий** 73 зв.
житьница 3 зв., 8; **житьнїца** 59; **житница** 62 зв.; **житницю** 127 зв.; **житьницю** 13 зв.; **житьнꙑй** 59
жребець 81 (2)
жребиꙗ 118 зв., 119; **жребьꙗ** 120 зв.
жребѧ 64 зв. (3), 65, 81, 85 зв., 86 (4), 96, 96 зв. (2); **жребѧти** 97
жрети 68 зв., 86, 106; **жрѧхоу** 81 зв.
жрець 52, 61, 70; **жьрци** 9 зв., 74 зв., 75, 126 зв.
жрьчьска 83 зв.; **жречьска** 82 зв., 83, 87 зв., 88; **жречьскоу** 83; **жречьскъ** 82 зв.; **жречьскꙑ** 23, 23 зв., 65, 65 зв., 68 зв., 79 зв., 83 зв. (3), 84, 88, 88 зв. (2), 89 (2)

жрьчьскый 83 (3); жречьскамъ 68 зв., 88 зв.; жречьскымъ 21, 81 зв.; жречьскыꙗ 66; жрьчьскымъ 87 зв.
жьꙁла 6, 58; жьꙁлъ 35 зв.
жьнеши 103 зв.; ж҅неши 40 зв., 64; жьню 40 зв., 64, 103 зв.; жьнють 3 зв., 8, 59
жьрновъ 20; жьрнъвахъ 40, 102 зв.
жьрновьнъıй 62, 71 зв.
жьртвоу 135; жьртвѣ 9 зв., 12
жьртвьникомь 25 (2)

ѕ

·ѕ҃· 20 зв., 44 зв., 136
ѕ҃ ꙗ· 119

ꙁ

·ꙁ҃· 39 зв. (2), 50, 135 зв.
ꙁа 3 (3), 15, 18, 21 зв., 24 (2), 24 зв., 28 зв., 34, 41, 43 зв., 47 зв. (2), 54 зв., 58 зв. (2), 61, 70, 72 (2), 82, 83 зв., 86 зв. (2), 89, 92, 93 зв., 94 зв., 99, 106 зв. (2), 108 зв. (2), 110, 111 (3), 112, 112 зв. (2), 113 зв., 114 зв., 115 зв. (2), 120, 122, 128, 128 зв., 141 зв.
ꙁаблоудить 1; ꙁаблоужьшаꙗ 1; ꙁаблоужьшихъ 1
ꙁабыша 17 зв., 69 зв.; ꙁабъвена 57 зв.
ꙁавахваний 121
ꙁависти 84, 117 зв.
ꙁавѣса 89 зв.
ꙁавѣтъ 86 зв., 106 зв.; ꙁавѣта 82, 108 зв.
ꙁавѣща 87, 106 зв.
ꙁавѣщаю 87, 106 зв.
ꙁадѣша 89 зв., 118, 118 зв.
ꙁажьже 34 зв.
ꙁаꙁирахоу 38
ꙁаꙁрѣти 66
ꙁаимодавьцю 49 зв.
ꙁаймъ 47 (3), 54 зв.
ꙁайде 28 зв.
ꙁаклинаю 33, 110
ꙁаколѣте 80 зв.; ꙁакла 80 зв.

ꙁаконооучитель 100; **ꙁаконооучители** 46 зв.
ꙁаконъ 8 зв., 16, 37 зв., 100 зв., 117; [**ꙁаконъ**] 45 зв.; **ꙁакона** 25, 62, 105, 134 зв. (2); [**ꙁа**]**кона** 45 зв.; **ꙁаконоу** 116, 117, 135 зв.; **ꙁаконѣ** 9 зв., 37, 60 зв., 91 зв., 100 зв., 101 зв., 113, 126 зв., 135 (2)
ꙁаконьникъ 37, 60 зв.; **ꙁаконьникомъ** 70 зв.; **ꙁаконьници** 48 зв.
ꙁаконьномоу 135
ꙁакрꙑвъшє 88
ꙁакʼхей 76; **ꙁакʼхѣй** 76; **ꙁакʼхѣю** 76
[**ꙁаматєрѣвъша**] **ꙁамт҃рѣвъша** 138; **ꙁамт҃рѣвъши** 135 зв., 138 зв.
ꙁанѥ 2 зв., 11 зв., 12, 30 зв., 57 зв., 78, 130; **ꙁанє** 15 зв., 50 зв., 51, 54 зв., 64 зв., 68, 76, 88 зв., 89 зв., 91 зв., 130, 138, 138 зв.
ꙁапада 59 зв., 99 зв.; **ꙁападъ** 15, 26 зв. (2), 69
ꙁаплюють 63 зв.; **ꙁаплєваша** 110
ꙁаповѣдаю 112 зв. (2); **ꙁаповѣда** 6, 16, 27, 35 зв., 72, 112, 140 зв.; **ꙁаповѣдавъ** 127 зв.; **ꙁаповѣдалъ** 105 зв.; **ꙁаповѣдахъ** 122 зв.; **ꙁаповѣдаꙗ** 7, 17
ꙁаповѣдь 16, 37, 37 зв., 38 (2), 38 зв., 72, 72 зв., 77 (2), 100—100 зв., 100 зв., 105 зв., 110 зв., 112 зв., 134 зв.; **ꙁаповѣди** 29 зв., 38 (2), 71, 77, 90, 111 зв. (2), 112; **ꙁаповѣдий** 16, 77; **ꙁаповѣдьхъ** 138; **ꙁаповѣдью** 37 зв., 100 зв.
ꙁаповѣсть 43 зв.
ꙁапона 84 зв.
ꙁапрѣти 5, 10 зв., 17, 18, 19, 24 зв., 28 зв., 33, 34, 44 зв., 50, 52, 52 зв., 58 зв., 60 зв., 62, 65, 70 (2), 75 зв., 86, 93, 93 зв., 94, 95 зв., 131, 140 зв.; **ꙁапрѣтивъ** 92; **ꙁапрѣтиша** 20 зв.
ꙁапрѣщати 18; **ꙁапрѣщашє** 93
ꙁапоустѣниꙗ 26, 78 зв., 99
ꙁастойть 78
ꙁатвариꙗєтє 101; **ꙁатварѧєтє** 24 зв.
ꙁатвори 43, 90 зв.; **ꙁатворєнꙑ** 41, 54 зв., 103
ꙁатвори сѧ 44 зв.; **ꙁатворѧтⷭь** 68 зв.
ꙁаоулонихъ 134; **ꙁаоулониꙗ** 134
ꙁаоутра 4, 8, 17 зв., 20 зв., 29, 79 зв., 83 зв., 116, 142 зв.
ꙁахариꙗ 25 зв., 57, 102, 138 (2), 138 зв., 139; **ꙁахарьꙗ** 138 зв., 139; **ꙁахариѥ** 138
ꙁахарьйноу 133; **ꙁахарьинъ** 124
ꙁачало 132 зв.; **ꙁаⷱ҇ло** 1 зв.
ꙁачатъ сѧ 131 зв.
ꙁачнєши 136; **ꙁачатъ** 136, 136 зв., 138 зв.; **ꙁачʼнєть** 138

ꙁашивающа 5 зв.
ꙁаꙗти 3
ꙁвати сѧ 34 зв., 100 зв.
ꙁвѣꙁда 130 зв.; ꙁвѣꙁдахъ 84 зв.; ꙁвѣꙁдоу 130 зв. (2); ꙁвѣꙁды 26 зв., 79, 99 зв., 130 зв.
ꙁвѣрьми 28
ꙁгарають 133
ꙁданиꙗ 37, 77 зв., 102
ꙁеведѣевича 5 зв.
ꙁеведѣєвъ 6; ꙁеведѣова 28 зв., 30, 94 зв., 109; ꙁеведѣовоу 21, 121 зв.
ꙁеведѣꙗ 28 зв.; ꙁеведѣѥмь 5 зв.
ꙁелиꙗ 57; ꙁелий 13 зв., 32 зв.
ꙁемлѧ 31, 37 зв., 85, 121 зв., 134, 134 зв.; ꙁемлꙗ 11, 11 зв., 16, 31, 32 зв., 39 зв., 56 зв., 68, 79 (3), 85, 99 зв., 105, 128, 134, 140; ꙁемлє 130 зв.; ꙁемлєю 2 зв.; ꙁемли 1 (2), 1 зв., 2, 6 зв., 7 (2), 10 зв., 12, 15, 17 зв., 20 (2), 22, 31 (2), 32, 32 зв., 34 зв., 36 зв., 40 зв., 44 зв., 47, 48, 51 зв. (2), 54 зв., 59 зв., 63, 64, 68, 82, 84, 84 зв., 89 зв., 90 зв., 91, 92 зв., 93 зв., 101, 103 зв., 104 зв., 114, 119, 121, 122 зв., 126 зв. (2), 127, 130, 139 зв. (2); ꙁемлї 9 (2), 13, 20; [ꙁе]мли 62; ꙁемлѣ 11 зв.; ꙁемлю 1 зв., 22 зв., 25 зв., 32 зв., 37, 40, 59 зв. (2), 60, 102, 103, 109, 131 зв. (2), 142
ꙁемний 24
ꙁемьнаꙗ 26 зв., 99 зв.; ꙁем҆нъıхъ 32 зв.
ꙁижетє 25 зв., 101 зв.; ꙁижющей 75 зв.; ꙁижющемоу 48; ꙁижющий 31 зв., 66; ꙁижющїй 98 зв.
ꙁилота 46
ꙁима 17 зв., 115 зв.; ꙁимѣ 26, 78 зв., 99
ꙁла 119, 121; ꙁло 46 зв., 84, 89, 91, 118; ꙁлꙋ̑ 3; ꙁлѣ 43
ꙁлатицю 31 зв., 100
ꙁлато 25 (2), 101 (2), 130 зв.; ꙁлата 6; ꙁлатомь 25, 101
ꙁлобъı 57
ꙁлодѣй 116; ꙁлодѣю 119, 120 зв.; ꙁлодѣꙗ 119 (2)
ꙁлословити 70 зв.; ꙁлословѧ 16
ꙁлъıй 19, 27, 40 зв., 48, 102 зв., 103 зв.; ꙁлаго 19, 48; ꙁлаꙗ 16 зв., 19, 48, 54; ꙁлий 39; ꙁлоѥ 39, 51; ꙁлъıꙗ 14 зв., 31 зв., 47, 98 зв., 126 (2)
ꙁлѣ 1 зв., 18 зв., 24, 31 зв., 38 зв., 41, 98 зв., 115 зв., 116
ꙁмию 124 зв.; ꙁмїю 55; ꙁмиꙗ 6 зв., 25 зв., 64, 101 зв.; ꙁмїꙗ 127
ꙁмюрно 120

ꙁнаменаꙗ 105; ꙁname[наꙗ] 45; ꙁнаменавше 120 зв.

ꙁнамению 11 (2), 17 зв. (2), 26 зв., 37, 56 зв. (3), 67 зв., 69 зв., 77 зв., 82 зв., 87 зв., 88 зв., 97 зв., 98 зв., 99 зв., 104 зв., 109 зв., 130, 135 зв.; ꙁнамениꙗ 11, 17 зв. (3), 26, 45, 55, 56 зв., 68, 69 (2), 79, 84 зв., 99; ꙁнаменїꙗ 105

ꙁнаний 132

ꙁнаю 4 зв., 88, 110 зв. (2), 128, 128 зв., 136 зв.; ꙁнали 111 (2); ꙁнають 114; ꙁнаꙗше 129 зв.; ꙁнаємий 89 зв., 119 зв.; ꙁнаємъ 115 зв. (2); ꙁнаєте 111 зв.; ꙁнаєть 9 зв. (2), 111 зв., 128 зв.; ꙁнаєшї 91 зв.

ꙁной 59 зв.

ꙁоветь 74, 84 зв., 95 зв., 121; ꙁвавъшемоу 61; ꙁвавъый 71 (2); ꙁваний 21, 34 зв., 35, 67; ꙁванъ 71 (2); ꙁванъıми 71; ꙁванъıмъ 34 зв., 66 зв., 71; ꙁванъıхъ 71; ꙁванъıꙗ 34 зв.; ꙁвахоу 96 зв.; ꙁвахоуть 74; ꙁовете 48; ꙁови 61; ꙁовоуща 17, 96 зв.; ꙁъваше 45 зв.

ꙁолчью 120 зв.

ꙁоровавелевъ 43

ꙁоровавель 129; ꙁоровавелѧ 129

ꙁракъ 122; ꙁракомь 43

ꙁриши 31, 66, 76, 99 зв.; ꙁрꙗще 44; ꙁрѧ 62; ꙁрѧста 120; ꙁрѧща 119 зв., 121 зв.; ꙁрѧще 84 зв., 119; ꙁьрѧще 89 зв.

ꙁоубъ 3 (3); ꙁоубомъ 14, 14 зв., 15, 27, 35, 69, 102 зв., 103 зв., 126, 128; ꙁоубъı 93 зв.

ꙁълъ 2, 17 зв., 50; ꙁли 55; ꙁлї 19; ꙁло 48; ꙁолъ 48 зв.; ꙁлъı 34 зв.

ꙁьрно 24 зв., 75 зв., 104 зв.; ꙁьрноу 13 зв., 32 зв., 68 зв.

ꙁѣло 7 зв., 12, 27 зв., 29, 29 зв., 37, 53, 71 зв., 73 зв., 88 зв., 108 зв., 117 зв., 121 зв., 130 зв., 131, 140 зв., 142

И, І

·и҃· 60; и҃· 131 зв., 138 зв.

·і҃· 21 зв., 63 зв. (3), 64, 69 (2), 94 зв., 102 зв.; і҃· 60, 103 зв.

·и҃і· 64 зв.

·і҃· те 17, 32

и *займ.* 1, 3, 4 зв., 7, 10 зв. (4), 16 (2), 17 зв., 21 (2), 22 зв., 23 зв. (2), 24 зв. (2), 27, 27 зв., 29 зв., 30 (2), 31 зв. (3), 32, 33 (2), 33 зв., 36 зв., 37 зв., 38 зв., 39 (2), 45 зв., 46 зв., 49 зв., 50 зв., 51, 55 (2), 55 зв., 56 (3), 56 зв., 57 зв., 58 (2), 59, 60 зв. (6), 61 (3), 63 зв. (2), 64 зв., 65 зв. (3), 66 (4), 67 зв. (2), 68 зв., 69 (2), 69 зв. (4), 70 (6), 71 (3), 71 зв. (2), 72 (3),

72 зв., 73 зв. (2), 74, 75 (4), 75 зв. (5), 76 зв., 76 (3), 77 (2), 77 зв., 80, 80 зв. (5), 81 (3), 81 зв., 82 зв. (5), 83 (4), 83 зв. (5), 84 (6), 84 зв., 87 зв., 88 (4), 88 зв. (6), 89 (6), 89 зв. (3), 91, 92 (4), 92 зв., 93 (2), 93 зв. (10), 94 (2), 94 зв. (2), 95, 95 зв. (3), 96 (2), 97, 97 зв. (2), 98, 98 зв. (3), 99 зв., 100 (4), 103 зв., 104 зв., 105 зв., 106 (2), 107 зв., 108 (3), 108 зв., 109, 109 зв. (3), 110 (4), 110 зв. (4), 111 (2), 111 зв. (3), 113, 115 зв., 116, 116 зв. (4), 117 (4), 117 зв. (2), 118 (7), 118 зв. (11), 119 (2), 119 зв., 120 (5), 120 зв. (7), 121 (3), 121 зв., 122, 122 зв. (2), 124 зв., 125 (5), 125 зв. (2), 126, 126 зв., 130, 131 зв., 132 (2), 133, 133 зв., 138, 139, 141 (3), 141 зв. (3), 142 зв. (2); **ӥ** 55; **имѧ** 1 зв., 5 зв., 17 (3), 20, 21 зв., 22 зв., 25, 28, 29 зв. (2), 30, 40 зв., 48 зв. (2), 49 зв., 52 зв., 58 зв., 64 зв. (2), 80, 81 (2), 81 зв. (2), 86 (3), 86 зв., 94 зв. (3), 96, 96 зв., 103 зв., 104 зв., 106 (2), 122, 122 зв., 130, 132 (3), 135, 138, 142 зв. (2); **ими** 4, 21 зв. (2), 40 (2), 86 зв. (2), 94 зв., 106 зв.; **имї** 90, 103; **имъ** 4 зв., 5 (2), 6 (2), 6 зв., 7 зв., 8 зв., 9 зв., 10 зв. (2), 11 (2), 11 зв., 12 (3), 12 зв. (5), 13 зв. (3), 14, 14 зв. (3), 16 (2), 17 зв. (3), 18, 18 зв. (3), 19 зв. (2), 20 зв. (6), 21 (3), 21 зв., 22 (2), 22 зв. (2), 23 (3), 23 зв., 24, 24 зв. (3), 25 зв., 27 (3), 27 зв., 29, 29 зв., 30, 30 зв. (3), 31 (2), 31 зв. (4), 32 (4), 32 зв. (2), 33, 33 зв., 34 (2), 35 зв. (5), 36 (5), 36 зв. (4), 37, 37 зв., 38 (2), 38 зв. (4), 39, 41 (2), 43 зв., 45 зв. (2), 47, 47 зв., 50, 50 зв. (2), 51 (2), 51 зв. (2), 52 (2), 53, 54, 54 зв., 55, 56 (4), 58, 59 зв., 60 (2), 62 зв., 63 (2), 63 зв. (3), 65 (2), 65 зв., 66, 67, 68, 68 зв., 69 (2), 69 зв. (3), 70 (2), 70 зв. (2), 72 (3), 72 зв. (2), 73 зв., 74, 74 зв. (2), 75 (2), 76, 76 зв. (3), 77, 77 зв. (2), 78 зв., 79 зв., 81 (2), 81 зв. (4), 82 (5), 82 зв. (4), 83 зв., 84 (8), 85 зв. (2), 86, 86 зв. (2), 87 (2), 87 зв. (3), 88 (2), 89 (2), 89 зв., 90 зв., 91 (3), 92 (3), 92 зв. (2), 93 (3), 94 (6), 94 зв., 95 (2), 96, 96 зв., 97 зв. (2), 98 (3), 98 зв. (2), 100 (4), 100 зв., 102 зв., 103 (3), 104 (2), 104 зв., 105, 105 зв., 106 (2), 106 зв. (3), 107 (2), 107 зв., 108, 108 зв. (3), 109 (2), 109 зв. (2), 112 зв., 113 зв., 114 (2), 114 зв. (2), 115 (5), 115 зв. (2), 116, 116 зв. (4), 117 (2), 117 зв. (2), 118 (5), 118 зв., 119, 120 зв., 122 зв. (2), 123, 125 (3), 126 (2), 126 зв., 127 (2), 127 зв. (2), 128, 130 (2), 131, 132, 133 (2), 134, 138 зв., 139 зв., 140, 140 зв. (5), 142 (2); **[имъ]** 31; **им҆** 15 зв.; **имь** 4, 21 зв., 25, 93 зв., 101, 117 зв.; **ихъ** 1 (2), 1 зв. (2), 3 зв., 4 (2), 4 зв., 5 зв. (2), 6 зв., 7, 7 зв. (3), 8, 9, 10 (2), 11, 12 зв., 13, 14, 14 зв., 15, 15 зв., 16, 17, 17 зв., 19, 19 зв., 20 (2), 22, 24 (2), 26 зв., 28, 28 зв., 31, 32, 33, 33 зв. (2), 34 (2), 34 зв., 35 зв., 36, 37, 37 зв., 38 (2), 43 зв., 44, 44 зв. (3), 46 зв., 47 (2),

47 зв., 51, 51 зв., 52 (2), 54, 55, 57, 60, 63 (2), 66, 66 зв., 67, 70 зв., 71 зв. (3), 72 зв., 73, 76, 76 зв. (2), 78, 80, 82 зв., 83 (2), 84 зв., 86 зв., 88, 88 зв., 89 (2), 90, 90 зв. (2), 91 зв., 92 (2), 96 зв., 99 зв., 100 (2), 100 зв. (2), 101 зв., 102 зв., 105 (2), 105 зв., 108 зв. (2), 109 зв., 112 зв., 113, 114 зв., 119 зв., 121 зв., 125 зв., 126, 128, 129 зв., 132, 138 зв., 140 зв., 142; **нєгѻ** 24 зв., 28 зв. (2), 30, 30 зв. (2), 33, 35, 40 зв. (2), 46 зв. (2), 64, 89, 93 зв., 103 зв., 105, 106, 118, 118 зв., 120, 121 зв.; **нєй** 1, 22, 22 зв., 129 зв.; **нємоу** 15 зв., 17 зв., 18 зв., 19 зв., 20 зв., 21, 21 зв., 23, 23 зв., 24 зв., 25, 25 зв., 27 зв., 28 зв., 30 (3), 30 зв., 31, 35, 37 зв., 40 зв., 49 зв., 69 зв., 72 (2), 95, 99 зв., 116 зв., 117 зв., 132, 133; **нємꙋ** 48 зв.; **нємⷪ҇ꙋ** 20, 54 зв.; **нємь** 15 зв. (2), 17, 19, 20 зв., 31 зв., 33 зв., 53, 96, 106, 116 зв. (2), 117, 122, 131, 131 зв., 134; **нєю** 49 зв., 72 (2), 95 зв. (2), 124, 138 зв. (2); **нєꙗ** 29, 108 зв., 124 зв., 129 зв.; **нима** 64 зв., 86, 132; **ними** 5, 13 зв., 29, 36 зв. (2), 46 (2), 47, 53 зв., 57, 64, 70, 87 зв., 103, 105, 109, 114 зв., 115, 115 зв., 116, 119, 130 зв., 140, 140 зв., 142 (3); **нимї** 40; **нимъ** 22 зв., 31 зв., 36 зв. (2), 37, 44 (2), 46, 49, 49 зв., 50 (2), 50 зв., 51, 52 зв., 54 зв., 55 зв., 57 зв., 58, 59, 61 зв., 65 зв., 66 (3), 67 зв., 68 зв., 71 (2), 75 (2), 75 зв., 84, 86 зв., 88—88 зв., 89 (2), 89 зв., 98, 102, 106, 130, 130 зв., 131 зв.; **нїми** 34; **нїмъ** 47, 133, 139; [**нимъ**] 45 зв.; **нимь** 3, 9 зв. (2), 15 зв., 30, 32 зв., 33 зв., 41, 46 зв., 49 (2), 50 (2), 51 (3), 51 зв., 54 зв., 56, 58 зв., 61, 61 зв., 69, 70 зв., 82 зв., 84 зв., 85 (2), 86 зв., 89 зв., 90, 91 (2), 92, 92 зв., 95, 96, 96 зв., 97, 97 зв., 103, 103 зв. (2), 104 зв., 106, 109 зв., 116, 118, 118 зв., 119 (2), 119 зв. (2), 120 зв., 121, 121 зв. (2), 125, 125 зв., 130 зв., 138 зв., 140 зв., 141 зв. (2); **нїмь** 33 зв.; **нихъ** 1, 5, 5 зв., 12 зв., 15 зв., 18 зв., 19, 23 зв., 25 зв. (2), 29, 36, 39 зв., 40, 40 зв., 44 зв., 45 зв. (2), 46 (2), 52 (2), 53 (2), 55 (2), 56, 57, 57 зв., 63 зв., 68, 69, 70, 78, 83, 83 зв., 86 зв. (2), 87 зв. (2), 88 (2), 96, 100, 102 (2), 102 зв., 103, 105, 106 зв. (3), 110 зв., 112 зв., 114 зв. (3), 115, 115 зв., 121, 130 (2), 130 зв., 142; **ниⷯ҇** 115; **нь** 6, 10 зв., 28, 38 зв. (2), 44 (2), 45 зв. (2), 51, 56, 57 зв., 61, 61 зв., 66, 69 зв., 72 зв., 81 (2), 82 зв., 83 (3), 83 зв. (2), 87 зв., 88 (2), 88 зв. (2), 91, 93, 93 зв., 94 зв., 96, 117 зв., 118 (2), 118 зв. (3), 120, 121 зв., 124 зв. (2), 126 зв., 133 зв. (2), 138, 141; [**нь**] 45 зв.; **ню** 14 зв., 33 зв., 64 зв., 126 зв.; **нꙗ** 20 зв. (2), 33 зв., 35 зв., 66, 68, 72 зв., 73, 91 зв.; **нѥ** 63, 72 зв., 97; **нѥгѻ** 12, 12 зв., 19, 21 зв., 32 зв., 38 зв. (2), 44, 44 зв. (2), 49, 50 зв., 55 (2), 55 зв., 56, 56 зв., 59 зв. (3), 60, 60 зв., 64, 64 зв., 69, 86 зв., 88 зв., 92, 103 зв., 105, 111 зв., 132 зв. (2), 133, 133 зв.;

[**нѥ**]**го** 123; **нѥй** 22, 25, 28 зв., 35 (2), 49 зв., 60, 65, 74 (3), 97 зв. (2), 136, 136 зв., 142 зв.; **нѥмоу** 1 зв. (2), 10 (2), 10 зв., 11 зв. (2), 15, 17, 35, 36 (2), 37, 43 зв., 45 зв., 47 зв., 52 зв., 53, 53 зв. (2), 54 зв., 55 зв., 56, 56 зв., 57 (2), 58 зв., 62 (2), 64 зв. (2), 65, 65 зв., 68 зв. (2), 73 зв., 75 (2), 76, 78 (2), 82 зв., 89, 92 (3), 93, 93 зв., 95, 95 зв., 97 зв., 98 зв., 100, 102, 105 зв., 107 зв., 108, 109, 110, 111 зв., 132 зв. (2), 133 зв., 138; **нѥмⷪ҇ꙋ** 16 зв., 55 зв., 83; **нѥмь** 4 зв., 5 зв., 10 (2), 10 зв., 12, 14 зв., 15, 18 зв., 25, 28, 28 зв., 29, 29 зв., 30, 35 зв., 39, 44, 50 зв., 65, 66, 70 (2), 76 зв., 81 зв. (2), 83, 84 зв., 87, 87 зв. (2), 88 зв., 89 (2), 92 зв., 94, 97 зв., 98, 101 зв., 104 зв., 105, 107, 108 зв., 110, 110 зв., 112, 125, 134, 135 (3), 135 зв. (2), 141; **нѥю** 7; **нѥꙗ** 82, 136 зв.; **нѧ** 52, 57, 58, 73, 118 зв.; **нѭ** 81; **ю** 1, 2 зв. (2), 10, 14 зв., 15, 17 (2), 18 зв. (2), 20, 23 зв., 27, 28 зв. (3), 41, 43 зв., 49 зв., 52 (2), 58 зв., 60 (4), 63, 64 зв. (3), 67, 71 зв. (2), 72, 76 зв. (3), 79 зв., 93 (2), 95 зв. (2), 97, 100, 104 зв. (2), 110, 112 (4), 118 зв., 119 зв., 125 зв., 126 зв., 129 зв., 137, 141 зв.; **ꙗ** 1 зв. (2), 3 зв., 4 (2), 4 зв. (2), 5 зв., 6 (2), 6 зв., 7 зв., 8, 13, 13 зв. (3), 14, 14 зв. (2), 15, 16 зв. (3), 17, 17 зв., 20 зв. (2), 21, 21 зв., 22 (2), 27, 28 зв., 29, 30, 30 зв., 31, 31 зв., 34 зв., 36 (4), 36 зв. (2), 37 зв., 39 зв. (4), 46 зв., 48, 50 зв. (3), 51 зв., 52 зв. (2), 57 (2), 58, 59, 63, 64 (2), 66 зв., 67, 69, 69 зв. (2), 70, 72 (2), 72 зв., 74 зв., 77, 78 зв., 81, 82, 82 зв., 85, 87 зв., 94, 94 зв., 95 зв., 96 зв. (2), 98 зв., 100 зв., 103 зв., 105, 107, 108 зв., 109, 109 зв. (2), 111 зв., 114, 114 зв. (7), 115 (2), 115 зв., 119 зв., 121 зв., 122, 122 зв. (2), 125 зв., 126 (2), 127, 127 зв. (3), 128 (2), 130, 130 зв. (2), 131, 135, 140, 140 зв. (2); **ѥ** 2 зв., 8 зв., 11 зв., 12, 13, 20, 31, 32, 32 зв., 51, 51 зв., 55 зв., 57, 64 зв. (3), 66 зв., 70 зв. (2), 71 зв., 85 зв., 86 (2), 90 (2), 96 зв., 117 зв., 122 (2), 124 зв., 131; **ѥго** 1 зв. (2), 2 зв., 3, 3 зв., 4, 4 зв. (4), 5, 5 зв. (2), 6 (3), 6 зв. (2), 7 (3), 7 зв. (2), 8, 8 зв., 9 (2), 9 зв. (2), 10 (2), 10 зв. (2), 11 (3), 11 зв., 12 (3), 13 (2), 13 зв., 14 (2), 14 зв. (3), 15, 15 зв. (6), 16 (2), 17 зв., 18 зв. (3), 19 (2), 19 зв., 20, 22 (2), 22 зв., 23 зв. (4), 24, 24 зв. (2), 25 (2), 26, 26 зв., 27 (2), 27 зв. (4), 28 (3), 28 зв. (3), 29 зв., 30, 30 зв. (4), 31 зв. (3), 32 зв., 33 (4), 33 зв. (2), 34 (2), 34 зв., 35 (3), 35 зв. (3), 36, 37 зв. (3), 38, 38 зв. (5), 39, 39 зв., 40, 40 зв. (2), 41 (2), 44 (2), 44 зв. (3), 45 (2), 45 зв. (3), 46 (3), 46 зв. (2), 47 зв., 48 (2), 48 зв., 49 (2), 49 зв. (4), 50, 50 зв., 51 (3), 51 зв. (2), 52, 52 зв. (5), 53 (2), 53 зв. (3), 54 зв. (2), 55 (5), 55 зв. (3), 57 зв. (2), 58 зв., 59 (2), 59 зв. (2), 60 зв., 61, 62, 63 (2), 63 зв. (3), 64 зв. (3), 65, 66, 67, 67 зв., 68 (2), 68 зв. (2), 69, 69 зв. (4),

70 зв., 71, 71 зв., 72 зв., 73 зв., 74 (2), 74 зв. (2), 76 зв., 77 (2), 79 зв., 80 зв. (6), 81, 82 зв. (2), 83 (3), 83 зв., 84 зв., 85, 86 (4), 87, 87 зв. (2), 88 зв., 89, 89 зв. (3), 90, 91, 91 зв., 92 зв. (4), 93 (4), 93 зв. (2), 94 (2), 95 (4), 95 зв. (3), 96 (2), 97 (4), 97 зв., 98 (2), 98 зв. (3), 99, 99 зв., 100 (2), 100 зв., 101 (3), 102, 102 зв. (2), 103 (2), 103 зв., 104 (2), 104 зв. (2), 105, 105 зв. (3), 107, 107 зв. (2), 108, 108 зв., 110, 111, 111 зв. (4), 112, 112 зв., 113 зв. (2), 115 (2), 115 зв. (2), 116 (2), 116 зв. (2), 117, 117 зв. (3), 118 (4), 118 зв. (4), 119, 119 зв. (5), 120 зв. (5), 121, 121 зв. (2), 122 (6), 122 зв., 124 зв., 125 зв. (3), 127 зв. (2), 129 (2), 129 зв., 130, 130 зв. (2), 131 (6), 131 зв., 132 (11), 132 зв. (6), 133 зв. (2), 134 (2), 135 (2), 136, 136 зв. (2), 137 (3), 138 (2), 138 зв. (2), 139 (8), 140 (2), 140 зв. (3), 141 (4), 141 зв. (4), 142, 142 зв. (2); **ѥⷢ҇** 14, 72, 85 зв., 87 зв., 88, 103 зв., 104, 105 зв., 109, 125 зв., 131 зв., 133, 140 зв.; **ѥи̇** 2 зв.; **ѥй** 2 зв. (2), 15 зв., 21 зв., 22, 22 зв., 24, 34 (2), 37 зв., 39 (2), 41, 41 зв., 49 зв., 50 (2), 58 зв. (2), 64 зв., 74, 77, 79 зв., 95 зв. (2), 97 зв., 100 зв., 115 зв., 124, 124 зв. (2), 126 зв. (2), 130, 136 зв., 138, 138 зв., 139, 139 зв., 141 зв. (2); **ѥмоу** 1 зв. (2), 3 (2), 3 зв. (2), 5 зв., 7 зв. (2), 9 зв., 10 (5), 11 зв. (3), 12 (4), 12 зв., 13 зв., 14, 14 зв. (2), 15 (4), 16 (2), 16 зв. (3), 17 (2), 17 зв., 18 (2), 18 зв., 19 (2), 19 зв., 20, 20 зв. (3), 21 зв. (2), 22, 22 зв. (3), 23 (2), 23 зв. (4), 24 (3), 24 зв., 27, 27 зв. (6), 28 (2), 28 зв. (2), 29 зв. (6), 30 (2), 31 зв. (4), 33 (4), 33 зв. (3), 34 (3), 35 (2), 35 зв. (2), 36 (2), 37 (2), 37 зв. (2), 39, 39 зв., 40, 40 зв., 41, 43 зв. (6), 44 (2), 44 зв., 45 (8), 49, 50, 50 зв., 51 (3), 52 зв. (7), 53, 53 зв. (4), 54 зв. (5), 55 (2), 55 зв. (2), 56 (2), 56 зв., 57, 57 зв., 58 (3), 58 зв. (6), 59, 60, 60 зв. (2), 61 (2), 61 зв. (3), 62 (5), 62 зв. (2), 63 зв. (4), 64, 64 зв. (2), 65 (2), 65 зв. (2), 66, 66 зв. (2), 67 зв., 68 зв., 69 (2), 69 зв. (3), 70, 70 зв. (3), 71 (3), 71 зв., 72, 72 зв. (3), 73, 73 зв. (3), 74 (4), 74 зв. (3), 75 (3), 75 зв. (4), 76 (2), 76 зв. (3), 77 (4), 77 зв. (2), 79 зв., 80, 80 зв. (6), 81 зв. (4), 82 (2), 82 зв. (3), 83 (3), 83 зв. (2), 84 зв. (2), 85, 86 (3), 87 (2), 87 зв. (4), 88 (4), 88 зв. (2), 89 зв., 91, 91 зв. (10), 92 (6), 92 зв. (2), 93 зв. (7), 94 (3), 94 зв. (2), 95, 95 зв. (3), 96 (2), 96 зв. (3), 97, 97 зв. (2), 98 (5), 98 зв. (2), 100 (2), 100 зв. (5), 102, 103, 103 зв. (3), 104, 104 зв. (2), 105 (2), 105 зв. (2), 106, 106 зв. (2), 107 (3), 107 зв. (4), 108 (9), 108 зв. (3), 109 (3), 109 зв. (5), 110 (4), 110 зв. (5), 111 (4), 111 зв. (3), 114 (3), 115 зв. (3), 116 (7), 116 зв. (3), 117 (4), 117 зв. (4), 118 (3), 118 зв. (3), 119 (4), 119 зв. (2), 120 зв. (2), 121 (4), 121 зв. (3), 122 зв., 123, 124 зв., 125 (3), 125 зв., 126, 126 зв., 127 зв. (2), 129 зв. (5), 130 зв. (4), 131 зв.,

133 зв. (2), 135, 136 (2), 136 зв. (2), 138 (4), 138 зв., 139 (4), 139 зв. (2), 140 зв. (2), 141 зв., 142 зв.; **ѥмⷪꙋ** 7 зв., 9 зв., 13 зв., 19, 27 зв., 28 зв., 35, 37, 46 зв., 47 зв., 61, 62, 63, 73 зв., 74, 86, 91 зв., 97, 105 зв., 107, 110, 111, 118 зв., 125 зв., 130 зв.; **[ѥ]моꙋ** 45; **ѥмь** 30, 46, 46 зв., 49 зв., 58 зв., 61 (2), 92; **ѥю** 5 зв., 25, 49 зв., 80, 95, 96 зв., 101 зв., 141; **ѥꙗ** 7 зв., 10, 15 зв., 26 зв., 35, 39, 41 зв., 58 зв. (5), 78, 79, 79 зв., 80, 94 зв., 95, 95 зв., 97, 99 зв., 105 зв., 107 зв., 109 зв., 113 зв., 115 зв., 124, 129 зв. (3), 138 зв.

и *спол.* 1 (12), 1 зв. (15), 2 (9), 2 зв. (5), 3 (18), 3 зв. (12), 4 (9), 4 зв. (22), 5 (13), 5 зв. (16), 6 (9), 6 зв. (11), 7 (13), 7 зв. (23), 8 (8), 8 зв. (6), 9 (16), 9 зв. (11), 10 (15), 10 зв. (17), 11 (16), 11 зв. (21), 12 (17), 12 зв. (20), 13 (22), 13 зв. (9), 14 (10), 14 зв. (18), 15 (23), 15 зв. (19), 16 (17), 16 зв. (12), 17 (13), 17 зв. (21), 18 (13), 18 зв. (11), 19 (17), 19 зв. (18), 20 (10), 20 зв. (17), 21 (18), 21 зв. (19), 22 (25), 22 зв. (17), 23 (13), 23 зв. (17), 24 (17), 24 зв. (17), 25 (20), 25 зв. (15), 26 (13), 26 зв. (11), 27 (19), 27 зв. (17), 28 (20), 28 зв. (25), 29 (20), 29 зв. (9), 30 (29), 30 зв. (18), 31 (20), 31 зв. (17), 32 (19), 32 зв. (15), 33 (26), 33 зв. (33), 34 (27), 34 зв. (12), 35 (17), 35 зв. (24), 36 (26), 36 зв. (28), 37 (14), 37 зв. (18), 38 (9), 38 зв. (12), 39 (17), 39 зв. (22), 40 (11), 40 зв. (10), 41 (12), 41 зв., 43 (8), 43 зв. (22), 44 (16), 44 зв. (23), 45 (8), 45 зв. (7), 46 (22), 46 зв. (23), 47 (22), 47 зв. (11), 48 (10), 48 зв. (13), 49 (25), 49 зв. (21), 50 (24), 50 зв. (21), 51 (19), 51 зв. (19), 52 (15), 52 зв. (15), 53 (14), 53 зв. (23), 54 (16), 54 зв. (22), 55 (6), 55 зв. (17), 56 (28), 56 зв. (9), 57 (22), 57 зв. (10), 58 (19), 58 зв. (20), 59 (8), 59 зв. (27), 60 (13), 60 зв. (21), 61 (22), 61 зв. (17), 62 (7), 62 зв. (17), 63 (13), 63 зв. (19), 64 (18), 64 зв. (14), 65 (16), 65 зв. (16), 66 (16), 66 зв. (21), 67 (27), 67 зв. (11), 68 (14), 68 зв. (21), 69 (22), 69 зв. (23), 70 (20), 70 зв. (12), 71 (12), 71 зв. (10), 72 (19), 72 зв. (13), 73 (20), 73 зв. (10), 74 (22), 74 зв. (18), 75 (26), 75 зв. (19), 76 (17), 76 зв. (18), 77 (18), 77 зв. (10), 78 (13), 78 зв. (11), 79 (18), 79 зв. (16), 80 (15), 80 зв. (27), 81 (19), 81 зв. (15), 82 (24), 82 зв. (22), 83 (22), 83 зв. (20), 84 (5), 84 зв. (18), 85 (19), 85 зв. (15), 86 (6), 86 зв. (15), 87 (17), 87 зв. (17), 88 (24), 88 зв. (14), 89 (13), 89 зв. (12), 90 (16), 90 зв. (16), 91 (17), 91 зв. (19), 92 (26), 92 зв. (19), 93 (22), 93 зв. (20), 94 (24), 94 зв. (9), 95 (8), 95 зв. (14), 96 (17), 96 зв. (20), 97 (11), 97 зв. (17), 98 (16), 98 зв. (16), 99 (16), 99 зв. (19), 100 (13), 100 зв. (16), 101 (9), 101 зв. (23), 102 (14), 102 зв. (15), 103 (19), 103 зв. (16), 104 (19),

104 зв. (12), 105 (13), 105 зв. (10), 106 (18), 106 зв. (14), 107 (16), 107 зв. (10), 108 (16), 108 зв. (20), 109 (16), 109 зв. (19), 110 (13), 110 зв. (18), 111 (20), 111 зв. (25), 112 (22), 112 зв. (14), 113 (11), 113 зв. (16), 114 (16), 114 зв. (25), 115 (20), 115 зв. (18), 116 (9), 116 зв. (19), 117 (9), 117 зв. (9), 118 (12), 118 зв. (22), 119 (18), 119 зв. (17), 120 (16), 121 (15), 121 зв. (24), 122 (21), 122 зв. (11), 123 (4), 124 (11), 124 зв. (5), 125 (11), 125 зв. (14), 126 (12), 126 зв. (7), 127 (14), 127 зв. (10), 128 (19), 128 зв. (7), 129 (4), 129 зв. (7), 130 (20), 130 зв. (17), 131 (12), 131 зв. (14), 132 (25), 132 зв. (13), 133 (17), 133 зв. (15), 134 (16), 134 зв. (5), 135 (17), 135 зв. (15), 136 (5), 136 зв. (13), 137 (6), 138 (17), 138 зв. (27), 139 (17), 139 зв. (6), 140 (8), 140 зв. (11), 141 (17), 141 зв. (18), 142 (16), 142 зв. (23); [и] 31, 45

иананѣевъ 43

ианьна 50

иарамъ 129; **иарама** 129

иаронь 138

иафамъ 129; **иафама** 129

ибо 15, 83 зв., 87, 88, 110 зв.

игемонъ 118; **гѣмонъ** 117 зв.; **гѣмонови** 118; **игемона** 122 зв.; **игемонꙋ** 120 зв.; **игѣмономь** 117 зв.; **игѣмонꙋ** 110 зв., 117 зв. (2)

иглиною 29 зв.

иглѧнѣй 71 зв., 73 (2)

иго 9 зв. (2)

идеже 1 зв., 11 зв., 20, 26 зв. (2), 29, 31, 34, 35 зв., 40 зв., 44, 63, 66 зв. (2), 71 зв. (2), 78 зв., 80, 81 зв. (2), 86, 91 (4), 92, 93 зв., 95 зв. (2), 96, 96 зв., 99 зв., 103 зв. (2), 104 зв., 105 зв., 106, 107 зв., 110, 115 (3), 115 зв., 120 (2), 122, 125, 125 зв., 130 зв., 142 зв.

идоумѣꙗ 30

иеꙁдромовъ 43

иеромовъ 43

иерѣй 138; **июрѣови** 7 зв.; **июрѣомъ** 9 зв., 51, 69, 91; **июрѣωви** 92

иесѣй 129; **иесѣꙗ** 129

иесѣовъ 43

ижденеть сѧ 105

иⷤ 46 зв.

иже 2 (4), 2 зв., 3 (3), 3 зв. (7), 4 (2), 4 зв. (5), 6, 7 (4), 7 зв. (5), 8 зв. (3), 10 зв., 11, 11 зв., 12 (2), 12 зв., 13, 13 зв., 14, 14 зв., 16 (3), 16 зв., 17 (5),

18 зв. (3), 19, 19 зв. (3), 20, 20 зв., 21, 21 зв., 23 зв., 24, 24 зв., 25 (6), 26 (2), 27, 27 зв. (5), 30 (3), 30 зв. (4), 31, 31 зв. (2), 32 (2), 32 зв. (2), 33, 34, 34 зв. (4), 36, 37, 38 зв. (2), 40 (2), 45 (2), 45 зв. (2), 46 (2), 46 зв. (2), 47, 47 зв. (3), 48 (3), 48 зв. (3), 49, 51, 51 зв. (6), 52 (7), 52 зв. (2), 53 (2), 53 зв., 54 зв., 55 (2), 55 зв. (5), 56 зв., 57, 57 зв., 58, 58 зв., 59 зв., 61, 61 зв. (3), 62, 63 (5), 63 зв., 64 (2), 67 зв., 68 (2), 68 зв., 69, 70, 70 зв. (7), 71 зв., 72 (2), 72 зв., 73, 74 зв. (3), 75 зв., 76 зв. (2), 77 зв., 78 зв. (2), 79 зв., 80, 84, 87 (3), 87 зв., 89 зв., 90 (2), 90 зв. (2), 91, 92, 92 зв., 93 (4), 94 зв. (2), 96 зв., 97, 97 зв., 98, 98 зв., 99 (4), 101 (7), 101 зв., 102, 103, 104 зв. (2), 107 (2), 111, 112, 113 (2), 115 (2), 115 зв. (2), 116 зв., 117 (2), 120 (3), 120 зв., 121 зв. (2), 122, 126 (3), 128, 130 (3), 130 зв., 132 зв., 134, 134 зв. (4), 137, 138 зв., 139, 139 зв., 142 зв.; **имъже** 21 зв., 27 зв., 59, 63 зв., 94 зв.; **имьже** 5, 12, 20, 21 зв., 27 зв., 62, 81 зв., 86 зв., 94 зв. (2), 106 зв., 107, 108, 108 зв.; **ихъже** 9 зв., 51, 60, 90 зв., 91; **негоже** 11 зв., 39 зв., 55, 56, 102, 138 зв.; **нейже** 44 зв.; **немьже** 28, 50 зв., 120, 133 зв.; **неꙗже** 50; **нихъже** 9 (2), 47, 57 зв., 83 зв., 84 зв., 121 зв., 138; **нюже** 5, 32 зв., 58 зв., 59 зв., 64 зв., 85 зв.; **ньже** 6, 26 зв., 27 (2), 40, 41, 53 (3), 58, 59 зв., 63 (2), 66 зв., 68 зв., 86 (2), 102 зв. (3), 103, 106 (2), 115 (2), 131, 134; **нꙗже** 64 зв., 67 зв., 136, 138 зв.; **нѥгоже** 56, 62 зв.; **нѥже** 64 зв., 81, 85 зв., 109 зв.; **нѥмьже** 8 зв., 23 зв., 44, 47, 48 зв., 90, 91 зв., 92, 95, 134, 140 зв.; **нѧже** 60, 89 зв.; **юже** 21 зв., 24, 64 зв., 74 зв., 79, 94 зв. (2), 114, 114 зв., 115, 115 зв., 130 зв.; **ꙗже** 8 зв., 13 (2), 18, 27, 30, 40 зв., 45 (2), 46, 48 зв., 49 зв., 50 (2), 53, 54 (3), 58, 62 зв., 65, 66 зв., 70 (2), 77, 79 (2), 80 зв., 81, 84 зв., 86, 86 зв., 89, 89 зв. (2), 90, 96, 96 зв., 102 зв., 105 зв., 106 зв., 111 (2), 114 (2), 114 зв. (3), 115 зв., 121 зв., 124 зв. (3), 128 зв., 130, 130 зв., 131 зв., 132, 137, 138 зв., 142 (2); **ѥгоже** 1 зв., 9 зв., 15 зв., 16 зв., 23, 25 зв., 27 (2), 31 зв., 44, 45, 46, 50, 51, 59 (2), 64 (4), 66, 75 зв., 84 (2), 87 зв., 89, 91, 91 зв., 94 зв., 95, 96 зв., 97, 97 зв., 98 зв., 102, 102 зв. (2), 109 зв., 112 зв., 113, 117 зв. (2), 119 зв., 120, 121 зв., 131, 137, 139 зв. (2), 141, 141 зв., 142 зв.; **ѥйже** 48, 82; **ѥмоуже** 8 зв., 43 зв., 49 зв., 50, 54, 58, 59 зв. (3), 112, 116, 128, 132 зв., 133 зв. (2), 135; **ѥмⷪ҇уже** 9 зв.; **ѥюже** 47 зв., 115; **ѥꙗже** 39, 95

ижьдивъшю 80

иꙁ 6 зв., 11 зв., 16 зв., 24 зв., 28 зв. (2), 35, 39, 43 зв., 44 (2), 46 зв. (2), 50, 56, 60 зв., 70, 76 зв., 93 зв., 96 зв., 121 зв., 140 зв. (2); **иꙁ҆** 31 зв., 38 зв., 44 зв. (2), 58 зв.; **иꙁъ** 5 (3), 6 зв., 11 зв., 22, 39 (3), 44 зв., 48, 53, 54 зв.,

56, 65 зв., 68 зв., 71, 74 зв., 75 зв., 77 зв., 93 зв., 96 зв., 98 зв., 140, 140 зв.; **иꙁь** 19; **ис** 16 зв., 22 зв., 33, 37 зв., 74 зв., 130 зв., 138; **исъ** 102
иꙁбавить 121; **иꙁбави** 54 зв., 90 зв.
иꙁбавлєниѥ 21 зв., 68, 94 зв., 139; **иꙁбавлєниꙗ** 135 зв.
иꙁбєрємъ 127 зв.; **иꙁбєрѣтє** 127 зв.
иꙁбирахоу 71
иꙁбиша 57 (2); **иꙁби** 131; **иꙁбивъшихъ** 25 зв., 101 зв.; **иꙁбивꙑй** 25 зв., 60 зв., 102
иꙁⸯбрахъ 112 зв. (2); **иꙁбра** 79; **иꙁбравъ** 46; **иꙁбранꙑй** 119; **иꙁбранꙑхъ** 67, 99; **иꙁⸯбранꙑхъ** 21, 26, 35, 78, 79; **иꙁбранꙑꙗ** 79; **иꙁⸯбранꙑꙗ** 26, 26 зв., 79, 99 зв.; **иꙁбраша** 14 зв.; **иꙁбьра** 124 зв.; **иꙁбьранꙑꙗ** 99; **иꙁбьрастє** 112 зв.; **исъбраша** 126
иꙁбоудєть сѧ 12; **иꙁⸯбоудєть сѧ** 40 зв.
иꙁⸯбꙑвають сѧ 80 зв.
иꙁбꙑти 60
иꙁбꙑтъка 48, 59, 77 зв.; **иꙁбꙑтⸯка** 19; **иꙁⸯбꙑтⸯка** 80; **иꙁбꙑтⸯкꙑ** 19 зв., 39 зв., 50 зв.; **иꙁⸯбꙑткꙑ** 22
иꙁвлєчє 115 зв.; **иꙁⸯвлєчє** 109 зв.; **иꙁволкъ** 82 зв.; **иꙁвълкъшє** 14 зв., 126
иꙁвожю 116 зв.; **иꙁвєдє** 28, 69 зв.; **иꙁвєдєть** 5 зв., 52 зв.; **иꙁвєдоша** 84, 98 зв.; **иꙁвєдъ** 117, 125; **иꙁвєдъшє** 31 зв., 65 зв.
иꙁволи сѧ 138
иꙁволихъ 131
иꙁвъноу 38 зв.
иꙁвьргоша 14 зв., 75 зв., 126
иꙁвѣстьно 65 зв., 130 зв.
иꙁвѣстьнꙑхъ 138
иꙁвѣтꙑ 77 зв.
иꙁⸯгнанию 32
иꙁⸯгнати 24 зв., 94; **иꙁⸯгна** 10, 50, 92; **иꙁⸯгнавъ** 34, 58 зв.; **иꙁⸯгнани** 1 зв., 15, 105; **иꙁⸯгнаноу** 17 зв., 55; **иꙁⸯгнаша** 2, 44 зв., 65 зв., 112 зв.; **иꙁⸯгнахомъ** 4 зв.; **иꙁгонить** 11, 30 зв., 55; **иꙁⸯгонить** 17 зв.; **иꙁгониши** 12 зв.; **иꙁгоню** 11 (2), 55 (2); **иꙁⸯгоню** 55, 60 зв.; **иꙁгонꙗть** 6, 11; **иꙁгонѧть** 55, 127; **иꙁгъна** 21 зв.; **иꙁъгнанъ** 15; **иꙁъгонить** 10 зв.
иꙁгонити 30, 30 зв., 55, 65, 74; **иждєнєтє** 102; **иждєнєть** 39; **иждєноуть** 2, 57, 60 зв., 67 зв., 93 зв., 112 зв.; **ижєноуть** 113; **иꙁгони** 29; **иꙁгоними** 69; **иꙁгонитє** 6; **иꙁⸯгонитє** 127 зв.; **иꙁгонꙗ** 55, 92; **иꙁгонꙗща** 52 зв., 70 зв.; **иꙁгонѧща** 52 зв.; **иꙁⸯгонѧхоу** 36; **иꙁⸯгонѧщаꙗ** 3

иꙁгꙑблъ бѣ 80 зв.
иꙁ҆гꙑбѣль 79 зв.
иꙁдаюши 61; **иꙁдаꙗв҆ши** 58; **иꙁдаꙗвъши** 35
[**иꙁдраильтѧнїнъ**] **иꙁ҃льтѧнїнъ** 91 зв.
[**иꙁдраиль**] **иꙁ҃лꙗ** 130 зв., 135; **иꙁ҃ли** 15, 17 зв., 44 зв. (2), 53 зв., 134, 135; **иꙁ҃лю** 139
[**иꙁдраилєвъ**] **иꙁ҃рлвъ** 117 зв.; **иꙁ҃лвъ** 6 зв., 91 зв., 97, 118 зв., 119, 121, 139; **иꙁ҃лва** 6, 17, 41, 127 зв.; **иꙁ҃лвома** 3 зв., 87, 106 зв.; **иꙁ҃лвоу** 131 зв. (2); **иꙁ҃лвꙑ** 135, 138 зв.
иꙁдъшє 84 зв. (2), 89 зв., 119 зв.
иꙁдꙑхающємъ 84 зв.
иꙁити 28 зв., 56, 60, 91 зв., 94; **иꙁїти** 66 зв.; **иꙁидє** 1 зв., 11 зв., 12 зв., 15, 19, 20 зв., 22, 24 зв., 28 зв. (2), 29, 31, 34, 44, 44 зв., 45, 46, 48, 51, 63, 74, 81, 83 зв., 91 зв., 92 зв., 93 зв., 94, 95 зв., 96, 96 зв., 97 зв., 107, 108, 115 (2), 115 зв., 116, 116 зв. (3), 119 зв., 121, 121 зв., 125, 125 зв., 129 зв., 133 зв., 142 зв.; **иꙁидєтє** 6; **иꙁїдєтє** 35 зв.; **иꙁидєть** 39, 55 зв., 128, 130 зв.; **иꙁидєши** 2 зв.; **иꙁиди** 28 зв., 44 зв., 60, 66 зв., 67, 93 зв.; **иꙁидї** 33; **иꙁидоста** 81 зв.; **иꙁидостє** 8 зв. (2), 48 зв. (3), 82 зв., 109 зв.; **иꙁїдостє** 8 зв.; **иꙁидохъ** 11 зв., 55 зв., 92, 114, 114 зв.; **иꙁидоша** 30 зв. (2), 40 зв., 56 (3), 82, 97, 102 зв.; **иꙁїдоша** 109; **иꙁидоуть** 14 зв., 126; **иꙁидѣтє** 26, 41, 62 зв., 99 (2), 103; **ишєдшє** 121 зв.; **ишьдъ** 11 зв., 14, 16 зв., 20 зв. (3), 27 зв., 36, 46, 61, 80 зв., 87 (2), 88, 93, 102, 110 зв., 138 зв.; **ишьдъшє** 12 зв., 33 зв., 56, 94; **ишьдъшємъ** 74; **ишьдъши** 41; **ишьдъшь** 39; **ишьдъшю** 37 зв., 58 зв.; **ишьдъшюю** 35
иꙁитьи 73
иꙁлиха 73, 82, 118; **иꙁлїха** 37, 73, 93
иꙁлѣꙁъ 22 зв.; **иꙁлѣꙁъшю** 33
иꙁмъвєнꙑй 107 зв., 108
иꙁмьроша 131 зв.
иꙁмѣноу 18 зв., 93
иꙁмѣтаюєть сѧ 2
иꙁмѵрно 130 зв.
иꙁнєможєть 136 зв.
иꙁносить 14 зв., 19 (2), 48 (2), 126; **иꙁнєсѣтє** 80 зв.; **иꙁношахоу** 49
иꙁобилоуєть 2
иꙁрєчє 35
иꙁъвьржєт҇ь 112

изъдалеча 69; **издалеча** 33, 39 зв., 53 зв., 56, 74, 78, 83, 84 зв., 88, 89 зв., 110, 119 зв., 121 зв.

изъмроша 12 зв.

изѣдають 80

изѣсть 61 зв., 74

изѧти 5, 48; **изметь** 10 зв., 112; **изми** 2 зв., 5; **изьми** 20, 48; **изьмоу** 47 зв.

или 1, 2 зв., 3 зв. (2), 4, 6, 6 зв., 8, 8 зв., 9 зв., 16, 17, 18 зв., 19 (2), 20 (3), 21, 23, 24, 25 (2), 26, 31, 32 (2), 37 зв. (2), 38 зв., 45 зв., 47, 47 зв., 48 зв. (2), 51 (2), 52, 54 зв., 55, 55 зв., 58, 59 (2), 60, 61, 61 зв., 62 зв., 63 зв. (3), 64 зв., 65 зв., 66, 66 зв., 71, 73 (7), 73 зв. (2), 75 (2), 75 зв., 76 (2), 78, 79 зв. (3), 85, 85 зв. (7), 86 зв., 92 зв., 94 зв., 97 зв., 100, 101 (2), 104 (3), 106 зв., 116 зв., 117 зв., 121 (2), 134 зв. (2), 135; **илї** 63 зв.

илий 84 зв.

илиѥвъ 43

илиѥзоровъ 43

ильйнъı 44 зв.; **илиною** 138 зв.

ильꙗ 18 зв. (2), 44 зв., 50 зв., 52 зв., 70 (2), 84 зв., 121, 140; **илиꙗ** 8 зв., 140 зв., 141; **илий** 70; **илию** 121; **ильй**18 зв., 140 зв.; **илью** 51 зв., 84 зв., 94, 139

илѣ 61

именова 46

имѣниѥ 29 зв. (2), 40, 58, 61 зв., 66, 66 зв., 72 зв., 80 (4), 126; **имѣнїѥ** 103; **имѣний** 50, 59; **имѣниꙗ** 31 (2), 55, 61 зв., 66, 76, 80; **имѣниѥмь** 59

имѣти 12, 15 зв., 29 зв., 30, 71 зв., 141; **имамъ** 19 зв., 21 зв., 29 зв., 49 зв., 50 зв., 54, 54 зв., 62 зв., 66 зв., 69 зв., 82, 86 зв. (2), 106 (2), 108 зв., 113 (3), 115 зв., 117 (4), 125 (3), 128 зв., 133; **имате** 3, 22, 22 зв., 24, 24 зв., 25 зв., 33, 36 зв., 37, 39 зв., 59, 60 зв., 63, 69 зв., 74 зв., 79 зв. (2), 90, 97 (2), 97 зв., 98 зв., 102, 105 (2), 105 зв. (2), 107, 107 зв. (2), 110 зв., 114, 120 зв.; **имать** 2, 9, 10, 10 зв. (2), 12 (3), 12 зв. (2), 13 зв., 18 зв. (2), 24 зв., 26, 30 зв. (4), 32 зв. (2), 37, 47, 49, 52, 54 зв., 55 зв. (2), 61 зв., 62, 68, 72 зв., 73, 77 зв. (2), 78, 79, 87 (3), 92 зв., 99, 102, 105 зв., 107 (2), 112, 112 зв., 113 зв. (2), 117, 123 (2), 124 зв. (2), 127 зв., 138 зв.; **имаши** 29 зв., 40 зв., 60, 62 зв., 71, 71 зв., 72 зв., 75 зв., 103 зв., 107 зв., 108, 117, 125; **имоуть** 10, 18 зв., 22, 29, 36, 39, 51 зв., 52, 54 (2), 61 зв., 62, 76, 79—79 зв., 85, 93, 96, 112 зв., 128 (2); **имꙋ̑ть** 114 зв.; **имꙋ̑ща** 89; **имоущаго** 57 зв.; **имоущаꙗ** 1 зв.; **имоуще** 5 зв., 16 зв., 36, 69 зв. (2), 103 зв.; **имоущема** 49 зв.; **имоущемоу** 12 зв., 40 зв.

(2), 51, 64, 91, 103 зв.; **имоущемⷪ҇у** 64; **имоущи** 14 зв., 64, 79 зв., 105 зв., 107 зв.; **имоущї** 129 зв.; **имоущий** 71 зв.; **имоущимъ** 57 зв., 68; **имⷪ҇ущимъ** 72 зв.; **имоущь** 93 зв.; **имоущю** 20 (2), 27 зв., 71 зв. (3), 74; **имъый** 4 зв., 7 зв., 10 зв., 15, 23 зв. (2), 28 зв., 35, 44 зв., 51, 56 зв., 63 зв., 67, 70 зв., 91, 95, 100 (2); **имѣ** 11 зв., 14, 23, 55 зв., 80 (2); **имѣв҆шаго** 33 зв.; **имѣй** 66 зв. (2); **имѣйтє** 72 (2), 74 зв. (2); **имѣли** 75 зв., 112 зв. (2), 126 зв.; **имѣхъ** 64, 114, 114 зв.; **имѣша** 23 зв., 67, 76 зв., 100; **имѣють** 19 зв., 32; **имѣꙗ** 29 зв., 38 зв., 40 зв. (2), 55 зв., 64, 72 зв., 75 зв., 103 зв., 128; **имѣꙗй** 8 зв., 12, 13, 14, 31, 39, 51 зв., 53 зв., 62 зв., 80, 111 зв., 133 (2); **имѣꙗхоу** 15 зв., 30, 39 зв.; **имѣꙗшє** 33, 51; **имѣѥть** 13; **имꙗхоу** 23, 75, 98; **имꙗхоуть** 23 зв., 142; **имꙗшє** 27 зв., 39, 75, 77 зв., 89, 97, 98, 126, 132; **имѧхоу** 69 зв.; **имѧшє** 60, 117 зв.

имѧ 17, 26, 30, 37, 56, 70 зв., 111 зв., 113 зв. (2), 114, 114 зв. (2), 115, 115 зв., 122 зв., 129 зв. (2), 131, 138; **имꙗ** 1 зв., 4 зв., 17 (2), 33 (2), 46 зв., 52, 54 зв., 58, 60 зв., 65, 70 зв., 77 зв., 81 (2), 82, 84 зв., 86, 90 зв., 96 зв., 97, 98 зв., 102, 104 зв., 111 (2), 112 зв. (2), 129 зв., 131 зв., 135, 136 (3), 136 зв., 138, 139 (2), 141; **имєна** 6, 64, 127; **имєнємь** 49, 52 зв., 70 зв., 76, 121 зв.; **имєни** 3 зв., 6 зв., 20, 30, 37, 52 зв., 67 зв. (2), 70 зв., 73, 78 зв., 99, 127; **имєнї** 19 зв.; **имєньмь** 4 зв. (2), 12, 53 зв., 89 зв., 118, 124 зв., 138, 139 (2)

иний 32 зв., 51 зв., 81, 84 зв., 94, 116 зв., 139

иноплємєньникъ 69

иночадъ 49, 60 зв.; **иночада** 58

иноꙗзычьникъ 1

инъ 6 зв., 88, 112 зв.; [**инъ**] 45; **ина** 5 зв., 38, 45, 83 зв., 119, 125, 137; **ини** 104 зв., 141; **ино** 12, 38, 88; **иного** 8 зв., 48 зв. (2), 52 зв., 72 (2), 75, 77, 111 зв.; **иномоу** 61 зв.; **иною** 72 (2); **иноꙗ** 77; **иноу** 1, 13 зв., 20, 27, 52 зв., 62, 98; **инъı** 16 зв., 20 зв., 31 зв., 34 зв., 50, 75, 84 зв., 98, 118 зв., 119, 121, 128 зв.; **инъıмъ** 55; **инѣмъ** 31 зв., 66, 75 зв., 98 зв.; **инѣмь** 131; **инѣхъ** 11 зв., 49, 50 зв., 52 зв.

иоанъ 8, 15 зв., 23 зв.; **иѡанъ** 6, 9, 15 зв.; **іѡ҃анъ** 48 зв. (2), 49, 50 зв., 52 зв. (2), 54 зв., 70 зв., 77 зв., 94 зв., 98, 132 (2), 132 зв. (2), 133 зв. (2), 134 (3), 138, 139 (2), 141 (3); **иоана** 15 зв. (3); **иѡана** 5 зв., 8 зв. (3), 23, 30, 43, 140 зв.; **іѡ҃ана** 28, 28 зв., 43, 46, 48 зв., 50 зв., 51 зв., 68 зв., 75, 82, 86, 94, 98, 106, 133 зв., 139, 140, 141 (2), 141 зв. (2); **иѡанови** 5; **іѡ҃анови** 48 зв.; **иоаномь** 28 зв.; **иоаноу** 8 зв.; **иѡаноу** 34, 58 зв.; **іѡ҃аноу** 48, 133, 133 зв.; **иоанѣ** 18 зв.; **иѡанѣ** 8 зв.; **іѡ҃анѣ** 48 зв., 65 зв., 94 зв., 133 зв.

иона 11; ионы 11 (2)
ионинъ 45 (2); иѡниноу 56 зв.; иѡнинѣ 11
иосийна 120
иосий 15 зв.
иосифовъ 44; иѡсифовъ 43 (4); иѡсифова 91 зв.
иосифъ 89 зв., 120, 121 зв., 122, 129 зв. (2), 130; иѡсифъ 120, 136; иѡсифа 129 зв., 130; иосифє 129 зв.; иосифови 120; иосифоу 129 зв., 131, 131 зв.; 129 зв.
иосиꙗ 129
ираамовъ 43
ириовъ 43
иродий 141
иродиꙗдъı 15 зв., 141; иродьꙗдѣ 43, 141
иродова 50, 69 зв., 131; иродовъı 88 зв.
иродъ 15 зв. (2), 43 (2), 50 зв. (2), 60, 88 зв. (2), 89 (2), 130 зв. (2), 131 (2), 141 (5); ирода 130 зв., 131 зв., 138; иродови 15 зв., 141, 141—141 зв.; иродовоу 15 зв.; иродоу 88 зв., 131, 131 зв., 132 зв.
иродьꙗдина 15 зв.
иродьꙗнъ 76; иродиꙗнъı 99 зв.; иродьꙗнъı 30, 31
ис *див.* иꙁ
исайно 12 зв.
исайꙗ 16, 38 (2), 44, 105 (3), 133
исайѥмь 10, 131, 132, 134
исаковль 43
исаковъ 24, 76 зв., 100; исакова 67
исакъ 129; исака 69, 129; исакомь 15
искаꙁиша 27 зв.
искаꙁиша сѧ 27 зв.
искарїотьскомоу 107; [и]скариотьскъıй 111 зв.; скариотьскаго 30, 46; скариотьскъıй 6, 81, 82 зв., 97, 105 зв., 107 зв.
искати 86 зв., 106 зв., 131; искаста 132 (2); искаховѣ 132; искахоу 46 зв., 55, 68 зв., 74 зв., 75 зв., 79 зв., 83, 95, 106, 110; искахꙋ 23 зв.; искахоуть 65; искашє 46, 46 зв., 50 зв., 68 зв., 76, 81 зв., 105 зв., 106, 108, 117; ища 11, 55 зв., 60 (2); ищай 5 зв., 54 зв. (2); ищета 122; ищетє 115 (3), 142; ищеть 1, 17 зв., 56 зв., 69; ищеши 142 зв.; ищѣтє 5 зв., 8, 54 зв. (2), 59 (2); ищють 8, 30 зв., 59, 92; ищющє 11 зв., 57 зв.; ищющей 131 зв.; ищющю 14, 126

исколено 34 зв.
искони 27 (2), 113, 138
исконьчаѥте 6 зв.
ископа 31 зв., 48, 75, 98
искрьнꙗго 100 зв.
искоусить 66 зв.; искоусиши 43 зв.; искоусѧть 70; искоушеноу 52, 62 зв., 70, 94
искоушати 59 зв.; искоушающе 17 зв., 55, 69, 72, 126 зв.; искꙋшающе 27; искоушаꙗ 37, 60 зв., 71, 100; искоушаѥмъ 28; искꙋшаѥмъ 43 зв.; искоушаѥте 31, 59 зв., 66, 76 зв., 100
искоушениѥ 43 зв., 54 зв., 82 зв., 90 зв.; искоушенийхъ 87
испиѥта 94 зв.; испьѥта 21 зв.
исповѣдахоу 105; исповѣда 15 зв., 68 зв., 106; исповѣдающе 132 зв. (2)
исповѣдаю … сѧ 9, 64; исповѣдⷭ҇аю 127; исповѣдаше сѧ 135 зв.
исповѣмь 3, 7; исповѣсть 3, 7, 57 зв. (2)
испровьрже 21 зв.
испросѧть 118; испроси 90; испрошь 139
испоусти 121
испълнениꙗ 69 зв.
испълнитї 133 зв.; исполнена 113 зв.; исполненоу 114 зв.; исполнь 119 зв.; испълнена 112; испълни 113; испълните 101 зв.; испълнитъ 134 зв.; испълнить 32 зв.; испълнь 19 зв., 22, 36 зв., 43 зв., 121; испълниша 34 зв.
испълнити сѧ 68; испълни сѧ 124, 126, 139; испълнитⷭ҇ь 133; испълнїтⷭ҇ь 138 зв.; испълниша сꙗ 130; испълниша сѧ 44 зв., 47, 131 зв., 138 зв.; испълнишⷭ҇а 138 зв.; испълнѧꙗ сѧ 131 зв., 135 зв.
испытай 123; испыта 130 зв., 131 зв.; испытайте 130 зв.
испьрва 113, 138
истекоуть 45 зв.
истерꙿгнеть 71
истерьгни сѧ 75 зв.
истина 111, 114 зв., 116 зв.; истиноу 35, 120, 121 зв.; истїноу 66, 113 (2); истинъı 116 зв. (2); истинѣ 75, 83 зв., 114 зв., 116 зв.
истиньнъ 31, 76, 99 зв.; истиньно 45, 119 зв., 121 зв., 137; истїньно 125 зв.
истиньнъıй 111 зв., 113 (2); истиньнаго 114; истиньнаꙗ 112; истиньномоу 76; истиньнѣмь 73 зв.
истирающе 51
истопе 56
истоѵꙿникъ 35, 58 зв.

истъкни 71 зв.
истьрꙿгнетⷭ҇ь 16 зв.
истѧжють 62 зв.
истѧꙁай 47 зв.; **истѧꙁалъ** 64
[**исоусовъ**] **іс҃въ** 15 зв., 120, 141; **іс҃ва** 8, 120, 122; **іс҃ви** 16 зв., 24 зв.; **іс҃во** 48, 70, 90, 116, 120 (2), 122 (2), 142 зв.; **іс҃воу** 56, 58, 124 зв.; **іс҃вы** 110 зв.; **іс҃вѣ** 97, 119 зв., 125 зв., 137
[**исоусъ**] **іс҃ъ** 1 зв., 3 зв., 4 зв., 5, 5 зв. (3), 6, 7, 7 зв. (3), 8 зв. (2), 9 (2), 9 зв. (2), 10 (6), 10 зв. (2), 11, 11 зв., 12 (2), 12 зв., 13 зв., 14 зв. (5), 15 (4), 15 зв., 16, 16 зв. (3), 17 (2), 17 зв. (3), 18 (4), 18 зв., 19 (3), 19 зв. (3), 20 зв. (3), 21 зв. (3), 22 (3), 22 зв. (5), 23 (3), 23 зв., 24 (3), 24 зв. (4), 28 (4), 28 зв. (2), 29 (3), 29 зв. (5), 30 (2), 30 зв., 31 (2), 31 зв., 33, 33 зв. (3), 34, 35 (2), 35 зв. (3), 36 (2), 36 зв. (3), 37 (3), 37 зв., 38 зв. (2), 39 (3), 41, 41 зв., 43, 43 зв. (5), 44 (2), 44 зв. (3), 45 (5), 45 зв. (2), 46, 46 зв. (2), 47, 48 зв., 49 (3), 49 зв., 50 (2), 51 (3), 51 зв., 52, 52 зв. (2), 53, 53 зв. (2), 55, 55 зв., 56 (3), 56 зв., 58, 58 зв. (4), 60, 60 зв. (2), 61 (3), 62 (3), 62 зв., 63, 63 зв., 64 (2), 64 зв. (2), 65, 65 зв., 66, 67, 68, 69, 69 зв. (2), 70, 70 зв. (4), 71 (2), 71 зв., 72, 72 зв. (5), 73 (4), 73 зв. (5), 74 (6), 74 зв., 75 (3), 76 (3), 76 зв. (2), 77 (3), 77 зв. (3), 79 зв., 81 (3), 81 зв. (2), 82 (2), 82 зв., 83 (2), 83 зв., 84 (2), 84 зв., 85 зв., 86 зв., 87, 87 зв. (3), 89 зв. (2), 91, 91 зв. (5), 92 (3), 92 зв. (3), 93, 93 зв. (4), 94 (2), 94 зв. (4), 95 (6), 95 зв. (6), 96 (8), 96 зв. (4), 97 (3), 97 зв. (4), 98 (2), 98 зв. (2), 100 (4), 100 зв. (4), 102, 104 зв. (2), 105 (3), 105 зв., 106 зв. (2), 107 (4), 107 зв. (3), 108 (5), 108 зв., 109 (4), 109 зв. (3), 110 (2), 110 зв., 111 (3), 111 зв., 113 зв., 114 (2), 115 (7), 115 зв. (3), 116, 116 зв. (3), 117 (2), 117 зв. (2), 119 (3), 119 зв. (3), 121 (3), 122 (2), 122 зв. (2), 123, 124 зв. (2), 125 (3), 125 зв. (2), 126 (3), 126 зв. (4), 127 (3), 127 зв., 129, 129 зв. (4), 131 зв., 132, 132 зв., 133 зв. (4), 134 (2), 136 зв., 137 (2), 139, 139 зв. (2), 140, 140 зв. (2), 142 зв.; **іс** 114; **іс҃а** 10 зв., 16, 18 зв., 30, 31, 33, 38, 46 зв., 49 зв., 53, 56, 65, 66, 76 (2), 81 зв., 83 (3), 83 зв. (2), 84 (3), 86, 88, 88 зв. (2), 89 (2), 91 зв., 97 (2), 99 зв., 104 зв., 107 зв., 109 зв., 110 (2), 110 зв., 115 (2), 115 зв. (3), 116 (4), 116 зв., 117, 117 зв., 118 (4), 119 зв., 120, 120 зв., 121 зв. (3), 122, 125 (4), 125 зв. (2), 131, 134, 135 (2), 140, 140 зв., 142, 142 зв.; **іс҃ви** 12 зв., 16, 22 зв., 23, 45, 48 зв., 53 зв., 56, 61, 69, 74, 75, 98 зв., 104 зв. (2), 109 зв., 117, 119, 121, 125, 140, 141 зв.; **іс҃є** 12 зв., 28 зв., 33, 44 зв., 69, 73 зв., 74; **іс҃мь** 61 зв., 83 зв., 88, 109 зв., 110, 110 зв.,

115 зв., 119, 140; **і҃соу** 4 зв., 5, 11, 11 зв., 12, 12 зв., 14, 15, 16, 16 зв., 17, 17 зв., 19 зв., 21, 23, 23 зв., 24 (2), 27, 29, 29 зв., 32, 33 зв. (2), 36, 37 (2), 37 зв., 43, 50 зв., 52 зв., 54, 58, 58 зв., 60 (2), 60 зв. (2), 62, 63, 64 зв., 65 зв., 67, 67 зв., 69, 71, 72, 72 зв., 74, 76 (2), 76 зв., 77, 77 зв. (2), 79 зв., 81, 82 зв., 86, 87 зв., 93 зв., 95 зв., 105 зв., 107 зв., 118, 126 зв., 130 зв.; **іс҃ъмь** 12; **іс҃ѣ** 35 (2), 74, 89 зв., 115 зв., 121 зв.

исходить 11, 16 зв. (2), 24 зв., 26, 26 зв., 39, 68, 99 зв., 113; **исходитє** 58; **исходꙗщє** 6 зв., 58; **ис҆ходꙗщемъ** 133; **исходꙗщєѥ** 16 зв.; **исходꙗщихъ** 44; **исходѧ** 68, 133 зв.; **исходѧть** 39, 44 зв.; **ис҆ходѧть** 16 зв.; **исходѧща** 12; **исходѧщаꙗ** 38 зв. (2); **исходѧщє** 36, 58, 118; **исходѧщема** 17 зв.; **исходѧщєѥ** 38 зв.; **исходѧщимь** 43 зв.; **исходѧщихъ** 44; **исходѧщю** 29, 72 зв., 74, 77 зв.; **исхожахоу** 126 зв.; **исхожашє** 46 зв. (2), 74 зв., 132 зв. (2)

исходища 34 зв.

исцѣлєвахоу 46

исцѣлити 19; **ис҆цѣлитї** 24 зв.; **исцѣлѣти** 58; **исцѣли** 10, 20 зв., 71; **ис҆цѣли** 60 зв., 64 зв.; **ис҆цѣлитъ** 44; **ис҆цѣлить** 51; **ис҆цѣлꙗшє** 46 зв.; **исцѣлѧшє** 46 зв.; **ицѣли** 1 зв., 10 зв. (2), 16 зв., 19, 22, 30, 35 зв., 48 зв., 87 зв., 105, 131; **ицѣлитє** 6, 127 зв.; **ицѣлити** 10 зв., 58 (2); **ицѣлить** 91; **ицѣлю** 13, 15; **ицѣлѧть** 6, 127; **ицѣлѧхоу** 36

исцѣлитъ сѧ 46 зв.; **ис҆цѣли сѧ** 44, 64 зв.; **ицѣлитъ сѧ** 46

исъ *див.* **из**

исъхноу 35

исъшєть 112; **исъшє** 12, 22, 22 зв.

исѣцѣтє 64; **исѣчєнъ** 120, 122; **исѣчєнѣ** 90

исѧкнєть 99

ити 10 (2), 12 зв., 18, 18 зв., 36 зв. (2), 52, 52 зв. (2), 56 (2), 60 зв., 70, 71 зв., 87, 92 зв., 96, 106 зв., 110 зв. (2), 116, 131 зв.; **идє** 12, 16 зв., 22 зв. (2), 23 (2), 29 (2), 30, 32, 33 зв. (2), 36 зв., 37 зв., 39, 45 зв., 47, 49, 56, 63 зв., 69 зв., 71 зв., 74, 81, 83 (2), 87 (2), 91, 92 зв., 95 зв. (2), 98 (2), 124, 136 зв., 138 зв., 142; **идєвѣ** 111 зв.; **идєтє** 112 зв.; **идєть** 11 зв., 15, 53 зв., 54 зв., 55 зв., 59 зв., 61 зв., 81 зв., 86 зв., 95 зв., 104 зв., 105, 106 зв., 108 зв.; **идєши** 10, 60, 62, 95, 110 зв., 111, 113; **иди** 1, 2, 3, 10, 10 зв., 15 (2), 18, 21, 23, 29 зв., 33 зв., 35, 39, 43 зв., 47, 49, 50, 53 зв., 58 зв., 61, 69, 70, 71 зв., 72 зв., 74, 92 зв. (2), 98, 126 зв., 131 зв.; **идоста** 5 зв., 17, 28, 28 зв., 29 зв., 81, 142 зв.; **идохомъ** 63, 73; **идоша** 4 зв., 7 зв., 10, 10 зв., 12 зв., 20 зв. (2), 30, 36, 50 зв., 52 зв., 87, 87 зв., 92 зв., 95 зв., 107, 115, 121 зв., 122 зв., 130 зв., 131; **идоу** 10, 23,

62 (2), 66 зв., 80 зв., 95 (2), 98, 110 зв. (2), 111 (2), 111 зв., 112, 113 (3), 113 зв. (2), 114; **идоуть** 50 зв., 122; **идоуща** 36, 45, 75 зв.; **идоущаꙗ** 115; **идоуще** 96 зв.; **идоущема** 122 зв.; **идоущемъ** 41, 50, 69, 103; **идоущю** 62, 65, 86; **идъый** 61 зв.; **идѣмъ** 82 зв., 92, 95 (3), 109 зв., 112; **идѣта** 5 зв., 64 зв., 81, 81 зв. (2), 85 зв., 86, 96, 106, 122; **идѣте** 6 (2), 12 зв., 20 зв. (2), 34 зв., 36 зв., 41, 52 зв., 84 зв., 85 зв., 103, 104, 108, 120 зв., 127 зв. (2); **идꙗста** 142 зв.; **идꙗхоу** 49, 94, 97, 130; **идꙗше** 9 зв., 14 зв., 44 зв., 49, 51, 53 зв., 58, 64, 87 зв., 88, 89 зв., 91, 102, 107, 130 зв.; **идѧхоу** 35, 61 зв.; **идѧше** 73 зв., 110, 115 зв.; **шедша** 122; **шедше** 120 зв.; **шедъ** 115; **шедъше** 122 зв.; **шьдше** 119; **шьдъ** 1, 5 зв., 7 зв., 24, 40 (2), 40 зв., 62, 68 зв., 71, 74, 80, 82, 82 зв. (2), 92, 103 (2), 103 зв., 105 зв., 106, 107, 107 зв., 109 (2), 109 зв., 126, 130 зв., 141 зв.; **шьдъша** 17 зв., 48 зв., 64 зв., 68 зв., 86 (2), 86 зв., 96 зв., 106 (2); **шьдъше** 8 зв., 12, 12 зв., 13 зв., 19 зв., 34 зв., 36 (3), 50 зв. (2), 52 зв., 53, 60, 69, 81 зв., 127 зв. (2), 130 зв.; **шьдъши** 39, 141 зв.; **шьдъшю** 62, 110 зв.; **шьдъшѣ** 90; **шьлъ** 53

иоудовъ 43; **июдовъ** 43, 124; **июдова** 130 зв.; **июдовахъ** 130 зв.

іѡ҃ановомь 48 зв.; **иоаново** 23; **іѡ҃аново** 65 зв., 75, 97 зв.; **іѡ҃ановома** 48 зв.; **іѡ҃ановѣ** 28; **іѡ҃ви** 29 (2)

иѡан҆нѣевъ 43

иѡнаевъ 43

иѡнъı 56 зв. (3)

иѡсийнъ 35 зв.

иѡсѣовъ 43

иѡсѣѡва 84 зв.

ищадиꙗ 133

ищистї сꙗ 7 зв.

ищрева 27 зв., 45 зв., 138 зв.

ищьтени 7, 57 зв.

ицѣлевахꙋ сѧ 46 зв.

ицѣлениꙗ 50 зв., 60 зв.

ицѣлѣють 15, 33 зв., 53 зв.; **исцѣлѣ** 19, 69; **ис҆цѣлѣ** 24 зв., 35, 41 зв., 58 зв.; **ицѣлѣ** 15; **ицѣлѣвахоу** 37 зв.; **ицѣлѣвъша** 53 зв.

ицѣлѧꙗ 1 зв., 5 зв., 17 зв.; **ис҆цѣленъı** 50; **ицѣлѧще** 58

июда 6, 15 зв., 87 зв., 97, 105 зв., 107 зв., 108 зв., 109 зв., 111 зв., 115 (3), 117, 120 зв., 129; **иѭда** 81; **июдо** 87 зв.; **июдоу** 30, 46 (2), 68 зв., 106, 129; **июдѣ** 107; **юда** 82 зв.

июдинъ 35 зв., 43
июдѣй 125 зв.; **июдей** 82 зв.; **июдѣй** 26, 99, 116, 117 (2), 119 зв., 121 зв., 125 зв., 131 зв.; **июдѣйхъ** 122 зв.; **июдѣомъ** 25, 47 зв., 57 (2), 110 зв., 115 зв., 116 зв. (2), 117, 120, 125; **июдѣомъ** 24 зв.; **июдѣомⸯ** 23 зв., 25 зв.; **июдѣѡмъ** 116
июдѣйскъ 10 зв., 116, 116 зв., 117 зв., 118, 118 зв. (2), 119, 120 зв., 125, 130 зв.; **июдѣйска** 84 (2), 116 зв., 132 зв., 138
июдѣйстѣмь 28 зв., 130 зв. (2); **июдѣйскыꙗ** 46 зв., 115 зв.; **июдѣйстѣй** 132, 139
июдѣꙗ 95 зв., 132 зв.; **июдѣю** 95, 130; **июдѣѥю** 132 зв.
иꙗковль 24, 35 зв., 43, 76 зв., 100; **иꙗковли** 136 зв.; **иꙗковлꙗ** 46, 84 зв., 142; **иꙗковлѧ** 30, 67, 119 зв., 121 зв.
иꙗковъ 6 (2), 15 зв., 52 зв., 77 зв., 129, 129 зв.; **иꙗкова** 5 зв., 28 зв., 30 (2), 46 (2), 69, 82, 84 зв., 129, 129 зв., 140, 140 зв.; **иꙗковомь** 15, 28 зв.; **иꙗковоу** 34, 58 зв.; **иꙗковѣ** 94 зв.; **ꙗковъ** 94 зв.
иѥѕекию 129
иѥѕиꙗ 129
иѥлисавефь 124 (3), 136, 138 (2)
иѥлисѣй 44 зв.
иѥрдана 20 зв., 30, 43 зв. (2), 134; **иєрдана** 1 зв., 72; **иѥрданѣ** 28, 133 зв.
иѥрданьска 132 зв.
иѥрданьскоую 133; **иѥрданьстѣй** 132 зв. (2)
иѥремию 139; **иѥремиѥмь** 131 зв.
иѥроусалимлꙗнє 132 зв.
иѥроусалимъ 18; **иерⷭ҇лма** 95; **иерⷭ҇лмє** 102; **иѥрⷭ҇лмє** 102; **иѥрⷭ҇лма** 16, 30, 30 зв., 37 зв., 46, 46 зв. (2), 60 зв.; **иѥрⷭ҇лмє** 25 зв. (2), 60 зв. (2); **иѥрⷭ҇лмъ** 21 (2), 43 зв., 52 зв. (2), 63 зв., 64, 68 (2), 68 зв., 73, 74 (2), 75, 81 (2), 84 зв., 94, 96, 96 зв., 97, 130 зв. (2), 132 (2), 132 зв., 135; **иѥрⷭ҇лмъмь** 2 зв.; **иѥрⷭ҇лмѣ** 60, 88 зв., 132, 135, 135 зв.; **иѥроусалима** 1 зв., 61
[**иѥроусалимьскъı**] **иѥрⷭ҇лмьскъı** 89 зв.
иѥрѣйскомоу 138
иѥрѣмѣѥмь 117 зв.
иѥхониꙗ 129

К

кадильнаго 138
кажєници 27 зв. (3)

кайнановъ 43, 43 зв.
кайѧфа 115 зв.; кайѧфы 107 зв., 116 (2); кайѧфѣ 83, 110, 115 зв., 116 (2), 133
кайѧфинъ 118 зв.
кака 49 зв.; какоу 63 зв.
како 5, 6 зв., 8, 9 зв., 10 зв., 11, 18 (2), 19, 22 (2), 22 зв., 25 зв., 30, 30 зв., 32, 33, 33 зв., 35, 37 зв. (2), 41, 47 зв., 51, 55 (2), 55 зв., 56, 58, 59, 59 зв. (2), 60 зв., 67 зв. (2), 68 зв. (2), 69, 69 зв., 70, 71, 71 зв., 72 зв., 74 зв., 76 зв., 77 (2), 77 зв., 79 зв. (2), 81 зв., 91, 91 зв., 96, 97 зв., 100 зв. (2), 101 зв., 103, 105, 106 (2), 109 зв., 111 (2), 120 зв., 127 зв., 136, 136 зв., 139
какова 77 зв.; каково 77 зв.
какъ 5
камение 77 зв., 86, 121 зв.; каменїе 65; камений 11 зв.; камению 43 зв.; камениѧ 133; камениемь 25 зв., 31 зв., 33, 60 зв., 65 зв., 67 зв., 75, 95, 98, 126 зв.; каменїемь 102
камо 105, 110 зв., 111, 113
камы 63; камень 62, 66, 77 зв., 102, 120, 120 зв., 122 (2); камене 65, 7 зв., 87 зв., 90, 122; камени 4 зв. (2), 7 зв., 13, 23 зв., 31, 32, 37, 48 (2), 51, 51 зв., 65, 66, 67 зв., 77 зв., 102, 120, 139 зв.; камьнь 31 зв., 37, 43 зв., 54 зв., 67 зв., 71 зв., 75 зв., 96 (3), 98 зв., 126 зв., 142, 142 зв.
кананитъ 6; кананита 30
капернаоумъ 44 зв., 48, 53, 70 зв., 92; капьрнаоумъ 15, 28 зв., 134; капернаоуме 53; капернаоумѣ 44; капьрнаоуме 9
каплющиѧ 109
капльѧ 109
карванъ 38 зв.; карваноу 117 зв.
катапетазма 119, 121
каю сѧ 75 зв.; каю [с]ѧ 62
кваса 17 зв. (2), 18 (2), 57 зв., 69 зв. (2); квасоу 13 зв., 68 зв.
кде 10, 50, 62, 62 зв., 63, 81 зв. (2), 86 (2), 95 зв., 106 (2), 108, 120, 126 зв., 130 зв. (2), 142 зв. (2); к̕де 69
кедрьска 115 (2)
келевѣй 6
кесаревъ 31 зв., 66, 76 зв., 100, 117; кесарева 100; кесарево 31 зв., 66, 76 зв.
кесариѧ 94, 139
кесарѧ 117, 125, 132 зв.; кесарѧ 129 зв.; кесареви 31, 31 зв., 66 (2), 76, 76 зв., 88 зв., 100 (2), 117

кименъ 25
кинисъ 24, 31; киносъ 100
кинисьноую 31 зв.; киносьноую 100
китовѣ 11
кладоу 5; кладъı 5
кладѧзь 71
кланѧше сѧ 27 зв.; кланꙗше сѧ 7 зв., 14 зв.; кланѧхоу сѧ 118 зв.; кланѧющи сѧ 21; кланѧꙗ сѧ 18 зв., 93 зв.
класъ 32 зв.; класъı 9 зв., 51, 91; класѣ 32 зв.
клевретъ 27 зв. (2); клеврета 28; клеврети 27 зв.; клевретъı 27, 102 зв.
клеѻпова 119 зв., 125 зв.; клеѡпова 137
клосноу 20
кльноущаꙗ 3, 47 зв.
клѣти 26 зв.; клѣть 90
ключить сѧ: сѧ ключить 109
ключь 57 зв.; ключа 139 зв.
клꙗтвъı 2 зв., 15 зв.; клꙗтвою 15 зв., 110 зв.; клꙗтвоу 141 зв.
клѧти сѧ 83 зв.; клꙗⷭ҇ти 110 зв.; кльнеть сѧ 25, 101—101 зв.; кльнеⷭ҇ть 24 зв., 25 (5), 101 (5), 101 зв.; кльни сѧ 2 зв.; кльнї сѧ 2 зв.; кльните сꙗ 2 зв.; кльнъıй сꙗ 101 зв.; кльнъıй сѧ 25 (3), 101 (2); клѧтъ сѧ 141 зв.
книгъчиꙗ 18 зв., 24 зв. (2), 25 (2), 25 зв. (2), 37 зв., 38 (2), 57 (2), 67 зв.; кнїгъчиꙗ 28 зв.; книгъчиꙗмъ 57, 57 зв.
книгъı 2 зв., 27, 44 (3), 45 зв., 72, 109 зв., 110, 114 зв., 120 (2), 121 зв. (2), 129; кнїгъı 45 зв.; книгами 119; книгахъ 67 зв., 76 зв., 98 зв., 133; книгъ 23 зв., 45 зв., 137, 142 зв.; кнїгъ 100
книжьникъ 2, 4 зв., 70, 70—70 зв., 77 (3), 80, 82 зв., 92 зв., 94; книжнїкъ 18, 52; книжьнїкъ 10 (2), 126; кнїжьникъ 14 зв.; книж҆никомъ 21; книж҆никомъ 68 зв.; книжникъı 70, 118 зв., 121; книжьникомъ 94; книжьникъı 83 зв., 102, 130 зв.; кнїжьникъı 83 зв.; книжьници 7 зв., 11, 25, 51, 57 зв., 65 зв., 66, 68 зв., 74 зв., 75, 77, 88, 88 зв., 96 зв., 100 зв., 101, 101 зв. (2), 107 зв., 110; книжници 70, 120 зв.; книжнїци 47; к҆нижнїци 24 зв.; книж҆ници 49, 101; к҆ниж҆ници 30 зв., 65; кнїжьници 16, 34, 79 зв., 92 зв., 106; книжьницї 76, 101 зв. (2); к҆нижьници 57, 126 зв.; к҆нижьницї 101
кнѧжь 14 зв.
кнѧзь 14 зв., 58, 105 (2); кнꙗзь 45 зв., 112, 113; кнꙗзю 60; кнѧзи 10 зв., 17 зв., 21 зв., 55, 119; кнѧзьмъ 141; кнѧзѧ 61, 70 зв., 89

ковьчегъ 62 зв., 102 зв.; **ков҆чегъ** 39 зв., 97
кодранотъ 77 зв. (2)
кожьдо 108 зв.; **кождо** 64 зв., 114
коѕлищь 85, 103 зв.; **коѕлища** 85, 104
кокошь 25 зв., 102
коли 61 зв.
колижьдо 53 (2); **колиждо** 53, 62, 95 зв., 111, 112, 112 зв.; **колиж҆до** 19, 20, 37 зв.
колико 18 (2), 22, 36 зв., 39 зв., 69 зв. (2), 80 зв., 84, 93 зв., 117 зв.
колода 5
коль 20 зв., 25 зв., 60 зв., 102
кольми 7, 8 (2), 10 зв., 55, 59 (2)
колѣблемъı 8 зв., 48 зв.
колѣна 99 зв., 118 зв.; **колѣнома** 3 зв., 87, 106 зв.; **колѣноу** 72 зв., 92, 93 зв., 118; **колѣнѣ** 87 зв.
комаръı 25, 101 зв.
коньць 11, 26 зв. (2), 37, 54, 56 зв., 87, 99 зв., 128; **конець** 30 зв., 78, 79, 84 зв.; **кон҆ци** 33 зв.; **коньца** 6 зв., 26, 37, 78, 78 зв., 79, 99, 107, 136 зв.
коньчаниѥ 14, 128; **кон҆чаниѥ** 37
коньчаю 60 зв.
коньчаѥⷭ҇ть 59 зв., 106; **кон҆чавъшемъ … сѧ** 43 зв.; **коньчавъшемъ сѧ** 132; **коньчають сѧ** 86 зв.
коньчина 98 зв. (2), 99; **кон҆чина** 26; **коньчиноу** 5, 107, 110
копаѵю 60
копьѥ 121; **копиѥмь** 125 зв.; **копьѥмь** 119 зв.
корабль 4 зв., 5 зв., 10 (2), 11 зв., 12 зв., 19 зв., 22 (2), 22 зв. (2), 30, 31, 33, 33 зв., 36 зв. (4), 39 зв., 50, 56, 69 зв.; **кораблемь** 36; **корабли** 5 зв., 22 зв., 28 зв. (2), 32 зв. (2), 69 зв.; **кораблю** 4 зв.; **кораблꙗ** 22 зв., 33, 37 зв.
корене 12, 16 зв., 32, 51 зв., 74 зв.; **корени** 133
корениꙗ 13; **кореней** 31
кориши 57
косамовъ 43
косноу 7 зв., 17, 93
косноу сѧ 10, 49 зв., 58 зв., 92; **косноувъıй сѧ** 58 зв.
кость 120, 121 зв.; **костий** 25, 101 зв.
которъıй 49 зв., 75 зв., 98, 106 зв.; **которого** 23 зв., 54 зв., 67, 71, 100; **которомоу** 76 зв.

кошь 18, 69 зв.; **коша** 19 зв., 36 зв., 50 зв.
кошьниць 22; **кошниць** 69 зв.; **кошнїць** 18; **кош҄ниць** 39 зв.
крадоѹть 91 (2)
краниєво 89 зв., 118 зв., 120 зв., 125; **краньєво** 119
крамолъı 89; **крамолоѹ** 89
краситє 57 (2)
красьни 101 зв.; **красни** 25
кратъı 20 зв. (3), 25 зв., 33, 60 зв., 73, 78, 83 зв., 88, 102, 109, 111
краꙗ 121 зв.; **край** 14 зв., 126
крилѣ 25 зв., 43 зв., 60 зв., 102
крїнъ 4
кричати 74; **кричашє** 74; **кричить** 41
кровъ 15, 53 зв.; **кровъı** 140 зв.; **кровѣ** 26, 63, 99; **кровѣхъ** 26, 57 зв., 78 зв., 99; **кръвѣ** 56 зв.
кромѣ 60 зв.
кромѣшьнюю 15, 35, 103 зв.
кропа 101 зв.; **кропъ** 25
кротъкъ 9 зв.; **кротокъ** 96 зв.
кротъций 1 зв.
кроѹпъ 39, 41, 53 зв.
кръвоточива 14 зв.
кръвь 25 зв., 57, 60, 82, 102, 108 зв., 121, 125 зв., 139 зв.; **кровь** 117, 118, 119 зв., 121 зв.; **кровє** 117 зв. (2), 118; **кръвє** 25 зв. (2), 35, 57 (2), 58 зв., 102 (2), 109; **кръви** 35, 58, 101 зв.; **кръвию** 86 зв., 106 зв.; **кръвью** 25 зв.
[**крьста**] **крⷭ҇та** 3 зв., 17, 61 зв., 118 зв. (2), 121 (2); **крⷭ҇тъ** 18, 18 зв., 52, 70, 89 зв., 93, 118, 118 зв., 120 зв.; **крⷭ҇тѣ** 119 зв. (2), 121 зв., 125, 125 зв. (2), 137; **крⷭ҇ь** 72 зв., 125
[**крьститель**] **крⷭ҇тїтель** 132; **крⷭ҇тль** 15 зв., 23 зв., 48 зв., 49, 98, 141; **крⷭ҇тителꙗ** 51 зв.; **крⷭ҇тлꙗ** 8 зв., 15 зв., 48 зв., 94, 139, 141 зв. (2); **крⷭ҇тлѧ** 8 зв.; **крⷭ҇тли** 18 зв.
крьстити сѧ 133 зв.; **крⷭ҇тивъшє сѧ** 48 зв.; **крⷭ҇тивъшю сѧ** 43; **крⷭ҇ти сѧ** 21 зв., 28; **крⷭ҇тита сѧ** 21 зв., 94 зв.; **крⷭ҇тити сѧ** 59 зв., 94 зв.; **крⷭ҇титъ сѧ** 133 (2); **крⷭ҇тиша сѧ** 48 зв. — 49; **крⷭ҇тишⷭ҇а** 43; **кр҃щю сѧ** 94 зв. (2); **крьсти сѧ** 133 зв.; **крьститъ сѧ** 133 зв.; **крьщахоѹ сѧ** 132 зв. (2); **крьщь сѧ** 133 зв.; **крьщю сѧ** 21 зв.; **сѧ крьщю** 21 зв.
[**крьститъ**] **крⷭ҇титъ** 134; **крⷭ҇ти** 56 зв.; **крⷭ҇тить** 132 зв.; **крⷭ҇тїть** 133 зв.; **крⷭ҇тѧй** 132 зв., 134 (2); **крⷭ҇тѧщє** 122 зв.

крьщаю 132 зв., 133 зв.

крьщениѥ 75; **крьщенїѥ** 23; **кр҇щениѥ** 132 зв.; **кр҇щниѥ** 59 зв., 65 зв., 97 зв., 133; **кр҇щниѥмь** 48 зв., 94 зв.; **крьщениѥмь** 21 зв., 94 зв.; **крьщенїѥмь** 21 зв.

крѣпꙿкый 55; **крѣпꙿкаго** 30 зв. (2); **крѣпъкаго** 11

крѣплий 55, 132 зв., 133 зв.

крѣплѧше сѧ 139; **крѣплꙗше сѧ** 88; **крѣплꙗшⷭ҇є** 131 зв.; **крѣплѧшⷭ҇є** 135 зв.; **крѣплꙗхоу сѧ** 88 зв.

крѣпокъ 22 зв., 80

крѣпостию 61; **крѣпостью** 37 зв.

кто 2 зв. (2), 3 (2), 3 зв., 6 (2), 7, 8, 9 зв., 10 зв., 11 зв. (3), 12 (2), 18, 18 зв., 19 зв., 23, 23 зв., 24, 25, 26, 26 зв., 29 зв., 31, 33, 35, 37 зв., 39 зв., 44 зв., 45, 45 зв., 47 (2), 49 зв., 50 (2), 50 зв., 52 (2), 54 (4), 54 зв., 58 зв. (4), 59 (2), 61 (2), 61 зв. (2), 63, 64 зв., 65 зв., 70 зв., 71, 71 зв., 73 (2), 73 зв. (2), 74 зв., 75, 76, 79, 81, 83 зв., 86, 88, 92 зв., 94, 95 (2), 96 зв. (2), 97 зв., 99, 100, 100 зв., 102 зв., 104 зв. (2), 105 (2), 105 зв., 106 зв. (2), 110, 111 зв., 112, 112 зв., 114, 118 зв., 128, 133; **кто** 86 зв.; **к[то]** 45 зв.; **кого** 51 зв. (2), 74 зв., 76, 94 (2), 115 (2), 117 зв., 118, 139, 139 зв., 142 зв.; **комоу** 8 зв., 48, 49 (2), 62 зв., 67, 68 зв., 76 зв., 105; **комь** 11, 31, 55, 76, 99 зв.

коудоу 46 зв.

коумина 101 зв.

коупинѣ 67, 76 зв.; **коупины** 48

коупитъ 41; **коупи** 14 (2), 126; **коупивъ** 120; **коупимъ** 36, 50 зв.; **коупитє** 41, 103; **коупить** 87, 103, 107; **коупихъ** 66 зв. (2); **коупиша** 117 зв.; **коупѧть** 19 зв., 36

коуплю 34 зв., 63 зв. (2)

коуповахоу 63; **коупоующаꙗ** 21 зв., 65; **коупѧщїхъ** 21 зв.

коупьно 127 зв.

коупьцю 14, 126; **коупьцемъ** 64

коурица 60 зв.

коуръ 82, 83 зв. (3), 87, 88 (2), 107, 109, 110 зв. (2), 111, 116; **коуры** 79 зв.

коустодию 120 зв.; **коустодьєю** 120 зв.

къ 1, 1 зв., 2, 3, 4, 5 (2), 6 (2), 6 зв. (2), 9, 9 зв., 10 (2), 11, 11 зв. (2), 12 зв., 16, 16 зв., 17 зв., 18 зв., 19, 19 зв., 20 зв. (2), 22 зв., 23 (2), 23 зв. (3), 24 (4), 24 зв., 25, 25 зв. (2), 27, 29, 29 зв., 30, 31 зв., 32, 32 зв., 33, 33 зв. (2), 36, 36 зв. (3), 37 (2), 41 (2), 44 (2), 44 зв. (3), 45 зв. (2), 48, 48 зв. (2), 49 (2), 49 зв. (2), 50, 50 зв., 51, 52 зв., 53, 53 зв. (2), 54,

55 зв., 56, 57 (2), 57 зв. (2), 58, 59, 60 (3), 60 зв., 61 (2), 61 зв. (2), 62 зв. (2), 63 (2), 64 зв. (3), 65 (4), 65 зв. (3), 66, 67, 67 зв. (2), 69, 69 зв., 70, 70 зв. (2), 71 (3), 72 (2), 72 зв., 73 (2), 73 зв., 74, 75 зв., 76 (3), 76 зв., 77, 78, 79 зв., 80 зв. (7), 81 (2), 81 зв., 82 зв., 83, 83 зв., 85, 85 зв., 86 (2), 86 зв., 87 зв. (3), 88 зв. (5), 89 (2), 90, 91 зв., 92 (2), 92 зв., 93 зв. (2), 95 (2), 95 зв. (4), 96 (3), 98 (3), 98 зв., 102, 103, 104, 104 зв. (2), 105, 105 зв., 106, 107 (3), 107 зв., 108 (3), 109 (2), 109 зв. (2), 110, 110 зв., 111 (3), 111 зв. (2), 112 (2), 113 (2), 113 зв. (2), 114, 115 зв., 116 (3), 116 зв., 117 зв., 118 зв., 119 зв., 120 (2), 122 (2), 124, 125, 126 зв., 127 зв., 130, 131, 131 зв., 132, 133, 133 зв. (4), 134, 135, 136, 136 зв. (2), 138 зв. (3), 139, 140, 141 зв. (2), 142 (2), 142 зв. (6); [къ] 45 зв.; к 2, 11 зв., 15 зв., 18 зв., 20, 20 зв., 22 зв., 23, 25 зв. (2), 30, 31, 37 зв., 38 зв., 40 зв., 47, 48 зв. (2), 49, 49 зв., 50 зв., 51, 54 (2), 54 зв., 55 зв., 60 зв., 62 (2), 64 зв. (2), 65 зв., 66, 67 зв., 69 зв., 71, 72 (2), 74 (2), 75 (3), 75 зв. (3), 77, 84, 85 зв., 89 (3), 89 зв., 92 (2), 93 зв. (2), 95, 97 зв., 100 зв., 102 (2), 104, 111 зв., 113 (3), 113 зв. (2), 114, 114 зв. (3), 116 зв., 117 зв., 126 зв., 132 зв., 133, 138; к҆ 1 зв., 10, 10 зв., 11 зв. (2), 15, 16 зв., 17, 17 зв., 19 зв., 21, 21 зв., 22, 22 зв., 23 зв., 24 зв., 25, 27 зв., 28 зв., 30 (2), 30 зв., 31 зв., 35 (3), 36 (2), 36 зв., 37 (2), 37 зв., 43 зв., 45 зв., 46, 47 зв., 50 (2), 52 зв. (2), 53, 53 зв. (2), 54 зв. (2), 55 зв., 56, 56 зв., 57 (2), 57 зв., 58, 58 зв., 61 зв., 62 (2), 66, 67 зв., 68 зв. (3), 71, 73 зв., 75, 75 зв., 76, 78, 82 зв., 83, 86, 88, 93, 93 зв., 95, 97 зв., 98, 99 зв., 100, 102, 105 зв., 106, 107 зв., 108, 109, 110, 111 зв., 130, 130 зв., 132 зв., 136, 142 зв.

когда 2, 5 зв., 13, 32, 37, 43 зв., 62 зв., 66 зв., 67 зв., 77 зв., 79 зв. (2), 85 (2), 85 зв. (3), 98 зв., 104 (4)

къждо 130; **комоуждо** 18 зв., 40, 59; **комоужьдо** 79 зв.

кърмѣ 33

късноувъ 87 зв.

кый 23, 26 зв., 35 зв., 40, 61 зв., 66 зв., 86 зв. (2); **каꙗ** 35 зв., 37, 47 (3), 52, 77, 93, 100; **коѥго** 52 зв.; **коѥй** 32 зв.; **коѥю** 23 (3), 65 зв. (2), 75 (3), 97 зв. (2), 98, 105, 116; [**ко**]**ѥю** 45; **коую** 3, 26 зв., 40, 102 зв. (2), 116; **кымь** 71; **кыхъ** 24; **кыꙗ** 29 зв.

кюринийскоу 118 зв.; **кюринѣйска** 118

куринѣю 130; **кюринѣꙗ** 89 зв.

Л

·л҃· 12, 105 зв., 108, 117; л҃· 117 зв.
·л҃· те 13
лаꙁорь 53 зв., 54, 94 зв., 95 (3), 96 зв., 97; лаꙁоре 96; лаꙁора 53 зв., 54, 95, 97 (2), 97 зв., 104 зв.
лакоть 3 зв., 59
ламеховъ 43
ланитоу 3, 47 зв., 83 зв., 110, 115 зв.; ланитома 116 зв.
лев҆гитъ 61
легеонъ 33, 56; легеона 33 зв., 109 зв.
лежить 15, 133; лежїть 135; лежа 96, 122; лежало 142 зв.; лежаща 10, 142, 142 зв. (2); лежащий 101; лежащь 96, 130 (2), 142 зв.; лежащю 9 зв., 39, 62 зв.; лежаше 28 зв., 34, 47, 53 зв., 92
леонтий 107, 108; леонтиюмь 107, 108
леоугийнъ 43
леоугий 49; леоугию 49, 92 зв.
ли 1 (3), 1 зв., 2, 3 (2), 3 зв. (7), 4 (2), 4 зв., 5 (2), 6, 7, 7 зв., 8 (4), 8 зв. (3), 9, 9 зв., 10 зв. (2), 11, 13 зв. (2), 14 зв., 15, 15 зв. (2), 16, 16 зв. (2), 17, 18 (3), 20 (2), 21, 21 зв., 23 (2), 24 (4), 25 (2), 27 (2), 28, 29 (2), 31, 31 зв., 32, 33, 35 зв. (2), 37, 38 зв., 44, 45 (3), 45 зв., 46 (2), 47 зв., 48 зв. (5), 49 зв., 51, 52 зв., 53, 55, 57, 57 зв., 59, 59 зв. (2), 60, 61 зв. (3), 62, 64 зв. (2), 65 зв. (2), 66, 69, 69 зв. (3), 71, 71 зв., 74 зв. (2), 75 (2), 75 зв., 76 (2), 76 зв. (2), 77 зв., 78, 79 зв., 82 зв. (3), 83 (2), 83 зв., 84 (2), 86 зв., 87, 87 зв. (2), 88, 88 зв., 90, 90 зв., 91 (3), 91 зв. (2), 93, 94 зв., 95 (3), 95 зв., 96 (2), 96 зв., 97 зв., 98 зв., 99 (2), 99 зв., 100, 101 (2), 102, 102 зв., 104 (5), 104 зв. (2), 105, 106 зв., 107, 108, 108 зв., 109, 109 зв. (3), 110, 111 (4), 113, 113 зв., 114, 115 зв. (2), 116 (4), 116 зв. (2), 117 (3), 117 зв. (3), 118 зв., 119 (2), 120 зв., 121, 124 зв., 125 (2), 126, 126 зв., 127 зв. (2), 132, 139 зв.; лї 3 зв. (2), 8 зв., 29 зв., 38 зв., 96 зв., 125
ливанъ 130 зв.
ликы 80 зв.
лима 84 зв., 121
лисоу 60 зв.; лиси 10, 62
листвию 22, 22 зв., 26 зв., 74 (2), 79, 97 зв., 99 зв.
литръ 120
лифострата 117, 125

лихвою 40 зв., 103 зв.
лихо 57 зв., 90 зв.
лиховати сѧ 80
лиходѣй 72 зв.
лихоиманиє 39; лїхоиманиꙗ 59
лицє 1, 17 зв., 20, 52 зв. (2), 59 зв., 76, 83, 90 зв., 96, 110, 140 зв.; лица 31, 66, 90 зв., 99 зв., 142; лицємь 8 зв., 48 зв., 52 зв. (2), 132 зв., 135; лици 85; лицьмь 139; лицю 88
лицемѣрє 5, 48; лицемѣри 16, 57, 59 зв., 90 (2), 90 зв., 100; лицемѣры 27, 102 зв.
лицемѣрий 24 зв. (3), 25 (3), 25 зв., 31 зв., 64 зв., 101 (2), 101 зв. (4); лицємѣрий 101
лицемѣриє 57 зв.; лицемѣриꙗ 25 зв., 101 зв.
лицемѣрʼныхъ 38 (2)
лицемѣрьство 76
лишє 2 зв.—3, 3, 8 зв., 24 зв., 48 зв., 77 зв., 101, 128
лишени 87, 107
лишенїꙗ 80
лишьша 59 зв. (2)
ловьца 5 зв.; ловʼца 28
ложє 10 зв.; ложемь 46 зв.; ложи 54 зв., 63
ложьсна 135
лоза 112 (2); лозѣ 112
лозьнаго 82, 86 зв., 106, 108 зв.
локоть 8
лоно 47 зв., 53 зв.; лонѣ 53 зв.
лопата 133 зв.
лотовы 63; лотовоу 63
лотъ 63
лоугийнъ 43
лоукавъ 4, 56 зв.; лоукаво 7 зв., 21, 39, 56 зв.
лоукавый 11, 28, 64; лоукаваго 14, 90 зв.; лоукавомоу 11 зв.
лоукавыꙗ 3
лоукавьнѣйшихъ 11 зв.
лоукавьство 100
лоукованиє 39, 66
лоуна 26 зв., 79, 99 зв.; лоунѣ 84 зв.
лоуньствоующаꙗ 1 зв.

лоѹсаниѥю 133
лоѹчить … сѧ 82; **лоѹчи сѧ** 138
лоѹчьшє 57 зв., 59; **лоѹчє** 10 зв.
лъбъжю 82 зв., 87 зв., 109 зв.; **лобыѕа** 82 зв.; **лъбьѕа** 87 зв.
лъбъѕаниꙗ 50; **лобъѕаниѥмь** 87 зв.
лъбьноѥ 84
лъжемъ 110; **лъжа** 110
лъжи 71, 72 зв., 142; **л҆жи** 29 зв.
лъжий 79 (2), 99 (2); **лъжїй** 99; **лжий** 26; **л҆жий** 26; **лъжимъ** 47 зв.; **лъжихъ** 4
лъжипослоѹшьствовахоѹ 83; **лъжюпослоѹшьствовахоѹ** 83
лъжьнаꙗ 16 зв.
лъжющє 2
льгъко 9 зв.
льгъчаѥ 9, 36
льстець 120
льсть 39; **лесть** 120 зв.; **льсти** 91 зв.; **льстию** 107 зв.; **льстью** 32; **льстьѭ** 79 зв.
лѣвоѹю 21 зв., 85 зв.; **лѣвоѹѭ** 85
лѣнивъый 40 зв., 103 зв.; **лѣниваго** 103 зв.
лѣта 44 зв., 62 зв., 65 зв., 132; **лⷮѣ** 14 зв., 34, 35, 64 зв., 93 зв., 132 зв., 135 зв. (2); **лѣто** 44, 60 (2), 64 зв.; **лѣтоѹ** 58 (2), 115 зв., 131 зв.; **лѣтъ** 43, 55 зв., 56
лѣють 5 (2)
любити 77; **любитї** 77; **любили** 111 зв.; **любилъ** 112 зв.; **любитє** 3 (2), 47 (2), 47 зв., 57, 110 зв. (2), 111 зв., 112 зв. (2); **любить** 3 зв. (2), 17, 50, 53 зв., 111 зв., 114; **любиши** 45 (3), 95; **люблю** 45 (2), 112; **любляшє** 45, 95, 96, 137, 142 зв.; **люблѧшє** 119 зв., 125 зв.; **любꙗщаꙗ** 3; **любѧй** 104 зв., 111 зв. (3); **любѧть** 34, 47, 90, 100 зв.; **любѧщаꙗ** 47 (2); **любѧщихъ** 80
любовь 115; **любъвь** 110 зв.
любодѣйвъ 17 зв.
любодѣйвъый 11
любодѣйнаго 27
любодѣйствовати 2 зв.
любодѣйца 98 (2); **любодѣйци** 23, 23 зв.
любодѣꙗниꙗ 71; **любодѣꙗниѥ** 16 зв., 62, 72 (4)
любодѣють 62; **любодѣй** 72 зв.
любъı 99; **любъвє** 57, 112 зв.; **любъви** 112 (2)

людиѥ 16, 38, 43, 64 зв., 65, 65 зв., 68 зв., 73 зв., 118, 134, 138 зв.; **людемъ** 120 зв.; **люди** 50 зв., 65 зв., 88 зв., 89 (2), 115 зв., 129 зв., 130 зв., 138 зв.; **лю҇ⷣи** 106; **людий** 12 зв., 46, 46 зв., 49 зв., 66, 68 зв., 89 зв., 135, 138; **лю҇ⷣй** 135; **людьми** 58 зв., 66; **людьмъ** 48, 65 зв., 130, 133 зв. (2), 138 зв., 139 (2); **людьхъ** 1 зв., 5 зв., 17 зв., 68, 107 зв.; **людьѥ** 38, 48 зв., 119; **лѭдьхъ** 79 зв.
людьстий 23, 88, 88 зв., 97 зв., 107 зв., 110 зв., 120 зв.; **людьскъıми** 109 зв.; **людьскъıꙗ** 65, 130 зв.
люта 12
лютѣ 15, 20 (2), 57 (5), 57 зв. (2), 62, 68, 78 зв., 81 зв., 86 зв.

М

м҃· те 28, 43 зв.
магдалъıни 50, 84 зв., 120, 121 зв., 122 (2), 125 зв., 137, 142, 142 зв.
магдалъıньскъı 22
маꙁаше 49 зв.; **маꙁахоу** 36
майнановъ 43
малаго 84 зв.; **малоѥ** 66; **малъıмъ** 1; **малъıхъ** 1, 19 зв., 20, 62, 71 зв., 85 зв., 104, 134 зв.
малхъ 115 зв.
малелѣйлевъ 43 зв.
мало 4, 5 зв., 21, 22, 28 зв., 35, 35 зв., 36, 39 зв., 52 зв., 59, 67, 68 зв., 82, 105, 109, 110 зв., 111 зв.
маловременьни 32
маловѣре 22 зв.; **маловѣри** 8, 18
маловѣрий 4, 5, 59
маломощи 61 зв.
малъ 76; **малъı** 59 зв.; **малѣ** 40, 40 зв., 63 зв., 73, 73 зв., 103 зв. (2), 113 зв. (7)
мамонѣ 8
манасиꙗ 129; **манасию** 129
[марийнъ] **мрⷭ҇ийнъ** 35 зв.; **мрⷭ҇ийна** 129 зв.; **мрⷭ҇ийно** 124; **мрⷭ҇ийнъı** 94 зв.
[мариꙗ] **мрⷭ҇иꙗ** 15 зв., 50, 84 зв. (3), 94 зв., 95 зв. (2), 97, 124 (3), 124 зв. (2), 125 зв. (2), 129 зв., 130, 136, 136 зв. (2), 137 (2), 142 (2), 142 зв. (2); **мрⷭ҇ий** 95 зв., 96, 129 зв., 135; **мрⷭ҇ию** 95 зв. (2), 130; **мрⷭ҇иѥ** 136; **мрⷭ҇иѥю** 130, 130 зв.; **мрⷭ҇ьꙗ** 119 зв. (2), 120 (2), 121 зв. (2), 122 (4)
марфа 95 зв. (4), 96, 96 зв., 124 зв. (4); **марфоу** 95; **марфъı** 94 зв.; **марфѣ** 95 зв., 96

масло 40 зв., 61; масла 40 зв., 41, 103; масломь 36, 50
[матерьнꙗ] мт҃рьнꙗ 27 зв.
[мати] мт҃и 11 зв. (5), 15 зв., 21, 30 зв. (2), 31 (2), 55 зв. (3), 59 зв., 84 зв., 119 зв. (2), 121 зв. (2), 124, 125 зв. (2), 132, 135, 137 (2), 139; мт҃ї 132; матерь 27, 137; мт҃ре 16, 61 зв., 73, 119 зв., 125 зв., 137, 138 зв.; мт҃ри 15 зв., 16, 38 зв. (2), 49, 49 зв., 58 зв., 119 зв., 125 зв., 129 зв., 135, 137, 141 зв. (2); мт҃рию 130 зв.; мт҃рь 3 зв. (2), 7, 16 (2), 17, 29 зв., 34, 38 зв. (2), 59 зв., 71, 72, 72 зв., 73, 119 зв., 125 зв., 131 (2), 131 зв. (2); мт҃рью 15 зв.
матфановъ 43 (2)
матфатовъ 43
матфѣй 6; матфѣа 12; матфѣꙗ 30
матъфанъ 129—129 зв.; матъфана 129
маф҆фѣѡвъ 43
мафюсаль 43
медъ 132 зв. (2)
медлѧше 138 зв.
межи 89
межю 1, 25 зв., 54, 57 зв., 72, 93, 102, 110 зв., 113 зв.
меллеановъ 43
мелхиѥвъ 43; мельхиевъ 43
мелющи 40, 63, 102 зв.
метающе 118 зв., 119
мечетъ 22 зв.
мечь 7; мечемь 87 зв.; мечи 87 зв.
мечьнъımь 68
милованиѥ 66
[милостивъ] млⷭ҇твъ 18; млⷭ҇твий 1 зв.
[милостъıни] млⷭ҇тъıни 90; милостъıню 90; млⷭ҇тъıню 57, 90; млⷭ҇тъıнѧ 90
[милосьрдоую] млⷭ҇рдоую 22; милосьрдова 49 зв.; мїлосьрдовавъ 92; млⷭ҇рдова 5 зв., 19, 36, 61; млⷭ҇рдовавъ 27 зв., 29 зв., 93 зв.
милъ 39, 80 зв.
мимо 82, 87 зв.
мимоити 109 зв.; мимоиде 61 (2); мимоидеть 29, 39 зв., 68, 79, 85, 99 зв. (2), 109; мїмоидеть 39 зв., 82; мимоидоуть 39 зв., 68, 79, 99 зв.; мимоидъıй 12, 49; мимошьдъши 88
мимоходить 73 зв.; мимоходꙗ 92 зв.; мимоходꙗщей 74 зв.; мимоходꙗщю 17; мимоходѧщей 121; мимоходѧщь 73 зв.; мимоходѧщю 118 зв.

миноути 12 зв., 54, 62, 76, 79; миноувꙿшю 36; миноувъ 66 зв.; миноулъ 19 зв.
миноути сѧ 36 зв.
миротворьци 1 зв.
миръ 6, 14, 18 зв., 35, 50, 52, 53 (2), 58 зв., 65, 72, 86, 93, 95 зв., 104 зв., 105, 105 зв., 111 зв. (5), 112, 112 зв. (3), 113 зв. (2), 114 (3), 114 зв. (5), 115, 116 зв., 124 зв., 125 (2), 128, 130; міръ 6; мира 7, 53, 57, 59 зв., 85, 95 (2), 105, 107, 112, 112 зв. (3), 113 (2), 114 (2), 114 зв. (4), 115, 116 зв. (3), 124 зв.; міра 59, 134; мироу 13 зв., 20, 45 зв., 65, 99, 104, 105, 105 зв., 111 зв., 115 зв., 123, 125, 134 зв., 137; миръмь 135; мирѣ 55, 61 зв., 80, 104 зв., 105 зв., 107, 107 зв., 114, 114 зв. (5); мѣра 114 зв.
мілость 25; мл҇ть 61, 101 зв., 138 зв.; мл҇ти 9 зв.; мл҇ті 12
млада 79, 99 зв.; младѣ 36 зв.
младеньць 96 зв., 124 (2), 130 (2), 135; младеньца 63; младеньцемъ 9, 64, 127
мнасъ 63 зв. (6), 64; мнасоу 64
мнить сѧ 40 зв., 86 зв.; мꙿнить сѧ 61, 106 зв.; мніть … сѧ 109 зв.; мнит҇ь 55 зв., 64; мꙿнит҇ь 103 зв., 113; мнıать сѧ 90 зв.; мнıаще сѧ 66; мнıащей сѧ 94 зв.; сѧ мнить 24, 31, 99 зв.; сѧ … мьнить 1, 83; сѧ ... мнить 98, 100 зв.; сѧ … мꙿнить 110
многажьды 24 (2), 93 зв.; многажды 115; многажꙿды 18 зв. (2)
много 5, 11 зв., 14, 18, 30, 31, 33 (2), 34, 35, 36, 38, 46, 46 зв., 50, 52, 56, 59 зв. (5), 62 зв. (2), 70 (2), 76 зв., 77 зв., 83 зв., 88 зв., 94, 112, 113, 117 зв., 122 зв., 141; мн҇го 88, 93 зв.
многоцѣньна 79 зв., 97; многоцѣньнъ 14, 126
могъ 10, 15 зв., 19, 29, 30 (2), 31, 33 зв., 35, 36, 49 (2), 49 зв., 51 зв., 55 зв., 56, 70, 82 зв., 87 зв., 89 зв., 97 (2), 104 зв., 109 зв., 112, 131 зв., 135 зв.; мн҇гъ 60 зв.; многа 2, 5 зв., 29 зв., 38 зв. (2), 45, 46 зв., 47, 52 зв., 62 зв., 65 зв., 72 зв., 88 зв., 121 зв., 133 зв.; многами 32 зв.; многомъ 110; многою 26 зв., 85; многоу 39, 74, 110 зв.; многы 4 зв., 10, 11 зв., 16 зв., 21 зв., 29 (2), 30, 31, 34, 36 (2), 37, 44 зв., 48 зв., 50, 66 зв., 75, 78, 82, 84 зв., 88 зв., 94 зв., 98 зв., 99, 108 зв., 111, 121 зв., 138 зв.; многыми 40, 40 зв., 103 зв. (2); многымъ 48 зв., 135; многыхъ 99; мноѕи 1 зв., 3 зв., 4, 4 зв., 7 зв., 10 зв., 11 зв., 13, 15, 16 зв., 20 зв., 21, 35 (2), 35 зв., 36 (2), 37, 44 зв., 45 зв., 49, 50 (2), 56 (2), 61 зв., 67, 68 зв., 73, 74, 77, 77 зв. (2), 81, 83, 84 зв., 92, 92 зв. (2), 93 зв., 95 зв., 96, 97, 98 зв., 99 (2), 105, 125, 131, 138 (2); мн҇ѕи 12, 33, 54; мноѕѣ 40, 48 зв., 57 зв., 73, 73 зв., 83 зв., 90 зв., 107 зв., 124 зв. (2); мн҇ѕѣ 105 зв.; мноѕѣмъ 121 зв.; мноѕѣхъ 7, 57 зв., 80, 103, 135 зв.

множайшє 96 зв.; **множайша** 9 (2), 31 зв., 98; **множаѥ** 56 зв., 77 зв.; **множѣѥ** 56 зв.
множицєю 63 зв.
множьство 46, 46 зв., 65, 86, 88 зв., 130, 138
мноӡий 78; **многаꙗ** 137; **многоѭ** 79, 99 зв.
мой 15 (3), 16 зв., 20 зв. (3), 21 зв., 27, 28 (2), 34 зв., 39 зв., 43, 48 зв., 53 зв. (2), 54, 59 зв., 61, 61 зв. (3), 65, 67 (2), 74 зв., 80 зв., 84 зв., 89 зв., 93 зв., 95 зв. (2), 102, 102 зв., 104 зв. (2), 106 зв., 109 (2), 111, 111 зв. (2), 112 (3), 119 зв., 121, 124, 128 зв., 131 (4), 133 зв. (2), 139 зв., 140, 140 зв.; **мой** 34 зв., 49 зв., 50 (2), 107, 107 зв., 108 (2), 110 зв., 112 (2), 112 зв., 135; **моими** 81 зв., 86, 106, 108; **моимъ** 138 зв.; **моимь** 1, 3 зв. (2), 7 (2), 9 зв., 21 зв., 111 зв.; **моихъ** 35, 52, 87, 93, 104, 105 зв., 106 зв., 111 зв.; **мою** 13 зв., 21 зв., 50, 86 зв., 106 зв., 114 зв., 115, 127 зв., 139 зв.; **моꙗ** 4 зв. (2), 7 зв. (2), 11 зв. (4), 13 зв., 14 зв., 21 зв., 31 (4), 33 зв., 39 зв., 41, 45 (2), 48, 54 зв., 55 зв. (2), 62 зв. (3), 64, 68, 79 (2), 81 зв., 82 (2), 85, 87 зв., 99 зв., 104 зв., 105 зв., 108 зв. (2), 109, 111 зв. (2), 112, 112 зв., 113 зв., 114 зв. (2), 116 зв., 124, 124 зв., 128, 130 зв., 131, 138 зв.; [**моꙗ**] 31; **моѥ** 1 зв., 9 зв. (3), 21 зв., 37, 40 зв., 52, 70 зв. (2), 77 зв., 80, 82, 84 зв., 86 зв., 94 зв., 98 зв., 103 зв., 105 зв., 106 зв., 107 зв., 108, 108 зв., 111 (2), 111 зв. (3), 112 зв. (3), 113 зв. (2), 116 зв. (3), 136, 138 зв.; **моѥго** 1, 1 зв., 3 зв., 4, 4 зв., 6 зв., 8 зв., 10, 11 зв., 18 зв., 20 (2), 24, 31 зв., 37, 54, 60 зв., 62, 64, 65 зв., 67 зв. (2), 73, 75, 76, 78, 78 зв., 80 зв., 85, 97, 98, 99, 104, 109, 109 зв., 111, 112, 112 зв. (3), 113, 113 зв., 132, 141 зв., 142 зв. (2); **моѥⷢ҇** 54, 111, 124; **моѥй** 62 зв., 85 зв., 87, 104, 106 зв., 112, 122; **моѥмоу** 15, 37 зв., 53 зв., 58 зв., 67 зв., 77, 80 зв., 93 зв., 100 зв.; **моѥмь** 19 зв., 20, 23, 62, 70 зв., 82, 87, 98, 106 зв., 109, 124 (2); **моѥю** 86 зв., 106 зв., 107 зв., 108, 124; **моѥꙗ** 29 зв., 50, 67, 71, 72 зв., 112
мойси 7 зв., 23 зв., 27 (2), 38 зв., 67, 72 (2), 76 зв., 91 зв., 92, 100, 124 зв., 126 зв., 140 зв.; **мосѣѡви** 140, 140 зв.; **мосѣꙗ** 54 (2); **мосѣѥмь** 140
[**молитва**] **мл҇тва** 138; **мл҇твами** 135 зв.; **мл҇твою** 24 зв., 94; **мл҇твоу** 29, 63 зв., 138; **мл҇твъı** 21 зв., 65, 87 зв., 109; **мл҇твѣ** 23, 46, 74 зв., 97 зв.
молити 33 зв.; **молитє** 3, 47 зв.; **молиша** 12 зв., 33 зв., 56 (2), 69 зв., 121 зв., 125 зв.; **молю** 54, 56, 66 зв. (2), 114 зв. (4); **молꙗ** 15, 92; **молꙗхоуть** 53 зв.; **молꙗшє** 49 зв.; **молѧ** 24, 29 зв.; **молѧхоуть** 12 зв., 16, 37 зв., 41, 56; **молѧшє** 27 зв., 33, 33 зв., 56 зв., 58, 80 зв.; **молѧшєть** 33 зв., 39
молити сѧ 54 зв.; **молитⷭ҇и** 90; **молитє сѧ** 5 зв., 52 зв., 54 зв., 79 зв., 82 зв., 87 зв. (2), 90 зв., 101; **молитє … сѧ** 26, 78 зв., 99; **молитⷭ҇є** 109; **молить**

сѧ 61 зв.; молихъ сѧ 60 зв., 87, 106 зв.; молиши сѧ 90 (2); молꙗхоу сѧ 104 зв.; молꙗше сꙗ 92; молѧ сѧ 54, 109; молѧⷭ҇тъ 80; молѧше сѧ 50 зв., 51 зв., 78, 82, 87 зв., 109; молѧше … сѧ 56; молѧще сѧ 24 зв., 74 зв. (3), 77 зв., 85, 90 зв.; молѧщю сѧ 43
молний 122; мълний 26 зв., 99 зв.; мълнию 127; мълниꙗ 26, 62 зв.
мольбоу 61 зв.
море 5, 5 зв., 12 зв., 14 зв., 23, 24, 24 зв., 33, 33 зв., 62, 71 зв., 74 зв. (2), 75 зв., 93, 97 зв., 101, 126; мори 4 зв., 5 зв., 11 зв., 28, 31 (3), 33 зв.; морю 5, 22 зв. (2), 30, 33, 36 зв. (2); морѧ 22 зв., 33, 36 зв.
морьскаго 84 зв.; морьскомоу 50; морьстѣй 20
мосѣовѣ 34, 100 зв.; мосѣовъıхъ 76 зв.
мощи 12, 30 зв. (2), 32 зв., 67 зв.; могохомъ 24 зв.; могоша 19, 24 зв., 66; могоу 17, 54 зв., 66 зв., 109 зв., 110, 110 зв.; могоутъ 5, 29 (2), 67; могоущаго 7; могоуще 92; могоущемъ 39; могоущи 64 зв.; могоущихъ 7; могъıй 27 зв., 138 зв.; можахоу 32 зв., 55 зв., 105; можаше 33 (2), 35 зв., 37 зв., 76, 79 зв., 96, 100 зв., 105 зв., 107 зв., 138 зв., 141; може 39, 48, 58, 61 зв.; [м]оже 45; можевѣ 21 зв., 94 зв.; можемъ 111; можета 21 зв., 94 зв.; можете 8, 17 зв., 19, 73 зв., 79 зв., 110 зв. (2), 113; можетъ 2, 3 зв., 4, 8 (2), 11, 29 зв., 30 зв. (5), 38 зв. (3), 39 зв., 47, 47 зв., 55, 59 (2), 61 зв. (4), 63, 71 зв., 73 (2), 73 зв., 91 зв., 92 зв., 94, 111 зв., 112 (2), 118 зв., 119, 121, 133, 134 зв., 140; можеши 2 зв., 7 зв., 47 зв., 92, 93 зв. (2)
мощьно 26, 29 зв., 73 (4), 79, 82 (2), 93 зв.
мощью 77 (2)
мочити 49 зв.
мошьнъ 6
мрежа 28, 28 зв.; мрежю 5 зв., 28; мрѣжа 5 зв. (2)
моудрость 9, 11; моудрости 138 зв.
моудръ 27, 40 зв.; моудри 6 зв.; моудроу 4 зв.; мⷪ҇ꙋдроу 7 зв.
моудръıй 59, 102 зв.; моудръıмъ 41, 103; моудръıхъ 102 зв.; моудръıꙗ 40 зв., 41, 103 (2)
моужь 19 зв., 22, 36 зв., 50 зв., 55 зв., 56, 60 зв., 67, 69, 76, 89 зв., 129 зв., 134; моужа 48 зв., 62, 72 (3), 129 зв., 136 зв., 141, 142; моужеви 51, 136; моужемь 135 зв.; моужи 11, 16, 37 зв., 46 зв., 56 зв. (2), 88, 89 зв.; моужю 4 зв. (2), 7 зв. (2), 72, 76
моужьска 135; моужьскъ 27
моукъı 86 зв.; моукахъ 53 зв.; моукоу 85 зв., 104, 106; моуцѣ 13 зв., 68 зв.

моута сѧ 22 зв.
моученїа 54; моучений 1 зв.
[моучительмъ] мч҃тльмъ 28
моучитъ 12 зв.; моучи 33, 56; моучимъ 15; моучимы 36 зв.
мълва 79 зв., 107 зв., 118
мълвиши 124 зв.; мълвѧща 34; мълвѧшє 124 зв.
мълчи 33; мълча 138 зв.; мълчахоу 70 зв., 91 зв.; мълчашє 83; мълчѧшє 110
мъщий 20
мыслиши 70; мыслитє 10, 18; мышлѧхоу 65 зв., 75; мышлѧшє 80 зв.
мысль 11; мыслью 100 зв.
мытарь 1, 6, 49, 78 (3); мытарє 3 (2), 23 зв., 98 (2); мытарємъ 9, 49, 76;
мытари 12 (2), 23, 48 зв., 49, 92 зв. (3), 133; мытарѧ 49; мытарѧ 30
мытʼница 12; мытници 49; мытнїци 92 зв.
мышьца 105
мьдлить 27, 59 зв., 102 зв.
мьдлѧщю 103; медлѧщю 40 зв.
мьꙁда 2, 46 зв., 47; мьꙁдоу 3, 17 (2), 21, 90 (2), 90 зв.; мьꙁды 17, 53, 70 зв., 90
мьний 86 зв., 134 зв.; мьнїй 70 зв.; мний 8 зв.; мнїй 48 зв.; мʼний 52, 106 зв.;
меньши 130 зв.; меньший 80; меньшимь 50; меньшихъ 85 зв.; мьнє 50;
мьнѥ 13 зв., 32 зв.; мьньший 80; мьньшихъ 17, 104 (2)
мьню 45; мню 49 зв., 75 зв.; мʼню 137; мнитє 40, 60 (2), 66 зв.; мʼнитє 59 зв.,
102 зв., 134 зв.; мнить 37 зв., 51 зв.; мнѣвъша 132; мнѣша 95; мьнимъ
43; мьнитє 7, 26 зв.; мьнѣша 21, 36 зв.
мьрꙁость 26, 73 зв., 78 зв., 99
мьртвъ 80 зв., 93 зв.; мертви 122
мьртвъый 49 зв.; мертвъıхъ 120 зв., 122; мьртвий 8 зв., 48 зв., 67; мьртвъıми
142; мьртвъıмъ 10; мьртвъıхъ 15 зв., 23 зв., 24, 25, 50 зв., 54 (2), 67 (2),
70, 76 зв. (2), 96 зв., 97, 97 зв., 100 (2), 140 зв. (2), 141 (2), 142 зв.;
мьрʼтвъıхъ 76 зв.; мьртвъıа 62, 127 зв.; мьрътвъıхъ 104 зв.
мьртвьць 49; мьртвьца 10, 62
мьстить сѧ 57
мьсть 78
мьщению 68
мьщю 78; мьсти 78 (2)
мѣди 6, 35 зв., 58
мѣдʼницю 60; мѣдьници 77 зв.
мѣдѧнъıмъ 38

мѣритє 5, 47 зв.; **мѣрїтє** 32 зв.
мѣроу 25 зв., 32 зв., 47 зв., 101 зв.; **мѣрꙋ** 5; **мѣрою** 47 зв.
мѣсто 16, 19 зв., 29, 36 (3), 37 зв., 44, 50 зв., 54, 55, 67, 71 (2), 76, 84 (2), 89 зв., 92, 109 зв., 111, 115, 115 зв., 118 зв. (2), 119 (2), 120 зв. (2), 122, 125, 125 зв., 131 зв.; **мѣста** 11, 52 зв., 55 зв., 130; **мѣстомъ** 37, 78, 98 зв.; **мѣстѣ** 26, 46, 46 зв., 50 зв., 54, 61, 71 (2), 87 зв., 95, 95 зв., 99, 117, 120, 125, 142 зв.
[**мѣсѧць**] **мⷭ҇ць** 18 зв., 24, 44 зв., 136 (2), 136 зв., 138 зв.; **мⷭ҇цѣ** 124
мѣхъ 87; **мѣси** 5 (2), 29, 46; **мѣха** 87; **мѣхꙑ** 5 (2), 29 (3), 46 (3)
мѣшьца 35 зв., 53
мюро 97, 105 зв. (2), 107 зв. (2); **мюра** 49 зв., 97, 105 зв., 107 зв.; **мюромь** 49 зв., 50, 95; **мѵра** 79 зв.; **мѵро** 79 зв. (2)
мюрьнаꙗ 79 зв.
мюрьскꙑꙗ 97
мꙗкъкаꙗ 8 зв.
мѧкъкꙑ 8 зв.; **мꙗкъкꙑ** 48 зв.
мꙗтꙑ 101 зв.; **мѧтѣ** 25
мѧтежи 78

Н

·н҃· 36 зв.; **н҃·** 50 зв.
на 1 (5), 1 зв. (4), 2 (5), 2 зв., 3 (6), 3 зв. (6), 4 зв. (6), 5 зв. (2), 6 (6), 6 зв. (4), 7 (10), 7 зв. (4), 8, 8 зв., 9 зв., 10 (2), 10 зв. (3), 11 (5), 11 зв. (4), 12 (3), 13 (3), 13 зв. (2), 14, 14 зв. (2), 15, 15 зв. (2), 16 зв., 17, 17 зв. (2), 18 зв. (2), 19 (4), 19 зв. (3), 20 (7), 20 зв. (5), 21 (6), 22 (5), 22 зв. (3), 23 зв. (4), 24, 25, 25 зв. (4), 26 (5), 26 зв., 27 зв., 28, 29, 29 зв., 30 (2), 30 зв. (3), 31 (6), 32 (5), 32 зв., 33 (3), 33 зв. (4), 34 (3), 34 зв. (11), 35, 35 зв. (4), 36, 36 зв. (7), 37 (5), 37 зв. (2), 39, 39 зв. (3), 40, 41, 43 зв.(3), 44 (3), 44 зв. (3), 45 (2), 45 зв., 46 (2), 46 зв. (6), 47 (3), 47 зв., 48 (3), 49 (3), 49 зв., 50 (2), 50 зв. (6), 51 (3), 51 зв. (3), 52 зв. (5), 53 (6), 53 зв. (3), 54 (2), 54 зв. (5), 55 (4), 55 зв. (2), 56 зв. (3), 57 (3), 57 зв. (3), 58 (8), 59, 59 зв. (10), 60 (4), 60 зв., 61 (4), 61 зв. (3), 62 (2), 62 зв. (2), 63 (5), 63 зв., 64 (4), 64 зв. (3), 65 (4), 65 зв., 66 (5), 66 зв. (2), 67, 67 зв. (4), 68 (5), 68 зв., 69 (2), 69 зв. (4), 70, 70 зв. (4), 71 (3), 71 зв., 72 зв. (5), 73 (3), 74 (4), 74 зв., 76 (3), 76 зв., 77 зв. (5), 78 (3), 78 зв. (7), 79 (3), 79 зв. (2), 80 (5), 80 зв. (5), 81 (5), 81 зв. (2), 82, 82 зв. (3), 83 (6), 83 зв. (3), 84 (3), 84 зв. (4), 85 (6), 85 зв., 86 (3),

86 зв. (2), 87 (3), 87 зв. (5), 88 (5), 88 зв. (2), 89 (3), 89 зв. (4), 90 (4), 90 зв. (3), 91 (3), 91 зв., 92 (4), 92 зв. (2), 93 (4), 93 зв. (2), 94 (3), 95 (2), 95 зв. (2), 96, 96 зв., 97 (4), 97 зв., 98 зв. (3), 99 (4), 99 зв. (3), 100 зв. (5), 101 (2), 101 зв., 102 (5), 102 зв. (2), 103, 103 зв., 104 зв. (2), 105 зв. (5), 106 (2), 106 зв. (5), 107 зв. (7), 108, 109, 109 зв. (4), 110 (4), 110 зв., 112, 113, 114 (2), 115 (2), 115 зв., 116 (3), 116 зв. (4), 117 (3), 117 зв. (6), 118 (7), 118 зв. (6), 119 (3), 119 зв. (4), 120 (3), 120 зв. (2), 121 (2), 121 зв. (4), 122 (2), 122 зв. (3), 124, 124 зв. (3), 125 (5), 125 зв. (2), 126 (2), 126 зв. (5), 127 (5), 127 зв. (2), 130 (2), 130 зв. (2), 131 (5), 131 зв., 132 зв., 133, 133 зв. (3), 134 (3), 134 зв. (2), 135 (4), 135 зв., 136 зв., 138, 138 зв., 139 (2), 139 зв. (6), 140 (2), 140 зв., 141, 141 зв. (2), 142 (3), 142 зв. (3); [на] 45 зв.

наагʿгеѡвъ 43

наасоновъ 43

наважена 15 зв.

наводьнению 48

навъікнѣте 4

нагъ 83, 85, 85 зв., 104; **нага** 85 зв. (2), 104 (3); **нагоу** 83

надъ 27 (2), 40, 40 зв., 43, 47 зв., 54, 59 (3), 63 зв. (3), 64, 91 зв., 102 зв. (2), 103 зв. (2), 120; **над** 119

надъщьно 53 зв.

надѣꙗше сѧ 88 зв.

назарефъ 44, 131 зв., 132, 134, 135 зв., 136; **назарефа** 28, 91 зв., 96 зв., 130, 133 зв.

назарѧнинъ 73 зв., 74, 125, 131 зв.; **назарѧнина** 115 (2); **назарѧнине** 28 зв., 44 зв.; **назарѧнинъмь** 83 зв., 110 зв.

назирахоу 91; **назираху** 51

наймьникъ 80 зв. (2), 128; **наймьнїкъ** 80 зв.; **наймʿникъ** 128 (2); **наймникъі** 28 зв.

найнъ 49

найдеть 85, 136 зв.; **нашьдъ** 55

накладаюте 57

наконьчаюте 25 зв.

нападахоу 30; **нападоша** 7 зв.

нападе 138

напасть 87 зв. (2), 109; **напасти** 47 зв.; **напастий** 51 зв.; **напастьхъ** 106 зв.

напаꙗють 64 зв.; **напаꙗше** 84 зв., 121

написанию 31 зв., 66, 76 зв., 100, 129 зв.; **напїсанию** 66

написати 72, 129 зв.; **написа** 45, 67, 72, 76 зв., 125, 137, 139; **написана** 64, 127; **написано** 44, 118 зв., 119, 125, 125 зв.; **написаномоу** 68; **написанⷪ҇у** 120 зв.
написати сѧ 130 (2)
напитахомъ 85
напойть 17, 70 зв.; **напойсте** 85, 85 зв., 104 (2); **напойхомъ** 85, 104
напълнивъ 84 зв.; **наполньше** 119 зв.
напълнитⷭ҇ь 67; **напълни сѧ** 14 зв., 28, 97; **напълните сѧ** 112—112 зв.
нарда 79 зв., 97
нарещи 139; **нарекоуть** 129 зв., 131 зв.; **нарⷱ҇е** 46, 129 зв.; **нарⷱ҇еномоу** 86 зв.; **нарⷱ҇еноѥ** 131 зв.; **нарⷱ҇енъый** 6; **нарⷱ҇еши** 129 зв., 136 зв., 138; **наричеть** 100 зв. (2)
нарещи сѧ 80 зв. (2); **нарекоутⷭ҇ь** 1 зв.; **нарече сѧ** 117 зв.; **наречеть сѧ** 21 зв.; **нарⷱ҇еть сѧ** 74 зв., 131 зв., 134 зв.; **нарⷱ҇етⷭ҇ь** 134 зв., 135, 136 зв. (2), 139; **нарⷱ҇еши сѧ** 139
нарицаѥть 37 зв. (2), 67 зв., 77; **нарицайте** 34 зв., 101; **нарицахоуть** 138 зв.—139; **нарицаѥмаго** 46, 68 зв., 106, 107 зв., 117 зв. (2); **нарицаѥмаꙗ** 50, 68 зв., 106, 124 зв.; **нарицаѥмоѥ** 89 зв., 119, 120 зв.; **нарицаѥмомоу** 118; **нарицаѥмоую** 109; **нарицаѥмъы** 84; **нарицаѥмъый** 49, 50 зв., 76, 87 зв., 95, 105 зв., 107 зв., 129 зв.; **нарицаѥмѣй** 68 зв., 136 зв.; **нарицаѥмѣмь** 117, 131 зв.; **наріцаѥмѣмь** 125; **нарицемоѥ** 125
нарицаѥть сѧ 120 зв.; **нарицаѥтⷭ҇ь** 130, 139; **нарицайте сѧ** 34 зв. (2), 101 (2); **нарицаютⷭ҇ь** 106 зв.
народъ 10, 11 зв., 14 зв., 15, 16, 19, 19 зв., 28 зв., 29, 30 (2), 31 (2), 33 зв., 35, 36, 38 зв. (2), 39, 46 (2), 46 зв. (2), 49 (2), 49 зв., 51 зв., 56, 58, 60 зв., 70 (2), 73 зв., 74 зв., 77 зв., 82 зв., 84 (2), 87 зв., 89 зв., 93 зв., 97 (2), 97 зв. (2), 104 зв. (3), 105, 109 зв.; **народа** 15 зв., 22, 23, 23 зв., 30, 38 зв., 45 зв., 46 зв., 57 зв., 58 зв., 60 зв., 65, 68 зв., 75, 75 зв., 86, 92, 93, 96, 98, 105, 106, 124 зв.; **народи** 1 зв., 4 зв., 7 зв. (2), 10 зв. (3), 11 зв., 16, 16 зв., 17 зв., 20 зв., 24, 30, 30 зв., 35, 44, 50 зв., 55, 58 зв., 61 зв., 72, 77, 89 зв., 96 зв. (3), 100, 131, 133; **народомъ** 8 зв., 11 зв., 13 зв., 19 зв. (2), 22, 34, 48 зв., 50 зв., 56 зв., 88 зв., 100 зв., 109 зв.; **народомь** 55 зв., 118; **народоу** 16 зв., 18 зв., 22, 39, 39 зв., 53 зв., 59 зв., 64 зв., 74, 84, 117 зв.; **народъмъ** 133; **народъмь** 39 зв., 76, 89; **народы** 1 зв., 5 зв., 14, 15, 19 зв., 22 (2), 22 зв. (2), 32 зв., 36 зв. (2), 50 зв., 70, 118; **народѣ** 22, 35 (2), 45 зв.
нароучита 117 зв.
насади 16 зв., 31 зв., 65 зв., 98; **насадї** 75
наслѣдить 3 зв.; **наслѣдѧть** 1 зв.

наслѣдоуйте 104
наслѣдьникъ 98 зв.; **наслѣд҆никъ** 31 зв.
наслѣдьює 31 зв.
насонъ 129; **насона** 129
наставить 113
наставьникъ 101; **настав҆никъ** 34 зв.; **настав҆ници** 34 зв.; **наставнїче** 52 зв.; **настав҆ниче** 52 зв., 58 зв.; **наставьници** 101; **наставьниче** 50, 69
настоупати 64, 127
насытитї 22; **насытїти** 39 зв.; **насытихомъ** 104
насытити сѧ 53 зв., 80 зв.; **насытите сѧ** 46 зв.; **насытиша сѧ** 22, 36 зв., 50 зв.; **насытиша҇** 19 зв., 39 зв.; **насытѧть сѧ** 1 зв., 39; **насыщений** 47 зв.
натъканоу 47 зв.
наоумовъ 43
наоустиша 117 зв.
наоучите сѧ 9 зв., 26 зв., 99 зв.; **наоучивъ сѧ** 14 зв.; **наоучилъ сѧ** 138; **наоучить҇** 126
наоучить 58, 111 зв., 134 зв. (2); **наоучени** 122 зв.; **наоучи** 36, 54 зв.; **наоучї** 54 зв.; **наоучите** 122 зв.; **наоучиша** 36, 141 зв.
нафанаилъ 91 зв. (3); **нафанаила** 91 зв. (2)
нафановъ 43
нахоровъ 43
начало 37, 66, 75 зв., 78, 98 зв.; **начала** 26, 57, 72, 79, 99
начинайте 133; **начинаꙗ** 43
начнеши 71; **нача** 9, 28 зв., 31, 33 зв., 35 зв. (3), 44, 48 зв., 49 зв. (2), 56 зв., 57 зв., 61 зв., 65 (2), 70 (2), 73, 74 (2), 77 зв., 80, 82, 83 зв. (2), 84, 86; **начатъ** 8 зв., 9, 18 (2), 22 зв., 94 (2), 107, 108, 109, 110 зв., 134; **начаша** 9 зв., 33 зв., 37 зв., 47, 50, 57 зв., 66 зв., 69, 80 зв., 81 зв., 83, 86 зв., 91, 94 зв., 106 зв., 108 зв., 118 зв., 138; **наченъ** 88 зв.; **нач҆нете** 69; **начнеть** 27, 102 зв.; **нач҆неть** 59 зв.; **начьнеть** 1, 8; **начьноуть** 61 зв., 67 зв., 68 зв., 89 зв.; **начьнъ** 21, 83 зв.; **начьнъше** 126 зв.; **начьнъшю** 27 зв.
нашь 45 зв., 53 зв., 54 зв. (2), 77, 90 зв., 95; **наша** 10, 54 зв., 90 зв.; **наше** 65 зв., 75 зв.; **нашего** 81; **нашемоу** 54 зв., 117; **нашем҇у** 105; **нашемь** 126 зв.; **нашею** 75 зв., 98 зв.; **нашеѩ** 32; **наши** 41, 103; **нашимъ** 90 зв.; **нашихъ** 25 зв., 53, 69, 101 зв., 118, 139; **нашю** 88 зв.
наꙗтъ 20 зв. (2)
не 1 (6), 2 (4), 2 зв. (7), 3 (4), 3 зв. (6), 4 (6), 4 зв. (5), 5 (4), 5 зв. (3), 6 (4), 6 зв. (4), 7 (10), 7 зв. (4), 8 (7), 8 зв. (2), 9 (3), 9 зв. (6), 10, 10 зв. (4),

11 (5), 11 зв. (2), 12 (7), 12 зв. (6), 13 (4), 13 зв. (3), 15, 15 зв. (4), 16 (2), 16 зв. (5), 17 (3), 17 зв. (3), 18 (10), 18 зв. (2), 19 (4), 19 зв. (4), 20, 20 зв. (2), 21 (3), 21 зв. (4), 22 (5), 22 зв. (3), 23 (5), 23 зв. (6), 24 (4), 24 зв. (3), 25, 25 зв. (3), 26 (9), 26 зв. (4), 27 (4), 27 зв. (4), 28 (2), 28 зв. (2), 29 (6), 29 зв. (5), 30 (2), 30 зв. (7), 31 (4), 32 (5), 32 зв. (4), 33 (4), 33 зв. (3), 34 (4), 34 зв. (6), 35 (3), 35 зв. (5), 36 (4), 36 зв., 37 (5), 37 зв., 38 (8), 38 зв. (7), 39 (3), 39 зв. (5), 40 (3), 40 зв. (5), 41 (4), 43 зв. (3), 44, 44 зв., 45 (4), 45 зв. (7), 46 (3), 46 зв., 47 зв. (8), 48 (5), 48 зв. (2), 49 (4), 49 зв. (3), 50 (3), 50 зв. (2), 51 (3), 51 зв. (6), 52 (4), 52 зв. (7), 53 (3), 53 зв., 54 (9), 54 зв. (5), 55, 55 зв. (8), 56 (2), 56 зв. (3), 57 (3), 57 зв. (7), 58 (5), 58 зв. (5), 59 (6), 59 зв. (7), 60 (6), 60 зв. (4), 61, 61 зв. (13), 62 (3), 62 зв. (5), 63 (7), 63 зв. (4), 64 (11), 64 зв. (5), 65 (3), 65 зв. (2), 66 (5), 66 зв. (5), 67 (2), 67 зв. (6), 68 (4), 68 зв., 69 (4), 69 зв. (8), 70 (2), 70 зв. (5), 71 (8), 71 зв. (8), 72, 72 зв. (11), 73 (4), 73 зв. (4), 74 (4), 74 зв. (4), 75 (2), 75 зв. (2), 76 (3), 76 зв. (7), 77, 77 зв. (2), 78 (9), 78 зв. (7), 79 (9), 79 зв. (6), 80, 80 зв. (2), 81, 81 зв., 82 (5), 82 зв. (4), 83 (6), 83 зв. (5), 84 (2), 84 зв. (5), 85, 85 зв. (7), 86 зв. (4), 87 (5), 87 зв. (4), 88 (6), 88 зв., 89, 89 зв. (4), 90 (6), 90 зв. (6), 91 (5), 91 зв., 92 (3), 92 зв. (2), 93 (2), 93 зв. (2), 94 (3), 94 зв. (3), 95 (5), 95 зв. (4), 96 (4), 97 (7), 97 зв. (4), 98 (6), 98 зв. (4), 99 (9), 99 зв. (5), 100 (4), 100 зв. (4), 101 (4), 101 зв. (2), 102 (5), 102 зв. (7), 103 (3), 103 зв. (4), 104 (6), 104 зв. (2), 105 (7), 105 зв. (7), 106 (3), 106 зв. (2), 107 (4), 107 зв. (8), 108 (8), 108 зв. (2), 109 (7), 109 зв. (3), 110 (2), 110 зв. (8), 111 (7), 111 зв. (9), 112 (9), 112 зв. (11), 113 (10), 113 зв. (8), 114 (4), 114 зв. (6), 115 (2), 115 зв. (4), 116 (7), 116 зв. (4), 117 (7), 117 зв. (4), 118 зв. (2), 119 (2), 119 зв. (2), 120, 120 зв., 121 (2), 121 зв. (3), 122 (2), 123 (2), 124 зв. (5), 125 (7), 125 зв. (2), 126 зв. (3), 127 (2), 127 зв. (3), 128 (3), 128 зв., 129 зв. (4), 130 (2), 131 (5), 131 зв. (3), 132 (4), 133 (4), 134 (2), 134 зв. (4), 135 (2), 135 зв., 136, 136 зв. (2), 138 (2), 138 зв. (4), 139 зв. (2), 140 (3), 140 зв. (4), 141 (2), 141 зв., 142 (2), 142 зв. (5)

[небесьнъій] нб҃сьнъій 90 зв.; **нбⷭ҇нъій** 3 зв., 4, 8 (2), 16 зв., 28, 47 зв., 74 зв.; **нбⷭ҇наго** 1, 1 зв., 12, 12 зв., 20, 27 зв., 139 зв.; **нбⷭ҇ний** 39 зв., 102; **нбⷭ҇номоу** 126; **нбⷭ҇ною** 1 зв., 2, 4, 4 зв., 6, 8 зв., 13, 13 зв. (2), 14 (3), 19 зв., 20 зв. (2), 24 зв., 27 зв., 28, 29 зв. (2), 32 зв., 34 зв., 40, 40 зв., 46 зв., 50, 68 зв., 101, 102 зв., 126 (2), 127 зв. (2), 132, 134; **нбⷭ҇нъімъ** 13 зв., 32 зв.; **нбⷭ҇нъімь** 1; **нбⷭ҇нъіхъ** 26 зв., 74 зв., 83, 85, 110, 130; **нбⷭ҇нъіꙗ** 3 зв., 10,

11 зв., 26 зв., 51, 68 зв., 84 зв., 99 зв.; нбⷭнѣмь 14 зв., 15, 19 зв. (2), 24, 48 зв., 134 зв. (2); нбⷭнѣм҆ 24; нбⷭьныꙗ 8, 62, 79; нбⷭьнѣмь 8 зв.
небо 114; нбⷭехъ 20 (3); нб҃о 17 зв., 19 зв., 36 зв., 39 зв., 43, 44 зв., 50 зв., 68, 78 зв., 79 (2), 85, 91 зв., 93, 99 зв., 124 зв., 130, 134 зв.; нбⷭе 28, 75; нб҃омь 2 зв., 101 зв.; нб҃са 28, 133 зв. (2); нб҃се 9, 17 зв., 23 (2), 26 зв. (2), 43, 52 зв., 55 (2), 63, 65 зв. (2), 68, 69, 75, 97 зв. (2), 99 зв., 104 зв., 124 зв., 127, 133 зв. (2), 134; нб҃семь 25; нб҃сехъ 20; нб҃си 4 зв. (2), 9, 11 зв., 17 зв., 23 зв., 54 зв., 64, 65, 79, 86, 122 зв., 124 зв., 127; нб҃сі 90 зв.; нб҃сх 2; нб҃схъ 7; нб҃съ 53, 122, 26 зв.; нб҃сьхъ 1 (2), 1 зв., 3 (2), 3 зв. (2), 7, 29 зв., 34 зв., 46 зв., 54 зв., 64, 66 зв., 71 зв., 72 зв., 76 зв., 79, 79 зв., 90, 90 зв., 91, 101, 127, 134 зв., 139 зв. (3); нб҃оу 59 зв., 17 зв.
небрегоша 66, 75 зв.; небрьгоша 31 зв.
невиньни 9 зв.
неводоу 14, 126
невъзъбл҃годатьныꙗ 47
невѣдоми 57
невѣрованиѥ 24 зв.; невѣрованию 35 зв.
невѣрьнъ 24 зв., 60 зв., 93 зв.; невѣренъ 19; невѣр҆ныими 59 зв.
невѣрьствиꙗ 15 зв.; невѣрьствию 93 зв.
невѣстоу 7
негасоущимь 133 зв.
негодовати 94 зв.; негодова 72 зв.; негодоваша 21 зв., 96 зв., 105 зв., 107 зв.; негодоующе 79 зв.; негодоуꙗ 64 зв.
недалече 53 зв., 77
недомыслѧщемъ сѧ 142
недомышлѧше сѧ 50 зв.
недостатъка 77 зв.
недостойни 75 зв.
недоуга 64 зв.; недоугъ 5 зв., 6, 17 зв., 46, 46 зв., 48 зв., 50, 127; недꙋгъ 1 зв.; недоугы 1 зв., 10, 29, 30, 58
недоужьнъ 64; недоуж҆ны 29
недоужьныꙗ 10, 19, 28 зв., 36, 37 зв., 53; недоуж҆ныхъ 35 зв.
неже 6 зв., 9 (2), 20, 29 зв., 36, 53 (2), 62 (2), 71 зв. (4), 73 (2), 105
нежели 1
неимоущаго 40 зв., 64, 103 зв.; неимоущемоу 133
нейстовъ 30 зв. (2)

некли 65 зв.
немощї 10
немощьна 82 зв., 109
немощьно 24 зв., 29 зв.
ненавидить 112 зв. (3); ненавидими 6 зв., 67 зв., 78 зв., 98 зв.; ненавидимї 37; ненавидꙗхоуть 63 зв.; ненавидꙗщимъ 3; ненавидѧй 112 зв.; ненавїдѧй 104 зв.; ненавидѧщимъ 47, 47 зв.
неплодъı 138; неплодъви 89 зв., 136 зв.
неповиненъ 118; неповиньноу 117; неповиньнъıхъ 9 зв.
неправьдьници 78
неправьдьнъ 73 зв.
неправьдьнъıи 73—73 зв.; неправьдьномоу 73 зв.; неправьдьнъıꙗ 3; неправьдьнѣмь 73 зв.
неправьдѣ 69
неправьнъı 78
непраꙁдьною 130; непраꙁдьнъıмъ 26, 78 зв., 99
неправа 5, 29
непрꙗꙁнини 128
непрꙗꙁнь 13; непрꙗꙁни 3, 114 зв.; непрꙗꙁнї 54 зв.
нєродити 1, 8; нєродитє 1; нєродиши 31, 76, 99 зв., 124 зв.
неси 82, 87 зв.; несеноу 53 зв.; несоуще 142; несъıй 120, 125
нескроуши сѧ 120
нестроѥнїѥ 84 зв.
несъвѣдъıй 59 зв.
несъıтости 101 зв.
неоугасающеѥ 71 зв.
неоугасающий 71 зв.
неоудобь 57, 71 зв., 72 зв., 73
неоумъвенама 38
нефталимлихъ 134; нефталимлꙗ 134
неѡманъ 44 зв.
нечествовавъше 65 зв.
[нечистотъı] нечⷭ҇тотъı 25 зв., 101 зв.
[нечистъ] нечⷭ҇тъ 39, 44 зв., 46, 46 зв.; нечⷭ҇тѣ 28 зв.
[нечистъıй] нечⷭ҇тъıй 11, 28 зв., 30 зв., 33, 55 зв.; нечⷭ҇тама 37 зв.; нечⷭ҇тий 30, 33 зв.; нечⷭ҇томоу 56, 60 зв., 93 зв.; нечⷭ҇тъıмъ 44 зв.; нечⷭ҇тъıмь 33; нечⷭ҇тъıꙗ 6, 35 зв. (2), 127

ни 2 зв. (7), 3 зв. (2), 4 (3), 6 (3), 6 зв., 7, 8 (4), 9 (2), 9 зв. (2), 12 зв., 13 зв., 15, 18 (2), 19 (2), 23, 23 зв. (3), 26, 29, 29 зв., 30 зв. (2), 31 (3), 32 зв., 33, 35 зв. (4), 36, 37 зв., 38 зв., 39, 39 зв., 41, 44 зв. (2), 45, 46 (2), 48 (2), 49 (2), 51, 53 (3), 53 зв. (2), 54 (3), 55 зв., 57, 57 зв., 58 (7), 59 (5), 59 зв., 60 (3), 61 (3), 61 зв., 62 зв. (2), 65 зв., 66, 66 зв., 67 (4), 69 зв. (3), 75, 75 зв., 76 (3), 76 зв. (3), 78 (2), 78 зв. (3), 79 зв. (2), 85 зв., 89, 90, 90 зв., 91 (3), 92, 98, 99 (2), 99 зв., 100 (4), 100 зв., 101, 102, 103, 104, 105, 108 зв., 111, 111 зв., 113, 116 зв., 117 зв., 119, 120 зв., 126 зв., 131 (2), 133, 134 зв., 137, 139; **нї** 6, 8, 41, 56 зв., 59, 88, 89, 111 зв.

нива 14, 62 зв.

нивьнъıхъ 14

ниже 3 зв., 5, 5 зв., 6 зв., 131 зв.

нижнѧго 121 зв.

низъ 126 зв.; **низоу** 83 зв., 84 зв., 89 зв.

низъведеши сѧ 53

низъвѣсиша 46 зв.

низъриноули 44 зв.

низъходѧща 91 зв.

низъхожению 65, 86; **низъхоженїю** 64 зв.

нийриевъ 43

никакоже 44 зв.

никодимъ 120; **никоди[мъ]** 45 зв.

николиже 4 зв., 17 зв., 22, 22 зв., 31 зв., 45 зв., 90, 91, 97 зв., 98 зв., 109, 120; **николїже** 92 зв.

никоторъıйже 44

никтоже 9 зв., 11, 20 зв., 29 (2), 29 зв., 30 зв., 33 (2), 34, 37, 37 зв., 39 зв., 45 зв., 46 (3), 48 зв., 54 (2), 55 зв., 56 зв., 62, 63, 64 зв., 70 зв., 71, 72 зв., 74, 77, 77 зв., 79 зв., 80 зв., 81, 85 зв., 90, 98 зв., 100 зв., 102, 112 зв., 113, 113 зв., 114 зв., 120, 124 зв., 131, 139; **нїктоже** 5, 17 зв., 73, 111, 112 зв.; **никогоже** 53, 115 зв., 116, 133, 140, 140 зв.; **никомоуже** 7 зв., 12 зв., 18, 34, 52, 58 зв., 69 зв., 70, 92, 93, 140 зв. (2); **никоⷨуже** 58 зв., 94

никъгдаже 64 зв., 85 зв.

никъıйже 8, 73 зв., 126 зв.; **нїкъıйже** 126 зв.; **никаѧже** 104 зв.; **никоюѧже** 56 зв., 88 зв., 117, 125

ниневˁгитомъ 56 зв.

нинєвгитьстїй 11; **нїнєв҆гитьстий** 56 зв.
нищемꙋ҃ 53 зв.; **нищаꙗ** 61 зв., 67, 97, 105 зв., 107 зв.; **нищий** 1 зв., 8 зв., 46 зв., 48 зв.; **нищимъ** 44, 71 зв., 72 зв., 76, 79 зв., 105 зв., 107 зв.
нищь 53 зв.
ници 115, 140 зв.
ниць 69, 109
ничьтоже 2, 38 зв., 88 зв., 118; **ничтоже** 7, 35 зв., 38 зв., 41, 61 зв., 74, 113 зв., 117 зв. (2), 133; **нич҆тоже** 38 зв.; **ничимьже** 94, 130 зв.; **ничсоже** 22, 24 зв., 25 (2), 43 зв., 47, 57 зв., 83, 84 (2), 87, 89, 101, 113 зв., 115 зв., 119, 121, 127; **нїчсоже** 22 зв., 83, 89, 112; **нич҆соже** 35, 58, 63 зв., 64, 67 зв., 83 зв., 101, 107, 110, 112; **ничьсоже** 92, 97 зв.
но 116 зв.
новъ 18 зв., 24, 120; **нова** 5, 14 зв., 29, 46; **ново** 5, 46; **новоу** 110 зв.; **новы** 5, 46 (2); **новѣмь** 122
новъй 86 зв., 106 зв.; **новаго** 46, 82, 108 зв.; **новаꙗ** 126; **новомоу** 46; **новоє** 28 зв., 29 (3), 46; **новоую** 46; **новъıꙗ** 29
нога 20, 71 зв.; **ногама** 16 зв., 37 зв., 39, 67 зв., 77, 96, 100 зв.; **ногами** 5 зв., 36; **ногахъ** 53; **ногоу** 27 зв., 33 зв., 49 зв., 50, 56, 58, 69, 80 зв., 95 зв., 107 зв., 108, 124 зв., 142 зв.; **ногъ** 6 зв., 58; **ногы** 43 зв.; **ноꙁѣ** 20, 35, 49 зв. (3), 50 (2), 71 зв., 95, 97 (2), 103 зв., 107 (2), 107 зв. (2), 108 (4), 108 зв. (3), 122
ножь 82 зв., 87, 107, 109 зв. (3), 115 зв. (2); **ножа** 87, 107; **ножемь** 109 зв.
ной 39 зв., 62 зв., 102 зв.
носити 89 зв., 113; **носима** 34, 57, 100 зв.; **носимъ** 92; **носите** 53; **носить** 61 зв.; **носѧ** 86, 106, 116 зв.; **носѧща** 81 зв.; **носѧще** 46 зв., 92; **носѧщий** 49 зв.; **носѧше** 97; **ношьшеє** 124 зв.
нощь 32 зв., 33, 46, 62 зв., 63, 78, 82 (2), 109 (2), 135 зв.; **нощи** 11, 22 зв., 36 зв., 40; **нощий** 28; **нощию** 68, 95, 131; **[нощи]ю** 45 зв.; **нощью** 120, 120 зв., 122 зв.
нощьноую 130
ноудит҇ь 8 зв.
ноужа 20; **ноужю** 66 зв., 89
ноужьници 8 зв.
ноєвъ 43; **ноєвы** 39 зв., 62 зв., 102
нъ 2, 3, 4, 4 зв., 5, 6 зв., 7, 7 зв., 8 зв. (2), 9 зв., 10 зв., 12 (2), 13, 14 зв. (2), 15, 15 зв., 17 зв., 18 (2), 18 зв., 19 зв., 20 зв., 21 зв. (3), 23, 23 зв., 24 (2), 24 зв., 27, 27 зв. (2), 29, 30 зв. (2), 32, 33 зв., 34 (2), 35, 35 зв. (3),

37, 38 (2), 38 зв. (3), 39 зв., 43 зв., 45, 45 зв., 46, 47, 47 зв., 48 зв. (2), 49 (2), 52 зв., 53 зв. (2), 54, 54 зв. (2), 55 зв., 56, 56 зв. (2), 57 зв., 58 зв., 60 (2), 61 зв., 63, 66, 67 (2), 70 (2), 70 зв., 71, 72, 73, 74, 74 зв. (2), 76, 76 зв. (2), 78 (2), 78 зв. (3), 79, 79 зв. (2), 82 (4), 82 зв., 83, 84 зв., 86 зв., 87, 87 зв. (2), 90 зв. (2), 92, 92 зв. (3), 93 зв., 94 зв. (3), 95 (3), 95 зв. (2), 96, 97 (3), 97 зв., 98 зв., 99, 100 (2), 104 зв., 105 (2), 105 зв. (2), 106 зв., 107 зв. (2), 108 (2), 108 зв., 109, 111 зв., 112, 112 зв. (4), 113 (5), 113 зв., 114, 114 зв. (3), 116 (2), 118, 119 зв., 121 зв., 122 (2), 123, 124 зв. (2), 125, 125 зв., 128, 131, 134 (2), 134 зв. (2), 139, 139 зв., 142, 142 зв.; [нъ] 45 зв.

нынѣ 46 зв. (2), 56 зв., 65, 79, 95 зв., 110, 110 зв., 112, 113, 113 зв., 114 (2), 114 зв., 116 зв., 118 зв., 121 (3), 133 зв.; нынꙗ 54, 64, 87, 95, 104 зв., 105, 107 (2), 108, 110 зв., 111, 112 зв. (2), 113, 135; нынѧ 26, 47 зв., 73, 105, 114 (2)

нѣвъкоюмь 78

нѣкако 88 зв.

нѣкотoрий 92—92 зв.

нѣкто 11 зв., 18 зв., 24, 35, 49 зв., 53 зв., 56 зв., 58, 58 зв. (2), 60 зв., 61, 70 зв., 93 зв., 94 зв., 98

нѣкъгда 87, 106 зв.

нѣкъий 23, 28 зв., 29 зв., 31 зв., 37, 50 зв., 53 зв., 54, 57, 60, 61 (2), 61 зв., 62, 63 зв., 65 зв., 66 зв., 71, 73 зв., 83, 87 зв., 88; нѣкаꙗ 35, 48 зв., 88, 124 зв.; нѣкоюго 52 зв., 61, 70 зв. (2), 89 зв.; нѣкоюмоу 1, 49 зв., 53, 62 зв.; нѣкоую 89, 124 зв.; нѣкъимъ 67 зв.; нѣкъихъ 50 зв.; нѣкъиꙗ 37 зв., 50; нѣций 37 зв., 51, 55, 60 (2), 67, 104 зв.

нѣмъ 12 зв., 17 зв., 55, 93 зв., 138 зв.; нѣмоу 10 зв.; нѣмы 16 зв. (2)

нѣмъий 17 зв., 55, 93 зв.; нѣмъимъ 93

нѣнакоюмь 54

нѣчьто 2; нѣчто 21 зв., 49 зв.

О, Ѡ

·ѻ·тъ 52 зв.

о 1 (2), 1 зв., 4 зв., 5 зв., 7, 7 зв., 8, 8 зв. (3), 10, 10 зв., 11 (3), 12 зв. (2), 15 зв. (2), 16, 17 зв., 18, 18 зв., 19 (3), 20 (2), 21 зв. (3), 22, 22 зв., 23 зв., 27 зв. (3), 28, 28 зв., 31, 32 зв., 33 зв., 35 зв., 36, 37 зв. (2), 39, 39 зв., 40 (3), 40 зв., 41 зв., 43 (2), 43 зв. (3), 44 (2), 47 зв., 48 зв. (2), 49 зв., 50 зв., 55 (5), 57 зв. (2), 59, 59 зв., 60 зв. (2), 61 зв., 63 зв. (3),

64, 64 зв., 65 (2), 66, 67 зв. (2), 70 (4), 70 зв., 72, 72 зв., 74 зв., 76, 76 зв., 77, 78, 79 зв. (2), 82, 83, 85, 85 зв., 86, 87 (3), 87 зв., 88, 88 зв., 89 (2), 89 зв., 91 зв., 93 зв. (2), 94, 94 зв. (4), 95, 95 зв., 97, 97 зв., 99 зв., 100 (2), 100 зв. (2), 102, 103 (2), 103 зв. (2), 104 (3), 105, 105 зв. (2), 106 зв., 107 (3), 107 зв., 108 зв., 109 (2), 110 зв. (2), 111 (2), 111 зв., 112 (3), 112 зв., 113, 113 зв., 114 (2), 114 зв. (4), 115 зв., 116, 116 зв. (2), 119 (2), 120 зв. (2), 124, 124 зв. (2), 127, 130 (3), 131 зв., 132 зв. (2), 133 зв. (2), 134, 135, 136, 138 (3), 142 зв.; **ѡ** 1, 3 зв., 8, 18 зв., 19 зв., 20 (2), 21 зв. (2), 23 зв., 24, 24 зв., 35, 37, 38 (2), 38 зв., 39 зв., 43, 43 зв., 44, 44 зв., 45, 45 зв., 48, 48 зв., 50 зв., 52, 52 зв., 60, 65, 65 зв., 71 зв., 72 зв., 79 зв., 81 зв., 85 (2), 94 зв., 95 (2), 104, 113 (7), 114 зв., 115 зв., 116, 118 зв. (3), 127, 128, 130, 130 зв. (2), 132 (2), 133 зв., 135 (2), 135 зв., 137, 138, 140 зв., 141

об 1 зв., 20 зв., 46, 134

оба 6, 16 зв., 21 зв., 27, 47 зв., 50, 58, 72, 106, 109, 127, 138 (2), 142 зв.; **ѡба** 94; **обою** 21 зв., 23, 100 зв., 105 зв., 106, 107 зв., 109 зв., 117 зв., 118; **ѡбою** 82 зв., 87 зв., 98; **обоѥ** 5, 13 зв.; **ѡбоѥ** 46, 127 зв.; **обѣ** 36 зв., 71 зв. (2); **ѡбѣ** 50 зв.; **обѣма** 3 зв., 6, 7, 17, 87, 106 зв., 108; **ѡбѣма** 49 зв.

обаче 9 (2), 20, 47, 53 (2), 57, 59, 60 зв., 63, 64 (2), 86 зв., 87 зв., 89 зв., 105, 106 зв. (2), 109, 110, 127, 142 зв.; **ѡбаче** 62, 86 зв.

обещьници 25 зв.; **обьщьници** 101 зв.

оби 90; **обиста** 120; **обитъ** 120, 122

обидоуть 65

обижю 21; **ѡбидите** 133; **обидѣлъ** 76

обиноуꙗ сѧ 95, 114, 115 зв.

обитѣль 81 зв., 106; **обители** 111, 130; **обитель** 111 зв.

обладають 21 зв., 94 зв.; **обладающе** 86 зв., 106 зв.; **обладающю** 132 зв.

облакъ 59 зв., 140, 140 зв.; **ѡблака** 140; **облацѣхъ** 26 зв., 79, 83, 85, 99 зв., 110

область 63 зв., 87 зв., 97 зв.; **области** 56, 88 зв.

облачающе сѧ 8 зв.

облачити сѧ 35 зв.; **облачаше сѧ** 53 зв., 55 зв.

ѡблецѣте 80 зв.; **облекоша** 116 зв.; **ѡблекоша** 118, 118 зв. (2); **облечена** 35; **объкъ** 89; **объчена** 8 зв., 56; **ѡбъчена** 33 зв.; **ѡбъченъ** 132 зв.

облечете сѧ 3 зв., 59; **облечемⷭ҇ъ** 8; **облечете сꙗ** 8; **облече сѧ** 8, 59

облиꙁахоу 53 зв.

ѡбличаѥмъ 43
обличити 129 зв.; обличи 1; ѡбличить 113
облѣжають 90 зв.
облѣють сѧ 38
облобызаше 49 зв.; облобыза 80 зв., 109 зв.; облобызающи 50
обложать 65
обльстѧть 99 зв.
обнижаѥть сѧ: сѧ обнижаѥть 34 зв.; сѧ обнїжаѥть 34 зв.
образъ 66, 76 зв., 108 зв.; ѡбразъ 31 зв., 100; образомь 25 зв.
обратить 138 зв.(2); обрати 47 зв.; ѡбрати 3
обратить сѧ 75 зв.; ѡбратїть сѧ 62; обративъ сѧ 35, 54, 70, 106 зв.; ѡбративъ сѧ 49 зв.; ѡбративъ … сѧ 52 зв.; обратите сѧ 19 зв., 24; обратѧть сѧ 13; обратѧⷭть 105; ѡбратѧть сѧ 32; обращь сѧ 14 зв., 18, 53 зв., 61 зв., 87; обращь … сѧ 89 зв.; ѡбращь сѧ 88; [обр]ащь … сѧ 45
оброкы 133 зв.
оброученѣ 129 зв., 136; оброученою 130
ѡбрѣзатъ 138 зв.; обрѣжють 131 зв.
обрѣмененний 9 зв.
обрѣтаю 60, 88 зв., 116 зв. (2), 117, 125; обрѣтахоу 65, 83; обрѣтаꙗ 55 зв.; обрѣтаѥть 11, 11 зв., 55 зв.
обрѣтають сѧ 4; обрѣтоша сѧ 69
обрѣте сѧ 80 зв., 129 зв.
обрѧщеши 24; обрѣте 20 зв., 22, 22 зв., 27 зв., 44, 60, 82, 82 зв., 91 зв., 97 зв., 109, 109 зв., 136; ѡбрѣте 39, 74, 87 зв., 91 зв.; обрѣтоста 64 зв., 81, 81 зв., 86, 86 зв., 106, 132; ѡбрѣтоста 132; обрѣтохомъ 88 зв., 91 зв.; обрѣтохъ 15, 89 (2); ѡбрѣтохъ 53 зв.; обрѣтоша 34 зв., 53 зв., 56, 110, 130, 142 (2); ѡбрѣтоша 110, 118; обрѣтъ 14 (2), 97, 126; обрѣтъше 46 зв., 92; обрѣтъій 17; обрꙗщета 81, 96; обрꙗщете 5 зв., 54 зв. (2); обрꙗщеть 1, 5 зв., 54 зв., 79 зв., 102 зв., 128; ѡбрꙗщеть 63; обрѧщета 64 зв., 85 зв.; обрѧщете 9 зв., 34 зв., 130, 130 зв.; обрѧщеть 17, 18 зв., 27, 54 зв., 59, 66 зв., 74; обрѧщють 50 зв., 51
обоувени 35 зв.
обоуродивѣють 2
ѡбъѥмлють 48
обычай 72, 116 зв., 117 зв., 120; обычаю 87 зв., 132, 135; ѡбычаю 44, 87, 107, 138
ѡбьхожаше 35 зв.

обьꙗдениѥмь 85
обѣдоуѥть 56 зв.
обѣдъ 34 зв., 61, 61 зв.; **обѣда** 56 зв.
обѣсѧть 20; **обѣшеною** 119, 120 зв.
обѣщаша 81 зв.; **обѣщано** 135
обѧжють 71 зв.; **обѧѕа** 61; **обѧѕано** 96
ѡвий 51 зв.
ѡвиоудовъ 43
ѡвиоудъ 129; **ѡвиоуда** 129
овогда 93 зв.
овоудоу 125
овча 10 зв., 109; **овчате** 10 зв.
овъ 34 зв.; **ѡвъ** 34 зв.; **ови** 45 зв., 51 зв., 110, 122 зв., 139, 141; **ѡви** 94; **ово** 11 зв., 12 (3), 13 (3), 31, 51; **ового** 31 зв. (3), 48, 98 (3), 119; **овоⷢⷪ** 119; **овомоу** 40 (3), 103 (2); **ѡвомоу** 103; **овы** 122 зв.; **ѡвы** 75 (2)
овьца 6 зв., 45, 128, 128 зв. (2); **овца** 85 (2), 104, 128 (3); **ов҆ца** 36; [**овь**]**ца** 45; **ѡвца** 82, 103 зв.; **ов҆цамъ** 41; **ов҆цахъ** 128; **овьцамъ** 6; **ѡвьцамъ** 127 зв.; **овьць** 1; **овьцѣ** 5 зв.
овьчахъ 4
овѧѕана 116
огради 31 зв., 75, 98
огражахоу 63
огнь 4, 18 зв., 20, 24, 52 зв., 63, 71 зв. (4), 85 зв., 88, 93 зв., 104, 112, 115 зв., 133; **ѡгнь** 10, 28 зв.; **огневи** 101; **огньмь** 10, 14, 71 зв., 133 зв. (2); **ѡгньмь** 28 зв., 128; **огнꙗ** 59 зв.; **ѡгнꙗ** 83; **огнѧ** 25 зв.
ѡгньнаго 101 зв.; **огньноѥ** 71 зв.; **огньноую** 57 зв.; **огньнѣмь** 7
огньноу 14, 14 зв., 126, 128; **огньно** 71 зв.; **ѡгньно** 20; **огньнѣй** 2, 24 зв.
одебелѣ 12 зв.
одежа 8, 35, 59; **ѡдежа** 3 зв.; **одежахъ** 4, 80; **ѡдежею** 35; **одежи** 3 зв., 8, 48 зв.; **одежю** 80 зв.
ѡдежѣмъ сѧ 4
одръ 47, 92 зв. (3); **ѡдръ** 47, 49 зв., 92; **одромъ** 38; **ѡдромъ** 32; **одромь** 55 зв.; **одрѣ** 10, 39, 46 зв.; **одрѣхъ** 37 зв.
ѡдъж҆ди 63
одьржа 71; **одьржими** 56; **одьржимъ** 68; **ѡдьржимы** 29
одьржимыꙗ 1 зв.
одѣньѥ 122; **одѣнийхъ** 77

ѡдѣ сѧ 4
одѣхомъ 85 зв., 104; **ѡдѣна** 48 зв.; **одѣнъ** 83; **одѣсте** 85, 85 зв., 104 (2); **ѡдѣша** 118
одѣѥть 4, 59
оженить сѧ 72; **оженитⷭ҇ь** 72; **ожени сѧ** 23 зв., 100, 141
оживеть 14 зв., 95 зв.; **оживе** 80 зв.
озираше сѧ 35
ѡзиꙗ 129; **озию** 129
ѡкаменений 91 зв.
окаменїлъ 105; **окаменено** 69 зв.; **окамено** 37
оклеветайте 133
око 2 зв., 3 (2), 7 зв. (3), 20, 21, 39, 56 зв., 71 зв.; **ѡко** 56 зв.; **ока** 5; **оком́ь** 20, 71 зв.; **очесе** 5 (2), 48; **ѡчеси** 48; **очи** 13 (2), 17 (2), 20, 29 зв. (2), 44, 46 зв., 53 зв., 54, 69 зв. (3), 71 зв., 82 зв., 96 (2), 105, 109 зв., 114, 135, 140 зв.; **очима** 13, 105; **оцѣ** 5 (3), 47 зв. (2), 48; **ѡцѣ** 47 зв.; **очию** 32, 75 зв., 78, 98 зв.; **ѡчию** 29 зв., 65
околъı 36 зв., 50 зв.
ѡкопаю 60
ѡкроуг҄неѥ 37 зв.
ѡкрьстъ 35 зв.; **окрⷭ҇тъ** 60, 138 зв., 139; **ѡкрⷭ҇тъ** 96
окрⷭ҇тьнꙗꙗ 50 зв.; **окрьстьнихъ** 36
олтарь 101 (2); **олтареви** 2; **олтарем́ь** 57 зв., 101, 102; **олтарьм́ь** 2; **ѡлтарѧ** 138
ѡлѣꙗ 102 зв.; **ѡлѣй** 103
омочить 54; **омочи** 50; **омочивъıй** 81 зв., 108 зв.
омъıванiꙗ 38 (2)
онъ 10 зв., 11, 12, 12 зв., 13 зв. (2), 14, 16 зв., 17 зв., 18, 19 зв., 21, 21 зв., 22 зв., 23, 27 зв., 33, 36, 36 зв., 41 (3), 44 зв., 49 зв. (2), 50, 51 (3), 51 зв., 52, 54, 55 (2), 55 зв., 56, 57, 58 зв. (4), 60, 60 зв. (3), 61 (2), 62, 63 (3), 66 (2), 67, 67 зв., 68 зв., 70 (2), 71, 71 зв. (2), 72, 72 зв. (2), 73 зв. (2), 74 (2), 76, 80 зв. (2), 81 зв., 83, 83 зв. (5), 86, 87 (2), 88 (2), 88 зв. (2), 89, 93 зв. (2), 94, 95, 98 (2), 100, 103, 106, 107, 108, 108 зв., 110, 113 (3), 115, 120, 124 зв., 127 зв. (2), 131, 131 зв., 133, 134, 141 зв.; **онъ** 1 зв.; **ѡнъ** 10, 23, 27, 27 зв., 29 зв., 32 зв., 35, 36, 41, 56, 59 зв., 87, 116, 118 зв.; **она** 5 зв., 15 зв., 17 зв., 39, 41 (2), 64 зв., 81, 86 (2), 94 зв. (2), 95 зв., 106, 126 зв., 136, 141 зв. (2); **они** 12 зв., 18, 19 зв., 20 зв., 22, 23, 31 зв., 36 зв., 39 зв., 45 зв., 50 зв., 51 зв., 52, 53, 65 зв. (3), 70 зв., 71, 72, 73 (2), 75, 76, 76 зв., 81 зв. (2), 82 зв., 83,

84 (2), 87 (2), 88 зв. (2), 89 (2), 91 зв., 94, 95, 97 зв., 100, 105 зв., 107 (2), 108, 110, 115 (2), 117 (2), 120 зв., 122 зв., 125 (2), 126 зв., 130 зв. (2), 139; Они 110; ѡни 34 зв., 76 зв., 93, 118 (2), 127 зв.; ѡнї 60; оно 1 зв., 4 зв., 5, 5 зв. (2), 8, 9, 9 зв. (2), 10, 10 зв. (2), 11, 11 зв., 12 (2), 12 зв., 14, 14 зв., 15 (2), 15 зв., 16, 16 зв. (2), 17, 17 зв., 18, 18 зв., 19, 19 зв., 21, 21 зв., 22 (2), 22 зв., 23, 23 зв., 24 (2), 27, 28 (2), 28 зв. (2), 29 (2), 29 зв., 30 (2), 30 зв., 31 (2), 32, 33, 33 зв., 34, 35, 35 зв. (2), 36, 36 зв., 37 (2), 37 зв., 38, 38 зв., 39 (2), 41, 43 (2), 43 зв., 44 (2), 44 зв. (2), 46, 46 зв. (2), 48, 49 (2), 49 зв., 50 (2), 50 зв. (2), 51, 51 зв., 52 зв. (2), 53, 54, 55, 55 зв., 56 зв., 58 (2), 58 зв., 60 (2), 60 зв. (2), 61, 61 зв., 62, 62 зв., 63, 63 зв., 64, 64 зв., 65, 65 зв., 66, 67, 67 зв., 68, 69 (2), 69 зв., 70 (2), 70 зв. (2), 71, 72, 72 зв., 73 зв., 74 (2), 75, 76 (2), 76 зв. (2), 77 зв., 79 зв., 81 (2), 82 зв., 83 зв., 84, 85 зв., 87, 88 зв., 91, 91 зв. (2), 92, 92 зв., 93, 93 зв., 94 (2), 94 зв., 96, 97 зв., 98 зв., 99 зв., 104 зв., 105 зв., 106, 115, 116 (2), 117, 118, 119, 119 зв., 120 (3), 120 зв., 122 (2), 124, 124 зв., 125, 126 зв., 127, 131, 131 зв., 132, 133 зв. (2), 134 (2), 135, 137, 139, 140, 140 зв., 141, 142, 142 зв.; оного 30, 71, 78 зв.; оной 72; оноу 20 зв., 22; ѡноу 50; оноу 17 зв., 19 зв., 32 зв., 36 зв. (2), 69 зв., 115; онъı 17 зв.; ѡнъı 33, 41; онѣ 122; онѣмъ 12, 32; онѣхъ 57

онъде 79; онде 62 зв., 99; он҆де 62 зв.; ѡнде 26

[онъı дн҃и] он҃ъı 129 зв., 136

оплотомь 75, 98; оплътомь 31 зв.

оплюють 94 зв.

оправдиша 48 зв.

оправ҆диши сѧ 19

ѡправьданийхъ 138

ѡправьда сѧ 9

оправьдающе 73 зв.; оправданъ 78 зв.

оправьдити сѧ 61; ѡправди сѧ 49

опрѣснъци 79 зв.; опрѣснокъ 81 зв., 106 (2), 108; опрѣснькъ 68 зв. (2), 86

опоустѣниє 68

опоустѣють 55

орли 99 зв.; ѡрли 26 зв. (2), 63

ороужиє 135 зв.; ороужиꙗ 55; ороужиємь 82 зв. (2), 109 зв. (2); ороужьємь 115

орющь 75 зв.

осаньна 81, 96 зв. (3), 97; осан҆на 81

[освѧщаєть] ос҃щаєть 101

осєлъ 96 зв.; осли 97
осиӥна 121 зв.
осилити 31
осиꙗ 130, 140 зв.; осию 129
осквьрнити 38 зв.; осквьр҆нити 38 зв.; ос҆квьрнити 38 зв.
ѡсквьрнѧть сѧ 116 (2)
оскоудѣють 87, 106 зв.; оскоудѣємо 66 зв.
оскърбѣ 45
ослаблєнъ 10, 46 зв.; ослаблєна 92; ослаблєномоу 10, 10 зв., 47, 92, 92 зв.; ѡслаблєномоу 92 зв.; ослаблєнъıй 92
ослабѣють 22, 39 зв.
ослѣпи 105
ослѧ 96 зв.; ослꙗ 64 зв., 71, 96; ѡслѧ 97
ѡсмоє 64 зв.
основана 48
основанїꙗ 48; основаниє 48, 61 зв.
основанъ 4 зв., 7 зв.
особь 32 зв., 36, 77 зв., 142 зв.; ѡсобь 93
осолити 72
осолить сѧ 2, 71 зв. (2)
оставити 25; остави 2, 3, 5, 33 зв. (2), 47 зв., 54 зв., 60, 62 (2), 75 зв. (2), 76 зв. (2), 100, 124 зв., 133 зв.; ѡстави 10 (2), 23 зв., 28 зв., 62; оставивъ 13 зв., 17 зв., 22, 69 зв.; ѡставивъ 49; оставивъшє 38, 61, 75 зв.; ѡставивъшє 38; оставилъ 40, 84 зв., 102 зв.; ѡставилъ 26 зв., 121; оставистє 25; ѡставистє 101 зв.; оставитє 13 зв., 16 зв., 28, 74 зв., 87 зв., 114, 127 зв.; оставить 1, 3 зв., 27, 38 зв., 72, 73, 74 зв. (2), 76 зв. (2), 79 зв.; ѡставить 63—63 зв.; оставихомъ 3 зв., 63, 73; оставихъ 28; оставиша 76 зв., 81; ѡставль 134; оставльша 5 зв., 28, 28 зв.; оставльшє 5 зв., 82 зв., 100, 110; ѡставльшє 31 зв.; оставлю 20 зв., 111 зв.; оставѧть 65
оставить сѧ 58; оставит҇ь 58; оставѧт҇ь 30 зв.
оставлєниꙗ 30 зв.
оставлꙗти 57, 92 зв., 101 зв.; оставлꙗйтє 74 зв.; оставлꙗєтє 24 зв.; оставль 83, 109 зв.; оставлѧшє 29; оставлѧю 111 зв.; оставлѧємъ 54 зв.; оставлѧєть 128
оставлꙗєть сѧ 40, 60 зв.; оставлꙗєт҇ь 63 (3), 102 зв.; оставлѧєть сѧ 25 зв.; ѡставлꙗєть сѧ 40; ѡставлꙗєт҇ь 102, 102 зв.

ѻстанеть 67 зв.; **ѻста** 58 зв., 126 зв., 132; **ѻстани** 39, 44 зв., 133 зв.; **ѡстани** 121; **ѻстаноуть** 119 зв., 121 зв., 125 зв.; **ѻстанѣте** 20 зв., 79 зв.; **ѻстати** 37, 77 зв.; **ѡстати** 102

ѻстраꙗ 133

ѻстрию́мь 68

ѻстрогъ 65

ѡсоудить 11; **ѻсоудꙗть** 11; **ѡсоудꙗть** 94; **ѻсоудѧть** 21; **ѡсоудѧть** 56 зв.; **ѻсоуди** 126 зв.; **ѻсоудиша** 83, 117; **ѡсоудиша** 120 зв.; **ѻсоужени** 5; **ѡсоуженъ** 113

ѻсоудить сѧ 47 зв.; **ѻсоудиши сѧ** 19; **ѡсоудѧть сѧ** 47 зв.

ѻсоужаю 126 зв.; **ѻсоужайте** 5; **ѡсоужайте** 47 зв.

ѻсоуженью 24 зв., 77 зв., 80; **ѡсоужение** 101; **ѡсоужений** 119; **ѻсоужений** 120 зв.

ѻсъıплю 60

ѻсѣнить 136 зв.

ѻсѣнѧꙗ 140

ѿ 1 (2), 1 зв. (3), 2, 2 зв. (2), 3 (2), 3 зв., 4 (5), 4 зв. (2), 5 (2), 6 зв. (2), 7 (2), 7 зв., 8 (2), 8 зв. (3), 9 (2), 9 зв., 10 (2), 10 зв., 11 (3), 12 (2), 12 зв. (3), 13 зв., 14 (2), 14 зв. (4), 15, 15 зв., 16 (4), 16 зв. (2), 17, 17 зв. (2), 18 (5), 18 зв. (2), 19 (5), 20 (5), 20 зв., 21, 21 зв., 22, 22 зв. (2), 23 (3), 23 зв. (2), 24 (4), 25 зв. (5), 26 (2), 26 зв. (4), 27 зв., 28 (4), 29 (4), 29 зв. (3), 30 (5), 30 зв., 32, 32 зв., 33 (3), 33 зв. (2), 34 зв., 35 (3), 35 зв., 36, 36 зв., 37 зв. (4), 38 (3), 38 зв. (4), 39 (2), 39 зв., 40 зв. (4), 41 (3), 43, 43 зв. (2), 44, 44 зв., 45 зв. (8), 46 (6), 46 зв. (5), 47, 48 (6), 48 зв. (2), 49 (2), 49 зв. (2), 50 (2), 50 зв. (6), 51, 51 зв. (4), 52 (4), 52 зв., 53, 53 зв. (3), 54 (4), 54 зв. (3), 55 (3), 55 зв. (4), 56 (4), 56 зв., 57 (5), 57 зв. (5), 58 (4), 58 зв. (2), 59 (5), 59 зв. (4), 60, 60 зв., 61 (2), 61 зв. (3), 62 (3), 62 зв. (4), 63 (3), 63 зв., 64 (6), 64 зв. (6), 65 (3), 65 зв. (5), 66 зв., 67, 67 зв. (3), 68 (3), 68 зв., 69 (4), 69 зв., 70 (2), 71 зв. (3), 72, 72 зв., 73 (2), 74 (3), 75 (4), 75 зв. (2), 76, 76 зв., 77 (2), 77 зв. (3), 78 (2), 78 зв., 79 (4), 80 (4), 80 зв. (4), 81 (5), 81 зв. (3), 82 (4), 82 зв. (4), 83, 83 зв. (3), 84, 84 зв. (4), 85 (3), 85 зв. (3), 86, 86 зв. (3), 87 зв. (6), 88 (2), 88 зв. (5), 89 зв. (2), 90 (5), 90 зв., 91 зв. (2), 92, 92 зв., 93 (3), 94 (2), 94 зв. (2), 95 зв. (2), 96 (2), 96 зв. (3), 97 (5), 97 зв. (4), 98 (2), 98 зв. (2), 99, 99 зв. (4), 100 (2), 100 зв., 101 зв., 102 (4), 102 зв., 103, 103 зв. (5), 104 (3), 104 зв. (5), 105 (5), 105 зв., 106 (3), 106 зв. (2), 107 (2), 107 зв., 108, 108 зв. (3), 109 (2), 109 зв. (2), 110 зв., 112 зв. (5), 113 (5), 113 зв. (4), 114 (4), 114 зв. (8), 115, 115 зв. (3), 116 (4), 116 зв. (4),

117 зв. (2), 118 (2), 119, 119 зв. (3), 120 (4), 120 зв. (2), 121 (3), 121 зв. (3), 122 (5), 122 зв., 123 (2), 124 (2), 124 зв. (2), 125 зв. (3), 126 (3), 126 зв. (2), 127, 128, 128 зв., 129 (4), 129 зв. (10), 130 (4), 130 зв. (2), 131 (3), 131 зв. (2), 132, 132 зв. (3), 133 (3), 133 зв. (7), 134, 135 зв. (3), 136 (3), 136 зв. (2), 137, 138 (2), 139, 139 зв., 141 (3), 142 (2), 142 зв. (3)

ѻтай 95 зв., 115 зв., 129 зв.

ѿбѣжаша 110

ѿвали 122; **ѿваленъ** 142

ѿврати сꙗ 3

ѿвьргоша 48 зв.; **ѿвьргъ** 74; **ѿвьржени** 5 зв.; **ѿвьрженъ** 58

ѿвьргоу сѧ 3 зв., 82, 109; **ѿвьргꙋ сѧ** 7; **ѿвьржє сѧ** 83 зв., 88, 110—110 зв., 110 зв., 116 (2); **ѿвьргъый сѧ** 58; **ѿвьржеть сѧ** 3 зв., 52; **ѿвьржетⷭ҇ь** 7, 70, 92 зв.; **сѧ ѿвьржеть** 18, 18 зв.; **ѿвьржеши сѧ** 82, 83 зв., 87, 88, 107, 109, 110 зв., 111

ѿвьрꙁеть сѧ 5 зв. (2); **ѿверꙁоша сѧ** 121 зв.; **ѿвьрꙁє сѧ** 43; **ѿвьрꙁета сѧ** 29 зв.; **ѿвьрꙁоста сѧ** 17, 93; **ѿвьрꙁоша сѧ** 133 зв.; **ѿвьрꙁошⷭ҇а** 139; **ѿвьрꙁоуть сѧ** 54 зв.; **ѿвьрꙁоутⷭ҇ь** 54 зв. (3)

ѿвьрꙁоу 13 зв.; **ѿвьрꙁи** 20, 24, 41, 69, 103; **ѿвьрꙁоуть** 66 зв.; **ѿвьрꙁъ** 1 зв.; **ѿвьрꙁъшє** 130 зв.; **ѿвьрꙁъый** 96; **ѿвьръсто** 91 зв.

ѿвѣтъ 130 зв.; **ѿвѣта** 117, 125; **ѿвѣтѣхъ** 66, 132

ѿвѣщати 37 зв., 62, 71, 82 зв., 100 зв.; **ѿвѣща** 30 зв., 33, 41, 43 зв. (2), 58 зв., 61, 70 зв., 77 (2), 84 (2), 91 зв. (3), 95, 104 зв., 105, 107, 107 зв., 108, 110 зв., 111, 111 зв., 114, 115, 115 зв. (2), 116, 116 зв. (3), 117, 117 зв., 118, 125; **ѿвѣщав** 122; **ѿвѣщавати** 67 зв. (2); **ѿвѣщавашє** 83, 83 зв., 88 зв., 117 зв., 133 зв.; **ѿвѣщаваюши** 83, 84, 110, 115 зв., 125; **ѿвѣщавъ** 3 зв. (2), 8 зв., 9, 9 зв., 11, 11 зв., 12, 12 зв., 14, 15, 16, 16 зв. (2), 17 зв., 18 зв., 19, 21, 21 зв., 22 зв. (2), 23 (3), 23 зв., 24 зв., 27, 36, 37, 38 (2), 40 зв., 41 (3), 41 зв., 43 зв., 48 зв., 49, 49 зв. (2), 51, 51 зв., 52, 54 зв., 55, 55 зв., 57, 60 (2), 60 зв. (2), 61, 62 зв., 64 зв. (2), 65, 65 зв., 67, 69 (2), 70, 70 зв., 71, 72 (2), 72 зв. (2), 73, 74 (2), 74 зв., 75 (2), 76 зв. (2), 77, 77 зв. (2), 80 зв., 81 зв., 82 зв. (2), 83 зв., 84, 85 зв., 86, 87 зв., 88 зв., 93 зв., 94, 97 зв. (2), 98 (2), 98 зв., 100, 103, 103 зв., 104, 104 зв., 108, 108 зв. (2), 109, 110, 119, 120 зв., 124 зв., 128, 133, 133 зв., 136 зв., 138 зв., 139 зв. (2), 140, 140 зв.; **ѿвѣщавъшє** 23, 51 зв., 63, 65 зв., 66, 67, 75, 98; **ѿвѣщавъши** 39, 139; **ѿвѣщайтє** 75 (2); **ѿвѣщаша** 39 зв., 41, 45 зв. (2), 94, 103, 116, 117 (2), 118, 123, 125; **ѿвѣщаю** 4 зв.; **ѿвѣщають** 85, 85 зв., 104 (2); **ѿвѣщаєтє** 88; **ѿвѣщаєть** 85 зв., 104

ѿдамь 61; **ѿда** 27 зв., 49 зв. (2); **ѿдадите** 31 зв., 76 зв.; **ѿдадѧть** 31 зв.
ѿженете 25 зв.
ѿиметь 55
ѿиметь сѧ 12, 12 зв., 23 зв., 55 зв., 64; **ѿиметⷭ҇ь** 29, 32 зв., 98 зв., 124 зв.
отиноудь 2 зв., 64 зв.
отирати 107, 108; **ѡтираше** 49 зв.
ѿити 19 зв., 33 зв., 56; **ѿдоуть** 104; **отиде** 131, 131 зв., 134; **ѿиде** 10 зв., 13 зв., 16, 17 зв., 20 зв., 29 зв., 30, 31 зв., 33 зв., 40, 44, 50 зв., 65 зв., 72 зв., 75, 80, 92, 98, 103, 117 зв., 122, 127 зв., 136 зв.; **ѡтидоша** 34 зв., 130, 131; **ѿидоша** 31 зв., 61, 75 зв., 100; **ѿидоуть** 85 зв.; **ѿидѣте** 14 зв.; **ѿшедши** 122; **ѿшьдъ** 14, 105; **ѿшьдъшема** 8 зв., 48 зв.; **ошедъ** 117 зв.; **Ошьдъшемъ** 131
ѿкръвение 135
ѿкрыти 9 зв.; **ѿкрылъ** 9, 64, 127; **ѿкрыша** 92
ѿкрыетⷭ҇ь 7, 57 зв.; **ѿкры сѧ** 105; **ѿкрыютⷭ҇ь** 135 зв.
ѿкоудоу 13 зв., 15, 15 зв., 22, 23, 35 зв., 39 зв., 69 (2), 75, 97 зв., 117, 124, 125, 127 зв.
ѿлоучать 14 зв., 126
ѿлоучите сѧ 4 зв.
ѿмладѣла 26 зв.
ѿмѣтаюте 38 зв.
ѿмѣтаютⷭ҇ь 127; **ѿмещющемъ … сѧ** 58 зв.; **ѿмѣташе сѧ** 83 зв.; **ѿмѣтаѧй сѧ** 105 зв., 127 (2); **сѧ ѿмѣтають** 127
ѿнелѣже 50, 60, 68 зв., 93 зв.
ѿнюдоуже 55 зв.
ѿпоустити 22, 27, 44, 72, 89; **ѿпоусти** 19 зв., 36, 39 зв., 41, 56, 69 зв., 71, 89 (2), 90 зв., 118, 119; **ѿпоустї** 50 зв.; **ѿпоустите** 47 зв.; **ѿпоустить** 19 зв., 22 зв., 36 зв. (2), 84, 90 зв.; **ѿпоустїть** 90 зв.; **ѿпоустѧть** 47 зв.; **ѿпоущь** 22, 22 зв.; **ѿпоущю** 39 зв., 84, 89 (2), 116 зв. (2), 117 зв., 118
ѿпоустить сѧ 19 (2), 50; **ѿпоуститⷭ҇ь** 19 (2)
ѿпоущати 10 зв., 47 (2), 89, 92 зв., 117 зв.; **ѿпоущаше** 84; **ѿпоущаемъ** 90 зв.; **ѿпоущаете** 90 зв. (2); **ѿпоущаеть** 50; **ѿпоущаеши** 135
ѿпоущають сѧ 10, 50 (2), 92; **ѿпоущають … сѧ** 10, 46 зв., 47, 92 зв.
ѿпоущение 44, 108 зв., 132 зв., 133, 139
ѿрадоу 44
ѿрадьнѣе 6 зв., 9, 53; **ѿраднѣе** 53
отре 97; **ѡтре** 50; **ѡтеръши** 95

отребить 112
ѿрещи сѧ 141 зв.; ѿрекъ сѧ 36 зв.; ѿречеть сѧ 61 зв.
ѿречєна 66 зв.; ѿрⷱ҇єна 66 зв.
ѿригноу 13 зв.
ѿрицати сѧ 66 зв.
ѿроди 25 зв.
отроковица 14 зв., 15 зв., 34 (2), 58 зв. (3); ѡтроковица 34; отроковицє 58 зв.; ѡтроковїцє 34; отроковици 15 зв., 34; отроковицю 34, 39
отрокъ 15 (3), 19, 24 зв., 53 зв., 131, 132; отрока 60 зв.; отрокомъ 15 зв.; отрокы 131
отроча 19 зв. (2), 52, 63, 70 зв., 72 зв., 130 зв. (2), 131, 131 зв. (3), 135, 135 зв., 139 (3); ѡтроча 113 зв., 131, 135; отрочатє 93 зв., 131, 131 зв., 138 зв.; отрочати 130, 130 зв.; отрочатъ 70 зв.
отрочищемъ 49
ѿрѣза 87 зв.
отрѣшаѥта 64 зв. (2); ѡтрѣшаѥта 86(2); отрѣшающема 64 зв., 86; отрѣшаѭща 81
ѡтрѣшити 133 зв.; отрѣшиста 81; отрѣшитє 96; отрѣшить 64 зв.; отрѣшьша 64 зв., 81, 96; ѡтрѣшьша 85 зв.
ѿсєлѣ 59 зв., 86 зв., 88, 91 зв., 102, 106 (2), 110, 111, 124
ѿстойть 16
ѿстоупають 51 зв.; ѿстоупи 87 зв.; ѿстоупитє 69
ѿсоудиⷭ҇ть 5
ѿсѣкахоу 81
ѿсѣци 2 зв., 20, 71 зв. (2)
ѿсюдоу 24 зв., 54, 60, 112
ѿтолѣ 18, 105 зв., 108, 117, 134
ѿтрѧсаѥмъ 53
ѿтрѧсѣтє 6 зв., 36, 58
ѿтоуда 2 зв., 5 зв., 14 зв., 16
ѿтоудоу 7, 10 зв., 16 зв., 17, 20 зв., 28 зв., 34, 35 зв., 36, 54, 58, 60, 72, 94; ѿтоудꙋ 39
ѿходить 60 зв.; ѿходꙗ 79 зв., 103; ѿходѧщей 36; ѿхожашє 135 зв.
ѿщетить 18 зв., 52, 93
[отьць] оц҃ь 3, 6 зв., 9 зв., 25 зв., 55, 57, 80 зв. (2), 101 зв., 105 зв., 106 зв., 107, 111 (2), 111 зв. (2), 112 (4), 114 (2), 139 зв.; ѡц҃ь 3 зв., 4, 8 (2), 16 зв., 25 зв., 28, 34 зв., 39 зв., 47 зв., 54 (2), 59, 59 зв., 66, 74 зв. (2), 78 зв., 79 зв., 80 зв. (2), 87, 90, 90 зв. (5), 93 зв., 101, 101 зв., 102,

104 зв., 105 зв., 108, 111 (2), 112, 113 зв., 115 зв., 128 зв., 132, 135, 139; оц҃а 6 зв., 7 (2), 16 (2), 17, 71, 72, 73, 101, 109 зв., 111 (4), 111 зв. (2), 112, 112 зв. (3), 113 (2), 114, 122 зв., 134 зв.; ѡц҃а 1, 1 зв., 3, 3 зв. (2), 4, 4 зв., 5 зв., 9 зв., 10, 11 зв., 14, 16, 18 зв., 20 (2), 27, 28 зв., 29 зв., 34, 34 зв., 38 зв. (2), 54 (2), 54 зв., 59 зв., 61 зв., 62, 72 зв., 73, 80 зв., 81, 85, 90, 90 зв., 93, 93 зв., 104, 108 зв., 111, 112, 112 зв., 113, 128, 128 зв., 131 зв., 132, 133, 136 зв., 139; оц҃и 47 зв., 111 зв.; ѡц҃и 57, 111 (2); ѡц҃мъ 138 зв.; оц҃мь 1, 3 зв., 5 зв., 7; ѡц҃мь 3, 7, 9 зв., 21 зв., 111 зв.; оц҃ю 58 зв., 90 зв., 107, 113, 113 зв. (2), 114; ѡц҃ю 16, 38 зв. (2), 58 зв., 60 зв., 80, 90 зв., 111 (2), 112, 118 зв., 139; оц҃ѩ 80 зв.; ѡц҃ѩ 80 зв. (2); оч҃е 104 зв., 109, 114 (2), 114 зв. (3), 115 (2), 119 (2), 127; ѡч҃е 9 (2), 53 зв., 54 (2), 54 зв., 64 (2), 80, 80 зв. (2), 82, 87 зв., 89 зв., 90 зв., 96, 104 зв., 109, 127

[отьчиноу] оч҃иноу 14 зв.

[отьчьствии] оч҃ьствий 15 зв., 44; ѡч҃ьствий 35 зв., 44 зв.

[отьчьство] оч҃ьство 15, 34, 126; ѡч҃ьство 35 зв.; ѡч҃ьства 130

[отьчю] оч҃ю 23; ѡч҃ю 98; оч҃и 52

ѿѩти 136, 138 зв.; ѿѩтъ 46; отѧти 39; ѡтѧти 41

ѿѥмлющаго 47 зв.; ѿѥмлющемоу 47 зв.

отѧгъчають 85; отѧгъчали 109 зв.; ѡтѧгъчали 82 зв.

ѡхонию 129

ощютать 52; очютиша 39 зв.; ѡчютиша 102 зв.

оцьта 84 зв.; оцта 119 зв.; ѡцьта 121; оцетъ 119, 119 зв., 120 зв.

ѡцьтано 118 зв.

оцѣпьнѣють 93 зв.

оучисти сѧ 7 зв.; оучⷭ҇ти сѧ 44 зв., 92 (2); оучⷭ҇тиша сѧ 69 (2)

оучистити 7 зв.; оучⷭ҇тити 92; оцѣсти 78 зв.; оучистите 101 зв.; оучⷭ҇ти 25

оучищають сѧ 8 зв.; оучїщають сѧ 48 зв.

оучищаѥте 25, 56 зв., 101 зв.; оцѣщающей 25; оучищайте 6; ѡчїщайте 127 зв.

оучищениѥ 92

П

·п҃· 135 зв.

пагоубъı 37, 98 зв.

падаѩ 92; падающихъ 39, 41, 53 зв.

падаѥть 7

падениѥ 4 зв., 7 зв., 135

падеть 23 зв., 66; паде 11 зв. (2), 12 (2), 31 (3), 33 зв., 39, 51 (2), 51 зв. (2), 60, 69, 72 зв., 80 зв., 82, 95 зв., 109; падоша 4 зв., 115, 140 зв.; падоуть 68; падъ 27 зв. (2), 43 зв., 58, 93 зв., 104 зв.; падъше 130 зв.; падъший 51 зв.; падъый 23 зв., 66; падѣте 89 зв.

падетⷭь 55; паде сꙗ 7 зв.; паде сѧ 4 зв. (2), 7 зв.

пажить 128

пакости 3, 110

пакы 1 зв., 3 зв., 9, 14 (2), 20, 20 зв., 29 зв., 30, 31 зв., 34 зв., 45, 68 зв., 69 зв. (2), 72 (3), 74, 75 (3), 81, 82 зв., 83, 83 зв. (3), 84 (3), 89, 91, 95 (2), 96, 98, 104 зв., 105, 108 зв., 109, 109 зв. (2), 110 зв., 111, 111 зв., 113 зв. (4), 115, 116 (2), 116 зв. (2), 117, 120, 121 зв., 123, 125, 126, 126 зв., 142 зв.

памꙗть 80, 86 зв., 107 зв.; памⷮꙗ 105 зв., 106 зв.

параклитъ 111 зв., 113 (2); параклита 111 зв.

параскивгий 117; параскевꙿги 125, 125 зв.; параскивгию 120

пастоухъ 75 зв., 85, 128; пастоуси 131 зв.; пастоуха 5 зв., 36

пастъ 80 зв.; паси 45; пасомо 12 зв., 33 зв., 56; пасоущий 12 зв., 33 зв., 56

пастырь 103 зв., 128 (2), 128 зв., 130; пастыре 130; пастыри 130; пастырї 130 зв.; пастырꙗ 109; пастырѧ 82

пасха 68 зв., 79 зв., 106, 107 зв.; паⷭ 116; пасхоу 68 зв. (2), 81 зв. (4), 86 (3), 86 зв. (2), 106 (5), 108 (3), 116, 116 зв.; пасхы 96 зв.; пасцѣ 107, 117, 125

паче 1, 2, 3, 3 зв. (2), 4, 6, 7 (2), 8 (2), 10 зв., 17, 35, 41, 49 зв., 55, 59 (2), 60, 71 зв., 73 зв., 78 зв., 82, 84 (2), 93, 103, 105, 117, 118, 127 зв.

пекъый сѧ 3 зв., 59, 72 зв.; пекъый сꙗ 8

перси 119 зв.; пьрси 45, 78 зв., 89 зв.

петрова 91 зв.; петровъ 9 зв.

петръ 3 зв., 6, 16 зв., 18, 20 зв., 22 зв. (2), 24, 30, 45 (2), 46, 51 зв., 58 зв., 63, 70, 73, 74 зв., 77 зв., 82 (2), 83, 83 зв., 88 (6), 94, 107, 107 зв. (2), 108 (3), 109 (2), 110 (2), 110 зв. (3), 115 зв. (3), 116 (3), 139 зв. (2), 140, 140 зв., 142, 142 зв. (2); пе[тръ] 45; петра 5 зв., 68 зв., 82, 83 зв., 86, 88, 106, 109, 115 зв., 140, 140 зв., 142 зв.; петре 87, 106 зв.—107; петрови 18, 24, 34, 70, 82 зв., 109, 110 зв., 115 зв. (2); петроу 58 зв., 83 зв., 107, 108, 142 зв.; петрꙋ 83 зв.

пещероу 21 зв., 65, 74 зв.

пещь 4, 8, 14, 14 зв., 59, 126, 128

печаль 13, 26, 37, 113 зв. (2); печали 13, 26 зв., 51 зв., 79, 84 зв., 87 зв., 122 зв.; печальми 85; печалью 32

печальнъ 4, 29 зв.; печаленъ 15 зв., 71 зв.; печални 113 зв. (2); печальна 71 зв., 82; печальни 79
печаше сѧ 97
печеши сѧ 3 зв., 124 зв.; печеши сꙗ 8; печете сѧ 59
пигана 57
пилатъ 60, 83 зв., 83 зв.—84, 84 (4), 88 зв. (3), 89 (4), 116 (3), 116 зв. (5), 116 зв.—117, 117 (5), 117 зв. (2), 118 (3), 120, 120 зв., 122, 125 (6); пилата 119 зв., 120, 121 зв., 125 зв.; пилатоу 83 зв. (2), 84, 88 зв. (2), 89, 90, 110 зв., 120 (2), 122, 125, 132 зв.; пилатоу 120 зв.
пиръ 61 зв.
пиры 58, 107
писанию 44; писаний 31 зв.; писаниꙗ 63 зв., 75 зв., 76 зв., 82 зв., 119 зв.
писати 138; писа 91 зв.; писана 45, 137; писано 8 зв., 21 зв., 43 зв. (3), 48 зв., 60 зв., 65, 70 (2), 74 зв., 81 зв., 82, 87, 97, 97 зв., 107, 108 зв., 109, 130 зв., 132 зв., 133, 135; писаною 112 зв., 118 зв.; писаше 126 зв. (2); пишемыхъ 45 зв., 137
пистикиꙗ 97; пистикїꙗ 79 зв.
питають 3 зв., 8, 59
пити 21 зв. (2), 27, 59, 59 зв., 82, 86 зв., 94 зв., 106, 108 зв., 115 зв., 120 зв. (2); питї 102 зв.; пїти 138 зв.; пивъ 46; пїй 62 зв.; пийте 108 зв.; пихомъ 69; пиша 82; пию 82, 94 зв. (2), 108 зв., 109 зв.; пиꙗ 9 (2); пиꙗхоу 63; пиюмъ 4; пиюте 3 зв., 8, 87; пиють 12, 45 зв.; пью 75 зв.; пьюще 39 зв., 53, 102; пьꙗ 49 (2); пьꙗхоу 62 зв.; пьюмъ 8; пьюте 106 зв.; пьють 49, 92 зв.; пьюши 75 зв.
пища 3 зв., 6, 8; пищи 48 зв.; пищю 27, 102 зв.
пишеть сѧ 38; пишеть 38
плакати 5; плачеши 142 зв.; плакасте 9, 49; плакахомъ 49; плачете 34; плачѣте 89 зв.; плачющи 131 зв.; плачющий 1 зв.
плачеть сѧ 95 зв.; плака сѧ 65, 88, 110 зв.; плакахоу сꙗ 58 зв.; плакахоу сѧ 89 зв.; плакаше сѧ 83 зв., 142 зв.; плачи сѧ 49 зв.; плачѣте сѧ 58 зв., 89 зв.; плачюща сѧ 34, 95 зв.; плачюще сѧ 46 зв.; плачющи сѧ 49 зв., 142 зв.; плачющю сѧ 95 зв.
плата 5, 29
плащаницю 120 (2); плащаницею 122
плачь 14, 14 зв., 15, 27, 35, 69, 102 зв., 103 зв., 126, 128, 131 зв.
плевелъ 13 зв., 14, 127 зв. (2), 128; плевели 14, 128 (2); плевелы 13, 13 зв. (3), 127 зв. (3)

племене 23 зв., 76 зв. (3); **племена** 19, 26 зв.; **пламени** 54; **племꙗ** 76 зв.
плеща 100 зв.
плищюющь 14 зв.
плъдить 32 зв.
плъдъ 13 зв., 23 зв., 32 зв.; **плодъ** 4 (2), 12, 13, 19 (2), 31, 51 зв. (2), 60, 62 зв., 75, 104 зв., 112 (4), 112 зв. (2), 124, 127 зв.; **плода** 65 зв., 82, 97 зв., 108 зв., 133; **плодомъ** 98; **плоды** 4, 133; **плъда** 4, 13, 19, 22, 22 зв., 32, 48 (3), 51 зв., 60 (2), 74, 86 зв., 106, 112 (2); **плъдовъ** 4 (2); **плъдомъ** 31 зв.; **плъды** 31 зв. (2), 36 зв., 98, 98 зв. (2)
плъть 26, 27 (2), 72 (2), 79, 82 зв., 99, 109, 133, 139 зв.; **плоти** 114
пльвати 83; **пльвахꙋ** 118 зв.
плѣвъı 133 зв.; **плевъı** 14
плѣненї 68
плѣнъ 55
плѣньникомъ 44
плюноꙋвъ 93; **плюноꙋвъше** 118
плꙗса 15 зв.; **плꙗсасте** 49; **плѧсасте** 9; **плѧсавъши** 141
по 3 зв., 4 зв., 5, 5 зв., 10 (3), 10 зв., 12 (4), 12 зв. (2), 14 зв., 15 (2), 16 (2), 17 (2), 17 зв., 18, 18 зв. (2), 20 зв. (2), 21 (3), 22 зв. (5), 23, 24 зв., 26, 26 зв., 27 (2), 28 (3), 28 зв., 29 (2), 29 зв., 30, 32, 32 зв., 33 зв., 34, 35, 36 зв. (4), 37, 38 (5), 40 (2), 44 (2), 44 зв., 45 (2), 45 зв., 47 зв., 48 (2), 49 (2), 50 зв. (2), 51 зв., 52 (3), 52 зв. (3), 56 (2), 57 зв. (2), 59 зв., 61, 62 (3), 63, 64, 64 зв., 65 (2), 65 зв., 66, 68, 69 зв. (2), 70 (2), 70 зв. (3), 71 зв., 72 (2), 73, 74, 75 (2), 75 зв., 78, 79, 79 зв. (3), 80, 81 (2), 81 зв. (2), 82, 82 зв., 83 (3), 83 зв. (2), 84, 84 зв., 86 (2), 86 зв. (2), 87 (2), 87 зв. (3), 88, 88 зв., 89 зв. (2), 90, 91 зв., 92, 92 зв. (3), 93, 95 (2), 96 зв. (2), 97, 97 зв., 98 зв., 99, 99 зв., 100 зв., 103, 104 зв. (2), 106, 106 зв. (2), 107 (3), 107 зв. (2), 108 (2), 109, 109 зв., 110, 110 зв. (4), 111, 115 зв., 116, 116 зв., 117, 118, 118 зв., 119 (2), 119 зв. (2), 120 зв. (2), 121 (2), 121 зв. (2), 122, 123, 125 зв. (2), 126 зв., 129, 131 зв., 132 (3), 134, 135 (3), 135 зв., 136 зв., 137, 138 (3), 138 зв. (2); [по] 45
поб'дѣти 109
побивати 126 зв.; **побиваꙗ** 25 зв., 60 зв., 102
побити 95; **побиша** 31 зв., 98; **побиꙗ** 60; **побьють** 65 зв.
побѣдить 55; **побѣдихъ** 114
побѣдоꙋ 131
повапленомъ 25, 101 зв.

поведоша 89 зв.

повелить 56 (2); **повели** 10, 12 зв., 22 зв., 62, 120 зв.; **повелї** 62; **повелѣ** 7 зв., 10, 15 зв., 19 зв., 22, 27, 27 зв., 33 зв., 36 зв., 39 зв., 52, 56, 58 зв., 67, 72, 73 зв., 79 зв., 81, 92, 96 зв., 108, 122, 122 зв., 126 зв., 129 зв., 141 зв.; **повелѣнаго** 133; **повелѣномоу** 106 зв.; **повелѣною** 75 зв. (2)

повелѣнїю 129 зв.

повиноуютъ 64, 127 (2)

повиноуꙗ сѧ 132

повиньнъ 2 (3), 30 зв., 101, 110; **повїньнъ** 2; **повиньноу** 83

повитъ 130 (3)

повреци 39, 41; **повергъ** 117 зв.; **повьргоша** 16 зв.; **повьргъ** 44 зв.; **повьрже** 60 зв.

повѣдай 56; **повѣда** 58 зв., 66 зв.; **повѣдаша** 33 зв., 50 зв., 73 зв.; **повѣдающе** 60

повѣдѧть 140 зв.; **повѣдꙗть** 93; **повѣдите** 140 зв.; **повѣжь** 7 зв., 33 зв., 37, 69 зв., 77 зв., 98 зв.

повѣсть 138

погна 92

погорѣ 31

погребению 105 зв., 107 зв.; **погребение** 80; **погребенью** 117 зв.; **погребениꙗ** 97

погрести 62

погрети 10 (2), 62; **погребоша** 16, 53 зв.

погроужати сѧ 4 зв.

погроуѕѧть 20

погрѣбати 120

погрѧѕноути 33

погоубити 7, 51, 52, 65, 91 зв.; **погоуби** 34 зв., 62 зв., 63; **погꙋбивъый** 17; **погоубили** 30, 68 зв.; **погоубилъ** 93 зв.; **погоубитъ** 28 зв., 44 зв., 52 зв.; **погоубить** 17 (2), 18 зв. (2), 31 зв., 52 (2), 63 (2), 66, 70 зв., 75 зв., 93 (2), 98 зв., 104 зв., 128, 131; **погоублю** 115 зв.; **погоубѧть** 10 зв., 118

погъыбають 109 зв.; **погъыбаюмъ** 4 зв., 33, 50

погъыбелнъый 114 зв.

погъыбьноути 60 зв.; **погъыб'ноути** 62; **погъыбе** 114 зв.; **погъыбнете** 60; **погъыб'нете** 60; **погъыбнеть** 2 зв. (2), 124 зв. (2); **погъыб'неть** 1; **погъыб'ноуть** 5, 29; **погъыбъшаго** 1, 20, 76; **погъыбъшимъ** 6, 41, 127 зв.; **погъыбьнеть** 67 зв.; **погъыбьноуть** 46

погъыбѣль 4

подави 12, 51 зв.

подавлѧють 32

подавлѧютⷭ҇ь 51 зв.
подасть 54 зв., 55 (2), 133
подвигъше сѧ 130
подвижать сѧ 79; подвижѣте сѧ 68 зв.
подвиꙁа сѧ 96 зв.; подвиꙁалы сѧ 116 зв.
подвиꙁѣ 109
подобаєть 18, 18 зв., 37, 52, 58, 60 зв., 62 зв., 70 (2), 76, 78, 78 зв. (2), 84 зв., 87, 94, 98 зв., 105, 107, 124 зв., 128 зв., 142, 142 зв.; подобаше 25, 28, 40 зв., 57, 101 зв., 103 зв., 109 зв.
подобите сѧ 25; подобїте сѧ 90 зв.
подобьнаꙗ 38 зв.
подобьно 13 зв. (2), 14 (2), 68 зв. (2), 86, 126 (2), 133 зв.; подобно 20 зв., 60 зв., 81 зв., 106, 127 зв.; подобꙿно 14, 68 зв.
подобьнъ 3 зв. (2), 8 зв., 14 зв., 17, 126; подобенъ 17, 48 (3); подобꙿна 38, 77, 105 зв., 106, 108; подобни 49 (2); подобьна 37 зв., 68 зв., 83 зв., 100 зв.; подобьни 66 зв., 101 зв.
подолкоу 16, 37 зв.; подолкы 100 зв.; подолꙿкы 34; подолꙿцѣ 14 зв.; подолъцѣ 58 зв.
подражахоуть 119
подъ 15 (3), 25 зв., 32 (2), 32 зв., 33, 36, 39, 53 зв. (3), 55 зв., 56 зв., 60 зв., 91 зв. (2), 96 зв., 102, 134 зв.
подъклонити 10, 62
подъкопати 40, 66 зв., 102 зв.; подъкопатї 26 зв.
подъкоповають 91 (2)
подънебⷭ҇нѣй 62 зв.; подънебⷭ҇ныхъ 62 зв.
подъножиѥ 2 зв.; подъножию 37 зв., 67 зв., 77, 100 зв.
подъꙗти 100 зв.
поженѣте 62 зв.
пожидѣте 82, 109
пожирающе 25, 101 зв.
поꙁдѣ 19 зв., 22 зв., 28 зв., 74, 74 зв., 81, 121 зв.
поꙁнайте 4 (2); поꙁна 115; поꙁнавъше 16; поꙁнали 111; поꙁнано 19, 32 зв., 55 зв.; поꙁнасте 111; поꙁнахъ 115; поꙁнаша 18 зв., 36, 37 зв., 113, 115
поꙁнаєть сѧ 7, 48
поꙁобаша 11 зв., 31, 51
поꙁоръ 89 зв., 119 зв.
пойдоу 113; пойдете 112; пойди 29 зв., 72 зв.; пойдоста 81 зв.

поймаѥть 11 зв.

поймоу 111; поймеѥть 2 зв., 3, 23 зв., 27, 55 зв., 67, 76 зв., 100; пойми 1, 131, 131 зв.; поймъ 63 зв., 93, 109; поймъше 84, 125; поймы 18; поймѣте 116, 117, 125

покадити 138

покажи сѧ 7 зв.; покажї сѧ 92; покажѣте сѧ 69

показати 17 зв., 37, 102; покажеть 81 зв., 86 зв., 106; покажи 111 (2); покажѣте 31 зв., 66, 100; показа 43 зв.; показавъ 89; показавы 89

покаꙗние 12, 49, 92 зв., 132 зв.; покаꙗнїе 133; покаꙗнию 133

покаѥть сѧ 62, 75 зв.; покайте сѧ 28, 132, 134; покаюˮть сѧ 54; сѧ покаюˮть 36; покаꙗли сѧ 9, 53; покаꙗша сѧ 9, 11, 56 зв.; покаѥте сѧ 60 (2)

поклонитъ сѧ 104 зв.; поклонїтъ сѧ 130 зв.; поклони сѧ 33, 41; поклониста сѧ 122; поклониша сѧ 122 зв.; поклонишⷭа 22 зв., 130 зв.; поклониши сѧ 43 зв. (2); поклонь сѧ 126 зв. (2), 132 зв.; поклоньше сѧ 118; поклоню сѧ 130 зв.

поклонь 87 зв.; поклоньшемъ 142

покою 9 зв.

покоꙗ 11, 55 зв.; покой 9 зв.

покровѣхъ 7

покрывати 83; покрываѥть 55 зв.

покрыйте 89 зв.; покровено 57 зв.; покрывено 7

покъıвающе 118 зв., 121

полагаю 128, 128 зв.; полагахоу 120; полагахꙋ 37 зв.; полагаюˮть 36 зв.; полагаѥть 55 зв., 56 зв.

положити 46 зв., 54 зв.; положено 90; положенъ 32, 64, 90, 120; положи 30 (2), 48, 90, 107, 108, 122, 125, 130; положисте 95 зв.; положите 67 зв.; положить 27, 59 зв., 61 зв., 102 зв., 112 зв.; положихъ 112 зв.; положиша 120, 120 зв., 139, 141 зв., 142 зв. (2); положишї 111; положю 37 зв., 67 зв., 100 зв., 111, 131; положѭ 77

полотьма 27, 59 зв.

полоу 30, 135; полъ 1 зв., 10, 27, 33, 76, 115, 134, 141 зв.; полы 102 зв.

полоунощи 41, 54 зв., 79 зв., 103

пол҆зовалъ 16

польза 52, 93, 104 зв.

польѕьно 2 зв.

польскаго 8

помавахоу 139; помаваꙗ 138 зв.

помазание 90

помаѕатї 80; **помажи** 90 зв.; **помаѕа** 44, 50 (2), 97; **помаѕавъшиꙗ** 94 зв. — 95
пометенъ 11 зв., 55 зв.
помиловати 28; **помилова** 33 зв.; **помїловани** 1 зв.; **помїловахъ** 28; **помилоуй** 17, 18 зв., 24, 29, 41, 53 зв., 69, 73 зв. (2), 74 (2)
поминайтє 63, 113
помнить 113 зв.; **помнитє** 69 зв.; **пом҆нитє** 112 зв.; **помьнитє** 18
поможеть 124 зв.; **помоѕи** 41, 93 зв. (2)
помолитъ сѧ 22 зв., 36 зв., 46, 78; **помоли сѧ** 82 зв., 90 зв., 109, 109 зв.; **помолить сѧ** 20 зв.; **помолю сѧ** 82, 109
помориѥ 16 зв., 134; **помориꙗ** 46; **поморьꙗ** 46 зв.
помрачитⷭ҇ь 79
помꙑсли 39
помꙑслитє 58
помꙑшлениѥ 47, 52; **помꙑшлениꙗ** 10, 16 зв., 51, 52, 55, 135 зв.; **помꙑшлениѥмь** 61
помꙑшлѧти 47; **помꙑшльшю** 129 зв.; **помꙑшлꙗстє** 70 зв.; **помꙑшлꙗхоу** 18, 97 зв.; **помꙑшлꙗшє** 62 зв.; **помꙑшлꙗющє** 92 зв.; **помꙑшлꙗѥтє** 69 зв., 92 зв.; **помꙑшлѧхоу** 23, 69 зв.; **помꙑшлѧхꙋ** 65 зв.; **помꙑшлѧшє** 136; **помꙑшлѧющемъ** 133 зв.; **помꙑшлѧꙗ** 53 зв.; **помꙑшлѧѥтє** 18, 47
помьрькнеть 26 зв., 99 зв.; **померчє** 119; **помьрчє** 89 зв.
помѣтайтє 5 зв.
помꙗнєши 2; **помꙗноу** 110 зв.; **помꙗноувъ** 83 зв.; **помꙗноуша** 97 зв., 142; **помꙗнѣтє** 142; **помѧни** 54, 119, 121; **помѧноу** 88; **помѧноухомъ** 120
понести 118, 120 зв.; **понесє** 10; **понесъшемъ** 21
понетьскомоу 110 зв., 120 зв., 132 зв.
поносѧть 2, 46 зв.; **поношаста** 121
поношениѥ 136; **поношенїѥ** 138 зв.
поноуди 19 зв., 22
понꙗвоу 83; **понꙗвою** 83; **понѧвою** 90
пониѥ 16, 37 зв., 109
пониѥже 23 зв., 28, 33, 85 зв. (2), 104 (2); **понєжє** 55, 56 зв., 65, 117 зв., 119 зв., 121 зв., 125 зв., 138 (2)
попелѣ 9, 53
попероуть 5 зв.; **попрано** 51
попираѥмъ 68
поприщь 95

поражю 82, 109; пораꙁи 82 зв., 87 зв.; пораꙁимъ 87 зв.
породиꙗ 101 зв.
порока 138
пороуганиѥ 21
пороуганъ 131
пороугають сѧ 94, 63 зв.; пороугавъ сѧ 89; пороугаша сѧ 118, 118 зв.
посагають 23 зв., 67 (2), 76 зв., 100; посагахоу 62 зв.; посагающє 39 зв., 102
посагнѥть 72 (2)
посадити 36 зв.; посадитє 50 зв.; посадить 66 зв.; посадиша 50 зв.
послати 65 зв. (2); посла 6, 8, 20 зв., 31 зв. (2), 34 зв. (3), 44, 48 зв. (2), 52 зв. (2), 53, 53 зв., 58, 64 зв., 65 зв., 66 зв., 68 зв., 75 (4), 80, 81, 81 зв., 85 зв., 86, 88 зв., 96 (2), 98 (3), 106, 114, 114 зв. (3), 115 (2), 116, 117 зв., 124 зв., 127—127 зв., 141 зв.; пославъ 15 зв., 61 зв., 130 зв., 131, 141; пославъшаго 17, 52, 70 зв., 105 (2), 108 зв., 111 зв., 112 зв., 127 (2); пославъшемꙋ҃ 113; пославъый 105 зв., 134; посланаꙗ 64 зв., 86; послани 82 зв.; посланий 53 зв.; посланъ 41, 44 зв., 136, 138 зв.; посланыꙗ 25 зв., 60 зв., 102; посласта 95; послахъ 87, 89, 107, 114 зв.; послаша 16, 30 зв., 63 зв., 75 (2), 76; послѥть 14, 26 зв., 79, 81, 96 зв., 99 зв., 111 зв., 128; послѥши 54; послю 25 зв., 48 зв., 57, 65 зв., 102, 113 (2), 132 зв.; посъли 53 зв.; посълю 8 зв.
послоужїши 43 зв.; послоужать 21 зв., 94 зв.; послоужить 21 зв., 94 зв.; посл҃ꙋжить 66 зв.; послоужихомъ 85 зв., 104
послоухъ 29 зв., 71, 83
послоушаниѥ 29
послоушатъ 46, 46 зв., 68 зв.; послоушавъшє 130 зв.; послоушайтє 38 зв. (2), 140, 140 зв.; послоушала 75 зв.; послоушахоуть 77; послоушашє 141 (2); послоушають 5, 28 зв., 33, 36, 50 зв., 54 (2); послоушающа 132; послоушающє 65, 132; послоушаѥть 1 (3), 6 зв., 116 зв.; послоушаѥши 96
послоушьство 36, 67 зв., 78 зв., 83; послоушьства 16 зв., 83 (2), 88 зв.
послоушьствоуѥтє 25 зв., 57, 101 зв.; послоушьствовахоуть 44; послоушьствовашє 104 зв.; послоушьствоуй 72 зв.; послоушьствоують 84; послоушьствоуѭть 83
послѣ 78
послѣди 23, 41, 43 зв., 98
послѣдокъ 29
послѣдоу[й] 45; послѣдоваста 5 зв.; послѣдовавъшей 3 зв.; послѣдоваша 1 зв., 16
послѣдоующемоу 53 зв.

послѣдь 23 зв., 31 зв., 73, 98 (2), 103, 110, 110 зв.
послѣдьний 21, 45 зв., 95 зв., 105 зв.; **послѣднемоу** 21; **послѣднєю** 71; **послѣднїи** 21; **послѣдʼнихъ** 21; **послѣдьнемь** 71; **послѣдьнии** 3 зв. (2), 73 (2); **послѣднѧꙗ** 120 зв.; **послѣдьнихъ** 126 зв.; **послѣдьнюю** 2 зв., 60; **послѣдьнѧꙗ** 11 зв., 55 зв.
послѣжє 23 зв., 67, 75, 76 зв., 100
посохꙑ 82 зв. (2), 87 зв., 115
поспѣшить 38 зв.
посредѣ 1 зв., 6 зв., 13, 15 зв., 19 зв., 20, 24, 36 зв., 44 зв. (2), 51, 51 зв., 52 зв., 68, 70 зв., 83, 87, 88 (2), 91, 106 зв., 125, 126 зв. (2), 127 зв., 132
поставити 135; **постави** 19 зв., 24, 43 зв., 52, 58 зв.—59, 70 зв.; **поставить** 27 (2), 59 (2), 85, 102 зв. (2), 103 зв.—104; **поставиша** 105 зв., 108; **поставлю** 40, 40 зв., 103 зв. (2); **поставльшє** 126 зв.
поставлꙗють 134 зв.
постижє 55
постилахоу 65, 81 (2), 86, 96 зв. (2)
постимъ сѧ 5; **постѧть сѧ** 5 (2)
постомь 94, 135 зв.
пострадати 18, 52, 62 зв., 70, 94; **пострадавъши** 35; **пострадахъ** 117 зв.; **постражеть** 70
постꙑдить сѧ 93; **постꙑдитⷭь** 52 (2), 93
постьланоу 81 зв., 86 зв., 106
посоуди 89
посꙑшє 31
посꙑлаю 52 зв.; **посꙑлають** 31, 99 зв.; **посꙑлаєть** 30
посѣкаєть сѧ 4; **посѣкаєтⷭь** 133
посѣти 49 зв., 139; **посѣтистє** 85, 85 зв., 104 (2)
посѣчеши 60; **посѣци** 60
посѣщениꙗ 65
посѧди сѧ 71
потока 115 (2)
потомь 137
потопъ 39 зв., 62 зв.; **потопа** 39 зв., 102
потребить 133 зв.
потребоу 124 зв.
потребьноу 141
потроусеноу 47 зв.

потрѧсе сѧ 121 зв.
потъ 109
потъкнеть сѧ 95 (2)
потъщавъ сѧ 76 (2)
потьрпи 27 зв.; **потьрпї** 27 зв.
пооучити сѧ 67 зв.; **пооучайте сѧ** 78 зв.
пооущають 82 зв.
похотѣний 32
похотѣти 2 зв.
похощеть 46
похоулѧхоуть 73 зв.
почивайте 82 зв., 109 зв.; **почивай** 62 зв.; **почийте** 36
почитасте 31 зв.
почиють 53; **почившихъ** 121 зв.
поч҆теть 104 зв.
почⷭ҇тить 16
поѣхаша 32 зв.
поꙗдающей 77 зв.
поꙗсаше сѧ 45
поꙗсть 52 зв.
поꙗсъ 132 зв. (2); **поꙗсѣхъ** 6, 35 зв.
поꙗхъ 66 зв.; **поꙗ** 21, 34, 67 (3), 76 зв. (2), 82, 131; **поꙗтъ** 94, 116 зв., 119 зв., 125 зв., 131 зв., 137, 140, 140 зв.; **поꙗша** 76 зв.
поꙗшеть 45
поѥмлеть сѧ 40 (2); **поѥмлеⷭ҇ть** 63 (3), 102 зв. (2)
поѭща 79 зв.
праваꙗ 133
праведенъ 119 зв.; **правьдьнъ** 89 зв. (2), 129 зв., 135; **правьд҆ни** 66; **правьдьна** 25 зв., 102, 138, 141; **правьдьни** 25 зв., 101 зв.
праведника 118; **праведникоу** 117 зв.; **правьд҆ника** 17; **правьдьникъ** 49, 92 зв.; **правьдьници** 13, 85, 85 зв., 104—104 зв., 128; **правьд҆ници** 14
праведный 115; **праведьнаго** 102; **правьд҆ныхъ** 25 зв.; **правьдьнаго** 25 зв., 57; **правьдьний** 104; **правьдьнымь** 23 зв., 98; **правьдьныхъ** 12, 14 зв., 61 зв., 101 зв., 126, 138 зв.; **правьдьныꙗ** 3
право 15, 17, 18 зв., 19 зв., 20 (2), 23, 24, 24 зв., 25 зв., 27, 36, 37, 63, 66, 68, 69 зв., 70 зв., 72 зв., 73, 74 зв. (2), 77 зв., 79, 80, 82, 90, 90 зв.
правы 132, 132 зв., 133

правьда 2; **правдоу** 119; **правдѣ** 113 (2), 120 зв.; **правьдоу** 133 зв.; **правьдъı** 1 зв. (2), 4, 8, 59 зв.
правьд҆ничю 17; **правьд҆ничѥ** 17
правьдьно 20 зв. (2)
правѣ 49 зв., 61
праꙁдьникъ 45 зв., 68 зв., 79 зв., 84, 97, 104 зв., 106, 107 зв.; **праꙁдьника** 107, 132; **праꙁдьникъı** 89
праꙁдьнъ 11 зв.; **праꙁдьни** 20 зв.; **праꙁдьно** 19; **праꙁдьнъı** 20 зв. (2)
прапроудноу 116 зв.; **прапроудн҇ⷪу** 116 зв.
прапроудоу 118 зв. (2)
прахъ 6 зв., 36, 53, 58
прашахоу 84, 89
пребиють 125 зв.; **пребиша** 119 зв. (2), 121 зв. (2), 125 зв. (2); **пребьють** 119 зв., 121 зв.
пребоудеть 105 зв., 112 зв.; **пребоудет[ь]** 112; **пребоудете** 112 (2); **пребоудоуть** 112; **пребоудѣте** 6; **пребⷭ҇ъı** 95, 124
пребъıваю 112; **пребъıвайте** 35 зв., 53, 58; **пребъıваше** 138 зв.; **пребъıвають** 39; **пребъıвающей** 87, 106 зв.; **пребъıвающь** 134 (2); **пребъıваꙗ** 28; **пребъıваꙗй** 111; **пребъıваѥть** 13, 32, 45 (2), 104 зв., 105, 111 зв.; **пребъıли** 9
превеꙁъше сѧ 22 зв.
прегрѣшениꙗ 28, 74 зв. (2)
прегъıбающе 118 зв.
преданиꙗ 16 (2), 38; **преданїꙗ** 16; **преданий** 28; **преданию** 38 (2); **преданиѥ** 38 (3), 38 зв.; **преданиѥмь** 38 зв.
предасть сѧ 9 зв., 81 зв.; **предатиⷭ҇** 52
предати 97; **преда** 28, 31 зв.; **предавъ** 117; **предавъıй** 108 зв., 117 (2), 120 зв.; **предадꙗть** 6 зв. (2), 63 зв., 78 зв.; **предадѧть** 21, 37, 94, 98 зв.; **предали** 66, 116; **предамь** 43 зв., 105 зв., 108; **предана** 43 зв., 54; **предани** 67 зв.; **преданоу** 142; **преданъ** 21, 24 зв., 86 зв., 94 (2), 106 зв., 107 зв., 116 зв., 134; **предасте** 38 зв.; **предасть** 2 (2), 6, 6 зв., 30, 31 зв., 32 зв., 60, 68 зв. (2), 78 зв., 81 зв. (3), 84, 89 зв., 98 зв., 99, 103, 105 зв., 106 (2), 107, 108, 108 зв. (2), 116 зв., 117, 118, 119 зв., 125, 125 зв.; **предаша** 59 зв., 83 зв. (2), 84, 110 зв., 116 зв., 117 зв., 120 зв., 138
предатель 46
предаю 89 зв., 119; **предающаго** 86 зв., 106 зв., 108; **предающе** 67 зв., 78 зв.; **предаꙗй** 45, 82 зв. (2), 109 зв. (2); **предаꙗше** 115 (2); **предаѥши** 87 зв.
предаѥть сѧ 82 зв.; **предаѥтⷭ҇ь** 108 зв., 109 зв.; **предаѥта сѧ** 7

преди 64
предъ 1, 2 (2), 3 (2), 3 зв. (2), 5 зв., 7 (3), 8 зв. (2), 9, 16 зв., 24 зв., 36 зв., 39, 39 зв., 43 зв., 46 зв. (2), 47, 48 зв. (2), 52 зв. (2), 53 зв., 54 зв., 57 зв. (3), 58 (2), 58 зв., 64 (2), 66, 69, 70 зв., 71, 73 зв. (2), 78 зв., 79, 80 зв. (2), 83 зв., 85 (2), 87 зв., 89, 90 (2), 92, 92 зв., 94 зв., 96 зв., 101, 103 зв., 105, 110 зв., 117 зв., 118, 127, 130 зв., 132 зв. (2), 134, 134 зв., 135 (2), 138 (2), 138 зв. (3), 139, 140, 140 зв., 142; **пред** 118; **предъı** 7
предъидеши 139; **предъидеть** 138 зв.; **предъидоѹщей** 81; **предъидоѹщий** 73 зв.
предълагають 39 зв.; **предълагаѥмаꙗ** 53
предъложениꙗ 9 зв., 91; **предъложенїꙗ** 51
предъложити 50 зв.; **предъложи** 13 зв.; **предъложите** 39 зв.; **предъложиша** 39 зв.
предъставшї 135 зв.
предъстойть 32 зв.; **предъстоꙗй** 138 зв.
предъсѣданиꙗ 57, 71, 100 зв.
предьнюю 64 зв.; **предьнемь** 71
предѣлъ 12 зв., 33 зв., 41, 72, 93; **предѣлъı** 20 зв., 22, 39 (2), 93; **предѣлѣхъ** 131, 134
преже 8, 10, 11, 12 зв., 13 зв., 18 зв., 24, 32 зв., 36, 36 зв. (2), 39 зв., 53, 56 зв., 61 зв. (2), 62, 62 зв., 67 зв., 70 (2), 76, 77, 78 зв. (2), 79, 82, 83 зв., 84 зв., 86 зв., 88, 89, 90 зв., 91 зв., 96 зв., 97, 99, 102, 106, 107, 109, 110 зв., 112, 112 зв., 114, 115, 120, 123, 126 зв., 127 зв., 129 зв., 131 зв., 135, 142 зв. (3)
прежевъꙁлѣганиꙗ 100 зв.
прежеꙁваниꙗ 80
прежесѣданиꙗ 34 зв.
преꙁорьство 39
преиꙁлиха 93
прейдеть 24 зв., 79, 134 зв. (2); **прейде** 7, 10, 12 зв., 14 зв., 17, 20 зв.; **прейди** 24 зв.; **прейдоста** 132; **прейдѣмъ** 32 зв.; **прейти** 68, 79 зв.; **прейтї** 85; **прешьдъ** 28 зв., 82, 109; **прешьдъше** 37; **прешьлъ** 12 зв.; **прѥшьдъше** 17 зв.
преклонь 119 зв., 125 зв.
прекратѧть сѧ 26; **прекратѧⷭ҇ть** 99; **прекратили сѧ** 99; **сѧ прекратили** 26
прекъı 135 зв.
прелогатаꙗ 66
преломить 131; **преломи** 22, 82, 86 зв., 106 зв., 108 зв.; **преломивъ** 50 зв.; **преломихъ** 69 зв.; **преломль** 19 зв., 36 зв., 39 зв.
прельстити 26, 99; **прельстить** 37, 98 зв.; **прельстїть** 77 зв.; **прельстѧть** 37, 78, 98 зв., 99; **прельщени** 68, 84 зв.; **пр[ѣ]льщени** 45 зв.

прельсть 13
прельщаѥте сѧ 23 зв., 76 зв. (2)
прельщенїѥ 79
прелюбодѣй 2 зв.; прелюбодѣй 78
прелюбодѣйвѣмь 93
прелюбодѣйствоуюши 2 зв.; прелюбодѣйствова 2 зв.
прелюбодѣꙗние 27; прелюбодѣꙗни 126 зв.; прелюбодѣꙗний 126 зв.; прелюбодѣꙗниꙗ 39
прелюбъı 29 зв.
премоудрость 35 зв., 49; премдрⷭ҇ть 15, 57; премоудрости 131 зв., 135 зв.; премоудростї 56 зв.; премдрⷭ҇ти 67 зв.; премоудростию 132
премоудръ 64, 127; премоудръı 25 зв., 102; премоудръıхъ 9
премълчи 44 зв.
пронесеть 74 зв.
преобидить 73 зв.; преобидите 20
преобрази сѧ 140, 140 зв.
препирахоу 57 зв.
препоꙗсанъ 107, 108; препоꙗсана 66 зв.
препоꙗшеⷭ҇ть 66 зв.; препоꙗса сѧ 107, 108; препоꙗсавъ сѧ 75 зв.
препоутьйхъ 37 зв.
[преречеть] пререⷱ҇ть 131
преселениꙗ 129 зв. (2); преселенїи 129; преселение 129
преславьна 47
престати 57 зв.; преста 22 зв., 50, 54
престолъ 2 зв., 101 зв., 136 зв.; престоломь 25; престолоу 3 зв., 106 зв.; престолѣ 3 зв., 85, 87, 103 зв.
престоꙗщимъ 83 зв.; престоꙗщїмъ 64; престоꙗщихъ 115 зв.; престоꙗщиⷯ҇ 116
престоупаѥте 16; престоупають 16
пресѣдѣ 84
претекоша 37 зв.
преторъ 116
претъкнеши 43 зв.
претьрзахоу сѧ 33
претьрпѣвъıй 6 зв., 26, 37, 78 зв., 99
преходите 24 зв., 53, 101
преѣдемъ 50

при 5 зв., 6, 11 зв. (3), 13, 22, 22 зв., 26 зв., 28, 29, 31 (2), 35 зв., 44 зв. (2), 49 зв., 51, 51 зв., 56, 58, 73 зв., 74, 76 зв., 81, 88, 91, 97 зв., 99 зв., 109 зв., 119 зв., 121, 125 зв., 133 (2), 137; прї 124 зв.

приближаєт҇ъ 66 зв.; приближашє сѧ 68 зв., 81, 85 зв., 106; приближають сѧ 16; приближающю сѧ 64 зв., 86; приближающю … сѧ 65

приближи сѧ 6, 28, 31 зв., 53, 65, 68, 73 зв., 80 зв., 82 зв., 84 зв., 109 зв., 127 зв., 134; приближи … сѧ 53, 68; приближї сѧ 96, 98; прїближи … сѧ 132; приближиша сѧ 49; приближьшю … сѧ 73 зв.

привали 120, 122

приведетє сѧ 6 зв.

привести 73 зв., 128 зв.; приведє 61; приведи 60 зв.; приведоста 64 зв., 81, 86, 96 зв.; приведостє 45 зв., 89; приведохъ 19, 24, 93 зв.; приведоша 10, 10 зв., 17 зв., 20 зв., 27 зв., 69 зв., 84, 88 зв., 93, 93 зв., 118 зв., 119, 120 зв., 126 зв.; приведоуть 58, 78 зв.; приведъшє 80 зв.; приведѣта 64 зв., 81, 85 зв., 96 зв.; приведѣтє 19, 24 зв., 64

привидѣниѥ 36 зв.

привлекоу 105; прївлечеть 60

приводѧ 62

привѧзанъ 81; привѧзано 64 зв., 81, 85 зв., 96

придѣвающє 119

придѣла 63 зв.

призвати 34 зв.; призва 6, 22, 28, 30, 35 зв. (2), 40, 46, 58, 70 зв., 95 зв., 103, 116, 127, 130 зв.; прїзва 24; призвавъ 16, 19 зв., 21 зв., 28, 30 зв., 38 зв. (2), 39, 48 зв., 63, 63 зв., 70, 77 зв., 80 зв., 94 зв.; призватъ 12, 49, 92 зв.; призови 21; призовѣтє 34 зв.

призри 60 зв.; призрѣ 124, 136, 138 зв.

призывающє 49

прикасати сѧ 46, 46 зв.; прикасахоу сѧ 37 зв.; прикасаєтє сѧ 57; прикасаѥть сѧ 49 зв.

приключаю 61

прикоснути сѧ 30; прикоснеть сѧ 72 зв.; сѧ … прїкоснеть 69 зв.; прикосноу сѧ 14 зв. (2), 29 зв., 35 (4), 58 зв., 140 зв.; прикосноувъый сѧ 58 зв. (2); сѧ … прикосноулъ 63; прикосноуть сѧ 16; прикоснꙋть сѧ 37 зв.; прикосноуша сѧ 16

прикровенъ 52

прилежать 22; прилежа 61; прилежахоу 89, 126 зв.; прилежи 61

прилепъший 53

приложити 3 зв., 8, 59; приложи 43, 65 зв. (2), 75 зв.; приложимъ 32 зв.

приложать сѧ 8, 59; приложат҇ъ 4

прилоучить сѧ 46; прилоучить … сѧ 67 зв.
прилѣжьно 88 зв.
прилѣжьнѣмь 109
прилѣпить сѧ 72; прилѣпитⷭ҇ь 27; прилѣпї сѧ 80
принести 141 зв.; принесє 15 зв., 141 зв.; принесетє 112, 112 зв.; принесеши 2 (2); принесї 92; прїнеси 7 зв.; принесоша 1 зв., 10, 15 зв., 16, 76 зв., 100, 130 зв.; принесъши 49 зв.; принесѣтє 19 зв., 76 зв., 93 зв.
приничє 142 зв.; приникъ 142, 142 зв.
приносити 37 зв., 113; приноситє 116; приносить 13; приносѧть 32; приносѧщимъ 72 зв.; приношахоу 28 зв., 63, 72
приноуди 36 зв.; принꙋди 36 зв.
приобрѧщеши 1; приобрѣтє 40 (2), 103; приобрѣтохъ 40, 40—40 зв., 103, 103 зв.; приѡбрѩщеть 93; приобрѧщеть 18 зв.; приобрѧщеть 52; приобрѧщю 60 зв.
припадахоу 30
припадє 35, 48, 56, 58 зв.
приплодомь 64
приплъди 31
припроша сѧ 4 зв., 7 зв.
приразꙁи сѧ 48
пририщющє 70
прискърбьнъ 141 зв.; прискърбьна 109
присно 33, 84
приспѣ 11, 109 зв.
приставити 109 зв.
приставлению 46; приставлениꙗ 46
приставлꙗють 5, 46; прїставлѧють 29
приставьника 50; приставьникоу 21
присталъ 89 зв.
пристрашьни 140; пристрашьномъ 142
пристоупити 92; пристоупающє 119; пристоупи 15, 21, 29 зв., 37, 60 зв., 71, 82 зв., 87 зв., 93 зв., 105 зв.; пристоупї 107 зв.; прїстоупи 18 зв., 58; пристоупивъ 28 зв., 61; пристоупївъ 7 зв.; пристоупивъшє 50; пристоуписта 17; пристоупиша 1 зв., 5, 11, 16, 16 зв., 19 зв., 23, 24 (2), 27, 32, 37 (2), 50 зв., 60, 67, 72, 97 зв., 98 зв., 100, 102, 104 зв., 108; пристоупїша 24 зв.; прїстоупиша 19 зв., 36; пристꙋпиша 21 зв.; пристоупль 10, 20, 23, 40 (2), 40 зв., 49 зв., 52 зв., 76 зв., 90, 98, 103, 103 зв. (2),

109 зв., 121 зв., 122, 122 зв., 140 зв.; пристоупльша 110; пристоупльше 4 зв., 12, 12 зв., 16 зв., 41, 109 зв., 110 зв., 127 зв.; пристоупльшемъ 110; пристоупльши 14 зв., 58—58 зв., 110, 122

притекъ 72 зв., 76

прити 8 зв., 18 зв. (2), 20, 20 зв., 22 зв., 27, 34 зв., 53 зв., 59 зв., 66 зв., 70, 102 зв., 111; приде 1, 9, 10, 10 зв., 11, 12 зв., 14, 15, 16 зв., 18 зв., 20, 20 зв., 21 зв., 22 (2), 22 зв., 23 зв., 24, 28 (2), 28 зв., 30 зв. (2), 33, 33 зв., 34, 35, 35 зв., 36 зв., 39, 39 зв. (2), 40, 41, 44, 44 зв., 49 (2), 54 зв., 55 зв., 56 зв., 58 зв., 60, 61, 62 зв., 63 зв. (3), 68 зв., 69 зв., 70, 72, 74 (2), 75, 76 (2), 79 зв., 80 зв. (2), 81, 81 зв., 82, 82 зв. (3), 83 зв., 86, 92, 93, 94 зв., 95 зв., 96, 96 зв., 97 зв. (2), 98, 102 зв., 103 (2), 104 зв. (3), 106, 107, 108, 109 (2), 109 зв. (2), 113 зв., 114, 115, 120 (2), 121 зв., 122, 127 зв., 132 (2), 133, 133 зв. (2), 135, 140, 142 зв. (4); прїде 9, 13, 87 зв., 96, 107; придеть 6 зв., 15, 18 зв., 25 зв. (2), 26, 26 зв. (3), 27, 31 зв., 32, 32 зв., 40 (3), 41, 45 зв. (3), 51 зв., 52, 53 зв., 54 зв., 55 зв., 59 зв., 62 зв. (2), 66, 66 зв. (3), 75 зв., 79 зв., 84 зв., 85 (2), 86 зв., 90 зв., 93, 98 зв., 102, 102 зв. (4), 103, 103 зв., 106 зв., 107, 111, 113 (5), 113 зв., 121, 124; прїдеть 99; придеши 110 зв., 119, 121; приди 15, 53 зв., 91 зв., 96; придї 22 зв.; прїдоста 94 зв.; придосте 85, 87 зв., 104; придохомъ 85 зв., 104, 130 зв.; придохъ 7 (2), 12, 49, 59 зв., 92 зв., 104 зв., 105, 105 зв., 114, 116 зв., 128, 134, 134 зв. (2); прїдохъ 7; придоша 4 зв. (2), 7 зв. (2), 11 зв., 14, 22 зв., 23 зв., 29, 30 (2), 31, 33 зв. (3), 34, 36, 37, 41, 46, 55 зв., 56, 60, 69, 72, 74, 75, 76 зв., 89 зв., 92, 97, 103, 119 зв., 121 зв. (2), 125 зв., 130, 130 зв., 133, 138 зв., 141 зв., 142; прїдоша 45 зв., 46 зв., 82; придоу 45 (2), 63 зв., 111, 111 зв. (2); придоуть 5, 37, 46, 54, 62, 65, 67 зв., 69, 77 зв., 84 зв., 98 зв., 102; прїдоуть 15, 29, 62, 62 зв.; придѣмъ 65 зв., 130; придѣта 122; придѣте 9 зв., 31 зв., 34 зв., 36, 75 зв., 85, 98 зв., 104; придѣша 119 зв.; пришедшаꙗ 119 зв.; пришедшей 119 зв.; пришедъше 120 зв.; пришедше 119 зв., 122 зв.; пришедъий 120; пришелъ 114; пришли 39 зв., 46 зв.; прїшли 95 зв.; пришьдъ 9 зв., 11 зв., 14 зв. (4), 15, 23, 27, 33 зв., 40 зв., 55 зв., 58 зв. (2), 59, 61, 63, 64, 66 зв. (2), 70 (2), 71 (2), 74, 79 зв., 80 зв., 98, 103 зв., 109 зв., 113, 126, 131 зв., 134, 139; прїшьдъ 95, 102 зв.; пришьдъша 48 зв.; пришьдъшаꙗ 95 зв.; пришьдъше 13 зв., 15 зв., 16, 17 зв., 21, 27 зв., 30 зв., 37 зв., 53 зв., 76, 127 зв.; прїшьдъше 125 зв.; пришьдъшемъ 18 зв.; пришьдъшеѥ 93; пришьдъши 35, 41, 77 зв., 130 зв.; пришьдъшї 35; прїшьдъши 39; пришьдъший

89 зв., 96; прїшьдъший 21; пришьдъшимъ 24 зв., 25, 25 зв., 47 зв., 57 (2), 87 зв.; пришьдъшю 12, 14, 17, 23, 66 зв., 75 зв.; пришьдъый 28 зв., 97, 142 зв.; пришьлъ 12 зв., 44 зв., 52 зв., 59 зв., 95 зв. (2), 109 зв., 112 зв.; пришьлъı 90

приторъ 116, 117, 118 зв.

притъча 126; притча 51 зв. (2); прит҆ча 23 зв., 32 (2), 32 зв.; прїт҆ча 32; притчами 32 зв.; прит҆чами 11 зв., 12, 30 зв., 32; притчахъ 113 зв., 114; прит҆чахъ 12 зв., 13 зв., 31, 51 зв.; прїт҆чахъ 12 зв., 13 зв.; прит҆чи 32 зв.; притчѣ 13 зв.; прит҆чѣ 14 зв., 26 зв.; прит҆чю 11 зв., 13 (2), 13 зв. (2), 14 (2), 16 зв., 20 зв., 31 зв., 34 зв., 40, 40 зв., 44; притъчи 38 зв., 99 зв.; притъчю 23, 27 зв., 46, 47 зв., 51, 60, 62 зв., 63 зв., 65 зв., 66, 66 зв., 68, 68 зв., 71, 75, 78 (2), 79, 80, 98, 126, 127 зв., 128; прїтъчю 75 зв.

притѧжаниꙗ 29 зв., 72 зв.

притѧжю 78

приходити 63, 72 зв.; прихо[дивъıй] 45 зв.; приходить 13, 20, 59 зв., 123, 128; приходıать 4; приходıаще 53 зв., 64 зв.; приходıащи 78; приходѧть 54; приходѧще 36, 116 зв.; прїхожахоу 68 зв.; прихожаше 78; прїхожю 60

причастиє 58 зв., 65 зв., 75 зв.

причастьникъ 65 зв., 75 зв.

причащю 71

причтенъ 118 зв.

пришельца 101; пришьльца 24 зв.

пришьствиє 26 зв. (2), 39 зв. (2), 99 зв.; пришьствиє 102 зв.; пришьст҆виє 102; пришьствиꙗ 37, 98 зв.

приꙗтенъ 44; приꙗтьно 44

приꙗти 31 зв., 45 зв., 47, 63 зв., 73, 98, 111 зв., 129 зв.; прїꙗти 8 зв.; приимемъ 31 зв.; приимете 20 зв., 23, 24 зв., 74 зв. (2), 97 зв., 101, 113 зв.; прииметь 3 зв., 6 зв., 17, 52, 70 зв., 72 зв., 75, 113 зв., 129 зв.; приимеши 72 зв.; приимоу 72 зв., 86 зв., 106; приимоуть 21, 77 зв., 90; приимꙋ̑ть 80; приимше 117 зв., 122 зв.; приимъ 13 зв., 19 зв., 22, 39 зв., 50 зв. (2), 51, 52, 63 зв., 68 зв., 70, 70 зв. (2), 71, 72 зв., 82, 106, 106 зв., 107, 108, 108 зв. (2), 115, 115 зв., 118, 121 (2), 122, 131 зв.; приимъше 40 зв. (2), 102 зв. (2), 109 зв., 130 зв.—131; приимъши 13 зв., 68 зв., 97; приимъıй 40 (4), 40 зв., 103 (2), 103 зв. (2); прїимъıй 103; приимѣте 82, 85, 106, 108 зв.; приꙗ 49 зв., 76, 118 зв.; приꙗлъ 54; приꙗсте 6, 127 зв.; приꙗтъ 47, 80 зв., 108 зв., 119 зв., 124 зв., 129 зв., 135; приꙗша 38, 52 зв., 97, 103, 114, 117 зв., 118

приѥмлеть 3 зв., 5 зв., 17 (5), 19 зв. (2), 52 (2), 54 зв. (2), 70 зв. (3), 113—113 зв.; **прїѥмлеть** 17, 52; **приѥмлевѣ** 119; **приѥмлють** 24, 36, 51 зв. (2), 53 (2), 58; **приѥмлꙗ** 13; **приѥмлꙗй** 105 зв.; **прїѥмлꙗй** 17; **приѥмлѧй** 17
пробиша 75
проводе 119 зв., 121, 121 зв., 125 зв.; **проводоша** 120, 121 зв.
[**проглагола**] **прогл҃а** 17 зв., 55
проглашающимъ 8 зв.
прогнѣвавъ сѧ 28
продавахоу 63; **продающаꙗ** 21 зв., 65, 74; **продающимъ** 41, 103; **продающихъ** 21 зв., 74
продати 27 зв.; **прода** 14 (2); **продадите** 66; **продажь** 29 зв., 71; **продай** 72 зв.; **продано** 79 зв., 97, 105 зв., 107 зв.; **продасть** 87, 107, 126
продължають сѧ 32 зв.
проꙁваша 7
проꙁирають 8 зв., 48 зв.
проꙁрѣниѥ 44, 48 зв., 69 зв.
проꙁрю 73 зв., 74; **проꙁри** 73 зв.; **проꙁриши** 5, 48; **проꙁрѣ** 73 зв., 74; **проꙁрѣста** 29 зв.
проꙁъівають сѧ 86 зв.
проꙁѧбьнеть 79, 99 зв.; **проꙁѧб҆неть** 26 зв., 32 зв.; **проꙁѧбе** 11 зв., 13 зв., 31, 127 зв.; **проꙁѧбъ** 51, 51 зв.
пройти 29 зв., 71 зв., 73 (2); **пройдеть** 135 зв.; **прошьдъ** 44 зв.
прокаженъ 7 зв., 69, 92; **прокаженаго** 79 зв., 105 зв., 107 зв.; **прокажений** 8 зв., 44 зв., 48 зв.; **прокаженъіꙗ** 6, 127 зв.
прокаꙁа 92; **прокаꙁъі** 7 зв.
проклинати сѧ 83 зв.
проклꙗтъ 74 зв.; **проклꙗ**[**ти**] 45 зв.; **проклꙗтий** 104; **проклѧтий** 85 зв.
прокопавъше 92
проливающю сѧ 47 зв.
проливаѥмаꙗ 25 зв., 57, 82, 102, 108 зв.
проливають сѧ 86 зв.; **проливаѥтⷭь** 106 зв.
пролѣють сѧ 5, 29, 46
промче сѧ 122 зв.
пронесоуть 46 зв.
пронъірьство 31
пропасть 54
проповѣдати 30, 33 зв., 44, 58; **проповѣдатї** 44; **проповѣдайте** 6, 58, 127 зв.; **проповѣдано** 105 зв., 107 зв.; **проповѣдатъ** 7, 17; **проповѣдахоу** 36, 93;

проповѣдашє 132 зв.; проповѣдаꙗ 1 зв., 5 зв., 17 зв., 28, 50, 56, 92, 132, 132 зв., 133, 134; проповѣдаюѥми 139

проповѣдати сѧ 78 зв.

проповѣдь 56 зв.; проповѣди 11

проповѣдѣ 92

проповѣсть сѧ 7, 26, 57 зв., 80, 99

пропьни 125 (2); пропьнѣтє 125

пропѧтаꙗ 121

пропѧтиѥ 21

пророкъ 45 зв.; пр҃рокъ 63 зв., 96 зв.; пр҃ркъ 4, 15 зв., 35 зв., 44, 48 зв., 49 зв. (2), 50 зв., 51 зв., 54, 57, 65 зв., 75, 94, 123, 134 зв., 139, 139 зв., 141; прⷪ҇ркъ 57; пр҃рка 8 зв. (2), 11, 15 зв., 17, 17 зв., 23, 44, 48 зв. (2), 56 зв., 98, 105, 133; прⷪ҇рка 23 зв.; пр҃ркомь 10, 13 зв., 26, 96 зв., 99, 117 зв.; прⷦ҇ромь 131 зв.; пр҃ркомъ 47 зв.; пр҃ркъмь 129 зв., 130 зв., 131 зв., 132, 134; прⷪ҇ркъмь 131; прⷪ҇ркомь 78 зв.; пррк҃мь 131; пр҃ркоу 60 зв.; пр҃рокы 101 зв.; пр҃ркы 2, 25 зв. (3), 54, 60 зв., 69, 102; прⷪ҇ркы 57, 102; пророци 91 зв.; пр҃роци 26; прⷪ҇рци 54, 79; пр҃рци 8 зв., 13, 99 (2), 100 зв.; пр҃рцї 37 зв.; пр҃рцѣ 44 зв.; пр҃рцѣхъ 132 зв.

[пророчица] прⷪ҇рчца 135 зв.

[пророчьскыꙗ] пр҃рчьскыꙗ 110; прⷪ҇рчьскыꙗ 25 зв., 101 зв.; пр҃рчьскою 25 зв.; прⷭ҇рчкы 101 зв.

[пророчьство] прⷭ҇рчтво 12 зв.

[пророчьствова] пр҃рчьствова 16, 139; пр҃рчьствовахомъ 4 зв.

[пророчѭ] прⷪ҇рчѭ 17; пр҃рчє 17

прорьци 83 зв., 88, 110; прорєкохъ 26; прорєкоша 8 зв.; прорⷱ҇є 38 (2)

просадить 29, 46

просвѣтѧть сѧ 14; просвѣтѧтⷭ҇ь 128; просвьтѣ сѧ 140 зв.; просвѣтитⷭ҇ь 134 зв.

просвѣщаѥтⷭ҇ь 56 зв.

просити 84; проси 120 (2), 122, 141 зв.; просї 141 зв.; просивѣ 94 зв.; просистє 113 зв.; просита 20; просїта 1 зв.; проситє 4, 5 зв., 11, 54 зв., 74 зв. (2), 111 (2), 112, 112 зв., 113 зв. (3); просить 15 зв., 87, 106 зв.; просиша 17 зв.; просиши 95 зв.; просѧ 73 зв., 74; просѧй 5 зв., 54 зв. (2); просѧть 4; просѧща 21 зв., 94 зв.; просѧщє 69, 89; просѧщємоу 3, 47 зв.; просѧщи 21; просѧщимъ 55; прошю 141 зв.

прославїть сѧ 95; прославитⷭ҇ь 104 зв., 111; прослави сѧ 97 зв., 110 зв. (2), 112; прославихъ сѧ 114 зв.; прославѧтⷭ҇ь 90

прославлю 104 зв.; **прослави** 89 зв., 104 зв., 114 (2), 119 зв.; **прослависта** 17 зв.; **прославить** 110 зв., 113, 114; [**прослави**]**ть** 45; **прославихъ** 104 зв., 114; **прославиша** 10 зв.; **прославленъ** 45 зв.; **прославѧть** 134 зв.
просльѕи сѧ 96
просто 7 зв., 56 зв.
пространьнъ 4
прострє сѧ 64 зв.
простьри 91 зв.; **простри** 10 зв.; **прострї** 51; **простьрє** 51, 91 зв.; **простьростє** 87 зв.; **простьръ** 7 зв., 11 зв., 22 зв., 92, 109 зв.
просѧдоуть сѧ 5
протєшєть 27, 59 зв., 102 зв.
противити сѧ 3, 67 зв.; **противить сѧ** 117
противлѧющий сѧ 64 зв.; **противлꙗющий сѧ** 67 зв.
противоу 12 зв., 40 зв., 97, 97 зв., 102 зв.
противьнъ 22 зв.
противьнꙑꙗ 138 зв.; **противьноую** 85 зв.
проходить 38 зв., 55 зв.; **прохожашє** 1 зв., 5 зв., 17 зв., 50, 68 зв., 76
проходомь 16 зв.
прочєю 82 зв., 109 зв.
прочий 34 зв., 78, 121; **прочаꙗ** 41, 103, 142; **прочимъ** 51 зв., 142; **прочихъ** 32, 59
прошєниꙗ 90 зв.; **прошєнию** 89
прошибаюⷭ҇ть 68
проужавъ 93 зв.
проужають сѧ 60 зв.
проуѕи 132 зв.
прѣтѧ 96
прѣщашє 30, 56, 69 зв., 119, 120 зв.; **прѣщахоу** 73 зв., 74; **прѣщахꙋ** 72 зв.; **прѣщахоуть** 63
прꙗ 106 зв.
прꙗдеть 8; **прѧдоуть** 4, 59
прѧмо 77 зв. (2), 81, 122; **прꙗмо** 84 зв., 96
пси 39, 41, 53 зв.; **пʼсомъ** 5 зв., 39, 41
птєньца 25 зв., 135; **пʼтєньца** 102
птица 10, 11 зв., 51, 68 зв.; **пʼтица** 31, 62; **птицамъ** 13 зв.; **пʼтицамъ** 32 зв.; **птици** 7; **птиць** 7, 57 зв., 59; **пʼтиць** 57 зв.; **птицѣ** 3 зв., 8

поустити 27 (2), 72, 117 (2), 125, 129 зв.; **поусти** 27 зв., 31 зв., 33 зв., 84; **поустите** 88; **поустить** 2 зв. (2), 27, 32 зв., 33, 72 (4); **поустиша** 65 зв. (2), 66; **поустиши** 117; **поущеною** 62; **поущь** 84 зв.; **поущьшє** 32 зв.
поустъ 25 зв., 60 зв., 102; **поусто** 16, 19 зв., 29, 36 (3), 91 зв. — 92; **поустѣ** 50 зв.
поустъıню 8 зв., 28, 43 зв. (2), 48 зв., 56; **поустъıни** 22, 26, 28, 39 зв., 99, 124 зв., 132 (2), 132 зв. (2), 133 (2); **поустъıнꙗхъ** 139
поута 33; **поутъı** 33, 56
поуть 4 (2), 6 (2), 8 зв., 21, 34 зв., 35 зв., 48 зв., 58, 72 зв., 74, 91, 111 (3), 127 зв., 132 (2), 132 зв. (2), 133; **поутемь** 12 зв., 23 зв., 98; **поути** 2, 11 зв., 13, 22 (2), 22 зв., 29, 31 (2), 32, 39 зв., 51, 51 зв., 53, 60, 62, 66, 67, 70 зв. (2), 73, 73 зв., 74, 76, 81 (2), 94, 96 зв. (2), 97 зв., 99 зв., 133, 139; **поутї** 65, 86; **поутьмь** 61, 131
поутьнаꙗ 34 зв.
поущати 35 зв. (2); **поущаꙗй** 62
поущеницю 2 зв.
поучинѣ 20
п'шеница 13 — 13 зв.; **п'шеницѣ** 127 зв.; **пшеницю** 87, 127 зв.; **п'шеницю** 13 зв., 32 зв., 106 зв., 127 зв., 133 зв.; **п'шенїцю** 13 зв.
п'шеничьно 104 зв.
пълни 25, 25 зв., 101 зв. (2); **полни** 25, 101 зв.; **полна** 56 зв.; **полно** 69 зв.
пьрвъıй 23, 23 зв., 63 зв., 66 зв., 67, 76 зв., 81 зв., 98, 100, 108; **первомоу** 119 зв., 121 зв.; **первоую** 122; **первъıꙗ** 120 зв.; **первѣѥ** 115 зв.; **пьрваꙗ** 37 зв., 100 зв.; **пьрвий** 3 зв. (2), 21, 73 (2); **пьрвий** 21; **пьрвомоу** 23, 98, 125 зв.; **пьрвоѥ** 6, 25, 101 зв., 129 зв.; **пьрвоуꙗ** 80 зв.; **пьрвъıхъ** 11 зв., 21, 31 зв., 55 зв., 98; **пьрвѣй** 134
пьрвѣйши 77 (2)
пьрвѣньць 129 зв., 130
пьрвѣѥ 2, 5, 30 зв., 39, 48, 53, 56 зв., 57 зв.
пьр'ста 54; **пьрстъмь** 126 зв.; **пьрстомь** 34, 57, 100 зв.; **пьрстъı** 93; **пьрстѣ** 55
пьр'стьнь 80 зв.
пьрѧ 86 зв.
пьцѣтє сѧ 8, 58, 59, 78 зв.; **пцѣтє сѧ** 8; **п'цѣтє сѧ** 3 зв., 4, 6 зв.
пьꙗницами 27, 102 зв.
пьꙗньствъмь 85
пѣнами 60 зв.
пѣнъı 93 зв. (2)
пѣньꙗ 80 зв.

пѣнѧзю 20 зв., 21 (2); **пѣнꙗзь** 49 зв.; **пѣнѧзь** 100
п҇ѣнъıхъ 67 зв.
пѣсцѣ 4 зв., 7 зв.
пѣши 16, 36
пѧтоѥ 132 зв.
пѧтъкъ 119 зв., 121 зв.; **пꙗтокъ** 90; **пꙗтъцѣ** 122; **пѧтцѣ** 120
пѧть 59 зв., 69 зв.; **пꙗть** 57 зв.; **пѧти** 18 (2), 57 зв., 69 зв.

Ρ

·ρ҃· 12, 13; **ρ҃** 1
·ρ҃· мь 27 зв.
ρаба 88, 136 зв.; **ρабъı** 124
ρаботати 8 (2), 73 зв. (2)
ρабъ 6 зв. (2), 8, 21 зв., 27 (3), 27 зв. (2), 40, 53 (2), 59 (2), 59 зв., 63 зв., 65 зв. (2), 66 зв., 67, 73 зв., 75 (2), 75 зв., 80 зв., 94 зв., 102 зв. (3), 103, 108 зв., 112 зв. (3); **ρаба** 27, 27 зв., 53 зв., 59 зв., 82 зв., 87 зв., 102 зв., 103 зв., 109 зв., 115 зв., 135; **ρабє** 28, 40, 40 зв. (2), 63 зв., 64, 103 зв. (3); **ρаби** 13 зв. (2), 34 зв., 66 зв. (2), 75 зв., 115 зв., 127 зв.; **ρабомъ** 34 зв., 79 зв., 80 зв.; **ρабоу** 15, 53 зв., 66 зв., 67, 75 зв., 115 зв.; **ρабъı** 27 зв., 31 зв. (3), 34 зв. (3), 40, 59 зв., 63 зв., 98 (3), 103
ρабъıни 83 зв. (2), 110; **ρабъıнї** 110 зв.; **ρабъıнꙗ** 59 зв.
ρавьви 140; **ρав҄ви** 74, 74 зв., 82 зв., 91 зв., 95, 108 зв., 109 зв.
ρавьни 67; **ρавьна** 83; **ρавьно** 47, 83; **ρав҄нъı** 21; **ρавьнѣ** 46, 46 зв.
ρавьно 47
ρагавовъ 43
ρади 1 зв., 2 (2), 3 зв., 6 зв. (2), 8, 11, 12 зв., 13, 14 зв., 15 зв. (3), 16 (2), 17, 18 зв., 24 зв., 25 зв., 26, 26 зв., 27, 27 зв., 30, 37, 39, 40, 44, 45 зв., 46 зв., 50, 52, 55, 57, 67 зв., 73, 74 зв., 76 зв., 78 зв. (2), 84, 91 (2), 92, 93, 95, 96, 97 (3), 97 зв., 98 зв., 99 (2), 101, 102, 102 зв., 104 зв. (3), 105 (2), 105 зв., 107 зв., 108, 112 зв., 113 зв., 117, 117 зв. (2), 126, 134, 141; **ρадї** 105
ρадость 40, 40 зв., 103 зв. (2), 112, 113 зв. (3), 114 зв., 130, 138; **ρадости** 14, 112, 113 зв.; **ρадостию** 32, 51 зв., 122, 127, 130 зв.; **ρадостью** 13
ρадощами 124
ρадоуѥть сѧ 1; **ρа҇ⷣите сѧ** 127; **ρадовахоу сѧ** 64 зв., 138 зв.; **ρадоуй сѧ** 82 зв., 109 зв., 116 зв., 118, 118 зв., 136; **ρадоуйта сѧ** 122; **ρадоуйтє сѧ** 2, 64, 127; **ρадоуйтє … сѧ** 64; **ρадоующе сѧ** 65, 86; **ρадоуꙗ сѧ** 76, 95
ρадъ 88 зв.

ражаѥть 113 зв.
ражаѥтⷭ҇ь 130 зв.
раꙁарѧꙗ 118 зв., 121
раꙁбойникъ 116 зв.; раꙁбойника 82 зв., 87 зв., 89, 109 зв., 118 зв., 120 зв., 121, 125; раꙁбойникомъ 65; раꙁбойникꙑ 61 (2)
раꙁбойничьскоу 74 зв.
раꙁбойничьскоую 21 зв.
раꙁбьѥть 128; раꙁбиють 65
раꙁводѧща сѧ 28, 133 зв.
раꙁꙿвращаѥть 88 зв.; раꙁвращающа 89; раꙁꙿвращающа 88 зв.
раꙁвращенъ 60 зв.; раꙁꙿвращенъ 19, 24 зв.
раꙁвьрꙁаꙗ 135
раꙁвьрꙁи сѧ 93
раꙁвѣ 2 зв., 19 зв., 22, 27, 36 зв., 69 зв., 77
раꙁꙿгноувъ 44
раꙁꙿгнѣвавъ сѧ 34 зв., 66 зв., 131; раꙁꙿгнѣвавъ … сѧ 80 зв.
раꙁꙿграбити 30 зв.; раꙁꙿграбить 30 зв.
раꙁꙿграбитⷭ҇ь 11
раꙁдаѥть 55; раꙁдай 71—71 зв.
раꙁꙿдвоитъ 7
раꙁдереть 46
раꙁдроушениѥ 48
раꙁдрѣши сѧ 93
раꙁдрѣшити 64 зв., 132 зв.; раꙁдрѣшенъ 20; раꙁꙿдрѣшенъ 1 зв.; раꙁдрѣшитє 1, 20; раꙁдрѣшиши 139 зв.; раꙁдрѣшьнъ 139 зв.
раꙁдьра сѧ 84 зв.; раꙁдра сѧ 89 зв., 119, 121
раꙁдѣлениѥ 59 зв.
раꙁдѣлить 58 зв.; раꙁдѣленъ 59 зв.; раꙁдѣли 36 зв., 80; раꙁдѣлитє 86 зв., 106; раꙁдѣлиша 118 зв., 119, 120 зв.
раꙁдѣлить сѧ 30 зв.; сѧ раꙁдѣлить 30 зв.; раꙁдѣли сѧ 11, 55; раꙁдѣливъ сѧ 11; раꙁдѣлилъ сѧ 30 зв.; раꙁдѣлѧть сѧ 59 зв.; раꙁдѣлѧꙗй сѧ 55
раꙁидетⷭ҇є 114; раꙁидоуть сѧ 82; раꙁидоутⷭ҇ь 109
раꙁличьнꙑми 1 зв., 29
раꙁлоучаѥть 27, 72, 85, 103 зв.
раꙁлоучить 103 зв.; раꙁлоучать 46 зв., 85
раꙁорити 110; раꙁористє 16; раꙁоритъ 134 зв. (2); раꙁорить 134 зв.; раꙁорю 62 зв., 83

разорить сѧ 37, 102; разори҃ть 67 зв., 77 зв.; разори сѧ 48
разоумъ 139; разоумомь 77; разоумѣ 132
разоумьнъ 64, 127; разоумьни 38 зв.; разоумьнъıхъ 9
разоумѣнию 57 зв.
разоумѣти 12 зв.; разоумѣ 35 (2), 65, 92 зв., 97; разоумѣвахоу 63 зв. (2); разоумѣвага 13; разоумѣваюєтє 16 зв., 18; разѹмѣваюєтє 18; разѹмѣваюєть 26; разоумѣвъ 10 зв., 18, 31, 47, 66, 69 зв., 88 зв., 100, 105 зв., 107 зв., 113 зв.; разоумѣвъшє 36 зв., 50 зв.; разоумѣйтє 16, 38 зв., 79, 99 зв.; разѹмѣйтє 38 зв.; разоумѣлъ 65; разоумѣста 132; разоумѣстє 14 зв., 69 зв., 126; разоумѣша 18, 18 зв., 37, 52, 66, 75 зв., 97, 114, 138 зв.; разоумѣю 138 зв.; разоумѣють 12 зв., 13, 32, 51 зв., 105; разоумѣющю 13; разоумѣюєтє 12 зв., 32, 38 зв., 68, 69 зв., 110 зв., 111 зв., 116 зв.; разоумѣюєть 78 зв.,99, 112, 114 зв., 123; разоумѣюєши 108; разоумѣюєшї 107, 138; разѹмѣюєши 5
разоумѣюєть сѧ 57 зв.
рай 119, 121
рака 2
ракъı 25 зв., 101 зв.
рало 62
рама 34
рамѣ 131 зв.
рано 142
ранъı 30, 35, 35 зв.; ранамъ 59 зв.; ранъ 48 зв., 50
раскагастє сѧ 23 зв., 98; раскагавъ сѧ 23, 98, 117
раскопа 40, 103
раслабленъ 15
раслабленъıга 1 зв.
распадє сѧ 121 зв.
распоудить 128
распоустьнъıга 2 зв., 27, 72
распоутий 81; распоутьй 131; распоутьйхъ 69, 90; распоутьга 53, 66 зв.
распьрга 45 зв.
распѧти 117, 125; распєнъшє 120 зв.; распни 116 зв.; расп҆ни 117; расп҆ноу 117; расп҆ноуть 117; распьни 84 (2), 89 (2), 118 (2), 125; распьнєтє 25 зв., 102; распьноу 125; распьноуть 84 (2), 118, 118 зв., 125; распьнъшє 118 зв.; распьнѣтє 117; распгатомоу 125 зв.; распгатоу 142; распгаша 84, 89 зв., 125, 125 зв.; распѧтаго 122; распѧтомоу 121 зв.; распѧтомⷪ҇у 119 зв.; распѧша 118 зв. (2), 119, 120, 120 зв.

распѧтию 118; распıатию 89; распıатие 107 зв.
растачають 11
растї 127 зв.; растеть 8; растоуть 59; растъій 31; растѧше 131 зв., 135 зв., 139
расточи 80; расточивъ 40 зв. (2), 64 (2), 103 зв. (2)
растьргноуть 5 зв.
растьрза 83, 110; растьрзавъ 56
расоужати 17 зв.
расхытити 11
расыпають 19, 55, 55 зв.; расыпа 74
ратий 78; рати 37, 78, 84 зв.
ратьнаıа 37
рахиль 131 зв.
ращьтеть 61 зв.
раширѧють 34, 100 зв.
ребра 119 зв., 121, 121 зв., 125 зв.
ремене 132 зв., 133 зв.
рещи 10, 10 зв., 47 (2), 47 зв., 49 зв., 58 зв., 66 зв., 92 зв. (2); реклъ 111; рекоста 48 зв., 50 зв., 64 зв., 81, 86 (2), 94 зв. (2), 106, 142; рекосте 7, 57 зв.; рекохъ 79, 96, 110 зв., 111 зв. (2), 112, 113 (2); рекоша 9 зв., 10, 10 зв., 12 (2), 12 зв., 13 зв. (2), 16 зв., 22, 23, 24, 24 зв., 45 зв. (2), 50 зв., 51, 51 зв., 63, 64 зв., 65, 65 зв. (2), 66 (2), 69 зв., 71 зв., 72, 75 зв. (2), 76 зв., 86 (2), 87 (2), 87 зв., 88, 88 зв., 95, 96, 98, 104 зв., 107 (2), 110, 110 зв., 116 зв., 117 зв. (2), 118 (2), 123, 127 зв. (3), 130 зв.; рекоу 13 зв., 23, 62 зв., 75, 80 зв., 88, 97 зв., 104 зв., 105 зв., 127 зв., 131; рекоуть 2, 4 зв., 18, 19, 26, 34, 47 зв., 62 зв. (2), 89 зв., 100 зв., 120 зв.; рекшю 115 зв.; рекъ 64, 82 зв., 89 зв., 96, 106, 109 зв., 115, 116 зв., 119 зв.; ре[къ] 45; рекъше 38; рекъшемоу 11 зв.; рекъши 95 зв., 142 зв.; рекъшю 92; рекъій 52, 68 зв., 86, 115 зв.; рече 9, 14, 17 зв., 18 зв., 22 зв., 29 зв., 41, 50, 57, 62 (2), 64, 66, 72 зв., 73, 74, 76 зв., 77 зв., 78, 79 зв., 86 зв., 87, 91 зв., 94, 96, 105, 105 зв., 136 зв. (2); ре҇ 1, 2, 2 зв. (2), 3 (2), 3 зв. (3), 4, 4 зв., 5 (2), 5 зв., 6, 6 зв. (2), 7, 7 зв. (3), 8 зв. (3), 9, 9 зв., 10 (4), 10 зв., 11 (2), 11 зв. (4), 12 зв. (2), 12 (2), 13, 13 зв. (3), 14, 14 зв. (2), 15 (3), 15 зв. (2), 16 (2), 16 зв. (3), 17, 17 зв. (2), 18 (4), 18 зв. (2), 19 (2), 19 зв. (3), 20, 20 зв. (4), 21 (2), 21 зв. (3), 22, 22 зв. (3), 23 (7), 23 зв. (3), 24 (4), 24 зв. (4), 25, 25 зв., 26, 26 зв., 27 (2), 27 зв. (2), 28, 29 (2), 29 зв. (4), 30, 30 зв., 31, 31 зв., 32 зв. (2), 33 (2), 34, 34 зв., 35, 36 (2), 36 зв. (2), 37 (3), 37 зв., 38 (2), 38 зв., 39 (3), 39 зв. (2), 40 (4), 40 зв. (4), 41 (3),

41 зв., 43 зв. (5), 44 (2), 45 (4), 45 зв., 46 зв., 47 (3), 47 зв. (3), 48, 48 зв., 49 (3), 49 зв. (8), 50 (3), 50 зв. (3), 51 (5), 51 зв. (2), 52 (4), 52 зв. (6), 53 зв. (3), 54 (7), 54 зв. (3), 55 (2), 55 зв. (3), 56 (2), 56 зв. (2), 57 (3), 57 зв., 58, 58 зв. (7), 59 (2), 59 зв., 60 (4), 60 зв. (3), 61 (6), 61 зв. (2), 62 (6), 62 зв. (6), 63 (5), 63 зв. (6), 64 (2), 64 зв. (3), 65, 65 зв. (4), 66 (3), 66 зв. (5), 67 (3), 67 зв. (6), 68 (2), 68 зв. (4), 69 (3), 70 (2), 70 зв. (3), 71 (4), 71 зв. (3), 72 (3), 72 зв. (3), 73 (2), 73 зв. (3), 74 (2), 74 зв., 75 (2), 75 зв. (3), 76 (4), 76 зв. (2), 77 (5), 77 зв., 78 (3), 78 зв. (2), 79 (2), 80 (4), 80 зв. (5), 81 зв. (3), 82 (3), 82 зв. (2), 83 (2), 83 зв. (2), 84, 84 зв., 85, 86 (3), 86 зв. (3), 87 (5), 87 зв. (5), 88 (6), 88 зв. (3), 89 (2), 89 зв. (2), 90, 90 зв., 91 зв., 92 зв. (2), 93, 93 зв. (2), 94, 94 зв. (4), 95 (5), 95 зв. (3), 96 зв., 97 (2), 97 зв. (2), 98 (5), 98 зв., 100 (3), 100 зв. (2), 102 (2), 103, 103 зв. (4), 104 зв., 105 (4), 105 зв. (2), 106 (4), 106 зв. (3), 107 (4), 107 зв. (2), 108 (4), 108 зв. (6), 109 (2), 109 зв. (3), 110 (6), 110 зв. (3), 111 зв., 113 зв., 114, 115 (3), 115 зв. (2), 116 (5), 116 зв. (3), 117 зв. (2), 118, 119, 119 зв., 120, 120 зв., 121 (2), 122 (3), 122 зв., 123, 124 (2), 124 зв. (5), 125, 126 (2), 126 зв. (5), 127 (2), 127 зв. (3), 128 (2), 130, 130 зв., 132 (3), 133 (2), 133 зв., 134, 134 зв., 135 (2), 136 (2), 136 зв., 138, 138 зв. (2), 139, 139 зв. (2), 140 зв. (2), 141, 141 зв. (4); **речемъ** 75, 97 зв.; **речено** 43 зв.; **рⷱ҇ено** 3, 51 зв.; **реченою** 131 зв.; **рⷱ҇еною** 10, 13 зв., 96 зв., 117 зв., 129 зв., 131, 131 зв., 132, 134; **речета** 86; **речете** 44; **речеть** 54 зв.; **речеши** 5; **рⷱ҇емъ** 23 (2), 65 зв. (2), 75, 98; **рⷱ҇енаго** 24, 100; **рⷱ҇еномꙋ** 135; **рⷱ҇еноую** 26, 78 зв., 99; **рⷱ҇ета** 86, 106; **рⷱ҇ете** 23 (2), 24 зв., 26, 60 зв., 74 зв. (2), 97 зв. (2), 102; **рⷱ҇еть** 2 (2), 16, 19 (2), 23, 26, 27, 35, 38 зв., 54 зв., 58, 59, 65 зв., 69 (2), 71 (2), 74 зв. (2), 75, 75 зв., 79, 81, 85, 85 зв. (2), 96 зв., 97 зв., 99, 102 зв., 103, 104 (3); **рⷱ҇еши** 110; **рьци** 43 зв., 49 зв., 53 зв., 76, 88, 92, 124 зв.; **рьцї** 99 зв.; **р҆ци** 15, 21 зв., 31, 58 зв., 65 зв.; **рьцѣта** 64 зв., 81, 81 зв., 96 зв.; **рцѣта** 122; **рьцѣте** 34 зв., 53, 60, 65 зв., 96 зв., 108; **рцѣте** 122 зв.; **рѣста** 110; **рѣхъ** 18, 91 зв., 93 зв., 96, 99, 112, 112 зв. (2), 113 зв., 115, 134; **рѣша** 31 зв., 39 зв., 41, 45 зв., 55, 67 зв., 96 зв., 98, 103, 109, 113 зв., 115 (2), 116 (3), 126 зв., 130, 133, 139 (2)

[речеть сѧ] **рⷱ҇еть сѧ** 105 зв.; **рⷱ҇е сѧ** 2, 2 зв., 3; **рⷱ҇е … сѧ** 2 зв.; **рече сꙗ** 2 зв.

ризы 5, 8 зв., 14 зв., 46, 48 зв., 65 (2), 81 (2), 83, 86 (2), 96 зв. (2), 107, 108, 108 зв., 110, 118, 118 зв. (2), 119, 120 зв., 131, 140, 140 зв., 142, 142 зв. (2); **ризами** 120, 142 зв.; **ризамъ** 16; **ризахъ** 35 (2), 142, 142 зв.; **ризоу** 3, 46, 47 зв., 55 зв., 58, 74, 87, 89, 107, 116 зв. (2), 132; **ризъ** 26, 34, 58 зв., 78 зв., 99, 100 зв.; **ризѣ** 5, 14 зв., 29, 35, 35 зв., 37 зв., 133

ровоамъ 129; ровоама 129
родителѧ 58 зв., 78 зв., 135; родителꙗ 6 зв., 63 зв., 132 (2), 135; родители 67 зв.
родити 130, 138 зв.; роди 129 (31), 129 зв. (2), 130, 138 зв.; родї 129 (3); родить 113 зв., 129 зв. (2), 138; родїть 129 зв.; родиша 89 зв.; родиши 136 зв.; ро͠д 129 (2); роженъıхъ 8 зв., 48 зв.
роди͠ть 136 зв.; роди сѧ 113 зв., 129 зв., 130; родилъ сѧ 81 зв.; сѧ … родилъ 108 зв.; родихъ сѧ 116 зв.; родиша сѧ 27 зв.; рожий сѧ 130 зв.; рожьшеѥ сѧ 129 зв.; рожьшю сѧ 130 зв.
родъ 8 зв., 17 зв., 24 зв., 25 зв., 39 зв., 45 зв., 56 зв. (2), 68, 69, 79, 94, 99 зв., 102, 116 зв., 129 зв. (4); рода 14 зв., 49, 56 зв., 57 зв., 62 зв., 126; родє 11, 19, 24 зв., 60 зв., 93 зв.; роди 124; родомь 11, 39; родоу 56 зв., 63 зв., 69 зв.; родȣ 11 зв.; родъмь 11, 56 зв., 67 зв.; родѣ 93
родьнаго 25 зв.
родьствоу 141
родѧщимъ 26
рождїю 112
рожению 138 зв.; рожений 35 зв., 132; роженꙗ 61, 139
рожець 80 зв.
[рожьства] ржс͠тва 129; ржс͠ь 129 зв.; ржс͠твѣ 138; роужьствоу 15 зв.
розга 112 (2); розгоу 112
роти͠ти 110 зв.
роугати сѧ 61 зв.; роугахоу сѧ 58 зв., 88, 118; роугахоу … сѧ 119; роугающє сѧ 118 зв., 121
роука 2 зв., 20, 51, 71 зв., 86 зв., 91 зв., 106 зв., 139; роукама 16 зв., 35 зв., 38 (3), 96; роуками 51, 83 (2); роукахъ 43 зв.; роукою 108 зв.; роукоу 7 зв., 10 зв. (2), 14 зв., 15, 16, 22 зв., 28 зв., 34, 38, 51 (3), 58 зв., 69 зв., 80 зв., 87 зв., 91 (2), 91 зв., 92, 93, 93 зв., 109 зв., 135; роукъı 10, 45 зв., 62, 67 зв., 82 зв., 94; роуцѣ 11 зв., 20, 20 зв., 24 зв., 33 зв., 35, 35 зв., 45, 52, 64 зв., 66, 69 зв. (2), 71 зв., 72 зв., 82 зв., 89 зв., 103 зв., 107, 107 зв., 108 (2), 109 зв. (2), 118, 119, 133 зв., 142; рȣцѣ 20 зв.
роумьскамии 119
роумьскъı 125 зв.
роусаєвъ 43
роуфовоу 118 зв.
роуфъı 129
ръптахоу 49; ропътахоу 76; ръп҆тахоу 21
рыбарѧ 28

рыбитва 5 зв.
рыбы 22, 54 зв., 55; рыбоу 24, 36 зв., 50 зв.; рыбъ 22, 39 зв.; рыбѣ 19 зв. (2), 36 зв. (3), 50 зв.
рыданиѥ 131 зв.
рыдахоу 58 зв.; рыдахомъ 9
рѣзахоу 96 зв.
рѣка 48 (2); рѣкы 4 зв. (2), 7 зв., 45 зв.; рѣцѣ 132 зв. (2)
рѣпиꙗ 4
рѣчь 51, 116
рѧдоу 138

С

с *див.* съ
садокъ 129; садока 129
садоукей 17 зв., 23 зв., 67, 76 зв.; садꙋкей 100; садꙋкеꙗ 100
садоукейска 17 зв. (2), 18 (2)
садъ 16 зв.
сажахоу 63
салань 43
салафилевъ 43
салмоновъ 43
саломии 84 зв.
сальмонъ 129; сальмона 129
самарѣйскъ 6
самарѧнинъ 69; самарꙗнинъ 61
самарѧньскъ 127 зв.; самарѧньскоу 52 зв.
самовидьци 138
самъ 4 зв., 9 зв., 11, 29 зв., 30, 30 зв., 32 зв., 33, 34 зв. (2), 36 зв. (2), 37 зв., 44, 45, 48, 51, 52 зв., 55, 61 (2), 67 зв., 77 (2), 87 зв., 88 зв., 95 зв., 111 зв., 114, 114 зв., 115 (2), 118 зв., 119 (2), 120 зв., 121, 125, 132, 100 зв., 101; сами 27 зв., 36, 37, 57, 57 зв., 78 зв., 85, 88 зв., 104 зв.; само 11, 55; самого 114; самой 135 зв.; самомоу 31, 45, 137
сандалиꙗ 35 зв.
сапогъ 53, 80 зв.; сапогоу 132 зв., 133 зв.
сареф҆фоу 44 зв.
сатъı 13 зв.
с҆бираютъ сѧ 14; събираютъ҇ 63, 128; сбирахоу сѧ 115 зв.; сбирашє сѧ 115; събирающемъ сѧ 56 зв.

сборищє 44, 53 зв.; **сборища** 58, 67 зв.; **сборищи** 44 зв., 51; **сборищихъ** 34 зв., 44, 44 зв., 57, 78 зв., 90 (2); **сборищїхъ** 100 зв.; **с'борищихъ** 5 зв., 15, 17 зв., 25 зв., 77 зв., 102; **сборищю** 58; **съборища** 6 зв.; **съборищихъ** 1 зв.
сборъ 10 зв., 83, 83 зв., 88; **с'боръ** 28 зв., 83 зв.; **сбора** 64; **с'бора** 33 зв. (2), 34, 58 зв.; **сбороу** 64 зв.; **сборѣ** 28 зв., 35 зв.; **сборѣхъ** 14 зв.; **съборꙋ** 2
сборьскъ 33 зв.
свекръвь 7
сверженъ 62
свершиша сѧ 119 зв. (2); **свьршишⷭ҇а** 125 зв.
свиниꙗ 33 зв. (3), 80 зв.; **свїниꙗ** 12 зв.; **свиньꙗ** 56; **свиний** 12 зв., 33 зв., 56, 80 зв.; **свїниꙗми** 5 зв.; **свиниꙗхъ** 33 зв.
свиноє 12 зв., 56
свирѣл'никꙑ 14 зв.
свирѧхомъ 9; **свирꙗхомъ** 49
свиташє 90; **свитающи** 122
свитъ 142 зв.
свободь 24
свой 2, 4 зв. (2), 10, 10 зв., 11 зв., 12 зв., 14 (2), 18, 18 зв., 20 зв. (2), 28, 31 зв., 33 зв., 39, 47 (3), 52, 54 зв., 55, 55 зв., 56 (2), 58, 61, 62 зв., 68 зв., 70, 78 зв., 79 зв., 88, 92 зв., 93, 98, 102 зв., 109 зв., 115 зв. (2), 124, 124 зв., 129 зв., 130 (2), 135 зв., 138 зв.; **своⷩ҇** 124 зв.; **свой** 11 зв., 46 зв., 53 зв., 81 зв., 96, 114, 140 зв.; **своима** 7, 17, 21; **своими** 5 зв., 16, 18 зв., 19, 27 зв., 30, 39 зв., 40 зв., 50, 70, 88 зв., 93 зв., 95, 103, 115 (2), 118 зв., 121; **своимї** 84; **своимъ** 2, 3, 5 зв., 6, 6 зв., 7, 9, 15 зв., 17 зв., 18 (3), 18 зв., 20, 22, 26, 26 зв., 29 зв., 30, 30 зв., 32 зв. (3), 34, 34 зв., 36 зв., 39 зв. (2), 43 зв., 50 зв. (2), 52 (2), 54 зв., 57 зв. (3), 62, 64, 67 зв., 68, 70, 72 зв., 73, 77, 78 зв. (2), 79 (2), 79 зв., 80, 80 зв., 82, 100 зв., 107 зв., 108 зв., 109 зв., 110 зв., 126 зв., 127 зв., 134 зв., 139, 141; **своимь** 2 (2), 27 (2), 34, 37 зв. (2), 47 зв., 52 зв. (2), 59, 60, 69, 77, 92 зв., 100 зв., 102 зв. (2); **своихъ** 8 зв., 19, 21, 24, 26, 27 зв., 34, 40 зв., 41 зв., 46, 46 зв., 48 зв., 49, 49 зв., 50, 62 зв., 63 зв., 64 зв., 77 зв., 78, 78 зв., 81, 81 зв., 92 зв. (2), 99, 100 зв., 131 зв., 133 зв., 138, 138 зв., 139; **свою** 2 зв. (2), 5, 6, 7 (2), 7 зв., 14 зв., 17 (2), 18 зв. (3), 21 зв., 27 (2), 34 зв., 38 зв., 52 (3), 52 зв., 59 зв. (2), 62, 63, 72 (2), 74, 87 (2), 90 (3), 90 зв. (2), 93 (3), 94 зв., 95 зв., 100, 104 зв., 106 зв., 107, 111 (2), 112 зв., 128, 128 зв., 129 зв., 130 зв., 131, 132, 133 зв., 138 зв.; **своꙗ** 1 зв., 5 зв., 6, 10, 11 зв., 14, 21, 22 (2), 25 зв., 26 зв., 27, 28, 31,

31 зв. (2), 34 (2), 34 зв. (2), 35 зв., 36 зв. (2), 39, 39 зв., 40, 40 зв. (2), 41, 46, 46 зв., 54 зв., 58, 62, 63 зв., 65 (2), 65, 66 зв., 67 зв., 70, 70 зв., 77 зв., 78 зв., 79 (2), 80, 81 (2), 83, 85 зв., 86 (2), 89 зв., 90 зв. (2), 93, 94 (3), 96, 96 зв. (2), 98 (2), 99 зв. (2), 100 зв. (2), 102, 102 зв. (3), 103 (2), 107 (2), 108, 108 зв., 110, 112 зв. (2), 114, 117 зв., 118, 118 зв., 119 зв. (2), 125 зв., 127, 128 (2), 129 зв., 130 зв., 132 зв. (2), 137, 139; **своє** 15, 21, 29 зв., 34, 34 зв., 35 зв., 40, 52 зв., 58, 60 зв., 77 зв., 79 зв., 80 (2), 80 зв., 90 зв., 98 зв., 103, 103 зв., 109 зв., 115 зв., 126, 133 зв., 138 зв.; **своєго** 1, 2, 3 (2), 3 зв., 5 зв., 6 зв., 7, 11 зв., 15 зв., 17, 18 зв., 26 зв., 27, 28, 28 зв., 37 зв. (2), 38 зв., 40 (2), 40 зв., 43, 43 зв., 48 (3), 51, 54, 60 зв., 61 (2), 61 зв. (3), 64 зв., 66 зв. (2), 72, 75, 76 зв., 77, 77 зв., 78 зв., 79, 80, 93, 99 зв., 100 зв., 102 зв., 103, 103 зв. (2), 108 зв., 112 зв., 125, 126, 131 зв., 132 зв., 135, 135 зв., 139 (2), 141 (2); **своєⷢ** 14 зв., 59 зв., 77; **своєй** 4, 8, 9, 15 зв., 18 зв., 27, 28, 38 зв., 49, 49 зв., 52, 59 (2), 72, 85, 93, 103 зв., 136 зв., 141 зв. (2); **своємоꙋ** 2 (2), 5 (2), 23 зв. (2), 28, 34 зв., 38 зв., 44, 66 зв. (2), 67, 80 зв., 87, 87 зв., 90 зв., 100, 141; **своємⷪꙋ** 5, 21, 100; **своємь** 2 зв., 13, 13 зв. (2), 15 зв. (2), 18 зв., 27, 31, 35 зв. (2), 44, 44 зв., 49, 59, 59 зв., 60, 74 зв. (2), 90 зв., 102 зв., 112 зв., 122, 127 зв. (2), 130 (2), 132; **своєю** 2 зв., 15 зв., 27 зв., 37 зв. (2), 59, 61 (2), 77 (2), 100 зв. (2), 135; **своєꙗ** 3 зв., 6, 16, 17, 26 зв., 40, 49 зв., 53, 61 зв., 62, 70 зв., 85, 97, 103 зв., 104 зв., 124, 138, 138 зв.

свькръı 59 зв.; **свькръвь** 59 зв.

свьршениє 61 зв., 124

свьршити 61 зв. (2); **свершени** 114 зв.; **свершихъ** 114; **свьршенъ** 47 зв.; **с҆вьршенъ** 29 зв.; **с҆вьрши** 17; **с҆вьршилъ** 96 зв.; **съвьршени** 3; **съвьршенъ** 3, 72 зв.; **съвьршенъı** 138 зв.; **съвьрши** 7

свѣдительствоꙋю 116; **свѣдительствова** 97 зв., 134; **свѣдѣтельствова** 119 зв., 121 зв.; **свѣдѣтельствоꙋю** 116 зв.; **свѣдѣтельствоꙋють** 117 зв.; **съвѣдительствова** 125 зв.; **съвѣдительствоꙋють** 110; **съвѣдительствоꙋꙗй** 137; **съвѣдительствоꙋєте** 113; **съвѣдительствоꙋєть** 113; **съвѣдѣтельствоꙋꙗй** 45

свѣтильникъ 7 зв., 32, 56 зв. (2); **свѣтил҆ника** 56 зв.; **свѣтилникъı** 40 зв., 115; **свѣтил҆никъı** 40 зв. (2), 41, 103; **свѣтилниції** 66 зв.; **свѣтил҆ници** 103; **свѣтил҆ниції** 41; **свѣтильника** 55 зв., 134 зв.; **свѣтильникъı** 102 зв. (2), 103

свѣтилѣ 32, 56 зв.

свѣтить 134 зв.
свѣтить сѧ 62 зв.
свѣтьлъ 140 зв.; **свѣт҆ло** 7 зв., 56 зв.; **свѣтьло** 53 зв., 56 зв. (2), 69 зв.; **свѣтьлоу** 89
свѣщами 115
свѣщьницѣ 55 зв., 134 зв.
свѧзати 33; **свѧжете** 20; **свѧжеть** 11; **с҆вѧжеть** 30 зв.; **свѧжѣте** 127 зв.; **свѧза** 64 зв.; **свѧзавше** 115 зв., 120 зв.; **свѧзавъше** 83 зв. (2); **с҆вѧзавъше** 35, 103 зв.; **свѧзаноу** 33; **свѧзанъ** 20; **с҆вѧзанъ** 84, 139 зв.; **свѧзають** 100 зв.; **с҆вѧзають** 34; **съвѧжете** 1; **съвѧжеши** 139 зв.; **съвѧжѣте** 13 зв.; **съвѧзавъ** 141; **съвѧзавъше** 110 зв.; **съвѧзана** 116; **съвѧзанъ** 1, 96
[**свѧта**] **ст҃а** 129 зв. (2), 141; **ст҃о** 135, 136 зв.; **ст҃ѣмь** 26, 67 зв., 99
[**свѧтить сѧ**] **ст҃ить сѧ** 54 зв., 90 зв.
[**свѧтъй**] **ст҃ъй** 28 зв., 30 зв., 43, 44 зв., 45 зв., 55, 58, 78 зв., 111 зв., 114 зв., 121 зв., 135, 136 зв.; **ст҃го** 19, 43 зв., 58, 90 зв., 122 зв., 138 зв.; **ст҃и** 114 зв. (2); **ст҃ий** 85, 103 зв.; **ст҃мь** 124, 134; **ст҃хъ** 5 зв., 52, 121 зв.; **ст҃ъми** 93; **ст҃ъмь** 77, 132 зв., 133 зв., 135, 139
[**свѧщаꙗй**] **сщ҃аꙗй** 25; **ст҃ѧщиꙗ** 25, 101
[**свѧщю сѧ**] **сщ҃ю сѧ** 114 зв.
сдрава 10 зв.; **с҆драва** 35 зв., 80 зв.; **с҆дравъı** 16 зв.
сдравий 49; **с҆дравий** 12, 92 зв.
се *част.* 3 зв., 4 зв., 5, 6 зв., 7 зв., 8 зв. (3), 9, 9 зв., 10 (2), 10 зв., 11 (2), 11 зв. (4), 12, 12 зв. (2), 14 зв. (2), 17 зв., 21, 25 зв. (2), 26 (5), 29, 30 зв., 31 (2), 34 зв., 40 (3), 40 зв. (2), 41 (2), 46 зв. (2), 48 зв. (2), 49 (2), 49 зв., 50 зв., 52 зв., 56 зв. (3), 57 (2), 60, 60 зв. (4), 62 зв. (5), 63, 63 зв. (2), 64 (3), 65 зв., 66 (2), 66 зв., 67 зв., 70 зв., 71, 72 зв., 73, 74 зв., 75 зв., 76 (2), 79 (3), 82 зв. (2), 86, 86 зв. (2), 87, 87 зв. (3), 89 (2), 89 зв. (2), 91 зв., 92 зв., 94, 95 (2), 95 зв., 96, 96 зв., 97, 97 зв., 98 зв. (2), 99 (4), 102, 103 (2), 103 зв. (2), 104 зв. (2), 106, 106 зв. (2), 109 зв. (5), 110, 114 (3), 116, 116 зв., 117, 119 (2), 119 зв. (2), 121, 122 (3), 122 зв., 124 (3), 125 зв. (2), 127, 128, 129 зв. (2), 130 (3), 130 зв. (2), 131 (2), 131 зв., 132 зв., 133 зв., 134, 135, 136, 136 зв. (3), 137 (2), 138, 138 зв., 140, 140 зв. (2), 142
себе 2 зв. (2), 10, 11 зв., 14 зв., 18 (3), 23, 25 зв., 31 зв., 32, 35 (3), 37, 48 зв., 49 зв., 50 (2), 52, 53 зв., 55 (2), 55 зв., 57 зв., 62, 62 зв. (2), 65 зв., 66, 70 (2), 70 зв., 73 (2), 73 зв., 75, 75 зв. (2), 78 (2), 79 зв., 80, 80 зв., 85, 86 зв., 89 зв., 91 (2), 91 зв., 92 зв., 96, 97 зв., 98 зв., 101 (2), 101 зв.,

104 зв., 105, 105 зв., 106, 106 зв., 111 (2), 112, 113 зв., 114 зв., 116, 118 зв., 119, 121, 133, 134, 136, 142, 142 зв.; себѣ 113; собе 18 зв., 20 (2), 52, 77; собою 1 (2), 11 зв., 15, 16 зв., 29, 40 зв. (2), 53 зв., 58 зв., 69 зв., 72, 82, 89 (2), 90, 97, 102 зв., 105 зв., 107 зв. (2), 110 зв., 113 зв., 140; собоѭ 79 зв. (2); собѣ 7 зв., 13, 19 зв., 28 зв., 32 зв., 34 зв., 36, 41, 59 зв., 63 зв., 70 зв., 72, 73 зв., 86 зв., 103; сѧ 9 зв., 11 (2), 24, 26, 29 зв., 30 зв. (3), 37 зв. (2), 47 зв., 56, 61, 61 зв., 62, 63, 77, 90 зв., 100 зв., 119

седмаго 23 зв., 100

седмерїцею 20 зв.

седмишьдъı 20 зв., 75 зв. (2); седмишдъı 62; седмїшдъı 62

седмь 11 зв., 20 зв. (2), 22 (3), 23 зв., 39 зв., 55 зв., 67 (3), 69 зв., 76 зв. (3), 100, 127; седми 23 зв., 100; седмию 18

секъıра 133

село 14, 34 зв., 66 зв., 80 зв., 117 зв. (3), 118 зв., 128; села 3 зв., 37 зв., 50 зв., 73, 75 зв., 89 зв.; селъ 73; селѣ 13, 13 зв. (2), 14, 26, 40, 59, 63 (2), 78 зв., 80 зв., 99, 102 зв., 117 зв., 126 зв., 127 зв. (2); селѣхъ 33 зв., 36, 56

сельною 4, 8; сельнъıхъ 4, 128

семеоновъ 43; семеѡновъ 43

сероуховъ 43

сестра 11 зв., 96, 119 зв., 124 зв. (2), 125 зв., 137; сестроу 95, 95 зв.; сестръ 61 зв., 73; сестръı 3 зв., 15 зв., 31, 35 зв., 73, 94 зв.; сестрѣ 95

сесьца 89 зв.; сес҆ца 124 зв.

сидонескъ 93; сидоньскъı 39 (2); сидоньска 46, 46 зв.; сїдоньскоу 16 зв.

сидоноу 9, 53; сидонѣ 9, 30, 53

сидоньскоую 44 зв.

сикера 138 зв.

сила 46, 46 зв. (2), 90 зв., 136 зв.; силахъ 86; силою 26 зв., 44 зв., 79, 85, 99 зв., 138 зв.; силоу 35, 58, 58 зв., 64, 70 зв., 127; силъ 15 зв.; силъı 4 зв., 9 (4), 15, 15 зв., 23 зв., 26 зв., 35 зв. (2), 53, 76 зв., 79, 83, 84 зв., 88, 99 зв., 100, 141; силѣ 40, 44, 93

силоамльскъ 60

сильнъ 4, 61 зв.; сильнаго 11

симовъ 43

симоновъ 28 зв., 35 зв., 97; симонова 28 зв.; симоновоу 107

симонъ 6 (2), 15 зв., 49 зв., 92, 107, 107 зв., 108 (2), 110 зв., 115 зв. (3), 116, 139 зв., 142 зв.; симона 5 зв., 28, 30, 46 (2), 79 зв., 89 зв., 105 зв.,

107 зв., 118; симонє 24, 45 (2), 49 зв., 82 зв., 87 (2), 106 зв. (2), 139 зв.; симонови 30; симоноу 49 зв., 107, 108, 118 зв., 142 зв.
синапьноу 13 зв.
сиѻнова 97; сиѻни 96 зв.
сиръ 111 зв.
сита 68 зв.
сифовъ 43 зв.
сица 38 зв.
сицє 57 зв., 75, 78, 92 зв., 129 зв. (2)
сиꙗють 3
сказаниє 28
сказаю 57 зв.; скажи 14, 16 зв., 128; скажю 48, 115; сказа 67, 117 зв., 130, 133; сказахъ 112 зв., 115; сказаша 27 зв., 130; сказашє 32 зв.; сказаємоє 84, 84 зв., 129 зв.
скариѻтъ 68 зв.; скариота 106
с҆кважнєю 29 зв.
сквозѣ 9 зв., 46 зв., 50, 51, 55 зв., 56, 58, 71 зв., 73 (2), 74 зв., 94; с҆квозѣ 38 зв., 68 зв. (2), 91
скврьнить 16 зв. (2), 38 зв., 39; скврьнꙗть 9 зв., 38 зв.; скврьнꙗщє 38 зв.; скврьнѧть 16 зв.; скврьнѧщє 16 зв.
скиниꙗ 140
скончаньꙗ 122 зв.; сконьчаниє 14, 14 зв., 126, 128
сконьча 4 зв., 7 зв., 14 зв., 48, 126; скон҆ча 20 зв.; сконьчавъ 43 зв.
сконьчати сѧ 107; с҆коньчати сѧ 77 зв.; сконьчавахоу сѧ 50, 52 зв.; сконьчаша сѧ 135 зв.; сконьчаютⷭ҇ь 63 зв., 68; сконьчаєтⷭ҇ь 87
скорбьни 114
скоро 2, 66 зв., 95 зв. (2), 122 (2)
скорѣє 142 зв.
скотъ 61
скровенъ 63 зв.; скровеноу 14; скровенъıхъ 63 зв.; съкровенаꙗ 13 зв.
скровища 14 зв., 19 (2), 48 (2), 59, 87, 91 (2), 126, 130 зв.; скровищє 87; скровищь 91; скровищю 14
скроушахоу сѧ 33
скроушаꙗ 60 зв.
скроушить сѧ 121 зв.; скроушитⷭ҇ь 23 зв., 66
скроушить 23 зв.; скроушенъı 131; скроушенъıꙗ 44; съкроушенъıꙗ 44; скроуши 79 зв.; скроушивъıй 28 зв.

скръıю сѧ 65; **скръı сѧ** 105

скрьгъчеть 93 зв.

скрьжьтъ 14, 14 зв., 15; **скрьжетъ** 27, 35, 69, 102 зв., 103 зв., 126, 128

скоуделниче 117 зв.; **скоуделничи** 117 зв.

скоудѣльницѣ 106; **скоудѣльници** 81 зв., 86

скърбь 98 зв., 99, 113; **скорби** 113 зв.; **скърби** 32; **скърбї** 99 зв.

скърбѣти 109; **скърбѧ** 91 зв.; **скърбѧща** 132; **скърбѧщє** 108 зв.

скърпїю 55; **скърпиꙗ** 64, 127

слава 65, 71, 86, 90 зв., 130, 130; **славою** 26 зв., 79, 85, 99 зв.; **славоу** 43 зв., 69, 96, 105 (3), 114, 114 зв., 115, 135; **славъı** 3 зв., 85, 103 зв.; **славѣ** 4, 8, 18 зв., 52, 59, 85, 93, 94 зв., 95, 103 зв.

славити 92 зв.; **славимъ** 44; **славлꙗхоу** 47, 49 зв.; **славлꙗшє** 64 зв.; **славлѧхоу** 17; **славѧ** 47, 69, 73 зв.; **славѧщє** 130 зв., 131 зв.

славлꙗти 70

славьнъıй 138; **славьнъıхъ** 64 зв.

славьнѣ 48 зв.

слана 71 зв. — 72

сласть 77, 141; **сластьми** 51 зв.

словесить 38 зв.

слово 2 зв., 13 (5), 16 зв., 19 (3), 29 зв., 32 (7), 32 зв., 38 зв., 44 зв. (2), 45, 48, 51 зв. (5), 55 зв., 58, 70 (2), 82 зв., 88, 92, 105, 105 зв., 109 зв., 111 зв. (2), 112, 112 зв. (3), 114, 114 зв. (2), 115, 116, 122 зв., 124 зв. (2); **слова** 13, 32; **словеса** 4 зв. (3), 7 зв. (3), 20 зв., 39 зв., 45 зв., 48, 51 зв., 52, 68, 79 (2), 85, 99 зв., 117 (2), 125; **словесє** 2 зв., 23, 27, 27 зв., 37 зв., 39, 65 зв., 75, 97 зв., 100 зв.; **словеси** 27 зв., 40, 66, 72 зв., 76, 103, 136, 138; **словесъ** 6 зв., 19, 52, 93, 111 зв.; **словесъı** 19, 88 зв., 133; **словесьмъ** 138 зв.; **словесьхъ** 44 (2), 72 зв., 138; **словомъ** 114 зв.; **словомь** 15, 31, 53 зв.; **словъмь** 10, 99 зв.

сложениꙗ 13 зв., 85, 104, 115

слоуга 2, 34 зв., 60, 70 зв., 94 зв., 101, 104 зв., 106 зв.; **слоугами** 83, 110; **сл҃угами** 115; **слоугамъ** 35; **слоугъ** 115 зв., 116; **слоугъı** 45 зв. (2), 83 зв., 115 зв. (2), 116 зв. (2), 138; **слоуꙁѣ** 2, 44, 60

слоужитї 124 зв.; **слоужїти** 28 зв.; **слоужа** 86 зв.; **слоужай** 86 зв. — 87, 87, 106 зв. (2); **слоужахоу** 84 зв.; **слоужахȣ** 28; **слоужахоуть** 50; **слоужащє** 121 зв.; **слоужащи** 135 зв.; **слоужащю** 138; **слоужашє** 10, 96 зв. — 97; **слоужи** 75 зв.; **слоужить** 104 зв. (2)

слоужьбъı 138 зв.; **слоужьбоу** 113; **слоужьбѣ** 124 зв.

слоука 64 зв.
слоуха 93
слоухъ 1 зв., 15 зв., 28 зв., 48, 78, 141; слоухомь 12 зв.; слоухоу 105
слоушаєть 127; слоушаꙗй 126 зв.
[слъньце] слнце 3, 14, 26 зв., 28 зв., 79, 89 зв., 99 зв., 119, 128, 140 зв.; слнци 84 зв.; слнцю 11 зв., 31
слышаниꙗ 37, 98 зв.
слышати 10 зв., 11, 12, 13 (2), 14, 31, 32 зв. (2), 38 зв., 39, 40 зв., 51 зв., 56 зв., 62 зв., 80, 93, 128; слышатї 8 зв., 54; слыша 13, 97 зв.; слышавша 115 зв.; слышав'ша 29; слышав'ши 35; слышавъ 8, 12, 15, 15 зв., 16, 29 зв., 33 зв., 34 зв., 50 зв., 53, 53 зв., 58 зв., 61 зв., 71, 71 зв., 73 зв., 74, 77, 88 зв., 92 зв., 95, 104 зв., 106 зв., 117 (2), 125, 131 зв., 134, 141 (2); слышавъше 10 зв., 16, 16 зв., 21 зв., 23 зв., 29 зв., 30, 45 зв., 48 зв., 66, 73 зв., 81 зв., 84 зв., 94 зв., 97, 100 (3), 126 зв., 130, 140 зв., 141 зв.; слышав'ше 24, 30 зв. (2), 31 зв., 74 зв.; слышавъшей 71 зв.; слышавъши 39, 136; слышавъший 51 зв.; слышай 4 зв., 7 зв., 13 (2), 48 (2); слышано 92; слышанъ 131 зв.; слышаста 48 зв.; слышасте 2, 2 зв. (2), 3 (2), 7, 83, 110, 111 зв. (2); слышать 8 зв., 12 зв., 32 (3), 48 зв., 51 зв. (2); слышахомъ 44, 83, 88 зв., 105; слышахоу 74; слышахоуть 37 зв.; слышахъ 112 зв.; слышаще 12 зв., 32 (2), 35 зв., 51 зв.; слышащей 44 зв., 51 зв. (2), 55 зв., 124 зв.; слышащемоу 13; слышащимъ 32 зв., 47 зв.; слышаша 12 зв., 13, 54, 104 зв., 130 зв., 131 зв., 138 зв.; слышаше 88 зв., 124 зв.; слыши 77; слышита 8 зв., 13; слышите 12 зв., 13 (2), 16, 31, 32 зв., 54, 55 зв., 69 зв., 78, 98, 113; слышить 4 зв., 7 зв., 8 зв., 12, 13, 14, 31, 32 зв., 38 зв., 39, 40 зв., 51 зв., 62 зв., 80, 105 зв., 128; слыш[ить] 45 зв.; слышиши 96 зв., 117 зв.; слышю 50 зв.
сльѕами 49 зв., 50, 93 зв.
слѣдъ 3 зв., 5 зв., 7 зв., 17, 29 зв., 45, 49, 52 зв. (2), 61 зв., 62, 63, 63 зв., 72 зв., 73, 73 зв., 81, 83, 84 зв., 86, 88, 89 зв., 90, 92 зв., 95 зв., 96 зв., 131, 142 зв.; у *сполуч.* съ слѣда 58 зв.
слѣѕеть 63
слѣпець 16 зв., 47 зв., 73 зв.; слѣп'ца 16 зв., 47 зв.; слѣпьца 17 (2), 29, 69 зв. (2), 74; слѣпьцемъ 16 зв.
слѣпий 8 зв., 21 зв., 24 зв., 25 (3), 48 зв., 101 (3), 101 зв.; слѣпїй 101 зв.; слѣпомоу 96; слѣпый 25, 74; слѣпымъ 44, 48 зв.; слѣпыꙗ 17, 61 зв., 67
слѣпъ 10 зв., 74; слѣпоу 10 зв.; слѣпы 16 зв.

смоковьница 97 зв. (2); **смоковьницею** 91 зв. (2); **смоковьници** 60; **смоковьницѣ** 99 зв.; **смоковьницю** 22, 60, 68, 74, 74 зв., 97 зв.; **смъков҄ница** 26 зв.
смоковьничьскоѥ 97 зв.
смокъı 74 зв.; **смок҄вамъ** 74; **смокъвє** 79; **смокъви** 4, 48; **смъковь** 22 зв.; **смъкъı** 22 (2), 22 зв. (2)
смотритє 8, 17 зв. (2), 59 (2), 69 зв., 90
смрада 101 зв.
смоущаѥт҇ь 111 зв.; **см҇ущаѥт҇ь** 111
смоущени 5 зв.
смъковьноѥ 23
смъıслиші 18
с҄мъıсльнѣ 77
смъıслѧщю 39; **с҄мъıслѧща** 56
смьрдить 96
смьрти 83; **смр҇тью** 38 зв., 105; **смьртию** 45; **смьрть** 87; **смьртью** 16
смьртьнѣи 134
смѣжиста сѧ 13
смѣрению 124
смѣрєнъ 9 зв.
смѣрить сѧ 101; **смѣрит҇ь** 71, 78 зв., 101, 133; **сѧ смѣрить** 19 зв., 24; **смѣрѧıаи сѧ** 71, 78 зв.
смѣшению 120
смѣıахоу сѧ 34; **смѣıахоуть сѧ** 15;
смѧшє 77; **смѣ** 37 зв.; **съмѣ** 100 зв.; **смѧхоуть** 67 зв.
сна 95, 129 зв.; **снѣ** 117 зв., 129 зв., 131 (2), 131 зв. (2); **съньмъ** 110
снидєть 52 зв., 118 зв.; **сниди** 118 зв.; **съниде** 4 зв., 7 зв. (2), 50, 78 зв., 132; **с҄ниде** 43; **сънїде** 4 зв.; **сънїдеши** 9
снопъı 13 зв., 127 зв.
снъха 59 зв.; **снъхоу** 59 зв.
снѣгъ 122, 140
снѣдаѥтє 24 зв., 101
с҄нѧста сѧ 129 зв.
со *див.* **съ**
собраша сѧ 122 зв.; **събравъ сѧ** 29; **събравъшемъ сѧ** 57 зв.; **събравшемъ … сѧ** 117 зв.; **събравъш҇е** 65 зв.
содома 63; **содомоу** 36; **содомѣхъ** 9
содомлıаномъ 53

содомьстѣи 6 зв., 9
солило 81 зв.; **солїло** 108 зв.
соломонъ 4, 8, 59, 129; **соломона** 11, 129, 56 зв.
соломонꙗ 56 зв.; **соломоню** 11
соль 2 (2), 61 зв., 71 зв. (2), 72; **сольꙗ** 71 зв.
сотона 11, 30 зв. (2), 32, 55 (2), 64 зв., 68 зв., 87, 106, 106 зв.; **сотоно** 18, 43 зв., 70; **сотоною** 28; **сотоноу** 11, 30 зв., 55, 127
с҆падаѭще 79
спира 115 зв.; **спироу** 107, 115, 118, 118 зв.
спишї 82 зв.; **спахоу** 40 зв., 103; **спаше** 4 зв.; **спите** 82 зв., 87 зв., 109 зв.; **спить** 14 зв., 32 зв., 34, 58 зв.; **спꙗща** 82 зв., 109; **с҆пꙗщемъ** 127 зв.; **спѧ** 33; **спѧща** 79 зв., 82, 87 зв., 109 зв.; **спѧщемъ** 13, 120 зв., 122 зв.
сподобите сѧ 85; **сподобльший сѧ** 67
споудомь 32, 56 зв.; **спꙋдъмь** 134 зв.
срами 100
срамлꙗю сѧ 78; **срамлѧꙗ сѧ** 78
срачица 47 зв.; **срачицю** 3
сребро 40, 40 зв., 63 зв., 68 зв., 103, 103 зв., 106, 117 зв. (2), 122 зв. (2); **сребра** 6, 58, 64
сребролюбьци 73 зв.
сребрьника 61; **сребреникъ** 117, 117 зв.; **сребрьникоу** 21; **сребрьникъ** 27 зв., 36, 57 зв., 79 зв., 105 зв., 108; **сребрьникы** 81 зв.; **сребрьницѣхъ** 97
средоу 46 зв.
средъı 14 зв., 126
с҆редѣ 22 зв.
[**сръдьце**] **ср҇дце** 12 зв., 37, 38 (2), 38 зв., 66 зв., 69 зв., 91, 107, 111, 111 зв.; **срⷣце** 16, 113 зв.; **ср҇дца** 16 зв., 19, 39, 48 (3), 51 зв., 73 зв., 85, 91 зв., 105, 113, 138 зв.; **срⷣца** 16 зв., 61; **ср҇дцемь** 1 зв., 9 зв., 77 (2), 100 зв., 105; **ср҇дци** 2 зв., 13, 27, 59 зв., 74 зв. (2), 102 зв., 130; **ср҇дцї** 132; **ср҇дцихъ** 10, 32, 47, 67 зв., 92 зв., 133 зв., 139; **срⷣцихъ** 92 зв.; **ср҇дць** 28, 135 зв.; **ср҇дцьмь** 37 зв.; **ср҇дцмь** 44, 51 зв.; **срⷣцмь** 13
срѣсти 61 зв.; **срѣте** 55 зв., 60 зв., 95 зв., 104 зв., 122; **срѣтоста** 12; **срѣтоша** 69; **срѧщеть** 106; **срѧщета** 81 зв.
срѣтениѥ 103
стадо 12 зв. (3), 33 зв. (2), 56 (2), 66, 128 зв.; **стада** 109; **стадѣ** 130
старости 136 зв.
старъ 138 зв.

старьци 65 зв., 75, 83 зв. (2), 88, 88 зв. (2), 97 зв., 109 зв., 110 (2), 110 зв.; **старець** 16, 52, 70, 82 зв., 94; **старци** 120 зв., 121, 122 зв.; **стар҆ци** 23; **старцемъ** 117; **старций** 117 зв.; **старьца** 53; **старьцемъ** 87 зв., 108; **старьций** 107 зв.; **старьць** 18, 126 зв.
старьчьскоу 38 (2); **старечьско** 38
старѣй 21 зв., 70 зв., 76, 80 зв., 86 зв., 94 зв., 106 зв.
старѣйшина 33 зв., 64 зв., 83 (3); **старѣйшинамъ** 21, 68 зв., 81 зв., 87 зв., 88 зв., 141; **старѣйшинъı** 23, 23 зв., 33 зв., 34, 58 зв., 65 (2), 65 зв., 66, 68 зв., 79 зв., 82 зв., 83, 83 зв. (4), 84, 87 зв., 87 зв. – 88., 88, 88 зв. (2), 89; **старѣйшинъ** 82 зв.; **старѣйшїнъı** 89; **старѣйшинѣ** 33 зв., 83
стати 30 зв. (3), 85; **ста** 36 зв., 46, 46 зв., 120, 130, 130 зв.; **ставъ** 29, 73 зв., 74, 78, 83, 117 зв.; **ставъши** 49 зв., 124 зв.; **станете** 78 зв.; **станеть** 1, 11 (2), 55; **стани** 51, 91; **стаста** 142; **сташа** 49 зв., 69
статирь 24
стегнъı 66 зв.; **стьгнахъ** 90 (2)
стократицею 3 зв., 51 зв.
столъı 74
стоꙗти 68 зв.; **стойте** 20 зв., 74 зв. (2); **стойть** 30; **стоꙗ** 11 зв., 44 зв., 78, 84 зв., 104 зв., 115 зв., 116, 134 зв., 138; **стоꙗй** 104 зв.; **стоꙗть** 11 зв., 55 зв.; **стоꙗхоу** 11 зв., 88 зв., 89 зв., 115 зв., 119, 119 зв. (2), 125 зв., 137; **стоꙗща** 20 зв. (2), 119 зв., 125 зв., 137, 142 зв.; **стоꙗщаго** 96; **стоꙗще** 30 зв., 90; **стоꙗщи** 126 зв.; **стоꙗщий** 83 зв., 110 зв.; **стоꙗщихъ** 18 зв., 52, 81, 82 зв., 84 зв., 93, 121; **стоꙗщю** 26, 78 зв., 99; **стоꙗше** 45 зв., 86, 110, 115, 115 зв., 119 зв., 142 зв.
стражю *ім. ж. р. З.в.* 22 зв., 26 зв., 36 зв., 102 зв., 130
стражю *теп. ч. 1 ос. одн.* 54; **страдати** 18 зв.; **страдаша** 60; **стражеть** 18 зв., 24; **стражеши** 54; **стражющей** 46, 46 зв.
страна 37, 68, 78, 132 зв. (2); **странами** 94 зв.; **странамъ** 21, 26, 63 зв., 68, 74 зв., 84 зв.; **странахъ** 68, 78 зв.; **страноу** 12, 16, 16 зв., 17 зв., 19 зв., 20 зв., 22, 28 зв., 32 зв., 33, 36 зв. (2), 37, 50, 63 зв., 68, 69 зв., 78, 80, 88 зв., 131, 131 зв., 133, 139; **стра҇ноу** 115; **странъ** 68 (2); **странъı** 8, 33, 39 зв., 41, 59, 68, 80, 85, 86 зв.; **странѣ** 23 зв., 44, 48, 72, 80, 130, 134, 139
страненъ 85, 85 зв.; **страньна** 85 зв. (2), 104 (2); **страньнъ** 104
страньнъıмъ 117 зв.
страхъ 49 зв., 138, 139; **страси** 68; **страха** 22 зв., 47, 84 зв., 122; **страхомь** 33, 56, 122; **страхъмь** 130

страшиви 5, 33
стрежахоу 120 зв.; **стрєгоущє** 56, 121 зв.; **стрєгоущий** 122; **стрѣгоущє** 130
строитель 59
стропъ 46 зв., 92
строупъı 61
стръпътьнаꙗ 133
стрѧсоша сѧ 122
стоудєнъı 17
стоудомь 71
стълпъ 31 зв., 60, 61 зв. (2), 75, 98
стьꙁѧ 132, 132 зв., 133
стьклѧници 25, 56 зв.; **стьклꙗници** 101 зв. (2); **стьклꙗнїци** 25; **стьклѧницю** 49 зв., 79 зв., 97; **стьклѧнїцю** 79 зв.
соубота 90, 91; **соуботоу** 9 зв. (3), 10 зв. (3), 26, 51 (5), 61, 64, 64 зв. (2), 70 зв., 71, 78, 79, 90, 91 (4), 99, 119 зв., 121 зв., 122, 125 зв.; **сⷠ҇оутоу** 28 зв.; **соуботъ** 142, 142 зв.; **соуботъı** 9 зв., 44 зв., 91, 119 зв., 121 зв.; **сⷠ҇оутъı** 125 зв.; **соуботѣ** 9 зв., 35 зв., 51, 91
соуботьнъıй 44, 64 зв. (2), 71; **соуботнъıй** 122
соугоубь 73
соугоубѣйша 24 зв.
соударь 142 зв.
соудий 60, 78 (2); **соудий** 2, 60; **соудиꙗ** 11, 2, 55; **соудью** 59
соудити сꙗ: сꙗ соудити 3
соудищє 116 (2); **соудищи** 117, 117 зв., 118, 125
соудъ 11 (2), 25, 56 зв. (2), 57, 101 зв., 105, 131 (2); **соуда** 25 зв., 101 зв.; **соудоу** 2 (2), 30 зв.; **соудъмь** 5; **соудѣ** 53, 113 (2)
соудьнъıй 6 зв., 9 (2), 19, 36
соужю 64, 105 зв. (2); **соудили** 9 зв.; **соудилъ** 49 зв.; **соудитє** 5, 47 зв., 59 зв., 116; **соудить** 105 зв., 125; **соуди[ть]** 45 зв.; **соудꙗщє** 3 зв., 87; **соудѧщє** 106 зв.; **соудѧщаго** 105 зв.
соукъ 5 (2), 47 зв. (2), 48
соулѣйшє 7
соумнитє сѧ 97 зв.
соумрачьно 29
соуперника 78; **соупер̾никомь** 60
соупротивьнъ 36 зв.
соупроугъ 66 зв.

соупоут'ний 54 зв.
соупьрь 2; **соупрьмь** 2
соурию 1 зв.; **соуриєю** 129 зв.
соурофоничьска 39
соусана 50
соусѣдъ 61
соухоу 10 зв., 51 (2), 91 (2)
соучьць 5
соушю 24 зв., 101; **соусѣ** 89 зв.
соуѥ 16, 38 (2)
с'хранити 43 зв.; **схраниша** 114; **съхранить** 104 зв.; **съхранихъ** 29 зв., 71, 72 зв., 114 зв.
съ 1, 2 (3), 3, 5, 5 зв., 7 зв., 9 зв. (2), 11 (4), 11 зв., 12 (3), 13, 14 зв., 15, 15 зв., 16 зв., 17 зв., 18 зв., 19 (2), 20, 20 зв., 21, 23 (2), 24 зв., 26 зв. (4), 27 (2), 27 зв. (2), 28 (2), 28 зв., 29, 30 (2), 31, 32 (2), 33 зв., 35, 39 зв., 40 зв. (4), 41, 43, 44 зв., 46, 46 зв., 49, 49 зв., 51 зв., 52 зв., 54 зв., 55 (4), 55 зв. (2), 56, 56 зв. (2), 58 зв. (3), 59 зв., 60 (2), 60 зв. (2), 61 зв. (4), 63, 64, 65 зв. (2), 68, 69 (3), 69 зв., 70, 71, 71 зв., 72 (2), 73, 74, 75 (2), 75 зв., 79, 79 зв. (2), 81, 81 зв. (4), 82, 82 зв. (4), 83, 83 зв. (3), 84, 84 зв., 85, 86, 86 зв. (3), 87 (3), 87 зв. (2), 88, 88 зв., 89 (2), 89 зв. (2), 90, 91 (2), 91 зв., 92, 92 зв. (4), 93 (2), 93 зв., 95 зв. (2), 97 (2), 97 зв. (2), 99 зв. (4), 102 зв. (3), 103 (2), 103 зв. (2), 104 зв., 105 зв., 106 (2), 106 зв. (2), 107 (2), 107 зв. (3), 108 (4), 108 зв. (2), 109 (2), 109 зв. (5), 110 (2), 110 зв. (3), 111, 111 зв., 112, 113 (2), 115 (4), 115 зв., 118, 118 зв. (4), 119, 120 зв., 121 (5), 122 (2), 122 зв., 124, 124 зв., 125, 125 зв., 127 (2), 130, 130 зв., 132, 133 зв. (2), 134, 135, 135 зв., 138 зв. (2), 139, 140 (3), 140 зв. (3), 141 зв. (3), 142, 142 зв.; **с** 21, 34, 40, 49, 49 зв., 51, 52 зв. (2), 53 зв., 58 зв., 70, 71, 82, 95, 106, 106 зв., 109, 114 зв., 115, 115 зв., 116 (2), 118 зв., 119 (2), 119 зв. (2), 120 зв. (2), 121, 121 зв. (2), 129 зв., 136; **с'** 13 зв., 15 зв., 19, 28 зв., 29, 30, 32 зв., 33 зв. (2), 36 зв., 41, 46, 49, 50 (2), 51 (2), 51 зв., 57, 61, 85, 96, 97 зв., 103, 104 зв., 109, 124, 130 зв., 142 (2); **со** 114, 115 (2), 118 зв., 119, 120
съберoу 62 зв.; **сбероуть** 14; **с'берѣте** 13 зв.; **съберемъ** 13 зв.; **съберетъ** 79, 133 зв.; **събероуть** 26 зв., 99 зв., 128; **съберѣте** 13 зв., 127 зв.
събероутⷭь 85, 99 зв.; **с'бероутⷭь** 26 зв. (2), 103 зв.; **събраша сѧ** 11 зв., 30, 30 зв., 31, 36, 37 зв., 83, 88, 92, 100, 107 зв., 110, 120, 141 зв.

събираю 40 зв., 64; с҆бираю 103 зв.; събирають 3 зв., 4, 112; събирающє 13 зв.; събираꙗ 11; събираꙗй 19, 62 зв.; събираєть 25 зв., 55, 55 зв., 102; събираєши 40 зв., 64; с҆бираєши 103 зв.; събираѫть 8

съблаж҆ню сѧ 109; с҆блазнатⷭь 32; съблазнитє сѧ 82, 113; съблазнитⷭє 109; съблазнить сѧ 8 зв., 48 зв.; съблазниша сѧ 16 зв.; съблазнꙗтⷭь 109; съблазнѧть сѧ 82, 99

съблажнѧєть 20 (2), 71 зв. (2); съблажнꙗєть 2 зв. (2), 71 зв.

съблаж҆нꙗєтⷭь 13

съблазнить 62, 71 зв.; с҆блазнить 19 зв.; съблазнимъ 24

съблазнъ 20; с҆блазнъ 18; съблазна 20; съблазни 62; съблазномъ 20; съблазны 14, 128

съблюдаєть 111 зв.; съблюдаꙗ 111 зв. (2); съблюдаєтє 111 зв.

съблюдениємь 62 зв.

съблюдеть 97, 105 зв.; сблюдеши 114 зв.; с҆блюди 114 зв.; съблюдашє 130, 132; съблюдетє 38 зв.; съблюди 29 зв.; съблюдохъ 112, 114 зв.; съблюдоша 112 зв.; съблюдоуть 112 зв.

съблюдеть сѧ 5; съблюдетⷭь 46

събрати 25 зв., 60 зв., 62 зв., 102; събра 130 зв.; събравъ 80; събравъшю 14 зв., 126; събрани 1 зв.; събраномъ 37 зв., 100 зв.; събраша 34 зв., 118, 118 зв.

събоудеть сѧ 10; събоудет сѧ 116; сбоудеть сѧ 115; с҆боудеть сѧ 13 зв.; сбоудоуть сѧ 114 зв., 120, 121 зв.; сбоудоуть [сѧ] 119 зв.; събоудетⷭь 96 зв., 105, 112 зв., 129 зв., 131, 131 зв., 134, 138 зв.; сѧ събоудеть 131; събоудоуть сѧ 82 зв.; събоудоутⷭь 109 зв., 110; събⷢы сѧ 118 зв.; събысть сѧ 44; събⷭы сѧ 117 зв., 131 зв.

събываєть сѧ 12 зв.

съвахъфаний 84 зв.

съвладѣють 21 зв., 86 зв.

съвлекоша 118, 118 зв.; свълкъшє 118; съвълкъшє 61

съвъкоуплени 20

съвъпрашати сѧ 69; съвъпрашатⷭи 27 зв. (2); съвъпрашахоу сѧ 28 зв.; съвъпрашающа сѧ 70, 77; съвъпрашающє сѧ 70; съвъпрашаєтє сѧ 70 зв.

съвышє 125; свышє 117

съвѣдитель 110; съвѣдѣтель 1; съвѣдителемъ 110; съвѣдителꙗ 110; съвѣдителѧ 110

съвѣдительство 26, 45, 125 зв.; свѣдительство 92, 99, 137; свѣдѣтельство 119 зв., 121 зв.; съвѣдѣтельство 6 зв.

съвѣдѣние 7 зв., 58
съвѣсиша 92
съвѣтъ 10 зв., 30, 31, 48 зв., 83 зв. (2), 99 зв., 107 зв., 110 зв., 125; **свѣтъ** 7 зв., 55 зв., 56 зв. (2), 95 (2), 105 (5), 115 зв., 117 зв., 120 зв., 122 зв., 123, 134 (2), 134 зв. (2), 135, 140 зв.; **свѣта** 26 зв., 79, 99 зв., 105; **свѣтѣ** 7, 57 зв., 88; **съвѣтѣ** 89 зв. – 90
съвѣтьникъ 89 зв.; **свѣтникъ** 120; **съвѣтьникы** 84
съвѣщаѥть 61 зв.; **свѣщаша** 106; **съвѣщавъ** 20 зв.; **съвѣщахъ** 21; **съвѣщаша** 68 зв., 97; **съвѣщаѥта** 1 зв., 20
съвѧзьнꙗ 89; **свѧзнѧ** 117 зв. (2)
съгараѥть 112; **съгараютъ** 14
съглѧда 81; **съглѧдавъ** 74
съгноувъ 44
съградити 61 зв.; **съгради** 31 зв.; **съгражю** 62 зв., 83
съгрѣшениꙗ 30 зв., 90 зв.; **съгрѣшений** 90 зв. (2)
съгрѣшить 20 зв., 62 (2), 75 зв. (2); **съгрѣшїть** 1; **съгрѣшай** 126 зв.; **съгрѣшихъ** 80 зв. (2), 117
съдѣла 79 зв., 107 зв.; **с҆дѣла** 105 зв.
съжагаютъ 128
съжалиша 27 зв.
съжещи 13 зв., 127 зв.; **съжьжеть** 133 зв.
съжьжений 77
съзади 14 зв.
съзадоу 35
съзва 89
създанию 72; **създаниꙗ** 77 зв.
създати 110; **създа** 7 зв. (2), 53 зв., 75, 98; **съз҆да** 4 зв.; **създавъшемоу** 48; **създанъ** 44 зв.; **съзьда** 4 зв.
съзидаꙗ 118 зв., 121
съзижю 139 зв.
съкрати 79; **съкратїлъ** 79
съкрывайте 91 (2); **с҆кры** 13 зв., 68 зв., 103; **скрылъ** 9; **с҆крыхъ** 40 зв., 103 зв.; **съкры** 14, 40
сълагающи 130, 132
сълазить 26, 78 зв., 99
сълѣзеть 121; **сълѣзе** 76; **сълѣзи** 76, 121
сълю 6 зв.

съмири сѧ 2; съмирꙗꙗ сѧ 2
съмыслѧща 33 зв.
[съмьрти] см҃рти 18 зв., 52, 82, 89, 93, 95 (2), 109, 110, 135; см҃ртї 89; см҃рть 6 зв., 21, 78 зв., 94, 106 зв.; см҃ртью 116
[съмьртьныꙗ] см҃ртьныꙗ 116 зв.
съмѣси 60; смѣшенъ 120 зв.
съмѧте сѧ 136; смꙗте сѧ 130 зв.; смѧте сѧ 138; с҆мѧтош͡са 22 зв.
сънити сѧ 61 зв.
съньмище 91; сонмищихъ 115 зв.; съньмищихъ 6 зв., 92, 126; съньмищь 105, 113
сънѣмь 106; сънѣсть 9 зв., 91
сънѧтъ 84 зв.; сънемъ 90; снемъ 120
съпадоуть 99 зв.; спадоуть 26 зв.; съпадъшю 127
[съпасение] сп҃сение 76; сп҃сниꙗ 139; сп҃сние 133, 135
[съпасеть сѧ] сп҃сеть сѧ 37, 78 зв.; спасла сѧ 26; сп҃саюшихъ сѧ 68 зв.; сп҃се сѧ 14 зв., 56; сп҃се͡сть 26, 99, 128; сп҃си сѧ 118 зв., 119 (2), 120 зв., 121; сп҃соу сѧ 14 зв.; сѧ сп҃сла 99
[съпасти] сп҃сти 18 зв., 51, 52, 63, 91 зв., 93, 118 зв., 119, 121; спастъ 1; сп҃се 14 зв., 35, 50, 58 зв., 69, 73 зв., 74, 118 зв., 121; сп҃сена 35, 58 зв., 79; сп҃сени 16, 51 зв.; сп҃сенъ 6 зв., 29 зв., 63, 71 зв., 73 (2), 95; сп҃сетъ 121; сп҃сеть 52, 93, 125, 129 зв.; сп҃си 4 зв., 22 зв., 104 зв.; сп҃слъ 53, 119; сп҃соу 105 зв.; сп҃стъ 20, 52 зв., 76
[съпасъ] сп҃съ 130; сп҃сѣ 124
съплетъше 118; сплетше 116 зв.
сърищеть сѧ 93 зв.
сърѣте 33, 95 зв.; сърѧщеть 86
сърѣтение 41
съсалъ 124 зв.; съсоущихъ 96 зв.
[с]ъстарѣюши сѧ 45
съсоуди 63
съсоудъ 74 зв., 119 зв.; съсоудомь 55 зв.; съсоуды 14 зв., 30 зв., 67 зв., 126; съсꙋды 11; съсоудѣхъ 40 зв., 103
сътворити 75 зв., 79 зв., 91; створити 2 зв., 4, 17, 21, 25, 35 зв., 38 зв., 51, 57, 57 зв., 78, 84, 86 зв., 91, 96, 106 зв., 135; створено 89; створи 9 зв., 13 зв. (2), 15, 15 зв., 20 зв., 23, 27, 30, 33 зв. (2), 34 зв., 43, 44, 45, 49, 51, 51 зв., 52 зв., 53 зв., 56 (2), 57 (2), 61, 63 зв., 66 зв., 69 зв., 71, 79, 84, 89, 91, 96, 96 зв., 105 зв. (2), 107 зв. (2), 112 зв., 117, 118, 119, 121,

125, 127 зв. (2), 129 зв., 132, 136, 138 зв., 139; **створї** 79 зв.; **с҆твори** 98; **створивѣ** 111 зв.; **створївъ** 59 зв.; **створивъшюю** 35; **створивъый** 61, 75 зв.; **створили** 63 зв.; **створилъ** 21, 27, 72, 112 зв., 116 зв.; **створимъ** 122 зв., 133 (2), 140, 140 зв.; **створим҆** 133; **створистє** 21 зв., 65, 74 зв., 85 зв. (4), 104 (4); **створитє** 19 (2), 23, 24 зв., 66, 97 зв., 101, 133; **створить** 15, 28, 53 зв., 60, 66, 70 зв., 78, 104 зв., 111 (2), 112 (2), 134 зв.; **створихомъ** 4 зв., 76; **створихъ** 53 зв., 108 зв. (2); **створиша** 10 зв., 18 зв., 21, 30, 31, 31 зв., 36, 50 зв. (2), 70, 83 зв. (2), 84, 96 зв., 97 зв., 98, 98 зв., 99 зв., 107 зв., 110 зв., 120 зв., 122 зв., 125, 141 зв.; **створиши** 29 зв., 61, 94 зв.; **створшє** 117 зв., 122 зв.; **створь** 48, 59 зв.; **створьша** 96 зв., 97 зв., 104 зв.; **створю** 5 зв., 28, 29, 29 зв., 60 зв., 62 зв. (2), 65 зв., 72 зв., 73 зв., 74, 84, 94 зв., 108, 111 (2), 114, 118; **створꙗть** 10 зв., 30, 113; **створѧть** 65, 131; **сътвори** 80, 80 зв. (2), 137; **сътворитє** 75 зв.; **сътворить** 75 зв., 98 зв.; **сътвориша** 108; **сътворь** 71; **сътворꙗть** 112 зв.

сътрєть 66

сътрѧсє 60 зв., 93 зв.

сътоужають 30

сътъ 49 зв., 79 зв.; **сто** 73; **стома** 36; **стомь** 31; **стоу** 36 зв.; **стъмь** 32; **стѣхъ** 97

сътьникъ 15 (2); **сотника** 120; **сотникъ** 119 зв., 121 зв.; **сът҆никоу** 53; **сътникъ** 84 зв., 89 зв.; **сът҆никъ** 53 зв.; **сътьникоу** 15

сътѧжѣтє 6; **стѧжитє** 67 зв.

сътѧꙁаютє҇ 113 зв.; **сътѧꙁа сѧ** 40, 103; **стѧꙁахоу сѧ** 44 зв.

съоуꙁы 64 зв.

съхожашє 61 (2); **сходꙗщь** 133 зв.; **с҆ходꙗщь** 133 зв.; **съходꙗщємъ** 140—140 зв.; **с҆ходѧщь** 28; **съходѧщємъ** 140 зв.; **съходѧщь** 134 (2)

съѵєта 27; **съѵєталъ** 72

съшєдъ 122; **съшьдъшю** 7 зв., 60 зв.; **съшьдъый** 124 зв.

[**сынъ**] **сн҃ъ** 1, 3 зв., 6 зв., 9, 9 зв. (3), 10, 10 зв. (2), 14 (2), 15 зв., 18 зв. (2), 19, 20, 21, 21 зв., 22 зв., 24 зв., 26 зв., 28, 30, 31 зв., 35 зв., 37 зв. (2), 40, 41, 43 (2), 43 зв. (2), 44, 47, 49 (2), 51, 52 (2), 52 зв., 54 (3), 54 зв., 56 зв., 57 зв., 59 зв., 62, 62 зв., 63 (2), 66 зв., 67 зв., 74, 76 (2), 77 (2), 79 зв., 80 (2), 80 зв. (5), 81 зв. (2), 82 зв., 83, 84 зв., 85, 86 зв., 88 (2), 91, 91 зв., 92 зв., 93, 93 зв., 94 (3), 94 зв., 95, 95 зв., 98, 100 зв. (2), 102 зв., 103, 103 зв., 104 зв., 105, 106 зв. (2), 107 зв., 108 зв. (2), 109 зв., 110, 110 зв., 114 (2), 114 зв., 117, 119 (2), 119 зв., 121 (2), 121 зв., 124 зв. (2), 125 зв., 128, 129 зв. (3), 130, 131, 133 зв. (2), 134, 136 зв. (3), 137, 138, 138 зв., 139 зв., 140, 140 зв. (3); **сн҃а** 3 зв., 9 зв.,

18 зв. (2), 21 зв., 23, 24, 24 зв., 25 зв., 26 зв. (4), 30, 31 зв. (2), 39 зв., 40, 46 зв., 52, 58, 59 зв., 60 зв. (2), 62 зв. (2), 65 зв., 67 зв., 75 (2), 79, 80, 83, 85, 87 зв., 90 зв., 91 зв. (2), 94 зв., 98 (2), 99 зв. (3), 101, 102 (2), 102 зв., 109, 110, 122 зв., 125, 129 (2), 132 зв., 136 зв., 139; **сн҃ве** 1 зв., 3, 5, 11, 14 (2), 15, 24, 25 зв., 29, 47, 53, 55, 67 (3), 101 зв., 105, 128, 128; **сн҃въ** 24, 117 зв.; **сн҃е** 12 зв., 33, 56, 73 зв. (2); **сн҃мь** 85; **сн҃ома** 21; **сн҃омъ** 30 зв.; **сн҃оу** 17, 21, 23, 29, 34 зв., 41, 52, 63 зв., 70 (2), 74 (2), 94, 96 зв. (2), 105, 111, 121 зв., 124 зв., 129 зв., 133, 142; **сн҃ы** 138 зв.

сырѣ 89 зв.

сь 5, 8 зв., 9, 10 зв. (2), 15, 15 зв., 19, 24, 24 зв., 25 зв., 31 зв. (2), 32, 33, 34, 35 зв., 36 зв., 38 (2), 39, 39 зв., 44, 45 (4), 45 зв. (4), 47, 48 зв., 49 зв., 50, 50 зв., 52, 56 зв., 63 зв., 65 зв., 68, 69 (2), 75 зв. (2), 76, 78, 78 зв., 79, 82, 83, 83 зв., 84 зв. (3), 88 (2), 89, 89 зв. (2), 90, 95, 96 (2), 96 зв. (2), 98 зв., 99 зв., 100, 102, 104 зв. (2), 106 зв., 110 (2), 110 зв., 119 (2), 119 зв., 130, 132, 133 зв., 134 (3), 134 зв., 135, 137, 140 зв.; **се** 9, 10, 13 (3), 13 зв., 15, 17, 18, 19 зв., 23 (3), 26 зв., 28 зв., 29 зв. (2), 32, 35, 35 зв., 37 (3), 44, 44 зв., 45 (2), 45 зв., 52, 53, 53 зв., 54, 60, 61, 61 зв., 63 зв., 66, 67 зв. (2), 71 зв., 72 зв., 73 зв. (2), 75 (3), 77 зв. (2), 79, 79 зв., 80, 82 (2), 86 зв. (4), 87, 89 зв., 92, 93 зв., 96 зв., 97 (2), 97 зв., 102, 102 зв., 105 (3), 105 зв. (2), 106, 106 зв. (2), 107 зв. (3), 108 зв. (2), 113 зв. (2), 115, 116 зв. (4), 119 зв., 120 зв., 121, 121 зв., 122 зв. (3), 125, 126 зв., 128, 129 зв. (2), 132, 136, 136 зв., 138 зв. (2), 139, 142 зв.; [**се**] 45; **сего** 8, 11, 12 зв., 13, 14, 14 зв., 15 зв., 19, 24 зв., 25 зв., 26 зв., 27, 27 зв., 32, 34, 39, 40, 45, 49, 51, 52 (3), 55, 56 зв., 57, 57 зв., 59 (2), 59 зв., 62 зв., 65 зв. (2), 66 зв., 67, 72, 74 зв., 75 зв., 76 зв., 77, 83 зв., 85, 87 зв., 88 зв. (2), 89 (2), 95 (2), 97, 97 зв., 98 зв., 101, 101 зв., 102 зв., 104 зв. (3), 105 (2), 107, 108, 108 зв., 112, 112 зв., 113, 113 зв., 115 зв., 116, 116 зв. (4), 117 (2), 117 зв., 118, 122 зв., 126, 128 зв., 133, 134, 141; **сей** 23, 24 зв., 60, 74 зв. (2), 75 зв., 97 зв., 109 зв., 124 зв.; **семоу** 11 зв., 15, 15 зв., 20, 21, 35 зв., 43 зв., 47 зв., 53 зв., 56 зв., 63 зв., 69 зв., 71 (2), 95 зв., 105, 118; **семⷪу** 15; **семь** 2, 6 зв., 22, 23 зв., 52, 54, 64, 72, 93, 95, 104 зв., 107, 110 зв., 112, 113 зв., 114, 119 зв., 125 зв., 127, 130, 139 зв.; **сею** 3, 37 зв., 77; **сеꙗ** 26, 32, 64 зв., 112 зв.; **си** 4, 4 зв. (3), 6 (2), 7 зв. (3), 8, 13 зв., 14, 14 зв., 15, 15 зв., 16, 16 зв., 20 зв., 21, 25, 27 зв., 29 зв. (2), 32 (4), 35 зв., 37 зв., 38 (2), 39 зв., 45, 45 зв., 49 зв., 50 (2), 51 зв. (5), 52, 55 зв., 57, 57 зв., 58, 59, 60, 62 зв., 64 зв., 65 (2), 65 зв., 67, 68 (2), 69 зв., 72 (2), 77, 77 зв. (3),

78, 79, 79 зв. (2), 80 (6), 80 зв., 83, 84, 86, 86 зв., 89, 89 зв., 95, 96 зв., 97 зв. (2), 98, 98 зв. (2), 99 зв. (2), 100 зв., 101 зв., 102, 104 зв., 105 зв. (3), 106 зв., 107 зв. (3), 108 зв., 109, 110, 111 зв., 112, 112 зв. (3), 113 (5), 114 (4), 114 зв. (2), 115, 115 зв., 116 зв., 117 зв., 119, 119 зв., 120, 121, 121 зв., 124 зв., 125 зв., 126 (2), 126 зв., 134 зв., 135 зв., 137 (2), 139, 142; **сий** 77 зв.; **сий** 95; **сима** 8 зв.; **сими** 54; **симъ** 37, 84 зв., 92, 98 зв.; **симь** 11 (2), 56 зв.; **сихъ** 1 (2), 4 (2), 8 (3), 12 зв., 17, 19 зв., 20, 45, 48 зв., 59 (3), 62, 63 зв., 65, 68, 71 зв., 85 зв. (2), 89 зв., 91 зв., 104, 107 зв., 108, 111, 113, 114 зв. (2), 115, 119 зв., 134 зв., 137, 138 зв.; **сию** 11 зв., 13, 13 зв., 14, 16 зв., 20 зв., 23 (2), 27 зв., 31 зв., 34 зв., 40, 40 зв., 43 зв., 44, 49 зв., 51, 60, 62 зв. (2), 63 зв., 64 зв., 65 зв. (2), 66, 66 зв., 68 зв., 72, 75 (2), 78, 82 (3), 86 зв., 87 зв., 97 зв., 106, 109 (2), 126, 127 зв.; **сиꙗ** 14 зв., 21 зв., 48, 50 зв., 66, 97 зв., 127, 130; **сиѭ** 78, 80; **сьй** 76 зв.; **сю** 125

сьдє 93; **сдє** 9 зв., 15 зв., 18 зв., 19 зв., 20 зв., 26, 35 зв., 44, 50 зв. (2), 52, 54, 62 зв. (2), 82 (2), 87, 95 зв. (2), 99, 109, 122, 140, 140 зв., 142; **с҄дє** 11 (2), 37, 56 зв. (2), 77 зв., 79, 80 зв., 88 зв., 102, 107, 140 зв.

сьрпъ 32 зв.

сѣвєра 69

сѣдалищи 34, 100 зв.; **сѣдалища** 21 зв.

сѣданиꙗ 77 зв.

сѣдѣти 31; **сѣдꙗхъ** 109 зв.

сѣдꙗшє 73 зв., 74, 88, 95 зв., 110; **сѣдꙗ** 83, 88; **сѣдꙗща** 49, 56, 92 зв., 132, 142 зв.; **сѣдꙗщаго** 101 зв.; **сѣдꙗщаꙗ** 85; **сѣдꙗщємъ** 88; **сѣдꙗщи** 88; **сѣдꙗщий** 46 зв.; **сѣдꙗщимъ** 49; **сѣдꙗщимь** 25; **сѣдꙗщю** 77 зв., 98 зв.; **сѣдѧй** 97; **сѣдѧща** 12, 29, 33 зв., 83; **сѣдѧщє** 53; **сѣдѧщєй** 134; **сѣдѧщи** 122; **сѣдѧщимъ** 8 зв., 134; **сѣдѧщю** 37, 117 зв.; **сѣдѧшє** 11 зв., 16 зв., 122

сѣмєньнꙑꙗ 32

сѣмо 12 зв., 19, 19 зв., 24 зв., 35, 60 зв., 64, 67, 81, 85 зв. – 86

сѣмѧ 13, 32 зв., 67, 127 зв., 128; **сѣмꙗ** 13 зв., 14 (2), 23 зв., 32 зв., 51 зв., 100, 127 зв., 128; **сѣмєнє** 11 зв., 45 зв., 51, 100; **сѣмєнъ** 13 зв., 32 зв.

сѣно 4, 8

сѣнь 85; **сѣни** 134; **сѣнию** 32 зв.

сѣсти 11 зв., 21 зв., 94 зв.; **сѣдє** 44, 49 зв., 117, 125; **сѣдоша** 34, 100 зв.; **сѣдшє** 120 зв.; **сѣдъ** 61 зв. (2), 70 зв., 77 зв.; **сѣдъшє** 14 зв., 126; **сѣдъши** 124 зв.; **сѣдъшю** 1 зв.; **сѧдєвѣ** 94 зв.; **сѧдєта** 21 зв.; **сѧдєтє**

3 зв., 87, 106 зв.; **сѧдєть** 3 зв., 85, 103 зв.; **сѧди** 37 зв., 67 зв., 71 (2), 77, 100 зв.; **сѧдѣтє** 82, 109
сѣꙗниꙗ 9 зв., 51, 91
сѣꙗти 87; **сѣють** 3 зв., 8, 59; **сѣющаго** 13; **сѣющюємоу** 31; **сѣꙗвъ** 40 зв. (2), 64 (2), 103 зв. (2); **сѣꙗвъшю** 13, 127 зв.; **сѣꙗвъый** 14; **сѣꙗй** 11 зв., 31, 51; **сѣꙗлъ** 13 зв., 106 зв., 127 зв.; **сѣꙗний** 32 (2); **сѣꙗноє** 13 (5), 32; **сѣꙗтъ** 11 зв., 31, 51; **сѣꙗшє** 51; **сѣєми** 32
сѣють сѧ 32 (2)
сюдоу 82 зв., 125
сѵмєонъ 135 (2)

Т

тажє 32 зв.
тай 130 зв.
тайно 7, 55 зв., 57 зв.
тайноє 32
тайнѣ 90 (2), 90 зв. (4); **тайнъı** 12, 12 зв., 32, 51 зв.
тако 1, 2, 4 (2), 8, 9, 11 зв., 14, 14 зв., 17 зв., 18 зв., 19 зв., 21, 25 зв., 26 зв. (2), 27 (2), 27 зв. (2), 28, 32 зв., 33, 38 зв., 39 зв. (2), 45 зв., 50 зв., 56 зв., 59 (2), 59 зв., 60, 61 зв., 62 зв. (3), 66 зв., 68, 75 зв., 79, 84 зв., 86, 86 зв., 90 зв., 92 зв. (2), 99 зв., 101 зв., 102, 102 зв. (2), 105 зв., 106 зв., 109, 109 зв., 112 (2), 115 зв., 124 зв. (2), 126, 127, 128, 130 зв., 132, 133 зв., 134 зв. (2), 136, 138 зв., 140
такова 38 зв., 79; **таковъı** 15, 35 зв.
таковаꙗ 50 зв.; **таковъıхъ** 20 зв., 63, 70 зв.
такожє 3, 20 зв., 21 зв., 23, 23 зв., 26 зв., 31 зв., 40, 47, 54, 60 (2), 61 (2), 61 зв., 62 зв., 63, 67, 76 зв., 82, 83, 86 зв., 87, 94 зв., 98 (2), 99, 99 зв., 100, 103, 105, 106 зв., 107, 109, 118 зв., 121, 133
такоу 10 зв.; **тако** 64; **тацѣми** 32 зв.
талантъ 27 зв., 40 (6), 40 зв. (4), 103 (6), 103 зв. (4); **таланта** 40 (2), 103 зв. (2)
тамо 2, 36, 95, 109, 115, 131 зв.
татиє 91 (2)
тать 26 зв., 40, 66 зв. (2), 102 зв., 128
татьбъı 16 зв., 39; **татьбѣ** 97
тафалифакоумъ 34
тацѣхъ 72 зв.
таꙗшє сѧ 136, 138 зв.

твари 26, 79

твой 1, 2 (4), 2 зв., 8 зв., 28, 40 зв., 48 зв., 49 зв., 62, 75 зв., 80 зв. (4), 90, 90 зв. (2), 92 зв. (2), 95 зв., 96 зв., 97, 103 зв., 109 зв., 114 (2), 116 зв., 119 зв., 125 зв., 132, 132 зв., 137; **твоє** 54 зв. (2); **твоі́** 5, 9 зв., 10 (2), 16, 29, 38 (2), 45, 47 (2), 63 зв. (2), 64, 65, 89 зв., 92, 92 зв., 114, 114 зв., 119; **твойма** 37 зв., 67 зв., 77, 100 зв.; **твоймъ** 19, 24, 60 зв., 65, 86, 93 зв.; **твоймь** 4 зв. (2), 8 зв., 48 зв., 52 зв., 61, 70 зв., 100 зв., 132 зв.; **твойхъ** 2 зв., 61, 64, 80 зв. (2), 135 (2); **твою** 3, 10 зв., 14 зв., 16, 47 зв., 51, 62 зв., 91 зв., 114 зв.; **твоꙗ** 2 зв. (2), 11 зв. (2), 14 зв., 20 (2), 25 зв., 30 зв., 33 зв., 35, 37 зв., 41 зв., 47 зв., 50, 54, 54 зв., 55 зв., 58 зв. (2), 60 зв., 65, 67 зв., 69, 71 зв. (2), 73 зв., 74, 77, 83 зв., 87, 87 зв., 90 (3), 90 зв., 100 зв., 102, 106 зв., 109 зв., 110 зв., 114 зв. (2), 119 зв., 125 зв., 136 зв., 137, 138 (2); **твоѥ** 2 зв. (3), 4 зв., 7 зв. (4), 10 зв., 20, 21, 40 зв., 56 зв. (4), 71 зв., 90 зв. (3), 92, 104 зв., 114 (2), 114 зв. (4), 115, 135; **твоѥго** 5 (2), 37, 47 зв., 48 (2), 61 (2), 64 зв., 65, 71, 72 зв., 98 зв., 100 зв., 124, 139; **твоѥй** 94 зв., 114 зв.; **твоѥмоꙋ** 43 зв., 47 зв., 65, 76, 90 зв., 135, 136 зв.; **твоѥмь** 5 (2), 21 зв., 47 зв. (2), 48, 52 зв., 54, 76, 127; **твоѥю** 65; **твоѥꙗ** 35 зв., 39, 43 зв., 61, 124, 129 зв.

творити 4, 9 зв., 10 зв., 51 (2), 91, 101, 101 зв., 112; **творитї** 112; **творїти** 91; **творенъ** 83; **творенъıй** 83; **твори** 54 зв.; **творитє** 3 (2), 24 зв., 34 (2), 38 зв. (2), 47, 47 зв., 48, 51, 86 зв., 90, 100 зв. (2), 106 зв., 108 зв. (2), 112 зв., 132, 132 зв., 133 (2); **творить** 2 зв., 4, 4 зв. (2), 7 зв., 11 зв., 13, 27 зв., 31, 32 зв., 62, 72 (4), 78, 90, 93 (2), 110 зв., 111, 112 зв., 123, 133; **твориши** 61, 61 зв., 65 зв., 75, 90, 97 зв.; **творишї** 23, 75; **твориꙗ** 7 зв., 48; **творю** 23, 60 зв., 65 зв., 75 (2), 97 зв., 98, 107, 108, 111, 112; **твориꙗй** 4; **твориꙗть** 3; **твориꙗхоꙋ** 47 зв.; **твориꙗща** 102 зв.; **твориꙗщаꙗ** 3; **твориꙗщє** 55 зв.; **твориꙗщюю** 112; **творѧ** 48, 68 зв.; **творѧй** 4 зв., 48; **творѧть** 3, 9 зв., 34 (2), 47 (2), 51 зв. (2), 89 зв., 90, 91, 100 зв. (2); **творѧща** 27, 59; **творѧщаꙗ** 14, 47 зв., 128; **творѧщє** 38 зв., 119; **творѧщємоꙋ** 98 зв.; **творѧщєѥ** 4, 133; **творѧщий** 23 зв.; **творѧщимъ** 47; **творѧщю** 90, 105; **творѧщюю** 112; **творѧшє** 30, 84, 141 (2); **творѭ** 23

творить сѧ 117; **сѧ творить** 117

твьрдѣ 82 зв.

телесьнъıмь 43

телець 80 зв. (2)

темьꙗна 138

тесть 115 зв.

теща 28 зв.; тещю 9 зв.
теүе 33, 142, 142 зв. (2); текоста 122; текоша 36; текъ 80 зв., 84 зв., 121; теүаста 142 зв.
теүений 35, 58
тиверига 132 зв.
тимеовъ 74
тишина 5, 17 зв., 33, 50
то 1, 8, 26, 26 зв., 29 (2), 31 зв. (2), 32, 37 зв. (2), 38, 46, 59, 61 зв., 65 зв., 66, 67 зв., 75, 75 зв., 77, 100 зв., 104 зв., 111, 127 зв.
тоже 3, 47, 82 зв., 109 зв., 121
толико 22, 111
толикъı 15, 53 зв.
толощи 69
тоүило 75, 98
тоүью 114 зв.
титлоу 125 (2)
трава 13 зв., 127 зв.; травоу 32 зв., 59; травѣ 19 зв., 36 зв., 39 зв.
треба 71 зв.; требами 60
требованиꙗ 19 зв.
требую 133 зв.; требоуютьь 12, 49, 92 зв.; требоующiхъ 50 зв.; требоуємъ 83, 110; требоуєте 4, 59, 88 зв., 90 зв.; требоуєть 54 зв., 64 зв. (2), 81, 86 (2), 96 зв., 107 зв., 108; требоуєши 114; трѣбоуєте 8
требьникъ 25; требьникомь 25 зв.
требѧ 38 зв.
трепещюощи 35; трепещюощї 58 зв.
третий 18, 21, 23 зв., 24 зв., 52; третїй 60 зв., 63 зв., 65 зв., 66 зв., 67, 70, 76 зв., 94 (2), 94 зв., 100, 142; третьꙗго 120 зв.; третьꙗꙗ 84, 117
третицею 45, 109 зв.
третиєю 45, 60, 82 зв., 89
тришьдъı 82; триш҆дъı 110 зв.
триє 1 зв., 20, 59 зв.; треми 83, 118 зв., 121; трехъ 97, 120 зв.; три 11 (2), 13 зв., 22, 54 зв., 59 зв., 68 зв., 83 зв., 88, 109, 111, 124, 140, 140 зв.; трий 1, 43, 79 зв.; трий 61; трьми 31, 32, 110; трьхъ 132
троубьнъıмь 26 зв., 99 зв.
троуда 54 зв.; троудъ 70 зв., 78
троужаєть сѧ 8; троужають сѧ 4, 59; троужающий сѧ 9 зв.
троужаєшь 33 зв.; троужаєте 79 зв., 105 зв., 107 зв.

троупъ 16, 26 зв. (2), 141 зв.; **троупиꙗ** 99 зв.
троусъ 4 зв., 121 зв., 122; **троуси** 68, 78, 98 зв.; **трѹси** 37
тръсти 8 зв., 48 зв., 131; **трость** 119 зв.; **тръстию** 118 зв.; **тръсть** 84 зв., 118 (2), 121
тпапезы 74; **тпапезѣ** 86 зв., 87, 106 зв. (2); **тпапезою** 39; **тпапезы** 41, 53 зв.
тоу 1 зв., 6, 10 зв., 11 зв., 14, 14 зв., 15, 16, 16 зв., 20 зв., 22, 22 зв., 26 зв. (2), 28, 29, 33, 35 (2), 35 зв. (2), 37 зв., 44, 55, 55 зв., 56, 58, 62 зв., 63, 66 зв., 69, 80, 81, 84 зв., 86 зв., 89 зв., 91 (2), 92 (2), 92 зв., 95, 95 зв., 96 зв. (2), 97, 99 зв., 102 зв., 103 зв., 104 зв., 106, 109, 110, 110 зв., 115, 119, 119 зв., 120, 120 зв., 121, 121 зв., 122 (3), 126, 128, 130, 131 (2), 131 зв.; **тѹ** 20, 27
тоуга 84 зв.
тоудѣ 76
тоужити 82, 109
тоуню 6 (2); **тоунє** 127 зв. (2)
тоурескъ 93
тоурию 132 зв.—133
тоуроу 9, 53; **тоурѣ** 9, 30, 53
тоурьска 46, 46 зв.; **тоурьскоу** 16 зв.; **тоурьскы** 39 (2), 41
тоуѵа 59 зв.
тъ 4 зв. (2), 6 зв., 7 зв., 8 зв., 10, 11 зв., 13, 15 зв., 18, 19 зв., 24 (2), 27 (2), 27 зв. (2), 30 зв., 34 зв., 37, 41 зв., 45, 46 зв. (2), 47, 48 зв., 50 зв., 52, 52 зв., 53, 53 зв. (2), 54 зв., 58 (2), 59 (2), 63 (2), 64, 66, 66 зв., 67 (2), 69, 71 зв., 73 зв., 76, 76 зв., 77, 78 зв. (2), 80, 81 зв. (2), 82 зв., 85, 86 зв., 87 зв., 89, 90, 91, 93, 94, 99, 100, 102 зв., 105 зв. (2), 106, 108 зв. (2), 109 зв. (2), 111 (2), 111 зв. (3), 113 (2), 113 зв., 115 зв. (2), 119 зв., 120, 121 зв. (2), 124, 127, 129 зв., 132 зв., 133 зв. (2), 134, 135, 135 зв., 138 зв., 138 зв., 141 (2); **та** 16 зв., 28 зв., 38 зв. (2), 48, 49, 58, 62 зв., 111, 117 (2), 125, 132, 135 зв. (2), 136 зв.; **ти** 1 зв. (6), 11, 21, 26 (2), 26 зв., 32 зв., 34 зв., 36 зв., 54, 55, 57, 60, 61 зв. 66 зв. (2), 69, 70 зв., 79, 85 зв. (2), 86 зв., 99 (2), 104 (2), 106 зв., 114, 114 зв. (3), 115; **тї** 26 зв.; **то** 9, 14, 16 зв., 24, 25 зв., 30 зв., 38 зв., 71, 78 зв., 117 зв., 127 зв.; **того** 6 зв., 14 зв., 27, 27 зв., 37 зв., 57 зв. (2), 58, 59 зв., 65 зв., 75 (3), 82, 102 зв., 108 зв., 119 зв., 125 зв., 137, 140 зв.; **той** 7 зв., 15, 17 зв., 44 зв., 48, 79, 80, 130; **томжє** 119; **томоу** 2, 4 зв., 6 зв., 11 зв., 20, 36, 37 зв., 38 зв., 43 зв., 53 (2), 55 зв., 60 зв., 62, 63, 67, 67 зв., 74, 75 зв., 77, 81 зв., 86 зв., 88 зв., 92, 93 зв., 100 зв.,

106 зв., 108 зв., 111 зв., 113, 113 зв., 114, 115 зв. (2), 117 зв., 126 зв.; **томꙋ̑** 113 зв., 114 зв.; **томъ** 119 зв.; **томь** 15, 19, 24 зв., 32, 32 зв., 38, 39 зв., 51 зв., 53, 57 зв., 61, 66, 69 зв., 75 зв., 78, 79 зв., 95, 102, 107, 108, 125 зв.; **томьжє** 120 зв.; **тою** 47 зв.; **тоꙗ** 48, 80, 119 зв., 121 зв., 125 зв.; **тоꙋ** 63; **тыхъ** 103; **тѣмь** 117 зв.; **тѣма** 17 зв.; **тѣмъ** 31 зв., 98 зв.; **тѣмь** 1, 10 зв., 12 зв., 15 зв., 25 зв., 27, 53 зв., 61, 72, 91, 101 зв., 124 зв., 136 зв., 139; **тѣхъ** 1 зв., 2, 25, 26 зв., 40, 41, 46 зв., 61, 67, 79, 99 зв., 101 зв., 114 зв., 132

тъгда 2, 3 зв., 4 зв., 5 (3), 5 зв., 9, 10 зв. (3), 11 (2), 11 зв. (2), 13 зв. (2), 14, 16, 17, 18 (2), 18 зв. (2), 20, 20 зв., 21, 24 зв., 26 (4), 26 зв. (2), 28, 29, 30 зв., 31 зв., 34 зв., 35, 37 (3), 40, 41, 41 зв., 46, 48, 55 зв., 66 зв., 68 (3), 69, 71 (2), 78 зв., 79 (3), 85 (4), 85 зв. (3), 89 зв., 95 (2), 96, 97 зв., 98 зв. (3), 99 (5), 99 зв. (2), 100, 100 зв., 102 зв. (2), 103, 103 зв., 104 (5), 105 зв., 107 зв. (2), 109 (3), 109 зв. (3), 110 (3), 110 зв., 116 зв., 118, 122, 125, 127 зв., 128, 130 зв., 131, 131 зв., 132 зв., 133 зв., 142 зв.; **тогда** 117, 117 зв. (2), 118, 120 зв. (2)

тъкмо 3, 11, 14 зв., 15, 15 зв., 17, 17 зв., 19 зв., 22, 22 зв., 23, 24 зв., 29 зв., 35 зв., 39 зв., 44 зв. (2), 47, 51, 54 (2), 58 зв. (2), 69, 71, 72 зв., 74, 91, 92 зв., 94, 97, 97 зв. (2), 102, 107 зв. (2), 108 (2), 111, 114 зв., 124 зв., 125, 140, 140 зв. (2); **тък҆мо** 35 зв., 41, 56 зв.; **токмо** 117

тълъкноувъшю 66 зв.

тълъцѣтє 54 зв. (2); **тъл҆цѣтє** 5 зв.; **тълкоущемоу** 5 зв., 54 зв. (2)

тъпъѵема 2

търгоу 20 зв.

тържища 38; **тържищи** 8 зв.; **тържищихъ** 34 зв., 49, 57, 77 зв., 80, 100 зв.

тържьникъ 74; **тържьникомъ** 21 зв., 40 зв., 103 зв.

тъщаниѥмь 124, 141 зв.

тъщь 65 зв. (2), 75

тъѵию 9 зв., 33 зв., 79 зв.; **тъѵью** 34, 35 зв.

ты 8 зв., 9, 18, 22 зв., 26, 28, 29, 30, 34 зв., 39 зв., 43, 43 зв. (2), 45 (4), 46, 48 зв. (2), 53, 54, 56, 61, 62, 63 зв. (2), 64 зв., 65, 68, 75 зв., 78 зв., 79 (2), 82 (2), 83, 83 зв. (4), 87, 88 (3), 88 зв. (3), 90, 90 зв., 91 зв. (2), 94, 95 зв., 96, 99, 103, 105, 106 зв., 107 (2), 108 (2), 108 зв., 109, 110 (2), 110 зв., 111, 114 зв. (4), 115 (2), 115 зв., 116 (3), 116 зв. (2), 117, 117 зв. (3), 119 (3), 120 зв. (2), 123, 124, 125, 126 зв., 128 зв., 130 зв., 133 зв. (2), 136, 139, 139 зв. (2); **ва** 5 зв., 28, 86 (2), 106 (2); **вама** 9, 17, 29, 53, 81 (2), 81 зв., 86, 86 зв., 94 зв., 96, 96 зв., 106; **вами**

2, 19, 24 зв., 54, 59, 82 зв., 86 зв., 87 зв., 89, 106, 108 зв., 110 зв., 111 зв., 112, 113, 122 зв.; **вамї** 111; **вамъ** 1 (4), 1 зв., 2, 2 зв. (3), 3 (2), 3 зв., 4 (3), 5 (2), 5 зв. (2), 6, 6 зв. (3), 8 (3), 8 зв. (2), 9 (3), 11 (2), 12, 12 зв., 13, 15 (2), 17, 18, 18 зв. (2), 19 (2), 19 зв., 20 (3), 20 зв., 21 зв., 22 зв., 23 (3), 23 зв., 24 (2), 24 зв. (6), 25 (3), 25 зв. (5), 26 (2), 27 (2), 28, 29 зв. (2), 30 зв., 32, 32 зв., 34, 34 зв., 36, 37, 37 зв., 39 зв., 41 (2), 44, 44 зв., 47 (5), 47 зв. (8), 48, 48 зв. (2), 49 (2), 51 зв., 52, 53 (4), 53 зв., 54 (2), 54 зв. (5), 55 (2), 57 (6), 57 зв. (6), 59 (4), 59 зв., 60 (2), 60 зв. (2), 62 зв., 63 (2), 64 (3), 65, 65 зв., 66, 66 зв., 67, 67 зв. (4), 68, 68 зв., 69 (2), 69 зв., 70, 70 зв., 72 (2), 72 зв., 73, 73 зв. (2), 74 зв. (5), 75 (2), 75 зв., 77 зв., 78, 78 зв. (2), 79 (3), 79 зв., 80 (2), 81 зв., 82, 83, 84, 85, 85 зв. (2), 86, 86 зв. (2), 87 (2), 88, 90 (2), 90 зв. (3), 91 зв., 93, 97 зв. (2), 98 (3), 98 зв., 99 (2), 99 зв., 100, 100 зв. (2), 101 (5), 101 зв. (4), 102 (5), 102 зв., 103 (2), 104 (3), 104 зв., 105 зв. (2), 106 (2), 106 зв., 107, 107 зв., 108, 108 зв. (6), 110 (2), 110 зв. (2), 111 (4), 111 зв. (9), 112 (5), 112 зв. (6), 113 (12), 113 зв. (6), 114 (2), 115, 116 зв. (3), 117 зв., 118, 122 (2), 122 зв., 127 (2), 130 (3), 133 (3), 134 зв., 142; **вам҆** 111 зв.; **васъ** 1 зв., 3 (2), 3 зв., 4, 4 зв., 6, 6 зв., 8 (2), 10 зв., 16, 17, 20, 21 зв. (2), 23 зв., 24 зв., 34 зв., 36, 37, 38 (2), 41, 46 зв., 47, 47 зв. (2), 52 зв. (2), 53, 54 зв. (2), 55, 58, 59 (2), 60 зв., 61 зв. (2), 62 зв., 64, 64 зв., 67 зв., 69 (2), 70 зв., 71, 75 зв. (2), 77 зв., 81 зв., 86 зв., 87 (2), 93 зв., 94 зв. (3), 95, 98 зв. (2), 101 (2), 103, 105 (2), 106 зв. (3), 108 зв., 109 зв., 111 зв. (5), 112 (3), 112 зв. (5), 113, 113 зв., 114, 126 зв. (2), 127 (2); **ваю** 9, 17, 53; **вы** 2 (3), 3 (3), 3 зв. (3), 5зв., 6, 6 зв. (7), 7, 8, 9 зв., 10, 11, 16 (2), 16 зв., 18, 19, 19 зв., 20 зв. (2), 21 зв., 23 (2), 23 зв., 24 зв. (2), 25 зв. (3), 26 зв. (2), 28, 34 зв. (3), 36 (2), 37 (2), 38 зв. (2), 40, 45 зв., 46 зв. (2), 47 (2), 47 зв., 50 зв., 51, 51 зв., 52, 52 зв. (6), 53 (4), 55, 56, 56 зв., 57, 57 зв., 58 (2), 59 (2), 60 зв., 64 зв., 65, 65 зв., 66 зв. (2), 67 зв., 68, 69, 70 зв. (2), 73 зв., 74 зв. (2), 75, 75 зв., 76 зв., 78 зв. (4), 79 (2), 79 зв., 81 зв., 82 (2), 82 зв., 85, 86 зв. (3), 87 (2), 88, 88 зв., 90 зв., 93 зв., 94, 97 зв., 98 (2), 98 зв. (2), 99 зв., 100 зв., 101 (2), 101 зв. (3), 102, 102 зв., 106 зв. (3), 107, 107 зв., 108, 108 зв. (4), 109 (2), 110 зв. (4), 111 (2), 111 зв. (6), 112 (4), 112 зв. (8), 113 (4), 113 зв. (3), 114 (2), 116, 117, 118, 120, 121 зв., 122 (2), 125, 132 зв. (2), 133 зв. (2), 134 зв., 139, 139 зв.; **тебе** 1 (2), 2, 2 зв., 3 (2), 3 зв., 9, 11, 21, 21 зв. (2), 22, 22 зв., 25 зв., 30 зв., 34, 43, 43 зв., 44 зв., 45 (2), 47, 48 зв., 49 зв., 50, 53 зв.,

54 зв., 56, 56 зв., 60, 62 (4), 62 зв., 63, 64, 65 (3), 65 зв., 71, 73, 74 (2), 75 зв. (2), 78, 82 (3), 85 зв. (2), 86, 87, 90, 90 зв., 91 зв., 92, 92 зв., 93 зв., 94 зв. (3), 95, 95 зв., 97 зв., 102, 104 (2), 106, 106 зв., 107 зв., 108 (2), 109 (3), 111 (2), 114 (4), 114 зв. (4), 115, 119, 121, 126 зв. (2), 130 зв., 132, 133 зв. (2), 135 зв., 138 (3), 138 зв. (2), 139 зв. (3), 140 зв.; **тебѣ** 117, 140; **ти** 2 зв., 10, 15, 15 зв., 20, 20 зв., 23, 24, 27 зв. (2), 31, 40 зв., 46 зв., 47, 49 зв., 56 (3), 61, 61 зв. (2), 62, 63 зв., 64 (2), 71 (3), 71 зв. (3), 73 зв., 75, 87, 91 зв., 92, 92 зв., 93 зв., 96, 96 зв., 97 зв., 99 зв., 103 зв., 106 зв., 108, 109 зв., 117, 127, 131, 141 зв. (2); **тї** 9, 20, 50, 93; **тобе** 47 зв.; **тобою** 8 зв., 9, 21, 48 зв., 69, 71, 87, 106 зв., 109, 127, 132 зв., 136; **тобоѭ** 64, 80 зв. (2), 82; **тобѣ** 1, 8, 9 (3), 10, 11 зв., 12 зв., 18, 21, 22 зв., 28 (2), 28 зв., 33 (2), 33 зв., 41 зв., 43 зв. (2), 45, 53 (2), 60, 60 зв., 75 зв., 90, 91, 96, 106, 116, 116 зв., 117 зв., 141; **тѧ** 2 (3), 2 зв. (2), 3 (2), 14 зв., 20 (2), 28, 28 зв., 31, 33, 33 зв., 35 (2), 40, 40 зв., 43 зв. (2), 44 зв., 45 (3), 47 зв., 50, 54, 55 зв., 58 зв. (2), 60 (3), 61 зв., 65 (3), 66, 66 зв. (2), 69, 71 (2), 71 зв. (3), 73 зв., 74 (2), 83, 83 зв., 84, 85, 85 зв. (3), 88, 90, 90 зв. (2), 91 зв. (2), 95 зв., 103 зв. (3), 104 (4), 110 (3), 110 зв., 111, 114 (3), 115, 116, 116 зв., 117 (2), 117 зв., 124 зв., 125 (2), 126 зв., 136 зв. (2); [**тѧ**] 45 (2)

тъıсоущьникъ 115 зв.; **тъıсоущьникомъ** 141

тъıсѧща 18, 39 зв.; **тъıсѧщь** 18, 61 зв., 69 зв.; **тъıсѧщи** 33 зв.; **тъıсѧщама** 61 зв.; **тъıсѧщамъ** 69 зв.

тьлить 91 (2); **тлить** 66 зв.

тьлѧ 91; **тлꙗ** 91; **т҆лꙗ** 66 зв.

тьма 8 (2), 56 зв., 84, 89 зв., 105, 121; **тма** 119; **тьмамъ** 57 зв.; **тьмоу** 15, 35, 103 зв.; **тьмѣ** 7, 57 зв., 105, 105 зв., 123, 134, 142 зв.

тьмницю 2, 15 зв., 60, 87, 89 (2), 106 зв., 141; **темнїца** 67 зв.; **темници** 104; **темнїци** 43; **тем҆ници** 104; **тьмнїцю** 27 зв.; **тьмници** 15 зв., 85, 85 зв. (3), 104 (2), 141 зв.; **тьм҆ници** 8

тьмою 27 зв.

тьмьнаꙗ 87 зв.

тьмьнъı 56 зв.; **тьмьно** 7 зв., 56 зв.

тьрниѥ 12, 51 зв.; **тьрний** 12, 32, 51 зв.; **тьр҆ний** 13; **тьрниꙗ** 4, 48, 51 зв.; **тьрньй** 51 зв.

тьрновъ 118, 118 зв.; **терновъ** 116 зв. (2)

тьрпѣний 67 зв.

тьрьплю 93 зв.; **тьр҆плю** 19, 24 зв., 60 зв.; **тьрпить** 78

тѣло 2 зв. (2), 3 зв., 7 (2), 7 зв. (2), 8, 56 зв. (3), 57 зв., 59, 63, 80, 82, 86 зв., 90 (2), 105 зв., 106 зв., 107 зв., 108 зв., 120 (3), 122 (2), 142 зв.; **телє** 119 зв.; **телеса** 121 зв. (2), 125 зв.; **телесє** 59, 142; **тѣла** 120, 122; **тѣломь** 3 зв., 59, 76, 132; **тѣлоу** 3 зв., 7 зв., 8, 56 зв.; **тѣлъмь** 8, 35

тѣскъ 31 зв.

тѣснаꙗ 68 зв.

тѣщить 93 зв.; **тѣща** 93 зв.

тѧгости 11 зв.

тѧготоу 21

тѧжатель 75; **тѧжателемъ** 75; **тѧжатели** 75 зв.; **тѧжателꙗ** 75 зв.

тѧжька 100 зв.

тѧжькаꙗ 34

тѧжько 12 зв.

тѧжьшаꙗ 25, 101 зв.

оу

оу 3, 12, 18, 30, 30 зв. (2), 35 зв., 39, 47 зв., 52, 53, 55, 56 зв., 73, 83, 94 зв., 108, 111 зв., 112, 114 (2), 115 зв., 120, 121 зв., 122 зв., 141 зв., 142 зв. (4)

оубивающє 75; **оубивающихъ** 7, 57 зв.

оубийства 89; **оубийство** 89

оубийцѧ 34 зв.

оубити 15 зв., 60, 115, 116, 141; **оубитї** 7; **оубий** 71, 72 зв.; **оубили** 106; **оубилї** 74 зв.; **оубистє** 25 зв., 102; **оубитъ** 119; **оубиша** 31 зв. (2), 34 зв., 66, 75, 75 зв., 98, 98 зв.; **оубиють** 63 зв.; **оубиѥть** 2, 128; **оубиѥши** 2; **оубьють** 24 зв., 37, 57, 78 зв., 94, 94 зв., 97, 98 зв., 107 зв., 110, 110 зв., 120 зв., 125; **оубьѥмъ** 31 зв., 65 зв., 75 зв., 98 зв.; **оубьѥнаго** 57 зв.; **оубьѥноу** 18, 52, 70, 94; **оубьѥнъ** 94; **оубьѥтє** 25 зв., 102; **оубьѥть** 113; **оубьѥши** 29 зв.; **оубьѫть** 79 зв.

оублюдъшє 66

оубо 3 (2), 3 зв., 4 (2), 4 зв., 5, 5 зв. (2), 6, 6 зв. (3), 7 (3), 7 зв. (3), 8, 9 (2), 11, 13 (2), 13 зв. (3), 15 зв., 16 зв., 17 зв., 18 зв., 19 зв., 21 зв., 23, 23 зв., 24 (2), 25 (2), 25 зв., 26 зв. (2), 27 (2), 27 зв. (2), 29 зв., 31, 31 зв., 32, 33, 34, 34 зв. (2), 35 зв., 37 зв. (2), 40 (2), 40 зв. (2), 41, 43 зв., 45 зв. (2), 47, 49 зв. (2), 50, 50 зв., 52 зв. (2), 53, 54, 55 (3), 55 зв. (2), 56 зв. (3), 57, 57 зв., 58 зв., 59, 60 (2), 61, 61 зв. (2), 64, 64 зв., 66 (3), 66 зв., 67, 67 зв., 68 зв., 70, 72, 73 зв., 74, 75, 75 зв. (2), 76, 76 зв. (2), 77, 79 зв., 80 зв., 81 зв., 82 зв., 84 (2), 85, 86 зв. (3), 88, 89 (3), 90 (2), 90 зв.,

94 зв., 98, 98 зв., 99 зв., 100 (2), 100 зв. (3), 101 зв., 102 зв. (3), 103, 103 зв. (2), 105, 106 зв. (3), 108 зв., 109 зв., 111, 111 зв., 112 зв., 113, 113 зв., 116 зв. (2), 119 (2), 120 зв. (2), 124 зв. (2), 127 зв., 128, 130, 132, 132 зв., 133 (2), 133 зв., 138, 139, 141 зв.
оубога 77 зв.; **оубогоу** 80
оубогъ 62 зв.
оубогъıмъ 29 зв., 97; **оубогаꙗ** 77 зв., 80; **оубогъıхъ** 97; **оубогъıꙗ** 79 зв.
оубой 39
оубойство 84
оубойтє 57 зв.
оубойтє сѧ 7 (3), 57 зв., 84 зв., 98 зв.; **оубойтє сꙗ** 57 зв.; **оубойтє … сѧ** 7, 57 зв.; **сѧ оубойтє** 57 зв.; **оубоꙗ сѧ** 22 зв., 117, 131 зв.; **сѧ оубоꙗ** 22 зв.; **оубоꙗвꙿши сѧ** 35; **оубоꙗвъ сѧ** 40 зв., 103 зв.; **оубоꙗвъшє сѧ** 50; **оубоꙗхъ сѧ** 64; **оубоꙗша сѧ** 23 зв., 33 зв., 56, 66, 75 зв., 121 зв., 130, 140 зв.
оуброусомь 96; **оуброусѣ** 64
оубьѥний 57 зв.
оубѣжати 85; **оубѣжитє** 25 зв., 101 зв.
оубѣлити 140
оува 118 зв., 121
оувѣсть 17 зв., 34, 39, 63 зв., 94; **оувѣдѣвꙿши** 49 зв.; **оувѣдѣвъ** 120; **оувѣдѣша** 23 зв., 29; **оувѣстє** 10 зв., 47, 92 зв.
оугасаѥть 71 зв. (3); **оугасають** 41, 103
оугасить 131
оуглоу 31 зв., 66, 75 зв., 98 зв.
оуглоуби 48
оугнѣтахоуть 58
оугоди 15 зв.
оугодиѥ 84
оугожьши 141
оуготовати 111, 138 зв., 139; **оуготова** 62 зв.; **оуготовавъ** 59 зв.; **оуготовай** 75 зв.; **оуготовайта** 68 зв., 81 зв., 86, 86 зв., 106; **оуготовайтє** 132, 132 зв.; **оуготовалъ** 135; **оуготовано** 21 зв., 34 зв., 94 зв.; **оуготованоѥ** 85, 104; **оуготованъıй** 85 зв., 104; **оуготоваста** 81 зв., 86 зв.; **оуготоваша** 90, 108, 142; **оуготоваѥвѣ** 86, 106; **оуготоваѥмъ** 81 зв., 108
оуготовить 8 зв., 48 зв., 132 зв.; **оуготовиста** 106; **оуготовита** 106; **оуготовитє** 133; **оуготовихъ** 34 зв.; **оуготовѧть** 52 зв.
оугъ 59 зв.; **оуга** 69

оудави сѧ 117 зв.
оудавлѧють 13
оудалѧють 90; **оудалꙗють** 90 зв.
оудалѧють сѧ 38; **оудалѧютⷭь** 38
оударить 3; **оудари** 88, 115 зв. (2); **оударивъый** 83 зв.; **оударївъый** 110; **оудариша** 110; **оударь** 109 зв.
оудицю 24
оудобь 29 зв., 72 зв.
оудобѣѥ 10, 29 зв., 47, 71 зв., 72 зв., 73, 92 зв.
оудолѣють 139 зв.
оудоу 25
оудоуже 40 зв. (3), 64 (2), 103 зв. (2)
оудъ 2 зв.; **оудо** 2 зв.
оудьржаша 70
оудьржимъ 98 зв.
оудьржю сѧ 59 зв.
оужасати сѧ 82; **оужасайте сѧ** 37, 78; **оужасахоу сѧ** 28 зв., 35 зв., 37, 44 зв., 72 зв., 73, 132; **оужасоста сѧ** 58 зв.; **оужасоша сѧ** 28 зв., 34, 70
оужастью 34
оужасъ 44 зв., 47
оуже 2 зв., 14 зв., 19 зв., 22, 26 зв., 27, 33, 36, 39, 54 зв., 59 зв., 66 зв., 69 зв., 72, 74, 78, 79, 80 зв. (2), 81, 82, 95 зв., 96, 99 зв., 107, 108 зв., 112 (2), 112 зв., 119 зв. (3), 120, 121 зв., 125 зв. (2), 133
оужи 56
оужика *ім. ч. р. Н.в.* 116
оужика *ім. ж. р. Н.в.* 136 зв.
оужьска 11
оужьскаꙗ 56 зв.
оузрю 113 зв.; **оузрить** 133; **оузриши** 96, 117 зв., 134; **оузрѣ** 22, 22 зв., 28 зв., 33, 53 зв., 69 зв., 80 зв., 110 зв.; **оузрѣвъ** 10, 56, 64 зв., 97 зв.; **оузрѣвъше** 31 зв., 98; **оузрѣвъши** 88; **оузрꙗть** 1 зв., 85; **оузрѧть** 13, 26 зв., 32, 52, 79, 99 зв., 134 зв.; **оузьрите** 91 зв.; **оузрите** 12 зв., 26, 26 зв., 59 зв., 62 зв., 68 (2), 69, 78 зв., 79, 83, 99, 99 зв., 110, 113 зв. (3), 118, 122; **оузьриши** 91 зв.
оузъка 4
оузъкъıми 4
оузъı 56; **оузъ** 93

оузьникъ 84
оукарѧти 9 (2)
оукориша 34 зв.; оукоривъ 88 зв.
оукрадеши 29 зв.; оукрадеть 128; оукради 71, 72 зв.; оукрадоша 122 зв.; оукрадоуть 120 зв.
оукрасиша 41, 103; оукрашенъ 55 зв., 67 зв.
оукроймь 96
оукроухъ 19 зв., 22, 36 зв., 39 зв., 50 зв., 69 зв. (2)
оукрыти сѧ 134 зв.
оукрѣплѧꙗ 109
оулеже 33
оулоучити 67
оума 16 зв., 113; оумомь 37 зв.
оумираѥть 71 зв. (3); оумираше 53, 58; оумираꙗ 76 зв.
оумножениѥ 99
оумножи сѧ 62 зв.
оумолити 109 зв.; оумоли 28; оумолимъ 122 зв.; оумолю 111 зв., 114
оуморѧть 67 зв., 83
оумрети 53 зв., 67, 82, 105, 109, 115 зв., 116, 117; оумертъ 120; оумерша 119 зв., 121 зв.; оумершь 49; оумре 14 зв., 23 зв. (2), 33 зв., 53 зв., 58 зв. (2), 67 (3), 76 зв. (2), 93 зв., 95, 100 (2); оумремъ 95; оумреть 16, 23 зв., 38 зв., 45 (2), 67 (2), 76 зв., 95 зв. (2), 96, 100, 104 зв. (2); оумроша 67; оумрый 96, 96 зв.; оумьрла 14 зв., 34, 58 зв.; оумьрлъ 95 зв. (2); оумьрша 125 зв.; оумьршаго 96; оумьршю 131 зв.; оумьрый 96
оумълчить 73 зв.; оумълчаша 71, 90; оумълʼче 35
оумълъкнеть 74; оумълʼкни 28 зв.; оумълʼкноуть 65; оумълкоша 66; оумълъкноуть 86
оумывалʼницю 107, 108
оумывати 107, 108; оумывають 16, 38; оумыѥши 107 зв., 108 (2); оумыѥшї 107
оумыти 107 зв., 108, 108 зв.; оумъвенама 16 зв., 38 (2); оумы 108, 118; оумый 90 зв.; оумыхъ 108 зв.; оумыю 107 зв., 108; оумѣѥте 17 зв., 55, 59 зв.
оумьртвиꙗ 131
оумьртвꙗть 6 зв.
оуности 29 зв., 71, 72 зв.
оуноша 29 зв. (3), 83; оуноше 49 зв.; оуношю 83

оуноуди 67
оунъ 45
оунъıваꙗ 17 зв.
оунъıли 90 зв.
оуньци 34 зв.
оуньшє 3 зв., 8
оуниє 20, 27 зв.; оунє 2 зв., 46, 62, 113, 115 зв.
оупасєть 130 зв.
оупивати сѧ 59 зв.
оупитѣноє 34 зв.
оупитѣнъıй 80 зв. (2)
оуповають 131; оупова 121; оуповашє 55; оуповающимъ 72 зв.; оупъваю-
щимъ 73
оуподобить сѧ 4 зв., 7 зв.; оуподоби сѧ 13, 27 зв., 34 зв., 40, 40 зв., 102 зв.
оуподоблю 4 зв., 7 зв., 8 зв., 32 зв., 49, 68 зв.
оуправлєнъ 62
оупражнꙗють 60
оупражнѧхоу сѧ 36
оуранѧть 6 зв.
оуриниꙗ 129
оуродє 2
оуродивий 25 (2); оуродивъıꙗ 40 зв., 41
оуродивоу 7 зв.
оурокъ 59
оурѣза 82 зв., 109 зв., 115 зв., 116
оуслъıшить 131; оуслъıша 80 зв., 95, 95 зв. (2), 96, 124; оуслъıшавъ 130 зв.;
оуслъıшана 138; оуслъıшани 90 зв.; оуслъıшано 122 зв.; оуслъıшати 37,
98 зв.; оуслъıшать 13, 32, 128 зв.; оуслъıшитє 78, 84 зв.
оуслъıшить сѧ 7, 57 зв.
оуснꙗнъ 132 зв.; оусньꙗнъ 132 зв.
оуспє 50, 95 (2)
оуспєний 95
оуспѣють 18 зв., 118; оуспѣвъши 35
оусрамлѧють сѧ 31 зв.; оусрамлꙗють сѧ 98; оусрамлѧю҇ть 75; оусрамлꙗю҇ть 65 зв.
оуста 1 зв., 13 зв., 16 зв. (2), 19, 24, 48, 67 зв., 139; оустомъ 119 зв.; оустъ
16 зв., 43 зв., 44 (2), 57 зв., 64, 88 зв., 96 зв.; оустъı 16 (2); оустѣхъ 1
оустава 38 зв.

оустани 33
оустоꙗть 106 зв.; оустоꙗхоу 89
оустрашаєтⷭ҇ь 111 зв.
оустроить 18 зв., 70
оустрой сѧ 10 зв., 69 зв.
оустрьми сѧ 12 зв., 33 зв.; оустрьмї сѧ 56
оустоудить 54
оустыдѣша сѧ 64 зв.
оустьнами 38 (2)
оусоумнитⷭ҇ь 74 зв.; оусоумнїтⷭ҇ь 74 зв.; оусоумнитⷭ҇є 22 зв.; оусоумнѣша сѧ 122 зв.
оусъшє 22, 22 зв., 51, 74 зв., 97 зв. (2); оусъхъшю 74 зв.
оусѣкноухъ 50 зв., 141; оусѣкноу 15 зв., 141 зв.
оусѣщеноу 141 зв.
оутаилъ 64, 127; оутаєно 32 зв., 55 зв.
оутаити сѧ 39; оутаи сѧ 58 зв.
оутапати 22 зв.; оутапахоу 33 зв.
оутварѧєтє 25 зв.
оутвердити 120 зв.; оутвердитє 120 зв.; оутвердиша 120 зв.; оутвьрди 52 зв.;
 оутвьрдиши 87, 106 зв.
оутвьрди сѧ 51, 54, 91 зв.
оутвьржениє 138
оутлиѕна 5
оутриꙗ 74, 97, 120, 122
оутробы 39, 124; оутробѣ 68
Оутроу 110 зв.; оутра 68 зв.; Оутро 97 зв.; оутро 22, 59, 60 зв., 60 зв., 74 зв.
оутрь 25, 39, 101 зв. (3)
оутрьнєє 25, 57, 101 зв.; оутрьнѧꙗ 56 зв.
оутрьни 61
оутрьоудоу 25, 25 зв., 54 зв., 62 зв.
оутѣхы 135; оутѣхоу 47 зв.
оутѣшать 95 зв.; оутѣшающє 95 зв.
оутѣшаєть сѧ 54
оутѣшити сѧ 131 зв.; оутѣшать сѧ 1 зв.
оутѣшꙿнꙗють 58 зв.
оухоу 57 зв.; оухо 7, 82 зв., 87 зв. (2), 109 зв., 115 зв., 116; оуши 8 зв., 12,
 13 (2), 14, 31, 32 зв., 38 зв., 39, 40 зв., 51 зв., 52, 62 зв., 69 зв., 71 зв.,
 73 (2), 80, 93, 128; оушима 12 зв., 13; оушию 44, 124

оученикъ 8 зв., 10, 37 зв., 45 (2), 46, 46 зв., 47 зв., 48 зв., 52 зв., 54, 61 зв., 64 зв., 65, 77 зв., 81, 81 зв., 86, 97, 113 зв., 115 зв. (3), 116, 119 зв., 120, 122 зв., 125 зв., 137 (2), 142 зв. (3); **оученїкъ** 6 зв.; **оученика** 6, 17, 21, 35 зв., 45, 81 зв., 94, 96, 96 зв., 119 зв., 125 зв., 127, 137, 142 зв.; **оученїка** 85 зв.; **оученикомⸯ** 9, 67 зв., 126 зв., 127 зв., 134 зв.; **оученикома** 7, 17, 48 зв., 81, 108; **оученикомъ** 2, 3, 5 зв., 6, 6 зв., 12, 17 зв., 18 (2), 19, 19 зв., 24, 32 зв., 36 зв., 39 зв., 50 зв., 52 (2), 54, 62, 62 зв., 65, 70 (2), 72 зв., 73, 74, 77, 78 зв., 82, 82 зв., 86, 87 зв., 92 зв., 93 зв., 95 (2), 100 зв., 107, 107 зв., 108, 108 зв. (2), 109 (2), 109 зв., 110 зв., 122 (2); **оученїкомъ** 7; **оученикоу** 6 зв., 119 зв., 125 зв., 137, 142 зв.; **оученикы** 11 зв., 30, 36 зв., 39 зв., 46, 46 зв., 54 зв., 70 (2), 70 зв., 77 зв., 86, 94 (2), 99 зв., 106, 108, 115 (2), 139; **оученїкы** 81 зв., 92 зв.; **оученици** 1 зв., 4 зв. (2), 5, 9 зв. (2), 10, 12, 12 зв., 14, 14 зв., 15 зв., 16, 16 зв., 17 зв., 18 зв. (2), 19 зв. (2), 20 зв., 24, 24 зв., 32, 34, 35, 35 зв., 36, 37, 38, 39 зв., 41, 48, 50, 51 (2), 51 зв., 63, 70, 72, 72 зв. (2), 74, 81 зв., 87, 91, 93 зв., 94, 95 (2), 97, 97 зв., 98 зв., 107 зв., 108 (2), 109, 110, 110 зв., 112, 114, 115 (2), 120 зв., 122 зв., 127 зв., 140 зв., 141 зв.; **оученицї** 5; **оученицѣхъ** 115 зв.; **оуч҃нка** 50 зв., 58, 63 зв.; **оуч҃нкмъ** 50 зв., 80; **оуч҃нкомⸯ** 20, 30 зв., 32 зв., 78 зв., 79 (2); **оуч҃нкомъ** 18, 18 зв., 22, 26, 26 зв., 29 зв., 30, 32 зв., 34, 39 зв., 49, 51, 54 зв., 57 зв. (2), 60 зв., 64, 68; **оуч҃нкъ** 52 зв., 61 зв. (2); **оуч҃нкы** 12, 19 зв., 22 (2), 31, 36 зв., 39; **оуч҃нци** 19 зв., 22 (3), 22 зв. (2), 27 зв., 28 зв., 29 (3), 29 зв., 37, 38 зв., 49, 51 зв., 52 зв., 63, 87 зв., 102, 105 зв., 107 зв.; **оучн҃цї** 38

оучениє 28 зв.; **оучений** 4 зв., 7 зв., 24, 31, 44 зв., 74 зв., 115 зв.; **оученїй** 100; **оучениꙗ** 16, 18, 38

оучїненъ 53 зв.

оучитель 6 зв., 12, 24, 34 зв., 47 зв., 49, 81 зв., 86, 92 зв., 95 зв., 101, 108, 108 зв., 132; **оучителемь** 47 зв.; **оучители** 34 зв., 100 зв., 101; **оучїтели** 34 зв.; **оучителю** 10, 11, 29 зв., 33, 37, 49 зв., 57, 58 зв., 60 зв., 65, 67, 67 зв., 70 зв., 71, 72 зв. (2), 76, 76 зв., 77, 77 зв., 86, 93 зв., 94 зв., 99 зв., 100 (2), 126 зв., 133 (2); **оучїтелю** 23 зв., 60 зв., 66, 67 зв.; **оучителꙗ** 33 зв., 108 зв.; **оучителѧ** 6 зв., 58 зв.; **оучютелю** 31

оучитⷭ҇е 12; **оучилъ сѧ** 121 зв.

оучити 35 зв., 51, 70, 94; **оучитї** 31; **оуча** 1 зв., 4 зв., 5 зв., 7 зв., 17 зв., 28 зв., 35 зв., 44 зв., 46 зв., 64, 65, 68, 68 зв., 77, 82 зв., 88 зв., 109 зв.; **оучахъ** 115 зв.; **оучаше** 16, 38 (2), 122 зв.; **оучащю** 23, 58 зв., 65 зв.,

97 зв.; оучаше 1 зв., 14 зв., 15, 28 зв., 31 (2), 44, 72, 74 зв., 94, 126; оучилъ 69; оучитъ 7, 17; оучиши 31, 66 (2), 76, 99 зв.
оуꙗз҄вльше 65 зв.

Ф

фадѣй 6; **фадѣꙗ** 30
фалековъ 43
фамаръı 129
фаноуилева 135 зв.
фарановъ 43
фаресовъ 43
фаресъ 129; **фареса** 129
фарисей 25 зв.; **фарисѣи** 5, 9 зв., 10 зв. (2), 11, 12, 16, 16 зв., 17 зв. (2), 23 зв., 24 зв. (3), 25 (3), 27, 30, 31, 34, 37 зв., 38 (3), 45 зв., 46 зв., 47, 48 зв., 49, 56 зв., 57 (2), 57 зв., 60, 69, 72, 73 зв., 74 зв., 86, 91, 92 зв., 99 зв., 100, 100 зв., 101 (3), 101 зв. (5), 104 зв., 120, 121, 126 зв.; **фарисѣй** 2, 18, 45 зв., 49 зв. (2), 51, 56 зв. (2), 62 зв., 65, 76, 78 (2), 105, 115; **фарисѣомъ** 37 зв., 45 зв., 70 зв., 100 зв.; **фарисѣωмъ** 57; **фаріс҄ѣомъ** 57; **фарисѣю** 25
фарисѣйска 17 зв. (2), 18 (2), 57 зв., 61, 69 зв., 70 зв.; **фарисѣйстий** 29 (2)
фарисѣωвъ 49 зв.; **фарисѣовѣ** 49 зв.
феωфилє 138
филиповъı 94, 139
филипъ 6, 91 зв. (4), 104 зв. (2), 111; **филипа** 15 зв., 30, 46, 91 зв., 141 (2); **филипє** 111; **филипоу** 104 зв., 132 зв.
фома 6, 95, 111; **фомоу** 30, 46
фюникъ 97

Х

халоугъı 67
хананѣйска 41
харавъı 129
хвала 47 (3); **хвалоу** 22, 69, 73 зв., 75 зв., 78, 81 зв., 82, 86 зв. (2), 96, 96 зв., 106, 106 зв., 108 зв.
хвалити 65, 86; **хвалѧщє** 130 зв., 131 зв.; **хвалѧщихъ** 130
хламидоу 118; **хламидою** 118
хлѣбъ 17 зв., 18 (4), 19 зв. (2), 22 (2), 36 зв. (3), 39 зв. (3), 50 зв. (2), 54 зв., 69 зв. (3), 81 зв., 86 зв., 90 зв., 106 зв., 108 зв.; **хлѣба** 30 зв.

(2), 35 зв., 39, 41, 49, 54 зв., 58, 61, 69 зв., 70 зв.; **хлѣби** 80 зв.; **хлѣбы** 9 зв., 19 зв., 22, 36 (2), 36 зв., 38 (3), 43 зв., 51, 54 зв., 69 зв., 91; **хлѣбѣ** 43 зв.; **хлѣбѣхъ** 18, 37

хлѣбьнаго 18

ходити 77, 123; **ходитї** 80; **ходи** 10 зв., 47, 62, 92 зв.; **ходита** 28; **ходитє** 57, 101, 105; **ходить** 52, 52 зв. (2), 70 зв. (2), 95 (2), 104 зв.; **ходꙗй** 22 зв., 105, 123; **ходꙗть** 8 зв., 48 зв.; **ходꙗхоу** 96 зв.; **ходꙗща** 17; **ходꙗщє** 6, 127 зв.; **ходꙗщемъ** 6; **ходѧ** 5 зв., 28, 36 зв.; **ходѧть** 38 (2); **ходѧща** 22 зв., 36 зв., 69 зв., 138; **ходѧщє** 51 зв., 118 зв.; **ходѧщей** 57; **хожаста** 132; **хожахоу** 84 зв.; **хожашє** 22 зв., 34, 45

хоразинъ 9, 53

хощю 7 зв., 9 зв., 12, 21, 22, 23, 43 зв., 45 (2), 59 зв., 92, 98, 109, 115, 141 зв.; **хотѣвъшаꙗ** 64; **хотѣлъ** 139; **хотѣниюмь** 86 зв.; **хотѣхъ** 60 зв.; **хотѣша** 70; **хотѧ** 15 зв., 61, 61 зв., 84, 89, 129 зв.; **хотѧй** 86 зв., 106 зв.; **хотѧть** 100 зв.; **хотѧхоу** 34 зв., 45 зв., 113 зв., 117 зв.; **хотѧхоуть** 45 зв.; **хотѧщаго** 85; **хотѧщє** 11 зв., 30, 34, 55 зв.; **хотѧщей** 54; **хотѧщемоу** 3 (2); **хотѧщихъ** 77, 80; **хотѧшє** 27 зв., 30, 33, 36 зв., 39, 45, 52 зв., 76, 78 (2), 80 зв., 94 (2), 97, 105, 116, 120 зв., 131 зв., 141; **хощевѣ** 94 зв.; **хощемъ** 11, 63 зв., 104 зв.; **хощета** 29, 94 зв.; **хощетє** 8 зв., 47, 79 зв., 84 (2), 105 зв., 108, 112, 116 зв., 117 зв., 118; **хощеть** 18, 18 зв. (2), 21 зв., 52 (3), 54, 60, 67 зв., 70, 70 зв., 92 зв., 93, 94 зв. (2), 131; **хощеши** 7 зв., 13 зв., 21 зв., 29 зв. (2), 41 зв., 52 зв., 72 зв., 73 зв., 74, 81 зв., 86, 92, 106, 111 зв., 127 зв., 140 зв., 141 зв.; **хощешї** 108; **хо[щеши]** 45; **хощѧ** 82

храмина 97; **храминоу** 7 зв., 48 (2), 130 зв.; **храминъı** 40, 48, 66 зв.; **храминѣ** 7 зв., 26, 48, 134 зв.

храмъ 21 зв. (2), 46 зв., 65 (2), 74 зв. (2), 81, 83, 91; **храма** 26 зв., 40, 87 зв., 102 зв. (2); **храмомь** 57 зв.; **храмоу** 77 зв.; **храмѣ** 67 зв., 77, 87 зв., 99 (2); **храмѣхъ** 55 зв., 57 зв.

хранилища 34, 100 зв.

хранитє сѧ 18, 59; **хранитє … сѧ** 18

хранить 55; **хранѧщє** 124 зв.; **хранѧшє** 141

[**христосови**] **хвⷭ҇и** 70 зв.; **хв҃а** 129, 132 зв.; **хв҃о** 129 зв.

[**христосъ**] **хс҃ъ** 18, 26, 30, 34 зв., 37, 45 зв. (3), 62 зв., 77, 79, 83, 88, 88 зв., 94, 95 зв., 98 зв., 99, 101 (2), 105, 110, 119, 129 зв., 130, 130 зв., 133 зв., 139 зв.; **х҃а** 52, 67 зв., 114, 135; **х҃є** 83 зв., 110; **хⷭ҇а** 117 зв.; **христоси** 79; **хс҃а** 129 зв.; **хс҃и** 26, 99; **хс҃ѣ** 37 зв., 100 зв.; **хо҃у** 118; **хⷭ҇ъ** 34 зв., 118 зв., 119, 120 зв. (2)

хромий 8 зв., 21 зв., 48 зв.; хромъꙗ 16 зв., 61 зв., 67

хромоу 20, 71 зв.; хромъı 16 зв.

хоужьшемоу 138

хоуѕанѧ 50

хоула 19, 39; хоулоу 47, 92 зв.

хоулениꙗ 30 зв.

хоулно 88; хоул'но 19

хоульногл҃ание 16 зв.

хоульнъꙗ 83

хоулѧше 119, 120 зв.; хоуливъшемоу 58; хоулѧть 30 зв. (2); хоулѧхоуть 118 зв., 121

хълмъ 133; хълмомъ 89 зв.

Щ

ще 11

щедръ 47 зв.; щедри 47

Ц

цвѣтьца 8, 59

[цьркъвьнаꙗ] цр҃къвьнаꙗ 37; цр҃квьнаꙗ 84 зв., 89 зв., 102, 119, 121; цр҃квьнъıмъ 106; цр҃квьнъıмь 25, 101; цр҃квьнѣмь 43 зв.

[цьркъı] цр҃къı 25, 101; цр҃кви 1 (2), 9 зв., 21 зв. (2), 65, 65 зв., 74, 75, 82 зв., 115 зв., 117 зв., 132, 138 зв. (2); цр҃квї 68, 96 зв.; цр҃кве 9 зв., 77 зв., 102, 109 зв., 135 зв.; цр҃квь 21 зв., 23, 74 (2), 74 зв., 78, 97 зв., 110, 118 зв., 121, 135, 138, 139 зв.; цр҃квью 24 зв., 25, 25 зв., 101 (2), 102; цьркъвь 65

цѣдꙗще 101 зв.

цѣла 51, 91 зв.

цѣли 6 зв.

цѣлити 30, 46 зв., 71; цѣлите 53; цѣлѧ 50 зв.; цѣлѧше 29

цѣлити сѧ 64 зв.

цѣлование 124, 136; цѣлованиꙗ 34 зв., 57, 77, 80, 100 зв., 124

цѣловати 118 зв.; цѣлова 124; цѣловахꙋть 70; цѣлоуйте 6, 53; цѣлоуете 3

цѣна 117 зв.; цѣноу 117 зв.

цѣнить сѧ 57 зв.

цѣниша 117 зв.; цѣненаго 117 зв.

[цѣсарь] цр҇ь 15 зв., 34 зв., 35 (2), 61 зв., 65, 83 зв., 85, 85 зв., 86, 88 зв. (2), 91 зв., 96 зв., 97 (2), 104, 116, 116 зв. (2), 117 (2), 117 зв., 118 зв. (2),

119 (2), 120 зв., 121, 125 (2), 130 зв. (2), 141, 141 зв. (3); црве 54; цре 24, 86 зв., 106 зв.; цремъ 6 зв., 67 зв.; цри 78 зв.; црихъ 8 зв.; црца 11, 56 зв.; црю 27 зв., 34 зв., 40, 61 зв., 116 зв., 118, 118 зв., 141 зв.; цря 116 зв., 117 (2), 129, 130 зв.; цря 2 зв., 84 (2), 125 (2), 130 зв., 138

[цѣсарьствию] цртвию 1 зв., 2, 11, 46 зв., 50, 52, 53, 54 зв., 62, 63 зв., 68 зв., 85, 86 зв., 90 зв. (2), 98 зв., 104, 106 зв., 119; цртвий 8 зв., 14, 14 зв., 15, 18 зв., 19 зв. (2), 21 зв., 23, 24 (2), 48 зв., 50 зв., 61 зв., 69 (2), 82, 86 зв., 87, 98, 106, 106 зв., 108 зв., 134 зв. (2); цртвїй 128; цртвия 1 зв., 5 зв., 8, 12, 13, 14 (2), 17 зв., 90, 99, 120, 141 зв.; цртвїя 15, 128, 139 зв.; цртвїю 58, 93; црьствий 121; црьствия 4, 32

[цѣсарьство] црьство 11, 13 зв., 14, 29 зв., 55, 68; цртва 12 зв., 27 зв., 28, 43 зв., 51 зв., 63 зв., 72 зв., 77; цртвийхъ 48 зв.; цртвию 126; цртво 2, 4, 4 зв., 6, 8 зв., 11, 13, 13 зв., 14 (2), 19 зв., 20 зв. (2), 23 зв., 24, 24 зв., 27 зв., 28, 29 зв., 30 зв. (2), 32 зв. (2), 34 зв., 37 (2), 40, 40 зв., 53, 55 (2), 62, 62 зв. (3), 63, 63 зв., 66, 68 (2), 68 зв., 71 зв. (4), 72 зв. (3), 73 (3), 78, 78, 81, 87, 98 зв. (2), 101, 102 зв., 106 зв., 116 зв. (3), 126 (2), 127 зв. (2), 132, 134; цртвоу 136 зв.; црьства 59

[цѣсарьствовати] цртвовати 64; цртвоують 63 зв., 131 зв.

цятоу 2 зв., 66; цатоу 31 зв., 76 зв.; цатѣ 7; цятѣ 80

Ч

чадо 6 зв., 10, 54, 78 зв., 92, 98, 132; чада 3 зв., 6 зв., 25 зв., 39, 60 зв., 63 зв., 65, 72 зв., 73, 78 зв., 100, 102, 133, 138, 138 зв.; чадомъ 39, 41, 55; чадъ 9, 49, 61 зв., 67, 73, 76 зв., 89 зв., 131 зв.; чадѣ 98; чадѣхъ 118

чадьца 110 зв.

части 56 зв., 107 зв., 108; часть 27, 59 зв., 80, 102 зв., 124 зв.

часъ 58, 82, 82 зв., 41 зв.; ча 6 зв., 19 зв., 20 зв. (3), 21 (2), 26 зв. (2), 27, 36, 40 (2), 48 зв., 64, 66, 66 зв. (3), 78 зв., 84, 89, 102 зв. (2), 104 зв. (3), 109 зв., 125 зв., 127, 135 зв.; часа 14 зв., 41, 82 зв., 95, 103, 109, 137; часоу 36, 74, 81; часѣ 15, 19, 24 зв., 43 зв., 79 зв., 102

чаша 86 зв., 106 зв., 109; чашамъ 38; чаши 109 зв.; чашю 17, 21 зв. (2), 70 зв., 82 (2), 86 зв. (2), 87 зв., 94 зв. (2), 106, 106 зв., 108 зв., 115 зв.

чаяния 84 зв.

чають 27, 59 зв., 102 зв.; чающе 47; чающемъ 66 зв., 133 зв.; чающїимъ 135 зв.; чая 120, 135; чаяше 90; чаюмъ 8 зв., 48 зв. (2); чаюте 47

человѣкъ 78; человѣкоу 11 зв.; чл҃вка 7, 8 зв., 11, 12, 16 зв. (4), 33, 35, 38 зв. (6), 39 (2), 46 зв., 48 зв., 55 зв., 56 (2), 78, 81 зв., 83 зв., 88 зв.,

89, 91, 110 зв. (2), 115 зв., 116, 118; чл҃вкомъ 5 зв., 10 зв., 13, 19 (2), 24 зв., 25 зв., 28, 31, 66 зв., 76, 84 зв., 90, 90 зв. (4), 94, 99 зв., 101 зв., 114, 127 зв.; чл҃вкоу 1, 10 зв., 13, 14, 14 зв., 20, 20 зв., 27, 27 зв. (2), 34 зв., 39, 40, 48 (2), 52, 55 зв., 81 зв., 86 зв., 91, 91 зв., 93, 106 зв., 108 зв., 115 зв., 126 (2); [чл҃вкоу] 45 зв.; чл҃вкъ 2, 6 зв., 9, 10 зв. (2), 13 зв. (2), 14, 15, 17 зв., 18 зв. (3), 19 (2), 23 (3), 24, 27 (2), 28 зв., 29 зв., 32 зв., 33, 34 зв., 38 зв., 40 зв., 43 зв., 45 зв., 48, 49, 51, 53 зв. (2), 58, 60, 61, 61 зв., 63 зв., 64 (2), 64 зв., 65 зв. (2), 66 зв., 67 зв., 68 зв., 70 зв., 71, 71 зв., 72 (2), 75 (3), 78, 79 зв., 80, 81, 81 зв., 84 зв., 85 зв., 86, 89, 89 зв., 90, 91 (2), 93, 93 зв., 97 зв., 98 (3), 100 зв., 103, 103 зв., 106, 108 зв., 113 зв., 116 зв., 121 зв., 127 зв., 132, 135 (2), 142; чл҃вкы 3, 3 зв., 7 (2), 24 зв., 34, 49, 57, 57 зв., 58, 69 зв., 73 зв., 90, 100 зв., 101, 134 зв. (2); чл҃вци 5, 19, 27 зв., 46 зв., 47, 47 зв., 78, 94, 130, 139; чл҃вцї 57; чл҃вцѣхъ 73 (2), 73 зв., 130, 136, 138 зв.; чл҃вче 46 зв., 58 зв., 88; чл҃вѣкоу 7, 127 зв.; чл[в]ѣкоу 62 зв.; чл҃вѣкъ 10 зв., 31 зв., 44 зв., 48, 63, 65 зв., 88 зв.; чловѣкъ 45 зв.

[человѣчь] чл҃вѣчь 63; чл҃вча 18 зв., 62 зв. (2), 83, 85; чл҃вчь 3 зв., 6 зв., 9, 9 зв., 14, 18 зв. (2), 21, 21 зв., 24 зв., 26 зв., 40, 49, 56 зв., 57 зв., 62 зв., 63, 66 зв., 81 зв. (2), 82 зв., 86 зв., 88, 93, 94, 105, 106 зв., 128; члⷡчь 104 зв.; чл҃вѣча 79, 87 зв.

[человѣчьскъ] чл҃вѣчьскъ 47; члвⷭкоу 105; члвⷭкъ 16, 103; чл҃вчьска 70, 100 зв.; чл҃вчьскоу 94; чл҃вчьскъ 19, 106 зв.; чл҃вчьскы 38 (2); чл҃вѣчьско 38

[человѣчьскый] чл҃вѣчьскый 52 (2); члвⷭкаго 26 зв. (2), 39 зв., 40, 102, 102 зв.; члвⷭкомоу 124 зв.; члвⷭкый 91, 94, 94 зв., 103 зв., 108 зв., 109 зв., 110 зв., 124 зв; чл҃вчьскаго 26 зв. (2), 46 зв., 58, 91 зв., 99 зв. (2), 110, 139; чл҃вчьскаꙗ 34; чл҃вчьскомоу 70, 105, 142; чл҃вчьскый 1, 10, 10 зв., 14, 20, 41, 51, 52 зв., 62, 76, 85, 92 зв., 102 зв., 107 зв., 140 зв. (2); чл҃вчьскымъ 30 зв.; чл҃вчьскымь 85; чл҃вчьскыхъ 52 зв.; чл҃вчьстѣ 52; чл҃вчьстѣмь 63 зв.; чл҃вѣчьскаго 99 зв.; чл҃вѣчьскаꙗ 18; чл҃вѣчьскомоу 52; чл҃вѣчьстѣмь 70

челꙗдию 59

черна 2 зв.

черта 134 зв.; чертѣ 62

черьвленицю 53 зв.

четверицею 76

четвьровластець 43; четверовластець 15 зв.

четвьровластьнъıй 50 зв.
четвьртовластьствоующю 132 зв. (2), 133
четвьртоую 22 зв., 36 зв.
четвьрьдн҃evьнъ 96
четъıре 95; **четъıремъ** 69 зв.; **четъıри** 39 зв.; **четъıрь** 26 зв., 79, 99 зв., 135 зв.; **четъıрьми** 92
чешють 48
чий 31 зв., 37 зв., 66, 76 зв., 100, 100 зв.
чинити 138
числа 68 зв., 106
чисто 93
чистъ 44; **чисти** 108; **чⷭ҇ти** 1 зв., 29 зв., 107 зв., 108, 112; **чⷭ҇то** 25, 57, 101 зв.; **чⷭ҇тъ** 107 зв., 108
чрево 16 зв., 38 зв., 124 зв.; **чрева** 89 зв.; **чревѣ** 11, 124 (2), 129 зв. (2), 131 зв., 136 зв.
чредъı 138
чресла 66 зв.; **чреслѣхъ** 132 зв. (2)
чресъ 57
чрѣжению 49
ч'теть 99; **чьти** 16, 38 зв., 71, 72 зв.; **чьтоуть** 16; **чтоуть** 16, 38; **ч'тоуть** 38 (3)
чтеши 60 зв.; **ч'ли** 24, 27, 76 зв., 98 зв., 100; **чьли** 9 зв. (2), 51, 75 зв., 91, 96 зв.; **чьтоша** 125 зв.; **чьтъıй** 78 зв.; **ч'тъıй** 26
чьрвленою 118
чьрвь 71 зв. (2), 91 (2); **червь** 71 зв.
чьрмьноу 17 зв.
чьрмьноуеть… ся 17 зв.
чьстивъ 135
[**чьстьнъ**] **чⷭ҇ьнъ** 53
[**чьстьнѣю**] **чⷭ҇ьнѣю** 71
чьто 5, 8 (3), 9 зв., 37, 47, 64, 65 зв., 66, 76—76 зв., 93, 118, 118 зв.; **что** 1, 3, 3 зв. (3), 4 (3), 5 (2), 6 зв. (2), 8 (4), 8 зв. (3), 10, 12 (3), 12 зв. (2), 16 (2), 18, 18 зв. (3), 20 зв., 21 зв., 22 зв., 23, 24, 25, 27, 27 зв., 28 зв. (2), 29 (2), 29 зв. (3), 31 (2), 31 зв., 32 зв., 33 (3), 33 зв., 34 (2), 36, 37 зв., 38 (2), 39 (2), 44 зв. (2), 45 (3), 45 зв., 47, 47 зв., 49, 51, 51 зв., 56 (2), 57 зв. (2), 58, 59 (4), 59 зв. (2), 60 зв. (2), 62 зв., 64 зв. (2), 65, 66 (2), 67 зв., 69, 69 зв. (2), 70, 70 зв. (2), 71 (2), 72, 72 зв. (2), 73 зв. (2), 74 (2), 74 зв., 75, 75 зв. (2), 77 зв., 78, 78 зв. (2), 79 зв. (2),

80 зв., 81 (2), 83 (2), 83 зв., 84 (2), 86 (2), 87 зв., 88 зв., 89, 89 зв., 90, 91 (2), 91 зв., 92 зв. (3), 93 зв., 94 зв. (2), 97, 97 зв., 98 зв. (2), 99 зв., 100, 100 зв., 101 (2), 105 зв. (4), 107 зв., 108, 108 зв., 110 (3), 110 зв. (2), 111 зв., 112 зв., 113 зв. (3), 115 зв. (2), 116, 116 зв. (2), 117 зв., 119, 123, 126 зв. (2), 132 (2), 133 (3), 139, 140, 141 зв., 142, 142 зв.; ч҄то 24 зв., 65 зв., 98, 118; чего 107; чемоу 138 зв.; чемⷪу 32 зв.; чимь 2, 72; чсо 21 зв., 48 зв. (2), 59 (2), 82 зв., 83, 87, 92 зв., 96 зв., 113 зв.; ч҄со 22, 48 зв., 54 зв., 104 зв., 105 зв., 107 зв., 111

чюдеса 26, 79, 96 зв., 99

чюдиша сѧ 10 зв., 17 зв., 50, 76 зв.; чюдишⷭ҇а 139; чюдѧща сѧ 135

чюжаше сѧ 35 зв.; чюжахоу сѧ 33 зв., 138 зв.

чюжⷨ҇е 73 зв.; чюжихъ 24 (2)

чюєши 47 зв.; чюста 132; чюхъ 58 зв.; чюєте 69 зв.; чюєть 90

Ш

шестаꙗ 89 зв., 125; шестꙑꙗ 121; шьстѣй 84

шесть 64 зв., 136 зв.; шьсти 96 зв.; шестью 31, 32

широка 4

шюйца 90

шюма 84 зв.

шюю 104 (2); шююю 21 зв., 94 зв. (2), 118 зв., 119, 120 зв.

шьствиє 68 зв.

Ꙗ

ꙗвити сѧ 111 зв.; ꙗви сѧ 17 зв., 50 зв., 127 зв., 129 зв., 131 зв., 140; ꙗвї сѧ 13 зв., 131, 138; ꙗви … сѧ 109; ꙗвиста сѧ 140 зв.; ꙗвить сѧ 26 зв.; ꙗвиⷭ҇ть 32 зв., 55 зв., 63, 99 зв., 134; ꙗвиша сѧ 121 зв., 142; ꙗвиши сѧ 90 зв.; ꙗвльшаꙗ сѧ 130 зв.; ꙗвлю сѧ 111 зв.; ꙗвѧть сѧ 90; сѧ ꙗвѧть 90 зв.

ꙗвить 54; ꙗви 1, 52 зв., 139 зв.; ꙗвихъ 114

ꙗвлениє 32 зв., 55 зв.; ꙗвленїꙗ 139

ꙗвлѧти 18

ꙗвлѧєть сѧ 26; ꙗвлꙗюⷭ҇ть 101 зв.; ꙗвлꙗєⷭ҇те 101 зв.; ꙗвлꙗєⷭ҇ть 99 зв.; ꙗвлѧюⷭ҇ть 25; ꙗвлѧєте сѧ 25 зв.; ꙗвлѧєⷭ҇ть 26 зв.

ꙗвѣ 10 зв., 30, 70, 90, 90 зв., 91, 110 зв., 131, 141

ꙗгодинѣ 75 зв.

ꙗгодичиноу 76

ꙗдь 132 зв.; ꙗди 59

ꙗдьца 49
ꙗже *див.* **иже**
ꙗꙁвинъı 10; **ꙗꙁвїнъı** 62
ꙗꙁвъı 61
ꙗꙁъıкъ 6, 21 зв., 53 зв., 54, 93, 98 зв. (2), 127 зв., 134, 139; **ꙗꙁъıка** 93; **ꙗꙁъıкомъ** 6 зв., 94, 99, 131, 135; **ꙗꙁъıкоу** 98 зв.; **ꙗꙁъıкъı** 37, 99, 122 зв.; **ꙗꙁъıци** 4, 103 зв., 131
ꙗꙁъıчьний 106 зв.
ꙗꙁъıчьници 90 зв.
ꙗꙁю 1 зв., 5 зв., 6, 17 зв., 127
ꙗйца 55
ꙗкаже 26
ꙗко 1 (3), 1 зв. (8), 2 (5), 2 зв. (8), 3 (5), 3 зв. (2), 4 (4), 4 зв. (2), 5, 5 зв. (2), 6, 6 зв. (5), 7, 7 зв. (2), 8 (4), 9 (7), 9 зв. (3), 10, 10 зв. (2), 11 (2), 12, 12 зв. (2), 13 (2), 13 зв. (3), 14 зв., 15 (3), 15 зв., 16 зв. (3), 17, 18 (6), 18 зв. (4), 19, 19 зв. (3), 20 (2), 21 (3), 21 зв., 22 (2), 22 зв., 23 (2), 23 зв. (3), 24, 24 зв. (3), 25 (3), 25 зв. (4), 26, 26 зв. (5), 27 (3), 28 (3), 28 зв. (4), 29 (2), 29 зв. (2), 30 (2), 30 зв. (8), 31 (2), 32 зв., 33 (4), 33 зв. (4), 35, 35 зв., 36 (3), 36 зв., 37 зв., 38 зв. (2), 39, 39 зв., 40 (3), 40 зв. (2), 41 (4), 43 (3), 43 зв. (4), 44 (2), 44 зв. (4), 45 (6), 45 зв. (2), 46 (2), 46 зв. (5), 47 (3), 47 зв. (3), 48 зв., 49, 49 зв. (5), 50 (2), 50 зв. (6), 51 (2), 51 зв., 52, 52 зв. (3), 53 (3), 53 зв., 54 (6), 55, 55 зв., 56 (2), 56 зв. (4), 57 (6), 57 зв. (2), 58 (2), 58 зв. (4), 59 (6), 59 зв. (2), 60 (3), 60 зв. (3), 61, 61 зв. (2), 62 зв. (2), 63 (2), 63 зв., 64 (7), 64 зв. (2), 65 (4), 65 зв. (2), 66 (3), 66 зв. (3), 67 (2), 67 зв., 68 (6), 68 зв., 69, 69 зв. (2), 70 (5), 70 зв. (2), 71, 72 зв., 73, 73 зв. (2), 74, 74 зв. (7), 75 (2), 75 зв. (4), 76 (6), 76 зв. (2), 77 (6), 77 зв. (2), 78 (3), 78 зв., 79 (4), 80, 80 зв. (25), 81, 81 зв. (2), 82 (4), 82 зв., 83 (2), 83 зв. (2), 84 (2), 84 зв. (2), 86 (3), 86 зв. (2), 87 (3), 87 зв., 88 (2), 88 зв. (4), 89, 89 зв. (3), 90 (5), 90 зв. (6), 91 зв. (2), 92 (3), 92 зв. (3), 93, 93 зв. (3), 94 (5), 94 зв., 95 (6), 95 зв. (8), 96 (4), 96 зв. (2), 97 (5), 97 зв. (2), 98 (2), 98 зв., 99, 99 зв. (4), 100 (2), 100 зв., 101 (3), 101 зв. (5), 102, 102 зв. (4), 103 (2), 103 зв. (2), 104 зв. (2), 105, 105 зв. (3), 106, 106 зв. (4), 107 (4), 107 зв., 108 (3), 108 зв. (2), 109, 109 зв. (3), 110 (2), 110 зв. (5), 111 (4), 111 зв. (7), 112 (4), 112 зв. (3), 113 (10), 113 зв. (9), 114 (7), 114 зв. (6), 115 (5), 115 зв. (2), 116 зв. (2), 117 (4), 117 зв. (2), 118, 119 (2), 119 зв. (2), 120 (4), 120 зв. (3), 121 (2), 121 зв. (2), 122 (5), 122 зв., 123, 124 (5), 124 зв. (2), 125 (3), 125 зв. (3),

127 (5), 127 зв. (2), 128 (2), 130 (2), 131, 131 зв. (3), 132 (2), 133 (2), 133 зв. (2), 134 (5), 134 зв., 135 (2), 136, 136 зв., 137, 138 зв. (4), 139 (2), 139 зв. (2), 140, 140 зв. (2), 141 (5), 142 (2), 142 зв.

ꙗкожє 4 зв., 10 зв., 11, 11 зв., 13 зв., 14, 21 зв., 26, 26 зв., 31, 32 зв. (5), 38 (2), 39 зв. (2), 41 зв., 45 зв. (2), 47 (2), 49, 52 зв. , 54 зв. (2), 56 зв., 58, 60 зв., 62 зв., 64 зв., 67, 70, 72, 74 зв. (2), 79 зв., 81, 81 зв. (2), 82, 83 зв., 84, 85, 86, 86 зв., 87, 88, 90 зв., 92, 92 зв., 96 зв., 97, 99 зв., 102 (4), 103, 103 зв., 106, 106 зв., 108, 108 зв. (2), 109 (2), 110 зв. (3), 111 зв., 112 (5), 112 зв. (2), 114, 114 зв. (5), 115 (3), 117 зв., 120, 120 зв., 122 (2), 122 зв., 124 зв., 126 зв., 128, 128 зв., 129 зв., 130 зв., 131 зв., 132 зв., 133, 135, 138, 142, 142 зв.

ꙗможє 52 зв., 110 зв., 111; [ꙗ]**можє** 45

ꙗмоу 10 зв., 47 зв.; **ꙗмⷪ҇ѹ** 16 зв.

ꙗрємьнїка 96 зв.

ꙗрости 44 зв.

ꙗръ 64 (2)

ꙗслий 64 зв.; **ꙗсльхъ** 130 (3)

ꙗста сѧ 122

ꙗсти 9 зв. (2), 16 зв., 19 зв., 22, 27, 30 зв. (2), 34, 36 (4), 39 (2), 50 зв., 51, 58 зв., 59, 59 зв., 85 зв., 86 зв., 91, 102 зв., 104 (2), 106 (2), 108; **ꙗстї** 85, 86 зв.; **ꙗдє** 43 зв.; **ꙗдитє** 53, 82, 108 зв.; **ꙗдохомъ** 69; **ꙗдоущє** 38, 39 зв., 53, 102; **ꙗдоущємъ** 81 зв. (2), 108 зв. (2); **ꙗдоущихъ** 19 зв.; **ꙗдоущь** 92 зв.; **ꙗдъша** 39 зв.; **ꙗдъшє** 39 зв., 80 зв.; **ꙗдъшихъ** 22, 36 зв., 39 зв.; **ꙗдъый** 9 (3), 49 (2), 81 зв., 132 зв.; **ꙗдьшь** 22; **ꙗдꙗть** 16; **ꙗдꙗхоу** 51, 63, 80 зв.; **ꙗдѧть** 38 (4), 39, 41, 116 (2); **ꙗдѧхоу** 62 зв.; **ꙗжь** 62 зв.; **ꙗлъ** 49 зв.; **ꙗмъı** 4, 8, 86, 106; **ꙗмь** 75 зв., 81 зв., 86; **ꙗси** 75 зв., 81 зв.; **ꙗстє** 3 зв., 8, 23, 23 зв., 59, 82 зв., 87, 98 (2), 106 зв., 109 зв.; **ꙗстъ** 61, 70 зв.; **ꙗсть** 12, 49, 51, 92 зв.; **ѣша** 36 зв.; **ꙗша** 19 зв., 22, 23 зв., 50 зв., 82 зв., 83, 98, 109 зв., 115 зв.

ꙗти 23 зв., 45 зв., 57 зв., 75 зв., 82 зв., 87 зв., 98, 109 зв.; **имємъ** 118 зв., 121; **имєтє** 88, 95, 111, 112, 120, 121 зв.; **имєть** 73 зв., 74 зв. (2), 93 зв., 105, 114 зв.; **имєши** 24, 95 зв.; **имⷪ҇ѹть** 66, 107 зв.; **имъ** 28 зв., 34, 58 зв., 93 зв.; **имъшє** 31 зв. (2), 34 зв., 51 зв., 75, 75 зв., 79 зв., 87 зв., 89 зв., 98, 98 зв., 110, 116, 118 (2); **имѣтє** 26 (2), 79, 82 зв., 99 (2), 109 зв., 111; **ꙗта** 126 зв.; **ꙗтоу** 126 зв.; **ꙗтъ** 22 зв., 30 зв., 30 зв., 141; **ѥмлєтє** 101 зв.; **ѥмлєть** 60 зв.; **ѥмъ** 15 зв., 27 зв.

ꙗцѣхъ 140

Ѥ

ѥврѣйскими 119
ѥврѣйскы 117
ѥгда 2, 3 зв., 4 зв., 5, 6 зв. (2), 7, 7 зв., 9 зв., 11, 13 зв. (2), 14 зв. (2), 15, 16, 17, 20 зв., 24, 24 зв., 26, 26 зв. (2), 28 зв., 29, 30, 31 зв. (2), 32 (2), 32 зв. (3), 38 зв., 43, 44 зв., 45 (2), 46 (2), 46 зв. (2), 47 зв., 48, 50 зв., 51 (2), 51 зв. (2), 52, 52 зв., 54 зв., 55, 55 зв., 56 зв. (3), 58 (2), 59 зв. (2), 60, 61 (2), 61 зв. (2), 62 зв., 63 зв., 67 зв., 68 (3), 69, 69 зв. (2), 71 (3), 73 зв., 74 зв. (2), 75 зв., 76 зв., 76 зв., 77 зв., 78, 78 зв. (2), 79 (2), 79 зв., 81 зв., 82, 84 зв. (2), 85, 86 зв., 90 (3), 90 зв., 91, 93, 95, 95 зв., 96, 97, 97 зв. (2), 98, 98 зв., 99, 99 зв. (2), 101, 103 зв., 104 зв., 105, 106, 107, 108 зв., 112, 113 (3), 113 зв. (3), 114 зв., 116 зв., 117 зв., 118, 118 зв. (2), 119 (2), 119 зв., 121, 124 зв., 126 (2), 127 зв., 130, 130 зв., 131 зв., 140 зв., 141; **єгда** 89 зв., 108
ѥда *див.* **єда**
ѥдиначе 16 зв.
ѥдиночадный 124 зв.
ѥдинъ 1, 2 зв. (2), 3 зв., 4, 8 (2), 10, 14, 16, 21 (2), 21 зв. (2), 22 зв., 27 зв., 33 зв., 34 зв. (3), 35 зв., 36 зв., 39 зв., 40 (3), 40 зв., 44 зв., 47, 49 зв., 50 зв. (2), 51 зв., 52 зв., 54, 55 зв., 59 (2), 63 (2), 65 зв., 67, 69, 71, 72 зв. (2), 76 зв.—77, 77 (2), 77 зв., 78, 79 зв., 81, 81 зв. (3), 82 зв. (3), 84 зв., 87 зв. (2), 92 зв., 94 зв., 97 (2), 100, 101 (3), 102, 102 зв., 103 (2), 103 зв., 105 зв., 107 зв., 108 зв. (2), 109 зв. (2), 114, 115 зв., 116, 119, 119 зв., 120 зв., 121, 121 зв., 125 зв., 126, 126 зв. (2), 128 зв., 140 зв. (3), 141, 142; **ѥ[динъ]** 45 зв.; **ѥдина** 1, 7, 27, 40, 57 зв., 63, 72, 77 зв., 83 зв., 102 зв., 110, 134 зв.; **ѥдини** 36, 37; **ѥдино** 10 зв., 22, 22 зв., 70 зв., 97 зв., 104 зв., 114 зв. (6), 124 зв., 128 зв.; **ѥдиного** 1 (2), 2 зв., 8 (2), 17, 19 зв., 20, 23, 24 зв., 27 зв., 39, 51 зв., 58, 62, 62 зв., 65 зв., 69 зв., 71, 71 зв., 72 зв., 73 зв. (2), 75 (2), 80 зв. (3), 84, 89, 93 зв., 97, 97 зв., 101, 109, 114, 116 зв., 117 зв., 118 зв., 120 зв. (2), 139 зв., 140, 140 зв., 142 зв.; **ѥдїного** 82 зв., 94; **ѥдиной** 44 зв., 62, 88; **ѥдиномоу** 24 зв., 43 зв., 45, 54, 80, 81 зв., 85 зв. (2), 98 зв., 104, 115 зв., 117 зв., 126 зв., 137, 142; **ѥдїномоу** 104; **ѥдиномь** 43 зв., 59 зв., 63, 142 зв.; **ѥдїномь** 63; **ѥдиноꙗ** 35 зв., 89, 116 зв.; **ѥдиноу** 3, 22, 22 зв., 27, 72, 97 зв., 134 зв., 140 (2), 142 зв.; **ѥдїноу** 124 зв., 140; **ѥдины** 21, 140, 140 зв., 142, 142 зв. (2); **ѥдиный** 20 зв., 21; **єдиный** 122 зв.; **ѥдинѣмъ** 9 зв., 51; **ѥдинѣмь** 1, 20, 57, 71 зв.

ѥже 7 (4), 9 зв., 12, 12 зв., 13 зв. (2), 14, 16 зв., 19 (4), 20 зв. (2), 21 зв., 23, 26, 29 зв., 30, 31 зв. (2), 32 зв. (2), 34, 35, 38, 38 зв. (5), 40 зв., 43, 46, 48, 51, 53 зв., 55 зв. (3), 57 зв. (4), 61, 61 зв., 65, 66 (2), 67, 67 зв., 68 зв., 70, 72, 73 зв., 74 зв. (2), 75 зв., 76 зв., 77 (2), 77 зв., 78 зв., 79 зв. (2), 80 (2), 84, 84 зв., 87, 88, 92, 93, 93 зв., 94, 94 зв., 96, 97 зв., 103 зв., 105, 105 зв. (2), 107 (3), 107 зв., 108, 111 зв. (2), 112, 112 зв., 113 зв., 114 (3), 115, 116, 118 зв. (2), 121, 125, 129 зв., 131 зв., 132, 135, 138 зв.
ѥѕеро 2 зв., 20, 50, 56, 71 зв. (3); **єѕера** 50; **ѥѕерѣ** 7, 44 зв.
ѥлико 1 (2), 14, 16, 18 зв., 20 (3), 27 зв., 29, 30, 30 зв., 33 зв. (2), 34, 34 зв., 36 (2), 44, 50 зв., 54 зв., 56 (2), 57 зв., 58, 71, 72 зв., 74 зв., 77 зв., 78, 100 зв., 112 зв. (2), 113, 113 зв., 114, 122 зв., 126, 141 зв. (2)
ѥликоже 34 зв., 35 зв.—36, 37 зв., 70, 93
ѥлини 104 зв.
ѥлиньска 39; **ѥлиньскыми** 119
ѥлисавефь 136 зв., 138, 138 зв.; **ѥлїсавеф** 138 зв.
ѥмъ *див.* **ꙗти**
ѥпимарига 138
ѥрихона 29, 74; **ѥрихонъ** 61, 73 зв., 76
ѥстьствоу 90 зв.
ѥхиденьстий 25 зв.
ѥще 29 зв., 33 зв., 53 зв., 58 зв., 60 зв., 61 зв. (2), 67, 69 зв., 71, 75, 80 зв., 83, 87, 87 зв., 88, 88 зв., 95 зв., 105, 109 зв., 110, 110 зв., 111 зв., 113, 120, 138 зв., 140 зв., 142, 142 зв.
ѥюпьтъ 131 (2); **ѥюпта** 131; **ѥюптѣ** 131 зв.

Ѯ

·ѯ҃· 12, 13

Ѳ

·ѳ҃· 20 зв., 69, 84
·ѳ҃· ти 1 (2)
ѳ҃ ꙗ· 119

Покажчик словоформ до заголовків читань і скорочень Місяцеслова

Словопокажчик містить алфавітний перелік заголовків читань і скорочень Місяцеслова. В одній статті заголовного слова за алфавітом подано всі зафіксовані словоформи.

А

а҃ 126, 127, 128 зв., 131 зв., 135, 136, 136 зв., 137, 137 зв., 139 зв., 140 (2)
·а҃· 3 (2), 3 зв., 4, 4 зв. 5, 5 зв., (2), 43 (2), 43 зв., 44 (2), 44 зв. (2), 62, 91, 91 зв., 96 зв., 110 зв., 124, 126, 128 зв., 129, 134, 137, 139 зв., 140 зв., 142; · а҃ 24, 29 зв., 135, 137 зв., 139, 139 зв.; [· а҃ ·] 55 зв.
·а҃· ꙗ 3
а 40 зв. (2), 124 (2), 125, 126, 127, 128 зв., 130 зв., 131 зв. (2), 135 (2), 135 зв., 136 (2), 136 зв., 137, 137 зв., 138, 139 зв., 140, 140 зв., 141
авгоустъ 140
авдиа 128 зв.
авьркиꙗ 127
агапита 136 зв.
агафиѥ 135 зв.
агафоника 141
агꙿгєа 129
агрипинъı 138
·а҃і· 27, 27 зв. (2), 28 (2), 28 зв. (2), 29, 64 зв., 65, 65 зв. (2), 66 (2), 66 зв., 120, 126, 134 зв., 135; · а҃і 134 зв., 140; а҃і 53 зв., 124 зв., 126 зв., 128, 128 зв., 134, 135 зв., 136, 136 зв., 137, 137 зв., 139 зв., 140 зв.; [а́҃і] 78
акєпсимъı 127 зв.
акима 124 зв.
акраганⷭь 128 зв.

акюлинъı 137 зв.
акюлъı 139 зв.
александра 136, 137 зв.
алексиꙗ 136
ал̑лоуꙗ 91 зв.; ал̑лоу 91, 96 зв., 124, 125; ал̑лу 94 зв.
алоумпиꙗ 128 зв.
алфѣова 126 зв.
амбакоума 128 зв.
ам'вросиꙗ 128 зв.
амоса 137 зв.
амфилохиꙗ 128 зв.
ананиѣ 126
анастасиѣ 127; анастасию 129 зв.
ан'дроника 126 зв., 137 зв.
андрѣа 128 зв., 139 зв., 141
андрѣана 141
анкюдина 127 зв.
антипъı 136 зв.
антониꙗ 134 зв.
анфима 124
анфиногена 139 зв.
аньнъı 124 зв., 128 зв., 140
аполинариѣ 132 зв.
ап̑лъ 139 зв.; ап̑ла 126 (2), 126 зв. (2), 127, 128, 128 зв. (4), 131, 134 зв. (2), 136 зв., 137 (4), 137 зв. (3), 139 зв., 140, 140 зв., 141; ап̑лоу 137 зв., 139
ап̑ри 136 зв.
ареста 128
арефъı 127
армен̑ь 126
арон 91 зв.
артемиꙗ 127, 136
аоуксентиꙗ 135 зв.
аоутонома 124 зв.
афанасиꙗ 134 зв., 137
архан̑гла 124, 127 зв., 136 зв.

Б

б҃ 125
баръ 137
ба҃тѣмь 53 зв.
безмездьнⷦи 139 зв.; безмьздьникоу 127
б҃ий 119; б҃иꙗ 94 зв., 136
бл҃говѣщⷩе 136
блоудьнѣмь 80
бо҃носьца 129 зв.; бо҃ноⷭц 134 зв.
бо҃приимьц 135 зв.
боⷭри 140
бо҃слова 126, 134 зв.; бо҃слⷡо 137
бо҃ꙗвлениꙗ 132 зв.; бо҃ꙗвлений 134 (2); бо҃ꙗвлениѥмь 132, 132 зв.
брⷮа 127
бц҃а 124, 128 зв., 131, 136, 140, 140 зв., 141 зв.; бц҃ю 128 зв.; бц҃ 139 зв.
бѣ 119, 135 зв.

В

·в҃· 5, 5 зв. (3), 6, 6 зв. (2), 7, 7 зв., 27 зв., 46, 46 зв. (2), 47, 58, 91 зв. (2), 92, 115, 126 зв., 127, 128 зв., 137, 140; · в҃ 31 зв., 47; [· в҃ ·] 64
в҃ 126, 127 зв., 128 зв., 132, 135, 136, 136 зв., 137, 137 зв., 139 зв., 140
в 1, 2 зв., 3 зв., 5 зв., 8, 9 зв., 10 зв., 11 зв., 12 зв., 14 (2), 15, 17 зв., 18 зв., 19 зв., 22 зв., 23 зв. (2), 24 зв., 26, 26 зв., 28, 28 зв., 29, 30, 30 зв., 31, 32, 33, 33 зв., 35, 36, 36 зв., 37 зв., 39 (2), 43, 44 (2), 46, 46 зв., 47 зв., 49, 49 зв., 50 зв., 51 зв., 52 зв. (2), 54, 55, 55 зв., 56 зв., 57, 57 зв., 58 зв., 60, 61, 62 зв., 63 зв. (2), 64 зв., 65 зв., 66, 67, 68 (2), 69, 70, 70 зв., 71 зв., 73, 73 зв., 76, 77 зв., 78 зв., 79, 81, 83 зв., 84, 85 зв., 88 зв., 91, 97 зв., 106, 107, 116, 124 (3), 125 зв., 126, 127, 127 зв., 128 зв. (3), 129, 129 зв., 131, 131 зв., 134 зв. (2), 135, 135 зв. (3), 136, 136 зв. (2), 137, 137 зв., 139 зв., 140, 141, 142; в҅ 127, 128 зв., 137, 137 зв., 139 зв.
вавулъı 124
вак҅ҳ 126 зв.
варваръı 128 зв.
варипсава 124 зв.
варнавъı 137 зв.
варфоломѣꙗ 137 зв.

василиска 137 зв.
василиꙗ 137; васильꙗ 131 зв., 136 (2), 136 зв.
васъсы 141
великоꙋю 122; велⷦ҇и 110 зв., 116, 119, 120 зв., 137, 142
венедикта 136
веригъ 134 зв.
веⷹ҇ръ 120 зв., 122
виктора 128
·в҃і· 29, 29 зв., 30 (2), 30 зв. (2), 31, 67, 67 зв. (2), 68 (2), 68 зв., 69, 110 зв., 120, 124, 125 зв., 126 зв., 129 (2), 136, 139 зв.; · в҃і 122, 124, 136
в҃і 124 зв., 126 зв., 128, 128 зв., 134, 135 зв., 136, 136 зв., 137, 137 зв., 139 зв., 140 зв.
·в҃і·те 139 зв.
власиꙗ 135 зв.
вʿнощьнⷯ҇ы 120 зв.
войни 119
вонифантиꙗ 129
всѣхъ 3; всⷯ҇ѣ 126 зв.
всѧко 96
вторнⷦ҇и 40 зв.; втⷬ҇о 139 зв.
вꙋкола 135 зв.
въ 1 зв., 2, 2 зв., 4, 4 зв. (2), 5, 6, 6 зв. (2), 7, 8 зв., 9 (2), 10 зв., 11, 11 зв., 13, 13 зв., 15 зв., 16, 16 зв. (2), 17 зв., 18, 18 зв., 20, 20 зв., 21, 21 зв., 23 (2), 25, 25 зв., 28, 28 зв., 30, 30 зв., 32 зв. (2), 35 зв. (2), 38, 38 зв., 40 зв., 43, 43 зв., 47 зв., 48 (2), 50 (2), 50 зв., 52 (2), 54, 54 зв., 56 зв., 57, 59, 59 зв., 60, 61 зв., 62 зв., 63, 65, 65 зв., 67 зв. (2), 69 зв., 70, 72 (2), 72 зв., 74, 74 зв., 75 (2), 76 зв. (2), 77, 78 зв., 79, 79 зв., 81, 82 зв., 87, 99 зв., 102, 104 зв., 105 зв., 110 зв., 119 (3), 120 зв., 122 (3), 124 (3), 125, 125 зв. (2), 126 (2), 126 зв., 127, 128 (2), 128 зв. (4), 129 зв. (2), 131 зв., 134 (3), 135 (3), 135 зв. (2), 136 (3), 136 зв., 137 (3), 137 зв. (6), 139 зв. (3), 140 (4), 140 зв. (2), 141 зв., 142 (5), 142 зв.
въведениѥ 128 зв.
въздвижениѥ 125; въздвижений 125 зв. (2); въздвижениѥмь 124 зв. (2)
възнесениѥ 142 зв.; възнⷭ҇ен 142
възносите 125
въл 131

въскр҇сно 122 зв.
въскрсъ 142; въскр҇ 134 зв.
въскр'снаꙗ 142; въскр҇ѣ 140
въспойте 96 зв.
въставъ 142 зв.; въстав 142
въставъши 136; въстав'ш 135
в҃тъ 1 зв., 4, 6, 8 зв., 10 зв., 13, 15 зв., 17 зв., 20, 23, 25, 28, 30, 32 зв., 35 зв., 38, 43, 47 зв., 50, 52, 54, 56 зв., 59, 61 зв., 62 зв., 65, 67 зв., 69 зв., 72, 74, 76 зв., 78 зв., 81, 87, 99 зв., 102, 125, 125 зв. (2), 126 зв., 134 зв. (2), 137 зв. (2), 139 зв., 140 зв., 142
въцр҇и сѧ 94 зв.; въцр҇ис 125
вѣры 125 зв.

Г

·г҃· 7 зв. (3), 8, 8 зв., 9 (2), 9 зв., 47 зв. (2), 48 (2), 49 (3), 60 зв., 92 зв. (2), 116, 124, 125 зв. (2), 127, 128 зв. (2), 135 зв. (2), 137 (2), 139 зв. (2), 140, 141, 142 (2); ·г҃ 129; г҃· 10, 34 зв., 128 зв.; [·г҃·] 29 зв., 49
·г҃·ıею 137 зв.
г҃ 126, 127 зв., 128 зв., 132, 135 зв., 136, 136 зв., 137, 137 зв., 139 зв., 140
гаврила 127 зв., 136 зв.
галактиѡна 127 зв.
генварь 131 зв.
геѻргиꙗ 136 зв.; геѡргиꙗ 128 зв., 136 зв., 137, 137 зв.
герв҇а 126 зв.
·г҃ı· 31, 31 зв., 32, 32 зв. (2), 33, 33 зв., 69, 69 зв., 70 (2), 70 зв. (2), 71, 129 зв., 131, 131 зв., 134 зв., 136 зв., 140; ·г҃ı 126, 134 зв., 135, 137
г҃ı 124 зв., 126 зв., 128, 128 зв., 134, 135 зв., 136, 136 зв., 137, 137 зв., 139 зв., 140 зв.
гл҇а 135 зв., 137 зв., 141
гл҇а 3, 5 зв., 7 зв., 10, 15, 17, 22, 24, 27 зв., 29 зв., 31 зв., 34 зв., 40, 41, 47, 58, 60 зв., 62, 69, 71, 73 зв., 76, 78, 91, 91 зв., 94 зв., 96 зв.; гл҇[а] 51; г[л]а҇ 49; [гл҇а] 19, 37, 53 зв., 55 зв., 64
глоукериѣ 137
глѣб' 140
гн 94 зв.
гол'гоф 119
голѣндоухъı 139 зв.

гор 134 зв.
горкⷪ҇ 116
григориꙗ 126, 128 зв. (3); григорьꙗ 134, 134 зв.
гроуденъ 127
гнⷭ҇е 142 зв.; гнⷭ҇ 137; гнⷭ҇ꙗ 127
гь҃ 94 зв., 96, 125; га҃ 110 зв., 125, 130 зв., 131 зв., 133 зв., 135, 140; ги҃ 96;
гⷭ҇в 96 зв.
гоуриꙗ 128 зв.

Д

·д҃· 9 зв., 10 (2), 10 зв. (2), 11, 11 зв. (2), 50 (2), 50 зв. (2), 51 (2), 69, 91, 93, 93 зв., 116, 125 зв., 126 зв., 142; ·д҃ 49 зв., 62; [·д҃·] 37, 51
д҃ 31 зв., 126, 127 зв., 128 зв., 132, 135 зв., 136, 136 зв., 137, 137 зв., 139 зв., 140
да 94 зв.
дамиана 127, 139 зв.
данила 128 зв., 129
дв҃да 139
дв҃цѣ 136 зв., 137 зв.
дв҃ъ 125 зв.
декѧмⷡ҇ь 128; декꙗмⷡ҇ь 128 зв.; декⷡ҇ѧ 137, 137 зв.
декѧполⷮ҇и 128 зв.
десѧте 142
диа 139 зв.
див'н 137 зв.
дионисьꙗ 126
·ді҃· 34, 34 зв., 35, 35 зв. (2), 36, 36 зв., 71 зв., 72 (2), 72 зв., 73 (2), 73 зв., 137 (2), 137 зв., 139 зв.; ·ді҃ 127, 131 зв.
ді҃ 125, 126 зв., 128 зв., 129, 134 зв., 135 зв., 136, 136 зв. (2), 137 зв. (2), 139 зв., 140 зв.
дмитриꙗ 127
дн҃ь 136, 137 зв., 140; дн҃е 126, 128 зв., 131 зв., 135, 136 зв., 137, 137 зв., 139 зв., 140; дн҃и 124, 136 зв.; дн҃і 127; дн҃ї 124; дн҃ий 126, 128 зв., 131 зв., 135, 136, 137, 137 зв., 139 зв., 140; д҃н 127
древоу 124 зв.
дроуга 94 зв.
дроуⷤ҇н 128 зв.

до 128 зв.
дорофѣа 137 зв.
доментиа 140 зв.
доминикъı 134
дъщ 124; дѱ҇ъ 124
дъıхан 96
дыꙗкона 140 зв.

Є

·є҃· 12 (2), 12 зв., 13, 13 зв., 14 (2), 15, 40, 51 зв., 52 (2), 52 зв. (2), 53, 53 зв., 64, 71, 94 (2), 117, 128 зв., 137, 137 зв., 142; ·є҃ 125 зв., 137 зв.; є҃· 34 зв.; [·є҃·] 53 зв.
є҃ 120 зв., 126, 127 зв., 128 зв., 132 зв., 135 зв., 136, 136 зв., 137, 137 зв., 139 зв., 140
евсевиꙗ 138
единъый 142
·є҃і· 37 (2), 37 зв., 38, 38 зв., 39 (2), 73 зв., 74, 74 зв., 75 (2), 75 зв., 76, 128 зв., 137 зв., 140, 140 зв., 141 зв.; ·є҃і 128 зв.
є҃і 125 зв., 126 зв., 128 зв., 129, 134 зв., 135 зв., 136, 136 зв., 137 зв. (2), 139 зв., 140 зв.
еладиꙗ 137 зв.
елеаѕара 140
еленъı 137 зв.
елеоуфериꙗ 140
емилиана 139 зв.
еноуфриꙗ 137 зв.
епифана 137
епихарию 126
еⷭ҇па 125 зв., 135 зв. (6), 136 (7), 136 зв. (4), 137, 137 зв. (4), 139 зв. (2)
ермиа 137 зв.
еѵⷢ҇листа 126 зв., 137; еѵⷢ҇лиⷭ҇ 128 зв., 140 зв.
єѵⷢ҇лиꙗ 142; еѵⷢ҇а 1 зв., 4, 4 зв. (2), 5 зв. (3), 6 зв. (2), 7 зв. (2), 9 зв., 10 (2), 12 (2), 14 зв., 15 (2), 17 (3), 19 (3), 22 (2), 24 (3), 27, 27 зв. (2), 29, 29 зв. (2), 31, 31 зв. (2), 34, 34 зв., 37 (2), 39 зв., 40 (2), 41 (2), 43, 44 зв. (2), 45 зв., 47 (2), 51 (2), 55 зв. (2), 58, 60 зв., 62, 64, 69, 71, 73 зв., 76, 78, 80, 84, 85, 90, 91 зв., 93 зв., 94 (2), 96 зв., 98 зв., 99 зв., 102, 104 зв., 105 зв., 106, 107 зв., 110 зв., 115, 116, 118, 119 (2),

119 зв., 120 (3), 120 зв., 122 (3), 124 (5), 124 зв. (3), 125, 125 зв. (4), 126 (3), 126 зв. (5), 127 (4), 127 зв. (2), 128 зв. (3), 128 (3), 128 зв. (7), 129 (5), 129 зв. (2), 130 зв. (2), 131 (3), 131 зв. (2), 132, 132 зв. (2), 133 зв. (2), 134, 134 зв. (9), 135 (4), 135 зв. (3), 136 (2), 137 (7), 137 зв. (8), 138 (2), 139, 139 зв. (7), 140 (7), 140 зв. (3), 141 (4), 141 зв., 142 (5), 142 зв. (2); [е]ѵⷢ҇а 49, 53 зв.; [еѵⷢ҇а] 37, 55 зв.; еѵⷢ҇ле 1, 3 (3), 5, 7 зв., 34 зв., 40 зв., 46 зв., 49 (2), 53, 58, 60 зв. (2), 62 (2), 64 (2), 66, 66 зв., 69, 70 зв., 71, 73, 73 зв., 75 зв., 76, 78, 88 зв., 90 зв., 91, 91 зв., 92, 92 зв., 93, 94 зв., 96, 97 зв., 110 зв., 116, 117, 124 зв., 125, 125 зв. (2), 126, 126 зв., 129 зв., 131, 133 зв., 134, 134 зв., 136, 139, 142 зв.; еѵⷢ҇лє 43, 51, 58, 68 зв., 78, 92 зв.

еоѵдокиѣ 136

ефрѣма 134 зв.

еѵлам҆пада 139 зв.

еѵлам҆пиꙗ 126 зв.

еѵпла 140 зв.

еѵпсоѵхиꙗ 136 зв.

еѵсегниꙗ 140

еѵстафиꙗ 125 зв., 140; еѵстафиа 135 зв.

еѵстратиꙗ 128 зв.

еѵтропиꙗ 136

еѵтоѵхиꙗ 136 зв., 141

еѵфимиѣ 125 зв.; еѵфимьѣ 139 зв.

еѵфимиꙗ 134 зв.

еѵфросинию 126

еѵхат 137 зв.

Ж

же 44, 142

Ѕ

·ѕ· 14 зв., 15 (2), 15 зв., 16, 16 зв. (2), 54 (2), 54 зв., 55, 55 зв. (3), 73 зв., 94 зв. (2), 118, 124 зв., 125, 128 зв., 140, 142, 142 зв.; ·ѕ҃ 15, 41, 128, 137; ѕ҃ 126, 127 зв., 128 зв., 135 зв., 136, 136 зв., 137, 137 зв., 139 зв., 140; [·ѕ҃·] 17, 37, 55 зв.

·ѕ҃і· 39 зв., 40, 76, 76 зв. (2), 77, 77 зв., 78 (2)

ѕ҃і 125 зв., 126 зв., 128 зв., 129, 135 зв., 136, 136 зв., 137 зв. (2), 139 зв., 140 зв.

ꙁ

·ꙁ҃· 17 (3), 17 зв. (2), 18, 18 зв. (2), 56 зв. (2), 57 (2), 57 зв., 58 (2), 69, 76, 119, 127, 127 зв., 134 зв., 141, 142 зв.; ꙁ҃· 40; [·ꙁ҃·] 19, 58
ꙁ҃ 126 зв., 127 зв., 128 зв., 133 зв., 135 зв., 136, 136 зв., 137, 137 зв., 139 зв., 140 зв.
ꙁаⷮ҇ѹнею 142
ꙁаⷮ҇ѹни 99 зв., 106, 122; ꙁаⷮ҇ѹнї 96; ꙁаⷮ҇ѹ 97 зв., 104 зв., 124, 125, 130 зв., 133 зв., 135, 135 зв., 136, 138, 140, 141
ꙁаоѹтра 142
ꙁахарьѣ 124, 135 зв.
ꙁаⷹ҇ло 89 зв.; ꙁаⷹ҇ 108, 110, 112, 112 зв., 122 зв., 128 зв. (2)
ꙁаⷹ҇тию 125 зв.
ꙁеведѣѡв҆ 137
ꙁинов 127
ꙁиновиꙗ 127
·ꙁ҃і· 40 зв. (3), 41, 78 зв. (2), 79 (2), 79 зв., 124 зв., 126, 129 зв., 135 зв.
ꙁ҃і 125 зв., 126 зв., 128 зв., 129, 134 зв., 135 зв., 136, 136 зв., 137 зв. (2), 139 зв., 141
ꙁлаⷮ҇оѹстⷢ҇а 134 зв.; ꙁлаⷮ҇оⷭ҇ѹ 128
ꙁнаменью 137

И

·и҃· 3, 19 (3), 19 зв., 20, 20 зв., 21, 21 зв., 41, 47, 58 зв., 59, 59 зв., 60 (2), 60 зв. (2), 71, 119, 134 зв. (2), 135, 136 (2), 137 зв., 140, 142 зв.; ·и҃ 60 зв., 124, 139 зв., 140 зв.; [·и҃·] 22
и҃ 126 зв., 127 зв., 128 зв. (2), 134, 135 зв., 136, 136 зв., 137, 137 зв., 139 зв., 140 зв.
и 40 зв. (4), 44, 78, 124, 124 зв. (2), 125 зв., 126, 126 зв. (3), 127 (2), 127 зв., 128 зв. (2), 129, 131 зв., 134 зв., 135 зв., 137 (3), 137 зв. (2), 139, 139 зв. (2), 140 (2), 140 зв., 141 (3)
иавива 128 зв.
игнатиꙗ 129 зв., 134 зв.
иерона 127 зв.
иⷤ҇ 129 зв., 134 зв., 135 зв., 136 зв., 137 зв. (2)
иꙁ 96, 137
·и҃і· 126 зв.

иг҃ 125 зв., 126 зв., 128 зв., 129, 134 зв., 135 зв., 136, 136 зв., 137 зв. (2), 139 зв., 141
иларишна 127
ильѣ 139 зв.
имать 131 зв., 135, 136, 139 зв., 140; имт҃а 124, 126, 127, 128 зв., 136, 136 зв., 137, 137 зв.
имѧ 124
индиктоу 124
иѻсифа 139 зв.
ириний 137
исаӥа 137
исакиꙗ 137 зв.
исидора 137 зв.
испов҇ѣ 128 зв., 134 зв., 136, 127 зв.
истиноу 119
иоулитъı 140
иоулиꙗнъı 129 зв.
иоуль 139 зв.
иоульꙗна 137 зв.
иоунь 137 зв.
иоуниꙗ 125 зв.
иоустина 137 зв.
ихъ 125 зв.
ишаникиꙗ 127 зв.
ишва 137
ишӥлꙗ 127
ишнъı 125 зв.
ишсиа 126 зв.
ищи 40 зв.
июдъı 137 зв.
иꙗкова 126 зв., 127, 128 зв., 136, 137
иєзекиꙗ 139 зв.
иєлисѣꙗ 137 зв.
иєремиꙗ 137
иєрофѣꙗ 126

І

·і҃· 24 (3), 24 зв., 25, 25 зв., 26, 26 зв., 51, 62 зв. (2), 63, 63 зв. (2), 64 (2), 76, 120, 124, 127, 129 зв., 131 зв., 137 зв.; ·і҃ 139 зв.

і҃ 124 зв., 126 зв., 128, 128 зв., 134, 135 зв., 136, 136 зв., 137, 137 зв., 139 зв., 140 зв.

іс҃ъ 130 зв., 142; і҃с 110 зв., 130 зв., 131 зв., 133 зв., 135, 140, 142 зв.

іѡ҃ан 110 зв.; іѡ҃ана 94 зв., 124 зв., 126 зв., 141; іѡ҃а 107, 107 зв., 115, 116, 119 зв., 120 (2), 125 зв., 126 (2), 128, 133 зв. (2), 134 зв. (2), 135, 135 зв., 137 зв. (2), 139, 142 зв. (2); і҃ѡ 45 зв., 96 зв., 128 (2), 128 зв., 136 зв. (2), 137 (2), 138

К

·к҃ 128, 129

к҃ 125 зв., 127, 128 зв., 129 зв., 134 зв., 135 зв., 136, 136 зв., 137 зв. (2), 139 зв., 141

к҃а 125 зв., 127, 128 зв., 129 зв., 134 зв., 135 зв., 136, 136 зв., 137 зв. (2), 139 зв., 141

калиника 140, 141

карпа 126 зв., 137 зв.

к҃в 125 зв., 127, 128 зв., 129 зв., 134 зв., 135 зв., 136, 136 зв., 137 зв., 138, 139 зв., 141

к҃г 125 зв., 127, 128 зв., 129 зв., 134 зв., 135 зв., 136, 137, 137 зв., 138, 140, 141

·к҃д· 125 зв., 138, 141; ·к҃д 137 зв.

к҃д 125 зв., 127, 128 зв., 129 зв., 134 зв., 135 зв., 136, 137, 137 зв., 138, 140, 141

к҃е 126, 127, 128 зв., 130 зв., 134 зв., 135 зв., 136, 137, 137 зв., 139, 140, 141

к҃ѕ 126, 127, 128 зв., 131, 134 зв., 135 зв., 136 зв., 137, 137 зв., 139, 140, 141

к҃ꙁ 126, 127, 128 зв., 131, 134 зв., 135 зв., 136 зв., 137, 137 зв., 139, 140, 141

·к҃и· 135

к҃и 126, 127, 128 зв., 131, 134 зв., 135 зв., 136 зв., 137, 137 зв., 139, 140, 141

кикилию 128 зв.

климента 128 зв., 134 зв., 135

кондрата 136

конона 136

коньць 119; конⷰь 116, 120 зв., 121 зв.; коⷩць 113

костѧнтина 137 зв.

критѣ 129 зв.
кр҇тлꙗ 125 зв., 133 зв., 138, 141
кр҇ь 125, 137
ксениѣ 134 зв.
коуꙁмы 127, 136 зв.; коуꙁм҆ 139 зв.
коущьн҇и 134 зв.
кърнилиꙗ 124 зв.
кюприꙗна 126
кюра 135, 139
кюрика 139 зв.
кюрила 134 зв.
кюриꙗка 126
к҃ѳ 126, 127, 128 зв., 131, 134 зв., 136 зв., 137, 137 зв., 139, 140, 141
кѵрила 136

Л

·л҃· 124, 127, 136 зв., 137 зв.
л҃ 126, 127, 128 зв., 131, 135, 136 зв., 137, 137 зв., 139 зв., 140, 141 зв.
·л҃а· 126, 128 зв., 131 зв., 136, 137, 139 зв., 140
л҃а 127, 131 зв., 135, 136 зв., 137 зв., 140, 141 зв.
лавра 141
лаврентиꙗ 140 зв.
лаꙁорꙗ 94 зв.
леонида 136 зв.
леонтиꙗ 137 зв.; леонтиа 135 зв.; леѡнтиꙗ 137 зв.; леѡнтиа 135 зв.
листопадъ 126
литоургий 96 зв., 98 зв.; лит҇ргий 102, 107 зв., 120 зв., 125, 133 зв., 135, 136, 138, 140 зв., 141; литоург 130 зв.; лит҇рг 105 зв., 124, 135 зв.
логина 126 зв.
лоукиана 126 зв., 137 зв.
лоукы 43, 47, 50, 50 зв. (2), 51, 52 (2), 52 зв. (2), 53, 57 (2), 58, 60, 62, 63 зв., 64 (2), 65, 65 зв., 67 зв., 69, 73 зв., 75 зв., 76, 78 (2), 88 зв., 124, 124 зв., 126 зв., 129 зв.; лоуцѣ 40 зв.; луцѣ 135 зв.; лоук 50, 51, 53 зв., 54, 55, 55 зв. (2), 57 зв., 58 зв., 59, 59 зв., 63, 64 зв., 66, 66 зв., 67 зв., 68 (2), 70 зв., 71, 73; лоук҆ 62, 63 зв.; ло҇у 42 зв., 43, 43 зв., 44 (2), 44 зв. (2), 46, 46 зв. (2), 47 зв. (2), 48 (2), 49 (3), 49 зв., 51 зв., 54, 54 зв., 55 зв., 56 зв. (2), 58, 60, 60 зв. (2), 61, 61 зв., 62 зв. (2),

65 зв., 66, 67, 68 зв., 80 (2), 85 зв., 87, 106, 119, 124, 125 зв. (3), 126 зв. (3), 127, 127 зв., 128 зв., 129, 131 зв., 132 зв., 134 (2), 134 зв. (2), 135, 135 зв., 136, 137 (3), 137 зв., 138, 139 зв., 140, 140 зв. (2), 141, 141 зв., 142, 142 зв.; л͠ꙋ҆ 124 зв., 128 зв., 129
лоꙋѵино 137 зв.
лѣствичн͠ки 136 зв.
лѣтоꙋ 44, 124 (2)
любъве 125 зв.

М

магдалꙑн 139 зв.; **магд[ал]** 142
маи 137
макавей 140
макариѣ 134 зв.
максима 134 зв., 140 зв.
малахиꙗ 132
маманта 124
мамелхꙑ 126
маноуйла 137 зв.
марка 28 (2), 29, 30 зв. (2), 31, 32 зв., 69, 72, 72 зв., 73, 74 зв., 75, 76 зв., 77, 77 зв., 79, 81, 93, 132 зв., 136 зв., 137 (2), 137 зв., 140 (2), 141; **марк** 30 (2), 32, 32 зв., 33, 33 зв., 34 зв., 35, 35 зв. (2), 36, 36 зв., 37, 38 зв., 39, 69 зв., 70, 70 зв., 71 зв., 72, 73 зв., 74, 75, 76, 76 зв., 78 зв. (2), 79, 79 зв., 81, 82 зв., 83 зв., 84, 84 зв., 91 зв. (2), 92, 92 зв. (2), 93 зв., 94 (2); **мар҆к** 28 зв. (2), 38, 70; **марк͠а** 40 зв.; **м͠ра** 91, 129 зв., 131, 133 зв.; **мра** 118; **м͠р** 139 зв.
маркиана 127
мартиниана 135 зв.
мартъ 136
матронꙑ 128, 136 зв.
матфѣꙗ 40 зв.; **матфѣа** 128 зв., 140 зв.; **м͠ѳи** 123 зв.; **м͠ѳаꙗ** 1, 31, 40 зв., 90 зв.; **м͠ѳа** 1 зв., 2, 2 зв. (2), 3 (2), 3 зв., 4, 4 зв. (2), 5 (2), 5 зв. (2), 6, 6 зв. (2), 7, 7 зв. (2), 8, 8 зв., 9 (2), 9 зв. (2), 10, 10 зв. (2), 11, 11 зв. (2), 12 (2), 12 зв., 13, 13 зв., 14 (2), 14 зв., 15 (2), 15 зв., 16, 16 зв. (2), 17 (2), 17 зв. (2), 18, 18 зв. (2), 19 (2), 19 зв., 20, 20 зв., 21, 21 зв., 22 (2), 22 зв., 23 (2), 23 зв. (2), 24 (2), 24 зв., 25, 25 зв., 26, 26 зв., 27, 27 зв., 29, 29 зв., 31 зв., 34, 37, 37 зв., 39, 39 зв., 40, 41,

85, 90, 96, 97 зв., 98 зв., 99 зв., 102, 104 зв., 105 зв., 116, 117, 119, 120, 120 зв., 122 (2), 123 зв., 124 (2), 124 зв., 126 (2), 127, 127 зв., 128 зв. (3), 129 (2), 129 зв., 130 зв., 131, 132, 133 зв., 134 зв. (3), 135 зв. (2), 136, 137, 137 зв., 139, 140, 140 зв., 142 (2)

·м҃в· 136

м҃е 139 зв.

меланию 131 зв.

мелетиа 135 зв.

мемнона 137

мефодиꙗ 137 зв.

миноувъши 142

минъı 128, 128 зв.

митрополита 137 зв.

митрофана 137 зв.

михаила 124, 127 зв., 137 зв.

михѣꙗ 140 зв.

младеньць 131; младеньц 96

млⷭ҇тваго 128

мойси 91 зв.

мокиꙗ 137

мосѣа 141

мⷳ҇о 134 зв. (2), 135, 135 зв., 137, 140

мр҃ии 142; мр҃иѣ 136 зв., 139 зв.; мр 136; м҃р 142

мт҃ре 125 зв., 137 зв., 140

мѵ҃нка 91; мѵ҇ка 124 (3), 124 зв., 125 зв. (5), 126; мѵ҇коу 126 зв.; мѵ҇к 126 зв., 136, 139, 140; мѵ҇ 126 зв. (4), 127 (5), 127 зв. (3), 128, 128 зв. (5), 129 (4), 129 зв., 131, 132, 134 (2), 134 зв., 135 (2), 135 зв. (5), 136 (10), 136 зв. (9), 137 (4), 137 зв. (14), 138, 139 зв. (6), 140 (6), 140 зв. (4), 141 (4), 141 зв.

мцⷭ҇ь 124, 126, 127, 128 зв., 131 зв., 135, 136, 136 зв., 137, 137 зв., 139 зв., 140; мцⷭ҇а 126 зв.

мѵ҇цѣ 126; мѵ҇ц 125 зв., 126 (2), 128 зв., 129 зв., 132 зв., 134, 136, 136 зв., 137, 137 зв., 138, 140, 141; мѵ҇ 128 зв., 129 зв., 135 зв., 136, 137, 137 зв., 139 зв. (2), 140

мъıтари· 78

мѣсто 119

мюрина 141

мюръ 137
мⷭ҇ѧпоⷭ҇ꙋнъıѧ 82 зв.
масопоⷭ҇ꙋ 80; **мⷭ҇ѧпоⷭ҇ꙋ** 80; **мⷭ҇ѧпоⷭ҇ꙋ** 81 (2), 83 зв., 84, 84 зв., 85

Н

·н҃· 1 зв., 2, 2 зв. (2), 126
на 96, 96 зв., 97 зв., 98 зв., 99 зв., 102, 104 зв., 105 зв., 106, 107, 107 зв., 119, 120 зв., 122 (3), 124 (2), 125 (2), 130 зв., 133 зв. (2), 134 зв., 135 (2), 135 зв. (2), 136 (2), 137 зв., 138 (2), 140, 140 зв., 141 (2), 142 (2), 142 зв.
навєчєриѥ 129 зв.
навєⷱ҇ръ 132 зв.
надєжа 125 зв.
наꙁариѧ 126 зв.
·н҃· наѧ 45 зв.; **·н҃·нъıѧ** 1
нарицаѥмоѥ 119
насона 137
наталїѥ 141
наоꙋма 128 зв.
начатъкъ 124
нашь 96; **нашєго** 130 зв., 133 зв.; **нашⷢ҇е** 110 зв., 128 зв., 131 зв., 135, 140
нⷣ҇єлѧ 85, 97, 107; **нⷣ҇єл** 99 зв., 124; **нⷣ҇є** 1, 1 зв., 2, 2 зв. (2), 3, 3 зв., 4, 4 зв. (2), 5, 5 зв. (2), 6, 6 зв. (2), 7, 7 зв., 8, 8 зв., 9 (2), 9 зв., 10, 10 зв. (2), 11, 11 зв. (2), 12, 12 зв., 13, 13 зв., 14 (2), 15 (2), 15 зв., 16, 16 зв. (2), 17, 17 зв. (2), 18, 18 зв. (2), 19, 19 зв., 20, 20 зв., 21, 21 зв., 22, 22 зв., 23 (2), 23 зв. (2), 24, 24 зв., 25, 25 зв., 26, 26 зв., 27 зв., 28 (2), 28 зв. (2), 29, 29 зв., 30 (2), 30 зв. (2), 31 зв., 32, 32 зв. (2), 33, 33 зв., 34 зв., 35, 35 зв. (2), 36, 36 зв., 37, 37 зв., 38, 38 зв., 39 (2), 40, 40 зв. (2), 41, 43, 43 зв., 44 (2), 44 зв., 45 зв., 46, 46 зв., 47, 47 зв. (2), 48 (2), 49 (2), 49 зв., 50 (2), 50 зв. (2), 51, 51 зв., 52 (2), 52 зв. (2), 53 зв., 54 (2), 54 зв., 55, 55 зв. (2), 56 зв. (2), 57 (2), 57 зв., 58, 58 зв., 59, 59 зв., 60 (2), 60 зв., 61, 61 зв., 62, 62 зв. (2), 63, 63 зв. (2), 64, 64 зв., 65, 65 зв. (2), 66, 66 зв., 67, 67 зв. (2), 68 (2), 69 (2), 69 зв., 70 (2), 70 зв., 71, 71 зв., 72 (2), 72 зв., 73, 73 зв. (2), 74, 74 зв., 75 (2), 76 (2), 76 зв. (2), 77, 77 зв., 78, 78 зв. (2), 79 (2), 79 зв., 80, 81 (2), 82 зв., 83 зв., 84, 85 зв., 87, 88 зв., 90 зв., 91 зв., 92, 92 зв., 93 зв., 94, 96, 124 (2), 124 зв., 125, 125 зв. (5), 126, 126 зв. (3), 127,

127 зв., 128 зв. (5), 129 (5), 129 зв., 130 зв., 131 (3), 132 зв., 134 (2), 134 зв. (4), 135 зв. (3), 136, 137 (4), 137 зв. (3), 139 зв. (2), 140 (2), 140 зв. (2), 141, 141 зв., 142 (2); нєⷣ 43; нєⷣ҇ 139 зв.
нероукотвореⷢ҇на 140 зв.
нестера 127, 135 зв.
никитъı 125 зв., 136 зв., 137
никифора 135 зв., 137 зв.
николино 128 зв., 134 зв., 135
николъı 128 зв., 137
никона 136
новаго 128 зв.; новомоу 44, 124 (2)
нⷢ҇о 107
нощи 124, 127, 128 зв., 131 зв., 137, 137 зв., 139 зв.; нⷳ҇о 126, 135, 136, 136 зв., 140
ноꙗмⷡ҇ь 124, 127; ноꙗⷡ҇ 131 зв., 134 зв. (2), 135, 139, 139 зв.
ноусьскⷢ҇а 134
нюⷤ҇ 91

О

о 53 зв.
обрѣⷥ҇ниѥ 131 зв.
обрⷮ҇ѣ 134 зв., 135, 135 зв. (2), 137 зв.
октѧмⷡ҇ь 126
онисифора 139 зв.
онⷡ҇о 119, 122, 142 (3), 142 зв.
оц҃а 126, 128 зв., 134 зв.
ошьдъшемъ 131

П

павла 127 зв., 139; паоула 136, 141
палеѡлавр 136 зв.
пам҆фила 135 зв.
памⷮ҇ѧ 94 зв.; 124, 124 зв., 91 зв.
пантелѣймона 140
панъкратиꙗ 139 зв.
папежа 135
папоула 126 зв.

папъı 135 зв., 136, 136 зв.
парамена 128 зв.
парфенига 135 зв.
па҃ 125, 126 зв., 127, 128 зв. (2), 137, 139 зв. (2), 140, 141, 142 (2)
патапига 128 зв.
патр 135 зв.
патрикига 137 зв.
пахомига 137 зв.
пелагиѣ 126 зв.
пергий 136 зв.
петръ 142; петра 134 зв., 139
пи҃но 120 зв., 124 (2), 125, 142, 142 зв.; пи҃н 122, 124; пи҃ 116, 119, 125 зв., 126, 130 зв., 131 зв., 142 (3)
плака сѧ 116
платона 128 зв.
по 122, 125, 125 зв. (2), 126 зв., 127, 128 зв. (2), 131 (3), 134 (2), 137, 139 зв. (2), 140, 141, 142 (2)
позд 126 зв.
поклонение 124 зв., 134 зв.
положение 139 зв., 141 зв.
полоу 116, 119, 125, 128 зв., 130 зв., 139 зв.; полу 125 зв.; полу 139 зв.
полоуекта 134
полукарпа 135 зв.
поне҃л 81; поне҃ 1, 3 зв., 5 зв., 8, 10 зв., 12 зв., 15, 17 зв., 19 зв., 22 зв., 24 зв., 28, 30, 32, 35, 37 зв., 40 зв., 47 зв., 49 зв., 51 зв., 54, 56 зв., 58 зв., 61, 62 зв., 64 зв., 67, 69, 71 зв., 73 зв., 76, 78 зв., 85 зв., 97 зв., 125 зв., 128 зв., 135 зв. (2); поне҃ 43
помѧни 125
помѧноу 124
по҃ 91, 91 зв. (2), 92, 92 зв. (2), 93 зв., 94 (2), 94 зв., 125 зв.
пояса 141 зв.
правьдьник 91; правьдни 124 зв.
прашимъ 129
предъ 124 зв. (2), 132; пре 129 (2), 130 зв., 132 зв.
пре҃ 80 (2), 141
прене҃ 134 зв., 137, 140
представление 126

прест҃ыꙗ 140 зв.
преѡбражениѥ 140
прїшьдъше 119
прова 126 зв.
прокопиа 135 зв., 139 зв.
просвѣщениѥ 133 зв.
пр҃ркъ 91 зв.; прⷦро 128 зв. (4), 129 (2), 132, 135 зв., 137, 137 зв. (2), 139 зв. (2), 140 зв.; прⷦо 96, 124, 125; пр҃рка 126 зв., 127, 137, 141; прⷪрка 124, 125 зв.
пртⷣча 135 зв.; прⷣча 137 зв.
поꙋмина 141
пьрвомⷹ 131, 140
пьрвомⷹцѣ 125 зв.
пьрсьскⷢа 128 зв.
пьрфоуриꙗ 135 зв.
пⷮꙗкъ 119; пꙗтъцѣ 122; пⷮѧ 18 зв., 21 зв., 26 зв., 70 зв., 128 зв., 134 зв., 139 зв.; пⷮꙗ 2 зв., 5, 7, 9 зв., 11 зв., 14, 16 зв., 23 зв., 29, 31, 33 зв., 36 зв., 39, 40 зв., 44, 46 зв., 49, 50 зв., 52 зв., 55 зв., 57 зв., 60, 63 зв., 66, 68, 73, 75, 77 зв., 79 зв., 84, 120 зв., 127, 127 зв., 129, 129 зв., 134 зв., 140, 141

Р

рекомꙑй 124
рекъше 124; рⷦе 126, 127
ржⷭтво 130 зв. (2); ржⷭь 124, 138; ржⷭтва 129 зв.; ржⷭтвъмь 129 (2); ржⷭтвъм 130 зв.; ржⷭтвѣ 131 (2); ржⷭтв 131
риꙁꙑ 139 зв.
родиона 136 зв.
романа 136
ростовьскаго 137 зв.
рюйнъ 124

С

саватиꙗ 125 зв.
савино 134 зв.
савꙑ 128 зв., 136 зв., 137
самар 136

самоила 141
самона 128 зв.
самсона 139
сборъ 127 зв., 131, 133 зв., 136 зв., 139 зв.
се 40 зв., 44, 120 зв., 124, 125, 130 зв., 131 зв., 135, 136, 138, 140 зв., 141
сева 136
севастиана 129
сего 126 зв.
септамь 124; **септа** 128, 128 зв., 129, 135, 136, 137 зв., 139 зв., 140, 140 зв.
сергиа 126 зв.
сидора 135 зв.
сикеωта 136 зв.
силивестра 132
силъы 140
симеона 125 зв.; **симеωна** 136 зв., 137, 140
симона 137
синай 134 зв.
сисоа 139 зв.
слоу 140 зв.; **слу** 128 зв.
слъыши 124 (2)
снъ 119; **сноу** 80
созонта 124
соломоний 140
сосипатра 137
софие 125 зв.
софониа 128 зв.
софрониа 136
спиридона 128 зв.
сре 2, 4 зв., 6 зв., 9, 11, 13 зв., 16, 18, 20 зв., 23, 25 зв., 28 зв., 30 зв., 32 зв., 35 зв., 38 зв., 40 зв., 43 зв., 48, 50, 52, 54 зв., 57, 59 зв., 63, 65 зв., 67 зв., 70, 72, 74 зв., 76 зв., 79, 82 зв., 104 зв., 105 зв., 124, 126, 128 зв. (2), 134, 136, 137, 140, 140 зв.
сродни 137
стефана 128 зв., 131, 140
сти 96, 124, 125
стратилата 141; **стратила** 137
строти 110 зв., 122

стрⷭ҇тьныꙗ 99 зв.; **стрⷭ҇анꙑꙗ** 97 зв., 107
стоудийскⷢ҇а 134 зв.
стълпьника 124
ст҃ый 110 зв.; **сг҃о** 124 зв. (3), 125 зв. (6), 126 (8), 126 зв. (8), 127 (12), 127 зв. (6), 128 (4), 128 зв. (26), 129 (6), 129 зв., 131 (2), 131 зв., 132 (3), 133 зв., 134 (4), 134 зв. (12), 135 (2), 135 зв. (23), 136 (20), 136 зв. (23), 137 (19), 137 зв. (35), 138 (2), 139 (2), 139 зв. (16), 140 (10), 140 зв. (9), 141 (12), 141 зв.; **ст҃го** 91, 94 зв., 124 (7), 132 зв.; **ст҃ою** 124 зв., 126 зв., 127, 135, 137 зв., 139 (2), 139 зв., 140; **ст҃оѣ** 125 зв., 126 (2), 126 зв., 128, 128 зв. (2), 129 зв. (2), 132 зв., 134 (2), 134 зв., 135 зв., 136, 136 зв. (4), 137 (2), 137 зв. (3), 138, 139, 139 зв. (3), 140 (2), 141; **ст҃оую** 128 зв.; **ст҃ыхъ** 3; **ст҃хъ** 91 зв., 126 зв., 136, 140; **стⷯ҇ы** 125 зв., 126 зв. (2), 128 зв., 129, 129 зв., 131 (2), 134 зв., 136, 139 зв. (2); **ст҃ыꙗ** 110 зв., 124, 124 зв., 125 зв., 126, 127, 128 зв. (2), 131, 131 зв., 136 (2), 139 зв. (2), 140, 141 зв.
соурина 134 зв.
сⷠ҇ута 40 зв.; **соуботѣ** 142; **сⷠ҇оу** 3, 5, 7 зв., 9 зв., 12, 14 зв., 17, 19, 22, 24, 27, 29, 31, 34, 37, 39 зв., 44 зв., 46 зв., 49, 51, 53, 55 зв., 58, 60 зв., 62, 64, 66, 68 зв., 70 зв., 73, 75 зв., 78, 80, 84 зв., 90, 91, 91 зв., 92 зв., 93, 94, 94 зв., 122 (2), 124 зв. (3), 125 зв., 126 (2), 127 (2), 128 зв. (4), 129, 129 зв., 131, 132, 134, 137 (2), 137 зв., 139 зв. (2), 140 (2), 141, 142
соущю 126 зв.
сщ҃номⷹ҇ 128 зв., 129 зв.; **сщ҃номкⷹ҇а** 124, 126
съньм 125
сътⷦ҇ни 126 зв.
сыропоⷭ҇оу 85 зв., 87, 88 зв., 90
сыропоⷭ҇оунаꙗ 90 зв.
сь 119
сумеона 124, 135 зв., 137 зв.

Т

тⷤ҇а 96, 120 зв. (2), 135 зв., 137 зв., 140
тарасиа 135 зв.
тарха 126 зв.
татиꙗны 134
тв 124
текоусиє 137 зв.

телесе 137 зв.
терентиꙗ 127, 136 зв.
тимона 131
тимофѣа 134 зв., 137, 137 зв.
тирона 91, 135 зв.
тита 141
трихин҇ь 136 зв.
трофима 140
троуфона 135
тоухона 137 зв.

оу

оуакиньфа 139 зв.
оуара 136 зв.
оулитъı 139 зв., 141
оумъвениѥ 107
Оуспениѥ 140, 140 зв.
Оусрѣтениѥ 135
оустинъı 126
оустъ 96
Оусѣкновениѥ 141
оутриꙗ 122
оуѵеник 142

ф

фалелѣꙗ 137 зв.
фар҇ий 78
фаоуста 140
февраль 135; **фе҇врарѧ** 138, 141; **фе҇р** 137 зв.
февронiѣ 139
феклъı 125 зв.
феОдоръı 124 зв.
феОдоула 136 зв.
ферапонта 137 зв.
феѡдора 91, 134 зв., 135 зв., 136 зв. (3), 137 зв.
феѡдосиѣ 136 зв. (2), 137 зв.
феѡдосиꙗ 134

фешдота 136, 137 зв.
фешктиста 132
фешфана 136
фешфилакта 136
филимона 135 зв.
филипа 126 зв., 128 зв.
филита 136 зв., 141 зв.
философа 137 зв.
флора 141
фокъı 125 зв.
фомъı 126, 139 зв.
фотиа 140 зв.
фотиньѣ 136
фүрса 129

Х

х҃а 110 зв., 130 зв., 131 зв., 133 зв., 135, 140
халкопратий 141 зв.
харитона 126
харлампиꙗ 135 зв.
хв҃а 129 зв.; хв҃о 130 зв.; хв҇ъмь 129; хв҇ѣ 131
христофора 137 зв.
хроүсанфа 136
хрьстинъı 140

Ѡ

ѡ 78 (2), 80
ѡ҃а 125
ѡбраз҇ 140 зв.
ѡбрѣзанию 131 зв.
ѡбр҇ѣ 137 зв.
ѡбьщеж҇и 134
ѡгородн҇и 136
ѡнисима 135 зв.
ѡн҇о 135
ѿ 1, 1 зв., 2, 2 зв. (2), 3 (2), 3 зв., 4, 4 зв. (2), 5 (2), 5 зв. (2), 6, 6 зв. (2), 7, 7 зв. (2), 8, 8 зв., 9 (2), 9 зв. (2), 10, 10 зв. (2), 11, 11 зв. (2), 12 (2),

12 зв., 13, 13 зв., 14 (2), 14 зв., 15 (2), 15 зв., 16, 16 зв. (2), 17 (2), 17 зв. (2), 18, 18 зв. (2), 19 (2), 19 зв., 20, 20 зв., 21, 21 зв., 22 (2), 22 зв., 23 (2), 23 зв. (2), 24 (2), 24 зв., 25, 25 зв., 26, 26 зв., 27, 27 зв., 28 (2), 28 зв. (2), 29 (2), 29 зв., 30 (2), 30 зв. (2), 31 (2), 31 зв., 32, 32 зв. (2), 33, 33 зв., 34, 34 зв., 35, 35 зв. (2), 36, 36 зв., 37 (2), 37 зв., 38, 38 зв., 39 (2), 39 зв., 40, 40 зв. (2), 41, 43 (2), 43 зв., 44 (2), 44 зв. (2), 45 зв., 46, 46 зв. (2), 47, 47 зв. (2), 48 (2), 49 (3), 49 зв., 50 (2), 50 зв. (2), 51 (2), 51 зв., 52 (2), 52 зв. (2), 53, 53 зв., 54 (2), 54 зв., 55, 55 зв. (3), 56 зв. (2), 57 (2), 57 зв., 58 (2), 58 зв., 59, 59 зв., 60 (2), 60 зв. (2), 61, 61 зв., 62 (2), 62 зв. (2), 63, 63 зв. (2), 64 (2), 64 зв., 65, 65 зв. (2), 66 (2), 66 зв., 67, 67 зв. (2), 68 (2), 68 зв., 69 (2), 69 зв., 70 (2), 70 зв. (2), 71, 71 зв., 72 (2), 72 зв., 73 (2), 73 зв. (2), 74, 74 зв., 75 (2), 75 зв., 76 (2), 76 зв. (2), 77, 77 зв., 78 (2), 78 зв. (2), 79 (2), 79 зв., 80 (2), 81 (2), 82 зв., 83 зв., 84, 84 зв., 85, 85 зв., 87, 88 зв., 90, 90 зв., 91, 91 зв. (2), 92, 92 зв. (2), 93, 93 зв., 94 (2), 94 зв., 96, 96 зв., 97 зв., 98 зв., 99 зв., 102, 104 зв., 105 зв., 106, 107, 107 зв., 110 зв., 115, 116 (3), 117, 118, 119 (3), 119 зв., 120 (3), 120 зв., 122 (2), 124, 124 зв. (2), 125 (2), 125 зв., 126 (2), 126 зв. (2), 127 зв., 128, 128 зв. (2), 129, 129 зв., 130 зв. (2), 131 (2), 131 зв., 132, 132 зв. (2), 133 зв. (3), 134, 134 зв., 135, 135 зв., 136, 137, 137 зв. (2), 138, 139, 139 зв. (2), 140, 140 зв., 141, 142 (3), 142 зв. (3)

ѡтрокъ 129

ѿходнⷦ҇и 126

ѡц҃а 124, 126, 127 (2), 127 зв., 128, 128 зв. (11), 131 зв., 132, 134 зв. (7), 135 зв. (7), 136 (2), 136 зв. (4), 137 (5), 137 зв. (8), 139 (2), 139 зв. (4), 140 (2), 140 зв. (2), 141 (2)

Ц

цвѣтьнаꙗ 96

цр҃квь 128 зв.

црⷭ҇ꙗ 137 зв.

Ч

чⷭ҇а 124, 126, 127, 128 зв., 131 зв., 135, 136, 136 зв., 137, 137 зв., 139 зв., 140

четьца 136 зв.

чⷮ҇ертокъ 110 зв.; **чⷮ҇е** 2 зв., 4 зв., 6 зв., 9, 11 зв., 14, 16 зв., 18 зв., 21, 23 зв., 26, 28 зв., 30 зв., 33, 36, 39, 40 зв., 44, 46, 48, 50 зв., 52 зв., 55, 57, 60,

63 зв., 65 зв., 68, 70, 72 зв., 75, 77, 79, 83 зв., 88 зв., 106, 107, 116, 124 (2), 128 зв., 135 зв., 137, 137 зв., 142
чл҃вкъ 135 зв.; чл҃вка 136
чтⷭ҇ьнаго 125; чтⷭ҇наго 137, 137 зв.; чтⷭ҇ьномоу 124 зв.
чюⷣ 124

Ꙗ

ꙗви сѧ 142

Ѥ

ѥвген 135 зв.
ѥгда 128 зв.
ѥго 137 зв.
ѥлеоуферија 129
ѥмилиана 140 зв.
ѥпимаха 127
ѥрмола 134
ѥюптѧнъıн 136 зв.

Ѳ

·ѳ҃· 22 (2), 22 зв., 23 (2), 23 зв. (2), 49, 61, 61 зв., 62 (2), 73 зв., 119 зв., 128 зв.; ·ѳ҃ 137 зв.
ѳ҃ 124 зв., 126 зв., 128, 128 зв., 134, 135 зв., 136, 136 зв., 137, 137 зв., 139 зв., 140 зв.
ѳі҃ 125 зв., 127, 128 зв., 129, 134 зв., 135 зв., 136, 136 зв., 137 зв. (2), 139 зв., 141

Призначення євангельських читань і зміст текстів

Читання	Євангелія	Вірші	Аркуші
у понеділок 50 тижня	Мт XVIII	10 – 20	1 – 1 зв.
у вівторок 50 тижня	Мт IV Мт V	23 – 25 1 – 13	1 зв. – 2
у середу 50 тижня	Мт V	20 – 26	2 – 2 зв.
у четвер 50 тижня	Мт V	27 – 32	2 зв.
у п'ятницю 50 тижня	Мт V	33 – 41	2 зв. – 3
субота 1 тижня	Мт V	42 – 48	3
неділя всіх святих	Мт X Мт XIX	32 – 33, 37 – 38 27 – 30	3 – 3 зв.
у понеділок 1 тижня	Мт VI Мт VII	25 – 33 13 – 14	3 зв. – 4
у вівторок 1 тижня	Мт VII	15 – 21	4 – 4 зв.
у середу 1 тижня	Мт VII	21 – 29	4 зв.
у четвер 1 тижня	Мт VIII	23 – 27	4 зв. – 5
у п'ятницю 1 тижня	Мт IX	14 – 17	5
субота 2 тижня	Мт VII	1 – 8	5 – 5 зв.
неділя 2	Мт IV	18 – 23	5 зв.
у понеділок 2 тижня	Мт IX Мт X	36 – 38 1 – 8	5 зв. – 6
у вівторок 2 тижня	Мт X	9 – 15	6 – 6 зв.
у середу 2 тижня	Мт X	16 – 22	6 зв.
у четвер 2 тижня	Мт X	23 – 31	6 зв. – 7
у п'ятницю 2 тижня	Мт X Мт XI	32 – 36 1	7
у суботу 3 тижня	Мт VII Мт VIII	24 – 29 1 – 4	7 зв.
неділя 3	Мт VI	22 – 33	7 зв. – 8
у понеділок 3 тижня	Мт XI	2 – 15	8 – 8 зв.

Читання	Євангелія	Вірші	Аркуші
у вівторок 3 тижня	Мт XI	16 – 20	8 зв. – 9
у середу 3 тижня	Мт XI	20 – 26	9
у четвер 3 тижня	Мт XI	27 – 30	9 – 9зв.
у п’ятницю 3 тижня	Мт XII	1 – 8	9 зв.
субота 4 тижня	Мт VIII	14 – 23	9 зв. – 10
неділя 4	Мт IX	1 – 6, 8	10 – 10 зв.
у понеділок 4 тижня	Мт XII	9 – 13	10 зв.
у вівторок 4 тижня	Мт XII	14 – 16, 22 – 30	10 зв. – 11
у середу 4 тижня	Мт XII	38 – 45	11 – 11 зв.
у четвер 4 тижня	Мт XII Мт XIII	46 – 50 1 – 3	11 зв.
у п’ятницю 4 тижня	Мт XIII	3 – 12	11 зв. – 12
у суботу 5 тижня	Мт IX	9 – 13	12
неділя 5	Мт VIII Мт IX	28 – 34 1	12 – 12 зв.
у понеділок 5 тижня	Мт XIII	10 – 23	12 зв. – 13
у вівторок 5 тижня	Мт XIII	24 – 30	13 – 13 зв.
у середу 5 тижня	Мт XIII	31 – 36	13 зв. – 14
у четвер 5 тижня	Мт XIII	36 – 43	14
у п’ятницю 5 тижня	Мт XIII	44 – 54	14 – 14 зв.
субота 6 тижня	Мт IX	18 – 26	14 зв. – 15
неділя 6	Мт VIII	5 – 13	15
у понеділок 6 тижня	Мт XIII	54 – 58	15 – 15 зв.
у вівторок 6 тижня	Мт XIV	1 – 13	15 зв. – 16
у середу 6 тижня	Мт XIV Мт XV	35 – 36 1 – 11	16 – 16 зв.
у четвер 6 тижня	Мт XV	12 – 21	16 зв.
у п’ятницю 6 тижня	Мт XV	29 – 31	16 зв. – 17

Читання	Євангелія	Вірші	Аркуші
у суботу 7 тижня	Мт X МтXI	37 – 42 1	17
неділя 7	Мт IX	27 – 35	17 – 17 зв.
у понеділок 7 тижня	Мт XVI	1 – 6	17 зв.
у вівторок 7 тижня	Мт XVI	6 – 12	17 зв. – 18
у середу 7 тижня	Мт XVI	20 – 24	18
у четвер 7 тижня	Мт XVI	24 – 28	18 зв.
у п'ятницю 7 тижня	Мт XVII	10 – 18	18 зв. – 19
субота 8 тижня	Мт XII	30 – 37	19
неділя 8	Мт XIV	14 – 22	19 – 19 зв.
у понеділок 8 тижня	Мт XVIII	1 – 11	19 зв. – 20
у вівторок 8 тижня	Мт XVIII Мт XIX	18 – 22 1 – 2, 13 – 15	20 – 20 зв.
у середу 8 тижня	Мт XX	1 – 16	20 зв. – 21
у четвер 8 тижня	Мт XX	17 – 28	21 – 21 зв.
у п'ятницю 8 тижня	Мт XXI	12 – 14, 17 – 20	21 зв. – 22
субота 9 тижня	Мт XV	32 – 39	22
неділя 9	Мт XIV	22 – 34	22 – 22 зв.
у понеділок 9 тижня	Мт XXI	18 – 22	22 зв. – 23
у вівторок 9 тижня	Мт XXI	23 – 27	23
у середу 9 тижня	Мт XXI	28 – 32	23 – 23 зв.
у четвер 9 тижня	Мт XXI	43 – 46	23 зв.
у п'ятницю 9 тижня	Мт XXII	23 – 33	23 зв. – 24
у суботу 10 тижня	Мт XVII Мт XVIII	24 – 27 1 – 4	24
неділя 10	Мт XVII	14 – 23	24 – 24 зв.
у понеділок 10 тижня	Мт XXIII	13 – 22	24 зв. – 25
у вівторок 10 тижня	Мт XXIII	23 – 28	25 – 25 зв.

Читання	Євангелія	Вірші	Аркуші
у середу 10 тижня	Мт XXIII	29 – 39	25 зв. – 26
у четвер 10 тижня	Мт XXIV	13 – 28	26 – 26 зв.
у п'ятницю 10 тижня	Мт XXIV	27 – 33, 42 – 51	26 зв. – 27
субота 11	Мт XIX	3 – 12	27 – 27 зв.
неділя 11	Мт XVIII	23 – 35	27 зв. – 28
у понеділок 11 тижня	М I	9 – 15	28
у вівторок 11 тижня	М I	16 – 22	28 – 28 зв.
у середу 11 тижня	М I	23 – 28	28 зв.
у четвер 11 тижня	М I	29 – 35	28 зв. – 29
у п'ятницю 11 тижня	М II	18 – 22	29
субота 12	Мт XX	29 – 30, 32 – 34	29 – 29 зв.
неділя 12	Мт XIX	16 – 26	29 зв.
у понеділок 12 тижня	М III	6 – 12	30
у вівторок 12 тижня	М III	13 – 21	30 – 30 зв.
у середу 12 тижня	М III	20 – 27	30 зв.
у четвер 12 тижня	М III	28 – 33, 35	30 зв. – 31
у п'ятницю 12 тижня	М IV	1 – 6, 8 – 9	31
субота 13	Мт XXII	15 – 22	31 – 31 зв.
неділя 13	Мт XXI	33 – 42	31 зв. – 32
у понеділок 13 тижня	М IV	10 – 23	32 – 32 зв.
у вівторок 13 тижня	М IV	24 – 34	32 зв.
у середу 13 тижня	М IV	35 – 41	32 зв. – 33
у четвер 13 тижня	М V	1 – 20	33 – 33 зв.
у п'ятницю 13 тижня	М V М VI	22 – 24, 35 – 43 1	33 зв. – 34
субота 14 тижня	Мт XXIII	1 – 12	34 – 34 зв.
неділя 14	Мт XXII	1 – 14	34 зв. – 35

Читання	Євангелія	Вірші	Аркуші
у понеділок 14 тижня	M V	24 – 34	35 – 35 зв.
у вівторок 14 тижня	M VI	1 – 7	35 зв.
у середу 14 тижня	M VI	7 – 13	35 зв. – 36
у четвер 14 тижня	M VI	30 – 45	36 – 36 зв.
у п'ятницю 14 тижня	M VI	45 – 53	36 зв. – 37
субота 15	Мт XXIV	1 – 9, 13	37
неділя 15	Мт XXII	35 – 46	37 – 37 зв.
у понеділок 15 тижня	M VI M VII	54 – 56 1 – 8	37 зв. – 38
у вівторок 15 тижня	M VII	5 – 16	38 – 38 зв.
у середу 15 тижня	M VII	14 – 15, 17 – 23, 16, 24	38 зв. – 39
у четвер 15 тижня	MVII	24 – 30	39
у п'ятницю 15 тижня	M VIII	1 – 10	39 – 39 зв.
субота 16	Мт XXIV	34 – 44	39 зв. – 40
неділя 16	Мт XXV Мт XI	14 – 29 15	40 – 40 зв.
субота 17	Мт XXV	1 – 13	40 зв. – 41
неділя 17	Мт XV	21 – 28	41 – 41 зв.
у понеділок 1 тижня	Л III	19 – 22	43
у вівторок 1 тижня	Л III Л IV	23 – 38 1	43 – 43 зв.
у середу 1 тижня	Л IV	1 – 15	43 зв. – 44
у четвер 1 тижня	Л IV	16 – 22	44
у п'ятницю 1 тижня	Л IV	22 – 30	44 – 44 зв.
субота 1	Л IV	31 – 36	44 зв.
неділя 1	Л V	1 – 2	44 зв.
[субота 7 після Пасхи]	Йо XXI	[15] – 25	45 – 45 зв.
неділя П'ятидесятниці	Йо VII	37 – 51	45 зв.

Читання	Євангелія	Вірші	Аркуші
[у п’ятницю 2 тижня]	Мт IX	15–17	46
у четвер 2 тижня	Л VI	12–19	46–46 зв.
у п’ятницю 2 тижня	Л VI	17–23	46 зв.
субота 2	Л V	17–26	46 зв.–47
неділя 2	Л VI	31–36	47–47 зв.
у понеділок 3 тижня	Л VI	24–30	47 зв.
у вівторок 3 тижня	Л VI	37–45	47 зв.–48
у середу 3 тижня	Л VI Л VII	46–49 1	48
у четвер 3 тижня	Л VII	17–30	48–49
у п’ятницю 3 тижня	Л VII	31–35	49
субота 3	Л V	27–32	49
неділя 3	Л VII	11–16	49–49 зв.
у понеділок 4 тижня	Л VII	36–50	49 зв.–50
у вівторок 4 тижня	Л VIII	1–3	50
у середу 4 тижня	Л VIII	22–25	50–50 зв.
у четвер 4 тижня	Л IX	7–11	50 зв.
у п’ятницю 4 тижня	Л IX	12–18	50 зв.–51
субота 4	Л VI	1–10	51
неділя 4	Л VIII	4–15, 8	51–51 зв.
у понеділок 5 тижня	Л IX	18–22	51 зв.–52
у вівторок 5 тижня	Л IX	23–27	52
у середу 5 тижня	Л IX	43–50	52–52 зв.
у четвер 5 тижня	Л IX	49–56	52 зв.
у п’ятницю 5 тижня	Л X	1–15	52 зв.–53
субота 5	Л VII	1–10	53–53 зв.
неділя 5	Л XVI	19–31	53 зв.–54

Читання	Євангелія	Вірші	Аркуші
у понеділок 6 тижня	Л X	22–24	54
у вівторок 6 тижня	Л XI	1–10	54–54 зв.
у середу 6 тижня	Л XI	9–13	54 зв.–55
у четвер 6 тижня	Л XI М III Л XI	14–15 23 16–23	55
у п’ятницю 6 тижня	Л XI	23–26	55 зв.
субота 6	Л VIII	16–21	55 зв.
неділя 6	Л VIII	27–39	55 зв.–56
у понеділок 7 тижня	Л XI	29–33	56 зв.
у вівторок 7 тижня	Л XI	34–41	56 зв.–57
у середу 7 тижня	Л XI	42–46	57
у четвер 7 тижня	Л XI Л XII	47–54 1	57–57 зв.
у п’ятницю 7 тижня	Л XII	2–12	57 зв.–58
субота 7	Л IX	1–6	58
неділя 7	Л VIII	41–56	58–58 зв.
у понеділок 8 тижня	Л XII	13–15, 22–31	58 зв.–59
у вівторок 8 тижня	Л XII	42–48	59–59 зв.
у середу 8 тижня	Л XII	48–59	59 зв.–60
у четвер 8 тижня	Л XIII	1–9	60
у п’ятницю 8 тижня	Л XIII	31–35	60–60 зв.
субота 8	Л IX	37–43	60 зв.
неділя 8	Л X	25–37	60 зв.–61
у понеділок 9 тижня	Л XIV	1, 12–15	61–61 зв.
у вівторок 9 тижня	Л XIV	25–34	61 зв.
[у п’ятницю 9 тижня]	Л XVI Л XVII	17–18 1–4	62

Читання	Євангелія	Вірші	Аркуші
субота 9	Л IX	57 – 62	62
неділя 9	Л XII	16 – 21	62 – 62 зв.
у понеділок 10 тижня	Л XVII	20 – 25	62 зв.
у вівторок 10 тижня	Л XVII Л XVIII	26 – 37 8	62 зв. – 63
у середу 10 тижня	Л XVIII	15 – 17, 26 – 30	63 – 63 зв.
у четвер 10 тижня	Л XVIII	31 – 34	63 зв.
у п'ятницю 10 тижня	Л XIX	12 – 24, 26 – 28	63 зв. – 64
субота 10	Л X	19 – 21	64
неділя 10	Л XIII	10 – 17	64 – 64 зв.
у понеділок 11 тижня	Л XIX	29 – 44	64 зв. – 65
у вівторок 11 тижня	Л XIX	45 – 48	65
у середу 11 тижня	Л XX	1 – 8	65 зв.
у четвер 11 тижня	Л XX	9 – 18	65 зв. – 66
у п'ятницю 11 тижня	Л XX	19 – 26	66
у суботу 11 тижня	Л XII	32 – 40	66 – 66 зв.
неділя 11	Л XIV	16 – 24	66 зв. – 67
у понеділок 12 тижня	Л XX	27 – 44	67 – 67 зв.
у вівторок 12 тижня	Мт X Л XXI	17 12 – 19	67 зв.
у середу 12 тижня	Л XXI	5 – 8, 10 – 11, 20 – 24	67 зв. – 68
у четвер 12 тижня	Л XXI	28 – 33	68
у п'ятницю 12 тижня	Л XXI Л XXII	37 – 38 1 – 8	68 – 68 зв.
субота 12	Л XIII	19 – 29	68 зв. – 69
неділя 12	Л XVII	12 – 19	69
у понеділок 13 тижня	М VIII	11 – 21	69 – 69 зв.
у вівторок 13 тижня	М VIII	22 – 26	69 зв.

Читання	Євангелія	Вірші	Аркуші
у середу 13 тижня	М VIII	30 – 34	70
у четвер 13 тижня	М IX	10 – 16	70 – 70 зв.
у п'ятницю 13 тижня	М IX	33 – 41	70 зв.
субота 13	Л XIV	1 – 11	70 зв. – 71
неділя 13	Л XVIII	18 – 27	71 – 71 зв.
у понеділок 14 тижня	М IX М X	42 – 50 1	71 зв. – 72
у вівторок 14 тижня	М X	2 – 12	72
у середу 14 тижня	М X	11 – 16	72 – 72 зв.
у четвер 14 тижня	М X	17 – 27	72 зв. – 73
у п'ятницю 14 тижня	М X	24 – 32	73
у суботу 14 тижня	Л XVI	10 – 15	73 – 73 зв.
неділя 14	Л XVIII	35 – 43	73 зв.
у понеділок 15 тижня	М X	46 – 52	73 зв. – 74
у вівторок 15 тижня	М XI	11 – 23	74 – 74 зв.
у середу 15 тижня	М XI	22 – 26	74 зв.
у четвер 15 тижня	М XI	27 – 33	75
у п'ятницю 15 тижня	М XII	1 – 12	75 – 75 зв.
субота 15	Л XVII	3 – 10	75 зв. – 76
неділя 15	Л XIX	1 – 10	76
у понеділок 16 тижня	М XII	13 – 17	76 – 76 зв.
у вівторок 16 тижня	М XII	18 – 27	76 зв.
у середу 16 тижня	М XII	28 – 37	76 зв. – 77
у четвер 16 тижня	М XII	38 – 44	77 – 77 зв.
у п'ятницю 16 тижня	М XIII	1 – 8	77 зв. – 78
субота 16	Л XVIII	2 – 8	78

Читання	Євангелія	Вірші	Аркуші
неділя 16 митаря і фарисея	Л XVIII	10–14	78–78 зв.
у понеділок 17 тижня	М XIII	9–13	78 зв.
у вівторок 17 тижня	М XIII	14–23	78 зв.–79
у середу 17 тижня	М XIII	24–31	79
у четвер 17 тижня	М XIII М XIV	31–37 1–2	79–79 зв.
у п'ятницю 17 тижня	М XIV	3–9	79 зв.–80
субота перед м'ясопустом	Л XX Л XXI	45–47 1–4	80
неділя про блудного сина	Л XV	11–29	80–80 зв.
у м'ясопусний понеділок	М XI	1–11	81
у м'ясопусний вівторок	М XIV	10–42	81–82 зв.
у м'ясопусну середу	М XIV М XV	43–72 1	82 зв.–83 зв.
у м'ясопусний четвер	М XV	1–15	83 зв.–84
у м'ясопусну п'ятницю	М XV	20, 22, 25, 33–41	84–84зв.
у м'ясопусну суботу	Л XXI	8–9, 25–27, 33–36	84 зв.–85
неділя м'ясопусна	Мт XXV	31–46	85–85зв.
у понеділок сиропусного тижня	Л XIX Л XXII	29–40 7–39	85 зв.–87
у вівторок сиропусного тижня	Л XXII Л XXIII	39–42, 45–71 1	87–88 зв.
у четвер сиропусного тижня	Л XXIII	1–31, 33, 44–56	88 зв.–90
субота сиропусна	Мт VI	1–13	90–90 зв.
неділя сиропусна	Мт VI	14–21	90 зв.–91
субота 1 посту. Феодора Тирона	М II М III	23–28 1–5	91–91 зв.

Читання	Євангелія	Вірші	Аркуші
неділя 1 посту	Йо I	43–51	91зв.
субота 2 посту	М I	35–44	91 зв.–92
неділя 2 посту	М II	1–12	92–92 зв.
субота 3 посту	М II	14–17	92 зв.
неділя 3 посту	М VIII М IX	34–38 1	92 зв.–93
субота 4 посту	М VII	31–37	93
неділя 4 посту	М IX	17–31	93 зв.–94
субота 5 посту	М VIII	27–31	94
неділя 5 посту	М X	32–45	94 –94 зв.
субота 6 посту	Йо XI	1–45	94 зв.–96
у неділю Цвітну на утрені	Мт XXI	1–11, 15–17	96–96 зв.
у неділю Цвітну на Літургії	Йо XII	1–18	96 зв.–97 зв.
у понеділок страсного тижня на утрені	Мт XXI	18–43	97 зв.–98 зв.
у понеділок страсного тижня на Літургії	Мт XXIV	3–35	98 зв.–99 зв.
у вівторок страсного тижня на утрені	Мт XXII Мт XXIII Мт XXIV	15–46 1–39 1–2	99 зв.–102
у вівторок страсного тижня на Літургії	Мт XXIV Мт XXV	36–51 1–46	102–104 зв.
у середу страсного тижня на утрені	Йо XII	17–50	104 зв.–105 зв.
у середу страсного тижня на Літургії	Мт XXVI	6–16	105 зв.
у четвер страсного тижня на утрені	Л XXII	1–39	106–107
у четвер страсного тижня на вмиванні ніг	Йо XIII	1–10	107–107 зв.

Читання	Євангелія	Вірші	Аркуші
у четвер страсного тижня на Літургії	Мт XXVI Йо XIII Мт XXVI Л XXII Мт XXVI Мт XXVII	1–20 3–17 21–39 43–45 40–75 1–2	107 зв. – 110 зв.
у четвер страсного тижня. Євангелій 12. Євангеліє 1	Йо XIII Йо XIV Йо XV Йо XVI Йо XVII Йо XVIII	31–38 1–31 1–27 1–33 1–26 1	110 зв. – 115
Євангеліє 2	Йо XVIII	1–28	115–116
Євангеліє 3	Мт XXVI	57	116
Євангеліє 4	Йо XVIII Йо XIX	28–40 1–16	116–117
Євангеліє 5	Мт XXVII	3–32	117–118
Євангеліє 6	М XV	16–32	118–118 зв.
Євангеліє 7	Мт XXVII	33	119
Євангеліє 8	Л XXIII	32–49	119–119 зв.
Євангеліє 9	Йо XIX	25–37	119 зв. – 120
Євангеліє 10	М XV	43–47	120
Євангеліє 11	Йо XIX	38–42	120
Євангеліє 12	Мт XXVII	62–66	120–120 зв.
у Велику п’ятницю на Літургії	Мт XXVII Л XXIII Мт XXVII Йо XIX Мт XXVII	1–3, 33–38 39–43 39–54 31–37 55–61	120 зв. – 122
у суботу ввечері	Мт XXVIII	1–15	122–122 зв.
Євангелії воскресне 1	Мт XXVIII	16–20	122 зв.
неділя П’ятидесятниці	Йо VII Йо VIII	51–52 12	123

Читання	Євангелія	Вірші	Аркуші
Різдво Святої Богородиці. На утрені	Л I	39–48, 56	124
Різдво Святої Богородиці. На Літургії	Л X Л XI	38–42 27–28	124 зв.
неділя перед Воздвиженням	Йо III	13–17	124 зв.–125
Воздвиження Чесного Хреста. На Літургії	Мт XXVII Йо XIX	1 6, 9–11, 13–20, 25–28, 30–35	125–125 зв.
Сщмч. Діонисія	Мт XIII	45–53	126
Мц. Пелагії	Йо VIII	3–11	126 зв.
Ап. і євангеліста Луки	Л X	16–21	126 зв.–127
Косми і Дам'яна безсрібників	Мт X	1, 5–8	127–127 зв.
Собор Архистратига Михаїла	Мт XIII	24–30, 36–43	127 зв. –128
Св. Йоана Золотоустого	Йо X	9–16	128–128 зв.
неділя перед Різдвом Христовим	Мт I	1–25	129–129 зв.
Навечір'я Різдва Христового	Л II	1–20	129 зв.–130 зв.
Різдво Христове	Мт II	1–12	130 зв.–131
Субота по Різдві Христовім	Мт XII	15–21	131
Неділя по Різдві Христовім	Мт XII	13–23	131–131 зв.
Обрізання ГНІХ. Пам'ять св. Василія	Л II	20–21, 40–41, 43–52	131 зв.–132
субота перед Богоявленням	Мт III	1–6	132–132 зв.
неділя перед Богоявленням	М I	1–8	132 зв.
Навечір'я Богоявлення	Л III	1–18	132 зв.–133 зв.

Читання	Євангелія	Вірші	Аркуші
Богоявлення на утрені	М I	9 – 11	133 зв.
Богоявлення на Літургії	Мт III	13 – 17	133 зв.
Собор св. Івана Хрестителя	Йо I	29 – 34	133 зв. – 134
неділя після Богоявлення	Мт IV	12 – 17	134
Св. Афанасія і Кирила	Мт V	14 – 19	134 зв.
у Стрітення ГНІХ	Л II	22 – 40	135 – 135 зв.
Благовіщення Пресвятої Богородиці на Літургії	Л I	24 – 38	136 – 136 зв.
св. апостола Івана Богослова	Йо XIX Йо XXI	25 – 27 24 – 25	137
Різдво Івана Хрестителя на Літургії	Л I	1 – 25, 57 – 68, 76 – 77, 80	138 – 139
св. апостолів Петра і Павла на Літургії	Мт XVI	13 – 19	139 – 139 зв.
Преображення ГНІХ на утрені	М IX	2 – 9	140 – 140 зв.
Преображення ГНІХ на Літургії	Мт XVII	1 – 9	140 зв.
Усікновення чесної голови Івана Предтечі на Літургії	М VI	14 – 30	141 – 141зв.
євангеліє воскресне 4	Л XXIV	1 – 12	142
євангеліє воскресне 7	Йо XX	1 – 10	142 зв.
євангеліє воскресне 8	Йо XX	11 – 14	142 зв.

Євангельські тексти

Євангеліє	Вірші текстів	Аркуші
Євангеліє від Матвія		
Мт I	1–25	129–129 зв.
Мт II	1–12 13–23	130 зв.–131 131–131 зв.
Мт III	1–6 13–17	132–132 зв. 133 зв.
Мт IV	12–17 18–23 23–25	134 5 зв. 1 зв.
Мт V	1–13 14–19 20–26 27–32 33–41 42–48	1 зв.–2 134 зв. 2–2 зв. 2 зв. 2 зв. –3 3
Мт VI	1–13 14–21 22–33 25–33	90–90 зв. 90 зв.–91 7 зв.–8 3 зв.–4
Мт VII	1–8 13–14 15–21 21–29 24–29	5–5 зв. 4 4–4 зв. 4 зв. 7 зв.
Мт VIII	1–4 5–13 14–23 23–27 28–34	7 зв. 15 9 зв.–10 4 зв.–5 12–12 зв.
Мт IX	1 1–6 8 9–13 14–17	12 зв. 10–10 зв. 10 зв. 12 5

Євангеліє	Вірші текстів	Аркуші
Євангеліє від Матвія		
Мт IX	15–17 18–26 27–35 36–38	46 14 зв.–15 17–17 зв. 5 зв.–6
Мт X	1 1–8 5–8 9–15 16–22 17 23–31 32–33 32–36 37–38 37–42	127 6 127–127 зв. 6–6 зв. 6 зв. 67 зв. 6 зв.–7 3–3 зв. 7 3 зв. 17
Мт XI	1 2–15 15 16–20 20–26 27–30	7, 17 8–8 зв. 40 зв. 8 зв.–9 9 9–9 зв.
Мт XII	1–8 9–13 13–23 14–16 15–21 22–30 30–37 38–45 46–50	9 зв. 10 зв. 131–131 зв. 10 зв. 131 10 зв.–11 19 11–11 зв. 11 зв.
Мт XIII	1–3 3–12 10–23 24–30 24–30 31–36 36–43	11 зв. 11 зв. –12 12 зв. –13 13–13 зв. 127 зв. 13 зв.–14 14

Євангеліє	Вірші текстів	Аркуші
Євангеліє від Матвія		
Мт XIII	36–43 44–54 45–54 54–58	127 зв. –128 14–14 зв. 126 15–15 зв.
Мт XIV	1–13 14–22 22–34 35–36	15 зв.–16 19–19 зв. 22–22 зв. 16
Мт XV	1–11 12–21 21–28 29–31 32–39	16–16 зв. 16 зв. 41–41 зв. 16 зв.–17 22
Мт XVI	1–6 6–12 13–19 20–24 24–28	17 зв. 17 зв.–18 139–139 зв. 18 18 зв.
Мт XVII	1–9 10–18 14–23 24–27	140 зв. 18 зв.–19 24–24 зв. 24
Мт XVIII	1–4 1–11 10–20 18–22 23–35	24 19 зв.–20 1–1 зв. 20–20 зв. 27 зв.–28
Мт XIX	1–2 3–12 13–15 16–26 27–30	20 зв. 27–27 зв. 20 зв. 29 зв. 3 зв.
Мт XX	1–16 17–28 29–30 32–34	20 зв.–21 21–21 зв. 29 29–29 зв.

Євангеліє	Вірші текстів	Аркуші
Євангеліє від Матвія		
Мт XXI	1–11 12–14 15–17 17–20 18–22 18–43 23–27 28–32 33–42 43–46	96–96 зв. 21 зв.–22 96 зв. 22 22 зв. –23 97 зв.–98 зв. 23 23–23 зв. 31 зв.–32 23 зв.
Мт XXII	1–14 15–22 15–46 23–33 35–46	34 зв.–35 31–31 зв. 99 зв.–100 зв. 23 зв.–24 37–37 зв.
Мт XXIII	1–12 1–39 13–22 23–28 29–39	34–34 зв. 100 зв. –102 24 зв.–25 25–25 зв. 25 зв.–26
Мт XXIV	1–2 1–9 3–35 13 13–28 27–33 34–44 36–51 42–51	102 37 98 зв.–99 зв. 37 26–26 зв. 26 зв. 39 зв.–40 102–102 зв. 26 зв.–27
Мт XXV	1–13 1–46 14–29 31–46	40 зв.–41 102 зв.–104 зв. 40–40 зв. 85–85 зв.
Мт XXVI	1–20 6–16 40–75	107 зв.–108 105 зв. 109–110 зв.

Євангеліє	Вірші текстів	Аркуші
Євангеліє від Матвія		
Мт XXVI	57 21 – 39	116 108 зв. – 109
Мт XXVII	1 1 – 2 1 – 3 3 – 32 33 33 – 38 39 – 54 55 – 61 62 – 66	125 110 зв. 120 зв. 117 – 118 119 120 зв. 121 – 121 зв. 121 зв. – 122 120 – 120 зв.
Мт XXVIII	1 – 15 16 – 20	122 – 122 зв. 122 зв.
Євангеліє від Марка		
М I	1 – 8 9 – 11 9 – 15 16 – 22 23 – 28 29 – 35 35 – 44	132 зв. 133 зв. 28 28 – 28 зв. 28 зв. 28 зв. – 29 91 зв. – 92
М II	1 – 12 14 – 17 18 – 22 23 – 28	92 – 92 зв. 92 зв. 29 91
М III	1 – 5 6 – 12 13 – 21 23 20 – 27 28 – 33 35	91 – 91 зв. 30 30 – 30 зв. 55 30 зв. 30 зв. – 31 31
М IV	1 – 6 8 – 9 10 – 23	31 31 32 – 32 зв.

<table>
<tr><th>Євангеліє</th><th>Вірші текстів</th><th>Аркуші</th></tr>
<tr><td colspan="3">Євангеліє від Марка</td></tr>
<tr><td>M IV</td><td>24–34
35–41</td><td>32 зв.
32 зв.–33</td></tr>
<tr><td>M V</td><td>1–20
22–24
24–34
35–43</td><td>33–33 зв.
33 зв.
35–35 зв.
33 зв.–34</td></tr>
<tr><td>M VI</td><td>1
1–7
1–13
7–13
14–21
14–30
30–45
45–53
54–56</td><td>34
35 зв.
90–90 зв.
35 зв.–36
90 зв.–91
141–141 зв.
36–36 зв.
36 зв.–37
37 зв.</td></tr>
<tr><td>M VII</td><td>1–8
5–16
14–15
16
17–23
24
24–30
31–37</td><td>37 зв.–38
38–38 зв.
38 зв.
39
38 зв.–39
39
39
93</td></tr>
<tr><td>M VIII</td><td>1–10
11–21
22–26
27–31
30–34
34–38</td><td>39–39 зв.
69–69 зв.
69 зв.
94
70
92 зв.–93</td></tr>
<tr><td>M IX</td><td>1
2–9
10–16
17–31
33–41
42–50</td><td>93
140–140 зв.
70–70 зв.
93 зв.–94
70 зв.
71 зв.–72</td></tr>
</table>

Євангеліє	Вірші текстів	Аркуші
Євангеліє від Марка		
М X	1 2–12 11–16 17–27 24–32 32–45 46–52	72 72 72–72 зв. 72 зв.–73 73 94 –94 зв. 73 зв.–74
М XI	1–11 11–23 22–26 27–33	81 74–74 зв. 74 зв. 75
М XII	1–12 13–17 18–27 28–37 38–44	75–75 зв. 76–76 зв. 76 зв. 76 зв.–77 77–77 зв.
М XIII	1–8 9–13 14–23 24–31 31–37	77 зв.–78 78 зв. 78 зв.–79 79 79–79 зв.
М XIV	1–2 3–9 10–42 43–72	79 зв. 79 зв.–80 81–82 зв. 82 зв.–83 зв.
М XV	1 1–15 16–32 20 22 25 33–41 43–47	83 зв. 83 зв.–84 118–118 зв. 84 84 84 84–84 зв. 120

Євангеліє	Вірші текстів	Аркуші
Євангеліє від Луки		
Л I	1–25 24–38 39–48 56 57–68 76–77 80	138–138 зв. 136–136 зв. 124 124 138 зв.–139 139 139
Л II	1–20 20–21 22–40 40–41 43–52	129 зв.–130 зв. 131 зв. 135–135 зв. 131 зв.–132 132
Л III	1–18 19–22 23–38	132 зв.–133 зв. 43 43–43 зв.
Л IV	1 1–15 16–22 22–30 31–36	43 зв. 43 зв.–44 44 44–44 зв. 44 зв.
Л V	1–2 17–26 27–32	44 зв. 46 зв.–47 49
Л VI	1–10 12–19 17–23 24–30 31–36 37–45 46–49	51 46–46 зв. 46 зв. 47 зв. 47–47 зв. 47 зв.–48 48
Л VII	1 1–10 11–16 17–30 31–35 36–50	48 53–53 зв. 49–49 зв. 48–49 49 49 зв.–50

<table>
<tr><td>Євангеліє</td><td>Вірші текстів</td><td>Аркуші</td></tr>
<tr><td colspan="3">Євангеліє від Луки</td></tr>
<tr><td>Л VIII</td><td>1 – 3
4 – 15
8
16 – 21
22 – 25
27 – 39
41 – 56</td><td>50
51 – 51 зв.
51 зв.
55 зв.
50 – 50 зв.
55 зв. – 56
58 – 58 зв.</td></tr>
<tr><td>Л IX</td><td>1 – 6
7 – 11
12 – 18
18 – 22
23 – 27
37 – 43
43 – 50
49 – 56
57 – 62</td><td>58
50 зв.
50 зв. – 51
51 зв. – 52
52
60 зв.
52 – 52 зв.
52 зв.
62</td></tr>
<tr><td>Л X</td><td>1 – 15
16 – 21
19 – 21
22 – 24
25 – 37
38 – 42</td><td>52 зв. – 53
126 зв. – 127
64
54
60 зв. – 61
124 зв.</td></tr>
<tr><td>Л XI</td><td>1 – 10
9 – 13
14 – 15
16 – 23
23 – 26
27 – 28
29 – 33
34 – 41
42 – 46
47 – 54</td><td>54 – 54 зв.
54 зв. – 55
55
55
55 зв.
124 зв.
56 зв.
56 зв. – 57
57
57 – 57 зв.</td></tr>
<tr><td>Л XII</td><td>1
2 – 12
13 – 15
16 – 21
22 – 31</td><td>57 зв.
57 зв. – 58
58 зв. – 59
62 – 62 зв.
59</td></tr>
</table>

Євангеліє	Вірші текстів	Аркуші
Євангеліє від Луки		
Л XII	32 – 40 42 – 48 48 – 59	66 – 66 зв. 59 – 59 зв. 59 зв. – 60
Л XIII	1 – 9 10 – 17 19 – 29 31 – 35	60 64 – 64 зв. 68 зв. – 69 60 – 60 зв.
Л XIV	1 1 – 11 12 – 15 16 – 24 25 – 34	61 70 зв. – 71 61 – 61 зв. 66 зв. – 67 61 зв.
Л XV	11 – 29	80 – 80 зв.
Л XVI	10 – 15 17 – 18 19 – 31	73 – 73 зв. 62 53 зв. – 54
Л XVII	1 – 4 3 – 10 12 – 19 20 – 25 26 – 37	62 75 зв. – 76 69 62 зв. 62 зв. – 63
Л XVIII	2 – 8 8 10 – 14 15 – 17 18 – 27 26 – 30 31 – 34 35 – 43	78 63 78 – 78 зв. 63 71 – 71 зв. 63 – 63 зв. 63 зв. 73 зв.
Л XIX	1 – 10 12 – 24 26 – 28 29 – 40 29 – 44 45 – 48	76 63 зв. – 64 64 85 зв. – 86 64 зв. – 65 65

Євангеліє	Вірші текстів	Аркуші
Євангеліє від Луки		
Л XX	1–8 9–18 19–26 27–44 45–47	65 зв. 65 зв.–66 66 67–67 зв. 80
Л XXI	1–4 5–8 8–9, 10–11 12–19 20–24 25–27 28–33 33–36 37–38	80 67 зв.–68 84 зв. 68 67 зв. 68 84 зв.–85 68 85 68–68 зв.
Л XXII	1–8 1–39 7–39 39–42 43–45 45–71	68 зв. 106–107 86–87 87–87 зв. 109 87 зв.–88 зв.
Л XXIII	1 1–31 32–49 33 39–43 44–56	88 зв. 88 зв.–89 зв. 119–119 зв. 89 зв. 120 зв.–121 89 зв.–90
Л XXIV	1–12	142
Євангеліє від Йоана		
Йо I	29–34 43–51	133 зв.–134 91 зв.
Йо III	13–17	124 зв.–125
Йо VII	37–51 51–52	45 зв. 123

Євангеліє	Вірші текстів	Аркуші
Євангеліє від Йоана		
Йо VIII	3–11	126 зв.
	12	123
Йо X	9–16	128–128 зв.
Йо XI	1–45	94 зв.–96
Йо XII	1–18	96 зв.–97 зв.
	17–50	104 зв.–105 зв.
Йо XIII	1–10	107–107 зв.
	3–17	108–108 зв.
	31–38	110 зв.–111
Йо XIV	1–31	111–112
Йо XV	1–27	112–113
Йо XVI	1–33	113–114
Йо XVII	1–26	114–115
Йо XVIII	1	115
	1–28	115–116
	28–40	116–116 зв.
Йо XIX	1–16	116 зв.–117
	6	125
	9–11	125
	13–20	125–125 зв.
	25–27	137
	25–28	125 зв.
	25–37	119 зв.–120
	30–35	125 зв.
	31–37	121 зв.
	38–42	120
Йо XX	1–10	142 зв.
	11–14	142 зв.
Йо XXI	15–25	45–45 зв.
	24–25	137

Для нотаток

Наукове видання

ОРШАНСЬКЕ ЄВАНГЕЛІЄ XIII СТОЛІТТЯ.
Дослідження, метаграфований текст, покажчики словоформ

Відповідальний редактор
Людмила Анатоліївна Гнатенко

Упорядник
Юрій Васильович Осінчук

Редакторка
Наталія Зубкова

Редакторка-перекладачка
Дар'я Лелюх

Комп'ютерне верстання
Оксани Боляк

Для оформлення використано
художнє оздоблення Оршанського Євангелія

Підписано до друку 25.11.2024. Формат 70х100/16
Папір офс. № 1. Book Antiqua, Cyrillica Bulgarian
Ум. друк. арк. 45,82. Наклад 200 прим. Зам. № 17

Друкарня Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського
просп. Голосіївський, 3, Київ, 03039

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 1390 від 11.06.2003 р.